

ماقساتقا باعنوان ومن

ریک ۋاررسن

ماقساتقا باعنغان ئومىز

Rick Warren رىك ۋاررەن

جاڭا ئومىز باسپاسىنىڭ قولىندا

ستامپۇل 2005

ISBN 5-88930-037-7

بۇل كىتاب سىزگە ارنالغان.

سىز تۈلماستان بۇرسن سىزدىك ومىرىڭىزدەگى دال وسى ئاساتى قۇدايى الدىن الا جوسپارلاپ قويغان. بۇل كىتاپتى قوللىكىزغا ئۆتكىز كەزدەيسوق جاعداي ھەمس. قۇدايى سىزدى وسى جەر بەتسىنەگى جانه ماڭگىلىكتەگى بەلكىلى بىر ومىر ئۇشىن جار اتقان. سىزدىك سول ومىرىدى انىقتاپ، تابقۇڭىزدى ول اسعا كۇتۇدە. بىز كم هەندىگىمىزدى، نە ئۇشىن ومىر سۇرەتنىمىزدى ماسىحتهن تابامىز. بىز ماسىح جايلى العاش ھستىگەن ۋاقتىت ان الدهقايدا بۇرسن، .... ول بىزدى تاڭدالپ الدى، ۋىللېلقا تولى ومىر سۇرۇچ قابىلەتىمەن قاماتاماىز ھتتى. ۇلى ماقساتىك ورىندالۇ جولىنىدا ول اركىمەدە جانه ار نارسەدە جۇمىس جۇرگىزۋەدە.

11:1 فەستىكتەرگە

مەنىڭ ومىرىمدى فالاعان جانه وسى شىندىقتاردى ئۇيرەنۋىمە كومەكتەسکەن وتكەن عاسىلار دادى جانه وسى زاماننىڭ جۇزدەگەن جازۋىشلارنىڭ العىسىم زور. وسى شىندىقتار جايلى سىزبەن بولىسە ئۆرتىقشىلىقىنى يە بولغانىم ئۇشىن قۇدايىعا جانه سىزگە العىسى بىلدىرە من.

ماقساتى بار ساپار

وسى كتابتان بارىنىشا مول الـ.

بۇل جاي عانى كتابپ دەمەس، بۇل، "مەن جەر بەتىنە نەلىكتەن ئۇرمىن؟" - دەگەن ئەمردىك دەڭ ماڭىزدى سۇراغىنىڭ جاۋابىنا ئىزدىن جەتەلەيتىن 40 كۇندىك رۇحانى ساپار. بۇل ساپاردىك سوڭىندا ئىز قۇدايدىك ئىزدىك ومىرىڭىزگە دەگەن ماقساتىن، جانە ئەمرىڭىزدىك ار بولىكتەرى قالايشا ئىزلىكەن سۈرەتتى قۇرايتىنىن كورسپ، بىلەتىڭن بولاسىز. بۇل تۇسنىكە يە بولغان ۋاقتىتا ئىزدىك ۋايىمىڭىز ازىيادى، شەشىم قابىلداؤ جولىڭىز جەڭىلدەيدى، جانە دەڭ ماڭىزدىسى ئىزدى ماڭىللىككە دايىارلايدى.

ئىزدىك الداعى 40 كۇنىڭىز

بۇگىنگى كۇنى ادامىنىڭ ورتاشا ئەمر ئۇرۇۋ ۋاقتى 550 كۈن. قاراپايمىم ادام بولساڭىز وسىنىشاما ۋاقتى ئەمر سۈرەتتىن بولاسىز. ئەمرىڭىزدىك الداعى 40 كۇنىن قۇداي ئىزدىك قالغان كۇندەرگىزىپەن نە سىتەگەنىڭىزدى قالايتىنىن ئىلىپ ئۇغا ارناناق اقىلدىراق بولار دەپ ويلامايسىز با؟

كۇداي سوزىنەن انسى كورەتنىمىز ئۇ قۇداي 40 كۇندىك ۋاقتى ارالىغىن ماڭىزدى دەپ دەپتەيدى. قۇداي ئىزلىك ادامى و ز ماقساتتارىنى دايىنداعىسى كەلگەنە، ول ارقاشان 40 كۇندى تاڭدادى:

* نۇحتىك ئەمرى 40 - كۇندىك جاڭبىر ارقىلى تولىق وزگەردى،

* مۇسا 40 كۇن سىناي تاۋىندابولغاندا وزگەردى،

* بارلاۋشىلار 40 كۇن ۋادەلى جەرددە بولغان كەزدە وزگەردى،

* عولىياتىك 40 كۇن بويىمى مازاعى ۋاقتىنىدا داۋىتىك ئەمرى قاتتى

وزگه ردی،

- * هلىشە، قۇدایي وغان ئېرىتىپ تۈرگەن بىر تۈسکى اس بەرگەننەن كەينىڭى قىرىق كۇن بويى كۇشىن ساقتاپ تۈرگەن ۋاقتاتا تۈبەگە يلى وزگە ردى
  - * نىنهۆيا قالاسى تولىعىمەن، قۇدایي ولارعا تاۋبەگە كەلۋەلەرى ئۇشىن بەرگەن، 40 كۇن شىننەدە وزگە ردى
  - * يسا 40 كۇن ئېلى دالادابولغاندا كۇش - قۇدرەت قابىلدادى،
  - * يسانىڭ شاڪىرتىھەرى يسا قايىتا ئىرسلىپ ولارمەن بىرگە بولغان 40 كۇن ارقىلى وزگە ردى.
- كەلھىسى 40 كۇن ئىزدىڭ و مىرىڭىزدى وزگەرتىھەدى.

بۇل كىتاب قىسقاشا 40 تاراۋۇا بولىنىڭەن. سىزدەن مىقتاپ و تىنەتنىم و كۇنىنىھ ئېرىتىپ تاراۋادان و قىڭىزىشى، سولاي بولغاندا مۇنى ئىزدىڭ و مىرىڭىزگە قالاي قولداڭىغا بولاتىنى جايلىي و يلاڭىغا ۋاقتىت بولادى. كۇدایي سوزى بىلاي دەيدى، - «بۇل كۇناكار دۇنييەنىڭ ئىزلىق سۇرۇق سالتىن ۋلگى دەپىھى گەدر، قايىتا، وي - تىلەكتەرسىڭ قۇدایىدىك جاڭارتۇمىن تۈبەگە يلى وزگەرسىن! و سىلاي سەندەر ونسىڭ ھەركىن ۋ نەنسىڭ يىگىلىكتى، نەنسىڭ ۇنامدى جانە كەمەلدى كەنسىن اجراتا بىلەتسىن بولاسىڭدار» (رېم. 12:2).

كۈپتەگەن كىتابتاردىك و مىرىمىزگە وزگەرسىن اكەلمەيتىن سەبەبى - ئېرىتىپ تاراۋادان و قىغان تاراۋىمىز جايلىي تەرەڭىنەن و يلانىپ، تۈسنىڭىگە ۋاقتىت بولىمەي جاتىپ كەلھىسى تاراۋادان بولارىن ئېلىپ اللۇغا اسىعىپ كەتەمىز. جاڭىغا عانا ئېرىتىپ كەنەن شىندىقىتى ئۈسۈننىپ الماي جاتىپ، كەلھىسى شىندىققا اسىعىپ كەتەمىز.

بۇل كىتابتى جاي عانا و قىماڭىز، ونسىمن بىرىگىپ ارەكەت ھىتىڭىز. ۇناعان جەرىڭىزدىك استىن سىزىپ و تىرىڭىز. كىتاب بەتىننەگى بوس و رىندارعا ئۆز و يىتىڭىزدى جازىپ و تىرىڭىز. بۇل كىتابتى وزىتىڭىزدىكى ھىتىڭىز. جەكە

ءىزدىك كىتابىڭىز بولسىن. ماعان مولىنان كومەگىن تىيىگىزگەن كىتابپتار تەك و قىپ قانا قويغاندارىم ھەممەس، بىرىشكىپ ارەكەت ھتكەن كىتابپتار بولاتىن.

سىزگە كومەك بولاتىن 4 العى شارت

ار تاراۋىدىك سوڭىندا "ومىرىلىك ماقساتىم جايلىي ويلانۋ" ، - دەگەن نۇسقاۋ تۇراتىن بولادى. سول جەردەن ئىزكەلەسىلەردى تاباسىز:

* ويلاندىرار شىندىق. بۇل ماقساتى باز ئىزلىك قاعىيدالارنى جىنناقتايتىن ئىزلىك شىندىق. بۇل جايلىي ئىز كۇنى بويى ويلانا الاسز. پاۋىل تىمۇتەگە بىلاي دەگەن ھىدى ، - "ايتقاندارىم جايلىي ويلانا بەر، سوندا قۇدای ساعان بارىنە تۈسىنىك بەرەدى" (2-تىمۇتە:7).

* جاتتاۋغا ارنالغان اىيات. بۇل وسى تاراۋىداعى شىندىقتى ئۇيرەتەتسىن كىيەلى كىتابپتىك اىياتى. ھەگەر شىنىمەن دە ئىزلىكىزدى جەتىلىدىرىگىڭىز كەلسە، كىيەلى جازبالاردى ھستە ساقتاۋدى ادەتكە اينالدىرۇ وته ماڭىزدى ئىس بولادى. ئىز ئىپتىمى بۇل اىياتدارى كىشكەنتىاي قاعازغا كوشىرسىپ جازىپ، وزىڭىزبەن بىرگەلىپ جۇرسەڭىز بولادى.

* ويلانقۇعا ارنالغان سوراق. بۇل سوراقتار ئىزدىك وقىمعان نارسە ئىزدىك ئىمانى جايلىي، جانە جەكە ئىزدىك ومىرىڭىزگە قاندای قاتىسى بار ھەكەندىگى جايلىي ويلانقۇعا كومەكتەسەدى. مەنىڭ ئىزگە ۋۇستاتىنىم جاۋاپتارىڭىزدى وسى كىتابپتىك بەتىنەگى بوس ورىندارعا نەمەسە جەكە داپتەرگە جازىڭىز. وز ويلارىڭىزدى انىقتاۋدىك ھەك ئىيمىدى جولى - ولاردى قاعازغا جازۇ.

ءىبرىنىشى قوسمىشادا سىزدەر كەلەسىلەدى تابا الاسز:

* تالداۋ سوراقتارى. مەنىڭ سىزدەن مىقتاپ و تىنەتنىم ۋ وسى كىتابپتى

قرق کون بوبىيى، ئىبر نەممە مسە بىرنه شە دوستارىڭىزبەن بىرىگىپ وقىڭىز. ساپارعا جالعاز شىققانان گورى بىرىگىپ شىققان ارقاشان دا جاقسى عوي. سزبەن بىرىكىھن ادامىمەن نەممە سە ادامدار توبىمەن و قىغانىڭىز جايلى تالداۋ جاساي الاسىز، جانه اركىمىدى تىڭىداب ورتاق شەشىم شىعرا الاسز. بۇل ئىزدىك رۇحانى تەرەڭ جانه كۇشتى بولىپ و سۈئىڭىزگە ۋەلكەن كومەك بولادى. شىنايى رۇحانى ئۆسۈش ۋاقتىدا بولەكتەن، جالعىزدىقتان كەلمەيدى. دەسييۇ قارسم—قاتىناس ارقىلى جانه قوعام ارقىلى كەلهدى.

قۇدایيدىك ئىزدىك و مىرىڭىزگە دەگەن ماقساتىن ئۇسۇنىۋەتكەن كەن ئېمىدى جولى - كىيەلى كىتابىتىك ئۆزى سوپەتىنە جول بەرۋە. سوندىقتان بۇل كىتابىتا كىيەلى كىتابىتىك مىخنان اسقان ئارتۇرلى اياتتارى قولدىانلىغان. مەنسىك ئارتۇرلى اوادار مالار قولدانۇشما بىرنه شە ماڭىزدى سەبەپتەر اسەرسن تىڭىزدى، بۇل جايلى مەن³ - شى قوسىمىشادا ئۇسۇندىرىپ جازدىم.

مەن ئىز ئۇشىن دۇعا ھتۇدە بولدىم.

مەن وسى كىتىپتى جازۋ بارسىندا قۇدایيدىك ئىزدى وسى جەر بەتىنە نە ماقساتىپەن جىبەرگەنن ئېلىق ارقىلى كەلەتسىن عاجايىپ ئۇمىتى، كۇش - قۋاتتى جانە قۋانىشتى سەزىننىپ قابىلداؤبىڭىز ئۇشىن ئىجىي دۇعا ھتىم. وسىغان تەڭ كەلەر دەش نارسە جوق. الدىڭىزدان ئىزدى كۇتسىپ تۇرعان وزگەرسىتەردى بىلە و تىرىپ، قاتتى قۋانۇدامىن. ول وزگەرسىتەر مەنسىك و مىرىمەدە دە بولىغان. هەندى ئەمىرىملىك ماقساتىن تۇسۇنگەلى بۇرۇنى قالپىما دەش قايتپايتىنداي بولىپ وزگەردىم.

هەندى ئىز الداعى ساپاردىك تىيمدىلىگىن ئۇسۇندىرىڭىز دەپ و يلايمىن، سول سەبەپتى كەلەسى قىرقىز كۇنىنىڭ ئىبر كۇنىنى دە قالدىرمائى، رۇحانى ساپارعا شىغۇغا بەل باياڭىز دەپ ئىزدى جىڭەر لەندىرىگىم كەلەدى. ئىزدىك و مىرىڭىز ول جايلى و يلانۇغا ۋاقتى بولۇگە لايقتى. ئۆزىگىزدىك كۇندا لىكتى جوسپارىڭىزعا و سىنى دىنگىزىپ قويىڭىز. دەگەر وسىغان

کەلسىسەئىز بېرىگىپ كەلسىمگە قول قويايىق. وسى كەلسىمگە ئوز
ەسىمىڭىزدى جازۇ ماڭىزدى بولىپ تابىلادى. ھەگەر بېرىگىپ وقىتىن ادامدار
بولسا ولاردا ئوز قولدارىن قوياتىن بولسىن. ال، بېرىگىپ باستايىق!

مهنىڭ كەلىسىم

قۇدايدىك كومەگىمەن ئەمىرىمنىڭ كەلەسى قىرىق كۇنىن قۇدايدىك مەنىڭ
ومىرىمە دەگەن ماقساتىن انىقتاۋغا ارنايمىن.

ئەسزدىك ھىمىتىز

سەرىكتەرىڭىزدىك ھىممى

رېك ۋوررهن

جالعىز بولغانشا، سەرىكتەسپەن بىرگە بولغان ارتىق،
سەبەبى بىرگە جۇمىس سىتەسە، جۇمىستارنىڭ ناتىجەسى كوبىرەك
بولادى.

ۋاعزداۋشى جازباسى 9:4

مهن جهр به تىندە نه ئۇشىن ئۇرۇمىن؟

بايلىقنى سەنم ارتقان سۇرىنەر، ال ئادىل جان جاپىراقتايى كۈگەرەر.

ناقل سوزىدەر 28:11

ئاتىشىر يەڭى سەنم ارتقاندار باقتىتىه. ولار تامىرلارى تەرىدەك سۇغا
جەتەتن، سۇ جاھاسىنا ھېلىگەن اعاشتارداي. بۇل اعاشتاردى نە
اپتاپ سىتىق تا، نە ۋزاققا سوزىلغان قۇرۇقاشلىق تا مازالمايدى.
ولاردىڭ جاپىراقتارى اردايىم جاسىل، جەمىسىن دە ول ۋەز ۋاقتىندا
بەرەدە.

يەرەميا 17:7-8

1

ءارى ده قۇدايدان باستالادى.

ويتكەنى كوكتەگى، جەردهگى، كوزگە كورىنەتن جانە
كورىنې يىتن نارسەلەردىڭ ئبارى دە...
ءاسىح ارقىلى جانە ئاسىح ئۇشىن جاراتلىغان

كولوستىقتارغا: 16

قۇدايدى موينىداماي جاتىپ، ئىمىزدىك ماقسات
ماعنىسى جايلى ويلانق - بوس اورەشلىك.
بەرتان راسىسىل، قۇدايغا سەبەيتىن عالى

ءىزدىك وئىرىڭىزگە مان - ماعنىنا بەرەتن ئىزەمەسىز.

ءىزدىك ئىمىزدىك مان - ماعنىسى ئىزدىك جەك تابىستارىڭىزدان،
جان تىنىشتىرىڭىزدان، ئىپتى باقىتىرىڭىزدان دا ئۇلى، ئارى جوغرارى. بۇل
ئىپتى ئىزدىك وتباسىرىڭىزدان، ئىزدىك كاسىبىي تابىسىرىڭىزدان جانە
ءىزدىك اڭساعان ارماندىرىڭىز بەن جەك قۇندىلىقتارىڭىزدان دا الدەقايدا
وۇلى. وسى جەر بەتنە نە ئۇشىن جىبەرىلىگەنىڭىزدى بىلگىڭىز كەلسە،
ئىز قۇدايدان باستاۋىڭىز كەرەك. ئىز ونسىڭ ماقساتى ارقىلى جانە ونسىڭ
ماقساتى ئۇشىن جاراتلىغانسىز.

ئىمىزدىك مانىنە دەگەن بىزدەنىس ادامداردى مىڭداغان جىلدار بويى
مازالاپ كەلەدى. وسى ۋاقت بويى دۇرسى جاۋاپ تابا الماعان سەبەممىز -

بزدهه‌وْدی بُورسین ورشنان، یاعنی وزمىزدەن باستادىق. ئىز كەلەسىدەي وزمىزدەن نەگىزدەلگەن سۇراقتار قويامىز: مەن كىم بولعىم كەلەدى؟ وزمىزدەن نە سىتەۋىسمەن كەرەك؟ مەنىڭ ماقساتىتارىم، قۇنىدىلىقىتارىم، بولاشتاقنان كۈتهتىن ارمانىدرىم نە؟ ئىز وزمىزدەن نەگىزدەلە و تىرىپەش ۋاقتىتا ئىمىرىدىك ماقساتىن انىقتايى المايىمىز. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى، - "ئار-بىر جاراتلىسىتىك ئىمىرىن قۇداي باعتتايىدى، ار-كىمنىك ئىمىرى ونىڭ قۇدۇرەتتىنىڭ استىندا" (1).

وسى زامانىعى كۆپتەگەن كىتابتاردىك، كىنوفىيلەمەردىك جانە سەمینارلاردىك ايتۇينا قاراماستان، ئىز ئۆز ئىمىرىگىزدىك ئامانىن وزىنگىزگە ئۇڭلىپ قاراۋ ارقىلى تابا المايىسىز. سولاي تىرىسىپ كورگەن دە بولارسىز. ئىزدى جاراتقىن ئوزىڭىز بولماغاندىققنان دەش جا عبدىايدا دا وزىڭىزگە دە ئۇشىن جاراتلىغانىڭىزدى ايتا المايىسىز.

دەگەر مەن سىزگە ئىز بۇرسىن سوڭدى كورمەگەن، جاڭدان ويلاپ تابىلغان قۇرالدى قوللىڭىزغا ئۇستاتسام، ئىز ونىڭ قولدانلىق ماقساتىن دەش تۇسىنە المايىسىز، جانە قۇرالدىك ئۆزى دە سىزگە ايتىپ بەرە المايىدى. تەك قۇرالدى ويلاپ تاۋىپ، قۇراستىرعان ادام نەممەسە قولدانلىق ماقساتىي جازلىغان تۇسىندىرمە قاعاز عانا ونىڭ ماقساتى جايلى ايتا الادى.

ئىز جولى مەن تاۋدا اداسىپ كەتتىم. ئىز ادامعا جولىعىپ، ئىزدىك لაگەرگە جول سىلتەۋىن سۇراپ دىم، ول ماعان تۇرغان جەرسىنەن تىكەلەي جەتە المايىتىنىمىدى، جەتۈرم ئۇشىن تاۋدىك اراغى باھتەكە يىنەن اينالىسپ ئجۇرۇ كەرەكتىگەمدى ايتتى. دال وسى سياقتى ئىز دە ئىمىرىگىزدىك ماقساتىن وزىنگىزگە كوز جىبەرۇ ارقىلى تابا المايىسىز. ئىز قۇدايدان، ئوزىڭىزدىك جاراتتۇشىڭىزدان باستاۋىڭىز كەرەك. ئىز قۇداي ارقىلى جانە قۇداي ئۇشىن جاراتلىغانىسىز، وسىنى تۇسۇنگە نىشە ئىمىرىگىزدىك دەش ئامانى بولمايدى. تەك قۇدايدا ئىز وزمىزدەن شىنايى بولمىسىمىزدى، ئوزمىزدەن كەرەكتەرلىكتەر سىزدى، ئوزمىزدەن ماڭىزدىلىقىمىزدى، ئوزمىزدەن ماقساتىمىزدى، ئوزمىزدەن ئامانىمىزدى،

ءوزىزىدىڭ تا UNDER مىزدى انىقتاپ تابامىز. كەز كەلگەن باسقا جول ئىمىزدى
ولى جەرگە جەتەلەيدى.

كۆپتەگەن ادامدار قۇدایدى وزدەرىنىڭ جەكە تابىستارى ئۇشىن قولداڭغا تىرسىادى، ئېراق بۇل تابىعاتقا جات نارسى، جانە بۇل تابىسىزدىققا اپارادى. سىز قۇدای ئۇشىن جاراتلىغانىزى، كەرسىنىشە دەمەس، جانە ئىمىرىدىك ئامانى قۇدایدى وز ماقساتتارىڭىزدا قولداڭ دەمەس، كەرسىنىشە قۇدایغا سىزىدىك ئىمىرىڭىزدى وز ماقساتىنا قولداڭغا رۇقساڭ بەرۋە. قۇدای سۈزى بىلاي دەيدى، - "كۇناكار بولمىستىك قامىن ويلاؤ ماڭگىلىك ولىمگە، ال قۇدای رۇحىنىڭ ھركىن ورىنداؤ شىنايى ئىمىرى مەن تىنىشىققا جەتكىزەدى" (2).

مەن ئىمىرىدىك ئامانى بىزدەۋگە جول سىلتەيتىن كۆپتەگەن كىتابتار وسىدمى. ولاردىك بارلىغىن "وزىگە نەگىزدە لگەن كىتابتار" دەپ توپتاستىرۇغا بولادى، سەبېبى ولار بۇل تاقىرىپقا وزىگە نەگىزدە لۇدەن باستاۋ الادى. وزىگە- وزىك كومەكتە سۋۇدى نۇسقاياتىن كىتابتار، ئىپتى ماسىخىشىلەردىك جازغاندارى دا، ئىمىرىدىك ماقساتىن تابۇغا كوبىنەسە بىرددە يى كەزدە سەتىن قادامداردى ئۇسنانىدى: ارماندارىڭىز جايلى ويلانىڭىز. قۇندىلىق تارىڭىزدى انىقتاڭىز. بەلگىلى ئىبر ماقساتتار قويىڭىز. نەندەي نارسەگە يىكە مەدى ھەنسىڭىزدى انىقتاڭىز. بىيكتى كۈزدە ئىز. سوغان ئۇمىسىڭىزا ئارتىپتى بولىڭىز. ماقساتتار سما جەتە الامىن دەپ سەنىڭىز. باسقلاردى وسىنىڭ ورىندالۇنى قولدانىڭىز. دەش ئاقىتتا ئان بەتىڭىزدەن قايتپاڭىز.

ارينە بۇل ئۇنىستار كۆپ جاعىدaiدا ئۆلى تابىسقا جەتەلەيدى. ادەتتە، ھەگەر ويىڭىزدى ئىبر ماقساتقا جىناتقىاعان بولساڭىز، سوغان جەتۇ جولىنىدا تابىستى بولاسىز. الايدا تابىستى ادام بولۇ مەن ئىمىرىدىك مان- ماعناسانىنا جەتۇ بارلىق جاعىدaiدا بىرددەي نارسە دەمەس. سىزالغا قويىغان بارلىق جەكە ماقساتتارىڭىزغا جەتىپ، الەمدىك دارە جەللى، جەتىك تابىستى ادام بولا السىز، الايدا، سولاي بولا تۇرا قۇدایدىك سىزدى جاراتقاندالى ئەرىنىغان ماقساتىن جو عالتىپ ئۇنىڭىز مۇمكىن. سىزگە وزىڭىزگە-

و زیگز کومه کته سو که گه سنهن جو عاری نارسه که ردهک. قودای سوزی بسلا
دهیدی، - «سنه ببی کیم و مرسدمی ساقتایمهن دمه، و دان ایر بلا دی، ال
و مرسن مه نؤشین قیعان ار کیم و عان ماڭگی يەلیک مته دی» (3).

بۇل وزىگە - وزىڭ كومەك سۇۋدى ئۇسپاتىن كىتاب دەمەس. بۇل كىتاب
جاقسى جۇمىسقا يە بولۇ جايلى دەمەس، نەمەسە ارماندارىڭىزغا جەتۋ جايلى
دا دەمەس، ئېپتى ئۆمىرىڭىزدى دو سپارلاۋ جايلى دا دەمەس. كۇندە لىكتى
جا سپارىڭىزدا ۋاقتىنى فۇنەمددەۋ جايلى دەمەس. دالىرەك ايتقاندا، بۇل كىتاب
ئىزىدى ماڭىزدى نارسەلەرگە كوڭىل ئوبولىپ، از سى - ارەكەت تەۋ جايلى
ۇييرەتھەدى. بۇل قۇيداي ئىزىدى كىم ھىپ جاراتتى، سول ادام بولىپ
وزىگە رەۋ جايلى ايتاتىن كىتاب.

سونمهن نه ماقساتیهن جاراتلعلانیگزدی قالای انسقتوی الاسز؟ سزده قورتنندی شمعاروژدیک تهک هکی جولی عانا بار. هسزدیک هبرننشی جولیگزد - جه تکلیکسز افیارانتاردی قولدانیپ تهرهک ویلانو. بول ادامداردیک کوپشلگنیک تاگدایتین جولی. ولار جورامالدادپ، پایمدادپ تهوریالار ویلاپ شمعارادی. ولاردیک اگگیمه له رنده گی، - «مهنیک انق بیله تسنیم، همر ده گه نه هنر - .....»، - ده پ ایتقان سوزدهه ری و بول همر جاینداعی مهنهک هک جاقین جورامالیم»، - ده گه ندی بیلدیره دی.

تۇرت مىڭ جىل بويى اسقان پالساپاشلار ئەمەردىڭ ئامانى جايلى تالداۋلار، جورامالدار جاساپ كەلەدى. پالساپا وته ماڭىزدى جانە قولدانبالى علم، الايدا ئەمەردىڭ ماقساتىن انىقتاۋعا كەلگەندە ئىپتى ئۇزدىك پالساپاشلاردىڭ وزەرى دە انسق بىلەمەي، تەك جورامالداۋدا.

سولتوستك يليلينويis ۋىئەرسىتەتنىڭ دوكتورى حىۋ مورخەد ئېرى
جىلى دۇنييە جۇزىنە تانىمىال، الدىنلىق قاتارلى 250 ادامى قۇرایتىن
پالساپاشلارغا، عالىمىدارغا، جازقشلارغا، دانىشپان ادامىدارغا، "ءومىرىدىك
ئانى نە؟" - دەگەن سۇراق قويىپ، حات جازىپتى. جانە ولاردىك بەرگەن
حلاۋايتارىن ئىسر كىتايقا ياسىپ شىعاردى. كەسىۋەلەرى وىزدەرنىڭ دەڭ

جاپسى جورامالدارىن جازىپتى، باسقالارى ئومىرىدىك ماقساتىن وزده رى ويلاب شىعارىپ الماندارىن موينىداپتى، هندى باسقالارى ئومىرىدىك ماقساتىن تۇسینه دە الماعاندارىن شىنايى مويىنداداپ ايتا بىتى. نەگىزىنە اتاقتى دانىشپانداردىك كۆپشىلىكى پروفېسسور مورخە دىتهن، "هەگەر ئومىرىدىك ماقساتىن تاپقان بولساڭىز ماعان جازىپ جىبەرىڭىزشى نەممە سە ايىپ بەرىڭىزشى" - دەپ ئىتنىپتى.

قۇدایغا شۇكىر، ئومىرىدىك ئمانى مەن ماقساتىن انىقتاۋدا جورامالداۋدان باسقا جول بار. بۇل كوكىتەن كەلگەن ايان ارقىلى انىقتاۋ. ئىز قۇدایيدىك سوزىنە قاراپ، ئومىرى جايلىنى كورە الامىز. جاڭا قۇرالدىك قولدانلىق ماقساتىن انىقتاۋدىك دەك وڭاي جولى - قۇرالدى جاساعان ادامىان سۈراپ ئىلىۋ. دال سولاي ئىزدىك ئومىرىڭىزدىك ماقساتىن انىقتاۋ ئۇشىن قۇدایدان سۈراؤق قاجەت.

قۇدای ئىزدى تۇسنىكىسىزدىكتە بولىپ جورامالداسىن دەپ قاراڭىلىقتا تاستاپ كەتكەن جوق. ول قۇدای سوزى ارقىلى ئىزدىك ومىرىمىزگە ارنالغان ئۆزىنىڭ بەس ماقساتىن انىق كورسەتتى. قۇدای سوزى ئىزدىك نە ئۇشىن ئومىرى سۈرەتىنىمىزدى، ئومىرى قالاي جۇزەگە اسادى جانە بولاشاقتان نە كۇتۇمىز كەرەكتىكىن ئۆسەندرىپ ايتاتىن كىتاپ. وېزگە - وزىك كومەكتە سۇدۇ ئۇساتىن ھېشىر كىتابىتىك نەممە سە ھېشىر پالسالىق كىتابىتىك بىلەمەگەنسىن قۇدای سوزى ئۆسەندرىپ ايتادى. قۇدای سوزى بىلاي ھېيدى، - "كەرسىنىشە، جارىالاپ جۇرگەنىمىز قۇدایيدىك قۇپىيا دانالىمى، بۇل اداماتىتىك كۆزىنەن تاسا بولىپ كەلدى" (4).

قۇدای ئىزدىك ئومىرىڭىزدىك تەك باستاۋى عانا دەممەس، ول ئومىرى سۈرۈ كۆزى. ئومىرىڭىزدىك ئامىن ئۆسەن ئۇشىن قۇدایغا بەت بۇرۇپ ئۇڭىز قاجەت. ئىز ئۆز ئومىرىڭىزدى دانالىمىغا دەممەس، قۇدایغا بەت بۇرۇپ ئۇڭىز قاجەت. ئىز ئۆز ئومىرىڭىزدى الدينىي قاتارلى پالسالىغا دەممەس، تابىسقا جەتتۈگە نەممە سە رۇحتاندراتىن ئىڭىمەلەرگە دەممەس، ئىز ئۆز ئومىرىڭىزدى ماڭىلىك شىندىققا نەگىزدەپ قالاۋىز كەرەك. قۇدای سوزى بىلاي دەيدى، - «قۇدای نىيەت كەتكەنەدەرىنىڭ

ءاپارسن وز ھرکىنه ساي ورنىدaiيدى ؛ ۋەلىزدى ماسىحىپەن بايلاقىستى وز
حالقى بولۇغا الدىن الا تاڭداب العان ھدى. بۇل قۇدايدىك اوھل باستاىنى
ماقساتىنا سايىكەس بولدى» (5). بۇل ايات ئېزدىك ماقاتىمىزغا ئوش
كوزقاراس بەرەدى:

1. ئىز ئۆز بولمىسىڭىز بەن ماقساتىڭىزدى يسا ماسىحىپەن قارىم-قاتىناس
جاساۋ ارقىلى تاباسىز. ھگەر بۇل قارىم-قاتىناس سىزدە جوق بولغان
بولسا، قالايشا باستاۋ كەرەكتىگىن كەيىن ئىسىندىرىپ ايتامىن.
2. ئىز ئىپتى ول جايلى ويلاماستىن بۇرسىن-اق قۇداي ئىز جالى
ويانۋدا بولغان. ئىزدىك ومىرىڭىزگە ارنالغان ونسىك ماقساتى ئىزدىك
بارلىق جوسارىڭىزدان جوعارى. ول مۇنى ئىز دۇنييەگە كەلمەستەن بۇرسىن،
ئىزدىك ارسىۋەتكىزىسىز جوسپارلاپ قويىغان. ئىز قىزمەتكىزىدى،
جۇبايىتكىزىدى، اوھستەنەتسىن ئىستىگىزىدى، ومىردىك باسقا دا بولىكتەرسىن
ۋەزىكىز تاڭداب، شەشه الاسىز، الايدا ومىر ماقساتىن ئۆزىكىز تاڭدای
المايىسىز.
3. ئىزدىك ومىرىڭىزدىك ماقساتى قۇدايدىك ماڭگىلىككە ارناب،
جوسپارلاغان ھك ۇلكەن ماقساتىنىڭ بىر بولىگى بولىپ تابادى. بۇل كىتاب
وسى جايلى ايتادى.

ورسسى جازۇشىسى اندرەي بىتتوۋ اتەيىستىك كومۇنیزم رەجىيەمىنده تۈسپ
وiskەن ھدى. ئىبراھىم بىر كۇڭگىرت كۇنى قۇداي ونسەن كەزدەستى. ونسىك
ايتقانى: "جييرما جەتى جاسىمدا لەنинگراد قالاسىندا مەترودا كەلە
جاقانىمدا مەنسىك ومىرىم توقتىپ قالغاندای، بولاشىم دا تولىعىمەن جوق
بولغاندای، ومىردىك ھشىر ماعىنلىسى قالىماغاندای قاتتى قايدىعا باتىم.
بىر ۋاقتىتا اياق استىنان "قۇدايسىز ومىردىك ھش مانى جوق" - دەگەن
بىر سوپىلەم وز- وزنەن باسىما كەلدى. بۇل سوپىلەمدى تاڭدانا فايىتالاپ،
مەترودان شىعىپ، قۇدايدىك جارىعىنا قاراچى بەت الدىم."

ءىسىز دە ئەمېرىكىزدىڭ ماقساتى جايلى ويلغاندا قاراڭىمىلىتا جۇرگەن بولارسىز. ئەسىزدى قۇتىسىقتاپ قوييائىنىشى، ئەسىز جارىققا بېت ئۇغا جاقىن قالدىڭىز.

بىرىنىشى كۇن.

وئىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ.

ويلاندىرار شىندىق بۇل مەنەن باستاۋ المايىدى.

جاتتاۋعا ارنالغان ايات: "بارى دە ئاماسح ارقىلى جانە ئاماسح ئۇشىن جارتىلغان"

كولوستىقتارعا ارنالغان حات 16:

ويانۋعا ارنالغان سۇراق: اينالامداجى تولغان جارناما لارعا فاراماستان، ئەمېرىكىز زىم ئۇشىن دەمەس، قۇدای ئۇشىن ئەمېرىكىز سۇرۇچىگە ارنالغاننىن قالايشا دىستە ساقتاتىي الامىن؟

2

سەن كەزدە يىسوق جاعىداي ھەممە سىلىڭ

انا قۇرسايندا سەنى قالپتاسترىپ جاراتقان
قولدا ئىشلە، مەن، جاراتقان يە...»

يشاييا 2:44

قۇداي جىرەبە تاستاپ وينامايىدى.
البەرتەنستەين.

«سىز كەزدە يىسوق جاعىداي ھەممە سىسىز.

«سىز كەزدە يىسوق نەممە سە دەھۋىسىز ھەممە سىسىز، جانە «سىزدىك ئەمېرىڭىز تابىيەتتىك قولايلىلىقىنан پايدا بولغان ھەمس. «سىزدىك اتا-انگىز «سىزدى جوسپارلاماعان بولۇي مۇمكىن، «براق «سىزدى قۇداي جوسپارلاadi. «سىزدىك دۇنييەگە كەلۋىڭىز واعان جاڭالىق بولمادى، سەبەبى ول «سىزدى كۈتكەن ھدى.

«سىز اناڭىزدىك قۇرساينا بالا بولىپ بىتىپەستەن بۇرسن «سىز قۇدايدىك ويندا بار بولدىڭىز. «سىز جايلىي ھات العاش ويلانغان ول بولدى. «سىزدىك دال «قاىزىر تىنسىسىلىپ و تىرىۋىڭىز تاعدىرىدىك «سىسى ھەمس، نە ساتتىلىك ھەمس، نە كەزدە يىسوق جاعىداي، ھەمس. قۇداي «سىزدى جاراتقىسى كەلگەندىكتەن «سىز «تىرىسىزا! «جاراتقان يە مەن «ۇشىن سىتەيدى!»، - دەيدى قۇداي «سوزى، نەممە سەلىشىن تىلىنىدەگى «بر اودارمادا، «جاراتقان يە ماعان ارناعان ماقساتтарىن ورسندايتىسى!»، - دەپ

يٰتيلعان (1).

«سٰزدٰلٰك دهنه گُزدٰلٰك ار ئٰبر بولىگىن قۇدايى الدىن الـ ويلاستيرغان. ول ادەيىلەپ ئٰسزدٰلٰك بېت ئٰجۇزىڭىزدى، تەرىگىزدٰلٰك ئۇسىن، شاشىگىزدى جانە باسقا دا بولىكتەر گىزدى مۇقىيات تاڭدابان. ئٰسزدٰلٰك دهنه گُزدٰلٰك دەن ئۆزىنىڭ قالاۋىنشا جاسادى. ئٰسزدٰلٰك بويىگىزداعى دارىندارىگىز بەن جەكە سىزگە تان فاسىيەتتەردى ول ئۆزى جو سپارلاپ سزگە دارتىتى. قۇدايى سوزى بىلاي دەيدى: «مەن انا قۇرسايندا قالىپتاسىپ، قۇپىيا جەرده جاتقاندا جارالىپ، تاسا بولىمادى سەنەن سۇيەكتەر سىم.» (2)

قۇدايى ئٰسزدٰلٰك بەلگىلى ئٰبىر سەبەپپەن جاراتقاندىقتان، ئٰسزدٰلٰك قاشان تۈلىپ جانە قانشا ۋاقتى ئٰمىز سۇرەتىگىزدى ول الدىن الـ شەشىپ قويغان. ئٰسزدٰلٰك تۈار ۋاقتىگىز بەن ومىردىن قايتار ۋاقتىگىزدى دال بەلگىلىپ وتىرىپ، ول ئٰسزدٰلٰك ئٰمىزىگىزدٰلٰك كۈننەرسىن دە الدىن الـ بەلگىلىپ قويغان. قۇدايى سوزى بىلاي دەيدى: «ۇرىق كۈيىمە ماغان كوز تاستادىك، سەن ماغان بۇيرغان كۈننەردىك ئٰبىرى ئىلى دە تۈماس بۇرسىن ولاردىك ئارى كىتابىڭدا جازۇلى تۇرغان ھدى.» (3)

قۇدايى ئٰسزدٰلٰك ئىپتى قايدا تۈبلاتنىڭىزدى، جانە ونسىڭ ماقساتى ئۇشىن قاي جەرده ئٰمىز سۇرەتىنىڭىزدى جو سپارلاپ قويغان. ئٰسزدٰلٰك ئاسلىكىز بەن ۇلتىڭىز كەزدەيسوق دەمەس. قۇدايى كەزدەيسوق تىققىغا دەش جول بەرمەيدى. ول بارلىغىن دا ئٰوزىنىڭ ماقساتى ئۇشىن جو سپارلايدى. «ول ئٰبىر ادامنان بار ۇلتتاردى تاراتىپ، بۈكىل جەر جۇزىنە مەكەندەتىپ، ولاردىك مەرزىمەرى مەن تۇراتىن جەرلەرنىڭ شەكتەرسىن بەلگىلىپ قويغان.» (4)

ئٰسزدٰلٰك ومىرىگىزدە دەش نارسە وزىدىگىنەن كەلمەدى. مۇنىڭ بارلىقى ونسىڭ ماقساتى ئۇشىن. داڭ تاڭقا لارلىقى، قۇدايى ئٰسزدٰلٰك قالايشا تۈبلاتنىڭىزدى دا جو سپارلاپ قويغان ھدى. ئٰسز قاندابى جاعدايدا

تۈپلىساڭىز دا، اتا-انالارىڭىز كىم بولسا دا، ئىزدى جاراتقان ۋاقتىتا قۇدایىدىك ەرەكىش جوسپارى بولدى. ئىزدىك اتا-انالارىڭىز جاقسىي ما، جامان با، نەممەسە سىزگە نەمۇرىيەلە بولدى ما جوق پا - بۇل ماڭىزدى ھەممەس. قۇدایىدىك وىندىاعى «ئىز» پايدا بولۇچىڭىز ئۇشىن اكەڭىز بەن اناڭىز دال كەرەكتى گەنەتىكاي قۇرىلىمدا ھەنەنسىن قۇدایي بىلەگەن. دال قۇدایىعا كەرەكتى دىنك لاردىك بويىندا بولغان بولاتىن.

اتا-انالارىڭىز نەكەگە وترماي، زاڭسىز قارىم-اتىناستان بالالى بولغان بولسا دا، دۇنييەگە كەلگەن داش-بىر بالا زاڭسىز كەلگەن بالا ھەممەس. كۆپتەگەن بالالار اتا-انالارىنىڭ جوسپارىنىسىز تۈپلىغان، اليدا لار قۇدایىدىك جوسپارىسىز ھەممەس. قۇدایىدىك جوسپارى ادامىنىڭ قاتىھلىكىن دە، ئىپتى كۇناسىن دادسىپكە الادى.

قۇدایي داش نارسەنى كەزدەيسوق سىتەمەيدى جانە ول داش ۋاقتىتا قاتەلەسپىيەدى. ول جاراتقان ار نارسەنىڭ سەبەبى بار، ئاربىر اعاش جانە ئاربىر جانۋار قۇدایىدىك جوسپارىمىن جاراتلىغان، جانە ئاربىر ادام بەلگىلى ئېرىپ ماقساتقا ساي جاراتلىغان. قۇدایىعا ئىزدى جاراتئۇغا قوزغاۇ سالغانى -ونىڭ ماھابباتى. قۇدایي «سوزى قۇدایي ئىزدى ئۆزىنىڭ الدىندا سۈپىسىپەشلىكىپەن، قاسىيەتتى دە ئىنسىز حالقى بولىپ ئۇرۇسىن دەپ الەمدى جاراتپىستان بۇرسىن ئاسىختىك قۇرباندۇغۇنا بولا تائىدالپ الدى» دەيدى (5)

ئىپتىي الەمدى جاراتقان ۋاقتىتا قۇدایي ئىز جايلىي ويلاغان ھەدى. جانە ونىڭ بارلىقىن جاراتقان سەبەبى دە - ئىز بولدىڭىز. قۇدایي بۇل پلانەتامىزدا ئايىعاتتى ئىزدىك ئەملىقىن سۇرۇچىمىزگە بەيىمەپ جاسادى. قۇدایي ماھابباتىن تولىعىمەن بىزگە توگەدى، جانە بارلىق جاراتلىكىنىڭ شىننەگى دەڭ قۇندىسى ئىز بولىپ تابىلامىز. قۇدایي «سوزى بىلەي دەيدى: «ول شىنايى حابارى ارقىلى بىزگە ماڭىلىك ئەملىق سىيلاپ، جانە جاراتلىكىنىڭ رۇچىنىنىشنىڭ ئۇڭىدۇش رۇچانى بالالارى بولۇمىزدى قالادى» (6). قۇدایي ئىزدى وسىنىشالىقتى ئۆزىپ باعالايدى.

قۇدایي كەزدەيسووقتىق جاسامايدى، ول بارلىعىن دا كەرەمەت دالدىكىپەن جوسپارلاغان. كويپەگەن فيزيكتەر، بىولوگتار جانە باسقا دا عالىمىدار جەر بەتىن زەرتتەۋەدە. ولاردىڭ تۈجىرىمىدارىنان جەر بەتى ئىزدىشك ئەسىرىنىڭ قالايشا دالىمە - دال ساي كەلەتتىن، ادامىنىڭ ومىرىنى دال كەلەتتىن دەرە كىشەلىكتەردىڭ بارە كەندىگەن تۇسىنەمىز.

جاڭا زەلاندىياداعى وتتوگو ۋىنيۋەرسىتەتنىڭ ادامىنىڭ مولەكۈلالىق گەنەتىكاسىنىڭ باس زەرتتەۋىشىسى دوكتور مايكىل دەنتون مىناندai قورىتىندى جاساعان: «بىولوگيا عىلىمىندا جىنالقتالغان اقپاراتتاردىڭ بارلىسى ئىسر ورتاق تۈجىرىمىدى راستايدى. بۇل تۈجىرىم - بۇكىل اسپان مەن جەر ئېرتۇتاس، ادامازاتتىڭ تىرىشلىك ەتۋى ئۇشىن ارنايىي ماقساتىپەن جاراتلىغان. دال وسى نەڭىزگى ويغا سۇيەنگەن ۋاقتتا عانا وسى دۇنيەنىڭ بارلىق ەرە كىشەلىكتىرى ئۆزىنىڭ ماعىنناسى مەن ماقسىتىنا يە بولادى». قۇدایي سوزىنده بۇل جايلى بىرئەشە مىڭ جىل بۇرسن ايتلىغان بولاتىن: «اسپانىي جاساعان جاراتقان يە - شىنايىي قۇدایي. ول جەردى دە قالىپتاسترپ، نىعايتى. ونى رەتسىز بوس تۇرۇ ئۇشىن دەمەس، مەكەندەۋ ئۇشىن جاراتتى» (7).

وسىنىڭ بارلىعىن قۇدایي نە ئۇشىن سىتەدى؟ جاراتلىمىس جۇمىسىنىڭ قىىندىمعىن بىلە وترىپ، نەلىكتەن ئىز ئۇشىن سونشا مازالىنى؟ سەبەبىي ول سۇيىسپەنىشلىكتىڭ قۇدایي! مۇندايى ماھاباياتى ئۇسۇنۇ قىين، ئېراق بۇل ماھابايات تولىعىمەن سەنىمىدى. ئىز قۇدایيدىڭ ماھابايتىن وزىڭىزگە تارتاتىن ادام بولىپ جاراتلىغانسىز. قۇدایي سىزدى جاراتتى، سول سەبەپتەن ول سىزدى سۇيە الادى. بۇل سىزدىڭ ئەمىرىڭىزدى قالايتىن شىندىق. قۇدایي سوزىنده بىزگە، «قۇدایي - سۇيىستىسپەنىشلىك»، - دەيدى. بۇل قۇدایدا سۇيىسپەنىشلىك بار دەگەن ئوز دەمەس، قۇدایيدىڭ وزى - سۇيىسپەنىشلىك. سۇيىسپەنىشلىك قۇدایيدىڭ مىنەزىنىڭ بولمىسى. ئۇش بىرلىكتىڭ اراسىندا كەمەلدى سۇيىسپەنىشلىك بار، سول سەبەپتى سىزدى جاراتقۇدایيدىڭ مۇقتاجىدىمى

بولمادی. ول جالعىز بولمادی. الايدا، ول ئىسىزدى ئوزىنىڭ شۇيىسىپنەشلىگىنە كەنەلتىۋۇشىن جاراتتى. «سەن تۈپلەغاننان بەرى سەنى قامقورلاپ كەلەمن، سەن ئىپتى قارتايىساڭ دا مەن وزگەرمەيمىن. سەنىڭ شاشتارىڭ اعارضان كۈندەرىڭدە دە مەن ساعان قامقورلۇق دەتەمىن. مەن سەنى جاراتتىم، جانە سەنى ئۆزىم قامقورلايمىن»، - دەيدى قۇداي.

هەگەر دە قۇداي بولماغان بولسا ئىز بارلىقىمىز كەزدەيسووق، عارشتابىعى استرونوميالىق قۇبىلىستىك ساتىلىكىنەن پايدا بولماغان جاندار بولار دىشك. ئىز وسى كىتاپتى وقۇدى توقتاتار دىشكىز، سەبەبى ئۆمىرىدىڭ دەش ماڭىزدىلىسى مەن ماعىنناسى بولماس دى. هېشىر دۇرسىن نە بۇرسىن دەگەن تۈسىنىك بولماس دى، جانە ئىزدىك جەر بەتىنەدەگى قىسقا عانا ومىرىڭىزدە دەشىر ئۇمىت تە بولماس دى. الايدا، ئىزدى بەلگىلى ئىز ساقىسات ئۇشىن جاراتقان قۇداي بار، جانە ئىزدىك ئۆمىرىڭىزدىك تەرهەڭ ماعىنناسى بار. تەك قۇداي ئىزدىك ئۆمىرىمىزدىك قايىنار كۈزى بولماغاندا عانا ئىز سول ماقسىسات پەن ماعىنناسى انسقىتاي الامىز. رىيەتكەرگە ارنالغان حات 3:12 مازمۇنى بىلاي دەيدى: «ۋىزىزدى ئۆتۈنىۋدىك دەڭ دالىمە دال جولى - قۇدايدىك كىم كەنن، جانە ئىز ئۇشىن نە سىتە كەنن ئۆتۈنىۋ».

راسىمەل كافلەردىك پوھماسى وسى ويدى جىناقتاپ ايتادى:

سەن بەلگىلى ئىز سەبەپىيەن نەن سەن بولدىك.

سەن ئۇلکەن، كۈردىلى جوسپاردىك ئىز بوللىگىسىك.

سەن كەمەلدى دە، عاجاپ جاسالغانىسىڭ،

قۇدايدىك دەركەشە ادامىسىك.

سەنىڭ بەت ئۆزىك بەلگىلى ئىز سەبەپىتەر ئۇشىن،

قاتە جىبەرمەيدى قۇدايمىز ئىزدىك.

ول سەنى اناڭنىڭ قۇرماغاندا قالاغان،

سەنی دال ئۆزى قالاعاندای ھەتپ جاراتقان.

سەنسىك اتا - اناڭدى ولىدەن الاتاڭداعان.

سەن قالاي سەزىنگەن بولساڭ دا،

ولار قۇدايدىڭ جوسپارى بويىنشا جاراتلىغان،

ولارعا جاراتقان يەنسىك تائىباسى باسىلغان.

سەن كەزدە سکەن قىيندىق ارىيەنە و ڭاي بولمادى،

قىيندىق سەنی باسقاندا قۇداي ساعان جانى اشىپ جىلادى.

ئېراق سەن ماسىحكە ئۇقساس بولىپ ئۆسۈڭ ئۇشىن،

جۇرەگىڭىنىڭ قالانۋى ئۇشىن بۇل قىيندىق كەزدەستى.

سەن بەلگىلى ئېراق سەبەپىپەن سەن بولدىڭ،

جارانۋىشى يەنسىك قولىمەنەن قالاندىڭ.

ئاتاڭرى يە بار بولغاندىقتان

سەن سەنسىك، سەن سۈيىكتىسىك.

ھەكىنىشى كۇن

و مرلىك ماقساتىم جايلى و يىلانچ.

ویلاندیرار شىندىق: مەن كەزدە يىسوق ھەمە سېپىن.

جاتتاۋغا ارالىغان اىيات: «انا قۇرساكىندا سەنى قالپىتاسترىپ جاراتقان
قولداۋشىڭ، مەن، جاراتقان يە...» (يىشايا 44:2)

ویلانئۇغا ارالىغان سۈراق: قۇدaiي مەنى كەمەلدى ھەتسىپ جاراتقانىن بىلەمىن.
مەنىڭ جەكە باسىمىنىڭ، اتا_ انامىنىڭ، جانە دەنە ئىتىممىنىڭ قاندای
جاقتارىن ماعان قابىلدادۇ قىيىنعا تىيۇدە؟

3

«سزدیک ؛ و مریگنزردی نه جهته له یدی ؟

«سودان سوک مه ادامنیک هکبه ک ئىكىرىپ،
 جەتىستىكە جەتۇي باسقا ادامى كورە الماۋى
 سەبەبىنەن بولاتىنسىن كوردىم.
 بۇل دا جەلدىك سوڭىنان ققۇق سياقتى ماعنىسىز نارسە.»
 ھكىلەسىياسىت 4:

ماقساتى جوق ادام باعىتى جوق كەمەدەي، كەزبە ادام.
 ول ھش نارسەگە تۇرۇمىسىز، ادام قالپى جوق.
 توomas كارلايل

ار ادامنیک ؛ و مرى بەلگىلى ؛ بىر نارسەنىك جەتەگىنده. كۈپتەگەن سوزدىكتەر جەتەلەق دەگەن سوزگە «جۇرگىزۇ، الس ؛ جۇرۇ، باسقارۇ نەمەسە باعىتتاۋ» دەگەن انقىتاۋ بەرەدى. ماشىنائى جۇرگىزگەنده، شەگەننى قاقيقاندا نەمەسە گولف دوبىن سوققاندا ؛ سز ونى دال سول ۋاقتىتا جەتەلەۋەسىز، باسقارۇداسىز جانە باعىتتاۋداسىز. ؛ سزدیک ؛ و مرىگنزردی جەتەلەۋشى كۇش نە بوللىپ تابىلادى ؟

دال ؛ قازىر ؛ سز ماسەلەنىك، قىسىمنىك نەمەسە اسىعىس، قاربالاس جاعدايلاردىك جەتەگىنده بولۇنگىز مۇمكىن. نەمەسە ؛ سز دىكىزىدە قالپ قالغان قىين جاعدايىدىك، ؛ سزدى باساتىن قورقىنىشتىك، نەمەسە جالغان سەنىمنىك جەتەگىنده جۇرگەن بولارسىز. ؛ سزدیك ؛ و مرىگنزردی جەتەلەي

الاتىن جۇزدەگەن جاعدايىلار، قۇندىلىقتار جانە سەزىمدىرى بار. ولاردىڭ ئېجىي كەزدەسەتىن بەس ئىتۇرسۇن قاراسترىايىق:

كويتەگەن ادامدار ايپىتاۋدىڭ جەتكەننىدە ئىمىز سۇرەدى ولار بار و مىرلەرن و كىنىشىتەرنىن قاشۇمەن جانە ئىياتارىن جاسىرۈمەن و تىكزەدى. ايپىتاۋدىڭ جەتكەننىدەگى ادامداردى سىننەگى ئۆمتى الماعان جاعدايىلار باسادى. ولار وزدەرنىڭ وتىكەن و مىرلەرنىن ئۆزدىسىنىڭ بولاشاعىن باسقارۇغا مۇمكىنلىك بەرۋەدە. ولار قولدارى جەتىپ تۇرغان تابىستان باس تارتۇ ارقىلى و زدەرنىن ئېجىي جازالايدى. قابىل كۇنا جاساپ قويغاندا و نىڭ كۇناسى و نى قۇدايدان اجراتتى. جانە قۇداي و عان «جمەر بەتىننەگى تۇراغى جوق كەزبەگە اينالاسىڭ»، - دەدى (1). بۇل بۇگىنگى كۇنى كويتەگەن ادامداردى بەينەلەيدى، ولار دەش ماقساتىسىز كەزبە بولىپ و مىرلەرن و تىكزۇدە.

ئېبىز وتىكەن ئۆمىرىمىزدىڭ جەمىسىمىز، الايدا و نىڭ تۇتقىنى بولماۋىمىز كەرەك. قۇدايدىلىك ماقساتى ئىسزدىڭ وتىكەن و مىرىكىزبەن شەكتەلمەيدى. ول ادام ئۆلتىرۈشى مۇسانىي جەتكەكشىگە جانە قورقاق اتائىغان گەددەوندى ھرجۇرەك باتىرعا اينالدىرىدى. جانە ول ئىسزدىڭ دە قالىغان الداعى و مىرىكىزبەن سولايى سىتەي الادى. قۇداي ادامدارغا جاڭا باستاما بەرۋەگە مامان. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «ادىلەتسىز سىتەرى كەشىرىلىگەن، بارلىق كۇنالارنىڭ اقتالىغان اركىم قاندای باقتىنى!» (2).

كويتەگەن ادامدار اشۇ بىزانىڭ جەتكەننىدە. ولار جۇرەكتەرنىن سالىنغان جارانى و ستابىپلىپ، و نى ھشقاشان تاستايسىسى كەلەمەيدى. كەشىرىم بەرۋە ارقىلى تارتىقان قىينشلىقىنىڭ قۇتسىلۇدىك ورنىسا، قايتا-قايتا جارانى و يلاپ، دىسەنە الا بەرەدى. اشۇ-بىزانىڭ جەتكەننىدە جۇرگەن ادامداردىڭ كەيىبرەۋى تۇيىق بولىپ، اشۇلارنىڭ سىرتقا شىعماىي باسادى، ال باسقالارى

جاريلسيپ، اشۇن باسقا لارعا توگىپ تاستايدى. وسى ھى ارەكەت تە ساۋ ارەكەت ھەمس، جانە ادامعا كومەگى تىمەيدى.

اشۋ-بزا ارقاشان ئىزدىك اشۋىڭىز باعىتالغان ادامنان گورى ئىزدى كوبىرەك زاقىمىدايدى. ئىزدى رەنجىتكەن ادام بولغان جاعدابى جايلى تەز ۇمىتىپ، ارى قاراي ئىمىز ئۈرۈپ جۇرگەندە، ئىز وتكەندى ماڭگى سوزىپ ئالى دە قىنالىپ جۇرەسىز. مەنى تىڭدارلىق، ھەگەر ئىز اشۋ-بزا ارقىلى جاراڭىزدى ۇستاپ تۇرماعان بولساڭىز، ئىزدى جارالغان ادامدار ئىزدى قايتالاپ جارالاي المايىدى. ئىز قايىغىرىۋىڭىز ارقىلى تەك ئۆزىگىزدى- وزىڭىز جاراقاتتاپ ئۈرۈسىز. وز جاقسىلىقىنىڭ ئۇشىن، بولغان جاعدابىدان الار ساباقتىلىپ، ونى جىبىرە سالىڭىز. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى: «اقيماقتى اشۋاشاڭدىسى قۇرتادى، ال سانا سىزدى رەنجىگىشتىگى قۇرتادى» (3).

كويتەگەن ادامدار قورقىنىشىڭ جەتەگىنده. ولاردىك قورقىنىشى قايمىلى وقىعانىڭ، مۇمكىن ھەمس ناتىيجەنى كۇتۇدىك، تىم قاتتى باسقارىپ- باقلانغان ۇيدە ئىۋدىك، ئىتپتى ۇرپاقتابىن ۇرپاققا بەرلىگەن قارعىستىك ناتىيجەسىنده بولۇرى مۇمكىن. قورقىنىش جەتەگىنده گى ادامدار ئىجىي ۇلكەن مۇمكىنىدىكتەر دەن ھەس بەپىز ايرىلىپ قالادى، سەبەبى ولار تاۋەكەلدەن قورقادى. كەرسىنىشە، ولار قاۋپىسىزدىكتى ساقتاب، تاۋەكەلدەن باس تارتىپ، ادامداردىك الدىنداعى بەدەلسن ساقتاۋغا تىرىسىپ ئىمىز سۈرەدى. قورقىنىش ئىزدى قۇدایيدىك بەلگىلەگەن ادامى بولىپ وزگەررۇدەن شەكتەيتىن، وزىڭىزگە- وزىڭىز قالانغان زىندان. ئىز سەنئىم مەن سۈيىسىپەنىشلىكتىڭ قارۇشلىپ وغان قارسى شىعۋىڭ كەرەك. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى: «سۈيىسىپەنىشلىكتە قورقىنىش جوق. شىنايى سۈيىسىپەنىشلىك قورقىنىشتى جولاتىپايدى، سەبەبى قورقىنىش جازاعا بايلانىستى» (4).

كويتەگەن ادامدار ماتەريالىزمنىڭ جەتەگىنده ئۇر. ولاردىك ار نارسەنى يەمدەن ئىشلەكتەرى تولىق ئىمىزنىڭ ماعىناسى بولىپ كەتكەن.

ارقاشان ودان دا کوب يه مده نو تىلەكتەرى، «کوبىرەك يه مده نو مەنى ودان سايىن باقىتى، ودان سايىن ماڭىزدى جانە ودان سايىن ئقاۋىپسىز دەتەدى» دەگەن دۇرسىن دەمەس تۇسلىككە نەگىزدەلگەن، وسى ئوش تۇسلىك تە شىندىق دەمەس. ئېرى نارسەگە يە بولۇچ تەك ۋاقىتشا عانى باقىتى دەتەدى. سەبەبىي ئىزدىشكەن يە مەدەنگەن زاتىمىز دەش وزگەرسىكە ۋىشرامايدى دا ئىزدى جالىقىرىپ، سودان كەيىن ئىز ودان دا جاڭاسىنا، ۋىلکەنرەگىنە، جاقسىزاعنىيە بولۇعىمىزكەلدە.

سونىمەن قاتار كوبىرەك يە مەدەنسەم ماڭىزدى ادام بولامىن دەگەن وي - جالغان وي. ادامنىڭ شىنایى قۇندىلىسى اقشاعا جانە بايلىققا بايلانىستى دەمەس. ئىزدىشك قۇندىلىسى عىڭىز يەلىگىڭىزگە بايلانىستى انقىتالمايدى، جانە ومىرددەگى ماڭىزدى نارسەلەر زاتىار دەمەس دەيدى قۇداي.

اقشا جايلى كەڭىنەن تازالغان جالغان وي - «قاتالىقتى اقشام كوب بولسا، سونشالىقتى ئقاۋىپسىز بىن» دەگەن وي. اقشا ئقاۋىپسىز دەتىپەيدى. ئىز باسقارا المايىتىن كۆپتەگەن جاعدايلار ارقىلى دەنساۋلىسى عىڭىزدى جو عالىتىپ لا اسىز. شىنایى قاۋىپسىزدىك سىزدەن تارتىپ ئۇغا داش مۇمكىن دەمەس قۇدایمەن قارىم - قاتىناسىتان تابلادى.

كۆپتەگەن ادامدار باسقلاردىك مایىندادۇينا مۇقتاجىدىقتكىڭ جەتەگىنە. ولار اتا - انالارنىڭ، جۇباينىڭ، بالارنىڭ، وۇستاندارنىڭ نەمەسە دوستارنىڭ تىلەگىنە و مرلەرسىن باسقارۇغا رۇققسات بەرسپ، ولاردىك جەتەگىنە ئۇرۇ. كۆپتەگەن دەسەيگەن بالالار جااغۇغا قىين اتا - انالارنىڭ كۆڭلىنىڭ شىعۇغا ئىلى دە تىرسىۋدا. باسقلارى قۇرداستارنىڭ قىسىمىنىڭ استىدا، «باسقلار نە ويلايىدى» دەگەن ۋايىمەن ئۇرۇ. وكىنىشىكە وراي، كويىشلىكتىك سوڭىنان ھرگەن ادام كۆپشلىكتىك شىنەدە داسىپ، جوق بولىپ كەتەدى.

مەن تابىسقا جەتۈدىك جولىن بىلەيمىن، الايدا ساتسىزدىكتىك ئېرىنىشى كىلتى - بارلىق ادامنىڭ كۆڭلىنىڭ شىعۇغا ۇمتىلۇ.

باسقالاردىڭ وينى تاۋەلدى بولۇ قۇدایدىك ئىزدىك و مىرىڭىزگە دەگەن ماقساتىنان اىرىلىۋدىك بىردىن - بىر جولى. «دشكمەكى قوجايىنعا بىپدەي قىزىمەت دەتە المايىدى»، - دەدى يسا (5).

ئىزدىك و مىرىڭىزدى باسقارا الاتىن باسقا دا كۈپتەگەن جاعدايلار بار، ئىبراق ولاردىك بارلىقى دا قولدانلىماغان قاسىيەتتەر، بوس ۋايىم، جانە ماقساتىنا جەتىپەگەن ئىمىرىسىاقتى ئۆلى ناتىجەگە جەتەلەيدى.

وسى قىرقى كۇندىك ساپارمىز قۇدایدىك ماقساتىمنىن جەتەلەنگەن، باسقارىلىغان، جانە باعىتالىغان ئىمىرىدى قالايشا ئىمىرى سۈرۈگە بولاتىندىغاننى سىزگە كورسەتتىن بولادى. قۇدایدىك ئىزدىك و مىرىڭىزگە دەگەن جوسيپارىن بىلۋەتنىن ارتقى داش نارسە جوق، جانە داش ئىبر نارسە ونى بىلەمەگەندىگىڭىزدىك ورنىن تولتىرا المايىدى. ئىپتى تابىس تا، بايلىق تا، اتاق - داڭق تا نەممەسە راحات تا ونىڭ ورنىن تولتىرا المايىدى. ماقساتىسى بولماسا ئىمىرى ماعناسىز بوس تىرىلىك، داش باعىتىسىز ارەكەت، - - داش سەبەپسىز و قىيىغا. ماقساتى بولماسا ئىمىرى ۋاساق - تۇيەك، ماعناسىز بوس اۋرەشلىك.

ماقساتى بار ئىمىرىدىك ارتىقشىلىقى

ماقساتى ئىمىرى سۈرۈدىك بەس ارتىقشىلىقى بار:

ماقساتىڭىزدى بىلۇق ئىزدىك و مىرىڭىزگە ماعنىنا بەرھىدى. ئىبر ماعنالى بولۇ ئۇشىن جاراتىلىدىق. ادامدار سول سەبەپتى استرولوگيا نەممەسە فيزىيکا سىاقتى كۇماندى قولداردى قولدانىپ وسى ماعنانى انقىتاعىسى كەلەدى. دەگەر ئىمىرىڭىزدىك ماعناسى بار بولغان بولسا كەز كەلگەن نارسەگە ۋستالا الاسز، ال دەگەر ماعناسى جوق بولغان بولسا داش نارسەدەن دەۋستانى المايىسىز.

جيىرما مەن و تىز جاس اراسىندايى ئىبر جاس جىڭىت بىلاي دەپ جازغان: «مەن ئىبر ماعنالى ادام بولۇغا تىرسامىن، ئىبراق ونىڭ كىم

هـ کـهـ نـنـنـ دـهـ بـلـمـهـ يـمـنـ. سـوـلـ سـهـ بـهـ پـتـىـ ئـوزـمـدـىـ تـابـيـسـسـىـزـ سـهـ زـنـهـ مـنـ. وـسـىـ
كـونـگـهـ دـهـ يـسـنـ مـهـنـ تـهـكـ بـوـسـ كـوـنـ كـورـسـپـهـنـ اـيـنـالـىـسـتـىـمـ. ئـوـمـرـىـنـىـكـ
ماـقـسـاتـىـنـ تـاـقـانـ كـوـنـىـ ئـوـمـرـ ئـسـوـرـىـپـ باـسـتـاعـانـدـاـيـ سـهـ زـنـهـ تـسـنـ بـوـلـامـنـ. »

قـوـدـاـيـسـىـزـ ئـوـمـرـىـنـىـكـ هـشـ ماـقـسـاتـىـ بـولـمـاـيـدـىـ، الـ ماـقـسـاتـىـسـىـزـ ئـوـمـرـىـنـىـكـ
هـشـ مـاعـنـاسـىـ جـوـقـ. مـاعـنـاسـىـ جـوـقـ ئـوـمـرـىـنـىـكـ هـشـ ماـگـىـزـدـىـلـىـسـعـىـ مـهـنـ
ئـوـمـتـىـ جـوـقـ. قـوـدـاـيـ ئـسـوـزـنـدـهـ ئـارـ تـوـرـلـىـ اـدـاـمـدـاـرـ وـسـىـ ئـوـمـتـىـسـزـدـىـكـتـىـ
سـوـرـهـتـتـهـگـهـنـ دـهـىـ. يـشـاـيـاـ «بـوـكـىـلـ هـكـبـهـگـىـمـدـىـ زـايـاـ دـتـتـىـمـ. قـوـرـ بـهـ كـهـ رـگـهـ
كـوـشـمـدـىـ جـوـمـسـادـىـ!»ـ دـهـپـ وـكـىـنـگـهـنـ (6). اـيـقـبـ بـسـلـاـيـ دـهـگـهـنـ: «مـهـنـىـكـ
ئـوـمـرـىـمـ كـوـنـنـهـنـ كـوـنـگـهـ ئـوـمـتـىـسـىـزـ ئـوـتـىـپـ جـاتـىـرـ.» جـانـهـ «مـهـنـ تـوـزـهـ المـاـيـمـىـنـ،
مـهـنـ وـمـرـدـهـنـ شـارـشـادـىـمـ. مـهـنـىـ جـالـعـىـ قـالـدـىـرـاـ گـورـ. مـهـنـىـكـ ئـوـمـرـىـنـىـكـ هـشـ
مـاعـنـاسـىـ جـوـقـ.» (7) دـهـكـ ۋـلـكـهـنـ قـايـعـىـ ئـوـلىـمـ دـمـهـسـ، دـهـكـ ۋـلـكـهـنـ قـايـعـىـ -
ماـقـسـاتـىـ جـوـقـ ئـوـمـرـ ئـوـمـتـ ئـسـزـدـىـكـ وـمـرـىـڭـىـزـگـهـ اـواـ مـهـنـ سـوـدـاـيـ قـاجـهـتـ.
ارـ جـاعـدـاـيـعـاـ ئـتـوـزـىـپـ ئـوـتـىـڭـىـزـ ئـوـشـىـنـ ئـوـمـتـ كـهـرـهـكـ. دـوـكـتـورـ بـرـهـنـىـ زـيـگـهـلـ
«ئـسـزـ ئـجـوـزـ جـاسـ جـاـسـأـعـاـ تـىـلـهـگـىـڭـىـزـ بـارـ ماـ؟» دـهـگـهـنـ سـوـرـاـقـ قـوـيـۋـ اـرـقـىـلـىـ
قاـتـهـرـلـىـ سـىـكـىـهـنـ اـۋـرـاـتـاـنـ اـۋـرـۇـلـاـرـدـىـكـ قـاـيـسـىـسـىـ سـاـۋـسـعـىـپـ كـهـتـهـ الـتـىـنـىـنـ
الـدـىـنـ الـاـ بـلـهـ الـعـاـنـ. ئـوـمـرـىـنـىـكـ ماـقـسـاتـىـ بـارـ بـولـىـپـ سـهـ زـنـنـگـهـنـ اـدـا~مـدـا~رـ
«يـاـ»ـ دـهـپـ جـاـۋـاـپـ قـاتـقـانـ، جـانـهـ وـسـلـا~يـ جـاـۋـىـپـ قـاتـقـانـدـارـدـىـكـ كـوـپـشـلىـكـىـ
جاـزـلىـسـ كـهـتـوـگـهـ مـؤـمـكـىـنـدـىـكـىـ بـارـ اـد~ا~م~د~ا~ر~ بـول~ع~ا~ن~. ئـوـمـتـ ماـقـسـاتـىـكـ بـارـ
بـول~ع~ان~د~ى~ع~ن~ان~ كـهـل~ه~دى~.

هـگـهـرـ ئـوـمـتـىـسـزـدـىـكـ سـهـ زـنـنـگـهـنـ بـولـسـاـڭـىـزـ، ئـوـزـىـڭـىـزـدـىـ قـولـعاـ السـىـڭـىـزـ!
ماـقـسـاتـىـهـنـ ئـوـمـرـ سـوـرـهـ باـسـتـاعـانـداـ وـمـرـىـڭـىـزـدـهـ كـهـرـهـمـهـتـ وـزـگـهـرـىـسـتـهـرـ بـولـاتـىـنـ
بـولـادـىـ. قـوـدـاـيـ بـلـاـيـ دـهـيـدىـ: «ويـتـكـهـنـىـ سـهـنـدـرـگـهـ اـرـنـاـپـ جـوـسـپـارـلـاـپـ
جـاتـقـانـىـمـدـىـ مـهـنـ عـاـنـاـ بـلـهـمـىـنـ، دـهـيـدىـ ئـتـاـڭـرـىـمـىـزـ، زـۇـلـمـدـىـقـقـاـ دـمـهـسـ،
سـهـدـهـرـگـهـ كـهـلـهـشـهـكـ پـهـنـ ئـوـمـتـ بـهـرـۋـ ئـوـشـىـنـ، جـاقـسـىـلـقـقـاـ اـپـارـارـ جـوـسـپـارـىـمـ
بـارـ»(8). ئـسـزـ شـهـشـوـگـهـ قـيـيـنـ جـاعـدـاـيـلـاـرـدـىـكـ وـرـتـاـسـنـداـ تـوـرـعـانـدـاـيـ
سـهـ زـنـتـىـوـتـىـڭـىـزـ مـؤـمـكـىـنـ. ئـبـرـاـقـ قـوـدـاـيـ ئـسـوـزـىـ بـلـاـيـ دـهـيـدىـ: «الـ ئـتـاـڭـرـىـمـىـزـ
بـىـزـگـهـ اـسـهـرـ دـتـهـتـىـنـ ئـوـزـنـىـكـ قـوـدـرـهـتـىـ اـرـقـىـلـىـ، ئـبـىـزـ سـوـرـاعـانـانـ نـهـمـهـسـهـ

ویلاعانتان الدەقایدا کۆپ نارسەلەردى سستەي الادى. » (9)

ماقساتىڭىزدى ئىلىق ئىزلىك ئىزلىك ئەتكىزىدەتەدى. نە سستەۋە كەرەكتىگىن جانە نەنى سستەۋەتكە كەرەك دەمەستىگىن اجرا بىلدەتىن بولاسىز. ئىزلىك ماقساتىڭىز قاي ئىستىك قاجەت جانە قاندای ئىستىك قاجەت دەمەستىگىن باعالاًوغا قولداناتىن تارازى سېپەتتى بولادى. «مینا سى - ارەكەت قۇدایيدىك مەنىڭ ومىرىمە ارناعان ماقساتتارنىڭ ئىبرىن ورىنداؤغا كومەگىن تىگىزەدى مە؟»، - دەگەن قاراپاپىيم سۈراق قوياتىن بولاسىز.

انق ماقساتىڭىز بولماسا ئىزلىك شەشىمەر ئىزلىك نەگىزدەيتىن، ۋاقتىڭىزدى جوسپارلايتىن، قولدا بار مۇمكىنلىكتەردى دۇرسىن قولدانۇغا كومەكتەسەتىن ھەش ئىبر نەگىزىڭىز بولمايدى. جاعدالىغا، قىسىمما جانە ئۆزىڭىزدىك شەشىم قابىللاداۋ ۋاقتىنىدابى كۈكىل كۈيىڭىزگە نەگىزدەلىپ شەشىم قابىللاداۋ بەيىم بولاسىز. وز ماقساتتارىن بىلمەيتىن ادامدار وته كۆپ سى - ارەكەت جاساۋغا تىرىسىدى، ال بۇل ولاردىك ومىرلەرىنىدەگى ۋايىم - قايىعنىڭ جانە كەلىسىپەۋشىلىكتەردىك سەبەبى بولادى.

ادامداردىك سىزدەن سۈرەغان ار نارسەنى سستەي بەرۋە مۇمكىن دەمس. قۇدایيدىك ھەركىن ورىنداؤ ئۇشىن سىزدە جەتكىلىكتى ۋاقتىت بار. ھەگەر ونىڭ ھەركىن سستەپ ۋلگەرمەي جانقان بولساڭىز، وندا ئىز قۇدایيدىك سىزگە بەلگىلەگەنىن كۆپ ئىستى سستەۋەگە تىرىسىۋەداسىز (نەمەسە تىم كۆپ تەلەدىدار قارايسىز). انق ومىرىلىك ماقسات ئىزلىك سۈرۈدى قاراپاپىيم ھەتھۇڭە، جانە كۇندەلىكتى ئىزلىك سىن بىڭىغا يالى بولۇغا جەتەلەيدى. قۇدای ئوزى بىلى دەيدى: «سىرت كوزگە ادەمى كورىنىتىن، الايدا شىنەن وغان ساي كەلمەيتىن ئىزلىك سۈرۈدى قاتار بۇل جان تىنىشتىدىنىن مولشىلىقتىغا ئىزلىك سۈرۈدى.» (10) سونىمەن قاتار بۇل جان تىنىشتىدىنىن جەتەلەيدى: «ال، سەن، ئاتاڭىز يە، وز ماقساتتارىڭا بەرىك بۆپ، سەنەمەن وزىگە ارتقاندارعا كەرەمەت جان تىنىشتىدىنىن بەرەسىڭ.» (11)

ماقساتىڭىزدى ئىلىق ئىزلىك ئىزلىك ئەتكىزىدە باعتقا

جیناقتایدی. بۇل ئىزدىك كۈشىڭىز بەن قۇاتىڭىڭىزدى نە نارسە ماڭىزدى بولسا، سوغان جۇمساۋا جیناقتایدی. وڭ-سولىڭىزدى ايرا الاتىن ادام بولساڭىز اسىرلى ادام بولاسىز.

ادامنىڭ بولغاندىقتان بىز كىشكەنتاي سىتەرگە شاشىрап جۇرەمىز. ئەمرىمىزدى ۇساق تۇيىەككە جۇمساپ، تەككە جىبىرەمىز. گەنرى دەۋىد تورونىڭ ايتۇنىشا ادامدار «ئۇنسىز قايىعىغا» بېرىلىپ ئەمر سۇرەدى، ئىبراق بۇگىنگى كۇنى مۇنى «بۇس اۋرەشىلىك» دەپ انىعراق تۇسلىرىۋە بولادى. كۆپتەگەن ادامداردىك ئەمرى بىر ورنىندا شىركوبىلەك اينالىپ، ئىبراق ورنىندا ھەش جىلچىماپتىن دوڭگەلەككە ۇقسایدى.

انىق ماقساتىڭىز بولماسا وزگەرسىتەر ئىزدىك تۇسنىسىپەشلىگىڭىزدى شەشەتن بولار، نەمەسە جۇرەكتەگى بوس ورنىدى تولتىرار دەگەن ۇمتىپەنەن ئىز باعتىڭىزدى، جۇمسىس ورنىڭىزدى، قارىم-قاتىناستارىڭىزدى، قاۋىمىڭىزدى، نەمەسە باسقا دا جاعدىلاردى ئۆستىرا بەرەتىن بولاسىز. «مۇمكىن وسى جولى بارلىقى باسقاشا بولار» دەپ ويلايسىز، لايدا بۇل ئىزدىك نەگىزگى ماسەلە گىزدى - جیناقىلىق پەن ماقساتىك جوقىتعىن شەشىپ بەرە المايدى.

قۇداي ئۆزى: «سوندىقتان اقىماق بولماي، قۇدايدىك ھەركىن ئىلىپ ئىڭدار!»، - دەيدى (12).

بىر باعتىقا جیناقتالۇدىك كۈشىن جارىقتىك مىسالىندا كورە الاسىز. شاشىراعان جارىقتىك كۈشى ئالىسىز، ئىبراق ونىڭ كۈشىن جارىقتى ئىبر باعتىقا جیناقتاۋ ارقىلى بىرىكتىرە الاسىز. اسىل اينەك ارقىلى كۈنىنىڭ ساۋالەلەرسىن ئىبر باعتىقا جیناقتاب، ئىشىتى نە قاعازدى جاعاتىنداي ھتۈگە بولادى. جارىق لازەر ساۋالەسى سىپەتتى ئىر باعتىقا جیناقتالغاندا ئىپتى تەمىزدى دە كەسە الادى.

ماقساتىپەن ئەمر سۇرەتىن، ئىبر باعتىقا جیناقتالغان ومىرددەن كۈشتىرەك ھەش نارسە جوق. تارىختا ۇلى وزگەرسىتەر اکەلگەن ھەلەر مەن

ایله‌ده ردیک و میرله‌ری ئېبر باعتقا جینا قاتالغان بولغان. مىسالغا پاۋىل
هلىشى كوب جاعدايدا جالعىز ئوزى جۇره و تىرسىپ بۇكىل رىيم يىمېھ ريا سنا
بىزگى حاباردى تاراتقان. ونسىڭ قۇيىاسى - ئېبر باعتقا جيناقاتالغان ئومىز
بولغان. ول بىلاي دەگەن: «باۋسرا لاستار، مەن بۇل ماقساتقا جەتىم دەپ
سانامايىمىن، سىتىپ جۇرگەننىم ئېبر-اق نارسە: وتكەن نارسەلەردى
دەشكەرمەي، الدىمىداعى بايگە گە جان سالا جۇڭرىسىپ، ..... كۈزدەگەن
ماقساتى قۇيىپ كەلەمىن» (13).

هەگەر ئومرىتىز اسەرلى بولسىن دەسەڭىز، ونى ئېبر باعتقا جيناقاتاڭىز!
ئۇستىرتىن سىتىپ ئۆدى توققاتىتىڭىز. بارلىقىن سىتىپ ۇلگەرەيسىن دەپ
شاشراؤدى توققاتىتىڭىز. ئىپتى جاقسى ئىس ارەكەتتەر بولغان بولسا دا
ولا ردى يىتەرىپ تاستاپ، تەك اسا ماڭىزدى نارسەلەردى سىتەڭىز. دىش ۋاقتىتا
دا سىن - ارەكەتتى تىمىدىلىكپەن شاتاسترماڭىز. ئىسز ماقساتىسىز دا وته وته
كوب سى - ارەكەت ئۆتۈڭىز مۇمكىن، ئېراق بۇل نە ئۇشىن قاجەت؟ پاۋل
بىلاي دەيدى: «قۇداي بىزگە دايىنداعاننىڭ بارلىقىنا يە بولعىسى
كەلگەن دەر، وسى ماقساتقا قاراي ئومرىمىزدى جيناقاتاۋىدى جالعا ستىرا
بەرەيىك.» (14).

ماقساتىڭىزدى ئىلۇ ئىزدى ئەرىتىزدى ئەلغا يىتەرمەلەيدى.

ماقسات ارقاشان اڭساۋ تۇدرادى. دىش نارسە انىق ماقساتىنىڭ بەرگەن سىنەي
كۈش بەرە المايىدى. ماقساتىڭىز جوق بولغان بولسا اڭساۋ ئەرىتىز باسە گەدەي
بەرەدى. ۋېقىدان ويانىپ، تو سەكتەن تۇرۇرىك ئوزى دە ئېبر اۋسىر مىنەت
سېباتقى بوللىپ كەتەدى. بۇل دىش ماعىنائىز، دىش تىرسىۋىسىز، بىزدى تومەن
تۇرسىرەتسىن، كۇشىمىزدى قۇرتاتىن، قۇانىشىمىزدى ۇرلايتىن جۇمىسقا
ايىلاadi.

دجورىچ بەرنارد شوۋ بىلاي دەپ جازغان: «هەگەر ئىسز بۇل دۇنييە
مەنىڭ باقتىتى بولۇمىدى قالا مايىدى دەپ رەنجىپ جۇرەتسىن، ۋاساق تۇيىەك
رەنىشتەر مەن السىزدىكتەرگە ئومرىتىزدى باسقارۇغا جول بەرگەن ادام
بولساڭىز، ئىسز ناعىز قۇانىشتىنىڭ ئادامنى تاتپادىڭىز. ماعىنالى ئومىز

ءۇرىپ جاتقانىڭدى ئۇسىنپ، ئوز كۇشىنىڭ سالماعن سەزىنپ، وسى الەمگە اسەر ەتەتسن قۇدۇرەتىڭدى قولغا ئىپ ئۆمر ئۇرۇ - ناعىز قۋانىش دەمەس پە؟!».

ماقساتىڭزدى بىلۇق ارقلى ماڭگىلىككە دايىندالاسىز.

كۈپىتەگەن ادامدار جەر بەتىنەدە وزدەرنىڭ ارتىنان وشىپەس مۇرا قالدىرىۋا تىرىسىۋدا. ولگەنەن كەينىن دە اتىم وشىپەسە دەن دەپ تىلەيدى. الىدا، سوڭىندا ئىزدىك ئۆمىرىڭىز جايلى ادامداردىك ايتقانىنان گورى قۇدایيدىك ايتقانى ماڭىزدراق. ادامدار بارلىق جەتىستىكتەردىك كەلەسى ئېرى جەتىستىكىپەن جابىلىپ ئۇمىت بولىپ قالاتىنى، وزىپ شىققان ادامدى كەلەسىدە باسقا بىرەۋەدىك وزىپ كەتەنى، اتاق - داڭقىتكە قۇلدۇرایتىنى، ماراپاتشا لاردىك ئۇمىت بولىپ قالاتىسىدىمى جايلى ھەش ويلانبىاي ھەرەكەت ەتۋەدە. مەكتەپتە دجەيمىس دوبسونىنىڭ سالغان گولى ھەڭ ئۇزدىك گول بولىپ ھەسەپتەلىپ، ونىڭ كۆبۈگىن مەكتەپتەگى باسقا دا كۆبۈكتارى تۇراتىن بولىمەگە ورنالاستىرغاندا دجەيمىس ماقتانىشقا تولى ھەدى. بىرنەشە جىلدان كەينىن بىرەۋ دجەيمىسکە سول كۆبۈكتى پوشاتامەنەن سالىپ جىبەرپىتى. ول وسى كۆبۈكتى مەكتەپتى جاڭارتقان ۋاقىتتا قوقىستىك اراسىنان تاۋىپ الېتى. دجەيمىس سوندا «ۋاقىتى كەلگەنەدە بارلىق كۆبۈكتارىڭىڭ ورنىن باسقا بىرەۋەلەردىك كۆبۈكتەرى باسىپ، سەنىكى قوقىستا قالادى ھەكەن»، دەگەن ھەدى.

جەر بەتىنەدە وشىپەس مۇرا قالدىرۇ ئۇشىن ئۆمر ئۇرۇ - قىسقا مەرزىمىدى ماقسات. ۋاقىتتى قولداڭۋەدىك ئېيمىدى جولى - ماڭگىلىلىك مۇرانى قالاستىرۇ. ئىز جەر بەتىنە ادامداردىك دەستىدە قالۇ ئۇشىن جىبەرلىگەن جوقسىز. ئىز بۈل جەرگە ماڭگىلىككە دايىندالۇ ئۇشىن جىبەرلىدىڭز.

بىر كۈنى ئىز قۇدایيدىك الدىندا تۇراتىن بولاسىز. ول ئىزدىك ئۆمىرىڭىزدى باعالايدى. بۈل ئىز ماڭگىلىككە كىرمەستەن بۇرسىن بولاتىن سوڭىقى سىتاق. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «ئارسىز دە قۇدایيدىك قىيامەت سوتىنىڭ الدىندا تۇرىپ اشكەرلەنەتسن بولامىز.... دەمەك، ارقايسىسىمىز

قۇدایي الدىندا ئوز سىن - ارەكەتىمىز ئۈشىن ھەسەپ بەرەمىز» (15). قۇدایغا شۇڭىر، قۇدایي بىزدىك وسى سىناقتان امان و تکەنلىكىزدى قالايدى، سول سەبەپتى ول ادىن - لا بىزگە سۇراقتاردى بەرسپ قويىدى. قۇدایي سۈزىنەن الدىن الابىلە الاتىنىمىز ولى بىزگە دەكى شەشۈچى سۇراق قوياتىن بولادى:

ئېرىنىشىسى: «مەندىك ئۇلىم يىسا ماسىحىپەن نە سىستەدىڭ؟» قۇدایي سىزىدەن قاندایي دىنگە سەندىتىڭز نە مەسە ئەدىنىي ئېلىمكىز قاندایي بولغاندىمى جايلى سۇرامايدى. وندىك بىلەگىسى كەلگەنندىك دەك ماڭىزدىسى - ئەسىز يىسا ئەماسىحتىڭ ئىز ئۈشىن سىستەگەننىن قابىلدادىڭز با، جانە ونىي ئەسۇيۇدى ئۇيرەندىتىڭز با؟ يىسا بىلاي دەگەن: «جول، شىندىق جانە شىنايىي ئەمەر مەنەنمىن. مەن ارقىلى بولماسا، داشكىم دە اكەگە بارالمايدى.» (16).

دەكىنىشىسى: «مەندىك ساعان بەرگەن سىممەن نە سىستەدىڭ؟» قۇدایدىك سىزگە بەرگەن و مىرىسمەن، بارلىق سىيىلىق تارىمىمەن، دارسىدارىمىمەن، مۇمكىنلىكتەرىمەن، كۇشىمەن، قارىم - قاتىناستارىمەن، جانە قارجىلارىمەن نە سىستەدىڭز؟ ئىز وسىنىك بارلىقىن تەك ئۆزىڭز ئۈشىن قولداندىڭز با، الده قۇدایدىك سىزگە بەلگىلەگەن ماقساتىنا ارنىپ قولداندىڭز با؟ بۇل كىتاپتىك ماقساتى - ئەسىزدى وسى دەكى سۇراققا دايىنداق. ئېرىنىشى سۇراق ئەسىزدىك ماڭىلىكتى قايدا و تكىزەتنىڭزدى انىقتايىدى. دەكىنىشى سۇراق ئەسىزدىك ماڭىلىكتە نە سىستەيتىنىڭزدى انىقتايىدى. بۇل كىتاپتى و قىپ بولغاننان كەين وسى دەكى سۇراققا جاۋاپ بەرۋەگە دايىن بولاسز.

ئۈشىنىشى كۇن.

و مىرلىك ماقساتىم جايلى و يىلانق.

و يىلاندار شىندىق: ماقساتىپەن ئەمەر سۇرۇ - تىنىشىققا اپاراتىن جول.

جاتتاۇغا ارنالاعان سۇراق: «ال، سەن، ئىتائىرىيە، وز ماقساتتارىڭا بېرىك بۈپ، سەنىمىن وزىڭە ارتقاندارعا كەرەمەت جان تىنىشىسىن بەرەسىڭ.» يشاييا 3:26

ويلانقۇغا ارنالاعان سۇراق: مەنىڭ وەسىمىدى جەتەلەيتىن نارسە جايلى
مەنىڭ وەتساسىم مەن دوستارىم نە ايتارەدى؟ وەسىمىدى نە نارسە
جەتەلەگەنسىن قالايمىن؟

4

ماڭگى ئومر سۇرۋۇشىن جاراتلىغان.

«ول ار نارسەنى ئوز ۋاقتىنا ساي ھىپ جاراتتى،
جانه ول ادامنىڭ ساناسىنا ماڭگىلىكتى سەزەتسن تۈبىسىكتى ده
دارىتتى. ئىراق ادام قۇدایىدەك نە سىتەگەنسىن باسىنان اىياعىنا دەيىن
تۈسىنە المايىدى»
كىكلە ساست 11:3

شىئىمەنەن، قۇدای ادام سىياقتى ئىرى جاندى
تەك ئىسر كۇندىك ئومر ئوشىن جاراتقۇي مۇمكىن ھەمس.
جوق، جوق، ادام ماڭگى جاساق ئوشىن جاراتلىغان.
اۆرالام لىينكولن.

بۇل ئومر جەر بەتىننەگى كۇندەرسىزبەن عانا شەكتەلمەيدى.
جەر بەتىننەگى ئومرسىز شىنايى ئىنلىك دايىن بولار الدىنداىعى
دایىندىق ۋاقتى سىياقتى. ئىز جەر بەتىننە بولغان ۋاقتىتان گورى تىم
كۆپ ۋاقتىقىزدى ئىلىمنىڭ ارعى جاعنىداعى ماڭگىلىكتە وتكىزەتسىن
بولاسىز. بۇل شىنايى وىىنعا كىرەر الدىنداىعى جاتتىسۇ سېپەتتى، بايگە
باستالماستان بۇرىنى عىبو قىزدىرۇ ۋاقتىنداي. بۇل ئومر كەلھىسى ومىرگە
دایىندىق.

ئىز جەر بەتىننە ھەك كۆپ دەگەندە ئىچۇز جىل ئومر سۇرەسىز.
ئىراق ماڭگىلىكتە ئىز ماڭگى جاسايتىن بولاسىز. ئىزدىك جەر

باتینده‌گی ؛ و میریگز، توماس براون مرزانیک ایتقانسندای «ماڭگىلىكتەگى كىشكەنتاي نۇكتە» رسپەتتى. ئىزىز ماڭگى ؛ و مىر ئۇرۇۋ ئۇشىن جاراتلىدىگىز.

قۇدای ئوزى، «ول ار نارسەنى ئوز ۋاقتىنا ساي ھېتىپ جاراتتى، جانه ول ادامنىڭ ساناسىنا ماڭگىلىكتى سەزەتىن تۈيىسىكتى دە دارتتى. ئىراق ادام قۇدایدىك نە سىتەگەنسىن باستان اياعنى دەيىن تۈسىنە المايىدى»، - دەيدى (1). سىزدە ولىمنەن كەيىن نە بولار دەگەن وي بەرهەتىن شىتەي سەزىمىگىز بار. مۇنىڭ سەبەبى قۇدای ئىزىدى ماڭگى ؛ و مىر سۇرەتىن ھېتىپ، وزىنە ۋۇقساس ھېتىپ جاراتقان. سولاي بولغان بولسا دا ئار- بىر ادام ئولىپ، وسى و مىرەن قايتادى. ئولىم ادامزاتقا تان ھەممەس، جانه ادىلەتسىز قۇبىلىس سىاقتى سەزىلەدى. ماڭگى ؛ و مىر ئۇرۇۋ- مىر كەرەك - او دەپ و يلايتىن سەبەمىمىز - قۇدای ئىزىدىك سانامىزغا وسى تىلەكتى قۇبىپ قويغان.

ئىسر كۇنى ئىزىدىك جۇرەگىگىز توقتايىدى. بۇل ئىزىدىك ئاتىڭىزدىك جانه جەر بەتىنەگى ۋاقتىڭىزدىك سوڭى بولادى، الايدا بۇل ئىزىدىك سوڭىگىز ھەممەس. ئىزىدىك جەر بەتىنەگى دەنەڭىز ئىزىدىك رۇحىگىزغا ارنالغان اۇقىتشا عانا مەكەن. قۇدای ئوزى ئىزىدىك جەر دەگى ئاتىڭىزدى «شاتىر، ۋىشىك» دەپ، ال بولاشتقا بولاتىن دەنەڭىزدى «ئۇي» دەپ تانىستىرادى. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «جەر بېتىنەگى شاتىرىمىز، ياعنى ئاتىمىز، كۇيرەگەندە، ادام قولى ھەممەس، قۇدایدىك ئۆزى جاساعان ماڭگىلىك ۋىسەمىزگە - جاڭا دەنەگە - يە بولامىز» (2). جەر بەتىنە ؛ و مىر سۇرگەندە ار ئۇرۇلى جولداردى تاڭداب جۇرە الامىز، ال مىڭىدىكتە تاڭداؤغا بولاتىن تەك ھەكى جول بار: جۇماق نەممەسە تۈزاق. ماڭگىلىككە بارغان ۋاقتىتا قۇدای مەن ئىزىدىك ارامىزدەمى قارىم- قاتناسىس جەر بەتىنە بولغان قارىم- قاتناسقا بایلانىستى (تاۋەلدى) بولادى. دەگەر ئىز جەر بەتىنە قۇدایدىك ۋلى يىسا ماسىحگە سەنیم ارتىپ ونى ئۇيىپ ۋىرەنگەن بولساڭىز، ئىز ماڭگىلىكتى ونىمەن بىرگە وتىكزۈچگە شاقىرىلاسز. ال ئىز ونىڭ

سۈيىسىپەنىشلىگىنەن، كەشىرىمىنەن جانە قۇتقارىلۇنىان باس تارساڭىز، ئىز مائىگىلىكتى ماڭىگىگە قۇدايدان ئىس جەرده وتىكىزەتىن بولاسىز.

ك. س. لىئىس بىلاي دەگەن: «ادامدار ھىكىگە بولىنەدى: بىرەۋەلەرى قۇدايىعا، «سەنىڭ ھەركىڭ بولسىن» دەسە، ھىنىشى بىرەۋەلەرى قۇدايىعا «وز ھەركىڭ وزىگەن بولسىن، وز جولىڭەن جۇرە بەر» دەيدى». وکىنىشكە ورايى كۆپتەگەن ادامدار مائىگىلىكتى قۇدايسىز وتىكىزەتىن بولادى. سەبەبى ولار جەربەتىنەدە قۇدايسىز و مىر سۇرۇۋدى تاڭداعان.

«سېزدىك و مىرىتىز ئۇشىن جەر بەتىنەدەگى نارسەلەردىن جانە بۇگىنگى جاعدا يلاردان ارتىق نارسەلەردىك بار ھەندىگىن تۇسىنگەن ۋاقتىتا، جانە جەر بەتىنەدەگى و مىرىتىز مائىگىلىككە دايىندىق ھەنسىن تۇسىنگەن ۋاقتىتا «سېز مۇلدە باسقاشا و مىر سۇرسىپ باستايىسىز. ئىز مائىگىلىكتى سەسەپكە ئىپ و مىر سۇرسىپ باستار ھەدىڭىز، جانە بۇل ئىزدىك اربار قارىم-قاتىنا سىڭىزغا، ماقساتىتىزغا جانە ارجاعدا يلار داعى ئىس ارەكەتىتىزگە تولىق اسەرسىن تىكىزەتىن بولادى. اياق استىنان نەمەسە بىر ۋاقتىتا كۆپتەگەن ئىس ارەكەتىتىزگەن، ئىلا قويىغان ماقساتىتارىتىز، ئىپتى ۋلكەن بولىپ كورسەنگەن ماسەلەلەر رىتىز دە ماڭىزىز، كىشكەنتىاي، تۇككە تۇرۇسىز، ئىپتى ئىزدىك كوڭىل اوڈارۇتىزغا تۇرمایتىنداي بولىپ كورسەدى. ئىز قۇدايىعا جاقىندىاعان سايىن باسقا نارسەلەردىك بارلىسى كىشىرىيە باستايىدى.

«سېز مائىگىلىكتى سەسەپكە ئىپ و مىر سۇرگەندە ئىزدىك قۇنىدىلىقتارىتىز وزگەرەدى. ئىزدىك ۋاقتىتىز بەن اقشالار سىزىدى قولدا ئۇدا اقىلىدراتق بولاسىز. ئىز اتاق - داڭق، بايلىق، جەتىستىكتەر نەمەسە كوڭىل كوتەرۇڭە قاراعاندا قارىم-قاتىنا ستارىتىز بەن جەكە قاسىيەتتەر سىزىدى جو عارى قوياتىن بولاسىز. ئىزدىك ماڭىزدى دەپ سانىاعان نارسەلەر رىتىز وزگەرەدى. دوستارىتىزدان قالىسىپاڭ، سانقۇيلىق جانە الدىڭىعى قاتارلى زاتتارىغا يە بولۇ ھەندى بۇرۇنىعىداي ماڭىزدى بولماي قالادى. پاۋىل «الايدا وسى «ارتىقشلىقتارىمىدى» ماسحىكە بولا زالال دەپ

سانای باستادیم»» ده گهنه بولاتن (3).

ده گهنه جهر به تینده گئی و میرتکن تهك جه که با سیگنیزدیك قامن ویلاۋ ئوشىن عانا بولسا، ئومر ئ سورۇچ جولىتکنلىدى ته ز ارادا وزگەرتىكىز ده پ جىگەر لەندىرەر دىم. سەبەبى، ولاي بولماسا ئىز جاقسى، ادامگەر شىلىكتى ادام بولۇدى ئىمىتىپ قاللۇتکن مۇمكىن، ئىس ارە كە تىتەرەتكىزدىك ناتىجەسى جايلىي ھش ويلانبایتسىن ادام بولۇتکن مۇمكىن. ئىز تولىعىمەن تهك ئوز قامىتکىزدى ويلانبایتسىن ئۆزىمىشل بولىپ كە تۈتۈكىز مۇمكىن. سەبەبى ئىزدىك سىتەرەتكىزدىك ناتىجەلە رى ئۇراققا سوزىلمىيەدى (شەكتەۋلى). ئېراق ئولىم ئىزدىك اقىرىتکىز دەمەس، جانە وسى تۇسنىك بارلىمعىن دا وزگەشە دەتەدى. ئولىم ئىزدىك تىرىشلىك دەتۈتۈكىزدىك سوڭى دەمەس، بۇل تهك ئىزدىك ماڭگىلىككە ئۆتۈتۈكىز، جانە ئىزدىك جهر به تىنده سىتەگەن ئاربىر ئىسلىك ماڭگىلىكتە ئىز قالدىرادى. و ميرتکنلىكى سىن - ارە كە كىتىك ماڭگىلىكتە ناتىجەسى كورىنەدى.

وسى زامانىعى ادامداردىك و مىرىر جايلىي دىك ئاقاۋىپتى تۇجىرىمى - ئومىر تهك بۇل دۇنييە مەن عانا شەكتەلەتىن ۋاقتى دەپ ويلانى. و ميرتکنلىك ماقساتىنا بارىشا جەتۇ ئوشىن ئىز ساناتکىزدا ماڭگىلىككە دەگەن ايان ماقساتىتکىزدى ساقتاپ، قايتا قايتا دىكىسىمەن بۇنىنىڭى جۇرە گىشكىزىدە ونى باعالاپ ئجۇرۇشىكىز كەرەك. جەردە گى بۇنىنىڭى و مىرىمىزىدەن گورى الدەقايدا ئۇراق ئومىر بار! بۇنى ئىسپەرگىتىك (مۇھىتتاعى مۇزىدى تاۋ) تهك ئوشىن كورۇدەسىز. ال ماڭگىلىك بولسا ايسپەرگىتىك ئىز كورىمەي تۇرغان سۋاستىنداعى بولىگى.

قۇدایىمەن بىرگە وتىكىزەتسىن ماڭگى و مىرىمىز قالاي بولادى دەن؟ شىنىنا كەلەتىن بولساق، جۇماقتىك ئىلىلىعى مەن عازجاپ جاعدايسىن تۇسنىڭە ئىزدىك مىرىمىزىدەن كۇشى جەتىپەيدى. بۇل ئىزدىك كارى اجەڭزىگە يىتەرنىت جايلىي تۇسنىدىرۇ مەن بىرددە بولادى. بۇل مۇمكىن دەمەس. اسپاندابى كەشەتىن و مىرىمىزىدى سوزبەن ايتىپ جەتكىزۇ مۇمكىن دەمەس. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى: «كۆز كورىپ قۇلاق دەستىمەگەن، ادام

وینا ەشقاشان کەلمەگەن يىگلىكتەردى قۇداي ئۆزىن سۈييەتەندەرگە دايىندىپ قويغان بولاتىن» (4).

قالاي بولغاندا دا قۇداي جۇماقتىڭ ۇلغىسىن قۇداي ئۆزىنندە جازىپ كورسەتكەن. دال ئۆقازىر قۇداي ئېز ئۆشىن ماڭگى تۇراتىن ئۆي دايىندىپ جاتقانىن بىلەمىز. كوكىتە ئېز سۇيىكتى باۋىرلاستارمىز - سەئۈشلىرىمەن - قايتا قوشلامىز، بارلىق اۋرىتىپالقىتار مەن از اپتاردان ازات بولامىز، ئېزدىك جەر بەتنىدەگى سەنىمىدىلىكىمiz ئۆشىن ئىتىستى سېلىلىكىمىزدى الامىز، جانا قۋانا-قۋانا جۇمىس اتقاراتىن بولامىز. ئېز اسپاتداعى بۇلت ئۆستىنده جاتىپ السىپ، جەتىگەن ويناب جاتپايمىز. ئېز قۇدايمەن ئېزدىك ارامىزداعى ساۋ قارىم - قاتىناقا قۋانىپ ئۆمر سۇرەمىز، ال قۇداي بىزبەن بىرگە شەكسىز، ماڭگى قۋاناتىن بولادى. ئېر كۇنى يسا بىلاي دەيتىن بولادى: «اھم جارىلقاعاندار، كەلىڭىدەر! الەم جزارلىغاننان بەرى وزدەرىڭە دايىندالغان پاتشالقىتان ۇلەستەرىڭىدىي السىگدار!» (5).

ك.س. ليۋىس ئۆزىنىڭ بالالارغا ارنالغان جەتى اڭگىمە كىتابىي نارىنinanىڭ وقىعالىرى كىتابىنىڭ سوڭىنى بەتنىدە ماڭگىلىك جايىلى مىناداي تۈسىندىرمە بەرەدى: «ئېز ئۆشىن بۇل اڭگىمەلەردىك سوڭىھە ال ولار ئۆشىن شىنایىي اڭگىمەنىڭ تەك باسى عانا بولدى. ولاردىك جەر بەتنىدەگى بار ومىرلەردى كىتابىنىڭ تەك سىرتقى بەتى بولاتىن، ال ھندى ولار جەر بەتنىدە ئىلى دە ھىسىر ادام وقىپ كورمەگەن، ماڭگىلىكىھە جالعاستىن، جانە تارۋۇلارى بىرىنەن ئېرى اسىپ تۈسەتىن عاجايىپ اڭگىمەنىڭ ئېرىنىشى تاراۋىنا كىرسىۋەدە».

ئىزدىك جەر بەتنىدەگى ئۆمرىڭىز ئۆشىن قۇدايدىك ماقساتى بار. الایدا بۇل ماقسات جەر دەگى ومىرمەن شەكتەلمەيدى. ونىڭ جوسپارى ئىزدىك جەر بەتنىدە جاسايتىن بىرنەشە ون جىلدىقىتان الدەقايدا المساقا سوزىلىغان. بۇل ئۆمر بويى سوزىلاتىن ئاساتىي جاعدايدان دا جوئارى، قۇداي ئىزدىك ئۆمرىڭىزدىك شەگىنەن ارى قارايى جالعاستىن ساتىلىكتى سىيلاۋدا. قۇداي ئۆزى بىلاي دەيدى: «الایدا ئاتاڭىر يەنىڭ

جو سپارلاری ماڭگىلىك بېرىشك تۇرادي. جۇرەگىنىڭ كوزدەگەندەرى بارلىق
ۇرپاق تارعا جەتەدى» (6).

كۆپتەگەن ادامدار ماڭگىلىك جايلى تەك جەرلەۋ ئاسىمى كەزىنەدە
دىكەن الادى، ونسىك ئۆزى بىلمەستىككە نەگىزدەلگەن ئۇستىرتىن سەزىمىگە
بەرىلىگەن ويلار. ئولىم جايلى ويلانۋ اۋىر بولادى دەپ ويلاؤتىز مۇمكىن،
الايدا ئۆلىمدى مويىنداماي جانە بەتىپە بەت كەزىدەسەتنىن جاعدايى جايلى
ويلانبىاي ئۆمىر ئۇرۇۋ دۇرسىن دەمەس. ايتەۋىر ئېر كۇنى بارلىق مىزدىك
باسىمىزغا تۇسەتنىن جاعدايدى بىلە تۇرا، سول جاعدايىغا دايىندالماي ئۆمىر
سۇرەتىن ادام - اقىماق ادام. ئىز ماڭگىلىك جايلى از دەمەس، كوب
ويلانۋتىز كەرەك.

«سىزدىك اناڭزىدىك قۇرسا عنىدى بولاعان توعىز اي ۋاقت ئىزىدىك
ئۆمىرىتىزدىك سوڭى دەمەس، وسى ئۆمىرگە دايىندىق ۋاقت بولغانلىداي،
وسى ئۆمىر دە كەلھىسى ئۆمىرگە دايىندىق بولىپ تابلاadi. ھەگەر ئىز يسا
ئاسىح ارقىلى قۇدايمەن قارىم - قاتىناستا بولساڭىز ولىمنەن قورقۇزىدىك
كەرەكگى جوق. ئولىم تەك ماڭگىلىككە كەرتىن دىشك. ئولىم ئىزىدىك
جەر بەتىنە بولۇتىزدىك سوڭى سا ساعاتتارى عانا، بىراق ئىزىدىك سوڭىتىز
دەمەس. ئىزىدىك ئۆمىرىتىزدىك سوڭى بولۇسان گورى، بۇل ئىزىدىك
ماڭگىلىكتەگى تۇغان كۇنىڭىز بولادى. قۇداي ئۆزى بىلەي دەيدى: «بۇل
كۇناقار دۇنييەدە بىز تۇراتىن ماڭگىلىك قالا جوق، قايىتا، كوكتەگى
كەلەشەك قالانى اڭساپ كۇتەمىز» (7).

ماڭگىلىكپەن ساللىستىرغاندا بىزىدىك ئۆمىرىمىز كوزدى اشىپ
جۇمعانادى عانا، الايدا ونسىك ناتىجەسى ماڭگىلىككە اسەر قالدىرادى. وسى
وئىرىمىزىدەگى سىتەرىمىز كەلھىسى ئۆمىرىمىزىدەگى تاعدىرىمىزىدى شەشەدى.
«إلى دە قازىزگى تانىمىزدە تۇرغاندا يەمىزدىك قاسىندىاعى مەكەننىمىزدەن
الشاق كەندىگىمىزدى بىلىپ» ئۆمىر ئۇرۇۋىمىز كەرەك (8).

بىرنەشە جىلدار بۇرۇن ادامدار «ار كۇنىڭدى ئۆمىرىتىك العاشقى

کۇنىڭىدەي ئومىرى سۈر» دەگەن سوزىدەن جىڭەر الاتىن ھدى. الايدا ئومىرىمىزدىك اربىر كۇنىس ئومىرىدىك سوڭىعى كۇنىنىدەي ئومىرى سۈرەتلىن بولساق اقىلدىراق بولادى. ماتفهىي گەنرىي بىلاي دەگەن: «ئومىرىمىزدىك ار كۇنىنىك سى - ارەكەتى سوڭىعى كۇنىمىزگە دەگەن دايىندىق بولۇقى كەرەك.»

تۇرتىنىشى كۇن. ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۇ

ويلاندىرار شىندىق: ئومىرى وسى دۇنييەمەن جانە قازىرگى ۋاقتىپەن شەكتەلەتن وقىيەمەس.

جاتتاۇعا ارنالغان ايات «ال وسى دۇنييە مەن ونىڭ لاززاتى وتىكىنىشى، ال قۇدايدىك ھركىن ورنداۋشى ماڭگى ئومىرى سۈرەدى»¹ - جوحان ز2:17

ويلانۇعا ارنالغان سۇراق مەن ماڭگى ئومىرى سۈرۈ ئۇشىن جاراتلىغاندىقتان مەن بۇگىن قاندай سى - ارەكەتتى توقتاتاپ، جانە قاندай سى - ارەكەتتى سىتەپ باستاۋىم كەرەك؟

5

ومنرگه قۇدایدیك كوزىمەن قاراڭ

ومنرلەرىڭ نەگە ۋىلساس؟

جاپىپ 14:4

بىز ار نارسەنى ولارىدىك بولغانىنداي ھەمس،
 ۋىزىمىز قالايتىننىمىزداي ھېتىپ كورەمىز.
 انایىش نىين

«ومنرىڭىزدى قالاىي ھېتىپ كورسەڭىز، «ومنرىڭىز سولاي بولىپ
 قالانادى.

«سېزدىك «ومنر جايلى تۈسىنىڭىڭىز «سېزدىك تااعدىرىنىڭىزدى
 شەشەدى. «سېزدىك ومنرگە دەگەن كوز قاراسىڭىز، «سېزدىك ۋاقىت
 جۇساۋىڭىزغا، اقشا جۇمساۋىڭىزغا، دارىندارىدى قولدانۋىڭىزغا اسەرسىن
 تىيگىزەدى، جانە قارىم-قاتىناستارىتىزدى باعالايدى. ادامداردى «تۈسىنىۋىدىك
 ھەڭ جاقسى جولى -ولارعا ««ومنرىڭىزدى قاندایي ھېتىپ كورەسى؟» دەگەن
 سۇراق قويۇغۇ. ادامداردىك «ارتۇرلى بولغانىنداي بۇل سۇراققا جاۋاپىشك دا
 ارقىلىي ھەكىنن بايقايتىن بولاسىز. ادامداردىك «ومنر جايلى: ««ومنر -
 تىسىركەتكىي اينالىپ تۇراتىن دوڭىگەلەك، جارلىقىش زاتتارغا تولى الات،
 جۇمباق، سىيمفونىيا، ساپار نەممەسە بى» - دەپ ايتقاندارىن ھىتىدىم. ادامدار
 تائىي بىلاي دەيدى: ««ومنر بايگە گە ۋىلساسىدە، بىرددە سەن الدىداشك، بىرددە
 قالىپ قوياسىشك، دەندى «بىر قاراساڭ «بىر ورنىڭدا اينالشاقتاپ تۇردىپ

قالاسىڭ» نەممەسە «ءۆمىر - كەيىپر قۇرالدارىن ھەش ۋاقتىتا قولدانبaitىسىن ئارتۇرلى جىلدامدىنى بار بەلاسېپەدتهي» نەممەسە «ءۆمىر قارتا وينىنىنا ۋىقساس: بىرده ئاتى تۇسەدى، بىرده ۋىلىپ قالاسىڭ.»

ھەگەر سىزدەن «ءۆمىرىڭىزدى قالاي سۈرەتتەي الاسىز؟» - دەپ سۇرايتىن بولسا ئىزدىك باسىڭىزغا كەلەتسىن بەينە قاندای بولماق؟ وسى بەينە ئىزدىك ئورىڭىزدىك ۇرانى بولىپ تابلادى. بۇل ئىزدىك وي ساناڭىزدابى ئوزىڭىز كەلىسىپ قابىلداعان نەممەسە وزىدىگىنەن قالپاتاسقان تۇسنىك. ادامدار كۆپ جادىدا ئۆمىرنىك ۇرانىن كىيم كىيسى، اشەكەي، ماشىناسى، شاش قويىسى، ئىپتى دەنەسىنەدەگى جازۇ ارقىلى سىرتقا جارىا دەتهدى.

ئىزدىك ئوزسىز ايتىلغان ئۇرانىڭىز ومىرىڭىزگە ئىزدىك ويلاغانىڭىزدان گورى كوبىرەك اسەر دەتهدى. بۇل ئىزدىك تىلەكتەرىڭىزدى، قۇندىلىقتارىڭىزدى، ئىزدىك قارىم- قاتىناستارىڭىزدى جانە وتنە ماڭىزدى دەپ ساناعان نارسەلەر بىلگىلەيدى. مىسالغا، ھەگەر ئىز ئۆمىرىدى توپى دەپ سانايىتىن بولساڭىز ومىرىڭىزدەگى دەك ماڭىزدى نارسە - كۆڭىل كوتەرۋ بولادى. ھەگەر ئۆمىرىدى جارسىن دەپ ويلاساڭىز، ئىز جىلدام ارەكەت تىپ، ار ۋاقتىتا اسىعىپ جۇرەتىن بولاسىز. ھەگەر ئۆمىرىڭىزدى ۋىلاققا شاباتىن بايگە دەپ قابىلداساڭىز، ئىز ئۇشىن دەك ماڭىزدى نارسە شىدамدىلىق بولادى. ھەگەر دە ئۆمىرىدى كۈردەس نەممەسە ويسىن دەپ قابىلداساڭىز، جەڭىسکە يە بولۇ ئىز ئۇشىن دەك ماڭىزدىسى بولادى.

ئىزدىك ومىركە دەگەن كوزقاراسىڭىز قاندای؟ ئىز ئۆمىرىڭىزدى جالغان ئۇرائىغا نەگىزدەپ جۇرگەن بولۇڭىز مۇمكىن. قۇدايدىك ئىز ئۇشىن دايىنداعان ماقساتىن جۇزەگە اسىرۋ ئۇشىن ئىز كۆپشىلىكە ورتاق ويدى تاستاپ، ونسىك ورنىنا قۇداي ئوزىنىدە ايتىلاتىن ئۆمىرىدىك ۇرانىن قابىلداؤنچىز كەرەك بولادى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «بۇد كۇناكار دۇنييەنىڭ ئۆمىر ئۇرۇۋ سالتىن ۇلگى ھېتىپە گەدر، كايىتا، وي تىلەكتەرسىن قۇدايدىك جاڭارتۇرمەن تۇبەگەيلى وزگەرسىن! وسلاي سەندەر ونسىك دەركىن

- نه‌نیڭ يېگىلىكتى، ۇنامدى جانە كەمەلدى كەننىن اجراتا بىلەتىن بولاسىڭدار» (1). قۇدaiي سوزى بىزگە قۇدايدىك ومىرگە دەگەن كوزقاراسى جايلى ئالىم بەرەتىن ۋۇش ۇراندى ۇسنانىد: «مىر - سناق، ۋىسىر - سەنىپ تاپسیرغان يېگىلىك جانە ۋىسىر - ۋاقىتشا تاپسىرما. بۇل تۇسنىكتەر ماقساتىپەن ۋىسىر سۇرۇۋەتكەن نەگىزى بولىپ تابىلادى. وسى ۇرانداردىك كەھسۇن وسى تاراۋادا، ال ۋۇشىنىسىن كەلەسى تاراۋادا قاراستراتىن بولامىز.

جەر بەتىندهگى ۋىسىر - سناق. ۋىرىدىك بۇل ۇرائى قۇدaiي سوزىنىڭ كۆپتەگەن اڭگىسمەلەرنىدە كەزدەسىدى. قۇدaiي ادامداردىك منه زىن، سەنىمىن، موينسۇنۇسىن، سۇيىسپەنلىكىن، ادىلىعىن جانە سەنىمىدىلىكىن ۇزدىكىسىز سىنادى. سناۋ، ازىزى، باعالاۋ، تازالاۋ سياقتى سوزىدەر قۇدaiي سوزىنىدە 200-گە جوشق رەت كەزدەسىدى. قۇدaiي بىرىيىمىدى بالاسى سىقاقتى قۇربانىدقىقا اكەلۋىن سۇرَاۋ ارقىلى سىنادى. جاقىپ راحىيلانى اىيەلىككەڭ ئۇشىن تاعى بىرەنەشە جىل ھېڭىشكەن تىكەنەدە قۇدaiي ونى سىنادى.

ادام اتا مەن حاۋا انا ھەدم باعنىدا بولغان سىناققا شىدaiي المادى، جانە ۋاۋىت بىرنەشە جاعدايىدا قۇدايدىك سىناعنىا شىدaiي المادى. الايدا قۇدaiي سوزىنىدە جۇسىپ، رۇت، ھستەر جانە دانىال سياقتى ۇلکەن سىناققان امان شىققان ادامداردىك مىسالى داكورسىتىلەدى.

بىزدىك قاسىيەتتەرىمىز سىناققىار ارقىلى دامىدى جانە يقىندىلادى، جانە ۋىسىر تولىسىمەن سىناق بولىپ تابىلادى. ئىز ارقاشان سيناۋ ۇستىنە بولاسىز. قۇدaiي سىزدىك ادامدارغا، ماسەلەلەرگە، تابىستى جاعدايىعا، كەلسپەۋەشلىككە، اۋرۇغا، وكىنىشكە جانە ئىپتى اۋا رايىنا بەرگەن جاۋابىڭىزدى ارقاشان باقلالاپ وتىرادى. ول ئىپتى باسقالارغا ھىسىك اشقانىڭىزدى، شاشلىپ جاتقان ئىز تۈيىر فوقيستى كوتەرگەنىڭىزدى ئىپتى اسحانا كۇۋوشىسىنى نەمەسە مەكە قىزمەتلىسىنە قۇرمەتىپەن سوپىلەگەنىڭىز سياقتى قاراپايم سىتەر بىڭىزدى كورىپ باقلالاپ تۇرادى.

قۇدایدیك بىزگە بەرەتىن بارلىق سىناعنىن ئېز بىلە بەرمەيمىز. ئېراق قۇدای سوزىنە قاراي وترىپ ولاردىك كەيىرەۋەرسىن الدىن الا ايتا الامىز. قۇدای سىزدى ۋادەسىن ورىنىداۋا كىدىرۇ، مۇمكىن دەمىس قىينشىلىقتار، جاۋاپىسىز بولاتىتن دۇعالار، ادامداردىك جالغان اىپتاۋلارى ئىپتى قايدىلى جاعدابى ارقىلى دا سىنايتىن بولادى. جەكە مەنىڭ ومىرىمەدە قۇدای مەنىڭ سەنىمىمىدى ماھىلەلەر ارقىلى سىنايىدى، قاراجات جۇماساۋىم ارقىلى ئۇمىتىمىدى سىنايىدى جانە ادامدار ارقىلى سۇيىسىپەنىشلىگىمىدى سىنايىدى. قۇدای سىزدىك جانىڭىزدان تىم الشاق بولغانداي سەزىنگەن ۋاقتىتا سىزدىك قالابى ارەكەت تەتەتىنگىز ومىرىڭىزدەگى وته ماڭىزدى سىناق بولادى. كەي كەزدەرەدە قۇدای اتەيلەپ ارتقا شەگىنەدى، جانە بىز ونىڭ جاقىن دەكەنسىن سەزىنە المايىمىز. دەزەكىيا دەگەن پاتشا بۇل سىناقتى باسنان وتكەرگەن بولاتىن. قۇدای سۈزى بىلاي دەيدى: « قۇدای ھۆزەكىيانىڭ جۇرەگىنىڭ تۇپكىر - تۇپكىرىنىڭ بارەن ئېلۇ ئۇشىن ونى وز بەتمەن قالدىرسىپ سىناقتان وتكىزدى» (2). دەزەكىيا قۇدایمەن جاقىن قارىم - قاتناسىتكى راحاتىن تانقان ادام بولاتىن، ئېراق ونىڭ منە زىن سىناۋ ئۇشىن، السىزدىكتەرسىن اىقىنداؤ ئۇشىن، جانە ونى ۋلەكەن سەرەك جاۋاپكە رشلىككە دايىنداؤ ئۇشىن ومىرىنىڭ ماڭىزىدى ساتىندا قۇدای ونى جالعىز قالدىرسىپ قويىدى.

ئۇمىرىڭىزدىك سىناق دەكەنسىن تۇسىنگەنىڭىزدە ومىرىڭىزدەگى ار نارسەنىڭ ماڭىزى بار دەكەنسىن بايقايسىن بولاسىز. ئىپتى كىشكەنتىاي ئېراق وقىيعانىڭ وزى سىزدىك قاسىيەتەرگىزدىك دامۇى ئۇشىن ماڭىزدى بولىپ تايلادى. ئاربىر كۈن - ماڭىزدى كۈن، جانە ئاربىر مەزەت سىزدىك قاسىيەتەرگىزدى تەرەڭدەتۈگە، سۇيىسىپەنىشلىك كورسەتۈگە نەمەسە قۇدایغا تاۋەلدى بولىپ تۈرۈغا ۋلەكەن مۇمكىنلىك بولادى. كەيىر سىناقتار اۇر بولىپ كورىنەدى، ال كەيىرەۋىن سىز ئىپپى بايقامايسىز دا. ئېراق ئاربىر سىناقتىك ماڭىلىك ئانى بار.

قۇدای ومىرىڭىزدىزدەگى سىناقتاردان امان وتكەنىڭىزدى قالابى! بۇل

قۇانشىتى حابار ەممەس پە؟! سول سەبەپتى سول سىناقتى بەرەتىن دە قۇدای،
جانە سول سىناقتى جەڭىپ وتوڭىھە دادان دا كۇشتى راھىمىن بەرەتىن دە
قۇدای. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى، «سەندەر ئالى كۇنىگە دەيىن قاتتى
سىنالغان جوقسىڭدار، ھلىكتىرىگەن جاعدىيالار ادەتتە ادامداردىك باستارىنا
ئۇسىپ جۇرگەنە گىدەي عانى بولىپ كەلدى. ال قۇدای ئۆزىنىڭ ۋادەسىنە
بەرسىك: ول تۈزىمەدرىڭەن ارتىق سىنالۋالارىڭا جول بەرمەيدى.
ھلىكتىرىلىگەن كەزدەرلىڭە شۇغان شىداۋا كۇش-قۋات بەرسىپ، قۇتلۇپ
شىعۇدىك لايىقتى جولىمەن قامتا ماسىزەتىدی.» (3).

ئىزدىك سىناقتارىڭىزدىك ارقايسىسىن قۇدای بايقاپ، كوكتە سىزگە
سىلىق بەرۋە جوسپارلەپ قويادى. جاقىپ بىلاي دەيدى، «سىناقتى
تۈزىمىلىكىپەن باسنان وتىكىزىپ جاتقان اركىم باقتىتى! سودان ئۆتىپ،
سەنسىدى كەنەنگى دالەلدەنگەنەن كەيىن ول بايىگە جۇلچە سىنەدى
«سىنايى ئۆمىرىدىك ئاتاجىن» يەمدەنبىك. مۇنى ئاتاڭىرىمىز ئۆزىن
سۇيىگەنەرگە سىيلاۋغا ئادەتتى.» (4).

جەر بەتىنەتكى ئۆمىرى سەنسىپ تاپىسىرغان يېلىك. بۇل
قۇدای ئوزىدەگى ئۆمىرىدىك ھكىنىشى ۇرانى. جەر بەتىنەتكى ئۆبىزدىك
ۋاقىتىمىز، وي سانامىز، مۇمكىنىدىكتە رىمىز، قارىم-قاتىنستارىمىز بەن
قارىچىلارىمىز قۇدایدان كەلگەن سىي. ول بۇلاردى ئۆبىزدىك قامقۇرلىغىمىز
بەن باسقارۋىسىمىزغا سەنسىپ تاپىسىردى. ئۆبىز قۇدایدىك بىزگە بەرگەن ار
نارسەسىنىڭ باسقارۋىشىسىمىز. باسقارۋىدىك بۇل قاعىدىسى قۇدای جەر
بەتىنەتكى اركىمىنىڭ جانە ارنارسەنىڭ يەسى كەنن تۇسۇنگەنەن
باستالادى. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «الله جانە ونداعى بارلىق نارسە
ئاتاڭىرىنىكى، جەرگە جانە ونداعى ئۆمىرى سۇرەتىن اركىمگە ول ھىلىك
ەتتىدی» (5).

جەر بەتىنەتكى ئۆمىرىمىزدە ھش نارسەنىڭ شىنايى يەسى بولمايمىز.
ئۆبىز وسى جەرده بولغان ۋاقىتىمىزدا قۇدای بىزگە جەردى جالغا بەرۋەدە.
ئىز تۈلىماستان بۇرسن بۇل قۇدایدىك مەنشىگى بولاتىن، جانە ئىز

ومردهن قایتقاتنان کهیسن قۇدای ونى باسقانعا بەرەدى. ئىسىز ونسىك قىزىعىن ئېرازۋاقىت قاناكورەسىز.

قۇدای ادام مەن حاۋانى جاراتقاندا ئوزىنىڭ جاراتلىسىن ولارعا سەنىپ تاپىسىرىپ، ولاردى وز مەنىشىگىنىڭ قامقۇرۇشىسى دىتىپ تااعايىندادى. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «قۇدای ولارعا ئۆسىپ ئونىپ كوبېيىڭىدەر را ۇرپاقتارىڭ جايىلىپ، جەر بەتىن تولتىرىڭدارا ونى وزدەرىڭە باعنەدىرىپ، تەڭىزدەگى بالىقتارعا، اسپاندابىلىق قۇستارعا جانە جەر بەتىنەدەگى بارلىق جانۋارلارعا يەلىك دەتكىدەر»، - دەدىي» (6).

قۇدایدەڭ ادامزاتقا بەرگەن ئېرىنىشى جۇمماسى جەر بەتىنەدەگى قۇدایدەڭ يەلىكىن باسقارۇ جانە قامقاورلىق دەۋىت بولدى. ادامنىڭ بۇل جاۋاپكەرشلىگى دەش ۋاقتىتا دا وزگەرمەدى. بۇل ئېزدىڭ بۇگىنگى كۇنگى ماقساتىمىزدىك ئېرى بولىگى. ئېزدىڭ قولداناتىن ار نارسەنى قۇدایدەڭ ئېزدىڭ قولىمىزغا سەنىپ تاپىسىرعان يېڭىلىگى دەپ قاراستىرۇمىز كەرەك، قۇدای ئوزى، «قۇدایدان قابىلداماعان نەلھەرسن بار؟ ئارىن قابىلداعان سوڭ، نەسىنە وز جەتىتىگىمىز دەپ ماقتانا سىڭدار؟»، - دەيدى (7).

بىرنەشە جىلدار بۇرسن ئېرى وتباسى اىيەلىمىز دەكەۋىمىز كە وزدەرىنىڭ گاۋانادابى تەڭىز جاۋاسىندا ورنالاسقان ادەمى ۋېيلەرىنىدە دەمالىس ۋاقتىمىزدى وتكىزۈچە رۇقىسات بەرىپ دەدى. مۇندايى جاعادىيە ئۆز كۇشىمىزبەن دەش ۋاقتىتا جاساي الماس دەشك، جانە بۇل ئۇيدى زور قۇۋانىشىپەن قولداندىق. ئۇيدىك يەسى بىزگە، «ئۇيدى ئۆز ۋېيلەرىڭىدە يەركىن قولدانما بەرىڭىدەر»، - دەدى، ئېز سولاي قولداندىق تا. ئېز ولاردىڭ باسسىيەنەرىنى شومىلىپ، توڭازتىقىشتىاعى تاماقتارىن جەدىك، ورمالدارى مەن بىسىن - اياقتارىن دا قولداندىق، ئىپتى قۇوانا - قۇوانا تو سەكتىك ئۇستىنە دە سەكىرىپ الدېق! ئېراق اينالادابى بارلىق نارسە شىن مانىنە بىزدىكى دەمەس دەكەنىن بىلدىك، سول سەبەپتى ار نارسەنى دەركىشە ابایيلاپ قولداندىق. ئۇيدىك يەسى بولما ساق تا، ونى قولدانىپ، قىزىعىن كوردىك.

«بىزدىڭ مادەنیيەتىمىز، «هەگەر سەنىكى بولماسا ول زاتتى قالاچى بولسا سولاي قولدان» دەيدى. الايدا ماسىحىلىرى جو عارى دەڭگەيدە ئۇمۇر سۈرەدە، «مۇنىڭ يەسى قۇداي بولغاندىقتان مەن شامام كەلگەنشە بۇل زاتقا مۇقىيات بولۇشم كەرەك»، دەيدى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «ال باسقارۇشىلاردىڭ ارقايىسىنىان سەنىمىدى بولۇئى تالاپەتلىدە» (8). يىسا سەنىمىدى ئۇمۇر ئۇرۇۋ جايلى ئىجىسى سىكە سالىپ، جانە قۇدايدىڭ الدىندىاعى وسى جاۋاپكەرشلىكتى سۇرەتتەيتىن كۆپتەگەن اڭگەمەلەردى ايتقان.

يەسىنەن ات باسىندىاي كۇمىس العان ادامدار جايلى ئىڭگامەسىنە (9)، داۋلەتتى باي ادام ئىس جولغا شىعىپ بارا جاتىپ ئۇز بايلىكىن قىزىمەتلىكىرىنى سەنىپ تاپسېرادى. قايتىپ كەلگەنەن كەيمىن ار قىزىمەتلىكىنىڭ جاۋاپكەرشلىگەن باعالاپ، ارقايىسىنى ئىتىستى سىلىكىن بەرەدە. قوجايىنى بىلاي دەيدى: «جارايىشكى، جاقسى دا اadal قىزىمەتلىشىم! شاعىن سته سەنىمىدى بولىپ ھەدىك، سەنى ۇلکەن ئىستىك باسنا قويامىن. نىدى قۇانىشتى توپىما كەل!» (10).

جه رەدەگى ئۇمۇرىڭىز اياقتالغان ۋاقتىغان قۇدايدىڭ سىزگە سەنىپ تاپسېرعان يېڭىلىكتەرسن قانشالىقتى جاقسى قولداندىڭىز، سوغان بايلانىستى باعالاناتىن بولاسىز. وسىنىڭ ماعنىناسى - ئاربىر ئىستېزدىڭ، ئىتپىتى قاراپايمى كۈنەدەلىكتى سىتكەنلىك ماڭگىلىك ئىمانى بار. هەگەر دە ار نارسەگە سەنىپ تاپسېرعان يېڭىلىككە فاراغاندای مۇقىيات بولساڭىز، قۇداي ماڭگىلىكتە ئۇش سىلىق بەرەتتىن ئادەتتەدە. بىرىنىشىدەن، ئىز قۇدايدىڭ ماقتاۋىنا يە بولاسىز، ول سىزگە، «جارايىشكى، جاقسى ئىز كەكتەندىڭ» دەيتىن بولادى. ھەكتەندىدەن، ئىزدىڭ دارە جەڭىز كوتەرلىپ، ماڭگىلىكتە ۇلکەنرەك جاۋاپكەرشلىككە يە بولاسىز، قۇداي سىزگە، «شاعىن سته سەنىمىدى بولىپ ھەدىك، سەنى ۇلکەن ئىستىك باسنا قويامىن»، - دەيتىن بولادى. ۋىشنىشىدەن ئىز توپ قۇرمەتتىنە يە بولاسىز، قۇداي سىزگە، «نىدى قۇانىشتى توپىما كەل!»، - دەيتىن بولادى.

اقشا سیناق تا، سهندیپ تاپسیرغان یگلیمک ته بولیپ تابیلادی.
 کوپته‌گهن ادامدار و سمنی تو سمنبیدی. قۇدای قاراجاتتى بىزگە و عان سهندیم
 ارتؤدی ویرەتۋ ئۇشىن قولدانادى، جانە کوپته‌گهن ادامدار ئۇشىن اقشا
 ۋلکەن سیناق بولیپ تابیلادى. قۇدای ئىزدىك اقشا جۇمساۋ سىزدى قاراپ،
 ئىزدىك قانشالىقتى سهندىم ارتۇعا لايىقتى ھەنىمىزدى سىنایدى. قۇدای
 ئوزى بىلاي دەيدى: «سوندىقتان، ھەگەر بۇل دۇنيەلىك بايلىقتارىڭ باردا
 سهندىمدى بولماساڭدار، سهندەرگە کوكتەگى شىنايى بايلىقتى كىم سهندىپ
 اپسیرادى؟» (11).

بۇل وته ماڭىزدى شىندىق. قۇدای مەنىڭ اقشا قولدانۇرم مەن
 رۇحانىي ئىمىرىسىنىڭ اراسىندا تىكەلەي بايلانىستىك بار ھەنىن ايتۇدا.
 مەنىڭ اقشانى، جەردەگى بايلىقتى باسقارۇرم ارقىلى قۇدایدەك ماعان
 قانشالىقتى رۇحانىي باتالاردى (شىنايى بايلىقتى) سېيلەي الاتىنى اىستالادى.
 سىزگە ئىبر سۇراق قوياسىن: ئىزدىك اقشانى قولدانۇر جولىڭىز قۇدایدەك
 ئىزدىك و مىرىڭىزگە مولىراق باتا بەرۋىنە كەدەرگى بولىپ تۇرغان جوق با؟
 قۇدای سىزگە رۇحانىي بايلىقتاردى سهندىپ تاپسیرا الادى ما؟

يسا بىلاي دەگەن: «سەبەبى قۇاي كىمگە كۆپ بەرسە، ودان كۆپ
 تالاپ دەتەدى، كىمگە كۆپ سهندىپ تاپسیرسا، ودان دەسەپتى دە كوبىرەك
 سۇرایدى» (12). ئىمىر دەگەندىمىز - سیناق جانە سهندىپ تاپسیرغان
 يىگلەك. قۇدای سىزگە قانشالىقتى كۆپ بەرسە، سىزدەن سونشالىقتى
 ۋلکەن جاۋاپكەرشلىكتى كۇتەدى.

بەسەننىشى كۇن و مىرلىك ماقساتىم جايىلى و يىلانۋ

و يىلاندىرار شىندىق ئومىز دەگەن سەنمىز - سىناق جانە سەنپ تاپىسىر عان بىگلىك.

جاتتاۋغا ارنالغان اىيات: «كىشكەنە سىتە سەننىمىدى بولغان ۇلکەن سىتە دە سەننىمىدى، ئال كىشكەنە سىتە سەننىمىسىز بولغان ۇلکەن سىتە دە سەننىمىسىز» لۇقا 16:10.

و يىلانۋغا ارنالغان سۇراقنى جاقىن اراداعى قانىدaiي جاىدaiي مەنىڭ و مىرىمە قۇدايدان كەلگەن سىناق بولدى؟ قۇايدىڭ ماغان سەنپ تاپىسىر عان ھاش ماڭىزدى يىگلىكتەرى نە؟

6

«ومر ده گه نمیز - ۋاقتىشا تاپسرا ما»

«تاڭرى يەم، مەنىڭ سوڭعى كۇنىمىدى جانە
ومىرىلىك كۇنىدەرىمنىڭ سانىن كورسەتىشى.
ومرىمىنىڭ قانشاما قىسقا ھەنەن ئېلىپ جۇرەيىن»
«زاپۇر جىرلار 43:39»

«بۇ دۇنيەدە جات جەرلىك كرمەدەيمىن»
«زاپۇر جىرلار 119:19»

جەر بەتىننەتكىيەتىنەندە ئەم سۈرەتلىك ۋاقتىشا جانە تەز ئىتىپ كەتتىندىگىن قۇداي ئوزىننە ئەم سۈردىكى قىسقا، ۋاقتىشا جانە تەز ئىتىپ كەتتىندىگىن سۈرەتلىك ۋەتەن سۈزىدەر وته كوب. ئەم سىر تۈمان سياقتى، وتكىنىشى، دەم اراسىندا وته شىعاتىنداي، كوكىكە وشقان ئۆتىن سياقتى تۇسۇنلىكى دى. قۇداي سۈزى بىلاي دەيدى: «ويتكەنى ئېزدىك دۇنيەگە كەلگەن نىمىز - كەشە عانا، ئىز داشتە گە بىلمەيمىز، جەردە گى ئەم سىر نىمىز دە ئىز كولە گە سياقتى عانا» (1).

ئەم سىر ئىزدى كە ئەتىمىدى قولداڭ ئۇشىن كە لەسى ھەكى شىنديقتنى ھەش ۋاقتىتا ۋەتىپاۋىڭىز كەرەك: بىرىنىشىدەن، ماڭگىلىكىپەن سالىستىرغاندا جەر بەتىننەتكىيەتىنەندە ئەم سىر قاس قاغۇمىنىداي عانا قىسقا. كىنىشىدەن، جەر تەك ۋاقتىشا عانا مەتكەن نىمىز. سىز وسى جەردە ۋازاق ۋاقت بولمايسىز، سول سەبىھەپسى تىم كوب نارسەلەرگە شەرمالا بەرمە گىز. قۇداي جەر بەتىننەتكىيەتىنەندە ئەم سىر قالاي كورەتىن بولسا، سىزگە دە دال سولاي كورسەتىپ بەرۋىن سۇراڭىز. داۋىست بىلاي دەپ دۇغا ھەتكەن: «تاڭرى يەم، مەنىڭ سوڭعى

کۇنىمىدى جانه و مىرلىك كۈندەر سەمنىڭ سانىن كورسەتىشى. «ومىرى سەمنىڭ قانشاما قىسقا كەنسىن ئېلىپ جۇرەيسىن» (2).

قۇدaiي ئوزىزى قايتا-قايتا ئىمدا ئەلدى جات ئەلدىه ئەمىرى سۇرگەن جاڭدايمەن سالىستىرىپ كورسەتىدى. بۇل ئىزدىك تۇراقتى مەكەنگىز ھەممەس، تاعدىرىڭىزدىك سوڭى ھەممەس. سىز جاي عانا بۇ دۇنييە ارقىلىي ئىتىپ بارا جاتىرىسىز، جەر بەتىنە قىسقا ساپار شەگىپ كەلدىگىز. قۇدaiي ئوزىزىدە ئىزدىك جەر بەتىنەگى قىسقا عانا ئەمىرى ئەتۇسىندرىۋ ئۇشىن شەت ھەلدىك، كىرمە، جات جەرلىك، بوتەن ادام، ساياھاتشى سىاقىتى سوزدەردى قولدانغان. داۋىت، - «بۇ دۇنييەدە جات جەرلىك كىرمەدە يىمىن» دەگەن (3)، جانه پەتىر : «سەندەر ار ادامىنىڭ بەت جۇزىنە قاراماي ئادىل سوتاتىلىنىن قۇدaiيغا «اكەم» دەپ سىينساڭدار. ھەندەشە جەر بەتىنە جات جەرلىك بولىپ سۇرەتىن و مىرلەرىڭىدى ونى تەرەڭ قاستەرلەپ، وغان ۇنامايىتىنىدى سىتەۋەن شوشىنىپ و تىكىزىڭىدەر!» دەگەن (4).

مەن كاليفورنىيادا ئەمىرى سۇرەمىن. وسى جەرگە كۆپتەگەن ادامدار جەر ئەجۇزىنىڭ تۇپكىر تۇپكىرنەن كەلىپ قىزىمەت قىلىپ، اقشا اتابادى. الاديا ولار ئۆز ازاماتلىقىن اۋستىرىمالغان. ولار وسى مەملەكەتىنىڭ ازاماتتارى بولماسا دا ولارعا وسى جەر رەدە بولىپ جۇممس سىتەۋەنە رۇقىسات بەرەتىن شەت ھەلدىك ادام رەتىنە تىركەمۇڭە قوياتىن قۇجاڭقا يە بولۇلارى قاجەت. (بۇل قۇچاتا «جاسىل كارتا» دەپ اتالادى).

ئىزدىك و تانىمىز اسپاندا كەنسىن ھستە ساققاپ ئەجۇرۇمىز ئۇشىن رۇحانىي جاسىل كارتانى يە مەدەنىي ئەجۇرۇمىز قاجەت. قۇدaiي ئۆز بالالارنىڭ و مىرگە دەگەن كوز قاراستارى سەنبەۋشىلە رەدىكىنەن باسقاشا بولۇى كەرەك دەيدى. «ولار بۇ دۇنييەلىك نارسەلەردى عانا و يىلايدى. الايدا ئىزدىك و تانىمىز كوكتە.» شىنايىي سەنۋشىلەر بۇ دۇنييەدە گى بىرئەشە جىلدىسىق و مىرىدەن الدەقايىدا زور ئەمىرىدەكى بارە كەنسىن تۇسىنەدى.

ئىزدىك شىنايىي بولمىسىڭىز ماڭگىلىكتە، جانه ئىزدىك و تانىڭىز - اسپان. وسى شىنىدىقتى تۇسۇنگەن ۋاقتىتا سىز جەر رەدە بارلىقىنى يە بولايىن دەپ ۋايىمىداۋدى توقتاتاسىز. قۇدaiي «وسى جەر رەدە جانه ئەقازىر»

ده گهنه تۇسنىكىھه ارنالغان و مىرگە بېرىلۋىدەك، جانە ئىزدىك اينالامىزدابى دەپ دۇنييەنىڭ قۇندىلىق تارىش، ماڭىزدى دەپ ساناعان نارسەلەرسىن، ئىزدى سۈرۈ سالتنى وزىمىزگە قابىلداؤدىك قاتەرلىگى جايلى و تەقاتاك ايتادى. ئىزدىك بۇ دۇنييەمەن ويناس قۇرۇق سىمىزدى قۇداي رۆحانى از عندىق دەپ اتايىدى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «اي، وپاسىزدار! وسى كۇناكار دۇنييەمەن دوستاسۇ قۇدايغا قاستق ھەكتىن بىلمەيتىن بە ھەدىگەر؟ وسى دۇنييەمەن دوس بولعىسى كەلگەن اركىم قۇدايدىك جاۋىنا اينالادى» (5).

ەلسەتەتىپ كورىڭىزشى، ئىزدىك مەملەتكە تىڭىز ئىزدى ئىزدىك لىگىزدىك جاۋى بولىپ تابىلاتىن مەملەتكە تىڭىز بولىپ بارۋىڭىزدى سۇرادى. تىنىشىقتا بولىپ، سىزگە بېرىلگەن تاپىسىرمانى ورىنداؤ ئۇشىن ئىز جاڭا ئىلىدى وۇرەنىپ، باسقا مادەنىيەت پەن داستۇرگە ساي ئىز سۈرۈكىز قاچەت. ەلشى بولغاندىقتان ئىزگىزدىك جاۋلار ئىگىزدان بولەكتەنە المايىسىز. سىزگە بېرىلگەن تاپىسىرمانى ورىنداؤ ئۇشىن ئىز ولارمەن اراسىپ، قارسم- قاتىناس جاساۋىڭىز كەرەك.

الايدا، وسى بوتەن ەلدە ئىز و زىگىزدى يڭىعايلى سەزىنىپ، بۇل ەلدى و ناتىپ قالىپ، وزەلىگىزدەن ارتىغىراق كورەتىن بولدىگىز ەلسىك. ئىزدىك وز و تانىڭىزغا دەگەن سەندىمىلىكلىكىز بەن ارناؤل ئىغىز وزگەرەدى. ئىزدىك ەلشىلىك دارەجە ئىز السىرەيدى. وز و تانىڭىزدىك اتنان ارەكەت تىڭىز ورنىنا ئىز جاۋىدىك ادامىنداي ارەكەت ەتەتسىن بولاسىز. قۇداي سوزى، «ئىز ماسىحتىك ەلشىلەرسىز» دەيدى (6). و كىنىشكە وراي كويەتەگەن ماسىحىلىر وزدەرىنىڭ ياتشاسى مەن پاتشالىعن ساتىپ كەتكەن. ولار جەر بەتىنە ئىز سۈرگەندىكتەن، «بۇل مەنىڭ مەكەنم» دەگەن ساناسىز تۈجىرىمغا كەلىر توقتاعان. قۇداي سوزى بۇل جايلى انىق ايتادى: «قىمباتى باۋرلاستارىم، (وسى كۇناكار دۇنييەدە) جات جەرلىك ادامىسىڭدار، سوندىقتان سەندەرگە سكەرتەمن: وز جاندار ئىدايى قارسى شىعاتىن ارام قۇمارلىقتارдан باس تارتىڭدارا» (7). اينالامىزدابى نارسەلەر ۋاقىتشا عانى بولغاندىقتان قۇداي «ولارعا بایلانسىپ قالماڭدار» دەپ ئىزدى سكەرتەدى. ول بىزگە بىلاي دەيدى: «وسى

دۇنيەنىڭ قار—قارەكەتىن جاساپ جۇرگەندەر وغان تىم بەرسلىپ كەتپەسىن، سەبەبى دۇنيەنىڭ قازىرگى قالپى جۇردا سان بولىپ، جو يىلماق»(8). باسقا عاسىرلارمەن سالىستىرغاندا باتىستىق اداماداردىڭ كۆپشىلىگى ئۇشىن ئۇمر وسى عاسىردا غىداي و ئىاي بولغان دەمەس. ئىز ارقاشان كۆڭىل كوتەرسىپ، دۇماندا تىپ، تىلەكتەر سىزدى قاناعات تىپ جۇردىك. ئىزدىڭ كۆز سىزدى تارتاتىسىن قىزىقتارغا قاراب، وي سانامىزدى جاۋلايتىن فيلىمەر دەن اسەرلىپ، جانە ادام جانىن راحاتتاندىرىتىن جاۋادىلارغا بەرسلىپ، شىنايى باقىتقا اپارار جول بۇل ئۇمىرىدىك يېگىلىكتەرى دەمەستىگىن ئۇمىتىپ كەتۋ وە ئىاي. ئۇمىرىدىك سىناق دەنلىنىن، سەنسىپ تاپسەرغان يېگىلىك دەنلىنىن جانە ۋاقىتشا تاپسەرما دەنلىنىن دەسلىزدە ساقىتعاندا عانى وسى نارسەلەردىك تارتىمىدىلىكىنىڭ ئىزدىك وەمىرىمىزگە بايلانىغان تۈينىدەرلى شەشىلەدى. ئىز الدەقايدا كەرەمەت نارسەلەرگە دايىندالۋەسىز، «سونىمەن، كۆزگە كورىنىتىن دەمەس، كورىنىبەيتىن نارسەلەرگە نازار تىىگەمىز. سەبەبى ئەقا زىر كورىنىپ تۇرغاندار وتكىنىشى، ال كورىنىبەيتىندهر — ماڭگىلىك»(9).

جەر ئىزدىك تۇراقتى مەكەنلىرى بولماعادىقتان، ئىز، ياعنى ماسىخىلىر وسى جەر بەتىنده ئارتۇرلى قىينىدقىتاردى باسلىزىدان كەشرەمىز، جانە وسى سەبەپتەن دە كۆپتەگەن ادامادار بىزدەن باس تارتادى. سونىمەن قاتار جەر ئىزدىك ماڭگى مەكەنلىرى دەمەستىگى نەلتەن قۇدايدىك كەبىر ۋادەلەرى ورىندالمايتىنداي سەزىلەتنىن، كەبىر دۇعالارلىمىز جاۋاپسىز قالاتىنىداي سەزىلەتنىن، جانە كەبىر جاۋادىلار ادىلەتسىز بولغانداي سەزىلەتنىن تۇسۇندىرەدى. الىدا، بۇل اڭگىمەنىڭ سوڭى دەمەس.

وسى دۇنيەگە تىم بايلانىپ قالماۇمىز ئۇشىن قۇداي بىزگە جەتكىلىكتى مولشەر دە قاناعات تابانىغانداي سەزىنۋىگە، ماڭگىلىكتىك بۇل بەتىنده ورىندالمايتىن اڭسوالار سەزىنۋىگە مۇمكىنلىك بەرەدى. ئىز بۇل جەر دە ئۆز سىزدى تولىعىمەن باقىتتى سەزىنۋىپەمىز، سەبەبى قۇداي سولاي بولسىن دەپ جوشىپارلادى! بۇ دۇنيە ئىزدىك سوڭىقى مەكەنلىرى دەمەس، ئىز

بۇل جەردەگى نارسەلەردىن الده قايدا جو عاري نارسە ئۇشىن جاراتىلىدىق.
بالىق قۇرلىقتا ئومىر سۇرەتىن بولسا داش ۋاقتىتا دا باقىتى
بولمايدى. ئىزىز دە وسى دۇنييەدە داش ۋاقتىتا دا قاتانات سەزىنېيىسىز،
سەببەبى ئىزىز بۇدان دا زور نارسە ئۇشىن جاراتىلىدىقىز. بۇل جەردە
ئۆزىڭىزدى باقىتى سەزىنەتىن ساتتىر بولادى، ئىبراق قۇدايدىك ئىزىز
ئۇشىن دايىنداعانىناش نارسە تەڭ كەلمەيدى.

جەر بەتىنەدەگى ئومىر ۋاقتىشا تاپىسىرما دەكتىن توْسۇنگەن دە،
ئىزىدىك قۇندىلىقتارىڭىز تولىعىمەن وزگەرەدى. ئىز شەشم قابىلداعان
ۋاقتىتا ۋاقتىشا دەمەس، ماڭگىلىك قۇندىلىقتار شەشۈشى بولىپ تاپلاشىن
بولادى. ك. س. لىيؤىس ايتقاندای، «ماڭگىلىك دەمەس نارسەلەردىك
ماڭگىلىككە قاچەتى جوق». قۇدaiي سوزى بىلاي دەيدى: «سونىمەن، كوزگە
كۈرىنەتىن دەمەس، كۈرىنېيىتنى نارسەلەرگە نازار تىكەمىز. سەببەبى ئىقازىز
كۈرىنىپ تۈرغاندار وتىكىنىشى، ال كۈرىنېيىتنىدەر - ماڭگىلىك» (10).
دەگەر وسى الەم ويلاندای، ئىزىز دە، «قۇدايدىك مەنىك ومىرىمە دەگەن
ماقساتى - ماعان ماتەر يالدىق يىگلىكتەر مەن اتاق - داڭق اكەلۇ» دەپ
ويلاسائىز، ئىز قاتىنى قاتەلەسەسىز. مولشىلىقتاعى ئومىرىدىك ماتەر يالدىق
مولشىلىققا داش قاتىسى جوق، جانە قۇدايىعا دەگەن سەنەمدىلىك ئىزىدىڭ
جۇمىسىتىڭىزدا نە قىزىمەتىكىزدە تابىستى بولاتنىتىڭىزغا داش كەپلىدىك
بەرمەيدى. داش ۋاقتىتا دا ۋاقتىشا تاج ئۇغا ۇمتىلىماڭىز. پاۋىل قۇدايىعا
سەنەمدى بولدى، سولاي بولا تۇرا ول ئومىرىنىك سوڭىن اباقتىدا وتىكىزدى.
شومىلىدىرىۋىشى جاقىيا سەنەمدى بولدى، الايدا ونىڭ باسى شابىلدى.
مېلىليوندىاعان سەنەمدى ادامدار ازاپ شەگىپ ولگەن، بارلىعنان اىرىپلىغان،
نەمەسە قۇرالاقان قالغان. ئىبراق ئومىرىدىك اياقتالۇى ونىڭ سوڭى دەمەس.

قۇدايدىك كوز الدىندا ومىرىنىدە بايلىققا يە بولغاندار دەمەس، تابىسقا
جەتكەندەر دەمەس، نەمەسە بىلىككە يە بولغاندار دەمەس، قايتا ومىرلەرسىن
ۋاقتىشا تاپىسىرما دەپ قاراسترىپ، ماڭگىلىكتە ۋادە دەتلەگەن سېيلارسىن
سەنەمدىلىكىيەن قىزىمەت دىپ، كۇتكەندەر سەنەمنىك ۇلى قاھارماندارى
بولىپ تابىلادى. قۇدaiي سوزى قۇدايدىك بۇل قاھارماندارى جايلىي بىلاي

دەيدى: «بىرايم، سقاق، جاقىپ ۇشەۋى دە سەنىمەرەن ۇستانغان كۈيە دۇنييە سالدى. ئاتاڭىز وزده رىنە ۋادە تىكەن يىگلىكتەرىدى يەمەن بىتىنە سولاردى تەك الستان عانى كورسپ، قۋاندى. ولار وزده رىنلىك جەر بەتىنە تەك جات جەرلىك كەلىمىسىك رەتىنە تۈرغاندارىن مويىندادى. ال ولار ودان گورى جاقىسى ھلدى، ياعنى كوكىتەگى وتاندارىن اڭساپ كۈتتى. سول سەبەپتەن قىدايى ولاردىڭ قۇدايى دەپ اتاللۇدان باس تارتىبادى، سولارغا ارنىاب ول كوكىتە ماڭگىلىك قالا دايىندىپ تا قويىدى» (11). ئىزدىك بۇل دۇنييەدە گى ئىمرىكىز - ئىزدىك ئىمرىكىزدىك بارلىق تارىخى ھەممىس. ئىز كەلھىسى تاراڭلاردى جازۋىڭىز ئىشىن اسپانغا بارغان ۋاقتىنى كۇتۇشكىز كەرەك.

امەريكا قۇراما شتاتارىنىڭ پەزىدەنتى ئىنلىپ كەلە جاتقان كەمەگە وترىپ، وز ئۇيى - امەريكا قايتىپ كەلە جاتقان قارت مىسسىيونەر (ماسىحىلىك ھلشى) جايلىي اڭگىمەنى بىرئەشە رەتەتىپ ھەدمى. شۇلاغان حالقى، داۋىستاعان مۇزىكا، جولغا تو سەگەن قىزىل كىلەم، الاۋلاغان جالاۋلار، پەزىدەنتى قارسىلىپ شىققان تەلەدىدار، الايدا مىسسىيونەر كەمەدە دەش بايقاۋسىز قالا بەردى. وزىن - وز اياپ كەتىپ، قۇدايىغا كۈڭكىلدەپ سوپىلەي باستىدەي. قۇدايى وغان جۇمساڭ داۋىسىپەن، «بالام، سەن ئىلى ۋېڭە كەلمەدىك عوئى»، دەپ دەستىنە سالادى.

بىرەر ساتكە عانى اسپاندا بولا قالغان بولساڭىز، «نەلىكتەن مەن ۋاقتىشا عانى نارسەگە تىم كۆپ كۈڭلىپ بولدىم؟ مەن نە ويلاپ ئۇردىم؟ نەلىكتەن مەن سونشاما كۆپ ۋاقتىمىدى، كۈشىمىدى بوس جىبەرسىپ، ۋۇراققا سوزىلىمایتىن نرسەلەرگە بايلانىپ جۇردىم؟»، - دەپ ايتارەدىڭىز. ئىمرىكىز قىيىن بولىپ كەتكەننە، ئىزدى كۈمان باسقان ۋاقتىتا، «ماسىح ئىشىن ئىمر سۈرۈپ وسىنىشالىقتى كۈش جۇمساۋا تۈراتىن نارسە مە؟»، - دەپ ويلاغاندا، ئىز ئىلى دە ۋىگە جەتپەگەنىڭىزدى ھىكەلىڭىز. ولگەن ۋاقتىتا ئىزۇيىڭىزبەن قوشتا سپايسىز، ئىزۇيىڭىزگە باراسىز.

التىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىرار شىندىق بۇل دۇنييە مەنىڭ ئۇيىم ھەس.

جاتتاۋغا ارناالغان ايات: «سونىمەن، كوزگە كورىنىتىن ھەس، كورىنبىھېيتىن نارسىلەرگە نازار تىكەمىز. سەبەبى ئاقازىر كورىنىپ تۇرۇعادار وتكىنىشى، ال كورىنبىھېيتىندهر – ماڭگىلىك»² قورىندىقتار 18:4.

ويلانۋغا ارناالغان سۇراق: «بۇ دۇنييەدە گى ئومىرىم – ۋاقتىشا تاپىسىرما»، – دەگەن شىندىق دال ئاقازىر مەنىڭ ئومىر سۇرۇچۇلىمىدى قالايشا وزگەرتۇى كەرەك؟

بارلىعنىڭ دا سەبەبى

«سەبەبى الەمنىڭ ئارى قۇدايدان،
ول ارقلى، ول ئۇشىن پايدا بولغان.
لايىم قۇداي ماڭگىلىك ماداقتالىسىن! اۋمىن»
رېمىدىكتەرگە ارنالغان حات 36:11

تاڭرى يە ئارىن دە وز ماقساتىنا ساي جاسار.
ناقىل سوزدەر 4:16

بارلىعى داول ئۇشىن.

بۇكىل الەمنىڭ دەك يىيىك ماقساتى - قۇدايدىك ۇلىلىعىن شىعارۇ.
بۇل تىرىشلىك ەتەتسىن بار نارسەنىڭ، ئىزىدىك دە بار بولۇنىڭىزدىك
سەبەبى. قۇداي بارلىعىن دا ئۆزىنىڭ ۇلىلىعى ئۇشىن جاراتقان.
قۇدايدىك ۇلىلىعى دەگەنسىمىز نە؟ بۇل قۇدايدىك كىم دەندىگى.
بۇل ونىڭ بولىمىسى، ونىڭ ماڭىزدىلىعىنىڭ سالماعى، ونىڭ عاجايىپ
بەينەسىنىڭ شۇعىلاسى، ونىڭ قۇدرەتتىنىڭ كورىنىسى، ونىڭ جانىمىزدا
بولۇنىڭ لەبى. قۇدايدىك ۇلىلىعى دەگەنسىمىز ونىڭ جاقسىلىعىنىڭ، باسقا
دا وغان تان قاسىيەتتەردىك كورىنىسى.

قۇدايدىك ۇلىلىعى قاي جەرددە؟ جاي عانا اينالاڭىزغا قاراڭىزشى.
ونىڭ جاراتقان ئاربىر نارسەسى ايتەۋىر ئىرى جولىمەن ونىڭ ۇلىلىعىن
شىعارۇدا. ئىز ونى ارجەرددە كورەمزر، مىكروسوکوپىيەن كورۇڭە بولاتسىن

ءومردىك كىشكەنتاي فورماسىنان باستاپ اسپاندابى قۇس جولىنا دەيىن، كۇنىڭ باتىسىنان، جۈلدۈزداردان، تولقىنadarدان، جىل مەزىلىدەرسىن دە كوره الامىز. جاراتلىس جاراتۋىمىزدىك ۇلىلىعىن اىقىن كورسەتۋەدە. تايىعاتقا افارات قۇدايدىك قۇدرەتتى ھەكەنسىن كورهمىز، ار قىلىلىقتى ۇناتاتىسىن، سۇلۇلىقتى، اسەمدىلىكتى جاقسى كورهتىسىن، ونىڭ تياناقتى جانە دانا ھەكەنسىن، جانە ونىڭ شىعار ماشىلىق قاسىيەتىن كورهمىز. قۇداي ٰ سوزى بىلاي دەيدى: «قۇدايدىك سالتاناتتى ۇلىلىعىن اسپان الەمى پاش دەتەدە، ونىڭ قولىنىڭ كەرەمەت سىتەرسىن اۋا كەڭىستىگى دە كورسەتەدە» (1).

ادامزاتىك تارىخىندا قۇداي ٰ وزىنىڭ ۇلىلىعىن ادامزاتقا ٰ ارتۇرلى جولىمن كورسەتكەن. ول ونى العاش رەت ھەدم باعنىدا كورسەتىپ، سودان سوڭ مۇساعا كورسەتتى، سودان سوڭ قۇداي شاتىر مەن قۇداي ۋېيندە، سودان سوڭ يسا ارقىلى جانە ٰ قازىز قاۋىم ارقىلى كورسەتۋەدە» (2).

ونىڭ ۇلىلىعى جالماۋىشى وت، بۇلت، ئۆتىن جانە جارىق نۇر رەتىندە كورىنگەن (3). كوكىته قۇدايدىك ۇلىلىعى بارلىعىن كەرەك مولشەردە جارىقىپەن قامتا ماسىز دەتەدە. قۇداي ٰ سوزى بىلاي دەيدى: «قالاعا جارىق ئۆسىرۋ ئۇشىن كۇن مەن ايدىك دا قاجەتى جوق: قۇدايدىك نۇرلى سالتاناتى ونى جارقىراتادى، ٰ ارى توقتى دا - ونىڭ شام - شرائى سىپەتتى» (4).

قۇدايدىك ۇلىلىعى يسا ماسىحتەن وته اىقىن كورسەدە. ول - الەمنىڭ جارىسى، ول قۇدايدىك بولمىسىن پاش دەتۋەدە. دال قۇدايدا ھەش تۇنەكتىك بولماغانسىدai، ٰ بىز دە ٰ ماسىحتىك ارقاسىندا تۇنەكتىن ماڭگىلىكە اجرادىق. قۇداي ٰ سوزى بىلاي دەيدى: «ودان قۇدايدىك سالتاناتتى ۇلىلىعى جارقىراپ كورسەدە: ول - ئاتاڭىرىدىك بولمىسىنىڭ دالىمە - دال سىپاتى» (5). ٰ بىز قۇدايدىك ۇلىلىعىن تولىق تۇسىنە ئۆمىز ئۇشىن «سوز ادامعا اينالىپ ارامىزدا ٰ ومىز سۇردى. سوندا ٰ بىز اكەنسىڭ جالعىز رەحانى ۇلىنىڭ اسقان ۇلىلىعىن كوردىك: ول راقىمىدىلىق پەن

شىندىققا تولى ھدى» (6).

قۇدای ۋقۇدای بولغاندىقتان ونىڭ قۇدایغا تان ۋلىلىقى بار. بۇل ونىڭ بولمىسى. كۇنىڭ جارىعراق جانۇسا داش شارا قولدانما يىتىمىز سياقتى، ئىز قۇدایدىك ۋلىلىقى نارسە قوسا المايىمىز. اليدا، ونىڭ بىزگە بۇيرغانى - ونىڭ ۋلىلىقىنى انىقتاۋ، قۇرمەتتەۋ، جارىا ھتۆ، ماداقتاۋ، شاعىلىستىرۇ جانە ئۇيۇپ. نەگە؟ سەبېبى قۇدای سوغان لايىق. شامامىز كەلگەنىشە قۇدایغا قۇرمەت كورسەتۈڭە مىنەتتىمىز. قۇدای بارلىقىنى جاراتقاندىقتان ول بارلىق ۋلىلىققا يە بولۇغا لايىقتى. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «قۇدای يەمىزا سەن ۋلىلىق، قۇرمەت پەن بىلىككە لايىقسىك.» (7)

بۇكىل جاراتلىسى شىنده تەك ھكى جاراتلىسى قانا قۇدایدىك ۋلىلىقىنى شىعارۇدان باس تارتۇدا. بۇلار قۇلاغان پەرشىتلەر (جىندار) جانە ئىز (ادامدار). كۇنا دەگەنىمىز ئىتۇپ نەگىزىنده قۇدایغا ۋلىق بەرە المائ. بۇل قۇدایدان گورى باسقا نارسەنى ارىتىعراق جاقسى كورۇ. قۇدایغا ۋلىلىق بەرۋەن باس تارتۇ - تاكاپىارلىققا تولى قارسلاسۇ بولىپ تابلادى. بۇل شايتاننىڭ قۇلاؤسنا جانە ئىزدىك دە قۇلاؤسىمىزغا سەبەپشى بولغان كۇنا. ئىز ئارتۇرلى سەبەپىئەن قۇدایدىك دەمەس، ئۆزىمىزدىك ۋلىلىقىمىز ئۈشىن ئىمىز سۇردىك. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «ئارى دە كۇنا جاساپ، قۇدایدىك وزەرنە بەلگىلەگەن ۋلىلىقىنان قۇرالاچان قالدى.» (8)

ھىقايىسىمىز دا قۇدایدىك ئىزدىك ئۆزىمىز ارقىلى ئۇغا ئىتىستى ۋلىلىقىنى تولىسىمەن وغان بەرمەدىك. بۇل ئىزدىك ومىزىزىدەگى ھات جامان كۇنا، جانە ھات ۋلكەن قاتەلىگىمىز. كەرسىنىشە، قۇدایدىك داڭقى ئۈشىن ئىمىز سۇرۇ - ومىزىزىدەگى قول جەتكىزە الاتىن ھات جوعارضى جەتىستىك. جاراتقان يە بىلاي دەيدى: «مەن سالتاناتى ۋلىلىقىمىدى پاش ھتۆ ئۈشىن جاراتىپ، قالىپتاسترىسى جاساغان، ئارى وز اىسمەمن اتاعان ولاردىك بارلىقىنى دا السى كەلىڭىدەر!» (9) ياعنى، بۇل ئىزدىك ومىزىزىدەگى جوعارضى ماقساتى بولۇرى كەرەك.

مهن قالايشا قۇدايغا ئىلىق اكەلهامىن؟

يسا اكەستىن بىلاي دەيدى: «ماغان تاپىسرغان ئىسىڭدى اياقتاپ، جەرده ئىلىسلىقى كورسەتەمىن» (10). يسا جەر بەتنىدە قۇدايدىك ماقساتىن جۈزەگە اسراۋ ارقىلى قۇدايغا قۇرمەت كورسەتتى. ئىبز دە دال سولاي قۇرمەت كورسەتە الامىز. جاراتلىلىستەنى ار نارسە ئۆز ماقساتىن جۈزەگە اسراغان ئاقىتنا قۇدايغا ئىلىق اكەلەدى.

قۇستار ئۆشۈر ارقىلى، شىقىلدۇر ارقىلى، ئۇيا توقۇر ارقىلى جانە دە قۇداي بەلگىلەگەن باسقا دا قۇستارعا تان سى - ارەكەت جاساۋ ارقىلى قۇدايغا ئىلىق اكەلەدى. ئىتىتى كىشكەنتىي قۇمرىسىقانىڭ ئۆزى قۇدايدىك ونى جاراتقاندا بەلگىلەگەن سول ماقساتىن ورىندۇر ارقىلى قۇدايغا داڭق اكەلەدى. قۇداي قۇمرىسىقانى قۇمرىسىقا بولۇ ئۇشىن جاراتتى، ال ئىزىدى ئىسز بولۇ ئۇشىن جاراتتى. كېھلى يىرىنەي بىلاي دەگەن: «قۇدايدىك بەينەسى دەگەنسىمىز - تولىعىمەن ئىرى بولغان ادام».

قۇدايغا ئىلىق اكەلۋىدىك جولدارى كۆپ، ئىبراق ولاردىك بارلىغىن ئىزىدىك و مىرىئىزگە بەلگىلەگەن قۇدايدىك بەس ماقساتىنا جىناقتاشۇغا بولادى. بۇل كىتابتىك قالغان بولىگىنده ولاردى ھەججەي تەگجەيىنە دەيىن قاراسترامىز، ال ازىزىشە ئۇستىرىتىن كوز جۇڭرىتىپ و تەيىك:

ئىبز قۇدايغا وغان سىينىڭ ارقىلى ئىلىق اكەلەمىز. قۇدايدىك الدىندىاعى ئىبزىدىك ئىبرىنىشى منىدەتمىز - سىينىڭ. ئىبز قۇدايغا وغان قۋاڭ ئارقىلى سىينامىز. ك. س. لىثويس بىلاي دەگەن: «بىزگە وزىنە سىينىۋىدى بۇيرىۋ ارقىلى ول ئىزىدى وزىنەن قۋانىش ئۇغا شاقىرىدى». قۇدايدىك قالايتىنى - ئىبز منىدەتسىنلىپ ھەمس، قايتا جۇرەگىمىزدەن شىققان سۇيىسىپەنشلىك، العىس، قۋانىش ارقىلى وغان سىينىۋىمىز.

دجون پاپىھر بىلاي دەپ جازغان: «ئىبز قۇدايغا قانشالىقتى كۆپ رىزا بولغان سايىن ول سونشالىقتى كۆپ ئىلىققا يە بولا بەردە».

سینتو - قُوداییدی ماداقتاپ وعان ان ساللۇدان، دۇعا متىۋەن الدە قايدا جو عارى. سینتو - قُودایيعا قۇۋانىپ، ونى ئۇيىپ، جانه ئۆزىمىزدى ونىڭ ماقساتتارىندا قولدانۇغا ارنىپ ئومر سۇرۇق، ئومرىكىزدى قۇدایىدېڭ ئۇلىلىسىعن شىعارۇغا ارناعاندا سىزدىك سىتەگەن ئاربىر سىستېر سینتوغا اينالادى. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى: «قايتا، سەندەر رۇحانى ولىمنەن شنایىي ومىرىگە ئوتىپ كەلدىگەر، سوندىقتان وزدەرىكىدى قۇدایىدېڭ قىزىمەتنە ارنىپ، دەنە مۇشەلەرىكىدى وعان باعشتاپ ئادىل سىتەر سىتەتىڭدەر!» (11).

باسقا سەنۋىشلەردى ئۇيىق ارقىلى قۇدایيعا سیناتامىز. قايتا تۈلىغان ۋاقىتتا ئىز قۇدایىدېڭ وتباسىنىڭ ئىبر بولىگى بولدىڭز. ئاسىختىڭ سوڭنان ھەرچەن سەنم ارتۇ عانىمەس، سونىمەن قاتار بۇل قۇدایىدېڭ وتباسىنىڭ ئىبر بولىگى بولىپ، ونى ئۇيىۋىدى ئۇيرەنۋە. جو حان بىلاي دەپ جازادى: «ئۆزىمىزدى بىلەمىز، سەبەبى باۋىرلا ستارىمىزدى سۇھىمىز. باۋىرلا سىن سۇيىمەيتىن ادام ئولى بولىپ قالا بەرەدى.» (12) پاۋىل بىلاي دەگەن: «سونىمەن، ئاسىح وزدەرىكىدى قالاي قابىلداسا، سەندەر دە ئىبر-بىرىكىدى سولاي قابىلداداپ، قۇدایىدېڭ داڭقىن اسىرىكىدار!» (13)

قۇدایي ئىزدى سۇيىتىنده يى، ئىبزى دە ئىبر-بىرىمىزدى سولاي ئۇيىپ ئۇيرەنۋە ئىزدىك مىندەتىمىز، بۇل ارقىلى ونى قۇرمەتتەيمىز. يسا بىلاي دەگەن: «سەندەرگە ئىبر جاڭا وسىيەت ايتامىن: ئىبرىكىدى ئىبرىك جاقسى كورىكىدەر! مەن وزدەرىكىدى سۇيىگەنەدە يى، سەندەر دە ئىبر-بىرىكىدى سۇيىكىدەر! مەنىڭ شاڪىرتتەرسە كەندىكتەرىكىدى ھەلدىك ئابارى ئۆزىارا سۇيىسپەنىشلىكتەرىڭىن بىلەتىن بولادى» (14).

ئىبز ماسىحىكە ۇقسىس بولىپ وزگە رۇمىز ارقىلى قۇدایيعا ئۇلىلىق اکلهمىز. ئىبز قۇدایىدېڭ وتباسىندا دۇنييەگە كەلگەننەن كەيىن ولى ئىزدىك رۇحانى جاعىنان دەسەيگەننىمىزدى قالايدى. رۇحانى دەسەيۋ دەگەننىمىز نە؟ بۇل ئىزدىك ويلارىمىز بەن سەزىمىدەر رۇمىزدىك جانە سىتەر دەمىزدىك

یسانیکننه ۇقساس بولسپ وزگەرۋى. ئىزدىك قاسىيەتتەرىڭىز ماسىحتىكىنە ۇقساس بولغان سايىن ئىز قۇدایغا كوبىرەك ۇلىلىق اكەلەسىز. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «الەندى، ئىبارىمىز بەتىمىزدى بۇركەمەي، اشىق تۇردا يەمىزدىك سالتاناتتى ۇلىلىقىنى اينادان كورگەندە يى مۇقىيات كۆز جىبىرەمىز. وسلامىشا ول ئىزدى وزىنە ۇقساتىپ، وزگەرتىپ كەلەدى. سول ارقىلى ونىڭ سالتاناتتى ۇلىلىقى بارغان سايىن بىزدەن كوبىرەك كورنىسى تابادى. بۇل يەمىزدەن - قۇداي رۈحىنان كەلەدى» (15).

ئىز ئاماسىحتى قابىلداعان ۋاقتتا قۇداي سىزگە جاڭا ئومىر مەن جاڭا بولمىسى بەردى. قۇداي ئىزدىك قاسىيەتتەرىڭىزدى وزگەرتۇدى ئىزدىك بۇ دۇنييەدەگى ئامېرىڭىزدىك سوڭىنا دەيىن جالعاشتىرا بەرگىسى كەلەدى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «يسا ئاماسىحتىك كومەگىمەن مولىناڭ ادىلەتتى سى-ارەكەت جاساپ كەلگەن بولاسىڭدار. وسلامى قۇدايدىك ۇلىلىقى كورنىنىپ، ماداقتالماق» (16).

باسقا لارعا بويىمىزدابى دارىندارىمىزبەن قىزمەت ھتۇر ارقىلى قۇدایغا ۇلىلىق اكەلەمىز. قۇداي ئىزدىك ارقايىسىمىزدى دارىندار، قاسىيەتتەر، مۇمكىنلىكتەر بەرسپ جاراتتى. ئىز كەزدە يىسوق جاراتلىغان جوقسىز. قۇداي سىزگە دارىنداردى جەكە باسىڭىزدىك پايداسى ئۇشىن بەرمەدى. ولار باسقا ادامدارعا دا، دال سولاي سىزگە دە پايدالى بولسىن دەپ بەرلىگەن. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «ئاتاڭىر راقىم ھىتىپ سىليغان الۋان ئۇرلى دارىنداردى جاقسىلاپ قولدانما وترسپ، ارقايىسىلارىڭ قابىلداعان دارىنىڭمەن بىر-بىرگە ادال قىزمەت ھىتىڭدەر: ۋاعىز ايتاتىندارسىن قۇداي سوزىن ۋاعىزداي بەرىڭدەر، قىزمەت كورسەتەتسىنەرسن ئاتاڭىردىك وزدەرسىڭ بەرگەن كۇش-قۇراتىمەن قىزمەت دەتە بەرىڭدەر، وسلامىشا بارلىق سىتە دە قۇداي يسا ئاماسىح ارقىلى ماداقتالىسىن» (17).

باسقا ادامدارعا قۇداي جايلى ايتق ارقىلى وغان ۇلىلىق اكەلەمىز. قۇداي ئوزىنىڭ سۇيىسىپەنىشلىگى مەن ماقساتتارىنىڭ جاسىرسىن بولغاننىن قالامايدى. ئىز شىندىقتى ئىلىپ العاننان كەيىن ونىڭ بىزدەن

کۇتەتىنى - وسى شىندىقتى باسقالارمەن ئېبۈلىسىۋىمىز. باسقالاردى يسامەن تانىستىرىپ، ولارعا ئوز ماقساتтарىن تابۇغا كومەكتە سۋ جانە ولاردى ماڭگىلىك تاعدىرلائىدا دايارلاۋ - ۋلكەن ارتىقشىلىق. قۇدایي ئۆزى بىلاي دەيدى: «بۇنىڭ ناتىجە سىننە بارغان سايىن كۆپتەگەن ادامدار قۇدایىدىك راقيمىن قابىلداب، وغان شەكىز رىزاشىلىق ئېلدىرىپ، داڭقىن اسرماق» (18).

«سىز نە ئۇشىن ئۆمر سۇرە سىز؟

ئۆمرىتىزدىك قالغان بولىگىن قۇدایىدىك داڭقىن اسراۋ ئۇشىن ارنالاپ ئۆمر سۇرە - ئىزدىك قۇندىلىق تارىخىزدىك، ۋاقتى قولدانۋ جولىتىزدىك، قارىم - قاتناسىتارىنىڭزىدىك جانە ومىرىتىزدەگى بارلىق باسقا نارسەلەردىك تۇبەگە يىلى وزگە رۇشىن تالاپ مەتەدى. بۇل كەيىپر جادىيالاردا جەڭىل جولىمەن ئۇرۇدۇك ورنىنا قىىن جولىدى تاڭداۋىدى بىلدىرىدە. ئىپتى يسا دا مۇنى باسىنان وتىكىزگەن. ئۆزىنىڭ ايقىشقا شەگەلەنەتسىن ۋاقتىنىڭ جاقىندىداپ قالغانىن سەزگەن ول، «ئازىز كۆڭلىم قاتتى تولقۇ ئۆستىننە. مەن نە ايتايسىن؟ اكە، مەننى وسى كۇننەن قۇتقارا گور. اليدا بۇل كۇنگە وسىنى باستان كەشىر ئۇشىن جەھتىسم عويمى. اكە، ئۆز اتىڭدى ۇلىلىققا جەتكىزە گور» - دەدى. (جوحان 12: 27-28).

يسا جولدىك دىكىگە اىيرىلغان جەرىنى كەلىپ توقتادى. ول ئۆز ماقساتىن ورىندىاب، قۇدایىدىك داڭقىن اسرا ما، الدە ارتقا شەگىنىپ، ئۆز قامىن عانا ويلاپ بىڭعايىلى ئۆمر سۇرە مە؟ ئىز دال بىرددەي شەشىمنىڭ الدىندا تۇرسىز. ئىز جە كە جەتىستكىتەرىڭىز، ئۆز راحات لىياز زاتىڭىز ئۇشىن ئۆمر سۇرە سىز بە، الدە قۇدایي سىيىن بەرەتتىنىن ئېلىپ، ئۆمرىتىزدىك قالغان بولىگىن قۇدایىدىك داڭقى ئۇشىن ئۆمر سۇرە سىز بە؟ قۇدایي ئۆزى بىلاي دەيدى: «كىم ئۆز ئۆمرىن بارىنەن ارتىق كورسە، سول شىنايى ومىرددەن قۇر قالادى. ال وسى كۇناكار دۇنييەدە ئۆمرىن قۇدایي

«وُشين قيungan اركىم ونى ماڭگىلىك ئومىر ئوشىن ساقتايىدى» (19).

«قازىر وسى سۇراقتى شەشىپ ئۇ كەرەك. ئىسىز كىم ئوشىن ئومىر سۇرمەكىسىز - ئوزىڭىز ئوشىن بە، الدە قۇداي ئوشىن بە؟ مەنىڭ قۇدايغا ارنالىپ ئومىر سۇرۇۋەگە كۈشىم جەته مە؟ - دەپ ھكى ويلى بولۇشكىز مۇمكىن. ۋايىمدا ماڭىزا ھكەر قۇداي ئوشىن ئومىر سۇرەمىن دەپ شەشىه گىز، ول قاجەتىنىڭ ئارسۇنىڭ كەر قۇداي ئوزى بەرەتىن بولادى. قۇداي سوزى بىللاي دەيدى: «قۇداي ئىزىدى قۇدیرەتتى كۈشىمەن جانە ونى جاقىننان تائىپ بىللۇسىز ارقىلى وزىنە ۇنامدى جاڭا ئومىر سۇرۇۋەمىزگە قاجەتىنىڭ بارىمەن قامتا ماسىزەتتى» (20).

دال ئاقازىر قۇداي ئىزىدى جاراتلىغاندابى ماقساتىڭىزدى ورىنداؤ ارقىلى ونىڭ داڭقىن شىعارىپ ئومىر سۇرۇۋەگە شاقىرۇدا. بۇل شىنىدا دا ئومىر سۇرۇۋەدىك تەك جالعىز جولى. ناعىز ئومىر ئوزىڭىزدى تولىعىمەن ماسىحەكە ارناعاندا عانا باستالادى. سولاي ئومىر سۇرەتتىنىڭىزگە ئالى دە كۈماندى بولساڭىز، سىزگە سىتەۋ كەرەگى - تەك قابىلداب، سەنۋ. قۇداي سوزى مىناداي ۋادە بەرەدى: «ئىسرافى ونى قابىلداب، وعان سەنم ارتقانداردىڭ ئارسۇن ول قۇدايدىك رۇحانىي بالالارى بولۇغا قۇقىقتى دەتتى.» (21) قۇدايدىك سىنىسىن قابىلدابى ئاسىز با؟

دەك الدىمەن سەنىڭىز. قۇداي ئىزىدى سۈيەتتىننە جانە ئىسىز ونىڭ ماقساتتارى ئوشىن جاراتلىغاندىنىڭىزغا سەنىڭىز. ئىسىز كەزدە يىسوق جادىيە مەستىگىڭىزگە سەنىڭىز. ماڭى ئومىر سۇرەتتىنىڭىزگە سەنىڭىز. قۇداي ئىزىدى ئىسىز ئوشىن اىقىشتا ولگەن يىسا ماسىحىپەن قارىم - قاتىناستا بولسىن دەپ تاڭداب ئاعىسنا سەنىڭىز. ئىسىز قاندابى كۇنا جاساعان بولساڭىز دا قۇداي ئىزىدى كەشرىگىسى كەلەتتىننە سەنىڭىز.

ەكىنىشىدەن، قابىلدابىز. ومىرىڭىزگە يىسانى يەم جانە قۇتقارۇشىم دەپ قابىلدابىز. يىسا ارقىلى كۇنالارىڭىزدىڭ كەشرىمىن قابىلدابىز. ئومىرىڭىزدىڭ ماقساتىن ورىنداؤغا كۈش بەرەتىن ونىڭ راقىمىن قابىلدابىز.

قۇداي ئۆزى بىلاي دەيدى: «قۇدايدىڭ رۇحانى ۋەلىنا سەنۋىشىلەر ماڭگىلىك و مىرگە يە» (22). بۇل كىتابتى قايى جەرده و تىرسىپ و قىمعان بولساڭىز دا، مەن ئىزدى باسېڭىزدى ئىپ، ئىزدىك ماڭگىلىك-گىڭىزدى وزگەرتەتسىن دۇعائى قايتالاۋغا شاقىرامىن: «يىسا، مەن ساعان سەنەمىسىن، جانە سەنى قابىلدایمىن». ارى قاراي جۇرەيىك.

ەگەر بۇل دۇعائى شىن جۇرەكتەن قايتالاغان بولساڭىز - قۇتىقتايىمن! قۇدايدىك و تىباسىنا قوش كەلدىڭىز! ئازىز ئىز قۇدايدىك ئىزدىك و مىرىڭىزگە بەلگىلەگەن ماقساتىن انسقتاب، سول بويىنشا و مىر سۇرسىپ باستاۋغا دايىن بولدىڭىز. بىر ادامەن وسى جايلى ئەبۈلىسىڭىزشى.

جەتنىشى كۇن.
ومىرىلەك ماقساتىم جايلى ويلانۋ.

ويلاندىرار شىندىق: بارلىسى داول ئۇشىن

جاتتاڭىغا ارناالغان اىيات: «سەبەبى الەمنىڭ ئەبارى قۇدایدان، ولى ارقىلى،
ول ئۇشىن پايدا بولغان. لايىم قۇدای ماڭگىلىك ماداقتالىسىن! اۇمىن»
(رېم. 36:11).

ويلانۋغا ارناالغان سۇراق: قالايسىماھن ئاربىر كۇنىمده قۇدایدىك
ولىلىعىن كوبىرەك ئۇسىنىپ، كورە الامن؟

بىرىنىشى ماقسات

ئىز قۇدایدىك قۋانىشى وُشىن جاراتلىغانسىز

«سوندا ولار جاراتقان يەنك ورزى و ترۇزى عان
مېقىتى اعاشتارى دەپ اتالادى.
ونىڭ الدىندا اقتالغان، ادىلدىك سىتەپ،
سالتاناتى مۇلىلىعن پاش ھەتن حالقى بولادى»

يشايانا 3:61

8

قۇدايدىڭ كۋانىشى ئۇشىن جاراتلىغاندار.

«ويتكەنى بۇكىل الەمدى جاراتقان ئوزىڭىسىڭ؛
سەنىڭ ھر كىڭمەن، سەنىڭ قۇانىشىڭ
ئۇشىن ول جاراتلىدى جانە بولا بەرەدى»

ايام: 4:11

«تائىرى يە وز ادامدارىنان راحات تابادى»
زابۇر: 4:149

ئىز قۇدايدىڭ كۋانىشى ئۇشىن جو سىيارلاندىڭىز. ئىز دۇنييەگە كەلگەن ساتتە قۇداي كورىنېيتسىن كۇاگە رەدەي سول جەردە بولىپ، ئىزىدىڭ تۈلىغانىنىڭغا قاراپ تۈردى. ول ئىزلىك ئىرى بولغانىڭىزدى قالادى، جانە ئىزىدىڭ دۇنييەگە كەلگەنىڭىزگە ول قاتتى راحاتتائىپ قالدى. قۇدايغا ئىزدى جاراتقۇدىك قاچەتتى بولمادى، ئىراق ول ئۆزىنىڭ جەكە قۇانىشىنا بولا ئىزدى جاراتقۇعا شەشتى. ئىز ول ئۇشىن جانە ونىڭ قۇانىشى ئۇشىن ئىرى جان بولىپ ئۇرۇسىز.

قۇدايغا قۇانىش اكەلۋى، ونىڭ راحاتى ئۇشىن ئومىر ئۇرۇۋ - ئىزىدىڭ و مىرىمىزىدىڭ ھەك ئىرىنىشى ماقساتى. ئىز وسى شىندىقتى تولىغىمەن تۈسۈنگەن ۋاقتىنان باستاپ ھەش ۋاقتىتا ئۆزىڭىزدى ھەۋىسىز سەزىنېيتسىن بولا ئىز. بۇل ئىزىدىك ماڭىزدى ھەنىڭىزدى اىقىندىدەيى. ھەگەر ئىز قۇدايدىڭ كۆز الدىندا سونشاما ماڭىزدى بولساڭىز، جانە ول ئىزدى ئىپتى ماڭىلىكە ئۆزىنىڭ جانانا ۋىغا لايىق دەپ تايقان بولسا،

بۇدان ارتىق قاندай ارتىقشىلىق كەرەك؟ ئىز قۇدايدىك بالاسىسىز، جانه ونىڭ جاراتلىسىنىڭ شىندهگى ھېپىر نارسە ونى ئىز قۋانتاتىنداي قۋانتا المايىدى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «يسا ئاماسىح تىڭ ارقاسىندا رۇحان ي بالالارى ھۆتكە الدىن الا بەلگىلەپ قويىدى؛ ونىڭ بىزگى ھەركى وسى بولغان» (1).

قۇدايدىك سىزگە بەرگەن كەرەمەت سىلىقتاردارىڭ ئېرى - راحاتتى سەزىنە ئۇ. ول ئىزدىك بويىڭىزغا بەس ئۆرلى سەزمىم مەن ھەموتسىالار زارتقان. ول ئىزدىك شىداب، ئۆزۈسب ئۇرۇشكىزدى ھەممەس، قايتا ئەمىرىدىك قىزىعىن كورگەنسىڭىزدى قالايدى. ئىزدىك راحاتتى سەزىنە الاتىن سەبەبىڭىز - قۇداي ئىزدى وزىنە ۋەقساس تىپ جارانقان.

قۇدايدىك دا سەزىمەرى بار ھەكەنن ئېز ئېرى ئۇمىتىپ قالامىز. ول ار نارسەنى وته تەرەڭ سەزىنەدى. قۇداي ئوزى بىزگە قۇدايدىك وكتىنەتىنى، قىزىغاناتىنى جانە اشۇلاناتىنى جايلىي جانە ونىڭ جانى اشىتىنى، ايانش سەزىنەتىنى، قايىغىراتىنى، نەمەسە بىرەۋدى ۇناتاتىنى نەمەسە دال سولاي ئۆزىن باقىتى، قۋانىشتى، قاناعات سەزىنەتىنى جايلىي ايتادى. قۇداي سۇيىەدى، لاززات الادى، راحاتنانادى، شاتتانادى، قۋانادى، ئېپتى كۈلەدى دە! (2).

قۇدايغا قۋانىش اكەلۇ «سېينۇ» دەپ اتالادى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «ئائىر يە وغان سېينىپ، ونىڭ سۇيىسىپەنىشلىگىنە سەنم ارتقانداردان راحات تابادى» (3).

قۇدايدى راحاتناندراتىن ار ئېرى ئىستېڭىز «سېينۇ» بولىپ تابلادى. سېينۇ المازدىك قىرى كۆپ بولغانداي - كۆپ ئۇزىدۇ بولادى. سېينۇ جايلىي تۇسنىكتىڭ بارلىعىن قاراستىرۇ ئۇشىن ۇلکەن سالماق سالۇ كەرەك، الايدا بۇل بولىمە ئېز سېينۇدىك نەگىزگى قاسىيەتتەرىن عانا قاراستراتىن بولامىز.

کونه ماده نیه تته ردى زەرتىھ ئوشى عالىمداردىڭ بايقونىشا كەز -
كەلگەن ماده نىھەتتىڭ ادامدارى اىتەۋىر ئېرىپ نارسەگە سىينادى. بۇل ادامنىڭ
بوپىندىاعى مىنەتتى تۇرده كەزدەسەتىن تۈيىسىك. قۇداي ئېزدىڭ
جانىمىزدى وغان سىينۇغا مۇقتاچەتىپ قويغان. سىنۇ ادام ئوشىن تاماق
جەۋ نەممەسە تىنسىن ئۇ سىاقتى مىنەتتى تۇردهگى مۇقتاجدىق. ئىگەر ئېز
قۇدايپا سىينبايتىن بولساق، ئېز ونىڭ ورنىنا باسقا زاتتى الماستىرسىپ
سىنامىز. قۇداي ئۆزى سىينۇشلاردى اڭساعاندىقتان، ول ئېزدى وسىندىاي
تىلەكپەن جاراتقان. «ناعىز سىينۇشلاردىڭ قۇدايدىڭ رۇحىنا كەنەلىپ،
اكەگە شىندىپ باس ئورسپ سىيناتىن ۋاقتى بولادى، كەلە جاتىر؛ اكە
وسىندىاي باس ئورسپ سىينۇشلاردى قالايدى.» (4).

مۇمكىن ئىزدىڭ ومىرىڭىزدەگى ئىنى كوزقاراسقا بايلانسىقا بولا
«سىنۇ» جايلى تۈسىندىگىڭىزدى كەيىكەيتۈشكىز كەرەك بولار. ئىز سىينۇ
قاۋىم جىنالىسىندىاعى ماداقتاؤ، دۇعا، ۋاعىز تىندىاۋ، دەپ ويلاۋىڭىز مۇمكىن.
نەممەسە سىنۇ دەگەن ئۆزى سۈزدى دەستىگەندە راسىمەر، شراقتار، نان ئۇزۇ
ئاسىمى وېڭىزغا كەلۋى مۇمكىن. سىنۇ - مەممەدەۋ، عاجاپتار عاجايىپ
عاجايىپ كۈيگە دەپ ويلاۋىڭىز دا مۇمكىن. سىنۇشلىك شىندە وسى
نارسەلەر كەزدەسە الادى، الىيدا سىنۇ بۇل جاعدا يلاردان الدەقايدا جوعارى.
سىنۇ - ئەمەر ئۇرۇ جولى.

سىنۇ مۇزىكادان الدەقايدا جوعارضى. كۆپتەگەن ادامدار سىنۇ
دەگەندە مۇزىكانى وىغا الادى. ولار بىلاي دەيدى - «ئېزدىڭ قاۋىمدا ئېز
الدەمەن سىنامىز، سودان كەيسىن ۋاعىز بولادى». بۇل ۇلكەن
تۈسىنبەۋشلىك. قاۋىم قىزىمەتتىنىڭ ار ئېرىپ بولىگى - دۇعا قۇداي ئۆزى
ئوقۇ، تاۋبە دەپ، تىنىشتىقتا تۇرۇ، قىيمىلسىز تۇرۇ، ۋاعىز تىڭداۋ، دايىھەرگە
جازۇ، قۇرباندىق بەرۇ، سۈغا شومىلدىرۇ ئاسىمى، نان ئۇزۇ ئاسىمى، ۋادە
قاغازادارسىن جازۇ، ئىتپتى باسقا دا سىينۇشلارمەن سالەمددەسۇ - سىنۇ
ئىسى بولىپ تابىلادى.

جالپى العاندا، سىنۇ مۇزىكادان بۇرسن بار بولغان. ادام دەمە

بايندا قۇدایعا سینغان، الیدا مۆزىكا جاراتلىستىق باستالۇنىڭ 4:21 دە يوبالدىك تۈلىغانى نا دەيىن مۇلده اتالمايدى. ھەگرە سىنۇ تەك مۆزىكا بولغان بولسا، وندىا مۆزىكاغا يىكەمى جوق بارلىق ادام دش ۋاقتتا دا سىينا الماس ھەدى. سىنۇ الدەقايدا جوغرى.

«تىپتى ئېرى كەلە ئىسىز نارسە، ادامدار سىنۇدى مۆزىكانىڭ ئېرى تۇرسىمن تەڭستىرەدى: «الدىمەن ۇراندى اندهردى ايتىپ، سودان سوڭ ماداقتاۋەن سىنۇ اندهرەڭ ايتامز» دەيدى، نەممەسە: «ماغان شاپاشاك ماداقتاۋ اندهرى ۇنايىدى، ئېرىق اقىرسىن ايتىلاتىن سىنۇ اندهرسىن وته قاتىنى جاقسى كورەمن» دەيدى. بۇل تۇرۇدا قارايتىن بولساق، ھەگر ان شاپاشاك نەممەسە قاتىنى داۋىسىپەن ايتىلسا، نەممەسە مىستاپ جاسالغان اسپاتار قولدانىپ ايتىلسا، بۇل «ماداقتاۋ» دەپ اتالادى. ال ھەگر ان بایاۋ، تىنىش جانە سەزمىتال ايتىلاتىن بولسا، مۇمكىن گىتارانىڭ سۈيە مەلدە ئۆمىمەن بولسا، بۇل ان «سىنۇ» دەپ اتالادى. بۇل سىنۇ سوزىن تۇسنىبەۋىدى بىلدىرەدى.

سىنۇ ئىنىڭ ستىلىنى، داۋىسىنا، جىلدامدىعىنا ھەش قاتىسى جوق. قۇدای مۆزىكانىڭ بارلىق ئىتۇرسىن ۇناتادى، سەبەبى ولى مۇنىنىڭ بارلىغىن - شاپاشاك جانە بایاۋ، قاتىنى جانە باسەڭ، مىكىسىن جانە جاڭاسىن - ئۆزى ويلاپ شىعارغان. ئىز مۇنىڭ بار ئىتۇرسىن بىردىي جاقسى كورەمىسىز عوی، ال قۇدای مۇنىڭ بارلىق ئىتۇرسىن بىردىي جاقسى كورەدى! ھەگر بۇل ان قۇدایعا رۇھىپەن جانە شىندىقىيەن ارنالغان بولسا - بۇل سىنۇ ئىسى.

ماسىحىلىر وزدەرسە ۇنايىتنىن ئىتىلىدى قۇدای جازبالارىنان ساي دەپ، سىنۇ ئۆشىن قولدانىلاتىن مۆزىكانىڭ باسقا ستىلىدەرىمەن ئىجىي كەلسىپەيدى. الیدا تەك قۇدای جازبالارىنان عاناتان مۆزىكا مۇلده جوق! قۇدای سوزىننە ھەش ئېرى نوتا دا كورسەتىلمەگەن، بىزدە ئىپتى سول ۋاقتتا قولدانغان اسپاتار دا جوق.

شىندىعىنا كەلسەك، سىزگە ۇنايىتنىن مۆزىكا ئىتىلى قۇدای جايلى

ایتقاننан گورى ئىز جايلى، ئىزدىك وتكەن ئومرىڭىز، جەكە باسىڭىز جايلى كوبىرەك ايتادى. ئىزلىك مۇزىكاسى ھكىنىشى ئىزلىك قۇر ایقاي بولىپ دىتلىۋى مۇمكىن. ئىزلىك قۇدaiي ئارىنىڭ ارقىلى بولغانلىق ۇنانادى، جاھە ول مۇزىكانىڭ بارلىق تۈرىنى دە قۇنانادى.

«ماسىحىشىلىك» مۇزىكا دەگەن تۈسۈنىك مۇلۇدە جوق؛ تەك «ماساھشالەردىك» زابۇر جىرلارى، ولەندەرى دەگەن تۈسۈنىك بار. ئىندى قاسىيەتتى مەتەتسىن اۋەنى ھەمس، سوزدەرى. ھەگەر مەن سىزگە دەش ئۆزۈز قوسيپاستان جاي عانى مۇزىكا وينايىتسىن بولسام، بۇل «ماسىحىشىلىك» ئۆزىنى مە، الدە جوق پا ھەكتىن ئىز اجراتا المايىسىز. سىيىنۋ ئىزدىك پايداڭىز ئۇشىن ھەمس.

كاۋۇم باعۋىسىنى رەتىننە مەن كۆپتەگەن حاتتار، حاتامالار الامىن. ولارىدىك كەبىرەۋىنىدە، «ماغان بۇگىنگى سىيىنۋ ۇنانادى، ئۆزىم ئۇشىن كوب نارسە الدىم»، - دەگەن جاۋاپتار بولادى. بۇل دا سىيىنۋ جايلى قاتە تۈسۈنىك. ئىز ئۆز پايدامىزغا بولا ھەمس! ئىز قۇدایدىك پايداسىنا بولا سىيىنامىز. ئىز سىيىنغان ۋاقىتتا ئىزدىك ماقساتىمىز ئۆزىمىزدى قاناعاتىندىرۇ ھەمس، قۇدایدى قۋانتۇ.

ھەگەر ئىز «مەن بۇگىنگى ماداقتاؤدان دەش نارسە المادىم»، - دەپ ايتقان بولساڭىز ئىز بۇرسىن سەبەپەن سىيىنغان بولدىڭىز. سىيىنۋ ئىز ئۇشىن ھەمس، بۇل قۇدaiي ئۇشىن. ارىيەنە كۆپتەگەن «سىيىنۋ» قىزمەتتەرى بىرىڭىز ماقساتىمىمن، ئىتالىم بەرۋ ماقساتىمىمن جانە تىزگى حابار تاراتۇ ماقساتىمىمن وتكىزىلەدى، ارىيەنە سىيىنغاندا ئىز كۆپتەگەن راحىمما يە بولامىز، الايدا ئىز ئىز بىرىمىزدى قۋانتۇ ئۇشىن سىيىنبايمىز. ئىزدىك ماقساتىڭىز جاراتۇشى يەمەزگە ئىلىق پەن قۋانىش اکەلۇ.

يشاييا كىتابىنىڭ 29-شى تاراۋىندا قۇدaiي ادامداردىك سىيىنۋى جۇرەكتەن ھەمس جانە ھكى ئۇزۇزدى بولغانلىقا نارازىلىق بىلدىرەدى. بۇل يسرايل حالقى قۇدaiعا جەڭلىكتە دۇعا ھىسپ، شىن كۆڭلىدەن شىقىغان

ماداقتاؤ ايتىپ، بوس سوزدەر سوپىلەپ، ادام وينان شىققان، هش ئمانى جوق راسىمىدەر سىتەپ جۇرگەن ۋاقتى بولدى. ادەت بولىپ شىققىن سىينۇ قۇدايدىك جۇرەگىنە جەتىپەيدى، ونسىڭ جۇرەگىنە لېجىرەتەتسىن سىينۇ - اڭساۋ مەن ارنالۇغا تولى سىينۇ. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «مىنا حالىق ماغان سىينامىن دەيدى، الايدا ولاردىك سوزدەرى قۇر بەكەر، ال جۇرەتەرى باسقا جاقتا» (5).

سىينۇ سىزدىك ئىمىرىڭىزدىك ئىرسىز بولىگى ھەمس، بۇل
 سىزدىك تولق ئىمىرىڭىز. سىينۇ تەك قاۋم قىزىمەتى ئۇشىن عانا ھەمس. «ونسىڭ ئۇزىن ارقاشان بىزدە گەدر» دەلىنگەن جانە «تاك اتقانان كۈن باتقانشا ونى ماداقتاندار» دەلىنگەن ئوز بىزگە ارنالىغان. قۇداي ئۆزىندە قۇدايدى جۇمىس ورىنىدا، ئۇنىدە، شايقاس ئۇستىندا، زىنداندا، ئىتپىتى توسمەكتە دە ماداقتاغان ادامدار جايلى جازىلىغان! ئىسز كۆزىڭىزدى اشا سالغان ۋاقتىتا سىتەتىن دەڭ العاشقى ئىسىڭىز - ماداقتاؤ بولۇ كەرك، جانە تۇنده كۆزىڭىزدى جاپقان ۋاقتىتاعى دەڭ سوڭىعى ئىسىڭىز ماداقتاؤ بولۇ كەرك (6).

ئىسز ماداقتاؤ ئۇشىن قۇدايدىك ئۇلىلىقى ئۇشىن جانە ونى قۇۋانتۇ ئۇشىن ارەكەتەتكەن دە ئارىپ ئىسىڭىز سىينۇ ئۇشىن جانە ونى قۇۋانتۇ «باستى قاعىدا مىناۋ، نە ئىشىپ جەسە گەدر دە، نە سىتەسە گەدر دە ئابارسنىن قۇدايدى دارپىتەۋ ئۇشىن سىتە گەدر!» - دەلىنگەن (7). مارتىن لىيۇتەر ساۋىنىشى سىيردى قۇدايدىك ئۇلىلىقى ئۇشىن ساۋا الادى!»، - دەگەن.

بارلىقىن قۇدايدىك داڭقى ئۇشىن سىتەۋ قالايشا مۇمكىن بولا الادى؟ بۇل ئاربىر ئىستى يىسا ئۇشىن سىتەگەندەي سىتەپ، جانە سول ئىستى سىتەۋ بارىسىندا يىسامەن سوپىلەپ ئۇرۇسپ سىتەۋ ارقىلى مۇمكىن. قۇداي ئۆزى بىلاي دەيدى: «قاندایي جۇمىس بولسا دا، ونى ادام بالاسى ئۇشىن عانا ھەمس، يەمىز ئۇشىن سىتەپ جۇرگەندەي جان - تاندەر سىخىمن اتقارىڭدار!» (8).

بارلىعن دا يسا ئوشىن سىتەگەندەي سىتەۋ - بۇل سىنىۋشى ئومىرىدىك قۇپىياسى. قۇدایي سوزدەگى بۇل اياتتى كەلەسەدەي تۇسىندرىۋگە بولادى: سىزدىك كۈندەلىكتى قاراپايىم ئومىرىڭىزدى - وېقىعا جاتۇدى، تاماق جەۋدى، جۇمىسىقا بارۋدى، جانە سەرۋەندەگەن ۋاقتىنى قۇدایيدىك الدىنا، وغان ارنالغان قۇرباندىقتاي ھىپ قويىڭىز. سىزدىك جۇمىسىڭىزدى قۇدایغان ارناب، ونىڭ سىزدىك جانىڭىزدا ھەكەنسىن ھەسىڭىزدە ساقتاب سىتەسە گىز - سىزدىك جۇمىسىڭىز سىنىۋ بولىپ وزگەرەدى.

مەن اىهلىمە العاش عاشق بولىپ قالغان ۋاقتىدا ول جايلى ار قاشان ويلايتىنەمن؛ تاڭىعى استى شىكەندە دە، مەكتەپكە بارا جاتقاندا دا، مەكتەپتە وىترغاندا دا، دۇكەندە كەزەكتە تۈرغاندا دا، ماشىناما جانارماي ئۇيىپ تۈرغانىمدا دا مەن بۇل قىز جايلى ويلۇرىدى توقتا المادىم! مەن ول جايلى وزىمىمەن - وزىم ئىجىي اڭگىمە لەسەتىنەمن. ونىڭ بوينىدە ئۇناتىن قاسىيەتتەرى جايلى ئىجىي ويلايتىنەمن. ئىز ئىپتى ئىرى بىرىمىزدە جۇزدەگەن شاقىرىم السى ئومىر سۇرىپ، دەكى بولەك مەكتەپكە بارىپ جۇرگەن بولساق تا، ول جايلى كۆپ ويلۇرمەن وغان جاقىن بولغاندای سەزىنچى كومەك بەرەتىن. ول جايلى توقتاماستان ويلۇرمەن ئومىر سۇردىم. شىنايىي سىنىۋ قورتىنىدىلاپ ايتقاندا يساعا عاشق بولىپ، ونى قۇلاي ئۇيۇ.

سەگىزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانق.

ويلاندىر اشىندىق: مەن قۇدایيدىك قۋانىشى ئوشىن جاراتلىغانىم.

جاتتاۋغا ارنالغان اياتتار: «تاڭىر يە وز ادامدارىنان راحات تابادى» زابۇر

وبلانۋۇ ارنالغان سۇراق: ھەگەر تىكەلەي يساعا ارناب سىتەيتىنده يى
بولسام - قاندای ئىستى سىتەپ باستاي الارەدىم؟

9

قۇداي نە نارسەگە قۇنادى؟

«جاراتقان يە ساعان چۈزىنىڭ نۇرسىن شاسىسىن»
ساندار 25:6

«ۋا، يەم، ماعان نۇرسىن ئۆزىرىپ بەت چۈزىنىڭ،
فۇرەتە گور سەن ھەر جەلەرىڭدى ۋىزىنىڭ»
زابۇر جىرلار 119:135

قۇدايدى كۋانتۇ ئىزدىك و مىرىمىزدىك ماقساتى.

قۇدايدى كۋانتۇ - ئىزدىك و مىرىمىزدىك دەك بېرىنىشى ماقساتى.
قۇدايدى كۋانتۇ - ئىزدىك و مىرىمىزدىك دەك بېرىنىشى ماقساتى
بولغاندىقتان، مۇنى قالاي سىتەۋ كەرەك دەكەنىڭ انىقتاپ الو - ئىزدىك
دەك الدىمىن سىتەۋ كەرەك نارسەڭىز. قۇداي ئوزى «قۇدايغا نە ۇنايتىنىن
ئېلىپ السپ، سونى سىتەندەنەر» دەيدى (1). باقىتىمىزغا وراي، قۇداي
ئوزى قۇدايدى كۋانتاتىن ئىزدىك انىق مىسالىن بىزگە كورسەتۈدە. ول
ادامنىڭ اتى نۇح بولانىن.

نۇختىك زامانىندا بۇكىل جەر جۇزىندهگى ادامدار ادامگەرشىلىك پەن وۇيات دەگەن نارسەنى مۇلدەم وۇستقان بولاتىن. ار كىم قۇدایيدىك دەسىس، ئوزىنىڭ جەكە باسىنىك لىيازاتى ئۇشىن ئەم سۇرگەن ددى. قۇدای بۇكىل جەر بەتىنەن ونى قۇقاتقىسى كەلگەن بىرددە ئېرىدەن تابا الماي، ادامداردى جاراتقانىنا قاتتى وكتىپ، قايىغىرىدى. ادامدار قۇدایيدىك الدىندا جەك كۈرسىنىشتى كورسنىپ، ول بۇكىل ادامزاتتى قۇرتىپ جىبەرۋەدى ئۇيغاردى. الىيدا قۇدایغا قۋانىش اكەلگەن ئېرىدەن تابا الماي، قۇدای ئۆزۈسى بىلەن بىلەن بولاتىن. قۇدای ئۆزۈسى بىلەن بىلەن بولاتىن» (2).

قۇدای - «منا جىكىت ماعان ئۇنайдى، ول مەنى قۋانتادى. مەن ونسىك وتباسىن امان السب قالايسىن» - دەدى. نۇح قۇدایغا قۋانىش اكەلەگەندىكتەن، بۇگىن ئىز بەن مەن ئىرىمىز. ونسىك ومىرىنەن قۇدایدى قۋانتاتىن بەس سىيئۇرەتكەتسىن كورەمىز.

ئېز قۇدایدى بارىنەن جوغرارى قويىپ، سۇيىگەنده ول قۋانتادى. ئىپتى باسقا داشكىم سولاي سىتەمەگەنده، نۇح قۇدایدى دۇنييەدەگى نارسەلەردەن ارتىق ئۇيىدى. قۇدای ئۆزۈسى ول جايلىي «نۇح زاماندا ستارىنىڭ اراسىندا ئادىل، ئەمنىسىز، قۇدایيمەن بايلانىستا ئەم سۇرگەن ادام ددى» - دەيدى (3).

قۇدایيدىك سىزدەن بارىنەن دە بۇرسىن قالايتىنى - سىزبەن جاقىن قارىم - قاتىناستا بولۇش. بۇكىل الدەمدەگى دەڭ تاڭعالارلىق شىندىق - ئېزدىك جاراتقۇشىمىز بىزبەن قارىم - قاتىناستا بولۇغىسى كەلەتتىنى. قۇدای ئۆزۈدى ئەسپۇچى ئۆزىن جاراتتى، جانە سىزدىك دە ونى سۇيىگەنىڭىزدى ول كۇتۇدە. قۇدای ئۆزۈدىك ونى تانىپ ئېلىپ، ونسىمەن ۋاقتى وتکىزگەنىڭىزدى ساعنى كۇتۇدە. وسى سەبەپتەن قۇدایدى ئۇرۇپدى ئۇرەنۇ جانە ونسىك سۇيىسپەشلىكىن قابىلداق ئۆزۈدىك ومىرىڭىزدىك دەڭ جوغرارىنى ماقساتى بولىپ تابىلادى. وسدان ماڭىزدى دەش نارسە جوق. يىسا مۇنى دەڭ ئۇلى وسىھەت دەپ اتىغان: «قۇدای يەڭدى شىن جۇرەكتەن، بۇكىل جان دۇنييەڭىمەن، بارلىق اقىل - ويىڭىمەن ئۆزى! بۇل دەڭ باستى وسىھەت» (4).

قۇدای ئىز وغان تولىعىمەن سەنم ارتقاندا قۋاتادى. قۇدایدېڭ نۇحتى ئاتقانىسىدابى ئىكىنىشى سەبەپ: قۇدایدېڭ سىتەرى ئىتىپتى دە تۇسنىكىسىز بولغاندا دا، نۇح قۇدایغا سەنم ارغان.

قۇدای ئوزى، «نۇح پايىعامبار ئى دە كۆزگە كورىنبەگەن توپان سۇ تۈرالى دە سىكەرتىلگەندە قۇدایغا سەنپ، ونى تەرەڭ قاسىتەرلەگەندىكتەن وتباسىن قۇتقارۋ ئۇشىن كەمەسىن جاساپ دايىندادى. وسى سەنمەمەن ول دۇنييەنىڭ قىقلىمىن اشکەرەلەپ، سەنم ارقىلى بولاتىن اقتالۇغا قولى جەتنى»، - دەيدى (5).

وسى كورىنىستى ئەلەستەتىپ كورىڭىزىشى: «بىر كۇنى قۇدای نۇحقا كەلىپ بىلاي دەيدى «مەنىڭ ادامزاتنان كوڭلىم قالدى. بۇكىل دۇنييەدە سەنەن باسقا دەش ئىز ادا مەن جايىلى ويلامايدى. الايدا، نۇح مەن ساعان قاراسام قۋانىپ باستايىمىن. سەنىڭ ئىمىرىك مەنى راحاتتىندرادى، سونىدىقتان سەنىڭ وتباسىندى امان السىپ قالىسىپ، قالغان بۇكىل دۇنييەنى توپان سۇمەن جاپياقىپىن. سەنى جانە جانۋارلاردى امان السىپ قالۇ ئۇشىن، ئۇلەن كەمە جاساعانىڭدى قالايمىن».

بۇل ئۇنىسىقا نۇحتىڭ كەلىسىپەيواق قوبۇندا ئۇش سەبەپ بولدى. بىرىنىشىدەن، نۇح دەش ۋاقىتتا جاڭبىر كورمەدى، سەبەبى توپان سۇعا دەيىن، قۇدای جەر بەتىنەن بۇ كوتەرلىپ، بۇكىل دالانى سۇلاندىرىتىنداي ئىتىپ قويغان دەي (6). ئىكىنىشىدەن، نۇح جاقىن دەگەن تەڭىزدىڭ وزىنە بىرنە شە جۈزدەگەن شاقىرىم المىس جەردە ئىمىرى سۈرگەن بولاتىن. ول ئىتىپتى كەمە جاساپ ئۇرەنە الار دەي دەپ ويلاساق تا، ونى قالايشا سۇعا جەتكىزە الار دەي؟ ئۇنىشىدەن، بارلىق جانۋارلاردى ئىز جەرگە جىينىپ، ولادى باعۋ كەرەك دەي. ئىراق نۇح نارازىلىق ئىلىدىرىپ، سىلتاش بىزدەگەن جوق. ول قۇدایغا تولىعىمەن سەنم ارتتى، وسلامىشىاول قۇدایدى قۋاتتى.

قۇدایغا تولىعىمەن سەنم ارتقى دەگەندىمىز - «مەنىڭ وىرىمە دە جاقىسى ئارى جاراسىمىدى نارسەنىڭ نە كەندىگىن قۇدای بىلەدەي»، - دەپ

سنهنؤ. وسلای بولغاندا ئىز ودان وز ۋادەسىنە بېرىك بولغاننىن، ماسەلەلەرىڭىزدى شەشۈگە كومەكتەسىن، جانە كەرەك بولغاندا مۇمكىن دەمىھس نارسەلەردى جاساغاننى كۇتەسىز. قۇدایي ئوزىننە، «جاراتقان يە وزىنەن قورقىپ، ونىڭ شاپاغانلىنى ئۇمىت ارتقاندارغا راقىمىن تۈسىرەدى»، - دەلىنگەن (7).

نۇحتىڭ كەمە سالۇنى 120 جىل ۋاقتى كەتتى. ونىڭ كۆڭلىي قالغان كۇندەر كوب بولغان بولار دەپ ھەستەتىك. جىلدان جىلغا ھش جاڭبىر كورمەي ھېڭىھەك ھەتكەن ۋاقتىندا باسقا ادامدار ونى، «میناۋ قۇدایدەك داۋىسىن ھەستىدىم دەپ الجىپ ئەجۇر»، - دەپ مازاق قىلغان بولار. نۇحتىڭ بالالارى بولسا، اۋلاداعى قالانىپ كەلە جاتقان ۋلكەن كەمەنى كورگەندە وزدەرسىن تىغايىسىز سەزىنگەن شىعار. سولاي بولغاندا دا نۇح قۇدایغا سەنىمىن ارتۇدى توقتاتىپادى.

ئىزىدىك ئەمىرىڭىزدىك قاي بولىگىننە قۇدایغا تولىقتاي سەنم ارتۇڭىز قاجەت؟ قۇدایغا سەنم ارتۇ سىيىن ئىسى بولىپ تابىلادى. اتا- انلار بالالارى ولاردىك سۇيىسىپەنىشلىگىنە دانالىعىنا سەنم ارتقاندا قۇزاناتىنىنىدای، ئىزىدىك سەنىمىڭىز قۇدایدى باقتىسى ھەتى. قۇدایي ئوزى بىلاي دەيدى «ال سەنم ارتىياي قۇدایغا ۋۇڭ مۇمكىن مەمس» (8).

قۇدایغا تولىق جۇرەگىڭىزبەن موينىسۇنغاندا -ول قۇانادى.
 جان - جانۋارلاردىك بارلىق ئۇرسىن دۇنييە جۇزىلىك توپان سۋدان امانالىپ قالقۇ ئۇشىن ولاردى تاسىمالداۋدا جانە ار ئۇرۇلى ۋىساق تۇيەك جۇمىستاردا مۇكىيات بولۇڭ كەرەك. ار ئىبر نارسەنى دال قۇدایدەك تۇسندىرىگەنىدەي سىتەۋ كەرەك ھەتى. قۇدایي «ۋىزىڭە ۋۇناتىسىن ئىبر ھەسكى كەمە قالاي سال» - دەمەدى. قۇدایي وغان كەمەنىڭ كولەمى جايلى، سىرت بېينەسى جايلى، جانە قولدىنىلاتى ماتەريالدار جايلى، سونىمەن قاتار كەمە گە منىڭىزلىقى كەرەك جانۋارلاردىك سانى جايلى دا انسق نۇسقاۋ بەردى. قۇدایي ئوزى نۇحتىن جاۋابىن، «نۇح بارلىعىن قۇدایي وغان قالاي بۇيرسا، سولاي سىتەدى» دەپ جازادى (9).

بایقادیگیز با، نوْح تولىعىمەن مويىنسۇنىدى، سونىمەن قاتار ول دالىمە-دال قۇدایىدیك قالاعان جولىمەن جانە قۇدایىدیك قالاعان ۋاقتىندا ورىندادى. بۇل تولىق جۇرەكپەن مويىنسۇنىۋىدى بىلدىرەدى. قۇدایىدیك نۇحقا قۇانغانى تاڭقالارلىق جاڭدابى ھەممەس.

ھەگەر قۇدای سىزدەن السې كەمە تۇرۇغىزۇدى سۈرەسا، سىزدە سۇراقتار، كەلسىپەشلىكتەر، سىلتاؤلار بولادى دەپ ويلامايىسىز با؟ نۇختا ولار بولىمادى. ول قۇدایغا بار جۇرەگىمەن مويىنسۇنىدى. مۇنىڭ ماعناسى - قۇدای نە سۇراغان بولسا دا، داش سىلتاؤسىز، داش تولىغانۇسىز ورىندادۇ. «بۇل جايلى دۇعا ھىپ كورەيىن» دەپ كەينىگە قالدىرمائى، كىدىرۋىسىز ورىندادۇ. كەشىككەن مويىنسۇنىۋىدىك شىن مانىسىندا مويىنسۇنبىاۋ ھەمنىن ئارېرى اتا- انا بىلەدى.

قۇدای سىزگە سىتە دەپ تاپسىرغان ئارېرى نارسەنىڭ ئامانى مەن سەبەپىن ايتۇغا مىندەتتى ھەممەس. مان - ماعناسىن ارتىنان دا ئىلىپ الۇغا بولادى، ال مويىنسۇنىۋىدى بىردهن سىتەۋ كەرەك.

ئۆمر بويى قۇدای ئوزى جايلى سوپىلەسۋىدەن گورى بىردهن قۇدایغا مويىنسۇنىۋ سىزگە قۇدای جايلى كوبىرەك ئۇيرەتە الادى. شىن مانىندا مويىنسۇنىپ، ورىنداماي تۇراپ كەيىر وسىيەتتەردى داش تۇسىنە المايىسىز. مويىنسۇنىۋ ئۇسنىككە جول اشادى.

كوب جاڭدابىدا ئىلىپ قۇدایغا جارتىلاي مويىنسۇنىغا تىرسامىز. مويىنسۇنىتىن وسىيەتتەردى ئۆزىمىز تاڭداب الامىز. بىرگە ۋىناتىن وسىيەتتەردىك ئىزىدىمەن جاساپ، سولارغا مويىنسۇنىپ، ال كەيىر تۇسنىكىسىز، قىىن، قىمىبات نە دىشكەن دەپ ساناعان وسىيەتتەردى ورىندادۇدان باس تارتامىز. «مەن قاۋىم جىنالىسىنا قاتىسىپ جۇرەيىن، ئېراق وندىق ۋەستى بەرمەي -اق قويىايىن. مەن قۇدای ئوزىن وقيىمەن، ئېراق مەندى رەنجىتكەن ادامى كەشرگىم كەلمەيدى»، - دەيمىز. ال يادا، جارتىلاي مويىنسۇنىۋ - مۇلده مويىنسۇنىۋ ھەممەس. تولىق، بار جۇرەكتەن

شىعاتىن موينسۇنىڭ شاتتىقىپەن بىقىلاسپىھن ورنىدالادى. قۇداي ئوزى «وعان قۇوانا موينسۇنىڭدار» دەيدى. ئاۋاستىك، «يەم، كورسەتە گور جارلىقتارىڭىڭ جولىن، ونى سوڭىنا دەيىن ۋستانامىن»، - دەگەن بولاتىن (10).

جاپىپ ماسىحشىلەرگە بىلاي دەيدى: «وزدەرىڭ كورسپ وترغانداي، ئاتاڭىر الدىندا ادامىسى سەنلىمى عانا ھەمس، سىتەرى دە اقتايىدى» (11). سىز قۇتقارىلۇدى بەلگىلى ئېرىستەرمەن ساتىپ الاماتىنىڭىزدى قۇداي ئوزى انىق ايتادى. قۇتقارىلۇ ئەتكىن راقىلى عانا كەلەدى، بۇل ئىزدىك ئىسىڭىز ھەمس. ئېراق قۇدايدىك بالاسى رەتىنەدە موينسۇنىڭ ئارقىلى وعان قۇوانىش اكەلە ئاسىز. موينسۇنىڭەن سىتەلگەن ئارىپ ئىس سېيىنچى بولىپ تابىلادى. نەلىكتەن موينسۇنىڭ قۇدايغا سونشالىقىسى ۇنایدى؟ سەبەبى مويينسۇنىڭ - ئىزدىك ونى سۈيەتىنىڭىزدىك دالىلى. يىسا «سەندەر مەنى سۈيىسە ئىدەر، وسېتەر سەندى ورنىداڭدار»، - دەيدى (12).

ئېز قۇدايدى ۋزدىكسىز ماداقتىپ، وعان العىس ايتقاندا ول قۇوانادى. بىرەۋەن ماقتاۋ ھستۇ جانە جىڭەرلەندىرۇ ھستۇ ادامدارعا قاتتى ۇنایدى. قۇداي دا مۇنى جاقىسى كورەدى. ئېز وعان قۇرمەت تانىتىپ، العىس بىلدىرگەنىمىزدە ول قۇوانادى.

نۇح قۇدايدى ماداقتىپ، وعان العىس بىلدىرەتىن ئەملى سۇرگەندىكتەن ونسىڭ ئەملى قۇدايدى قۇانتاتىن ئەملى بولدى. توپان سۇ توقتىپ، قۇرلىققا امان جەتكەندەگى نۇختىك ئېرىنىشى ئىسى - قۇربانىدىق شالۇ ارقىل قۇدايغا العىس ئىلدىرۇ بولدى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «نۇح جاراتقان يەگە ارنىپ قۇربانىدىق بەرەتىن ورسن جاسادى دا، مالدىڭ جانە قۇستىك ئەبارىنىڭ الدينان السپ، ولاردى قۇربانىدىققا شالىپ ورتەپ جىبەردى» (13).

يسانىڭ قۇربانىدىنىڭ ارقاسىندا ئېز ھندى نۇح سىتەگەندەي مالدى قۇربانىدىققا شالمايمىز. ونسىڭ ورسندا قۇدايغا "ماداقتاۋ قۇربانىدىمى" "

مهن "العيس ئېلدىرۇ قۇرباندىسىن" اكەلۋىمىز كەرەك دەپ جازىلىغان. قۇدایىدى ونىڭ بولمىسىنا بولا ماداقتاپ، سىتەگەن سىتەرسىنە بولا العيس ايتامىز. ئاۋىت بىلاي دەگەن: «مەن قۇدایىدىك اتنى انگە قوسامىن، ونىڭ داڭقىن سوزدەرسىمەن جوغرارى كوتەرەمسىن. وگىزدەر، ئەمۇيىزدى جانە تۇياقتى بۇزاقلار اكەلگەنسىمنەن گورى، وسلايشا سىتەگەنسىن وغان جاىمىدى».⁽¹⁴⁾

قۇدایىدى ماداقتاپ، وغان العيس ايتقان ۋاقتىتا عاجايىپ نارسەلەر بولادى. ئېز قۇدایىعا قۇانىش اكەلدىگەندە ئۆزىمىزدىڭ دە جۇرەگىمىز قۇانىشقا تولادى.

مەنسىن انام ماعان تاماق ازىزدەگەندى جاقسىز كورەتسىن. ئىپتى ئۇيىلەنسىپ الماننان كەيىن دە، اتا انالارسا جول ئەجۇرسىپ بارغانىمدا مەنىڭ انام بىزگە تاماشا تاعامدار دايىرلەپ قوياتىن. ونىڭ ئۆمىرىنىڭ قۇانىشتى ساتتەرنىڭ ئېرى - ئېزدىڭ ول دايىنداعان ئامدى تاماقتى قۇانا جەپ جاتقانىمىزدى كورۇق بولاتىن. ئېز جەپ، قۇانغان سايىن وسى كورىنىسىن وغان اسقان قۇانىش سىپلايتىن.

الايدا، ئېز دە ونىڭ تاماعنۇن قۇانا جەپ ونى قۇانتقاندى جاقسىز كورەتىنىبىز. ئامدى تاماقتى جەگەنسىمە، تامسانىپ تۈرسىپ انامداي ماقتىياتىنىمىن. ماعان تەك تاماققا قۇانۇ ئانا ھەمەس، انامدى ماقتىاعان دا وۇناتىن. ارقايسىمىز باقتىتى بولىپ قالاتىبىز.

سېينىڭ دا ھەكى جاقتى اسەر تەدى. ئېز قۇدایىدىڭ ئېز ئۇشىن سىتەگەنسىنە قۇانامىز، جانە وسى قۇانىشتى قۇدایىعا بىلدىرگەنسىمىزدە ول دا قۇانىپ قالادى، وسى ارقىلى ئېزدىڭ قۇانىشىمىز ودان دا بەتەر كوبىيە تۇسەدى. زابۇر جازبالارى بىلاي دەيدى: «ال ادىلەتتىلەر شاتتانىپ، قۇدایى الديندا ماسايراپ، قۇانىشىپەن جەڭىپ شىعادي»⁽¹⁵⁾.

ئېز دارىندارسىزدى قولدانغان ۋاقتىتا ول قۇانادى. توپان سۇ باسلۇغاننان كەيىن قۇدایي نۇحقا قاراپايم بۇيرىق بەردى: «ءەسىپ، ئەونىپ،

وْرپا قاتارىڭ كوبه يىپ، جەردى تولتىرىڭدار.... قىمىلداب جۇرگەندەر مەن كەۋدە سىنە جانى بارلا ردىڭ ئەبارى سەنەدەرگە قورەك بولادى. و سىمىدىكتە ردى بېرگەنىم سياقتى، قازىرىدەن باستاپ سەنەدەرگە ئەبارىن دە بېرەمىن» (16).

قۇداي: «بۇل و مرىغە كولغا الاتىن ۋاقت. ادامعا تان سىتەرىڭدى سىتە: اىھەلىڭدى جاقسى كور، بالالى بول، شاڭراق كوتەر، ھەگىن ھەگىپ جەمىسىن جە - ادام بول! مەن سەنى و سلاي بولۇشىڭ ئۇشىن جاراتتىم!» - دەيدى.

«بىز قۇداي سوزى وقو، قاۋىم جىينىنا قاتىسۇ، ئەمناجات ھەتھىجانە سەنەمىزىبەن بولىسۇ سياقتى رۇخانى سىتەردى سىتەگەنىمىزدە عانى قۇدايدى قۋانتا الامىز دەپ و يلاۋىڭىز مۇمكىن. جانە قۇداي مەنىڭ ئەمرىمىنىڭ باسقا سالالارنى كۆڭىل اۋدارمايدى دەپ و يلاۋىڭىز دامۇمكىن.

شىن مانىنەدە قۇداي سىزدىڭ ئەمرىكىمىزدىڭ ئاربىر بولىكىنە، ئىتپى ئىز جۇمىس سىتەپ جاتقاندا دا، دۇغا ھەتپ جاتقاندا دا، دەمالغاندا دا نەمەسە تاماق جەگەندە دە قاراپ قۋانادى. ئىتپى سىزدىڭ از عانى قىمىلىڭىزدى دا ول بايقاماي قالمايدى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «تاڭرىيەمىز مۇنداي ادامنىڭ قادامىن قۇتتى قىلىپ، جولىن ساتتى ھەتەدى» (17).

كۇنادان باسقا ادامنىڭ سىتەگەن ئاربىر ئىسى قۇدايدى ماداقتاعان جۇرە كېپەن سىتەلگەندە وغان قۋانىش اكەلەدى. ئىز بىسىتى جۈپ تۇرغاندا، ماشىناڭىزدى جوندەگەندە، ساۋدا جاساعاندا، ھەگىن ھەكەندە، كومىيۇتەرددە پىروگرامما جاساعاندا، جانە شاڭراق كوتەرگەندە، بارلىقىن دا قۇدايدىلە ئاكقىن اسراۋ ئۇشىن سىتەي الاسىز.

سىزگە بېرىلگەن دارىندار مەن مۇمكىنىدىكتەردى قولدا سىنە ئەنلىكدا قۇداي دا ماققانىشقا تولى اكەدەي قاتتى قۋانادى. قۇداي ادەيلەپ ارقايسىمىزغا ئارتۇرلى دارىنداردى سىلاغان. ول ئېر ادامى سپورتقا

جاقىن، ال ھكىنىشى بىرەۋىن ھسەپكە جاقىن ھتىپ جاراتقان. ئىز ماتىكىغا جاقىن بولىپ نەمەسە مۇزىكاغا سىخايلى بولىپ نەمەسە مىڭدائعان باسقا دا قابىلەتتەرگە يە بولىپ جاراتلىغان بولۇڭىز مۇمكىن. وسى مۇمكىندىكتە رەدىك ارقايىسىسى قۇدايدىك جۇرەگىنە قۋانىش اکەلمە الادى. قۇداي ئۆزى، «ول ولاردىك ئارىنىڭ جۇرەكتەرسن جاراتقى، ئارى ولاردىك بۇكىل سىتەرسن وېلايدى»، - دەيدى (18).

ئىز ئۆز مۇمكىندىكتە بىرەتكىزدى جاسىرساڭىز نەمەسە باسقا بىر ادام بولۇغا تىرىسىساڭىز بۇل قۇدايغا ۋىلىق اکەلمەيدى. ئىز تەك ئىز بولغاندا عانا قۇدايغا قۋانىش اکەلمەسىز. ئۆزىكىزدىك بولمىسىڭىزدىك كەز كەلگەن بىر بولىگىنەن باس تارتىقان ار ۋاقتىتا ئىز قۇدايدىك ئىزىدى جاراتقاندالىقى دانالىسى مەن قۇدرەتىنەن باس تارتاسىز. «ۋىزىن جاراتقان قۇدايدى سىناپ، شاعىم ايتقان پىنەدە قاسىرەتكە قالادى! ول سازدان جاسالغان بىسىتىك سىنىعىنا ۇقسایدى. الدە ساز بالشىقتىك قۇمراشىنى: «نە سىتەپ و تىرىسىڭ؟» - دەپ سىناۋىتا بولادى ما؟ نەمەسە ئۆزىك جاساپ جاتقان بۇيىمنىك سەن تۈرالى «قولىنان تۈك كەلمەيدى»، - دەپ نارازىلىق بىلدۈرۈنە قاقىسى بار ما؟!» (19).

«وتى اربالار» فيلەمنىدە ولىمپىادا جارستارىنا قاتىسىۋىشى سپورتشى، رېيك لىيىدەن بىلەي دەگەن ھدى : «قۇداي مەنى بىر ماقسات ئۇشىن جاراتقانىنا سەنەمىن، جانە ول مەنى جىلدام ھتىپ جاراتتى. مەن جۇڭىرگەن ۋاقتىتا قۇدايدىك قۋاناتىنسىن سەزىنەمىن». بىراز ۋاقتىتان كەيىن ول، «جۇڭىرۇدى توقتاتۇ ونى تۈككە تۇرۇسىز ھتكە نىمەدى بولادى»، - دەدى. ادامعا بەرلىگەن دارىندار رۇحانى دارىندار ھەمس بولسا دا بوسقا بەرلىمەگەن. ئۆزىكىزدىك بويىڭىزدە ئەردى دارىنداردى قۇدايدىك داڭقىن اسېرۇ ئۇشىن قولداانا باستاڭىز.

سونمەن قاتار، ئىز جاراتلىسىقا قاراپ تائىدانا قۋانىعاندا قۇداي ئىزىدى باقلالاپ تۇرسىپ، راحاتتانا دى. ول سىزگە سۈلۈلىققا قۋاناڭىز ئۇشىن كوز بەردى، اسىم داۋىستاردى ھستىپ قۋاناڭىز ئۇشىن قۇلاق

بەردى، يىستەر مەن دام سەزىپ قۇانۋىڭىز ئۇشىن مۇرسىن مەن دام سەزۇ
مۇشەلەرسىن بەردى، جانە سىپاپ سەزە ئۇشىن تەرى استىندادى
جۇيىكە جۇيىھەسىن بەردى. ئاربىر قۇانشتى ئىسىز سول ئۇشىن قۇدایعا
العىس ايتقاندا سېينىڭ سكە اينالادى. شىن مانىتىدە قۇدای سوزى : «ول
راحاتىن كورۇ ئۇشىن يېگىلىكتەردىك ئارسەن سېيلادى» (20).

قۇاي ئىپتى ئىزدىك ئۇيقتاعانىڭىزغا قاراپ قۇانادى امەنىڭ
بالالارىم كىشكەنتىاي بولغان ئەزىزە لاردىك ئۇيقتاپ جاتقاندارىن باقلاب
رېزا بولاتىنىم ھىسمەدە. كەيىپر كۇندەھى لار ئار-تۇرلى ما سەلەلەر تۈدراتىن
نەممە سە ئىلىمدى الماي قوياتىن، ئىبراق ئۇيقيعا باتقاندا لار رازى بولىپ،
دەش ۋايىمىسىز، تىنىشتىقتا جاتاتىن، جانە لارغا قاراپ، لاردى قانشالىقتى
جاقسى كورەتەتىنىم ھىسمە تۇسەتىن.

مەنىڭ بالالارىما مەنىڭ لارغا قۇانۋىس ئۇشىن دەش نارسە سىتەۋدىك
قاچەتى بولمادى. مەن لاردى قاتتى جاقسى كورگەندىكتەن، لاردىك جاي
تىنسىلىپ جاتقانىدا قاراپ تۇرسىپ-اڭ ئۆزىمىدى باقىتى سەزىنەتىنىمن.
لاردىك كىشكەنە عانى كەۋدەلەرنىڭ تىنىسقا تولىپ كوتەرلىپ، قايتا
تومەندەگەننە قاراپ وترسپ جىمیياتىنىمن، ئىپتى قۇانغانان كوزىمە جاس
الىپ قالاتىنىمن. ئىسىز ئۇيقتاپ جاتقان ۋاقتىتا قۇدای ئىزىدى جاقسى
كورسپ، سىزگە ئۆڭىلە قارايدى. قۇدای ئىزىدى ئۆزى جو سپارلاپ
جاراتقاندىقたن جەر جۇزىنە تەك ئىزىدى كورەتىنەي، سىزگە بىنناسى
اۋىپ جاقسى كورەدى.

اتا-انالارىن قۇانتۇ ئۇشىن بالالارىنا كەمەلدى بولۇدۇك نەممە سەھر-
جەتكەن بولۇدۇك قاچەتى جوق. اتا-انالارى بالالارنىڭ ئۆسىپ
جەتلۇرىنىڭ ئاربىر دەڭگەينىدە لارغا قۇانادى. دال سولاي قۇدای دا
ئىزىدى جاقسى كورۇ ئۇشىن ئىزىدۇك دەسەيىپ دەر جەتكەنگىزدى كۇتىپ
تۇرمائىدى. ول ئىزىدى رۇحانىي جەتلۇرىنىڭىزدىك ئاربىر دەڭگەينىدە جاقسى
كورەدى.

«سز ؟ وسیب هر جهتو بارسیندا ؟ سزدیک اتا-انا لار گیز بهن
و سنا زدار گیزدیک کو گلینه ن شیعیپ، ولرا عاوناوش قیسن بولغان بولار.
؟ برآق قودایدی دا سوندایی هتیپ هلسته تیگرخشی ده پ سزدهن وتنه من.
ول ؟ سزدیک که مهدی دی، هش کرشکسیز بولا المایتین گیزدی بلده دی. قودای
؟ سوزی بیلای دهیدی: «نه دهن جارات لدق، سونی بلده دی، تو پراقتان
ه که نیمیزونیک هستنده» (21).

قوادایدیک کو گلیپ بولیپ قارایتینی - ؟ سزدیک جوره گیگنیزدیک
تلله گی: ونی قوانتو ؟ سزدیک هاچ جو عارعی تملک گیگنیز بولیپ تپیبلادی ما?
پاژبلدیک ؟ و مرینیک ماقساتی مناندایی بولاتن: «سوندیقتان ؟ الی ده وسی
تائیمیزده بولایق نه مهسه و دان تنس بولایق، ؟ باربیر بار سنتامه ن و عنان
وناوشعا ترسامز» (22). ؟ سز ما گلیکتی هسه پکه السیپ ؟ و مر سورگه نده
؟ سز: «وسی و مردنهن قانشاما لیازرات السیپ جاتیرمن؟؟» - ده گهنه
سوراقتنیک ورنینا «قوادایی مهنسیک و مر منه نه قانشالیقتی لیازرات السیپ
جاتر؟» - ده گهنه سوراقتنی قوییپ باستایتن بولاسز.

وسی 21 - شی عاسردا قودایی و نیک قوانشی ؟ و شن ؟ و مر سورؤددی
قالایتن نوح سیاقتی ادامداردی بزده پ جاتر. قودایی ؟ سوزی بیلای دهیدی:
«تائگر یه کوکتهن قودایدی بزده گهنه، افیل توقتاتقانی بار ما ده پ ادامدارعا
قارادی» (23).

قوادایدی قوانتو دی ؟ و مر گیزدیک ماقساتی هته سز به؟ بول ماقساتقا
تولیقتانی با عشتالعن ادام ؟ و شن قودایی هشته گهنه ده ایامایدی.

توعىزىنىشى كۇن. ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىرار شىندىق: مەن قۇدایغا سەنم ارتقانداول قۇانادى.

جاتتاۋعا ارنالغان اىيات: «جاراتقان يە وزىنەن قورقىپ، ونىڭ شاپا عاتىنا ئۇمىت ارتقاندارعا راقىمىن تۇسەرەدى» زابۇر 11:147

ويلانۋعا ارنالغان سۇراق: مەن ئۇشىن نەنىڭ جاقسىي دەكەننىن قۇدای بارىنەن جاقسىي بىلگەندىكىتەن ئۇمىرىنىڭ قاي سالاسىندا عان كوبىرەك سەنم ارتۇرم كەرەك؟

سینوڈیک ئۇپ تامرى

قايتا سەندهر رەحانى ولمنەن شىنايى وىرىگە ئوتىپ كەلدىڭدەر،
سوندىقتان وزدەرىڭدى قۇدايدىك قىزمهتىنە ارنىپ، دەنە
مۇشەلەرىڭدى وعان باعيشتاب، ئادىل سىتەر تەڭدەر»

رېمىدىكتەر رىگە. 13:

قۇدايىعا سىنىغان جۇرەك دەگەنىمىز - تولىق باعيشتاب، بەرلىۋ
دەگەندى بىلدىرەدى. باعيشتاب، سوزى قازىركى زاماندا از قولدانىلاتىن،
باعنۇ، بەرلىۋ دەگەن سوزدەر سياقتى قۇلاققا جايعمىسىز دەستىلەتىن ئوز.
بۇل ئىبر نارسەدەن اىيرىلىۋ، قۇرالاقان قالۇ دەگەن وي تۈدرىرادى، جانە دەش
ئىبر ادام وزىنلىكىنەن اىيرىلىغىسى كەلمەيدى. باعيشتاب دەگەن ئوز -
شايقاستا جەڭلىۋ، ويندا ۇتلىۋ نەممەسە كۇشتىرەك قارسلاسقا بەرلىۋ
سياقتى جايعمىسىز سۋىرەتتەردى ھىكە سالادى. بۇل ئوز كوبىنەسە
كەلە گىسىز جاعدايىدى ئۇسىندىرۇ ئۇشىن قولدانىلادى. مىسالى: قولغا
تۇسکەن قىلىملىكىنەن بىلىك جۇرگىزۈشى ورگاندارعا بەرلىدە

بۇگىنگى كۇنگى جارىسا ارەكەكتەتىن مادەنېتتەن وۇيرەنگەنىمىز
- ھەش ۋاقتىتا بەرلىمەۋ، ھەش ۋاقتىتا بىرەۋدىك الدىندا باس يەمەۋ، سوندىقتان
ئىبز باعيشتاب جايلى كۆپ دەستىمەدىك. دەگەر جەڭسىكە يە بولۇ دەك ۋلكەن
جەتىستىك بولسا، بەرلىۋ (باعيشتاب) - اقلىدا سىمايتىن ئىس. بىزگە
بەرلىۋ، ئىل الۋ، موينىسۇنۇ جانە باعيشتاب جايلى اڭگىمەلەسکەنەن گورى
جەڭۋ، تابىسقا جەتۋ، وزىپ شىعۇ، جارىسو جايلى اڭگىمەلەسکەن ۇنайдى.
ئىراق قۇدايىعا باعيشتاب - سىنىۋدىك ئۇپ تامرى. بۇل قۇدايدىك عاجايىپ

سوییسپه نشلیگی مهندی مهندی پرسنلیتی بهره الاتن و ریندی جاوا بیمیز.
بیز و زمیزدی و عان قوریقاندیقتان نه مهندی مهندی ساناعاندیقتان دمهس،
که رسنیشه و نی سوییگه ندیکتهن بهره میز، «سه به بی ول بیزدی الدیمهن
سوییدی» (۱).

ریمدیکه ته رگه جازبلغان حاتتا پژیل ون ببر تاراو بوبی قودایدیک
بیزگه ده گهنه شه کسیز راقیمدیلیمعی جایلی توسندریپ به رگهنه کهین،
ول بیزدهن و مرسیمیزدی تولیقتای قودایعا باعشتاؤ میزدی و تنه دی:
«سوییمهن، باوزیرلاستاریم، بیزگه و سندای زور مهندی سمن توکنه نی وشین
وزده ریگدی قدای جولینا شاقیرامن. و مرله ریک قودایعا ونامدی، تولیقتای
باعشتالغان، تسری قورباندیقتای بولسین: و عان لایقتی روحانی قیزمه ت
کورسنه توله ریک و سی بولادی» (۲).

شنایی سینق - قودایعا قوانیش اکله لؤ - سیز و زیگزدی تولیقتای
قودایعا ارناعان ۋاقتا جۇزه گه اسدی. جو عاربداعی ایاتتا ارناؤ، باعشتاؤ
جانه قورباندیق ده گهنه سوزده ریک که زده سکه نس بایقاعان بولارسیز.

وزیگزدی قودایعا تسری قورباندیقتای ارناؤ ناعز سینئودی
بىلدەردی.

وزیگزدی قودایعا باعشتاؤ اره که تی کوپته گهنه اتاۋلارمەن اتالادی:
کیله لی بوللۇ، يسانى وزیگزدیک يەڭىزەت، وز ایقىشىگزدی اللۇ، وزیگزدی
وشن ولى، قودای رۈحينا بېرىللى. براق بیزدیک مۇنى قالاچى اتاعانىگز
دەمەس، قالاچى سىتە گەنگىز ماڭىزدی. قودای سیزدیک و مرسىگزدی
تولىعىمەن يەمەنگىسى كەلەدى. تىپتى 95 پايىزىن بەرگەن بولساڭىز دا
ول ئالى دە جەتكىلىكىسىز.

بیزدیک قودایعا تولیقتای باعشتالۋىمېزغا وش كەدەرگى بار. ولار:
قورقىنىش، تاكاپارلىق جانه اداسۇ. قودایدیک بیزدی قاششاما جاقىسى
کورەتىنىن بایقاماچى، وز و مرسىمیزدی وزىمېز باسقارۇمىز كەلەدى، جانه
باعشتالۋ ده گهنه سوزدیک ماعناسىن كەرى وىئەدامىز.

مهن قۇدایغا سەنم ارتا الامن با؟ سەنم ارتو - باعشتالۋىدىك

مىندەتتى قۇراماسى، قۇدایغا سەنم ارتىپاي تۈرسپ وغان باعشتاولا المايىسىز، ئېراق ونى جاقىنراق تانىپ بىلەمەي وغان سەنم ارتا المايىسىز. قورقىنىش بىزدىك باعشتالۋىمىزغا جول بەرمەيدى، ئېراق سۇيىسپەنىشلىك بارلىق قورقىنىشتى تالقاندایدى. قۇدایدىك ئىزدى سۇيەتنىن تەرەڭ تۇسىنگەن سايىن وغان باعشتالۋىچە گىل بولا باستايدى.

قۇدایدىك ئىزدى سۇيەتنىن قايدان بىلە الاسىز؟ ول سىزگە كوكىتەن دالەل كەلتىرۈدە: مەن سەنى سۇيەمنى دەيدى قۇدای (3)؛ ول دەش ۋاقتىتا سىزدەن كوزىن المايىدى (4)؛ ول ئىزدىك ئىزدىك ئىپتى ئاربىر ئۇساق - تۇيەگىنە دەيىن قامقۇرلىق ھەدى (5)؛ ول سىزگە بارلىق راحاتلىك ئادىمىن تاتىپ قۇواناڭ ئۇغا قابىلەت بەردى (6)؛ ئىزدىك ومىرىتىزگە ونسىك جاقىسى جو سپارلارى بار (7)؛ ول ئىزدى كەشىرەدى (8)؛ ول سىزگە شىدامىلىقىپەن قارايدى (9). قۇدای ئىزدى سىز و يلاغاننان داشەكسىز قاتى سۇيەدى.

ونسىك سۇيىسپەنىشلىك ھاك ۇلى كورنىسى - ئىز ۋۇشىن ئۆزىنىڭ ۇلىنى قۇربانىدققا بەرۋى: «دەگەنەمەن، ئالى دە كۇناقار بولىپ جۇرگەن كەزمىزدە ئىز ۋۇشىن ئاسىخ ئىمىرىن قۇربان ھتى! وسى ارقىلى قۇدای بىزگە ئۆزىنىڭ زور سۇيىسپەنىشلىكىمەن دالەلدەدى» (10). قۇدایغا قانشاما ماڭىزدى كەنگىزدى بىلگىڭىز كەلەپەن اىقىش اعاشقى شەگەلەنگەن يسا ماسىحىكە قاراڭىز. ول سول جەردە «مەن سەنى وىنىشاما قاتى سۇيەمنى! سەنسىز ئىمىرى سۈرگەن نىشە ولگەنىم ارتىق دەمەس پە؟» - دەپ تۇر.

قۇدای ئىزدى وزىنە كۈشتەپ باعىندراتىن قۇلداردىك قاتىگەز باسقا روپىسى نەمەسە قورقىنىش بەرەتسىن بالەقور دەمەس. ول ئىزدىك دەركىمىزدى سىندىرۇغا تىرىپىайдى، قايتا ئۆزىمىزدى وغان ئۆز دەركىمىزبەن باعشتاۋىمىز ۋۇشىن ول بىزگە جۇمساقدا قولىمەن قامقۇرلىق ھەدى. قۇدای - سۇيەتنىن جانە ازات ھەتسىن قۇدای، جانە وغان ارنالۇ قولدىق دەمەس،

بوستاندیق اکله‌دی. ئىز ئۆزىزدى تولىعىمەن يساعا ارناعان ۋاقتىتا ونىڭ قاتىگەز باسقارۇشى ھەمەس، قۇتقارۇشى ھەكەنسىن، باستىق ھەمەس، باۋرلاس ھەكەنسىن، بىلەپ توستەۋشى ھەمەس، دوس ھەكەنسىن بايقايمىز.

مۇمكىندىگىمىزدىك شەكتەۋلى ھەكەنسىن موينىداق. تولىعىمەن باعشتالۇغا ھەكىنىشى كەدەرگى - تاكاپىارلىعىمىز. ئىز بارلىعىنىڭ بىلەۋشىسى ھەمەس، تەك جاراتلىس ھەكەنمىزدى مويىندىعىمىز كەلمىدى. بۇل ھەك كونه ازىزىرۇ، «سەن قۇدای سىاقاتى بولاسىك»، - دەيدى (11). تولىق بىلىككە يە بولۇ تىلەگىمىز - ومرىمىزدەگى كۆپتەگەن ۋايىمىداردىك سەبەپشىسى. ئۆمر دەگەن نىمىز - كۈرەس، اليا كۆپشىلىك ادامدار جاقىپتاي بولىپ قۇدایمەن كۈرەسىپ جاتقانىس تۇسىنبەي ئۆمر سۇرۇدە. ئىز قۇدای بولۇعىمۇز كەلەدی! ئىز قۇدای بولۇعىمۇز كەلەدی، ئىبراق بۇل كۈرەستى جەڭقۇڭە ھەش مۇمكىندىگىمىز جوق.

ھ. ۋ. تۈزەر بىلاي دەگەن: «كۆپتەگەن ادانىنىڭ ئىلى دە قىيىندىقتا ئەجۇرۇنىڭ، ئىلى دە سزدەنسىس ۋەستىنە بولۇۋىنىڭ جانە ئىلى دە ازداغان جەتسىتىكە جەتۋىنىڭ سەبەبى - ولار ئۆز كۇشتەرىنىڭ شەكتەۋلى ھەكەندىگىنە كوزدەرى جەتپەدەي. ئىز ئىلى دە ئۆز ۋەستەمدىگىمىزدى جۇرگىزىپ، قۇدایدىك جۇرەگىمىزدە جۇرگىزەتسىن جۇمىسىنى قول سۇعۇۋدامىز».

ئىز قۇدای ھەممىپىز، جانە ھەش اۋقتىتا دا قۇدای بولمايمىز. ئىز ادامىمىز. ئىز قۇدای بولۇغا تىرىسقاندا ئىزدىك اقىرىمىز كۆپ جادىدايدا شايتاندىكىنە بولادى، ول داقۇدای بولۇغاۇملىغان ھەدى.

ئىز پەندەلىك بولۇمىسىمىزدى سانامەن عانا ئەتۇسىنىپ، ال سەزىمەن قابىلدامايمىز. ئىز ئۆزىزدىك شەكتەۋىمىزگە جەتكەندە كەيىپ، اشۇلانىپ، سزاالانىپ جاۋاپ قايتارامىز. ئىز بويىم ۇزىن بولسا (نە قىسقا بولسا)، اقىلىداراق، كۇشتىرەك، قابىلەتمىز جوئارىراق، ادەمەرەك، جانە ودان ارى باي بولا تۇسسىم ھەن دەپ قالايمىز. ئىز وسىنىڭ بارىنى يە بولىپ،

و سىنىڭ ئارسۇن جۇزەگە اسىرىمىز كەلەدى، ئېرماق وسى تىلىه گىمىز ورسىندالماغاندا كۆكلىسىز قالىپ، تۇڭلىمەمىز. سودان سوڭ قۇدایي باسقا بىرەۋلەرگە بىزدە جوق قاسىيەتتەردى بەرگەننى بايقاعاندا ئىز قىزغانان قاراپ، وزىمىزدى تومەندەتەمەز.

باعشتالۋەدىك ماعناسى نە قۇدایعا موينىسىنۇ دەگەنلىكىزى -

باىلىپ، قانالىپ ئجۇرۇق ھەمس، تاعدىرىدىك جازغانى وسى ھەن دەپ جۇرە بەرۋە ھەمس نەممەسە جالقاۋىلىققا بەرىلىق دە ھەمس. بۇل مۇلدە قاراما قايىشى تۇسىنىكتى بىلدۈرەدى. بۇل وزگەرۋى كەرەك نارسەنلى وزگەرۋ ئۇشىن ئەمرىمىزدى قۇربان ھەتىپ، قىينىشلىققا كەلسىۋىدى بىلدۈرەدى. قۇدای ئىجيى وزىنە باعشتالغان ادامداردى ونىڭ اتنىان شايقاسۇغا شاقىرادى. الايدا، بۇل اقىلدان بەزۋىدى بىلدۈرمەيدى. قۇدای سىزگە اقىل-وېدى تەككە بەرگەن جوق! قۇدای وزىنە روپوتاردىك قىزىمەت دىتكەننىن قالامايىدى. باعشتالۋ ئىزىدى تۇلۇغا رەتىننە جويچ ھەمس. قۇدای ئەسىزدىك كەمەلدى جاراتلىسىنىزدى قولدانىعىسى كەلەدى. باعشتالۋ ئىزىدى باسپايمى، قايىتا ئىزىدى جەتلىدرەدى. ك.س. ئىلەيىستىك ايتۈنىشا «وزىمىزدى قۇدایعا تولىمىمەن بەرگەن سايىن ئىزىدىك شىنايى بەينەمىز اشىلا بەرمەك، سەبەپى ئىزىدى جاراتقان ول. ول ادامداردىك ارقايسىسىن ئارتۇرلى ھەتىپ جاراتقان، سول سەبەپتى ئىز جانە مەن ... بولىپ ھەركەشە جاراتلىغانىز. مەن ماسىحىكە بەت بۇرغانىمدا، وزىمىدى وغان باس ئىپ تاپسۇرغانىمدا، وزىمنىڭ شىنايى بولمىسىما العاش يە بولغان ھەدمىم». «

باعشتالۋ موينىسۇنۇدا انسق كورىنەدى: قۇدای سىزدەن نە سۈراغان بولسا دا ئىز «يا، يەم» دەپ جاۋاپ بەرەسىز. ھەگەر «جوق، يەم» دەپ جاۋاپ بەرسە ئىز - قارىسىلاسۇ بولادى. ھەگەر يىساعا موينىسۇنۇغا كەلىسىپ سەئىز ونى يەم دەپ اتاي المايىسىز. ئەتۇنى بويىي ھەكىبەكتەنلىپ ھېشىر بالىق وۇستاي الماعان شىمۇنغا يىسا قايىتا او سالىپ كور دەپ سۈراغاندا، «وستانز، ئىز ئەتۇنى بويىي ھەكىبەكتەنلىپ تۇك وۇستاي العان جوقپىز،! ئېرماق ئىتقات سوڭ اۋلاردى تاعى دا سالىپ كورەيىن»، - (12) دەپ شىمۇن

باعشتالۋىدىك ۇلگىسىن كورسەتتى. ئىپتىي ولاي سىتەۋىدىك ھەش ماعىناسى جوق بولغانداي كورسەتكەن دە باعشتالغان ادامدار قۇدايدىك سوزىنە مويىنسۇنادى.

تولىعىمەن باعشتالغان ئەمىرىدىك تاعى ئېرى كورسەتسى - سەنم ارتۇ. قۇداي ونى قايدا جەتەلەيتىنن بىلمەگەن بولسا دا بىرایيم ونىڭ سوڭىنان ھەردى. حانىقا شاشان بولاتىنن انىق بىلمەسە دە، قۇدايدىك كەمەلدى ۋاقتىن كۇتۇدە بولدى. ول قالايشا بولارىن تۈسۈنەگەن بولسا دا، مارىام قۇدايدىك عاجابىن كۇتتى. جاعدىيلار نەلىكتەن وسنتىشالىقتى كۇردهلى كەننەن تۈسۈنەگەن بولسا دا، ئەجۇسىپ قۇدايغا سەنم ارتتى. وسى ادامداردىك ارقايسىسى قۇدايغا تولىعىمەن باعشتالغان ادامدار بولغان.

باسقالاردى باقلاب باسقارۋىدىك، وزىز دەگەن سىمىزدى تالاپ ھتۈرىدىك جانە جاعدىيدى باسقارۋىدىك ورنىنا قۇدايغا ارقا سۈيىپ باسقالارغا بىستاندىق بەرگەن كەزدە، وزىڭىزدىك قۇدايغا باعشتالغانىڭىزدى تۈسۈنەسىز. جاعدىيلارغا تىنىشتىقىپەن قاراپ، قۇدايدىك جۇمىسىنا جول بەرهىسىز. سىزگە ارقاشان بارلىق جاعدىيدى باسقارۋىدىك قاچەتى جوق. قۇداي سۈزى «قۇدايغا مويىنسۇنىپ، ساپىرلىقىپەن وغان ئۇمىت ارتا!»، - دەيدى (13). قاتتى تىرىسۋىدىك ورنىنا كوبىرەك سەنم ارتاسىز. سونىمەن قاتار ئىسىزدى ورنىسىز اىپتىغاندا وغان جاۋاپ قايتارماي، قورغانۇغا ھەش شارا قولدانباساڭىز، وزىڭىزدى قۇدايغا باعشتالغانىڭىزدى بايقايسىز. قۇدايغا باعشتالغان جۇرەك قارىم - قاتىناستاردا وته جاقسىز بايقالادى. ئىسىز قۇدايغا باعشتالغان ادام بولساڭىز، باسقالارغا قىسىم كورسەتىپەيىسىز جانە وزى قۇقىمىتىزدى تالاپ ھتېيىسىز.

كۆپشىلىك ادامعا قۇدايغا باعشتاۋغا قىىن سالاسى - ولاردىك اقشاسى. كۆپتەگەن ادامدار : «مەن قۇداي ئۇشىن ئەمىرى سۈرگىم كەلەدى، الىيدا يڭىعايلى ئەمىرى سۈرپ قارتايغان زەينەتكەر بولغان شاعىمدا ۋايىمسىز دەمالۇئىمىز ئۇشىن دە جەتكىلىكتى اقشا تابامىن»، - دەپ ايتادى. دەمالۇ

ء سىزدىك ئىمىزدىك ماقساتى دەمەس، سەبەبى بۇل ئىمىزدىك و مىرىڭىزدىك دەڭ جوئارىنى ورسن السپ قۇدايمەن تالاسادى. يسا، «سول سياقتى، سەندەر دە قىدایغا جانە باىلىققا بىردىي قىزمەت دە ئىمايسىڭدارا»، (14) جانە «باىلىقтарىك قايا بولسا جۇرەكتەرسك دە سوندا»، – دەگەن (15).

باعشتالۇ موينسۇنعاڭدا جانە سەنم ارتقاندا وته جاقسى بايقالادى.

قۇدايغا تولىق باعشتالۇدىك دەڭ جوئارىنى مىسالى – يسا. ايقىش اعاشقىا شەگەلەنەتىن كۈنىڭ الدىڭىمى تۈنىدە ول ئۆزىن قۇدايدىك جوسپارىنا باعشتادى. ول، «و، ابىا، اکەم! سەنىڭ قولىڭنان ئارى دە كەلەدى. (قاھارىڭا تولى مىنا توستاغاندى ماعان جولاتپاى السپ كەتە گور. ئىبراق مەنىڭ دەمەس، سەنىڭ دەركىك بولسىن!)»، – دەدى (16).

يسا، «قۇداي، بۇل اوئرتىپالىقىتى مەنەن السپ كەتە قولىڭنان كەلسە سولاي دە گورشى»، – دەپ دۇعا تېپەدى. ول الدىن الا قۇدايدىك قولىنان بارلىقى دا كەلەتىنسىن دۇعادا موينىداپ بەكتىتى. قايتا ول : «ەگەر وسى اوئرتىپالىقىتى مەنەن السپ كەتۋەگە بىلدىرگەن بولساڭ سولاي سىتەي گورشى. ال ەگەر بۇل ارقىلى سەنىڭ ماقساتىك ورنىدالاتىن بولسا، وندا مەنىڭ دە تىلە گىم سول بولادى»، – دەپ دۇعا تېتى.

شىنايى باعشتالغان ادام بىلاي دەيدى: «اکە، ەگەر وسى ماسەلە، اوئرتىپالىق، اۋرۇ، نەمەسە كەلە گىسىز جاعدايى مەنىڭ و مىرىمەدە نەمەسە باسقا بىرەۋەدىك و مىرىنەدە سەنىڭ دەركىڭدى ورنىداۋ ئۇشىن جانە سەنىڭ داڭقىڭدى شىعارو ئۇشىن كەرەك بولغان بولسا، وندا مۇنى مەنەن الماي – اق قويىشى». جەتىلۋەدىك بۇل دەڭگەيى و ئايشلىقىپەن كەلمەيدى. يسانىڭ جاعدايندا قۇدايدىك جوسپارىن ورنىداۋ جولدارىندا ونىڭ قىيالىپ جان تالاسقانى سونشا، ونىڭ ماڭدىيىنان قان تامشىلارى تەردەي ئۆولىنىپ توگىلدى. باعشتالۇ قىىن جۇمىس. ال ئىزىدەك جاعدايدىمىزدا، بۇل ئىزىدەك و زىشىل، تاندىك سىتەرەمىزبەن ئۇزدىكىسىز كۇرە سۋەدى بىلدىرەدى.

قۇدایعا باعشتالۋدان كەلەتن باتا. ئىمىرىڭىزدى تولىقتاي قۇدایعا باعشتاعاندا قاندابا ياتا يە بولاتىنىڭىز جايلى قۇدایي سوزى وته انق ايتادى. بىرىنىشىدەن، سىز تىنىشىققا يە بولاسىز: «قۇدایعا مويىنسۇندا، ونسىمەن تاتۋلاس، يېگىلىك ساعان سوندا عانا كەلەدى» (17). كىشىشىدەن، سىز ھاركىندىك سەزىسىز: «وز وىرلەرىڭدى قۇدایعا ارنالىدار، سوندا سەندەر شىتىي ازاتىققا يە بولاسىڭدار... قۇدایيدىك وىسيەتتەرى سەندەرگە ونىڭ بەلگىلەگەن ازاتتىقتعايى و مىرسىنە جول اشادى» (18). وُشىشىدەن، ومىرىڭىزدە قۇدایيدىك كۇشىن كورەتن بولاسىز، ماسىحىتكە كۇشىمەن جەڭەن الاتىن بولاسىز.

دشۇا ومىرسىنەگى ھەڭ ۇلكەن شايقاسقا تايىپ قالغاندا قۇدایيمەن كەزدەسىپ، ونىڭ الدىسا سىبىنا جىدىلىپ، وزىنىڭ جو سىپارلارىن قۇدایيدىك قولىنى تاپسىردى (19). بۇل باعشتالۇ يەريخوندابى عاجايىپ جەڭىسکە جەتكىزدى. بۇل عاجايىپ قاعىدا: جەڭىس قۇدایعا باعشتالۋدان كەلەدى. قۇدایعا باعشتالۇ سىزدى السىرەتپەيدى، كەرسىنىشە ول سىزدى كۇشەيتەدى. قۇدایعا باعشتالغاننان كەينىن سىزگە قورقىنىشقا بەرلىۋدىك، نەممەسە باسقا نارسەگە قۇل بولۇۋدىك قاجەتى جوق. قۇتقارىلۇ ارمىاسىنىڭ نەگىزىن قالغان ئۆلپەن بىتى بىلەي دەگەن: «ادامنىڭ كۇشىنىڭ قۇدرەتى ونىڭ قۇدایعا باعشتالغان دەڭگەيىمەن ولشەنەدى.»

قۇدایيدىك قولداناتىن ادامدارى - وغان باعشتالغان ادامدار. قۇدای مارىامدى دارىنىدى، نە داۋەتتى نەممەسە ادەمى بولغاندىقتان ھەمسە، ول تولىقتاي قۇدایعا باعشتالغان ادام بولغاندىقتان يىسانىڭ اناسى بولۇغا تاڭىغان ھەدى. پەرسىتە مارىمە كەلىپ قۇدایيدىك ادام اقىلىلنا سىيمىاتىن جو سىپارىن ايتقاندا ول تىنىش قانان «مەن جارتاقان يەنىڭ كۇڭىمىن، ايتقانىڭىز بولسىن» - دەپ جاۋاپ قاتتى (20). قۇدایيدىك قولىنىدابى باعشتالغان ومىردەن قۇدرەتتى ھەش نارسە جوق. «سونىمەن قۇدایعا مويىنسۇنىڭدار!» (جاقيپ 7:4)

ومىر ئۇرۇۋدىك ھەڭ ۋزدىك جولى. اربىر ادام مىنەتتى تۇردى

ءېبر نارسەگە نەمەس بىرەۋگە باعيشتالىپ ئۇمىز سۈرەدى. ھەگەر قۇدایعا باعيشتالىغان بولساڭىز، ئىز باسقا بىرەۋدىك وىلارى مەن كۆڭلىنى، اقشاعا، اشۇ بىزاعا، قورقىنىشقا نەمەسە ئۇزىڭىزدىك تاكاپىارلىمىڭىزغا، ازىزىندىققا، وزىمىشلىدىكە باعيشتالىغان ادامىسىز. ئىز قۇدایعا سىينىۋ ئۇشىن جاراتىلىغانسىز. ھەگەر دە وعان سىينبايتىن بولساڭىز ئۇز ئۇمىزىزدى ارنايىتىن باسقا ئېبر نارسەلە رەسىز، الىدا سول شەشىمنىك ناتىجەسى باعيشتالىۋدى ئۇزىڭىز تاڭداؤغا ھەرىكتىسىز، الىدا سول شەشىمنىك ھەرىكتى ئىزدىك ئۇستىڭىزدەن بىلىك جۇرگىزەدى، بۇل تۇرۇدا ھەرىكتى ئەمەسسىز. ي. سىتەنلىي دچونس، «ھەگەر يىساعا باعيشتالىغان بولساڭىز - ئىز بوس اۋرەشلىكە باعيشتالىغانسىز»، - دەگەن ددى.

قۇدایعا باعيشتالىۋ - ئۇمىز ئۇرۇۋدىك ئۇزدىك جولى ئەمەس، بۇل ئۇمىز ئۇرۇۋدىك جالىغىز عانا جولى. باسقا ھېبىر جولدىك پايداسى جوق. باسقا جولداردىك بارلىقى وكتىشكە، تۇڭلىۋگە، ئۇز-وزىڭىزدى قۇرۇتۇغا جەتە لەيدى. قۇدایي ئۆزىنىك ئېبر اۋدارماسىندا (جاقىپ ياتشانىك اۋدارماسى) باعيشتالىۋدى - «سەنىك ورىندى قىزمەتكىك» - دەپ اتايىدى (21). ال تاعى ئېبر اىعلاشىشا اۋدارمادا مۇنى «قۇدایعا قىزمەت ھەۋدىك ھەك سانالى جولى» دەپ اتايىدى. ئۇمىزىزدى قۇدایعا باعيشتاش - اقلىسىز، سەزىمگە بەرلىگەن ارەكەت ئەمەس، قايتا اقىل ھستى جانە پاراستى سى-ارەكەت. ومىزىڭىزدەگى سىتەي الاتىن ھەك جاۋىپتى جانە ھەك سانالى نارسە. پاۋىل وسى سەبەپتەن بىلاي دەگەن: «سوندىقتان، ئەلى دە وسى تانىمىزدە بولايق نەمەسە ودان تىمس بولايق، ئاباربىر بار سىتمەن وعان ۇناۋغا تىرىسامىز» (22). قۇدایعا «يا» دەپ جاۋاپ بەرگەن ساتتەرىڭىز - ئىزدىك ھەك اقلىدى سى جاساغان ساتتەرىڭىز.

ئىزدىك ومىزىڭىزگە قۇدایدىك باتاسىنىك كەلۋىنە كەدەرگى بولىپ تۇرۇغان باسقا ادامدار ئەمەس، ئىز ئۇزىڭىز؛ ئىزدىك ھەرىكتىز، قىقار تاكاپىارلىسىڭىز، وزىمىشلىدىكىڭىز كەنسىن اقىر سوڭىندا بايقايتىن بولاسىز. كەي جاعدىيلاردا بۇغان جىلدار قاجەت. جەكە ئۇزىڭىزدىك جوسپارلىقىزغا

وْمِتلا وْترسپ قُودايدىك ئىزدىك وْمىرىڭىزگە بەلگىلەگەن ماقساتىن
ورىنداي المايىز.

دەگەر قۇداي ئىزدىك بويىڭىزدا دەك تەرەك جۇمىستاردى جۇرگىزبەك
بولسا بۇل جۇمىستار وسىدان باستالادى. سوندىقتان بارلىقىن - وتكەننەن
قالغان و كىنىشىتەرىڭىزدى، قازىرگى كۈنگى ماسەلەلەرىڭىزدى، بولاشاقتاعى
شامدانۋىڭىزدى، قورقىنىشتارىڭىزدى، ارماندارىڭىزدى، السىزدىكتەرىڭىزدى،
ادەتتەرىڭىزدى، جارالارىڭىزدى جانە اوپرتىپالىقتارىڭىزدى - قۇدايغا بەرىڭىز.
ءەمىرىڭىزدىك دەك جوغرافىيى ورنىنا يىسائى و تىرىغىزىڭىز دا، باسقارۇ
قۇرالدارىنان قولىڭىزدىڭىز. قورقىقاڭىز، ونىڭ باسقارۇنى بەرىلگەن
ءاربىر نارسە دەش ۋاقىتتا باسقارۇدان تىس قالمايدى. ئەما سەحتىڭ
باسقارۇنىڭ استىندا ئېز بارلىقىندا دا توزە الامىز. سولاي بولغاندا ئىز
پاۋىل سياقىتى، «سەبەبى ماعان كۈش - قۋات بەرەتنى ماسىحىپەن بىرگە
بولسام، بارىنە دە توزە الامىن»، - دەپ ايتا الامىز (23). پاۋىلدىك ئەوزن
قۇدايغا باعشتىغان ئاتى داما سىكىگە بارا جاتقان جولداعى كۆزدى سوقىر
دەتىنەدەي جارىقى كورسپ قولاعانىنان باستالادى. قۇداي بۇدان دا باسقا
شارالاردى قولدانىپ ئېزدىك دە كۆكلىلىمىزدى اۋلاۋدا. سولاي بولا تۈررا
باعشتالۇ ئىز ساتكە عانا سوزىلاتىن جاعدادى ھەممەس. پاۋىل، «مەن كۈن
سايسىن ولەممەن بەتىپە - بەت كەلە مىن»، - دەيدى. (24) قۇدايغا
باعشتالۇدىك مەزەتى بار، جانە باعشتالۇدىك تاجرىيەسى بار، بۇل ار
مەزەتتەن مەزەتكە ئەمىرى بويىي جالعا سادى. ئىرى قۇربانىدىقتىك ئىز
ماسەلەسى. - ول قۇربانىدق وۇستەلىنەن سىرعىپ، اوستىقىپ كەتۋى مۇمكى.
سول سەبەپتى ئەمىرىڭىزدى ئىز كۈنده ھلۇ مارتە قۇدايغا باعشتاشاآپىڭىز
كەرەك بولۇرى مۇمكىن. ئىز مۇنى كۈنده لىكتى ادەتكە يىنالدىرۇپىڭىز
قاچەت. يىسا بىلاي دەگەن: «ماعان ھرسپ شاکىرىتىم بولۇمىسى كەلگەن اركىم
ئۆز ھركى بويىنشا ئەمىرى سۇرۇشۇن قويىسىن، ئارى اىقىشىن ارقالاعان
كىسىدەي ازاپتى ولەمگە كۈن سايسىن دايىن بولىپ مەنىڭ جوللىمەن
جۇرسىن!» (25).

سیزگه ئىبرەسكەرتۇ جاسايسىن: ئىسز تولىعىمەن قۇدايغا باعشتالغان ئىمر سۈرەم دەپ شەشىم قابىلداعان ۋاقتىتا بۇل شەشمىڭىز سىنالادى. كەي جاعدىلاردا بۇل يڭىعايسىز، ماڭىزسز كورىنەتىن، شىعىنى كۆپ، ورىنداؤغا مۇمكىن ھەمس كورىنەتىن تاپسەرمانى ورىنداؤ بولادى. كۆپ جاعدىيدا ئىسز سستەۋ كەرەك دەپ ويلاغانغا مۇلده قاراما قايىشى سىتەردى سستەۋدى بىلدۈرەدى.

20-شى عاسىرداعى ماسىحشىلەردىك ۋلى جەتكەشلىئەرىنىڭ ئىبرى بىللە برايت. ول «يسانى ستۇدەنتتەرگە تاپستىرۇ» وۇيىمنىڭ نەگىزىن سالۇشى. وسى وۇيىمنىڭ قىزمەتلىرى ارقىلى، «4 رۇحانىي اقىقات» كىتابچاسى ارقىلى، «يسا» ئىلەمىي ارقىلى (مۇنى 4 مىللەياردتان استام ادام كورگەن) 150 مىللەيون ادام يساعا كەلگەن، جانە ماڭىلىكتى جۇماقتا وتىكىزەتىن بولادى.

ئىبرى كۇنى مەن بىللەدان بىلەي دەپ سۈرادىم: «قۇدايدىك ئىسزدىك ئىمرىگىزدى سونشاما قولدانىپ جانە جارىلقاۋىنىڭ سەبەبى نەدە؟». ول: «مەن جاس جىگىت بولغانىمدا قۇدايمەن كەلىسم شارتقا ورتىرعان ھەمم. مەن مۇنى رەسمىي تۇردا جازىپ، قول قويغان ھەمم. كەلىسم شارتتا «وسى كۇنىنه ئىمرىمنىڭ سوڭىنا دەيىن يسأ ئاسىحتىڭ قۇلىمىن» دەپ جازىلغان. بۇگىنگى جەتىستىكتەرەمە سونىڭ ارقاسىندا جەتىم» - دەپ جاۋاپ بەردى.

ئىسز شە، قۇدايمەن وسىغان ۇقسىس كەلىسم جاساپ كوردىڭىز بە؟ نەمەسە قۇداي ئىسزدىك ئىمرىگىز ارقىلى قۋانىشقا يە بولۇغا قۇقىقىتى ھەكىننە ئىلى دە كەلىسىپەي، كۇرەسىپ ئىجۇرسىز بە؟ ئاقازىر ئىمرىگىزدى قۇدايغا، ونىڭ راقىمنا، سۇيىسىپەنىشلىگى مەن دانالىمعىنا باعشتايىتىن ۋاقتى كەلدى.

وئىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىس ار شىندىق: سىينىۋدىڭ ئەتپ تامىرى – قۇدايىعا باعشتالۇ.

جاتتاۋغا ارنالغان اىيات: «قايتا سەندەر رۇحانى ولىمەن شىنايىي ومىرىگە ئەتپ كەلدىڭدەر، سوندىقتان وزدەرىڭدى قۇدايدىك قىزىمەتنىه ارنىپ، دەنە مۇشەلەرىڭدى وغان باعشتاپ، «ادىل سىتەر سىتە گىدەر» رىم:6:13

ويلانۇغا ارنالغان سۇراق: «ومىرىمنىڭ قاي سالاسىن قۇدايىعا بەرمەي ئەوزىمۇستاپ تۇرمىن؟

11

قۇدایمەن ھڭ جاقىن دوستىقتا بولۇق

«سەبەبى بۇرىن ئېز تاڭىرگە ئىلى دە قاس بولغان كەزدە
ونىڭ رۇحانى ۋەلىنىڭ ئۆلمىي ارقىلى قۇدایمەن تاتۋلاسىق،
ھندى تاتۋلاسىقاندار رەتىنده ئۆسەختىڭ ئۆمىرى ارقىلى
تولىقتاي قۇتقارىلاتىمىز «سۈرسىز»

رېم 10:5

قۇدای ئۆزىدىك ھڭ جاقىن دوستىڭىز بولۇمىسى كەلەدى.

ئۆزىدىك قۇدایمەن قارىم - قاتىناسىڭىزىدىك ار ئۆزۈلى سالالارى بار:
قۇدای ئۆزىشىن - جاراتتۇشى، يە جانە ۋەستاز، سوت، ازات ھتۈشى، اكە،
قۇتقارۇشى جانە تاعى باسقا. ئىبراڭ ھڭ تاڭقالارلىق شىندىق - قۇدۇرەتتى
قۇدای ئۆزىدىك دوستىڭىز بولۇدى اڭساۋۇدا. قۇدایدىك بىزبىن قارىم -
قاتىناسىنىڭ ئۆپ نۇسقاسىن ھەدم باعنان كورەمىز: ادام اتا مەن حاۋا انا
قۇدایمەن جاقىن دوستىقتا بولىپ، قۇانىپ ئۆمىرى سۈرگەن. بۇل جەردە
دەشقاندای ئەراسىم، سالت جورا نەممەسە ئىدىن بولىمادى، - قۇدای مەن ونىڭ
جاراتقان ادامدارنىڭ اراسىندىاعى سۇيىسپەنىشلىككە تولى قاراپايم قارىم -
قاتىناس بولدى. كۇنا مەن قورقىنىشتان قۇرلىغان قابىرغاننىڭ بولماغان
ۋاقتىندا ادام اتا مەن حاۋا انا قۇدایغا قۇانىپ ئۆمىرى سۈرسپ جاتقان،
قۇدای داولارعا قۇانغان ھدى.

ئېز ارقاشان قۇدایدىك جانىندا ئۆمىرى سۈرۈچ ئۆشىن جاراتلىغان
ھدىك، ئىبراڭ كۇناغا باتقاننان كەيىن وسىندىاي كەمەلدى سىينىڭ جوعالغان

ه‌دی. کونه و سیه‌تته‌گی بـرنهـشـه اـدـام عـانـا قـوـدـایـمـهـن جـاقـسـن دـوـسـتـیـقـتا بـولـثـدـلـک اـرـتـقـشـلـیـعـنـا يـه بـولـعـانـ. مـؤـسـا مـهـن بـبـرـایـیـمـ «قـوـدـایـدـلـک دـوـسـتـارـیـ» دـهـپ اـتـالـعـانـ، «دـاـوـتـ «قـوـدـایـدـلـک جـوـرـهـگـنـهـ وـنـامـدـیـ اـدـامـ» دـهـپ اـتـانـعـانـ، جـانـهـ اـیـغـپـ، هـنـوـحـ جـانـهـ نـوـحـ سـیـاقـتـیـ اـدـامـدارـ قـوـدـایـمـهـنـ جـاقـسـن دـوـسـتـیـقـتا بـولـعـانـ. الـاـیدـاـ، کـونـهـ وـسـیـهـتـهـگـیـ وـبـرـهـنـشـیـکـتـیـ جـاعـدـایـ قـوـدـایـمـهـنـ دـوـسـتـیـقـ ۵ مـهـسـ، قـوـدـایـدـانـ قـوـرـقـیـبـ وـمـرـءـ سـوـرـوـثـ بـولـعـانـ.

سودان سوك يسا جاعدي و زگه رتني. يسا ايقيش اعاشتا كـونـامـزـدـلـکـ قـوـنـسـنـ تـولـهـگـهـنـ ۋـاقـىـتـتـاـ بـبـزـدـلـکـ قـوـدـایـدـانـ بـولـىـنـگـهـنـمـزـدـىـ بـهـيـنـهـلـهـيـتـىـنـ عـيـبـادـاتـخـانـادـاعـىـ شـىـلـتـهـرـ جـوـعـارـىـدانـ تـوـمـهـنـگـهـ دـهـيـنـ قـاـقـ اـيـرـىـلـدـىـ. بـۇـلـ قـوـدـايـعـاتـىـكـهـلـهـيـ جـوـلـ قـاـيـتـادـانـ اـشـلـدـىـ دـهـگـهـنـدـىـ بـىـلـدـرـهـدـىـ.

کـونـهـ وـسـیـهـتـهـگـیـ قـوـدـایـ قـىـزـمـهـتـكـهـرـلـهـرـىـ قـوـدـایـمـهـنـ كـهـزـدـهـسـوـ ۶ وـشـينـ بـرـنـهـشـهـ سـاعـاتـ بـويـيـيـ الدـينـ الـاـ دـايـنـدـالـلـ كـهـرـهـكـ هـدـىـ، الـ بـبـزـ بـولـسـاقـ ئـقـازـبـرـ قـوـدـايـعـاـ كـهـزـكـهـلـگـهـنـ ۋـاقـىـتـتـاـ جـاـقـىـنـدـايـ الـامـزـ. قـوـدـايـ سـوزـىـ بـلاـيـ دـهـيـدـىـ «بـۇـلـ عـانـاـ ۵ مـهـسـ، بـبـزـ يـهـمـزـ يـساـ ۶ مـاسـحـ اـرـقـلىـ قـوـدـايـدـلـکـ وـزـنـهـ قـاتـتـىـ شـاتـتـانـسـىـپـ تـاـ ۷ جـوـرـمـزـ، وـيـتـكـهـنـىـ ۸ مـاسـحـتـكـىـ اـرـقـاسـنـداـ وـنـمـهـنـ تـائـوـلاـسـتـقـ» رـيمـ ۱۱:۵.

تـهـكـ وـنـىـكـ رـاـقـىـمـىـنـىـكـ جـانـهـ يـساـ ۹ مـاسـحـتـكـ قـوـرـبـانـدـىـعـنـىـكـ اـرـقـاسـنـداـ عـانـاـ قـوـدـايـمـهـنـ دـوـسـ بـولاـ الـامـزـ. «وـسـىـنـىـكـ بـارـىـ دـهـ قـوـدـايـدـىـ ۱۰ سـىـ. وـلـ بـبـزـدـىـ ۱۱ مـاسـحـ اـرـقـلىـ وـزـمـهـنـ تـاتـۋـلاـسـتـرـىـپـ، بـىـزـگـهـ باـسـقاـلـاـرـدـىـ وـزـمـهـنـ تـاتـۋـلاـسـتـرـىـقـ قـىـزـمـهـتـىـنـ اـمـاـنـتـاـدـىـ» (۱). سـەـنـقـشـلـهـرـدـىـلـكـ وـرـانـىـ بـولـعـانـ هـسـكـىـ وـلـهـكـ شـۇـمـاـقـتـارـىـ، «نـهـتـكـهـنـ دـوـسـ تـاـپـتـىـمـ، وـنـىـكـ اـتـىـ يـساـ»، ۱۲ دـهـيـدـىـ. ئـبـرـاقـ شـىـنـدـىـعـنـىـكـ كـهـلـگـهـنـدـهـ، قـوـدـايـ بـبـزـدـىـ وـشـبـىـرـلىـكـتـىـكـ ۱۳ وـشـ تـۇـلـعـاـسـىـنـىـكـ اـرـقـاـيـسـىـسـىـمـهـنـ دـوـسـتـىـقـتاـ جـانـهـ قـارـىـمـ - قـاتـىـنـاستـاـ بـولـىـپـ قـۇـانـعـاـسـىـمـزـدـىـ قـالـاـيـدىـ، وـلـارـ - اـكـهـ، يـساـ، قـوـدـايـ رـۆـحـىـ يـساـ، «سـەـنـدـهـرـدـىـ بـۇـدـانـ بـلاـيـ قـوـلـ دـهـمـهـيـمـنـ، قـوـلـ يـهـسـىـنـىـكـ نـهـ سـتـهـپـ جـوـرـگـهـنـىـ بـىـلـمـهـيـدـىـ. قـاـيـتاـ، سـەـنـدـهـرـدـىـ دـوـسـتـارـىـمـ دـهـپـ اـتـادـىـمـ، وـيـتـكـهـنـىـ اـكـهـمـهـنـ دـىـسـتـىـگـهـنـدـهـرـسـىـنـىـكـ بـارـىـنـ سـەـنـدـهـرـگـهـ بـىـلـدـرـدـىـمـ»، ۱۴ دـهـدـىـ (۲). بـۇـلـ اـيـاتـاعـىـ

» دوس « ده گهنه سوز جانه عانا تانیس ده گهنه بىلدىرىمەيدى ، قايتا جاقىن وزارا سەنىمگە نەگىزدەلگەن قارىم - قاتىناستا بولۇدى بىلدىرىدە . دال وسى سوز وۇيلەنۋ توپىندىاعى كۇيەۋ جىڭتىشكەڭ جاقىن دوسين سۈرەتتەگەندە (3) ، جانه پاشامەن وته جاقىن قارىم - قاتىناستااعى ادامداردى تۇسىنده رگەندە قولدانىلادى . پاتشا سارايىندىاعى قىزمەتشلىھەرگە پاشاعا بەلگىلى ئىبرارا - قاشقىتىققا دەيمىن جاقىنداؤغا تىيم سالىمعان ، تەك سەنىمدى دوستارى بولىپ ھەسپتەلگەن ادامدار عانا پاشامەن جاقىن قارىم - قاتىناستا بولىپ ، وغان تىكەلەي جاقىنداي السىپ ، ونىڭ قۇپىلارىمىن ئەبلىسىۋارتىقشىلىعتايىھ بولاالغان .

قۇداي مەنىمەن جاقىن دوس بولعىسى كەلەدى دەگەندى ئەتۇسىنى قىين . ئېراق قۇداي سوزى ، سەبەبى ئىبراتاعم « قىزغانىش » ، وزىمىدى شىن كۆڭىلەمەن سۇيىپ ، تۇگەلەدى باعىشتالۋالارىڭدى تالاپ ھەتكەن قۇدايمىن » ، - دەيدى . (4) اىلشىن تىلىنەنگى قۇداي سوزىنىڭ ئىبر اودار ماسىندا بۇل ايات ، « ول سىزبەن قارىم - قاتىناستا بولۇغا اسىعا ئۇمتىلاتىن قۇداي » ، - دەپ جازبلغان .

قۇدايدىك تەرەك اڭساۋىي - ئىبز ونى جاقىننان تانىعائىمىز . ئىبر ونىڭ دوستارى بولا ئۆسىمىز ئۇشىن ول جەرالەمدى جاراتىپ ، تارىختى باسقارىپ كەلەدى . ئىپتى ئىزدىك ئەمىرىمىزدىك ئاربىر بولىكتەرسىن دە سوغان جەتكەلەيدى . قۇداي سوزى بىلاي دەيدى : « ول ئىبر ادامنان بار ۋۇلتاردى تاراتىپ ، بۇكىل جەر جۇزىنە مەكەندەتىپ ، ولاردىك مەرزىمەرەرى مەن تۇراتىن جەرلەرنىڭ شەكتەرسىن بەلگىلەپ قويغان . قۇداي بۇنى ادامدار وزىن سىزدەسىن ، مۇمكىن ، قارمانىپ جۇرگەندەي سىزدەستىرسىپ ، تاۋىپ السىن دەپ سىتەدى . ول ارقايىسىمىزدان السى دەمەس . » (5) .

ئىبز ئۇشىن دەك ۋۇلکەن ارتىقشىلىق - ونى تانىپ ئىبلۇ جانە سۇيىچ ، ال بۇل قۇداي ئۇشىن الەمەدەگى دەك ۋۇلکەن قۇوانىش بولىپ تابىلادى . « ئېراق ماقتانغان ، مەنى ئەتۇسىنىپ ، جەر بەتنىدە جارلىقايتىن ، تورەلىك جاسايتىن ، ادىلەتتىلىك ورناتاتاتىن مەن - ئاتاڭىر كەنىمىدى

قۇدرەتتى، كۆزگە كورىنبىھىتىن، كىھلى قۇدایي مەن شەكتەۋلى، كۇناكار ادامىنىڭ اراسىندا قالايشا جاقىن دوستىقتىڭ مۇمكىن بولاتنىن ھەستەتىق قىين. ودان گورى قوجايىن مەن قىزمەتلىكىنىڭ اراسىندادىعى قارىم-قاتناستى، نەمەسە جاراتۇشىسى مەن جاراتلىلىسىنىڭ اراسىندادىعى قارام-قاتناستى نەمەسە ئىپتى اكە مەن بالانىڭ اراسىندادىعى قارىم-قاتناستى ئۇسىنۇ جەڭلىرىدەك. ئېراق قۇدایىدىك مەننىمەن دوس بولۇمىسى كەلۈنىنىڭ ماعىنناسى نەدە؟ قۇدایي ئۇزىدەگى قۇدایىمەن دوس بولغان ادامداردىك ومىرىنە قاراپ، قۇدایىمەن دوس بولۇدىك التى قۇپىاسىن وۇرەنەمىز. ھى قۇپىانى وسى تاراۋىدا قاراستىرىپ، قالغان 4-سەن كەلەسى تاراۋىدا قاراستىرىتن بولامىز.

قالايشا قۇدایىمەن جاقىن دوس بولا الامىز؟

ۋەزدىكسىز سوپىلەسۋ ارقىلى. ئىز جاي عانا اپتاسىنا ئېر رەت قاوشىما بارق ارقىلى نەمەس ئىپتى كۇندەلىكتى تىنىش ۋاقتى جاساب جۇرگەن عانا بولساڭىز دەش ۋاقتىتا قۇدایىمەن جاقىن قارىم-قاتناستا وسپەيسىز. قۇدایىمەن دوستىق ئىزدىك ومىرىڭىزدەگى بولىپ جاتقان بارلىق جاعدىيالاردى ونمەن ئۇلىسۇ ارقىلى كەلەدى.

ارينە، كۇندەلىكتى قۇدایىمەن قارىم-قاتناستى جاسايتىن ۋاقتىنى بەلگىلەپ قويىچ ماڭىزدى، الايدا قۇدایي ئىزدىك كۇنكەستەڭىزدەگى كەزدەسۋگە ارنالغان ۋاقتىنان كوبىرەك كۆڭلىگە يە بولۇدى قالايدى. ول ئىزدىك ئاربىر سىڭىزگە، ئاربىر اڭگىمەڭىزگە، ئاربىر ماسەلەڭىزگە ئىپتى ئاربىر وېىڭىزغا اراسقىسى كەلەدى. ونمەن كۇنى بويىي دال سول ساتتەگى سىتەپ جاتقان ئىسلىرى جايلى، نەمەسە وېىڭىز جايلى سوپىلەسىپ، اڭگىمەنى توقتاتىپاي - اق قويىچىزغا بولادى. «ۋەزدىكسىز سىنىۋىدىك» (7) ماعىنناسى - ساۋىدا جاساپ تۇرغاندا، ماشىنا جۇرگىزىپ كەلە جاتقاندا نەمەسە

کۇندهلىكتى باسقا سىتەردى اتقارىپ جاتقاندا قۇدایمەن اڭگىمەلەسو دەگەندى بىلدىرىدى.

«قۇدایمەن ۋاقت وتكىزۈدىك» ماعنىسى - ونىمەن جەكە جەردە بولۇ دەپ ويلاۋ - ئىجىي كەزدەسەتىن قاتە پىكىر. ارىئىنە، يىسانىڭ ۇلگى كورسەتكەنىنىدەي سىزگە قۇدایمەن جەكە وتكىزەتىن ۋاقت قاجەت، الايدا بۇل ئىزدىك سەركەك بولغان ۋاقتىڭىزدىك تەك ئىبر كىشكەن بولىگى عانا بولۇي مۇمكىن. ھەگەر سىتەگەن سىڭىزگە قۇدایيدىك اراسؤن سۇراپ، ونى شاقىرعان بولساڭىز، جانە ونىڭ ئىزدىك جانىڭىزدا بولغانىنىن قابىلداساڭىز، ئىز سىتەگەن ئارىبر سىڭىزدە «ونىمەن ۋاقت وتكىزە الاسىز».

«قۇدایيدىك جانىندا بولۇدى ۇيرەنۋ» دەگەن كونە كىتاب قۇدایمەن ۋۇزدىكسىز اڭگىمەلەسۋىدى جەتىلىدىرۋىدى ۇيرەتەدى. بۇل كىتاپتى فرانتىسيا موناستىرىنىدە 17 - عاسىردا اسپازشى بولىپ قىزمەت ھتكەن كىشىپەيىل ادام لوۋەرەنس باۋىرلاسىمىز جازغان. ول دىك قاراپايمىم جەردى جانە تاماق ازىزلىھۇ، بىسىن جۇۋ سىياقتى قاراپايسىم جۇمىستاردى قۇدایىدى ماداقتاؤ جانە ونىمەن كەزدەسۋ ارەكەتنە اينالدىرسىپ جىبەرۇگە قابىلەتتى ادام بولدى. ونىڭ ايتۋىنشا قۇدایمەن دوس بولۇدىك قۇپىسى - ئىزدىك سىتەگەن ئىسېڭىزدى اوستىرۇھەمەس، سىتەگەن سىڭىزگە دەگەن كۆزقارا سىڭىزدى وزگەرتۇ. ئۆزىڭىز ئۇشىن سىتەگەن سىتەردى ئىپتى بۇل تاماق ئىش، شومىلۇ، جۇمىس سىتەۋ، تىنىغۇ نەمەس قوقىستى سىرتقا شىعارۇ بولسا دا قۇدای ئۇشىن سىتەپ باستاڭىز.

بۇگىنگى كۇنده قۇدایعا سەنۋ ئۇشىن كۇندهلىكتى سىتەردىزىدەن «اۋلاق شىعۇمىز» قاجەت دەپ سەزىنەمىز. مۇنىڭ سەبەبى - ونىڭ ئىزدىك جانىمىزدا بولۇشىن ارقاشان سەزىنۋىدى ۇيرەنبىه گەندىكتەن. لوۋەرەنس باۋىرلاسىمىز ومىرىنەگى قاراپايمىم سىتەرنىدە قۇدایعا سىنۋىدى جەڭىل دەپ ساناعان. سول سەبەپتى وغان دەركىشە رۇحانى سىتەر سىتەۋ ئۇشىن بولەكتەنۋىدىك قاجەتى بولمادى. دەم باعنىدا سىنۋ بەلگىلى ئىبر

کورسیسته عانا بولاتین و قیعا بولمادی. ئبراق ۇزدیکسیز ئس بولدى. ادام اتا مەن حاۋ انا قۇدایمەن ۇزدیکسیز جاقىن قارىم-قاتىناستا بولدى. قۇدایي ارقاشان سىزبەن بىرگە بولغاندىقتان، دال ئاقازىر ئىزدىك و تىرغان ورىنىڭىز قۇدایغا ھك جاقىن ورسن. «بارلىقىمىزدىك ئېر قۇدایي اکەمىز بار، ول بارمىزىدەن ۇستەم جانە ئارمىز ارقىلى ارەكەت ھىپ، ئارمىزىدەك چۈرەگىمىزىدەن ورسن الدى». (8)

لۇۋەرنىس باۋرلاسىمىزدىك ايتقان تاعىي اقىلى، ۇزاق دۇعا ھىپ، كۆپ ئوزىدى ئېر دۇعادا توگىپ سالۋدان گوري كۇنىي بويىي جالعاشتىرا و تىرىپ، قىسقا عانا سوپىلەمەدەرمەن دۇعا ھىپ ئىيمىدى دەيدى. باعىتتى ۇستانىپ جانە بوس ويلارغا جول بەرمەۋ ماقساتىندا ول بىلاي دەيدى : «دۇعا ھتكەندە كۆپ ئوزىدى قولدانۋ دۇرسىن دەپ ايتا المايىمن، سەبەبى ۇزاق سوپىلەۋ كۆپ جادايدا بوس ويلاردىك سەبەپشىسى بولادى». وسى كەڭەس ايتىلەعالى 450 جىل ئىپتى. ئۆزىنىڭ تارتىمىدىلىقىن جو غالتا الاتىن بۇل جاسىندا وسى كەڭەس ئىلى دە ورىندى بولىپ دەسەپتەلەدى.

قۇدایي ئوزى بىزگە، «ۇزدیکسیز قۇدایغا سىينىڭدار»، - دەيدى. وسىنى قالا يىتىمىز. مۇنىڭ ئېر جولىي عاسىرلار بويىي سەنۋىشلىك قولدانىپ كەلگەن «تىنسىس دۇعايسىن» كۇنىي بويىي قولدانۋ. ئېر رەت تىنسىلىپ شىعارغاندا يىساعا قايتالاپ ايتا الاتىن وسى سياقتى ئېر سوپىلەمەدى نەمەسە ئوز تىركەسىن تاڭدابلىقىنىز: «سەن مەنەنىسىك»، «راقىمىڭدى قابىلدایمىن»، «مەن ساعان تاۋەلدىسىم»، «سەننى تائىعم كەلەدى»، «مەن سەنلىكىمىن»، «ساعان سەننىم ارتئۇا كومەكتەشى». سونىمەن قاتار ئىز قۇدایي ئوزىنىڭ قىسقا ۇزىنلىكىردىن قولدانما اسىز: «بۇل ئەمىز مەن ئۇشىن - يىسا ئاماسىح»، «مەننى ھشقاشان تاستاما يىسىڭ»، «مەننى قۇدایمىسىڭ». وسى سو زەر ئىزدىك جۈرەگىڭىزگە تەرەك تامىر جايىۋ ئۇشىن وسى دۇغانى مۇمكىنلىكىڭىزشە ئىجىي قولدانىڭىز. سىزگە قوزغاۋ سالانىنى - قۇدایدى باسقارۇ ھەمس، ونى قۇرمەتتەۋ بولسىن.

قۇدایمەن جاقىن بولۇ - ئىزدىك جەتلەدرۇ ئىڭىزگە بولاتىن ادەت

جانه قابيلهت. مئزىكانىتتار ادهمى مئزىكانى همن ھركىن ويناۋ ئۇشىن ار كۇنى نوتالار تىزىبەگىن ويناپ، قايatalايتىنىداي، ئىسىز دە كۇنىنىڭ ار مەزگىلىنىدە قۇدایدى ويلاؤتىڭز ئۇشىن ئۆزىگىزدى كوشته ئوگە منىنەتتىسىز. ئۆزىگىزدىك وي سانائىگىزدى قۇدایغا ھىكە ئۇغا جاتىققىرىۋەتىڭز قاجەت. ھەك الدىمەن دال سول مەزەتتە قۇدایدىك ئىزدىك جانىگىزدا ھەننسىن ھىسەتىڭزگە سالىپ، ويلارىتىڭزدى وسى باعىتقا بۇرۇپ تۇراتىن قۇرالدار ويلاب تاپتۇڭزىز كەرەك. اينالاڭىزعا انىق كورىنەتىن ھىكە رتۇلەردى ورنالاسترىۋدان باستاڭىز. «دال ئۆزىز قۇدای مەننىمەن جانە مەن ئۇشىن» دەپ جازىلغان كىشكەنە قاغازدان باستاڭىز. بەنەدىكت موناھاتارى ماداقتاپ جانە دۇغا ھەتۋىدى ھىكە سالۇ ئۇشىن ار ساعات سايىن سواعتىنىن سااعتتىڭز قوڭراۋىن قولدانانادى. ھەگەر ساعات سايىن دېبىس بەرەتىن سااعتتىڭز، نە قوڭراۋ بەرەتىن ۋىالى تەلەفونىتىڭز بولسا، ئىسىز دە دال سولاي سىتەي الاسز. كەيىر ۋاقىتتا قۇدای ئىزدىك جانىگىزدا ھەننسىن سەزىنەتىن بولاسىز. ال كەيىر ۋاقىتتا سەزىنېبەيسىز.

ھەگەر وسىنىڭ بارلىقىن تەك قىزىق كۈيگە كەنەلۇ ئۇشىن عانى سىتەيىتىن بولساڭىز، وىندا شاتاسقانىڭىز. ئىز قۇدایدى جاقسىز سەزىنۇ ئۇشىن ماداقتامايمىز، قايىتا ونىڭ جۇرەگىنە قۋانىش اكەلۇ ئۇشىن ماداقتامايمىز. ئىزدىك ماقساتىڭز سەزىمگە باتۇ ھەمسىر، قۇدایدىك شىنەن ارقاشان جانىگىزدا ھەننسىن ۋەزىسىز ھەستە ساقتاۋ. بۇل سىيىنۇ ۋىمىرى.

ۋەزىسىز تەرەك ويلانۇ ارقىلى. قۇدایمىن دوستىقتى ورناتەتۋىدەك كىنىشى جولى كۇنى بويى ونىڭ ئۆزى جايلىي ويلانۇ. بۇل - تەرەك ويلانۇ دەپ اتالادى. قۇدای ئۆزى ئىزدى قۇدایدىك كىم ھەندىگى جايلىي، ونىڭ سىتە گەندەرە جايلىي، ونىڭ ايتقاندارى جايلىي تەرەك ويلانۇغا شاقىرادى.

قۇدایدىك ايتقان سوزدەرسىن بىلەمەي تۇرسىپ ونىڭ دوسى بولۇ مۇمكىن ھەمسىر. قۇدایدى تانىماساڭىز ونى سۈيە المايىسىز، ال ونىڭ ئۆزىزىن بىلەمەگەن بولساڭىز ونى تانىي المايىسىز. قۇدای ئۆزى بىلاي دەيدى: «تاكىرى يە سامؤىيلغا ئۆزىزىن ارنىپ، ۋەزىنىڭ كىم ھەننسىن اشقان شىلودا

وعان ايان به رؤسن جالعاستيرا به ردی» (9). قُوداي سول ئادىسىتى بۇگىن ده قولدانۋدا. قُوداي ئوزىنده زەرتەۋگە تولىق كۇنىڭىزدى ارناي المايسىز، وقىغان نەممەسە جاتىغان ايتاردى قايتادان مىكە ئۇ ارقلى قُوداي ئوزى جايلى كۇنى بويى ويلانىپ جۇرەلاسز.

تەرهك ويلانۋ كوب جاعدالىدا بولەكتەنگەن موناحتايدىك (تاقۇالاردىك) نەممەسە كەزبەلەرلىك ئاراسمى رەتىنده قاراستىرلادى. الايدا، بۇل قاتە تۈسنىك. تەرهك ويلانۋ دەگەنلىمىز بىر نارسەگە باعتتالا ويلانۋ. بۇل اركىم ئېرىنە الاتىن قابىلەت.

ئىز ماشەلەنى قايتا ويلاي بەرسە ئىز بۇل ئايسىم دەپ اتالادى. ال قُوداي ئوزىن قايتا قايتا ويلاي بەرسە ئىز بۇل تەرهك ويلانۋ دەپ اتالادى. دەگەر قالاي ۋايىمداۋغا بولاتىنن بىلسە ئىز، وندۇ ئىز قالاي تەرهك ويلانۋ كەرەكتىگىن دە بىلەسىز. ئىز ئۆزىنىڭىزدىك كۆلىلىكىزدى ماسەلەر دەن قُوداي ئوزىنىك ايتاتارىنا بۇرۇنىڭىز قاجەت. قۇدايدىك ئوزى جايلى كوب تەرهك ويلانغان سايىن، ئىزدىك ۋايىمدايتىن ماسەلەر دەرىڭىز دە ازىيا تۇسەدى.

قۇداي اىۋپ پەن ئاۋستى ئۆزىنىك دوستارى دەپ مەسەپتەدى. سەبەبى ولار قۇدايدىك ئوزىن بارىنەن جوئارى باعالاپ، ول جايلى كۇنى بويى ويلاناتىن. اىۋپ بىلاي دەگەن: «ونىڭ وسیھەتتەرنەن اينىغان جوقپىن، وز اۋزىسان شىققان سوزدەرسن كۆكىرەگىمە ساقتادىم» (10). ئاۋست بىلاي دەگەن: «تاعىلىمىڭىدى سەنىڭ سوندارى قاتىسى سۈيەمىن! كۇنى بويى ول جايلى ويلانىپ تا جۇرەمىن» (11)، «ئاڭىر يەنىڭ سىتەرسن مەسىمە الامن؛ سەنىڭ دەچە لگى سىتەرىڭىدى مىكە الامن» (12).

دوستار ئوزارا قۇپىالار سەمن بولىسىدە، جانە دەگەر دە ئىز ونىڭ ئوزى جايلى كۇنى بويى ويلانۋدى ادەتكە اينالدىرساڭىز قۇداي سىزبەن ئۆزىنىك قۇپىالار سەمن بولىسىدە. قۇداي سېرىايىمغا ئۆزىنىك قۇپىالار سەن ايتقان، دال سولاي دانىالغا، پاۋىلغا، 12 شاكرىتىنە جانە باسقالارغا دا

قۇپىالارىن ايتقان بولاتىن. (13) ئىز قۇدaiي ئوزىن وقىعاندا، ۋاعزىزىنگەندە، تاسپىغا باسلۇغان ۋاعىزداردى تىڭدائعىندا بۇل جايلى بىرددەن ۋىتىپ كەتىپ قالماڭىز. مىتىگەن شىندىقتى قايتا قاراسترىپ، بىرنە شە قايتالاپ ويلانۋىدى ادەتكە اينالدىرىڭىز. قۇدaiيدىك ايتقان سوزدەرسن قايتا- قايتا قاراسترىغان سايىن، باسقا ادامدار تۈسىنېبىگەن وسى ئىمىرىدىك قۇپىالارىن كوبىرەك تۈسىنە باستايىسىز. قۇدaiي ئوزىز بىلاي دەيدى: «ئاڭىز يەنىڭ قۇپىياسى ودان قورقاتىنداردا، ئوزىنىڭ وسېھتنىن ول سولارعا اشادى» (14)

كەلەسى تاراۋىدا قۇدaiيمەن دوستىقتى جانداندىرىۋەتك باسقا دا 4 قۇپىياسىن قاراسترىامىز. ئىبراق ئىز ھەرته ڭىھە دەيىن كۇتىپەي، بۇگىنەن باستاپ ونسەن ۇزدىكسىز سوپىلەسۋىدى جانە ونىڭ ئوزىز جايلى تەرەك ويلانۋىدى قولۇغا ئىڭىز. دۇغا دەتكەندە ئىز قۇدaiيغا ايتايسىز، ال تەرەك ويلانۋاندا قۇدaiي سىزگە ايتادى. وسىنىڭ دەكەۋى دە قۇدaiيمەن دوس بولۇغا ۇلکەن كۆمەگى تىيگىزەدى.

ون ئېرىنىشى كۇن ومىرلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىرار شىندىق: قۇدaiي مەنىڭ دەتىقىن دوسم بولىعىسى كەلەدى. جاتتاۋغا ارنالغان ايات: «ئاڭىز يەنىڭ قۇپىياسى ودان قورقاتىنداردا، ئوزىنىڭ وسېھتنىن ول سولارعا اشادى» (زاپور 14:25)

ويلانۋغا ارنالغان سۇراغ: قۇدaiي جايلى ويلانۋىم كەرەكتىگىن جانە ونسەن كۇنى بويى ئىجىي- جىيى سوپىلەسپ ئىچۈرۈ كەرەكتىگىن دىكە سالىپ تۇراتىن نە نارسە سىتەۋىم قاجەت؟

12

قۇدای مەن ئىزدىڭ اراڭىز داعى دوستىقى دامىتۇ

«ادىل جانعا وز ھركىن اشىپ بىلدىرەدى»

ناقىل سوزدەر 32:3

«قۇدایغا جاقىنداڭدار، سوندا ول دا سەندەرگە جاقىندايدى»
جاقىپ 8:4

ئىز قۇدایغا قانشالىقى جاقىن بولىغىز كەلسە، سونشالىقتى
جاقىن بولاسىز.

باسقا دا دوستىق قارىم - قىتىناستارى سياقتى ئىز قۇدایمەن
دوستىقى دامىتۇ ئۇشىن ھېبەكتەنۇ كەرەكىسىز. بۇل وزدىگىنەن كەلمەيدى.
بۇل ئۇشىن - تىلىك، ۋاقت جانە كۈش - قۋات قاجەت. ھەمەر قۇدایمەن
تەرەڭىرەك، جاقىنراق قارىم - قاتىناستاردى تىلىھەسەڭىز، وندا ئۆزىزىزدىك
سەزىمەدەرىڭىز جايىلى ونسەمن اشىق ئۆلىسىۋىدى ۋېرەنۋىڭىز كەرەك. ول
سەزىدەن ئىبر نارسەنى سىتەۋىدى سۇراغاندا وغان سەنمەم ارتىپ سىتەۋىدى
ۋېرەنۋىڭىز قاجەت، وغان قىسبەت نارسەلەردى قاستەرلەپ ۋېرەنۋىڭىز
قاجەت جانە ونسەمن دوستىقى ئابارىنىن دە جوغرى قويىپ اڭساۋىڭىز
قاجەت.

مهن قۇدایمەن قارىم-قاتىناستا شىنىشل بولۇغا شەشم
 قابىلداؤم قاجەت. قۇدایمەن دوستىق قارىم-قاتىناستى قالاعاندا نەگىزگى
 بولىپ تابلاتىنى - ئىزدىك السىزدىكتەرىڭىز جايلى، سەزىمەدەر ئىڭىز
 جايلى وغان تولىسىمەن اشىپ ايتۇ. قۇدای سىزدەن كەمەلدى بولغانىڭىزدى
 كۇتپەيدى، اليا ولى ئىزدىك شىن جۇرەكتەن وغان اشىق بولغانىڭىزدى
 تالاپ ھتەدى. قۇدای ئوزىزدەگى قۇدایدېك دوستارىنىڭ دەش بىرەۋى كەمەلدى
 بولىمادى. ھەگەر قۇدایدېك دوسى بولۇ ئۇشىن كەمەلدى بولۇ تالاپ ھتىلگەن
 بولسا دەش بىرەۋىسىز ونىڭ دوسى بولا الماس ھدىك. باقتىمىزغا وraiي،
 قۇدایدېك راقىمىنىڭ ارقاسىندا، يسا ئالى دە «كۇناقلار لاردىك دوسى» (1).

قۇدای ئوزىزدە قۇدایدېك دوستارى وزىدەرنىڭ سەزىمەدەرى جايلى
 وغان اشىق ايتقان. ولار وزىدەرنىڭ جاراتۇشلارنى ئىجىي نارازىلىق
 ئىلدىرسپ، ونى اىپتاتاپ جانە ونىمەن كەلىپىھىي تالاستىن. قالاى بولغاندا
 دا قۇدایي ولاردىك ئۆز ويلارىنىڭ اشىق بىلدىرگەندەرنىن مازالانبادى، قايتا
 ولاردى وسى سىتەرنىدە جىڭەرلەندىرسى. قۇدای بىرايىمعا سوددوم
 قالاسىنىڭ قۇرتىلماۋى جايلى سۈرۈغا جانە قۇدایغا شارت قويۇنىدا جول
 بەردى. بىرايىم قۇدایدان سوددوم قالاسىنا مەيرىسم ھتۈشىن بوي بەرمەستەن
 ئۆتىنیپ، قۇايىمەن كەلىسىسوزدەر جۇرگىزىپ، ئادىل ادامدار سانىن ھلۇ
 ادامانان ون اداماعادەپسىن تومندەتتى.

سونىمەن قاتار، قۇدای ئادۇستىك ونى اىپتاتاپ، ونى ئادىلتىسىز دەپ
 اتاعانىن، مەنەن باس تارتىتىك جانە تاستاپ كەتتىك دەپ اىپتاتاعان
 سوزىدەرسىن شىدامدىلىقىپەن تىڭىداعان. يەرەميا قۇدایدېي الدامشى دەپ
 اىپتاتاعاندا دا ونى ولترىمەدى. قۇدایي اىيۇپتى قانتى سىناعاندا وغان بارلىق
 قايدىعىسىن سىرتقا اشۇغا رۇقىسات بەردى، جانە سوڭىندا قۇدایي اىيۇپتى
 شىنىشلىدىسى ئۇشىن قورعاپ، ال ونىڭ دوستارىن جالغان سوپىلەگەندەرەرى
 ئۇشىن اىپتاتادى. قۇدایي ولارعا بىلاي دەدەي: «سوندىقتان جەتى بۇقا جەتى،
 قوشقارلىپ وزىدەرىڭ ورتەلەتسىن قۇربانىدىققا شالىڭدار. قىزىمەتشىم اىيۇپ
 سەندەر ئۇشىن سىينىپ، مەن ونىڭ سىينۇنىن قابىللىپ سەندەردى

اقملسیزدقتراتگا سای جازالامايمسن. سه به بی، سه ندهر قمزمه تششم ایو
سیاقتی همه س، مهن تؤرالى دۇرسىن همه س نارسه لەردى ایتتىڭدار» (2).

شنايىي دوستىقىتك ئېرى قورقىنىشتى مىسالى - قۇداي يسرايل
حالقىنىڭ موينىسۇباقۇنىا وزىنىڭ قارسىلىسىدىن تولىدىمىمەن اشىق
ئېلىدىرى. ول مۇساعا، «يسرايل حالقىنا ۋادەلى جەردى بەرەمنىن دەگەن
ۋادەمىدۇردى. ايدا بۇدان بىلاي ولارمەن بىرگە جۇرمەيمىن» -
دەددى. قۇداي ولاردىك قىلىعىنان ابىدەن جالىعىپ، وزىنىڭ نە
سەزىنگەنسىن مۇساعا اشىق ئېلىدىرى.

مۇسا قۇدايدىك دوسى رەتىنە سوپەلەپ بىلاي دەپ اشىق ايتتى: «يا
ئاتاڭىرىم، سەن ماعان: «حالقىتى باستاپ السىپ ئجۇر» دەپ كەلەسەڭ،
ئېرىاق مەنەمەن بىرگە كىمدى جىبەرەتتىڭدى بىلدىرىگەن جوقسىك. ايدا
ماغان: «دەسىمىتىڭدى جادىمدا ساقتاپ سەنلى جاقىن تانىمىسىن جانە ساعان
رېزامىن» دەگەن ھەدىك عوي. ھەگەر دە ماعان رىزا بولساڭ («بىزدى
جۇرگىزەتسىن) وز جولدارىڭدى بىلدىرى گور. سوندا مەن وزىگەن تىعىز
بايانىستا تۇرسىپ، كەلەشەكتە دە سەنىڭ راقىمىك ماعان تۇسەتسىن بولادى.
منا ۋەلتىڭ ئۆزىتىنىڭ تاڭدۇپ العان حالقىك ھەكەنسىن دەسىڭنەن شىعارا
كورمە. ھەگەر ئۆزىتى بىرگە بارسىپ جار بولماساڭ، بىزدى بۇل جەرددەن
ۋادەلى ھەلگە اپارا كورمە. ماعان جانە وز حالقىغا سەنىڭ راقىمىتىنىڭ
ئۇسىپ تۈرغانىنى قايدان بىلە الامىز؟ ئۆزىتىنىڭ بىزبىن بىرگە
جۇرگەنسىڭنەن دەمەس پە؟ مەنلى جانە حالقىڭدى جەر بەتىنەگى باسىقى
كۈلى حالىقتاردان ھەركىشە قىلىپ اجراتاتىن سونىڭ ئۆزى عوي.
جاراتقان يە وغان: جارايدى، سەنىڭ سۇراغانىڭدى ورندايىمىن، ويتكەنلى
مەن ساعان رېزامىن، سەنلى جاقىن تانىمىن دا» دەپ ۋادە بەردى» (3).

ئۆزىتىنىڭ وسلايشا اشىق، شىن كۈلىدەن ايتقاىىڭىزدى قۇداي
شىدار تىڭدەي الادى ما؟ ارىينە! شنايىي دوستىق اشىق كۈلىدەن ئۆستىنە
قالانادى. باسىل ايتىلىغانداي بولسۇپ كورىنگەن ئۆسۈزدى قۇداي اشىق
ايتىلىغان دەپ قاراستىرادى. قۇداي ئۆزىتىنىڭ دوستارنىڭ اڭساؤغا تولغان

سوزدەرسن تىڭدايىدى. ول اده مىلەپ ايتىلغان بوس سوزدەرددەن، ئەدىنى سوزدەرددەن جالىعادى. قۇدايدىڭ جاقىمن دوسى بولۇش دەگەنلىمىز - ايتۇعا مىندەتتىمىن دەگەن سوزدەردى ھەمەس، نەمەسە سەزىنۋەگە ئىستىمىن دەگەن سوزدەردى ھەمەس، شىنايى سەزىمەر تىڭىزدى وغان اشىپ ايتۇ.

اشىپ ايتۇ - ئەميرتىڭىزدىڭ ئېرىيماعىندا تابىسىزدىق نەمەسە الدانىب قالغاندای سەزىنېپ، قۇدايغا جاسىرسىن رەنجىگەن بولساڭىز نەمەسە اشۇلانغان بولساڭىز، سونى مۇينىداۋ دەگەندى دە بىلدۈرەدى. وئەرىتىڭىزدەگى ار نارسەنى قۇداي ئېزدىك يېڭىلىگىمىز ئۇشىن قولداناتىسىن تۇسىنەتىنده يى جەتىلمەگەن كەزىمىزدە ئېز قازىرگى جا عادايىمىز ئۇشىن، وتكەن شاققىا بولغان جا عادايىلار ئۇشىن، جاۋاپسىز قالغان دۇعالار ئۇشىن، وتكەن ومىرددەن قالغان جارالار ئۇشىن، جانە باسقا دا نارسەلەر ئۇشىن قۇدايغا جاسىرسىن رەنجىپ، «مەن قۇداي بولغانىمدا باسقاشا سىتەر ھىم»، - دەپ جۇرەمىز. ادامدار باسقالاردان العان جارالارى ئۇشىن قۇدايدى ئىجىي اىپتايىدى. بۇلاي بولغاندى قۇدايمەن ئىزدىك اراڭىزدابى قارىم-قاتناس سۇي باستايىدى. مۇنى ۋىليام باكؤس، «ئىزدى قۇدايدان الشاققاتىسىن جاسىرسىن شاتقالدار» دەپ اتايىدى.

رەنىش - ئىزدىك قۇدايمەن دوستىنىڭىزغا ئاث ۋىلکەن كەدەرگى: قۇداي وسلاي بولۇغا جول بەرگەندە مەن نەلىكتەن ونمەن دوس بولۇم كەردەك؟، دەپ وغان شامدانامىز. ئېراق مۇنىڭ ھەمى - ئىپتى سىزگە اوسر بولسا دا جانە ئىز تۇسىنبەي جاتساڭىز دا قۇداي ئىزدىك يېڭىلىگىز ئۇشىن ارەكەت ئەتتەتىننە سەنۋە. ئېراق ھەمدە لۇدىك ئېرىنىشى قادامى - رەنىشىڭىزدى جانە سەزىمەر تىڭىزدى قۇدايغا اشىپ ايتۇ. قۇداي سوزدەگى كۆپتەگەن ادامدار سىتەگەنندەي قۇدايغا قاندای سەزىمە دەگەنلىگىزدى دال اشىپ ايتىڭىز (4).

ئىزدى تولىعىمەن وغان اشىق بولۇغا باعتتاۋ ئۇشىن بىزگە زابۇر كىتابى بەرسلىدى. بۇل جىلاۋغا، جالبارىنۋغا، كەلسىپەۋشلىككە، قورقىنىشقا، رەنىشكە، العىسقا، تەرەڭ اڭساۋغا، ماداقتاؤغا جانە سەننىمىڭ

اره کەتىنە تولى كىتاب. مۇمكىندىگىنىشە بارلىق سەزىمەر زابۇر جىرلارىندا كەزدەسەدى. ئاۋىتىشكى جانە تاعى باسقا لاردىڭ ئار-تۇرلى سەزىمەرلى مەن قۇدaiعا اشلىۋىن وقىپ، جۇرە گىڭىزدە دش سەزىمىدى جاسىرمىي، وغان سېينغانىڭىزدى قۇدaiي قالا يشا قاتى تىلەيتىنىڭنە كۆڭىل اۋدارىڭىز. ئىز ئاۋىت سىياقتى دۇعا دە ئاسىز: «ونىڭ الدىندا وزىمنىڭ جالبارىنىڭىزدا توكتىم؛ وغان وزىمنىڭ قايىعىمىدى اشتىم. مەنىڭ رۇحىم السىرە گەندە سەن مەنىڭ جولدارىمىدى بىلدىك.» (5).

مۇسا، ئاۋىست، بىرىسىم، اىۋپ سىياقتى قۇدایيدىك جاقىن دوستارىنىڭ بارلىقىنىڭ دا قۇدaiعا كۇماندانىپ قالاتىن ۋاقتىتارى بولاتىن. بۇغان قاراپ بىز جىڭەر لا الامز. الايدا وسى كۇمان قورقىنىشتارىن تىعىپ، دىندار سوزدەرەن جاۋىپ قويۇدىك ورىنىنا ولار مۇنى اشىق اىتىپ، جاريا دەتتى. كەيىر جاعدىيلاردا كۇماندى اشىق موينىداۋ قۇدایيمەن جاقىن قارىم-قاتناسقا جەلەلەتتىن بىرىنىشى قادام بولىپ تابىلادى.

مەن قۇدaiعا سەنىمەن موينىسۇنۇدى تاڭداۋىم قاجەت. ئىپتى تۇسنىبەگەن بولساڭىز دا قۇدایيدىك دانالىقىنا سەنم ارتىپ، ونىڭ ايتقانىن سىستەيتىن بولساڭىز قۇدایيمەن دوستىقىنىڭىزدى تەرە گىددەتە سىز. بىز موينىسۇنۇدى دوستىقتاڭى قارىم-قاتناس دەمەس، اتا-انا مەن بالانىڭ، باستىق پەن قىزىمەتتىنىڭ، جەتە كىشى مەن قاراپايمىم ادامداردىك اراسىنداعى قارىم-قاتناس دەپ تۇسنىھەمز. قالا ي بولغاندا دا يسانىڭ انىق بىلدىرگەنى - موينىسۇنۇ قۇدایيمەن جاقىن قارىم-قاتناسىنىڭ قالىپتى جاعدىي. ول بىلاي دەيدى، «هەگەر مەنىڭ تاپسىرغا نىدەرلىك ورىنداساڭدار، ماعان دوسمىتىدار» (6).

ادىنىعى تاراۋىداعى يسانىڭ قولدانغان «دوس» دەگەن سوزى پاتشا سارايىنداعى پاتشانىڭ جاقىن دوستارى دەگەن ماعىناعا ساي كەلەدى. مۇنداي دوستار ھەركىشە بىر ارتىقشىلىقتارعا يە بولغان بولسا دا، ولار پاتشانىڭ بىلىگىنىڭ استىنداعى ادامدار، سوندۇقتان ونىڭ بۇيرىقتارىن ورىنداداڭلارى قاجەت. بىز قۇدایيدىك دوستارىمىز، بىراق بىزدىك

داره جهه میز و نیکمهن ببردهه ی همه س. ول ئبزدی سویه تمن جهته کشیمیز، ال ئبزونیک سوگنان هره میز.

ئبز قۇدایعا مندەت سەزىنگەندىكتەن نەمەسە ئماجبوُر بولغاندىقتان موینسۇنبايمىز. قايتا ونى سویيگەندىكتەن، جانه ئبزدىك و مىرىمىزگە نەنىڭ ھڭ جاقسى ھكەن بىلەدى دەپ سەنم ارتقاندىقتان موینسۇنامىز. ونىڭ ئبز ئۇشىن سىتەگەن بارلىق سىتەرنە رىزا بولىپ، رىزا بولىپ سوگنان ھرەمیز. جانه ونىڭ سوگنان قانشالىقتى كۆپ ھرگەن سايىن، سونشالىقتى ئبزدىك ونىمەن دوستىعىمىز تەرە گىددەي تۇسەدى.

سەنبەۋىشلەر ماسىحشىلەرگە قاراپ ولار مندەت سەزىنگەندىكتەن نەمەسە كۇناسىن جابۇ ئۇشىن نەمەسە جازادان قورىققاندىقتان موینسۇنادى دەپ ويلايدى، الايدا، ئبز مۇلدە قاراما-قارسى سەبەپتەرمەن سىتەيمىز. ول ئبزىدى كەشىرسى، ازات اتكەندىكتەن ونى سوپىسىپ موینسۇنامىز، جانه ئبزدىك موینسۇنۋىمىز قۇدایعا ۋىلکەن قۋانىش اكەلەدى! يىسا بىلاي دەدى: «اکەم مەنى قالاي سوپىسى، مەن دە سەندەرە سولاي سوپىيەمىن. سوپىسىپەنىشلىگىمدى قابىلدادى بەرىڭدەر! مەنىڭ اكەمنىڭ وسېتەرسىن ورىندىپ، سوپىسىپەنىشلىگىن قابىلدادىپ جۇرگەنسمەدي، سەندەر دە مەنىڭ وسېتەرسىدە ورىنداساڭدار، سوپىسىپەنىشلىگىمدى قابىلدادىپ جۇرەسىڭدەر. بۇلاردى مەنىڭ كورەتىن قۋاشىم سەندەردىكى دە بولسىن، ئارى قۋانىشتارىڭ مەيلىنىشە تولقى بولسىن دەپ وزەدرىڭە ايتىم» (7).

انقتاپ قاراساڭىز، يىسانىڭ بىزدەن كۇتەتىنى تەك ئبىر نارسە - ونىڭ اكەمەن قارىم-قاتىناستى بولغانىنداي ئبز دە ونىمەن دال سوندای قارىم-قاتىناستا بولۇمىز. يىسانىڭ كوكتەگى اكەسىمەن قارىم-قاتىناسى ئبزدىك ونىمەن دوستىعىمىزغا ۋىلگى بولىپ تابىلدادى. يىسا اكەسىن سوپىگەندىكتەن اكەسى ودان نە سۇرا سادا سونى ورىندادى.

شىنايى دوستىق ھش ارەكەتسىز قاراپ تۈرمايدى، شىنايى دوستىق ارەكەت ھتەدى. يىسا بىزدەن باسقالاردى سوپىۋدى، مۇقتاجدارعا كومەك

بەرۋىدى، قاراجاتىمىزبەن ئېلىرىنىڭ بولۇشىسى، ئەملىرىمىزدى تازا ساقتاۋىدى، كەشىرىم بەرۋىدى جانە باسقا ادامداردى وغانلىق كەلۋىدى سۇراغاندا ئېزدىك وغان دەگەن سۇيىسىپەنىلىكىمىز وغان بىردىن موينىسۇنۇغا ئېزدى يەرمەلەيدى.

قۇدای ئۇشىن «ولى» سىتەردى سىتەۋىمىز كەرەك دەگەن سوزدەردى ئېز ئىجىيەستىمىز. شىنىنا كەلگەندە، ئېز كىشكەنتايى نارسەلەردى ونى سۇيىگەندىكتەن موينىسۇنۇپ سىتەگەندە ول كوبىرەك قۇانادى. اينالاداعى ادامدار مۇنى بايقمامۇئى مۇمكىن، اليدا قۇدای بۇل سىتەرىڭىزدى بايقاپ، سىنىڭ رەتىنده قابىلدایدى.

ولكەن مۇمكىندىكتەر ومردە ئېرى-اق رەت كەلۋى مۇمكىن، ال كىشكەنە مۇمكىندىكتەر ار كۇنى ئېزدى قورشاپ جۇرەدى. ئىپتى شىندىقتى ايتۇ، مەيرىمىدى بولۇ، باسقىلاردى جىڭەرلەندىرۇ سىاقتى قاراپايسىم سىتەردى سىتەگەندە قۇدایغا قۇانىش اكەلەمىز. ئېزدىك دۇعالارىمىزدان، ماداقتاؤمىزدان نەممەسە قۇربانىدىعىمىزدان گورى قۇدای ئېزدىك قاراپايسىم موينىسۇنۇمىزدى جوغرارى باعالايدى. قۇدای ئوزى بىزگە بىلاي دەيدى: «جاراتقان يەگە شىن ئۇناتىسىن - قۇربانىدىق پەن باسقا سى تارتۇ ما، الدە وغان موينىسۇنۇپ، ئىلىنىڭ ئۇ ما؟! موينىسۇنۇ وغان ارتىق سىي-تارتۇ اتاؤلىدان، هەركىنە باعنۇ قوشقار ماينان ئۇنامدا وغان!» (8).

يسا وتنز جاسقا تولغاندا جاقيانىڭ شومىلىدۈرۈشان ئىتپ، اشىق تۇرده قىزمەتسىن باستادى. ول شومىلىدۈرۈ راسىمنەن وتكەن كەزدە قۇدای كوكىتەن بىلاي دەدى: «بۇل مەنىك سۇيىكتى رۇحانى ئۆلم، وغان تولىقتاي رىزامىن!» (9). قۇدای وغان سونشاما راحاتتانا قارايتىندىاي، يسا وتنز جاسىنا دەيىن قاندай سىتمەرى سىتەدى كەن؟ قۇدای ئوزى بۇل ۋاقت جايلى لۇقا 51:2 - دەگى «يسا نازارەت قالاسىنا بىرگە ورالىپ، ولارعا موينىسۇنۇپ ئۇرۇدى» دەگەن اياتنان باسقا ھېشىر نارسە ايتپايدى. ونىڭ وتنز جىلىعى قۇدایغا قۇانىش اكەلگەن ئەملىرىنىڭ «ولارعا موينىسۇنۇپ ئۇرۇدى» دەگەن ئۇش قانان سوزبەن تۇينىدەلىپ ايتىلاادى.

قۇدایدیك قىمبات دەپ ھىسەپتەيتىن نارسەلەردىن مەن دە قىمبات دەپ قابىلدادۇعا شەشىم قابىلدادۇيم كەرەك. شىنايى دوستىقتا ادام دوستىنىڭ قىمبات دەپ ھىسەپتەگەن نارسەسىن قورعاپ قاستەرلەيدى. قۇدایمەن دوستىعىڭىز نىعايىا تۇسۇكەن سايىن ونسىڭ قاستەرلەيتىن نارسەلەردىن ئىز دە قاستەرلەي باستايىسىز، وغان وكتىنىش اكەلەتىن نارسەلەرگە ئىز دە وكتىنىش بولاسىز، جانە وغان قۇانىش اكەلەتىن نارسەلەرگە ئىز دە قۇاناتىن بولاسىز.

پاۋىل وسى تۇرۇعىدا ھەك ۇلکەن ۇلغى بولىپ تابىلادى. قۇدایدیك جوسپارى - ونسىڭ جوسپارى، جانە قۇدایدیك اڭساۋى - ونسىڭ اڭساۋى بولىپ كەتكەن. «سەندەردى قۇدای بېرگەن قامقورلىقىپەن قىزاعشتاي قورعايمىن. بۇل قۇايدىك مەنسىڭ بويىما سالغان اڭساۋى» (10). ئىداۋىت تە دال وستىدai سەزمىدە بولغان: «سەنسىڭ ۇيىڭە دەگەن قىزاعانىش مەنى ازاپ شەكتىرىدە؛ سەنى جاماندایتىندا دىك سوگىستەرى ماعان تىيەدى» (11).

قۇدای ئۇشىن ھەك قىمبات نە؟ - وز ادامدارنىڭ ازاتتىمى! ول بارلىق جوغالغان بالالاردىن تاپقىسى كەلەدى. يىسانىڭ جەرگە كەلگەندىگى بار ماقساتى وسى بولىدى. قۇدایدیك جۇرەگىنەدەگى ھەك قاستەرلى نارسە - ۇلىنىڭ ئولىمى بولىدى، وكتىنىشى قاستەرلى نارسە ونسىڭ بالالارنىڭ وسى سىزگى حاباردى باسقلارمەن ئوبلىسىۋى. قۇدایدیك دوسى بولۇ ئۇشىن اينالاڭىز داعى قۇدایغا قىمبات ادامداردىك بارلىقىن ئىز دە قىمبات دەپ ھىسەپتەپ، قامقورلىق كورسەتۈچىڭىز قاجەت. قۇدایدیك دوسى بولغان ادامدار ئۆز دوستارىنى قۇدای جايلىي ايتادى.

قۇدایمەن دوستىقتى بارلىق نارسەدەن جوغارى اڭساۋىم كەرەك. زابۇر جىرلارى وسى اڭساۋىدىك ۇلگىلەرنىه تولى. ئىداۋىت باسقا نارسەدەن گورى قۇدایدى قاتتى اڭساغان، ول ساعىنا كۇڭ، شولىركەۋ، اشىعۇ سىياقتى سوزدەردى قولدانىپ قۇدایغا دەگەن اڭساۋىن سۈرەتتەگەن. ول بىلاي دەگەن: «تاڭىردىن ئىز نارسە سۈرائىمىن، بىزدەيتىنىم مىناۋا: بۈكىل ئۆمرىم بويى ئاتاڭىردىك ۇيىنده بولىپ، ئاتاڭىردىك كوركىنە قاراپ، ونسىڭ

قۇدای ئۇینى بىزدەۋ» (12). ول باسقا جىردا «سەنلى ئىمىزلىقىنىڭ مەيرىمىڭىز وىرىدەن دەارتىق» (13).

جاپىتىك قۇدایدىك باتاسىنا سنتازار بولغانلىقى سونشا ول ئۇنى بويى شاڭ توپراقتا قۇدایىمەن كۈرەسىپ، ماعان باتاڭدى بەرمەينىشە سەنلى جىبىدەرمەيم دەپ بوي بەرمەدى. بۇل وفيقاداعى ھەڭ تاڭقىلارلىقى - بارلىق قۇدیرەتتىڭ يەسى بولىپ تابىلغا ئەقىتتا ول كەزىدەسۋە ئۇشىن ئېرىنىڭ كەزىدەسۋە ئەقىندا تادى! جانە كۈرەسۋە - بىر نارسەگە سنتازار بولغاندا پايىدا بولاتىن ئەس. جانە ئىزدىك وغان سنتازار بولغانلىقىسىزدى قۇدای قاتتى ئۇناتادى.

پاۋىل دا قۇدایىمەن دوستىقى اڭساعان ادام. ول ئۇشىن بۇدان ارتىق دەش نارسە بولمادى. بۇل ونسىك ئىمىزلىك ھەڭ جوغرارى قۇندىلىقى، نەگىزگى ماقساتى بولاتىن. وسى سەبەپتەن قۇدای ياۋىلدى سونشاما كۇشتى قولداندى. پاۋىل بىلاي دەگەن : «سوپىتىپ، ئاماسختىك - وزىن دە ونى قايتا تىرىلىتكەن قۇدیرەتتى دە جاقىننان تانىپ بىلۋىگە قۇشتارمىن. ئاماسختىك ازاپتارىسا ورتاقتاسىپ، ونسىك وز جانىن مەن ئۇشىن ولىمگە قىيغانىنىدai، مەن دە ول ئۇشىن ئىمىزلىقى قىيىم كەلەدى.» (14). ئىز قۇدایغا شىن مانىنده قانشالىقىنى جاقىن بولۇدۇ تاڭداساڭىز، سونشالىقىنى جاقىن بولاسىز. قۇدایىمەن جاقىن قارىم - قاتىناس وزىدەگىنەن كەلمەيدى، بۇل ئىزدىك تاڭداؤنگىزدان كەلەدى. ئىز مۇنى ئۇزدىكىسىز بىزدەۋىڭىز قاجەت. شىنەن قۇدایىمەن دوستىق ئىز ئۇشىن ئارىنى دە جوغرارى ما؟ ئىز ئۇشىن ھەقىمبات نارسە نە؟ بۇل ئۇشىن باسقا نارسەلەر دەن باس تاراتا ئىسىز با؟ بۇغان قاجەتتى ادەتتەر مەن قابىلەتتەردى دامتۇغا كۈش سالا ئىسىز با؟

مۇمكىن وتكەن ۋاتىدا قۇدایدى اڭساب جۇرگەن ادام بولغان شعارةسىز، ئىراق ئازىز سول قۇشتارلىقىنىڭىزدى جوغالىتىپ العان بولۇڭىز مۇمكىن. بۇل ھەستەگى ماشىشلىه ردىك ماسەلەسى بولاتىن، ولار العاشقى

ماحابیاتین جو عالیتیپ الدی. ولار بارلیق ئىستى دۇرسىن سىتەدی، الیدا سۈيگەندىكتەن ھەمس، مىنندەت سەزىنگەندىكتەن. ھەگەر جاھادىلاردىڭ اعمىنى يللەسىپ جۇرە بەرسە ئىز، بەلگىلى سىتەردى تەك مىنندەت سەزىنگەپ سىتەسە ئىز، قۇدای ومىرىتىڭە اوپرتىپالىق بەرگەن بولسا تاخقالما ئىز.

اۇرتىپالىق قۇشتارلىقتى جاڭارتادى. ئىز جاي جەڭىل جاعدا يلاردا كۈچلىك اوڈارمايتىن نارسەلەردى وزگە رتۋىگە اۇسترىپالىق ۇلکەن اسىرسىن تىيگىزىپ، ئىزدى قۇواتاندۇرادى. اۇرتىپالىقتاردىڭ كۆمەگىمەن قۇدای ئىزدى رۇحانى تەرەڭ وېقىدان ويياتادى. ك. س. لىۋىيىس: «اۇرتىپالىق قۇدایدىڭ داؤسىنىن جاڭعىرتادى»، - دەگەن. ئىزدىڭ ماسەلەلەر ئىڭىز جازلاۋ دەمەس، ولار ئىزدى سۇيىھىسىن قۇدایدىڭ ئىزدى وياتۇغا قولدا ناتىن داۋىسى. بۇل قۇدایدىڭ سىزگە اشۇلانغانى دەمەس، بۇل قۇدایدىڭ سىزگە سىتاراز بولۇرى، جانە وزىمەن قارىم-قاتىسا ساقىرۇ ئۇشىن ول بارلىغىن دا سىتەيدى. الىيدا، قۇدایغا دەگەن قۇشتارلىقتى وياتۇدىڭ وڭايراق جولى بار: قۇدایدىن قۇشتارلىق بەرۋىن سۇراؤدى باستاڭىز، جانە وسىغان يە بولغانشا سۇراؤدى توقتاتىپاڭز. كۇنى بويى بىلاي دەپ دۇعا ەتىڭىز: «قۇرمەتتى يسا، بارىندەن دە بۇرۇن مەن سەنى جاقىن تانىعىم كەلەدەي. قۇدای بابىل ھلىنده گى تۇتقىندارعا بىلاي دەگەن: «سوىتىپ مەن سزدە گىدەر، سوندا ھەگەر مەنى شىمن جۇرەكتەر ئىگەن سزدە سەن ئىگەر، تاباسىڭدار:» (15)

ء سزدىك و ميرىڭىزدە گى هاڭ ماڭىزدى قارىم - قاتىناس

قۇدايمەن دوستىقتى دامىتۇدان باسقا ماڭىزدى ھش نارسە جوق، شىنىمەن بۇدان ارتىق ھش نارسە جوق. بۇل ماڭىلىك جالعاياتىن قارىم-قاتناس. پاۋىسل تىمۇتەگە بىلاي دەگەن: «كەپىرىزەۋلەر و مىرددەگى ھك ماڭىزدى نارسەنى جو عالىتى ئولار قۇدايدى تانىمىايدى» (16) و مىرددەگى ھك ماڭىزدى نارسەنى جو عالىتىپ جۇرگەن جوقسىز با؟ ونى يەممەنۋ ئوشىن قازىرەن

باستاپ ارەكەتتەنە الاسىز. ئىستىخىزىدە بولسىن، بۇل ئىسزدىك تاڭداۋىتىز. ئىسز قۇدایغا قانشالىقتا جاقىن بولۇدى تاڭداساڭىز، سونشالىقتا جاقىن بولاسىز.

ون سەگىزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۇ

ويلاندىرار شىندىق: مەن قۇدایغا قانشالىقتى جاقىن بولۇدى تاڭداسام، سونشالىقتى جاقىن بولامىن.

جاتتاۋعا ارنالغان اىيات «قۇدایغا جاقىنداڭدار، سوندا ول دا سەندەرگە جاقىندايدى» (جاقيپ 8:4)

ويلانۇغا ارنالغان سۇرراق قۇدایغا جاقىنراق بولۇشم ئۇشىن بۇگىن قاندай ناقتى قادامدار جاساي الامن؟

قۇدايغا ئۇنایتىن سىينۋە

«قۇداي يەڭدى شىن جۇرەكتەن،
بۇكىل جان دۇنييەڭمەن، بارلىق اقل-وېڭمەن،
بار كۈش-قۋاتىڭمەن ئىسۇي»

مارقا 12:30

قۇداي تولىعىهەن ئىزدىك يەڭىز بولعىسى كەلەدى.

قۇداي ئىزدىك ئىمىرىڭىزدى جارتىلاي عانا يەمدەنۋەگە قاتا عاتتانا بىيادى. ول ئىزدىن تولىق جۇرەگىڭىزدى، بۇكىل جان دۇنييەگىزدى، بارلىق اقل-وېڭىزدى- وېڭىزدى، بار كۈش-قۋاتىڭىزدى سۇرايدى. قۇداي ئىزدىك جارتىلاي باعشتالۇغىڭىزعا، جارتىلاي عانا موينىسۇنۋەگىزعا، جانە ارتىلماغان ۋاقتىڭىز بىن اقشائىڭىزعا ھەش قىزىقىپايىدى. ول ئىزدىك ئىمىرىڭىزدىك ۇساق بولىكتەرنىن ھەمسەن، ئىزدىك تولىق ارنالغانىڭىزدى قالايدى.

ئېرى كۇنى سامارىالىق اىيەل قۇدايغا سىينۋە ئۇشىن ھەك جاقسىي ۋاقتى، ھەك جاقسىي ورىن، ھەك جاقسىي ئاتىلىپ كىر تالاسقا تۇسکەن ھەدى. يىسا بۇل سىرتقى كورىنىستەردىك سىينۋەغا قاتىسىي جوق ھەندىگىن ايتتى. ئىزدىك سىيناتىن ورنىڭىزدان گورى ئىزدىك نە سەبەپتەن سىيناتىنىڭىز جانە سىينەغان ۋاقتىتا ئۆزىڭىزدى قۇدايغا قانشالىقتى ارنايتىنىڭىز ماڭىزدراق. سىينۋەدەن دۇرسىن جانە بۇرسىن جولدارى بار. قۇداي ئىسۇرى بىلاي دەيدى: «قۇدايغا شىن جۇرەكتەن شۇكىرشىلىك ايتىپ، ونى رىزا قىلاتىنىدai قىزمەت دەتىپ، تەرەك قاستەرلەپ؛ وغان ۇنامىسىزدى

سته ۋىدەن شوشىتىن بولايق» (1). قۇدايغا ۇنایتىن سىينۋىدىك ئىتلىك تورت قاسىيەتى بار:

بىزدىك سىينۋىمىزدىك تىياناقتى بولغانى قۇدايغا ۇنайдى. ادامدار كوب جاعدىدا، «مەن قۇداي جايلى بىلايشا ويلغاندى ۇناتامىن،.....»، - دەيدى، جانە قۇداي جايلى غالغان تۇسنىكتە بولىپ، سول تۇسنىگىنده گى قۇدايغا سىينىعىسى كەلەدى دە، باس قالارمەن دە بۇل ويلارمەن بولىسىدە. اليدا بىز ئۆز بەتىمىزبەن وزىمىزگە تىغايلى، جانە ساياسى تۇرۇيدان دا دۇرسى كورىنەتىن قۇدايدىك بەينەسىن جاساپ، وغان سىينا المايىمىز. بۇل - غالغان تاڭىرگە سىينۋ.

سىينۋ قۇداي جايلى وزىمىزدىك پايسىمداۋىمىزغا دەمەس، قۇداي ئوزىنىڭ شىندىسىنا نەگىزدە لۇرى كەرەك. يسا سامارىالىق اىلەلگە بىلاي دەدى: «ناعز سىينۋشىلاردىك قۇدايدىك رۈحىنى كەنەلىپ، اكەگە باس ۇرسىپ سىيناتىن ۋاقتى بولادى، ئىتپتى كەلە جاتىر: اكە وسىندىي باس ۇرسىپ سىينۋشىلاردى قالايدى» (2).

شىندىقپەن سىينۋ دەگەنىمىز - قۇداي سوزىنەدە قۇداي قاندай ھتىپ كورسەتسە ونى سوندای ھتىپ ماداقتاۋ.

بىزدىك سىينۋىمىز شىنايى بولغانى قۇدايغا ۇنайдى. يسا سىز «رۈچەن سىيناسىز» دەگەنەدە قۇداي رۈحى جايلى ايتپادى، ول سىزدىك رۈحىڭىز جايلى ايتتى. سىز قۇدايغا ۇقساس ھتىپ جاراتلىغان - دەنەدە مەكەننەيتىن رۈحسىز. قۇداي سىزدىك رۈحىڭىزدى ونىمەن قارىم - قاتىناستا بولاتىن ھتىپ قالپىتاستىرغان. سىينۋ دەگەنىمىز - بىزدىك رۈحىمىزدىك قۇدايدىك رۈحىنى بەرەتىن جاۋابى.

يسا، «قۇداي يەڭىدى شىن جۇرەكتەن، بۇكىل جان - دۇنييە گەمەن سۇي» دەگەنەدە ول سىينۋىدىك شىنايى جانە شىن جۇرەكتەن بولۇرى كەرەكتىگەن ايتتى. مۇندا جاي عانى دۇرسى سوزىدەر اىتۇ ماڭىزدى دەمەس، اليدا سىز ايتىپ تۇرۇغان سوزىڭىزبەن تولىق كەلسىۋىڭىز كەرەك. شىن

جۇرەكتەن شىقىپاغان ماداقتاۋ - ماداقتاۋ ھەمەس! بۇل لايقىسىز سىيىنۋ، بۇل قۇدایدى قورلاۋا ئىز سىينىغان ۋاقتىتا قۇدای ئىزدىك جۇرەگىمىزدىك پەيلىن باقلۇۋ ئۇشىن ئاربىر سوزىمىزدەگە كۆڭل اۋدارادى. قۇدای سۈزى، «پېننە ادامنىڭ تەك بەت الپەتنە قاراسا، جاراتقان يە جان دۇنيەستە قارايىدى»، - دەيدى. (3)

سىيىنۋ ارقىلى قۇدایدىك قۋانىشىنا بولەنەتسىن بولغاندىقتان، بۇل ئىزدىك سەزىمەدەرىڭىزدى وياتادى. ئىز قۇدایدى تەرەڭ سەزىمەن ماداقتاۋ ئۆتكىز ئۇشىن قۇدای سىزگە سەزىمەردى بەردى، اليدا بۇل سەزىمەر جاساندى بولماي، شىنايى بولۇلارى قاجەت. قۇدای ھكىجۇزدىلىكىتى جەڭ كورەدى. ول سىيىنۋدىك كورىنىس نەمەسە جاساندى، نە جالغان بولغانىن قالامايدى. ول سىزدەن شىن جۇرەكتەن شىققان شىنايى سۇيىسىپەشلىكىتى كۇتەدى. ئىز كەمەلدى تۈرەدە بولماسا دا قۇدایغا سىينا الامز، ئىز سىن جۇرەكتەن بولماسا وغان داش سىينا المايىمىز.

ارينە، شىن جۇرەكتەن سىيىنۋدىك ئۆزى عانا جەتكىلىكىسىز. ئىز شىن جۇرەكتەن، اليدا قاتە جولىمەن سىيىنۋىڭىز مۇمكىن. وسى سەبەپتەن شىندىق پەن رۇحتىك ھكەۋى دە قاجەت. سىيىنۋدا تىياناقلىق پەن شىنايىلىق تا بولۇرى قاجەت. قۇدایغا ۇناتىسىن سىيىنۋ تەرەڭ سەزىمتال جانە شىندىققا تەرەڭ نەگىزدەلگەن بولۇرى قاجەت. ئىز ئۆزىمىزدىك جۇرەگىمىزدى دە، باسىمىزدى داقولىدانامز.

بۇگىن كۆپتەگەن ادامىدار مۇزىكاغا سەزىمتال بەرلىۋەن رۇحقا كەنەلۇدى بىر-بىرىنە تەڭەستىرىپ قاراستىرۇدا، ادايدا بۇل ھكەۋى تەڭ ھەمەس. شىنايى سىيىنۋ ئىزدىك رۇحىڭىز مۇزىكانىڭ اۋەنسىنە ھەمەس، قۇدایدىك رۇحىنا جاۋاپ بەرگەندە بولاتىن ارەكەت. شىن مانىنە كەبىرى كەبىرى سەزىمگە بەرلىگەن ادام جايىلى ايتاتىن وله گەددەر سىيىنۋعا كەدەرگى جاسايدى، سەبەپى ولار قۇدایدىك نۇرۇنى باختتالغاننان گورى ئىزدىك سەزىمەر سىزگە نەگىزدەلگەن. سىيىنۋا ھكەن كەدەرگى ئۆزىمىز بولىپ تابلامىز، ئىزدىك قىزىعوشلىقىمىز جانە باسقالار مەن تۈرالى نە

ایتادی ده گهن ویمنز سینئوغا کەدەرگى جاسايدى.

ماساحشىلەردىڭ سىنىپ، قۇدايىعا شىن جۇرەكتەن لايقتى تۇردى
ماداققاۋ ايتقان جولدارى كۆپ جاعدايدا ئارتۇرلى بولادى، الايدا بۇل ادامنىڭ
جە كە قاسىيەتتەرى مەن تۈسپ وسکەن ورتاسىنىڭ ھەركەشەلىكتەرنىڭ
سەبەپىنى نە. قۇداي ئوزىننە ماداققاۋ دىڭ ئارتۇرلى فورمالارى
كورسەتلەتكەن. ولار: تاۋىبە هتسىپ كۇنالارىن موينىداۋ، ان سالۇ، شاتتانا
ايقايلار، قۇرمەتىپەن باس يې، تىزەرلەپ وترۇ، بى يىلەۋ، جار سالۇ،
كۆالىك ھەتؤ، مۇزىكالىق اسپاپتاردا ويناؤ جانە ھەكى قولدى جوعارى كوتەرۇ
دە سونىنىڭ شىنىھ كىرەدى. قۇدايدىڭ سىزگە بەرگەن جە كە
ھەركەشەلىكتەرىڭزگە جانە تۈسب وسکەن ورتاڭىزغا نە گىزدەلىپ، ئىزدىڭ
قۇدايىعا دەگەن سۇيىسىپەنىشلىكىڭزدى ھەك اشىق كورسەتەتىن سىنىۋ -
سینئو دىڭ ۋىزدىك ۇلگىسى بولادى.

مەنىڭ دوسمىم گاررىي تو ماستىڭ بایقاۋىنىشا كۆپتەگەن سەنۋىشىلەر
قۇدايمەن جاقىن دوستىقتا بولماغاندىقتان سىنىغان كەزدە قاناعات
سەزىنبەيدى. سەبەبى ولار وزدەرنىڭ بويىنداعى قۇدايدىڭ قۇرۇغان
ھەركەشەلىكتەرنە سۇيىنېي، ھەلدەن قاللىپتاسىپ قالغان ۋېرەنىشىكتى
جولمەن سىنىادى. گاررىي، «ھەگەر قۇداي ئىزدىك بارلىقىمىزدى ئارتۇرلى
قىلىپ جاراتقان بولسا نە سەبەپتەن بارلىقىمىز قۇدايدى ئىز جولمەن،
ئىز بىر ادىسىپەن عانى ئۇيۇمىز كەرەك؟»، - دەپ تاڭعالادى. ول
ماساحشىلەردىڭ كلاسىكالىق كۈنە كىتابتارىن وقىپ، اتاقتى
سەنۋىشىلەردىڭ وىرىمەن تانىستى. ونىڭ بایقاۋانى - سەنۋىشىلەر ھەكى مىڭ
جىل بويى ئىتۇرلى جولدارمەن، كوشەدە جۇرگەندە، وقۇ وقىغاندا، ان
سالغاندا، كىتاب وقۇ بارسىندا، يىلەگەندە، ونەرمەن اينالىسقاندا،
باسقالارعا قىزمەت ھتكەندە، جە كە قالغاندا، كۆپشىلىكپەن بىرگە بولغاندا
جانە باسقا دا كۆپتەگەن ارەكەتتەر بارسىندا قۇدايمەن جاقىن قارىم -
قاتىناستىڭ ئامىن تارتقان. ئۆزىنىڭ «قۇداي جولدارى» اتتى كىتابىندا
گاررىي ادامداردىڭ قۇدايىعا جاقىندايتىن توعىز جولىن كورسەتەدى:

ناتئرالیستتەر - دالادا تايىيعي جاعدىيلاردا قۇدaiعا سىينىۋا شابىتى اشىلادى؛ سەزىمتالدار - ولار قۇدaiدى سەزىم ارقىلى سۇيىدە جانە ولاردىڭ كوزىنى، دام سەزگىشتىگىنە، ئىس سەزگىشتىگىنە، جاناسۇ سەزىمنە جانە قولاقتارىنا جاقسىي اسىر بەرهتنى سىينىۋ جىيندارىن ۇناتادى؛ ئاستۇردىڭ ادامدارى - ولار راسىمدهر ارقىلى، ئىنلىكىنەر ارقىلى، بەلگىلەر جانە وزگەرمەيتىن تارتىپتەر ارقىلى قۇدaiعا جاقىندىدە ئاسكەتىكتەر - ولار بولەكتەنسىپ جانە قاراپايمىم جاعدىيدا قۇدaiدى سۇيىگەندى ۇناتادى؛ اكتىيۆيستتەر - جاماندىققا قارسىي شىعۇ، ادىلەتسىزدىكىپەن كۈرە سۇ جانە وسى الەمدى جاقسىي جەرگە اينالدىرۇغا تىرسىۋ ارقىلى قۇدaiعا سۇيىسىپەنىشلىگىن بىلدىرىدە ئامقۇرشىلار - باسقالارى سۇيىپ، ولارغا كەرەگىن بەرۋە ئارقىلى قۇدaiعا دەگەن سۇيىسىپەنىشلىگىن بىلدىرىدە ئىنتۆزىياستتار - قۇدaiدى مەيرام، توپ جاساۋ ارقىلى سۇيىدە ئاپىمىداۋشىلار - قۇدaiدى قاستەرلەپ قۇرمەتتەۋ ارقىلى سۇيىدە ئىنتەلەكتۇرالدار - قۇدaiدى وي - ساناسىمەن، وقىپ ويرەنۋ ارقىلى سۇيىدە.

قۇدaiعا سىينىۋدىڭ جانە وغان دوس بولىپ جاقىندىۋدىڭ بىر - بىرىنى تۇپ - تۇرا ئۇقساس جولدارى جوق. ئىبر شىندىق ايدان انسق: قۇدaiيدىڭ سىزگە بەلگىلەگەن قاسىيەتتەن وزگە، باسقا ئىبر ادامنىڭ كەيپىنە بولىپ، دش ۋاقىتتا قۇدaiعا ئۇلىسىق اكەلمەيسىز. قۇدai ئىسزىدىڭ ئىسز بولغانىڭىزدى قالايدى. «قۇدai اكە باسقا بىرەۋدىڭ كەيپىنە دنۋگە تىرسىپاى، وزەرەكشەلىكتەرمەن وغان سىناتىنداردى بىزدەيدى» (4).

ئىزدىڭ سىينىۋىمىز سانالى بولغانى قۇدaiعا ۇنайдى. يسانىڭ، «قۇدai يېڭىدى بارلىق اقىل - وىيڭىمەن سۇي»، دەپ وسېھت دەتكەنلى جاڭا وسېھتتە ئورت مارتە قايتالانادى. وىلاباي اىتلەغان ماداقتافى اندرىن، ئۇستىرتىن، ويرەنىشكىتى دۇغانى، نەممەسە دش سەبەسىز «قۇدaiعا شۇكىر» دەگەن سوزدەردى قۇدai ۇناتىپايدى، سەبەبى بۇل سوزدەر تۇبىنە دش وسىز اىتىلايدى. دەگەر سىينىۋ ساناسىز بولغان بولسا، وندا بۇل ماعنىناسىز. ئىسز وىيڭىزدى داسىكە قوشۇنىڭىز كەرەك.

ساناسز سینئودی یسا «قۇر بوس ئوز» دەپ اتاعان. ئىپتى قۇدای سوزنىڭ سوزدەرى دە بوس قايتالانا بەرەتسن بولسا، شارشاتاتىن بولادى، جانه ئىز ونىڭ ماعىناسى جايلىي ويلانئۇدى توقتاتامىز. قۇدایغا قۇرمەت بىلدىرىگەندە جۇرەكتەن شىققان جاڭا ئوز بەن جاڭا جولدى قولدانۋىدىك ورنىنا بوس سوزدەر مەن ئۇيرەنىشىكتى ئوز تىركەستەرسن قايتالاي بەرۋ قانشالىقتى وپ-وڭاي. وسى سەبەپتەن مەن ئىزدى قۇدای ئوزنىڭ ئارتۇرلى ئۇدارمالارسن جانە ئىگىمەلەرسن وقۇعا جىگەرلەندىرەمن. بۇل ئىزدىك سینئۇ جولىڭىزدى كەڭىتەدى. ماداقتاؤ، اللىلۇيا، اومىن دەگەن سوزدەردى قولدانبىي قۇدایدى ماداقتاؤغا تىرىسىڭىز. «ئىز ماداقتاعىمىز كەلەدى» - دەگەن ئوزدى قولدانۋىدىك ورنىنا، وسى ئۆسىك سېنۈيىمەرىنىڭ ئىزىمەن جاساپ، تاڭدانۋ، قاستەرلەۋ، قۇرمەت تۇتۇ، قاستەرلەۋ، داڭقىن اسىرۋ، باعالاۋ دەگەن سياقتى سوزدەردى قولدانپ باستاڭىز.

سونىمەن قاتار، ناققى اىتىڭىز. دەگەر ئىزدىك جانىڭىزعا ئىز بىر ادام كەلىپ «ماداقتايىمىن سەنى» - دەپ ون رەت ايتاتىن بولسا، سوزدە مىندهتى تۇردا «نه ئۇشىن؟» - دەگەن سۇراق پايدا بولادى. انسق دەمەس اىتىلىغان جىيرما ئۇيرەنىشىكتى ماداقتاؤدان گورى، انسق اىتىلىغان دەكى ماداقتاؤ ئوزىن دەستىگەندە ئىز ئۇشىن ارتىعراق بولادى دەمەس پە؟! قۇدای دادال سوندابىي ماداقتاؤدى كۇتەدى.

تاعى ئىز بۇ سىناتىنىم - قۇدایدىك ئارتۇرلى ئىزىمەردىن ئىز تىزىمگە جازىپ السى، ولار جايلىي ويلانىڭىز. قۇدایدىك ئىزىمەردى كەزدە يىسوق بوس سوزدەر دەمەس. قۇدایدىك ئىزىمەر بىزگە ونىڭ ئارتۇرلى قاسىيەتتەرى جايلىي ايتادى. كونە وسېھتە قۇدای ئۆزىنىڭ جاڭا ئىزىمەردىن بىرته - بىرتە ايتۇ ارقىلى ئۆزىن يىسرايىل حالقىنا تانىستىرغان. جانە ول بىزگە ئۆزىنىڭ ئىزىمەردىن ماداقتاؤدى بۇپىرادى.

قۇدای ئىزدىك بىرىككەن سينئومىزدا سانائۇلى بولغانىن قالايدى. قۇدای قورىنىتىقتارعا ارنالغان^۱ - شى حتىك 14 تاراۋىندا تولىق وسى جايلىي

ایتیپ «تهک بارسنه اده پ پهن ئتارتیپ ساقتالسین» ده پ ایا فتايدی (5).

وسعان بايلانسىتى سەنبەۋشى ادامدار ئىزدىڭ جىيندارمىزغا قاتىقاندا ئىزدىڭ بىرلەسىپ سىيئۇمىز ولارعا تۇسنىكتى بولسىن دەپ قۇدai بىزدەن تالاپ دەدى. پاۋىلدىڭ بايقاعانى، «ال ھگەر رۈھىگەن عانا شۇكىرىشلىك دىسمەڭ، وندا سونى ۋىنبىايتىندا دىك ورنىدا وترغان كەز كەلگەن كىسى رىزاشلىق بىلدىرگەن ئىڭىدى «اومىن» دەپ قواتتاي المايدى. سەبەبى ولى نە ايتىپ تۇرغانىڭدى ۋېپايدى. سەن قانشاما جاقسىز رىزاشلىق بىلدىرسەڭ دە الگى ادامنىڭ رۈھانى جەتلىۋىنە كومەكتە سېپەيسىك» (6). ئىزدىڭ جىيندارمىزغا قاتىساتىن سەنبەۋشىلەرگە سەزمىتال بولۇ قۇدai ئوزىنىڭ بۇيرىمى. بۇل بۇيرىققا باعنباۋ - موينسۇنىباۋدىك جانە سۇيىسپەشلىكتىڭ جوقىتىن بىلدىرەدى. مۇنىڭ تولىق تۇسندىرمەسىن «ماقساتى بار قاۋىم» اتتى كىتاپتىڭ «سېيىن - كۆوالىك دە الادى» دەگەن تاراۋىنان كورە الامز.

ئىزدىڭ سېيىنۇمىزدىڭ ئىس جۇزىنە كورىۋى قۇدaiغا فۇنайдى. قۇدai ئوزى بىلاي دەيدى: «سونىمەن باۋرلاستارىم، بىزگە وسىندىاي مول مەيرىسىن توکىكەنى ئوشىن وزدەرېڭدى قۇدai بىللىنى ارناؤغا شافىرامىن. ومىرلەرىڭ قۇدaiغا ۇنامدى، تولىقتاي باعشتالغان ئىرى قۇربانىدىقتاي بولسىن: وغان لايقتى رۈھانى قىزىمەت كورسەتتۈرلەرىڭ وسى بولادى». (7). قۇدaiغا ئىزدىڭ دەنە كىز نەگە كەرەك؟ نەلىكتەن ولى «رۈھىگەن ماعان قۇربان دەت!» دەمەيدى؟ سەبەبى دەنە كىز بولماسا ئىز بۇل دۇنييەدە دەش نارسە سىتەي المايىسىز. ماڭىلىككە بارغاندا ئىس زاجائى، جەتلىگەن دەنەگە يە بولاسىز. ئىراق قازىرگى جەردەگى بولغان ۋاقتىڭىزدا قۇدai سىزدەن، «سەندەگى باردى ماعان بەرا»، - دەيدى. ياعنى، ولى سېيىنۇدىڭ ئىس جۇزىنە

بولغانىن قالايدى. ادامداردىڭ «مەن بۈگىن كەشكى جىىندا بولا المايىمىن، ئىراق رۈحىمەن ارارلىرىڭدا بولامىن عوي» دەگەن سوزدەرسەن دەستىگەن بولارسىزدار. مۇنىڭ ماعىناسى نە كەنسىن بىلەسىزدەر مە؟ دەش

ماعناسى جوق! بوس ؟ سوزا ؟ سز جهر بهتىنده ؟ ومر سۇرگەن ۋاقىتىڭىزدا ؟ سىزدىك رۋىحىڭىز دەنەڭىز قاي جەردە بولسا تەك سول جەردە عانا بولا الادى. شىنايى سىينىۋ قۇدایدىك سوزىنە نەگىزدەلەدى.

سىينىغاندا ؟ بىز دەنەمىزدى ؟ تىرى قۇربانىدىقتاي ارناؤمىز كەرەك. ادەتتە ؟ بىز قۇربانىدىق ؟ سوزىن ھستىگەننە مالدى ؟ ولتىرۇ سياقتى ؟ ولى نارسە ھلەستەيدى، الايدا قۇدای ؟ سىزدىك ؟ تىرى قۇربانىدىق بولغانلىرىنىڭىزدى قالايدى. قۇدای ؟ سىزدىك ول ؟ وشىن ؟ ومر سۇرگەننىڭىزدى قالايدى! الايدا، ؟ تىرى قۇربانىدىقىك ماسەلەسى - ول قۇربانىدىق وُستەلىنەن اوپ سىرعىپ كەتتۈي مۇمكى، جانە ؟ بىز ؟ جىي سولاي سىتەيمىز. ؟ بىز جەكسەنبى كۇنى «العا، ؟ ماسىحتىك ساربازى!» دەگەن ولەك ايتىپ، ال دۇيسەنبى كۇنى بۇل ۇراندى وُمىتىپ كەتىپ ؟ وزېلىگەن سىمىزدى سىتەيمىز.

كۈنه وسىھەتتە قۇدای سىينىۋ بارسىندا اکەلىنگەن ؟ ارتۇرلى قۇربانىدىقتارغا قۇۋانىتىن، سەبەبى بۇل قۇربانىدىقتار يسانىڭ اىقىش اعاشتاعى قۇربانىدىق ؛ ولىمسىن الدىن الا جاريا دەكتەن. ال ؟ قازىز قۇدای سىينىۋ ارقىلى جاسالىغان العىس ؟ بىلدىرۇ، ماداقتۇ، كىشىپەيلدىلىك، تاۋبە دەت، كەشىرىم سۇراؤ، اقشالايمى قۇربانىدىق، دۇعا، باسقا لارغا قىزمەت دەت ئەنەن مۇقتاجدارمەن ؟ بولىسۇ سياقتى ؟ ارتۇرلى قۇربانىدىققا قۇوانادى.

شىنايى سىينىۋ ؟ وشىن قۇن تولەۋىمىز قاچەت. ؟ داۋىست مۇنى ؟ بىلىپ، «مەن تەگىن العاندى قۇدای يەممە باعشتاپ وُسېنبايمىن»، - دەپ ايتقان. (8)

سىينىۋدىك ؟ بىر قۇنى - ؟ بىزدىك جەك باسىمىزدىك قامىن وىلاۋدان باس تارتۇ بولىپ تابىلادى. ؟ سز ؟ بىر ۋاقىتتا قۇدایدى جانە ؟ وزىڭىزدى داڭقتاي المايىسىز. ؟ سز باسقا لاردىك كۆزىنە ؟ تۈۋىۋ ؟ وشىن نەممەسە ؟ وزىڭىز جاقسىسى سەزىن ؟ وشىن سىننا المايىسىز. ؟ سز دەرىكتى تۇرددە ؟ وزىڭىزدىك عانا قامىڭىزدى وىلاۋدان باس تارتىڭىز.

يسا «قۇدای يەڭدى بار كۈشىڭىمەن ؟ سۇي» دەگەننە ول سىينىۋ كۈش

جۇمساۋىدى تالاپ مەتەتىننىن ايتتى. سىيىنۇ ارقاشان يڭىعايلى بولا بەرمەيدى جانە كەيىر كەزدە سىيىنۇ - دەركىمىز ارقىلى ئۆزىمۇزدى باعىندىرسىپ سىتەيتىن ارەكەت. سىن - ارەكەتسىز سىيىنۇ ئۆلى سىيىنۇ مەن تەڭ.

ئۆسز قۇدايىدى ماداققاڭتاۋا ئىللە گىڭىز بولماغاندا ونى ماداققاڭىز، ئۆسز شارشاپ جاتقاندا ونى ماديققاڭتاۋ ئۇشىن ورنىڭىزدان تۇرساڭىز، دەش شاماڭىز جوق بولغاندا دا باسقالارغا كومەكتە سىسىھە گىڭىز - ئۆسز قۇدايىغا سىيىنۇ قۇرباندىغىن اكەلەسز. بۇل قۇدايىغا ئۇنایدى.

انگليياداعى ئېرى قاۋىمىنىڭ ماداققاڭتاۋ جەتە كىشىسى مەتتى رەتمنان قاۋىسم باعۇشىسىنىڭ سىيىنۇدىك شىنايى ماعىنالاسى جايىلى ئۇيرەتكەنە جايىلى ايتتى. ول سىيىنۇ مۇزىكادان جوغرافىيە كەننەن كورسەتۋ ئۇشىن سول تاقىرىپتى ئۇيرەتكەن مەرزىمەدە قاۋىسم جىنالىسىندا ان سالۇغا تىيم سالغان. وسى ۋاقتىتا بۇكىل قاۋىسم قۇدايىغا باسقا جولدارمەن سىيىنۇدى ئۇيرەنگەن. وسى ۋاقتىت اياقتالغاننان كەيىن مەتت ئۆزىنىڭ «سىيىنۇدىك جۇرەگى» اتنى تابىنۇ ئانىن جازىدى:

انەن دە جوغرافىسىن بەرە مىن،

سەبەبى ئەننىڭ ئۆزى

سەننىڭ قالاقىلەك دەمەس.

بويىماتەرەڭ ئۇڭلىپ

ئاربىر جاعدايدا

جۇرەگىمە قارايىسىڭ.

جۇرەگىڭىزگە ماڭىزدى زات ئاربىر جاعدايدا ئۆسزدىك كوزىڭىزگە ماڭىزدى بوللىپ كورسەدى.

ون ئۇشىنىشى كۇن ومىرلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىرار شىندىق: قۇدaiي ماغان تولىق يە بولعىسى كەلەدى.

جاتتاڭعا ارنالغان اىيات: «قۇدaiي يەڭdi شىن جۇرەكتەن، بۈكىل جان دۇنييە گىمەن، بارلىق اقىل-وېىگەن، بار كۇش-قۇاتىگەن ئىسوي» (ماركىار 30:12)

ويلانۇغا ارنالغان سۇراق: «قازىر قۇدaiي ئۇشىن نە ماڭىزدى؟ - مەنىڭ جۇرت الدىندا سىينىۋىم با، الدە جە كە سىينىۋىم با؟ وسىغان بايلانىستى قاندaiي شارالار قولداۋىم كەرەك؟

قۇدای سىزدەن الشاق سەزىنگەندە

«تاڭر يە جاقىپىتىڭ ئۇرىم-بۇتاعىنان
وز بەتن جاسىرىپ جاتسا دا، مەن وعان ۋەستىپەن قاراپ،
سەنىمىمدى ارتامىن»

يشاييا 17:8

ئەسىز قالاي سەزىنسەنگىز دە قۇدای شىنىمەن بار.

ئەسىزدىك ومىرىڭىزدە ئابارى جاقىسى بولغاندا - قۇدای تاماقيپەن، دوستارمەن، وتباسىمەن، دەنساۋىلىقىپەن جانە باقتىتى شاقىتارمەن قامتاماسىز ھەتكەندە وعان سىينىۋ وڭاي. الايدا جاعدايىلار ارقاشان قالاغانىمىزداي بولا بەرمەيدى. سول ۋاقتىتاردا قۇدایغا قالاي سىنىاسىز؟ قۇدای سىزدەن مىللیونداناعان شاقىرىمما الستاغاندای سەزىنگەن ۋاقتىتاناھ سىتەيىسىز؟

ئېز قىين اۇرتىپالق سەزىنگەندە دە ونى ماداقتاساق، سىناق كەلگەندە وعان ايتساق، ازىزىلغان كەزدە وعان سەنىم ارتتساق، ازاپ شەككەندە وعان باعشتالساق جانە ول الشاق سەزىنگەندە ونى سۇيىسەك بۇل سىنىۋدىك دەڭەرەك دەڭگەيى بولىپ تابلادى.

دوستىق كوبىنەسە الشاق بولغان ۋاقتىتا جانە حابارسىز بولغاندا، المى جەرەدە بولغاندا نەمەسە سوپىلە سۈگە مۇمكىندىك بولماغاندا تەكسەرلىەدى. ئەسىز قۇدایمەن دوستىق قارىم-قاتىناستا بولغاندا ونىڭ جانىڭىزدا دەكەنسىن ارقاشان سەزىنە بەرمەيىسىز. بۇل جايلى فىلىپىپ يانسىي اقىلدى سوزدەر

ایتقان: «ءاربیر قاریم-قاتننستا بېر-بېرىنە جاقىن بولاتىن جانە بېر-بېرىنەن الشاق بولاتىن ۋاقتىtar بولادى. جانە قۇدایىمەن قاریم-قاتننستا دا وغان قاشاما جاقىن بولساڭىز دا تازارى ئېرىجاقتان ھكىنىشى جاققا اۇتتىقىپ تۈرۈدى. وسى ۋاقتىتا سېنئۇ قىيىنغا تىيەدى.»

قۇدای ئىسزدى تاستاپ كەتكەندەي نەممەسە الشاق تۈرۈغانداي سەزىم بەرۋ ارقىلى ئىسزدىڭ دوستىقىلىرىنىڭ زىدى سىنايىدى. ول مۇنى ئىسزدىڭ دوستىقىلىرىنىڭ زىدى بەرىك قىلىۋ ئۇشىن سىتەيدى. قۇدای مىللىيونداغان شاقىرسىمغا الىستىاعانداي سەزىلەدى. قۇدایىدان كەلەتىن وسى رۇجانى قۇرۇعا قىشلىق كۇماندانۋ، تاستالغانداي سەزىنەتسىن ۋاقتىتارىن اىقىمىش اعاشتىق قۇدای جوحان «جان دۇنييەنىڭ قاراڭىعى تۇنەدەرى» دەپ اتاعان. گەنرىي نوۋەن بۇل ۋاقتىتاردى «الشاقتاۋ قىزىمەتى» دەپ اتاعان. ھ.ۋ. تۈزەر بۇل ۋاقتىتاردى «تۇننىڭ قىزىمەتى» دەپ اتاعان. باسقلارى وسى ۋاقتىتاردى «جان دۇنييەدە گى قىس» دەپ اتايىدى.

قۇدایىمەن ھەڭ جاقىن دوستىق قاریم-قاتننستا يسا بولغان. بۇدان كەيىن ئەۋۇت قۇدایىمەن جاقىن دوستىقتا بولغان. قۇدای داۋىتكە قاراپ ونى «كۆڭلىسمەن شىققان ادام» دەپ اتادى. سولاي بولسا ادا ئەۋۇت قۇدایغا الشاقتاپ كەتتىڭ دەپ بېرنەشە رەت نازارىلىق بىلدىرىپ، «نەگە مەنەن باس تارتىتىڭ» (1) دەگەن ھەدى. ارىنە، شىن مانىدە قۇدای ئەۋىتتى تاستاپ كەتپەدى، جانە ئىزىدى دە تاستامىدى. ول بېرنەشە رەت «مەن سەنئى تاستامايمىن، ھەش ۋاقتىتا سەنەن باس تارتىپايمىن» (2) دەپ ۋادە بەرگەن. ئېراق ھەش ۋاقتىتا، «سەن ارقاشان مەنىڭ جانىڭدا ھەنىڭدى سەزىنەسىڭ» دەگەن ۋادەنى ايتپايدى. شىن مانىنە، كەپپەر ۋاقتىتاردا ول بىزدەن ئۆز بەتىن جاسىرىپ قوياتىنىن موينىدايدى. (3) يانى، ئىسزدىڭ ومىرىڭىزدە قۇدایىدىك س-ارەكەتى كورىنېي قالاتىن ۋاقتىتار بولادى.

فلويد ماكلانىك مۇنى بىلاۋ تۇسىندىرىدە: «ئىز ئېر كۇنى تاڭمەن ويانغاندا ئىسزدىڭ بارلىق رۇجانى سەزىمەرەنگىز جوق بولىپ كەتكەدى. ئىز دۇعا دەتەئىز، ئېراق ھەش وزگەرسىن جوق. ئىز قارا

تۇنەكتىڭ كۈشتەرنە قارسى شىعايسىز، بۇل دا ھش وزگەرسىن اكەلمەيدى. ئىز رۋاحانى جاتىسىعۇلار جاسايىسىز، ...، دوستارىڭىزدان ئىز ئۇشىن دۇعا تېۋدى سۇرايسىز، ...، دىسلىرىگە تۇسۇرە العان ئاربىر كۇنا ئۇشىن كەشىرم سۇرايسىز، جانە ئاربىر تانىسىڭىزدان دا بارىپ كەشىرم سۇرايسىز. ئىز ورازا ئۇستايىسىز... ئاربىر ھش وزگەرسىن كەلمەيدى. ئىز وسى رۋاحانى شىھەلنىستىڭ قانشا ۋاقتىقا سوزىلاتىنى جايلىي ۋايىمداي باستايىسىز. بىرنه شە كۇن با؟ اپتالار ما؟ ايلار ما؟ اياقتالار كۇنى بولار ما دەكەن؟ ... ئىزدىڭ دۇعالارىڭىز قابىرعاعا شاعىلىسىپ جوق بولغاندای سەزىنەسىز. تەرەڭ مۇڭغا باتىپ، ئىز «مەننىمەن نە بولدى؟» دەپ جىلايسىز.

شىن مانىنده، ئىز جاعنان ھش اىسپ جوق! بۇل ئىزدىڭ قۇدایمەن دوستىمىڭىزدى سىناتىسىن جانە نىعاتىتاسىن ادەتتەگى جاعداي. ار ئىز بىر ئاسىحشى مۇنداي جاعدايىدى جوق دەگەندە ئىز رەت باسنان كەشىرەدى، ادەتتە بۇل بىرنه شە رەت كەزدە سەتىن جاعداي. بۇل اوپر جانە ابرىجىتاتىن جاعداي، الىيدى ئىزدىڭ سەننىمىڭىزدىڭ جەتلىۋى ئۇشىن مىنده تۇرەدە قاجەت وقىيغا. ايۋپ مۇنى بىلگەندىكتەن قۇدایدە جانىدا سەزىنېگەندە ئۆمىتكە يە بولادى. ول بىلاي دەدى: «كۇن شىعىسقا قاراي جۇرسەم، ول وندا جوق، كۇن باتىسقا قاراي جۇرسەم، وندا دا ونى تابا الامايمىن، تەرسىكەيدە تىغىلادى - ونى كورمەيمىن، تۇسکەيگە بۇرلىسام، وندا دا كورە المايىمەن. ويتكەنى ول مەنىڭ جۇرهەتن جولىمدى بىلەدى، مەنى سىناعان كەزدە مەن التىن سياقتى شعاكەلەمىن» (4).

قۇدای الشاق بولىپ سەزىنگەندە ول ماعان اشۇلى، نەمەسە ئىز كۇناعا بولا تارتىپكە سالىپ جاتىر دەپ سەزىنۋىڭىز مۇمكىن. شىن مانىنده كۇنا ئىزدى قۇدایمەن قارىم-قاتىستان الشاقتاتادى. ئىز مويىنسۇنبىاۋ ارقىلى، باسقا ادامدارمەن رەنجىسۇ ارقىلى، وغان ۋاقت بولمەۋ ارقىلى، الەممەن دوس بولۇ ارقىلى، جانە باسقا دا كۇنالار ارقىلى قۇدایدە رەنجىتىپ، ونمەن قارىم-قاتىناسىڭىزدى ئۆزەسىز. (5).

ئىز تاستالغاندای نەمەسە قۇدایدەن شەكتەتلىگەندە ي سەزىنۋىڭە

کوپ جاعدایدا کۇنائىڭ ەش قاتىسى بولمايدى. بۇل سەنىمىمىزدىك سىنالۇرى، مۇنى ئارىمىز باسىمىزدان و تىكزۈمىز قاچەت: و مىرىڭىزدە قۇدايدى سەزىنېي جاتساڭىز دانەمەسە ونىڭ سى-ارەكەتسىن ەش كورمەي جاتساڭىز دا ارى قاراي ونى ئۇيۇقى، و عان سەنسىم ارتۇرى، موينىسۇنۇقى جانە سېينىۋدى جالعاستىراسىز با؟

بۇگىنگى كۇنده ماسىحىشلىك رەدىك ەڭ كوپ جىبەرەتسىن قاتەلىگى -
ولار قۇدايدى سزدەۋىدىك ورنىنا ئىبر قىزىق كۇيىگە ەنۋىدى بىزدەيدى. ولار بەلگىلى ئىبر سەزىمگە ەنۋىدى اڭسايدى جانە سول سەزىمگە كەنەلگەن بولسا «قۇدايغا سېينىدىم» دەپ قورىتىندى جاسايدى. بۇل قاتە! شىن مانىنده، ئىبر سەزىمەرگە تاۋەلدى بولماۋىسىز ئۇشىن قۇداي ئىجىي ئىزدىك سەزىمەر سەزىمەر تاستايدى. ئىپتى يىسانىڭ جانىڭىزدا بولغانىن سەزىنۋدى اڭساۋدىك ئۆزى ئىلى دە سېيىنۋ بوللىپ تابىلمائىدى.

ئىز ماسىحىشلىك و مىرىڭىزدە سابىي بولغان كەزىڭىزدە ونىڭ شىنەن بار دەكەنسىن ئىپلۈكىز ئۇشىن قۇداي سىزگە ونى راستايتىن سەزىمەر بەرسپ، ئىزدىك ەڭ ماڭىزسىز، ئۆز قامىڭىزدى ويلاغان دۇعالارعا ئىجىي جاۋاپ بەرەدى. ئىبراق ئىز سەنىمىڭىزدە وسە كەلە ول ئىزدى وسى تاۋەلدلىكتەرەن اجىراتادى.

قۇدايدىك بارلىق جەردە ئىبر ۋاقتىتا بولۇشىمن ونىڭ سىتەرەنىڭ اشىق كورىنۋى - دەكەۋى دەكى بولەك نارسە. ئىبرنىشىسى - انىق شىندىق، ال ھىنىسى - كوپ جاعدایدا سەزىمگە تەكىزىدە لىگەن. ئىز ئىپتى ونى بايقاتماغان بولساڭىز دا قۇداي ارقاشان ئىزدىك جانىڭىزدا. ونىڭ جانىڭىزدا بولغاندىغىن قاراپايم سەزىمەن سەزىنە الماۋىڭىز دا مۇمكىن، سەبەبى ونىڭ جانىڭىزدا بولۇرى و تەدرەك.

ارىنە، ئىز ونى سەزىنگەنىڭىزدى ول قالايدى، الايدا ونى سەزىنگەننەن گورى وغان سەنىمىدى بولغانىڭىز ول ئۇشىن الدە قايدا ماڭىزدىراق. قۇدايغا ۇنايتىنى سەزىمەر ھەمس، سەنىم. ئىزدىك

سەنەمىڭىزدى نىعاتىۋا ھك كۆپ ۇلەس قوساتىن جاعدايلار - ئىزدىك ئەملىكىز شەكتەلىپ، جانە قۇدایي ھېبىر جەردەن تابىلماغانداىرى جاعدايلار. اىۋېتىك ومىرىنىدە وسلاي بولغان. ئىزلىك شىنىدە ول بارلىقىن ايرىلدى. ول بالا شاعاسىنان، بايلىقىن، دەنساۋلىقىن، جانە بارلىق مەنىشىگىنەن ايرىلدى. ھك وكتىشىسى، وتسىز جەتى تاراۋ بويى قۇدایي وغان ھش ئىتل قاتىپادى!

ومىرىڭىزدە نە بولىپ جاتقانىن ھش تۇسىنېگەندە، قۇدایي ھش ئىتل قاتىپاي قويغان ۋاقتىتا قۇدایىدى قالاي ماداقتايسىز؟ قىينشلىق كەلگەن ۋاقتىتا، ھش قارىم-قاتناس بولماي قالسا، قالايشا قۇدایعا ارقا سۈيەپ تۇرا ئاسىز؟ كۆزىڭىز جاسقا تولى بولىپ كەتكەندە قالايشا يىسادان كوز الماي تۇراسىز؟ ئىز اىۋېتىك سىتەگەنن سىتە ڭىز: «سوندا اىۋېپ تۇردى دا شاپانىن جىرتىپ، شاشىن الدىرسپ جەرگە قۇلادى دا قۇدایعا تابىندى. ول بىلاي دەدى: «انامنىڭ شىنەن جالاڭاش شىقتىم، قايتقاندا دا جالاڭاش قايتامىن. جاراتقان يە بەردى، جاراتقان يە قايتارسپ الدى. جاراتقان يەنىڭ ھىسىمى جارىلقانىن!»» (6).

سەزىمەرەڭىزدى قۇدایعا اشىپ ايتىڭىز. جۇرەگىڭىزدى

قۇدایعا تولىق اشىڭىز. كۆڭلىڭىزدەگى بارلىق سەزىمەردى توگىپ تاستاڭىز. اىۋېپ وسلاي سىتەپ بىلاي دەدى: «سوندىقنان مەن اوژىما ھەرك بەرەمنىن. قىيىغان جانمىدى سىرتقا اقتارامىن. شىمەدە قاتقان شەردى توگەمنىن.» (ايۋېپ 11:7). قۇدای الشاق بولىپ سەزىنگەندە ول بىلاي دەپ جىلادى: «شىركىن، ئارى بۇرىنىعىدai، قۇدای مەنى (كۆزىنىڭ) قاراشىعىدىاي) ساقتاب جۇرگەن كەزدەگىدەي بولسا عوی! سول كەزدەرى مەن ونىڭ شىراعى ۋىستىمەدە جارقىراپ، تۇنەكتە ونىڭ تۇسلىگەن نۇرۇمەن اداسپاي جۇرەتىن ھەدم. سول كەزدە مەن ئەملىكىزدى، كۆلەنگەن شاعىندا ھەدم، قۇدایي مەنىڭ ۇيىمە باس - كۆز بولىپ تۇراتىن ھەدى.» (7). ئەملىكىزدى كۇمانىڭىزدى، اشۇنگىزدى، قورقىنىشىڭىزدى، قايىغىڭىزدى، شاتاسۇنگىزدى تىڭدایىدى.

قۇدایعا ئۇمتىسىز ھەنەھەنەگىڭىزدى مويىندىڭ سەنەمەن ئىسى ھەنەن
 ئېلىپ پە ھەنەگىنىز؟ قايىغىرسىپ، ئېراق قۇدایعا سەنە و تىرىپ ئاۋىت بىلاي
 دەپ جازغان: «مەن سەنگەندىكەن ايتىم: مەن قاتىنى تولقىدىم.» (8).
 «قۇدایعا سەنەم ارتامىن، الايىدى كىرسىپ جىلاۋەدامىن!» دەگەن ئوز قارما-
 قايىشى ھەستىلەدى. ئاۋىستىڭىچى جۇرەگىن اشقانى تەرەڭ سەنەمەن
 بىلدىرىدە: بىرىنىشىدەن، ول قۇدایعا سەنەندي. ھەكىنىشىدەن، ول قۇدای ونسى
 دۇعاسىن ھەستىتىنى سەنەندي. ۋىشىنىشىدەن، قۇدای وغان سەزىمەدەرنى اشىپ
 ايتۇغا مۇمكىندىك بەرەتنىنە جانە ايتقانىن کەيىن دە ونى سۇيەتتىنى سەنەندي.

قۇدایدىك كم ھەنەگىنە، ونسى وزگە رەمەيتىن بولمىسىنا كۆز
 جىبەرەنگىز. جاعدايىلارعا جانە سەزىمەدەر تىڭىزگە قاراماساتان قۇدایدىك
 وزگە رەمەيتىن مىنە زىنە ارقا سۇيەپ تۇرەنگىز. قۇدای جايىلى ماڭگىلىك
 شىندىقتاردى ھەسىڭىزگە ئىڭىز: ول بىزگى، ول مەننى سۇيەدى، ول مەننىمەن
 بىرگە، مەنىڭ جاعدايىمىدى ول بىلەدى، ول مەنىڭ قامقورشىم جانە مەنىڭ
 و مىرىمە ارنالغان ونسى جاقسى جوسپارى بار. ۋ. رەيمون ھەدموند بىلاي
 دەگەن: «قۇدایدىك جارىقتا ايتقان سوزىنە قاراڭىنى باتقاندا ھەش كۇمان
 كەلتىرمە». *

اىۋېتىك ئۇمرى ۇمىت بولغانداي سەزىلىپ، قۇدای ھەش ئىتل
 قاتىپاعان ۋاقتىتا دا اىۋېتىك قۇدایدىك ماداقتاۋا لايىق قاسىيەتتەرنى ھەستە
 ساقتادى:

* ول بىزگى جانە سۇيەتتىن قۇدای (9)

* ول قۇدۇرەتتى (10)

* ول مەنىڭ ئۇمرىمەنىڭ ۋ ساق - تۇيەگىنە شەيىن بىلەدى
 (11)

* ول ئابارسنى باسقارۇدا (12)

* مەنىڭ و مىرىمە ارنالغان ونسى جوسپارى بار (13)

قۇداي وز ۋادەلەرنە سەنەمدى ھەننە سەنگىز. رۇحانى قۇرغاچىلىق ۋاقتىارىندا ئوزىڭىزدىك سەزىمەدەرىڭىزگە ھەممەس، قۇدايدىك ۋادەلەرنە ۱۱۰ سۈيەپ تۇرىڭىز. وسىلاي بولغاندا قۇداي ئىزىدى رۇحانى جەتىلۇدىك تەردەك دەڭگەينە جەتەلەپ بارا جاتقانىن ئېلىڭىز. سەزىمەدەرگە نەگىزدەلگەن دوستىق شىن مانىنە تاياز بولىپ كەلەدى.

سونىمەن ماسەلەلەر كەلسە مويمائىز. جاعدىيلار قۇدايدىك منەزىن وزگەرتە المايىدى. قۇدايدىك راحىمى ئالى دە تولىق كۈشىنە، ئىپتى ئىز مۇنى سەزىنبەسەڭىز دە ول ئالى دە ئىزىدىك جاڭىزدا. راستايتىن دەش جاعدىي جوق بولغاندا دا اىيۇپ قۇدايدىك سۈزىن ۋستانىپ تۇردى، ول بىلاي دەدى : «ونىڭ وسیھەتنەرنەن اينىغان جوقىپن، وز اۋرىستان شىققان سوزدەرسىن كۆكىرە گىمەدە ساقتادىم» (15).

دەش مۇمكىندىك كورىنبەگەندە دە قۇدايدىك سوزىنە سەنەم ارتۇ ارقىلى اىيۇپ سەنەمدى بولۇغا جىڭەر الدى. اوشتاپلىقتىك دال ورتاسىندا دا ونىڭ سەنەمى مىقتى بولدى: «ارىنە، ول مهنى ئىپتى ولترىسە دە مەن ودان ئۇمتىمىدى ۋزېبىيەن» (16).

قۇداي ئىزىدى تاستاپ كەتكەندەي سەزىنسە گىز دە سەزىمەدەرىڭىزگە قاراماستان وغان سەنەم ارتۇدى جالعاستىرساڭىز، ئىز سىينۇدىك دەڭ جوئارىعى دەڭگەينە بولاسىز.

قۇدايدىك ئىز ئۇشى نە جاساعانىن ھىشكەزدە ساقتاڭىز. دەگەر قۇداي ئىز ئۇشىن باسقا دەش نارسە سىستەمەگەن بولسا دا، يسانىڭ ايقىشتارى ولدىنى بولا ول ئىزىدىك ومىرىڭىزدىك سوڭىنا دەيىن سىزدەن ماداقتاۋ ئۇغا لايىقتى. قۇدايدىك ۋلى ئىز ئۇشىن ئولدى ! بۇل سىينۇغا دەڭ ئولكەن سەبەپ.

وكىنىشىكە وraiي، قۇدايدىك ئىزىدىك اماندىمىمىز ئۇشىن جاساعان

وْلى قۇرباندىمىنىڭ جان شوشىرىلىق ازايىتارىن ئېز ۇمىتتىق. بۇل جايىلى جاقىسى بىلگەن سايسىن ونىڭ ئادىرسىن ۇمىتا باستايىسىز. ئىتىپتى ايقىش اعاشقى شەگەلەنبەستەن بۇرسىن ادامدار قۇدایىدىك ولىن جالائاش دىپ شەشىندرىپ، ادام تانىماستاي ھىپ ۋۇرسپ سووعىپ ساباپ، تۈركە ئۇرۇمىسىز ھىپ قورلادى، باسنا تىكەندى تاج كىيگىزدى، مازاق قىلىپ بەتنە تۇكىرىدى. قاتىگەز ادامدار ونى قورلاپ جانە مازاق قىلىپ، مالعا قاراعاندابى قارادى.

سودان، قانى توگىلىپ، ئالى كەتكەن ي ساعا ئىغايسىز، زىلدەي اوسر ايقىش اعاشتى جوتانىڭ باسنا سۈرەتكىزدى. سوسىن سول ايقىشقا شەگەلەنبىپ، ايقىش اعاشتاعى بىاڭ، ازايىتى ولىمەن ولۇڭە قالدىرىلىدى. ونىڭ اقتىق قانى توگىلىپ جاتقاندا ادامدار ونىڭ الدىنا تۇرسپ، ونى جامان سوزدەرمەن قورلاپ، ونىڭ اوسرتىپالىعىن كەلەكە ھىپ، «قۇداي بولامىن دەپ دىڭ عوي»، – دەپ مازاقتادى.

سوسىن يسا بۇكىل ادامزاتتىك كۇناسىن موينىنا العاننان كەيىن قۇداي ونىڭ جۇزىنە قاراي الماي، ودان بەت بۇردى. يسا تەرهەك قايىعىدا، «قۇدايم، قۇدايم، نەلىكتەن مەننى تاستاپ كەتتىك»، – دەپ جىلادى. يسا ئۆزىن امان ئىپ قالۇغا مۇمكىنىدىگى بولدى، الايدا ولاي بولغاندا ئىزىدى قۇتقارا الماس دى.

سول ساتتەگى قاراڭىلىسىقى سوزبەن ايتىپ جەتكىزۈ مۇمكىن دەممىس. نەلىكتەن قۇداي وسونشاما سۇمدىق، قاتىگەز قورلىققا جول بەرسپ شىدادى؟ نەگە؟ مۇنىڭ سەبەبى: «سىز ماڭگىلىك توزاقتان امان قالىپ، ماڭگىلىكە ونىڭ ۇلىلىعىمەن بولىسۋېڭىز ئۇشىن. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى «قۇداي بىزدىك كۇنالار سىمىزدى ھشقاشان كۇنا جاساماغان ماسىشكە ارتتى. ونىمەن تىعىز بايلىنىسقان بىز وسى ارقىلى ئاتاڭىر الدىندا اقتالدىق» (17).

«سىز بارلىغانما يە بولۇ ئۇشىن يسا بارلىعىنان باس تارتتى. سىز

ماڭگى ئومىرى سۈرۈچىز ئۇشىن ول ئولدى. وسىنىڭ وزى سىزدىڭ ماڭگىلىك العىسىڭىز بەن مادا قاتاۋىچىزغا لايقىتى. ھندى ھې ۋاقتىدا «ئۇشىن العىس ايتۈم كەرەك؟» دەپ تاڭدان باڭىز.

ون ئورتىنىشى كۇن.
ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانق.

ويلاندىر ار شىندىق: مەن نە سەزىنگەن بولسام داقۇدai شىنىمەن بار.

جاتتاۋىغا ارنالغان ایات: «قۇدai: «مەن سەنەن باس تارتىپايمىن، ھشقاشان جالعىز قالدىرمائىمىن» دەگەن عوی» (مۇر. 13:5)

ويلانۇغا ارنالغان سۇرراق: قۇدai الشاق بولىپ سەزىلگەندە ونىڭ جانىمدا ھكەنسىن ھسىمەدە قالا يى ساقتاپ جۇرە الامىن.

ءىمىز قۇدایىدىڭ وتباسىنا
بەيىمدى لىپ جارا تىلىغانىمىز

«مەن «بۇتامىن»، ال سەندەر «ساباقتارىمىسىڭدار»

جوحان 5:15

«ئىمىز ئارىمىز دە كۈپىگىمىزگە قاراماستان
ئەمسىختىڭ رۋاحانى دەنەسىمىز،
وسلالىي وزارا بايلانىسقان مۇشەلەرىمىز»

رىيەدىكتەرگە. 5:12

قۇدایدیك و تباستا بەيىمده لىپ جاراتلىغان

«تاڭىر كۈپتەگەن ادامداردى كۈنادان قۇتقارىپ،
ۋىزىنىڭ رۇحانى بالالارى ھېپ، قۇرمەتكە بولەدى،
ال ولارعا قۇتقارىلۇچ جولىن سالغان ئىمىشلىنى
ازاپ شەڭتى ارقىلى كەمەلدىكە جەتكىزدى»
دەستىكتەرگە ارنالغان حات 10:2

«قاراڭدار، اكەنىڭ بىزگە دەگەن سۇيىسىپەنىشلىگى قانداي زون:
قۇدایدیك رۇحانى بالالارى دەپ اتالامىز جانە ناق سولايىمىز دا!»
جوغاننىڭ 1 - حاتى 3:1

ئىز قۇدایدیك و تباستا بەيىمده لىپ جاراتلىغانسىز.

قۇداي و تباستا يە بولعىسى كەلەدى، جانە ئىزدى سول و تباستىڭ ئىز بولىگى بولۇچ ئۇشىن جاراتتى. بۇل قۇدایدیك ئىزدىك و مىرىتىزگە ارناعان ھىنىشى ماقساتى. مۇنى ول ئىز تۈبلەماستان بۇرسن جوسپارلاغان. قۇداي ئىزلىك نەگىزگى مازمۇنى قۇداي ئۆزىن سۇيەتىن، سىيلايتىن، جانە و نىمەن بىرگە پاتشالىق ھەتەتىن و تباستىن قۇرۇمىسى كەلەتىنىن اڭگىمەلەيدى. ول بىلاي دەيدى «قۇداي ئىزدى يىسا ئىمىشلىك ارقاسىندا رۇحانى بالالارى ھەتىگە الدىن - الا بەلگىلەپ قويىدى؛ ونىڭ بىزگى ھەركى وسى بولغان.» (1).

قۇدای سۈيىپەنىلىك بولغاندىقتان ول قارىم - قاتىناستى قاتتى باعالايدى. ونىڭ بولمىسى - قارىم - قاتىناستا بولۇ، جانه ول ئوزىن اكە، ئۇل، روح دەپ و تىباسىنا تان سوزدە رەمن تانىستىرادى. بۇل ۇشىرىلىك قۇدایدېك ئوزارا قارىم - قاتىناسى. بۇل قارىم - قاتىناستا ئىپە - تەڭدىكتىك ئۆزدىك ۇلغىسى، جانه مۇنىڭ ئىز ئۇشىن قادىاي ماعنىناسى بار دەندىگىن ئۇسنىپ الۋىمىز كەرەك.

قۇدای ارقاشان وزىنە سۇيىسىپەنىشلىكىپەن قارايدى، سول سەبەپتى
ول دەش ۋاقىستا جالىعىز بولمايدى. ول تىباسىنا مۇقتاج بولمادى، الايىدى
وتىباسىنا يە بولۇ وىنك قالاۋى. سول سەبەپتى ول ئىزدە جاراتۋىدى، ئىزدە
ۋىزىنىك وتىباسىنا ھنگىزۋۇدى جانە ئۆزىنىك بارلىق يەلىكىن بىزبەن
ئەپلىسۋۇدى جوسپارلادى. بۇل قۇدایغا قاتتى ۋۇنайдى. قۇدای ئوزى بىلاي
دەيدى: «ول شىنaiي حابارى ارقىلى بىزگە ماڭگىلىك ئومىر سىيلاب، جاڭا
جاراتلىسىنداعى توڭىمىش رۇحانى بالالارى بولۇمىزدى قالادى» (2).

۴ اربیر ادامدی قوْدایی جاراتقان، الایدی ۵ اربیر ادام قوْدایدیک بالاسی
۵ ممهس. قوْدایدیک وتباسینا قوسلؤدیک بىردهن ۶ بىر امالى - سول وتباسيندا
قايتادان تۈلىۋ. ۷ بىرىنىشى مارتە تۈلىغاندا ۸ سىز ادمازات وتباسىنىك مۇشەسى
بولاسىز، ال ھىكتىرىنىشى رەت تۈلىۋ ارقىلى ۹ سىز قوْدایدیک وتباسىنىك مۇشەسى
بولاسىز. قوْدایي ۱۰ بىزدى رۇحانى قايتا ئۈغىزىپ، جاڭا ۱۱ ومىر سىيلادى، سول
سەبې پىتى بۇدان سىلاي قوْدایدیک وتباسىنىك مۇشەسىمىز» (3).

قۇدايدىك و تىباسىنىڭ مۇشەسى بولۇغا بارلىقى شاقىرىلىغان (4)، ئېراق بېل جىرەتىنىڭ ئېرىغاندا شارت - يىساغا دەگەن سەنىم. قۇداي ئۆزى سۈزى

بىلاي دەيدى: «بارلىقىك دا يسا ماسىحىك دەگەن سەنىمەدەرىك ارقىلى قۇدايدىك رۋاحانى بالاسىستىدار» (5).

«سزدىك رۋاحانى وتباسىڭىز تاندىك وتباسىڭىزدان دا ماڭىزدى، سەبەبى بۇل ماڭىگى بار بولادى. بىزدىك جەر بەتنىدەگى وتباسىمىز قۇدايدىك بىزگە بەرگەن سىيى، بىراق ولار ۋاقىتىشا عاتا بار بولادى، جانە نازىك، اجراسو ارقىلى، ارا قاشقىتىق ارقىلى؟ جىي بۇزىلادى، قارتىيادى، جانە ھش شاراسىز ولىمگە بارىپ تىرەلەدى. بىراق بىزدىك رۋاحانى وتباسىمىز - باسقا سەنۋىشلىھەرمەن قارىم - قاتىناسىمىز ماڭىگە سوزىلاتسىن بولادى. قانى ئىبرادامداردىك تۈستىغانان گورى يساعا دەگەن سەنىمى ئىبرادامداردىك بىرلەستىگى الدەقايىدا كۈشتىرىك جانە بۇل الدەقايىدا تۇراقى بايانىسىن. پاۋىل قاي ۋاقتىتا بولماسىن بىزدىك بارلىقىمىزغا ورتاق ماقساتتى قاراستىرغاندا ول قۇدايدى بىلاي دەپ ماداقتايىتىن ھدى: «سول سەبەپتەن مەن سەندەر ئۇشىن قۇداي اكەمىزدىك الدىندا تىزە بۇگىپ، وغان سېينامىن؛ كوكتەگى جانە جەردەگى بۇكىل اكەلىك بەدەل ونىڭ اتنان تارايدى» (6).

قۇدايدىك وتباسىندا بولۇدىك ارتىقشىلىمى.

قۇدايدىك وتباسىندا تۈبلغان ۋاقتىتا سز عاجايىپ سىيلىقتارعا يە بولدىڭىز. ولار: وتباسىنىڭ ھىسىمى، وتباسىنىڭ قاسىيەتتەرى، وتباسىنىڭ ارتىقشىلىمى، وتباسى مۇشەسىنىڭ مۇمكىنىكتەرى، جانە وتباسى مۇراسى! (7). قۇداي ئۆزى، «سونىمەن ھندى قول ھەمس، رۋاحانى ۇلىسىك؛ ال رۋاحانى بالاسى بولغان سوڭ، قۇداي ساعان ۋادە ھتكەننەر سىيلايتىن بولادى»، - دەيدى (8).

جاڭا وسىيەت بىزدىك مۇرامىزغا ۇلكەن سالماق سالىپ ايتادى. ول بىلاي دەيدى : «ال يسا ماسىحپەن جۇرگەن سەندەرىك بارلىق قاجەتتەرىڭدى دە منىڭ قۇدايمىم كەرەمەتتەي قاماتاماسىز ھەتھىن بولادى»

(9). قۇدایدیك بالالارى رەتىنده و تباستىنداعى باقىتقا كەنەلۋىمىز كەرەك. جەر بەتىنده بولغان ۋاقتىمىزدا قۇداي بىزگە «مولىان شەكسىز راھىمن... جاقسىلىعىن، ۋەلىلىعىن... دانالىعىن... قۇدیرەتىن... جانە مەيرىسمىن» بەردى (10). ئېراق كوكىك بارغاندا ئىپتى دە مول مۇراعا يە بولاتىن بولامىز.

پاۋىل بىلاي دەگەن: «ول كوكىركەتكەرىڭدى وياتىپ، رۇحانى نۇرغا كەنەلتىپ، وزدەرىڭدى قاندای ۇمىتكە شاقىرغانىن، ياعنى وز حالقىنا كەرەمەت يىگىلىكتەر سىلايتىننى بىلسەڭدەر كەن.» (11). بۇل مۇرانىك قۇرامىنا انىق نە كەرەدى كەن؟ بىرىنىشىدەن، ئېز ماڭگىڭە قۇدایمەن بىرگە بولامىز (12). كىنىشىدەن، ئېز ئاسىختىك بەينەسنى تولىسىمەن وزگەرەمىز (13). ۋىنىشىدەن، ئېز بارلىق اۋرۇدان، ولىمنەن جانە ئۆرتىپالىقتان ازات بولامىز (14). تورتىنىشىدەن، ئېز سىتەگەن سىتەرسىمىز ئۇشىن سىليلق السىپ، قىزمەت ورنىمىزدى ئۆستىرەمەن (15). بەسنىشىدەن، ئاسىختىك ۋەلىلىعىنا ورتاق بولامىز (16). نەتكەن مۇرا دەسەڭىزشى؟ ئىز ئۆزىكىز ويلاعانىنان دا الدەقايدا باي ادامىسىز. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «سوندىقتان دا قۇدایدیك وز حالقىنا ساقىتعان مول يىگىلىكىن يەمدەنۋىمىزدى كۇتەمىز. دشقاشان ئىشىپ بۇزىلمايتىن، ئوشىپ - سولىپ قالمايتىن سول مۇرالارىك سەندەر ئۇشىن كوكىتە دايىن تۇر.» (17). مۇنىڭ ماعناسى - ئىزدىك ماڭگىلىك مۇراڭىز قۇن جەتىپەس، تاپ - تازا، تۇراقتى جانە قورعالغان دەگەندى بىلدۈرەدى. دشىكم دە ونى سىزەن تارتىپ المايدى. بۇل سووعستىك، كەدەي كەنۇميكانىك نەممەسە تايىيعى اپاتتىك بىپالىنان دا جوپىلمايدى. بۇل قارتايغاندا التىن كومەك اقى دەممەس، بۇل ماڭگىلىك مۇرا، بۇل ئۇشىن ئىز ئەتلىپ، كۇش سالۋىڭىز كەرەك. پاۋىل بىلاي دەگەن: «قاندای جۇمسى بولسا دا، ونى ادام بالاسى ئۇشىن عانى دەممەس، يەمىز ئۇشىن سىتەپ جۇرگەندەي جان - تاندەرېڭمەن اتقارىڭدارا سەبەبى و سىنىڭ اقىسى رەتىنده سەندەر يەمىزدەن ۋادە تەتكەن يىگىلىكتەرسىن قابىلدايىتىندارىڭدى بىلە سىڭدەر» (18). قارتايغاندابى ئىتنى زەينەت اقى -

تىم قىسقا مەرزىمىدىك ماقسات. ئىز ماڭگىلىكتىك نۇرىنىدا ئىزمىر ئۇرۇپ بىڭىز كەرەك.

شومىلدىرۇ ئاسىمى ارقىلى قۇدайдىك وتباسىنىڭ مۇشەسى
دەنەنگىن رەسمى تۇردى جاريا دەتىۋ.

ساۋ وتباسىنىڭ وزىندىك ماقتانىشى بولادى؛ وتباسى مۇشەلەرى سول
وتباسىنىڭ ئىز بولىگى بولىپ كورسۇڭە دەش ئۇيالمايدى. وكتىشكە وراي،
يسانىڭ وسېيت دەتكەن شومىلدىرۇ راسىمنەن ئۆتۈ ارقىلى و زەھرەن
كۆپشىلىكتىك الدىندا رۇحانى وتباسىلارىن دەش ۋاقتىتا اشق جاريا دەتىپەگەن
كۆپتەگەن سەنۋىشلەرمەن كەزدەستىم.

شومىلدىرۇ ئاسىمى - ئۇزاق كۇۋىتىدى قابجەت دەتەسىن نارسە دەمەس.
بۇل ئىزدىك قۇدайдىك وتباسىنىڭ مۇشەسى دەنەنگىزدىك
سالماقتىلىغىن كورسەتەتىن ئاسىم. بۇل كۆپشىلىككە، «مەن قۇدайдىك
وتباسىنىڭ ئىز بولۇغا دەش ئۇيالمايمىن»، - دەپ جار سالۇ بولىپ
تابىلادى. ئىز شومىلدىرۇ راسىمنەن ئۆتىڭىز بە؟ يىسا ئۆزىنىڭ وتباسىنىڭ
ئاربىر مۇشەسىنە وسى كەرەمەت راسىمنەن ئۆتۈدى وسېيت دەتكەن. ول
بىزگە، «سوندىقتان كۈللەي حالىقتارعا بارىڭدار! ولارىدى مەنىڭ شاکىرتتەرسىم
دەتىپ، قۇدای اكەنىڭ، رۇحانى ۇلىنىڭ جانە قۇدای رۇحنىڭ اتىمەن
شومىلدىرۇ ئاسىمنىن وتكىزىڭىدەر». - دەپ بۇيرىدى (19).

مەن كۆپ جىلدار بويى، «نەگە يسانىڭ ۇلى تاپسۇرماسى شومىلدىرۇ
راسىمنە بىزگى حابار ايتۇ مەن ئاتالىم بەرۋەگە قاراعاندای بىرددەي سالماق
سالادى؟»، - دەپ تاڭدانىپ ئۆچۈرمىم.

سودان كەين شومىلدىرۇ ئاسىمى قۇدайдىك بىزدىك ومىرىمىزگە ارناعان
دەكتىشى ماقساتى دەنەن، جانە قۇدайдىك ماڭگىلىك وتباسىنا مۇشە بولۇدى

بەينه له يىتىنن ئۇسىندىم.

شومىلدىرۇ ئاراسىمنىڭ وزىندىك ئامانى بار. ئىزدىڭ شومىلدىرۇ راسىمنىن ئۆتۈگىز ئىزدىڭ سەنىمىڭىزدى، ئاسىختىك ئولىپ قايتا تىرىلگەننىن جاريا دىپ ئىزدىڭ دىسکى ئەملىپ، يىسا ماسىحتەگى جاڭا ئەمر ئۇشىن قايتا تىرىلگەننىڭىزدى بەينه لەيدى.

ئىزدىڭ شومىلدىرۇ راسىمنىن ئۆتۈگىز رۇحانى شىندىقتىك تاندىك كورىنسىسى، بۇل قۇداي ئىزدى ئۆزىنىڭ وتباسىنا ئىپ كەلگەن نىدەگى وزگەرسىتى سۈرەتتەيدى. «سەبەبى ياخۇدى نە باسقا ۇلتىتكى ادامى، قول نەمەسە ھەرىكتى بولايىق، ئاراسىمىز ئېر قۇداي رۇحى ارقىلى ئېرتۇتاس رۇحانى دەنەگە ئەنگىزىلدىك. بارلىقىمىز دا سول ئېر قۇداي رۇحقا كەنەلدىك.» (20). شومىلدىرۇ ئاراسىمى ئىزدى قۇدايدىك وتباسىنىڭ مۇشەسى ئەتپەيدى، مۇنى ئەتكى يىساعا دەگەن سەنم جۇزەگە اسرادى. شومىلدىرۇ ئاراسىمى قۇدايدىك وتباسىنىڭ ئېر مۇشەسىنىڭ ھەندىگىزىدى كورسەتەدى. ۋىلهنگەن كە زەدە تاعاتىن ساقىينا سېپەتتى، شومىلدىرۇ ئاراسىمى دە ئىزدىڭ جۇرەگىڭىزدەگى شىتەي بەرلىكە العاندىقتى دىسکە سالۋۇشى ئاراسمى. بۇل سەنىمنىڭ العاشقى قادامدارىندا تىكىزىلەتىن ئاراسمى، مۇنى ئىزدىڭ رۇحانى جەتىلىگەننىڭىزگە دەيىن كۇتۇدىڭ قاجەتى جوق. قۇداي سوزدەگى كورسەتلىكەن جالعىز شارت - ئىزدىڭ سەنىمىڭىز.

جاڭا وسېتەتىه ادامدار يىساعا سەنم ارتا سالا شومىلدىرۇ راسىمنىن وتكەن. ھەلۋىكتەر كۇنىنده 3000 ادام يىسانى قابىلداعان كۇننە - اق شومىلدىرۇ راسىمنىن وتكەن بولاتىن. سول سىاقتى، ھېيوپىيانىڭ ئېر جەتە كىشىسى يىسانى قابىلداعانىن كەيىن بىردهن سۇغا شومىلدىرۇ راسىمنىن ئۆتتى، جانە پاۋىل مەن سىلۋاڭ فىلىپتەگى تۇرمەنىڭ باستىغۇن جانە ونىڭ وتباسىن ئۇن ورتاسىندا شومىلدىرۇ راسىمنىن وتكىزگەن. جاڭا وسېتەتىه شومىلدىرۇ ئاراسىمى كەينىگە دىش قالدىرىلماغان. دەگەر ئىز سۇغا شومىلدىرۇ راسىمنىن وتپەگەن بولساڭىز يىسانىڭ وسېتەت وتكەننىدەي تەز ارادا سول راسىمنىن ئۆتىڭىز.

ءومىرىدىك دك ۇلى ارتىقشىلىقى

قۇدای ئوزى بىلەي دەيدى: «ادامداردى وغان باعيشتاعان ئاماسح تە سول ادامدار دا ئىبر اكەدەن تارايدى. سوندىقتان دا ئاماسح ولاردى باۋرلاستارىم داپ اتاۋدان ئىيالمايدى» (21). وسى عاجايىپ شىندىق جۇرەگىڭىزدەن تەرەك ورسن السىن. ئىز قۇدایيدىك وتباسىنىڭ ئىبر بولىگىسىز. جانە يسا ئىزدى كېھلى ئىتكەندىكتەن قۇدای ئىزدى ماققان تۇتادى. يىسانىڭ مىنا سوزدەرنىدە داش قاتە جوق. «مىنە، مەنىڭ «شەشەم» مەن «باۋرلارسىم»! سەبەبى كوكىتەگى اكەمنىڭ ھركىن ورىنداؤشىلار ماغان باۋىر، قارىنداس، شەشە سىپىھىتتى» (22). قۇدایيدىك وتباسىنا مۇشە بولۇ - ئىزدىك ومىرىڭىزدەگى كەزدەسەتىن دك ۇلكەن قۇرمەت جانە دك ۇلكەن ارتىقشىلىق. داش نارسە بۇغان تەڭ كەلمەيدى. ئۆزىڭىزدى ماڭىزسىز، كەرەكىسىز نەمەسە قورغانسىز سەزىنگەندە كەمنىڭ مەنىشىگى كەنىڭىزدى بىرددەن ئىستەزگە ئىڭىز.

ون بە سەنىشى كۈن.

وەمرلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ.

ويلاندىرار شىندىق: مەن قۇدایيدىك وتباسىنا بەيىمەلىپ جاراتلىغانىم.

جاتتاۋغا ارنالغان اىيات: «قۇدای ئىزدى يسا ئاماسحتىك ارقاسىندا رۇحانى بالالارى متۇگە الدىن - الا بەلگىلەپ قويىدى؛ ونىڭ بىزگى ھركى وسى بولغان» (دەنس 1:5)

وېلانقۇعا ارناالغان سۇراق: باسقا سەنۋىشلىه ردى مەنىڭ وتباسىمنىڭ
ادامدارى رەتىنده قابىلدادۇدى قالاي باستاي الامن ؟

16

ومرده گی هك ماڭزدى نارسه نه؟

«هگەر ئىپتى بارلىق مال مۇلكىمىدى بېشارالارعا ۇلەستىرىپ بەرپ، جانىمىدى قۇربان ھىپ، تانىمىدى وتقا جاعۇغا قىسام، ئىراق سۇيىسىپەنىشلىگىم بولماسا، بۇدان دا كەلەر پايدام جوق.»
كورىندىقتارعا ارنالغان 1- حات 3:13

«ال وسى سۇيىسىپەنىشلىك ونىڭ وسىيەتتەرى بويىنىشا جۇرۇمىزدە. سۇيىسىپەنىشلىككە ساي ارەكەت ھەۋى كەركەن بۇل وسىيەتتى باستاپقىدان بەرى ھىپ كەلەسىڭدەر.»

جو حان 6:2

ومرده گى هك ماڭزدى نارسه - سۇيىسىپەنىشلىك. قۇداي سۇيىسىپەنىشلىك بولغاندىقتان سىزگە ئۇيرەتكىسى كەلەتنىن هك ماڭزدى سابااغى - سۇيىۋىدى ئۇيرەنۋە. بىز ئۇيىۋ جاعنان وغان قاتتى ۇقساسىپىز، سونندىقتان ونىڭ بىزىگە بەرگەن ئاربىز وسىيەتتەرىنىڭ نەگىزى سۇيىسىپەنىشلىك بوللىپ تابلاادى. «بۇكىل تاۋرات زاڭىن ورىنداؤ منا ئاربىز بۇيرىققا سايادى: « وزىگدى قالاي سۇيىسەڭ ماڭايىڭدابى ادامىدى دا سولاي سۇي. » (1).

باسقالاردى ئۇز پايداڭزدى ويلاماي سۇيۇ و ئاي نارسە دەمەس. بۇل ئىزدىڭ ئۆزىمىشلى بولمىسىمىزغا قايىشى كەلەدى. سول سەبەپتى ئىزلىنى ئۆمىز بويى ئۇيرەنۋىمىز كەرەك. ارىنە، قۇداي سىزدىڭ ئاربىز

ادامدی سوئیگه نیگرzdی قالایدی، ئېراق ول ئىزدىك ونىڭ و تباستىنداعى ادامداردى سوئیۋىدى ۇيرەنگە نىمىزگە دەركىشى كۈلى بولىدەي. ئىز بايقاناتىڭىزداي، بۇل ئىزدىك و مىرىڭىزگە ارنالغان ھكىنىشى ماقسات. پەتىرى بىزگە، «اركىمگە لايق قۇرمەت كورسەتىڭىدەر: رۇحانى باۋرلاستارىڭىدى سوئىڭىدەر»، - دەيدى (2). پاۋىل دا بۇل ويىدى قايتالاپ، «سوندىقتان مۇمكىندىك باردا بارلىق ادامدارغا، اسىرىھ سەنەمى ئېر باۋرلاستارىمىزغا جاقسىلىق سىتەي بەرەيىك!»، - دەيدى. (3)

نهلىكتەن قۇدai ئىزدىك باۋرلاستارىمىزغا دەركىشى سوئىسپەنىلىك كورسەتۈمىزدى تالاپ ھتەدى؟ سەبەبى قۇدai ۋىزنىڭ و تباستىڭ ھاڭ نەگىزگى دەركىشىلىگى - سوئىسپەنىلىك بولغانىن قالايىدى. ئىزدىك ئىنلىك ناسىدارىمىز دەھىس، قايتا ئۆزارا بىر-بىرىمىزگە كورسەتەتىن سوئىسپەنىلىكىمىز باسقا ادامداردىك الدىندا يسانى كۆالىك ھتەدى. وسىنى يسانى ئۆزى ايتقان. ول، «مەنىڭ شاكىرتتەرم ھەندىكتەر رىڭدى ھەلدىك ئابارى ئۆزارا سوئىسپەنىلىكتەر سىن بىلەتىن بولادى»، - دەگەن بولاتىن. (4) جۇماقتا قۇدایدەك و تباستىمەن ماڭگىلىك بىرگە بولىپ قوانىمىز. ئېراق ماڭگىلىكتەگى سوئىسپەنىلىك قارىم-قاتىناسقا دايىارلانۇمىز ئۇشىن بۇل دۇنييەدە ايانبىاي ھېتكەتەنۇمىز قاجەت. قۇدai ئىزدى جاتىقىرۇ ئۇشىن «تباستىنداعى حاۋىكەر شىلىكتەر» بەرۋەدە، مۇنىڭ ھاڭ ئېرىنىشى ماقساتى - ئېر-بىرىمىزدى سوئيۇدە جاتىقىرۇ.

قۇدai ئىزدىك باسقا سەنۇشىلەرمەن تۇراقتى، جاقىن بولۇڭىزدى قالايىدى. سەبەبى و سلايشا ئىز سوئيۇ قابىلەتىڭىزدى جەتىلدەرە اللىز. سوئىسپەنىلىك بولەكتەنگەننەن كەلمەيدى. ئىز ادامداردىك جانىنا، ئىزدىك مازاڭىزدى الاتىن، جەتلىمەگەن، اشۇنگىزدى كەلتىرەتىن ادامداردىك اراسىندا بولۇڭىز كەرەك. قارىم-قاتىناس ارقلى ئۇش ماڭىزدى شىندىقتى تۇسىنەمىز.

« و مسمردی هك ۇزدىك قولدانۋىدىك جولى - سۇيىسىپەنىشلىك

سۇيىسىپەنىشلىك سىزدە هك جو عارى ورىندا بولۇئى قاجەت، « سىزدىك الدىڭىعى قاتارلىقۇندىلىقىڭىز جانه ۇزدىك قاسىيەتىڭىز بولۇئى قاجەت. سۇيىسىپەنىشلىك « سىزدىك » و مىرىڭىزدىك جايلى بولىگى ھەمس، بۇل هك ماڭىزدى بولىگى. قۇدای « سوزى »، « سۇيىسىپەنىشلىكتىك جولىن قۇڭدار »، - دەيدى. (5).

سۇيىسىپەنىشلىكتى و مىرددەگى هك ۇلكەن ون ماقساتىڭ « بىرى رەتىنە قاراستىرسىپ »، « و مىرىمە قول جەتكىزگىم كەلەتسىن نارسەلەردىك ئىرى - سۇيەتسىن ادام بولۇ »، - دەپ ايتقان جەتكىلىكسىز. قارىم - قاتىناس و مىرىڭىزدەگى باسقا نارسەلەردىك بارلىقىنان جو عارى بولۇئى « تىس ». نەگە دەيسىز عوي؟

سۇيىسىپەنىشلىك جوق بولسا « و مىردىك » شەمانى بولمايدى. پاۋىل، « دەگەر ئىتپى بارلىق مال مۇلکىمىدى بېشىارالارعا ۇلەستىرسىپ بەرسىپ، جانىمىدى قۇربان دەتىپ، ئاتانىمىدى وتقا جاعۇغا قىيىسام، ئىسراىق سۇيىسىپەنىشلىگىم بولماسا، بۇدان دا كەلەر پايدام جوق »، - دەپ پايسىماعان (6).

« بىز كۆپ جاعدىيدا » و زەمىزدىك كۈن جوسپارىمىزدىك از عانا بولىگىنە قىستىرسىپ قويۇغا بولادى دەپ وىلايمىز. بالا لارىمىزبەن قارىم - قاتىناس جاساۋغا ۋاقتى بەلگىلەپ، باسقا ادامدارعا دا ۋاقتى بەلگىلەپ ئەمىرى سۈرەمىز. مۇنداي جاعدىي قارىم - قاتىناستى و مىرىمىزدەگى كۈپتەگەن جۇمىستاردىك ئىرى رەتىنە قاراۋغا يىتەرمەلەيدى. ئىراق قۇدای بۈكىل « و مىرىمىزدىك » وزىن قارىم - قاتىناس دەپ ايتادى.

ون و سىيەتتىڭ تورتەۋى - « بىزدىك قۇدایمەن قارىم - قاتىناسىمىز جايلى، ال قالغان التاؤى » بىزدىك ادامدارمەن قارىم - قاتىناسىمىز جايلى ايتادى. ئىراق ون و سىيەتتىڭ اربىرەۋى قارىم - قاتىناسقا بايلانىستى

ایتلىغان! كەينىرەك يىسا مۇنى، «قۇدايدى ئۇي جانه ادامداردai ئۇي» دەگەن دكى انسقتاما ارقىلى ايتتى. ول بىلاي دەدى: «قۇداي يەڭدى شىن جۇرەكتەن، بۈكىل جان دۇنيه گەمن، بارلىق اقىل- ويىڭمەن ئۇي!» بۇل ھك ۋلى دا باستى وسىيەت. ال ھكىنىشىسى دە دال سول سياقتى ماڭىزدى: « وزىگىدى قالاي سۇيسەڭ، ماڭايىڭداعى ادامدى دا سولاي ئۇي ». بۈكىل تاثورات زاڭى مەن يايىعامبارلار حازبالارى وسى دكى وسىيەتكە نەگىزدەلگەن. » (7) قۇدايدى ئۇيىپ ئۇيرەنگەنەن كەينىگى ئەمىرىدىك ھكىنىشى ماقساتى - باسقالاردا ئۇيىپدى ئۇيرەنۋ.

ئېزدىك ئەمىرىمىزدەگى ھك ماڭىزدىسى جەتىسىكە جەت ئەممەسە دۇنييە جىيناڭ دەمس، ئېزدىك ئەمىرىمىزدەگى ھك ماڭىزدىسى - قارىم - قاتناسى. دندەشە ئېز نەلىكتەن قارىم - قاتناسقا از كوڭلۇ ئېز ئۇرمىز. ئېزدىك كۇندەلىكتى جوسپارمىز تىم كۇردەلى بولغاندا ئېز قارىم - قاتناسقا ئۇستىرىتن قاراپ، سۇيىسىپەنىشلىكتەگى قارىم - قاتناسقا قاچەتتى ۋاقتىتى، كۇشتى جانه كوڭلۇ ئېلۋەدى ازايىتا باستايىمىز. اسىعىس ئۇستىنده قۇداي ئۇشىن ھك ماڭىزدى نارسەنى ئۇمتىپ كەتەمىز.

قارىم - قاتناسىتكەن جاۋى - كۈن كورسى ئۇشىن جانتالاسا جۇمىس سىتەۋىمىز. ئېز كۈن كورۇمەن، جۇمىس سىتەۋەمەن، قاربىزداردى تو لمەۋەن ۋايىم كەشىپ جۇرەمىز، جانه العا قويغان ماقساتتاردى ئەمىرىمىزدىك جالعىز مانىنده يىرىنىداۋعا تىرىسامىز. بۇلار ئەمىرىدىك ئەمانى دەمس. ئەمىرىدىك ئەمانى - قۇدايغا جانه ادامدارغا سۇيىسىپەنىشلىكپەن ارەكەت تۇ.

سۇيىسىپەنىشلىك ماڭىي جاسايدى. قۇداي بىزگە سۇيىسىپەنىشلىكتى ئەمىرىدىك جوغاراعى ئەمانى دتىپ قويىڭدار دەگەن، سەبەبىي - سۇيىسىپەنىشلىك ماڭىي جاسايدى: « سونىمەن سەنەم، ئۇمت، سۇيىسىپەنىشلىك - وسى ئۇشەۋى ماڭىي قالادى. ال سولاردىك ھك باستىسى سۇيىسىپەنىشلىك بولادى ». (8)

سۇيىسىپەنىشلىك ماڭگى ئىز قالدىرادى. ئىزدىك جەر بەتىنده گى و مىرىڭىزدە ئۇزاق جانە ماڭگى ئىز قالدىراتىن نارسە ئىزدىك بايلىقىڭىز نەمە سە جەتىستىكتەرىڭىز ھەمس، قايتا ئىزدىك باسقا ادامدارمەن قارىم-قاتىناسىڭىز. تەرەزى انانىڭ ايتقانىنىدايى، «دەڭ ماڭىزدىسى ئىزدىك قانشالىقتى سىتەگەن ئىڭىز ھەمس، ئېراق سول سىكە قانشاما سۇيىسىپەنىشلىك سالغانىڭىز». سۇيىسىپەنىشلىك ماڭگىلىك مۇرانىڭ قۇپىاسى.

مەن قايتىسىن بولايىن دەپ، ئەميرىنىڭ سوڭىعى ساتتەرسىن ئۇرۇپ جاتقان كۆپتەگەن ادامداردىك تو سەگىنىڭ جاىندا بولىپ كوردىم. ولاردىك ھېبىرەۋىنىڭ دە، «مەنىڭ وقۇ بىتىرگەن سىمەنگى ماقتاۋ قاعاز سىمىي السىپ كەلىڭىدە رشى. مەنىڭ ۋەتىستان سىمىي، مەددالدار سىمىي جانە جەتىستىگىم ئۇشىن ئىغان ئىنس ساھات سىمىي كۈزىمە ئېرى كورسەتىڭىدە رشى» دەپ ايتقانىنى سىتمەدىم. ئەميرىنىڭ سوڭىعى ساتى كەلگەندە ادامدار اينالاسىندىاعى باعالى زاتتاردىك بولۇنى ئۇمتىلىمايدى. سول ساتتەر دە ئېزدى سۇيىكتى جانە بىزبەن قارىم-قاتىناستا بولغان ادامدار قورشاپ تۇرسا دە كەن دەيمىز.

ئەميرىنىڭ بارلىق ئامانى قارىم-قاتىناستار دەن ئەن ئەميرىمىزدىك سوڭىعى ساتتەرنىدە تۈسىنەمىز، ال اقىل دەگەن سىمىز - ئېزدىك وسى ماڭىزدى شىندىقىتى سوڭىنا جاقىن ھەمس، ھەرتەر دە تۈسىنگەن سىمىز. بۇدان ارىتىق دەش نارسە جوق دەن ئۆشىن ئۆشىن ئۆشىن و مىرددەن قايتار ساتتەردىك كۇتۇردىك قاجەتى جوق.

ئېز بويىمىز داعى سۇيىسىپەنىشلىكتىك دەڭگە يىمەن باعالانامىز. سۇيۇدۇ ئۇرىن ئۇرىن ماقسات دە تۈرىمىزدىك ئۇشىنىشى سەبەبى - ماڭگىلىكتە ئېز سۇيىسىپەنىشلىك كەن سەبەبى باعالانامىز. قۇداي ئېزدىك قارىم-قاتىناستار سىمىزدىك ساپا سىنا قاراپ ئېزدىك رۇحانى و سۇيىمىزدىك دەڭگە يىن انىقتايىدى. سىز اسپانغا بارغاندا قۇداي سىزدەن، «ماغان جۇمىستاوعى جەتىستىكتەرىڭ جايلىنى، بانكتەگى شوتىك جانە اوە سىتەنگەن سىتەردىك جايلى ايتىپ بەرشى»، - دەپ سۇرامايدى، كەرسىنىشە، ول سىزدەن باسقا ادامدارغا، دەركىشە مۇقتاج بولغاندارغا قاندای

جۇرەكپەن قاراعانىڭىزدى باقىلاب قارايتىن بولادى. يىسا، ونى ئۇيۇدۇشكىلىرىنىڭ جولى - ونىڭ وتباسىن ئۇيۇچىنىڭ جانه ولاردىڭ مۇقتاجىدىقتارىنا جاۋاپ بەرۋە دەپ ايتتى: «سەندەرگە شىندىغان ايتايسىن: مەنىڭ مىنا باۋىرلاستارىمنان ئىپتى هەك ماڭىزسىز بولىپ كورىنگەن بىرەۋىنە جاساغان جاقسىلىقتارىڭدى شىن مانىنده ماعان جاساغاندارىڭ!» (9).

ئىز ماڭىلىككە نىگەن ۋاقتىتا بارلىخىندا ارتىا قالدىراسىز. وزېڭىزبەن السىپ كىرەتىن تەك ئىبر نارسە - ئىزدىك مىنە زىڭىز. وسى سەبەپتەن قۇداي ئۇزى، «ئىز ئۇشىن هەك ماڭىزدىسى - سۇيىسىپەنىشلىكپەن ارەكەتەتىن سەنسم»، - دەيدى. (10). وسىنى ئېلىپ السىپ ار - كۇندە تاڭمەن ويانغاندا تو سەگىڭىزدىك جانىنا تىزەرلەپ وترىپ، نەمە سە ونىڭ شەتىنە وترىپ بىلاي دەپ دۇعا تىڭىز : «يىسا، بۇگىن نە نارسە سىتەتىن بولسام دا، مەن ۋاقتىتى سەنلى ئۇيىسىپ وتكىزەتىن بولايىنىشى. سەبەبىي ئىمىرىدىك ئانى وسى عوي. مەن بۇل كۇندى تەككە جىبەرگەم كەلمەيدى». ھەگەر ئىز الدىڭىزدەعى كۇندى تەككە جىبەرەتىن بولساڭىز قۇداي سىزگە سول كۇندى نە ئۇشىن بەرۋە ئىتىستى؟

سۇيىسىپەنىشلىك كورسەتۋىدىك ئۇزدىك جولى - ۋاقتىت بولۇ.

نە نارسەنىڭ بىزگە قىمبات ھەكەن سول نارسەگە ارنایتىن ۋاقتىتىڭىزبەن ولشەپ بىلۇڭە بولادى. ئىبر نارسەنى ماڭىزدى جانە باعالى دەپ ھېپتەسە ئىز، سول نارسەگە كۆپ ۋاقتىت بولە باستايىسىز. كەز كەلگەن ادامىنىڭ ۋاقتىن قولدانۋىنا قاراپ ونىڭ نە نارسەنى باعالايتىننىن بىلە الاسىز. ۋاقتىت - هەك ۋلەن سىلىق، سەبەبىي ول مولشەرمەن يەرىلىگەن. ئىز كۆپ اقشا جاساي الاسىز، الايىدى كۆپ ۋاقتىت جاساي المايىسىز. ئىز بىرەۋىگە ۋاقتىتىڭىزدى بەرگەن ۋاقتىتا ئىز ئىمىرىتىڭىزدىك ئىبر بولىگىن بىرەسىز، جانە مۇنى ھەش ۋاقتىتا وزېڭىزگە قايتىپ الا المايىسىز. وسى سەبەپتەن، باسقا ادامدارغا بەرە الاتىن ھەق قىمبات سىلىقىڭىز - ئىزدىك

ۋاقتىڭىز.

قارم-قاتناس ماڭىزدى عوي دەپ ايتۇ جەتكىلىكىسىز. ئىز بۇل سوزمىزدى وسيعان ۋاقت ئۈچۈن بولۇشىز ارقىلى دالىلدەۋىمىز كەرەك. قۇر سوز ايتۇدىك داش ماڭىزى جوق. «بالالارىم مەنىڭ، سوز جۇزىندە دەمەس، سس جۇزىندە سۇيىسپەنشىلىك كورسەتىڭدەر» (11). قارم-قاتناس ۋاقت تىرىسۋۇدى تالاپ دەتىدى، جانە سۇيىسپەنشىلىكتى باسقا سوزبەن پەن ۋاقت» دەپ دەك ۋۆزدىك تۈسىندرىمە بەرۋەگە بولادى. سۇيىسپەنشىلىكتىك نەگىزى ئىزىدىك ويلاغانىمىز نە باسقالارغا بەرگەن سىزدىك مولىشەرى دەمەس، الايىدى وسيعان ئۆزىمىزدى قانشالىقتى ارنىپ بەرگەن سىز بولىپ تابىلادى. كۆپ جاعدايدا ادامدار وسىنى تولىق تۈسىنې يىدى. كۆپتەگەن ادامدار مەنىمەن ئۆولىسىپ، «ايەلم مەن بالالارىمدى تۈسىنې يىمىن. مەن ولاردى كەرەگىنىڭ بارلىقىمەن قاماتامامىز دىپ جاتىرىمىن، ولارغا بۇدان ارتىق نەندى نە كەرەك؟»، - دەگەندەرسىن دەستىدىم. دەگەر سىز دە سولاي ويلاپ جاتساڭىز، مەنىڭ سىزگە ايتارىم، ولارغا سىز كەرەكىسىزا ئۆزىدىك كۆزىڭىز، سىزدىك قۇلاعىڭىز، سىزدىك ۋاقتىڭىز، سىزدىك نازارىڭىز، سىزدىك جاندارنىدا بولۇشىڭىز، سىزدىك بارىتاتاڭىز، ياعنى ولارغا ۋاقت ارناناعانىڭىز كەرەك. مۇنىڭ ورنىن ھشنارسە دە تولتىرا المايىدى. ادامنىڭ دە قاتتىق تىللەيتىن سىلىلىنى - اسىل تاستار، راوشان گۈلى نەمەسە شوکولاد دەمەس. ادامنىڭ دە تەرەك تىللەيتىنى - تولىق نازارغا يە بولۇ. سۇيىسپەنشىلىك سىزگە باسقالاردىك قامىن ويلاپ، وز قۇقىقتارىڭىزدان باس تارتۇغا جەمته لەيدى. نازار اۋدارۋەتىڭىز ارقىلى ئىز، «مەن سەننى جوعارى باعالايمىن، تىپتى ئۆزىنىڭ قىمبات ۋاقتىمىدى ساعان ارناؤدامىن»، - دەيسىز. سىز ۋاقتىڭىزدى ارناعان ۋاقتىتا قۇربانىدق جاسايسىز، ال قۇربانىدق سۇيىسپەنشىلىكتىك بولمىسى. يىسا مۇنى ۋلەكى دىپ بىلاي دەپ سۈرەتتەگەن: «ماسىحتىك ئىزىدى ئۆشىپ، بىز ئۆشىن ئۆزىن قۇربان دەتكەنىندهي، سەندەر دە بىرىرىڭدى سۇيىپ ومىرسۇرىڭدەر!.... ومىرسۇرىڭدەر» (12). سىز ئېر نارسەنى سۇيىمەسە ئىز دە بەرە الاسز، الايىدا

هش بەرمەي سۈيىھى المايىسىز. «ويتكەنى قۇداي ادامزاتتى سوننداي قاتىتى سۈيىگەندىكتەن، وزىنك جالعىز رۋاحانى ۇلسن قۇربانىدىققا بەردى» (13). وز قالاۋىڭىزدى، سەغايلى جاعدايدىڭىزدى، ماقساتىڭىزدى، قاۋپىسىزدىڭىزدى، اقشاڭىزدا، كۈشىڭىزدى نەممەسە ۋاقتىڭىزدى باسقا بىرەۋدىك جاقسىلىقى ئۈشىن ارناؤ، ياعنى وزدەگەنىڭىزدەن باس تارتۇ.

سۈيىسپەنشىلىك كورسەتۋ ئۈشىن ئازىزەك جايلى ۋاقتى.

قاراپايسىم ئىستى هەرتەڭىھە فالدرى بەرۋ - ادەتتەگى جاعدايى. الايدا سۈيىسپەنشىلىك بارلىعنان دا جوعارى بولغاندىقتان ول جوعارى نازارعا يە بولادى. قۇداي ئۆزۈ مۇنى قايتالاپ ايتادى. ول بىلاي دەبىدى: «سوننەتىن مۇمكىندىك بار بولغاندا بارلىق ادامدارعا، اسىرەسە سەنسمى ئېرى باۋسرا ستارعا جاقسىلىق سەتىي بەردىك!» (14) «جاقسىلىق جاساۋعا ار مۇمكىندىكتى پايدالانىڭدار، سەبەبى قازىرگى كۈندهر زۇلمىدىققا تولى». (15)

«قولىڭنان كەلىپ تۇرغاندا مۇقتاجىدارعا جاقسىلىق كورسەت، سوغان لايىق جاندارعا» (16).

نه سەبەپتى ئازىز جاقسىلىق سەتەۋ ئۈشىن هەق قولايلى ۋاقتى؟ سەبەبى، سىزدە قانشا ۋاقتىقا دەيىن وسى مۇمكىندىكتىك بولاتىسىن ئىز بىلدەمىسىز. جاعدايلار وزگەرەدى. ادامدار وىرددەن قايتادى. بالاlar ئۆسىپ ھەر جەتەدى. ئىز ھەرتەڭى كۈن جايلى ھەن كەپىلدىك بەرە المايىسىز. ھەگەر سۈيىسپەنشىلىك كورسەتكىڭىز كەلسە ونى ئازىز سەتەگەنىڭىز ئەجۇن بولادى.

ئىز ئېرى كۈنى قۇدايدىك الدىندا تۈراتىنىڭىزدى و يەما المىپ، كەلەسى سۇراقتار جايلى و يلانىپ كورىڭىزشى: ادامداردان گورى جۇمىس پەن جانسىز زاتىاردى جوعارى قويىغان ۋاقتىمارىڭىزدى قالايمىسىز؟ ئىز كىمەن كوبىرەك ۋاقتى وتىكىزىپ باستاۋىڭىز كەنەك؟

و سىنى ورسنداۋ ئۇشىن كۈندەلىكتى جوسپارىڭىزدان قاندای ئىستىالىپ تاستاۋىڭىز كەرەك؟ نە نارسىنى قۇربانەتۋىڭىز كەرەك؟ ئەم سىرىدىك ھەك ۋەزدىك جولى - سۇيىسپەنىلىك. سۇيىسپەنىلىكىك ھەك ۋەزدىك كورىنىسى - ۋاقتى. سۇيىق ئۇشىن ھەك قولايلى ۋاقتى - ئاقازىر.

ون التىنىشى كۇن.
ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق.

ويلاندار شىندىق: ئەم سىرىدىكىپەن سۇيىسپەنىلىكىپەن بايانىسىقان.

جاتتاۋغا ارنالغان ايات: «بۈكىل تاثرات زاڭىن ورسنداۋ مىنا ئېرىپقا سايادى: «ئۆزىگىدى قالاي سۇيىسەك ماڭايىڭىداعى ادامى دا سولاي ئۇي» (عالات.5:14)

ويلانقعا ارنالغان سۇرراق شىنىمەن دە مەن قارىم - قاتىناستاردى ھەك جو عارعى ورسنعا قويامىن با؟

قۇدايدىڭ ئىزى ئۇشىن بەلگىلەگەن ورنى

«سونىمەن سەندرەن نە بوتهن، نە كرمە سياقتى ھەمس،
قۇدايدىڭ حالقى بولىپ كەلگەن ياهۋىدى سەنۋىشلەرىمەن بىردى،
سول حالىقىتىڭ ازاماتىسىڭدار، تىپتى «قۇدايدىڭ وتباسىنىڭ
مۇشەلەرسىڭدەر!»

ھەمس 19:2

«ال ونىڭ «وتباسى» - ماڭىڭى تىرى قۇدايدىڭ قاۋىمى،
ول شىندىقى تىرىك، تىيانىش سەكلىدى
جوعارى كوتەربىپ ئۆستايىدى»

1- تىمۇتە 15:3

ئىز تەك سەنۋىگە عانى ھەمس، مۇشە بولۇغا جاراتلىغانىسىز. تىپتى
ھەدم باعىنداعى كەمەلدى، دەش كۇناسىز جاھىدايدا دا قۇداي «ادامنىڭ جالعىز
بولغانى جاقسىي بولماس» (1) دەپ ايتتى. بىز قوعامدا بولۇ ئۇشىن
جاراتلىغانىسىز، جانە وتباسىندا بولۇغا يكەمەدلېپ جاراتلىغانىسىز. قۇدايدىڭ
ماقساتتارىسىن ھېبىرەۋىسىز دە جالعىز بولىپ ورنسىدai المايىمىز. قۇداي
ئىزىنده جاپادان جالعىز بولغان نەمەسە باسقا لاردان تاسالانىپ ئەمەر
سۇرەتلىن جانە باسقا ادامدارمەن قارىم-قاتناس جاساۋدان اىيرلىغان ھېبىر
كىيەلى جانە رۇحانىي ادام جوق. قۇداي ئىزى، «بىز بىرگە قالانغانىسىز،

بىرىكتىرىلىكەنلىز، بىرگە قويىلغانىلىز، ئېرىدىك مۇشەلەرسىمىز، مۇراعا بىرگە يە بولغانىلىز، بىر- بىرسىمىزگە جاراسامىز، ئېرى اكەنىك قولىندامىز جانە كوكىكە بىرگە كوتەرىلىملىز»، - دەپ ايتادى. (2) بۇدان بىلاي ئىز جەكە شەغانابولسىپ تۈرلتىن ادامە مەسىز.

ئىزدىك يىسامەن قارىم- قاتىناسىڭىز جەكە قارىم- قاتىناس بولغانىمىن دە، قۇداي ئىزدىك باسقا لار دان بولەكتەنگەن تىڭىزدى قالامايدى. قۇدايدىك وتباسىندا ئىز بارلىق باسقا دا سەنۋىشلىرىمەن بايلانسىقانسىز، جانە ئېز ماڭگىلىككە بىر- بىرسىمىزدىكى بولامىز. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «بارسىمىز دە كويتىكىمىزگە قاراماستان ئىماسىحتىك رۆحانى دەنەسسىمىز، وسىلاي ئۆزارا بايلانسىقان مۇشەلەرسىمىز» (3).

يىسانىك سوڭىنان ھەرقەتكە سەنۋىدى عانادەمەس، سونىمىن قاتار قۇدايدىك ئىز ئۇشىن بەلگىلەگەن ورنىدا بولۇدى دا بىلدىرىدە. ئېز ونىڭ دەنەسىنىڭ - قاۋىمىنىڭ مۇشەلەرسىمىز. ك. س. لىيۇس بىلاي دەگەن: «مۇشە بولۇ دەگەن ئوزى ئۇپ نەگىزىنەدە سەنۋىشلىرىدەن باستالغان، الايدا وسى الەم بۇل ئوزدىك ماعىناسىن جوپىچىسىنىڭ بولۇ ئۆز دۇكەندرى. دۇكەندرى ئۆز «مۇشەلەرنە» جەڭلىدىكتەر، جارناما جاساۋشىلار «مۇشەلەرنىڭ» انتارىن قولدانىپ حاتتاما تىزىمدهرسىن جاسايدى. قاۋىمىداردا مۇشە بولۇ ھەش تالاپىسىز جانە جاۋاپكەرشىلىكىسىز جاي عانا ئۆز اتنى تىزىمگە نىڭىزىپ قوبۇچ بولسىپ كەتتى.

پاۋىل ئۇشىن قاۋىمىنىڭ «مۇشەسى» بولۇدىك ماعىناسى - ئىتىرى دەنەسىنىڭ دەڭ قاجەتتى ورگانى بولۇدى، ياعنى، يىسانىك دەنەسىنىڭ دەڭ قاجەتتى ئۆزارا بايلانىستى ئېرى بولىگى بولۇدى بىلدىرىگەن. قاۋىم دەگەنلىمىز - دەنە، بۇل عىمارات دەمەس نەمەسە وۇيم دەمەس، بۇل ئىتىرى اعزاز. ئىزدىك دەنە گىزدىك مۇشەلەرى دۇرسىن قىزىمەتە دەتىپ، ماقساتتارىن ورنىداۋ ئۇشىن ولار ئىزدىك دەنە گىزگە قوشىلغان بولۇلارى كەرەك. ئىماسىحتىك دەنەسىنىڭ ئېرى بولىگى رەتىنەدە دە ئىز دە دال سو لايسىز. ئىز دە كەشە ماقسات ئۇشىن جاراتلىغانسىز. الايدى، جەرگىلىكتى قاۋىمىعا

قوسیل‌ماعان بولساگیز، و مسرگیزدگی هکنشی ماقساتتی جو عالتوذاسیز. و سی و مسراهدگی وز و رسنگیزدی با سقالارمهن قاریم-قاتناس جاساز ارقیلی انقتایتین بولاسیز. قوْدایی سوزی بیزگه بسلای دهیدی: «دهنه میزدگی موشله رسنگ کوپ، اری ولاردیگ اتفاراتن قیزمه‌تته رسنگ ارتورلی هکه نینده‌ی، بیز بارسیز ده کوپتگیمیزگه قاراماستان ماسحتگ رژه‌جاني دهنه سیمیز، و سلای وزارا بایلانسقان موشله رسنگ» (۴).

هگهه دنهه مۇشەسى ئېر جاعدايلارمەن دنهه دەن ئۆلىنىپ ئۇسىپ قالاتىن بولسا وندا ول ئىشىپ ئېر قالادى. ول ئۆز بەتىمەن ئۆمر سۈرە المايىدى، جانه ئىز دە دال سوندایىسىز. جەرگىلىكتى دەنهنىڭ قان تامىلارىنان اجراب، شابىلىپ قالغان بولساڭىز، ئىزىدىك رۇحانى ئۆمىرىيىز سولىپ، تەرسىلىكىن توقتاتادى. (5) وسلاي بولغاندىقتان رۇحانى قۇلۇقىدىك العاشقى بەلگىلەرى سەنۋىشىلەردىك سىينۇ قىزمەتى مەن باسقا دا جىيندارينا تۇراقتى كەلمەۋى بولىپ تابلاادى. ئېز سەنۋىشىلەردىك جىينىنا نەمقورارىلىقىپەن قاراي باستاعاندا ئىزىدىك ئۆمىرىمىزىدىك باسقا دا جاقتارى السىرەھى باستايدى.

فُودایدی و تباستندا بولوڏان باسقا ئېبر سه به پته رگه بولا باس تارٿو عا
بولمایدی. قاوشم ده گه نسمیز - وسی الهمگه ده گه نم قُودایدیلک حاباری. يسا
بسلاي ده گه نم : «سول برگه تاستیل ڦوستینه مهن وزیمه سه نوشله رسیلک
قاوشمن سلامن. و نی ئیپتی ئولیمنیل کوشته ری ده جه گه المایتن
بولادی» (6). قاوشم قورمايتتن جانه ماڻگی جاسایتن ئاماسحتیل دنه سی.
ول وسی دُونیه ده ن ده ڦواقي جاسایدی، جانه ئیزديلک وسی قاوشمنعا
سه پتىگىز تيه دی مه؟ «ماع ان قاوشمنیل قاچه تی جوق!» ده یتن ادام
ئوزمىشل نه مه سه افسماق ادام. قاوشم وته ماڻگىز دی بولغاندقتان يسا قاوشم
ئوشن ايقشتا ئولدى. «ءاماسح قاوشم ئوشن جانن قيدي» (7). ءاماسح
قاوشمدى سُويه دی جانه ول قاوشم ئوشن جانن قيدي.

قدیمی سوادی، «مساحتیک قالتّدیعی» جانه «مساحتیک دنه‌سی» (۸)، - دهی اتابدی. بساعاً، «من سدنی سویه‌من، سراق سه‌نیک

قالیگددیعیگدی ۇناتپایمین» نەممەسە «مەن سەنی قابىلدايىمىن، ئېراق سەنىڭ دەنە گۈنەن باس تارتامىن»، - دەگەندى دەستەتە المايىمىن. الايدا ئېز قاۋىمىدى كەلەكە تەكتەنە، نەممەسە قاۋىمنان باس تارتقاندا دال سولاي سۈيىتىمىز. ئېراق، قۇدای يىسا قاۋىمىدى قالاي سۈيىسە بىرگە دە سولاي سۈيىتىڭدەر دەپ بۇيرادى. قۇدای ئوزىزى، «رۇحانى و تباستىلارىڭدى سۈيىتىڭدەر»، - دەيدى. و كىنىشىكە وراي، كۆپتەگەن سەنۋىشلىرى قاۋىمىدى قولدانادى، الايدا سۈيىمەيدى.

ئىزدىڭ جەرگىلىكتى قاۋىمىڭىز.

قۇدای ئوزىنەدە قاۋىم دەگەن ئوز بىرنەشە جەردە عانا تارىختا بولغان بارلىق سەنۋىشلىرىدى بىلدىرىدە. ئېراق قۇدای ئوزىنەدە قاۋىم دەگەن ئوز قولدانلىغان ار جەردە بۇل جەرگىلىكتى، كورىنەتسىن قوعامداستىقتى، جىينىدى بىلدىرىدە. جاڭا وسىت جەرگىلىكتى قاۋىمنىڭ مۇشەسى بولغاندى ماقولىدaiدى. قاۋىم مۇشەسى بولماي جالعىز بولغان سەنۋىشلىرى - حالق الدىنندا جاساعان دورەكى كۇنالارنى بولا قاۋىمنىڭ قاۋىمنان شىعارلىغان ادامدار بولغان. (9).

ئۆزىنىڭ تۈراقتى قاۋىمى جوق ادامدى قۇدای ئوزى دەنەدەن تىس مۇشە، وتارдан بولىنگەن قوي نەممەسە جەتىم بالا رەتىنە سۈرەتتەيدى. بۇل تايىعاتقا جات كورىنسى. قۇدای ئوزى بىزگە قۇدایدەك حالقى بولىپ تابىلاتىن باسقا دا «سەنۋىشلىرىمەن بىردىي قۇدایدەك و تبassi مۇشەلەرسىتىڭدەر» دەيدى (10).

بۇگىنگى كۈنگى جەكە ادامدار ھش نارسەگە ئاتاولسىز بولماۇغا تارىيەلەيتىن مادەنېتىك اسەرپەن كۆپتەگەن رۇحانى جەتىمەر پايدا بولدى. بۇلار ھشىر جاۋاپىكەرشلىكىسىز، ارنالماي ئېراق قاۋىمنان ھكىنى قاۋىمعا كوشىپ جۇرەتىن «كوشپەندى» سەنۋىشلىر. ادام قاۋىم مۇشەسى بولماي - اق، ئىتپىتى جىيندارعا فاتىسپىاي - اق جاقسى سەنۋىشى بولا الادى دەپ كۆپتەگەن ادامدار

سنه‌هدي، الايدا قوداي وسممهن مؤلهه که لسيپه يدي. قوداي سوزي ادامنيش
جه رگيلكتي قاوشما قاتسيسوينا کويته‌گدن سه به پته کورسه‌ته‌دي.

نه سه به پتی سیزگه قاؤ سمدیق و تیاسی قاچه ت؟

قۇدایدیك و تباسى ئىزدى شىنايى سەنۋىشى ھەپ تانىستىر ادى. ھەگەر دە مەن يىسانىڭ شاکىرتتەرىنىڭ توپىندا بولماسام، ئۆزىمىدى يىسانىڭ شاکىرتىمەن دەپ اتاي الماس ھەمم. يىسا، «مەنىڭ شاکىرتتەرمىن ھەندىكتەرىڭدى ھەلدىك ئېرى ئۆزارا سۈيىسپەنىشلىكتەرىڭنەن بىلەتىن بولادى»، - دەدى (11).

«بز «ارتورلى تاجرىيەمىزبەن، «ارتورلى ناسىلدەن جانە «ارتورلى
البەۋەمەتىك دە گىڭىدەن «بز قاۋىمدىق وتابىنى سۇيىسىپەنىشلىكىپەن
بىرىكىكەندە بۇل وسى الەمگە وته كۈشتى كۆلالىك بولادى. (12). «سiz جەكە
«وزىڭىز يىسانىڭ دەنەسى دەمەسىز. وسى دەنەنى جارىيا دىپ كورسەتۈ
«ۇشىن باسقا ادامدارمەن بىرىگۈڭىز كەرەك. جەكەلەپ دەمەس، بىرلەسکەندە
«سىز ونىڭ دەنەسى بولامىز. (13)

قۇداي ئوزىزىنە كورسەتىلگەن قاۋىملىك ئۆلگىسىنە ئىز پىساغا

ارنالغانیمیزدای بیر-بیرمیزگه ده ارناللؤمیز قاجهت. قوْدای بیزدهن ؤوز ؤومریمیزدی ئبیر-بیرمیز ؤوشن بەرگەنیمیزدی کۇتهدى. جوچان 3:16-3:16 نى بىلەتن ادامداردیك كۆپشىلىگى 1جوچان 16-3-نىڭ ماڭىزدىلىمىن تۇسینبەيدى: «يسا ئاسىزحتىك وز ئومرسن ئبىز ؤوشن قىيغاندىسى ارقىلى نااعىز سۇيىسىنەشلىكتىڭ نە دەكەننە كوزىمیز جەتنى. ئبىز دە باۋىرلاستارمیز ؤوشن جانمیزدی قىيۇغا دايىار بولۇمیز كەرەك.» (16). يسا ئبىز ؤوشن ئومرسن قىيدى. ئبىز دە باۋىرلاستارمیز ؤوشن جانمیزدی قىيۇغا دايىار بولۇمیز كەرەك. بۇل قۇربانىدىق دەتنىن سۇيىسىپەنشلىك. قوْدای ئىزدی وسنى باسقا سەنۋەشلىك رگە كورسەتكەنگىزدى كۇتهدى. بۇل يسا ئىزدی قالاي سۇيىسە، ئىزدە باسقالاردى سولاي سۇيۇقىڭىز قاجهت.

قاۋىمدىق وتباسى ئىزىدىك رۋحانى بۇلشىقەتتەرىڭىزدى قاتايتۇعا كومەكتەسەدى. ئىز قاۋىم جىنالىسىنا جاي عانا قاتىسىپ ئجۇرۇ جانە بەلسەنسىز كورەرمەن بولۇ ارقىلى دەش ۋاقتىتا دا جەتلىپ وسېيىسىز. تەك جەرگىلىكتى قاۋىمنىڭ ومىرسىنە اراسۋىڭىز ارقىلى عانا رۋحانى بۇلشىقەتتەرىڭىزدى قاتايتا الاسىز. قوْدای ئوزى بىلەي دەيدى: «ئابىر مۇشەسى ئوز مىنندەتنى اتقارسا، بۇل ار مۇشەنىڭ جەتلۇغىنە كومەگىن تىڭىزەدى، ئوسىتىپ بۇكىل دەنە ئوسىپ سۇيىسىپەنشلىك ارقىلى كۇشەيە بەرەدى» (17).

«بىر-بىرىڭە» نەمەسە «ئبىر-بىرىڭىدى» دەگەن سوزىدەر جاڭا وسېيەتتە دلۇدەن استام جەردە قولدانىلغان. بىزگە ئبىر-بىرىڭىدى ئسۇيۇ، ئبىر-بىرىڭىدى ئوشن دۇعا دەتو، ئبىر-بىرىڭىدى جىڭەرلەندىرۇ، ئبىر-بىرىڭىدى اشکەرلەۋ، ئبىر-بىرىڭىدى قابىلدۇ، بىر-بىرىڭىزگە قىزمەت دەتو، ئبىر-بىرىڭىدى ئۇيرەتتۇ، ئبىر-بىرىڭىدى قۇوانا قارسى اللۇ، ئبىر-بىرىڭىدى قۇرمەتتەۋ، ئبىر-بىرىڭىدى اۇرتىپالىغىمیزدی كوتەرۇ، ئبىر-بىرىڭىدى كەشىرۇ، بىر-بىرىڭىزگە باعنۇ، بىر-بىرىڭىزگە ارنالغان ادام بولۇ جانە تاعى باسقا ئوزارا جۇرەتتىن ارەكەتتەر جاساۋ وسېيەت دەتلەگەن. بۇل قوْدای ئوزدەگى مۇشە بولۇ دەگەن ئوزىنىڭ ماعناسىنا ساي كەلەدى!

بۇل قۇدای ئىزدىڭ جەرگىلىكتى قاۋىم ارقىلى اتقارغانىڭىزدى قالايتىن «تىباسىلىق جاۋاپكە رشلىكىڭىز». ئىز كىمەن بىرگە وسى جاۋاپكە رشلىكتى اتقارىپ جاتىرىسى؟

ماڭايىشكىزداعى ادامدار ومىرىمىزگە اراسپاغان ۋاقتىتا كىھلى ئىمەن سۈرۈ وڭاي بولىپ كورىنىدى. ئىراق بۇل جالغان سىناقتان وتىپەگەن كىھلىك. ادامداردان بولەكتەن ئۇ جالغاندىق پەن و تىرىك تۈدرىادى؛ جانىمىزدا بىزگە اسەر دەتىن ھېكىم بولماغاندا ئۆزىمىزدى جەتلەگەن ادام ساناب ئۇ جۇرۇ وته وڭاي. شىنايى جەتلەگەن مەنەز قارىم-قاتىناستا كورىنىدى.

ئۆسۈمىز ئۇشىن قۇدای ئوزىنەن باسقا دا نارسەلەر قاجەت، بىزگە باسقا سەنۋىشلەر قاجەت. بىر-بىرىمىزدەن وينەۋىمىز ارقىلى ئىزىدەتىدا تەزىزەك و سەمىز. باسقا ادامدار قۇدایىكەن لاردىك و مىرىندە نە وۇرەتىپ جاتقانىن ھەستىگەندە بۇل ارقىلى مەن دە وۇرەتىپ و سەلامىن.

ئىز ئاسىحتىك دەنەسىنە قاجەتسىز. قۇدای سىزگە ئۆزىنىك و تىباسىندا اتقاراتىن ھەركىشە ورسىن دايىنداپ قويغان. بۇل ئىزىدەك «قىزمەتىڭىز» دەپ اتالادى. وسى تاپسىرمانى ورسنداۋ ئۆشىن قۇدای سىزگە ھەركىشە دارسن بەردى: «بۇكىل قاۋىمغا كومەگى بولسىن دەپ ارقايسىمىزغا رۇحانى دارسن بەرلىدى» (18).

ئىزىدەك جەرگىلىكتى قاۋىمدىڭىز ئىزىدەك دارىنداشتىزدى انىقتايىتن، جەتلەدرەتن، جانە قولدانانىن ورسىن. ئىزىدەك قاۋىمنان تىس ۇلکەن قىزمەتىڭىز بولۇي مۇمكىن، ئىراق بۇل ئىزىدەك قاۋىمىزداعى قىزمەتىڭىزگە قوسىمشا رەتىنده ئۇ جۇرۇي كەرەك. يىسا ئىزىدەك قىزمەتىڭىزدى كوتەرمەم دەپ ۋادە بەرمەدى، ول ئۆزىنىك قاۋىمىن كوتەرمە دەپ ۋادە دەتتى.

ئىز يسانىك ئىسىن وسى الەمە جالعاستىراسىز. يىسا وسى الەمە جۇرگەن ۋاقتىتا قۇدای يسانىك تاندىك دەنەسى ارقىلى جۇمىس سىتەدى، بۇگىن

قۇدای ونىڭ رۇحانى دەنەسىن قولدانۇدا. قاۋىم - قۇدайдىك جەر بەتىنەدەگى قۇرالى. ئېرى-بىرىمىزدى ئۇيۇمىز ارقىلى يىسانىڭ سۇيىپەنىشلىگىنىڭ ۇلگىسىن جاساپ عانا قويىمماي، ونى بىرلەسىپ بۇكىل الەمگە تاراتۇمىز كەرەك. بۇل بىزگە بەرىلگەن وته ۇلکەن ارتىقشىلىق. يىسانىڭ دەنەسىنىڭ مۇشەلەرى رەتىنەدە - ئېرى ونىڭ قولدارمىز، ونىڭ اياقتارمىز، ونىڭ كۆزدەرەمىز جانە ونىڭ جۇرەگىمىز. ول وسى الەمە ئېرى ارقىلى جۇمىس سىتەيدى. ئېزدىك ارقايىسىمىزدىك قوشۇ كەرەك ۇلەسىمىز بار. پاۋىل بىلاي دەيدى: «ئېرى يىسا ماسىھىپەن ئۇچۇرسىپ، يىگى سىتەر جاساۋ ئۇشىن جاراتىلىق؛ وسىنى ورنىداۋىمىزغا قۇدای الدىن الاجدادى تۈعىزدى» (19).

قاۋىمىدىق وتباسى ئىزدى قۇلاب قالۇدان ساقتايدى. ئېزدىك دېشىرىەۋەمىز ازغىرلىۋدان ساقتالماغاننىز. دەگەر جاعدای كەلىسىپ تۇراتىن بولسا، ئىزدىك دە مەنىڭ دە كۇنا جاساۋعا يىكەمىمىز بار. (20) قۇدای مۇنى بىلەدى، سول سەبەپتى ول بىزگە ئېرى-بىرىمىزدىك دۇرسىن جولдан تايىپ كەتىپەۋەمىزدى قادا عالاۋىدى تاپىسىرىدى. قۇدای ئوزى بىلاۋ دەيدى: «قايتا، بىرده بىرەۋىشك كۇنانىڭ كەسىرىنى بولا الدانىپ، قاسارسىپ كەتىپەۋ ئۇشىن،... كۇن سايىن ئازارا دەم ئارىسىپ و تىرىڭدار» (21). «تەك عانا ئۆز قامىڭدى ويلا» دەگەن ئوز سەنۋىشلىرىدىك ئوزى دەمەس. قۇدای بىزگە ئېرى-بىرىمىزدىك و مىرلەرىمىزگە ارالا سۇيىرىدى بۇيىرىدى. دەگەر دە قازىرگى ۋاقتىتا رۇحانى شىندىقتان اداسىپ بارا جاتقان بىرەۋەلەردى بىلەتسىن بولساڭىز، ولاردى بىزدەپ بارىپ قاۋىمغا السىپ كەلۋ ئىزدىك مىنەتتىڭىز. جاقىپ بىلاي دەيدى: «باؤرلا ستارىم، قايىسى بىرەۋىشك اقىقات جولىنان تايىسا باسقا بىرەۋىشك ونى كەرى قايتارىسىن! دەستەرىڭىدە بولسىن: كىم كۇنالاردى تەرسىن جولدان قايتارسا سول ونىڭ جانىن رۇحانى ولىمنەن قۇتقارىپ، كويتەگەن كۇنالارنىڭ كەشىرىلىۋىنە سەبەپشى بولادى». (22).

جەركىلىكتى قاۋىمدا بولۇدىك تاىعى ئېرى ارتىقشىلىقى - قۇدایغا باعشتالغان جەتكەشلىرىدىك قورغاننىڭ استىندا بولۇ. قۇدای باعۋىشلارغا ئۆزىنىڭ رۇحانى قويلا رسن قورعاپ، ساقتاپ جانە ولاردىك رۇحانى

دهنساولىمعن قاداعالاپ تۇرۇدى تاپىسىرىدى. (23) ولار ۇدایى رۇحانى و مىرلەرىڭىنىڭ قامىن جەپ، سول قىزىمەتتەرى تۇرالى ھىسەپ بەرۋگە ئىيىستى. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «ول رۇحانى دارىندار سىيلاپ، سەنۋشىلىرىدىك بىرەۋلەرسن ەلشى، بىرەۋلەرسن پايىمابار، تاعى بىرەۋلەرسن بىزگى حابار تاراتۇشى، ەندى بىرەۋلەرسن قاۋىمىنىڭ رۇحانى باعۇشىسى نەمەسە تالىمەگەرى دەتىپ تايعاينىدادى. ولار قۇدايدىك قالقىن ئۆز قىزىمەتتەرسن اتقارۇغا دايىنداۋعا ئىيىس. سونىك ناتىجەسىنە ئاسىحتىڭ رۇحانى دەنهسى ئۆسىپ، كۇشەيە بەرمەك.» (24)

جەكەلەنىپ، دەنهنىك و مىرىنەن اجىراپ قالغان، قۇدايدىك و تىباىسان بولەكتەنگەن جانە رۇحانى جەتكەكشىلىرىگە باعنېباىتىن سەنۋشىلىرىدى شايتان ۇناتادى. سەبەبى بۇل سەنۋشىلىرى ونىڭ شابۇلدارنىدا ھش قورعالماغان جانە قورغانۇغا كۇشتەرى جوق ەكەنسىن ول بىلەدى.

سىزگە كەركىتىنىڭ بارلىقى دا قاۋىمدا

«ماقساتى بار قاۋىم» دەگەن كىتابىمدا مەن دەنساولىمعى دۇرسىن قاۋىمىنىڭ مۇشەسى بولۇ - ساۋ ئۆمر سۈرۈدە ئۆزى كەپلى ئەتكەنلىك تۇسىندرىگەنەمن. سىز سول كىتاپتى دا و قىتىن بولاسىز دەپ سەنەمىن، سەبەبى ئۆزىدىك ئۆمىرىڭىزدىك بەس ماقساتىن ورىندادۇغا قاۋىمىنىڭ دەركىشە دەتىپ جوسبارلانعانىن سول كىتاپتان كورە الاسز. سىينۇ - قۇدايىغا نازار اۋدارقۇغا كومەكتەسەدى؛ قاۋىم سىزگە ئۆمىرىدىك ماسەلەلەرسن جەڭىپ شىعۇغا كومەكتەسەدى؛ شاكىرت قىلىۋ سىزگە سەننىمەڭىزدى نىعايىتۇغا كومەكتەسەدى؛ قىزىمەت سىزگە دارىندار ئىخزىدى تابۇغا كومەكتەسەدى؛ بىزگى حابار سىزگە ماقساتىڭىزدى ورىندادۇغا كومەكتەسەدى. جەر بەتىنە قاۋىمغا تەڭ كەلەر ھش نارسە جوق.

ئۆسۈزىدىك تاڭداۋ ئىڭىز

دۇنیه‌گە بالا كەلگەن ۋاقتىتا ول مىندهتى تۇرده بۈكىل ادامىزات وتباسىنىڭ ئېرىپ بولىگى بولادى، ئېراق بۇل بالانىڭ تاماققاتىنىپ، بىرەۋدىك قامقورلىقىن قابىلدادىپ، دەنى ساۋ جانە مىقتى ادام بولىپ ئوسمۇي وشىن ول ئېرىپ كەشكە وتباسىنا ئىكىرىلىقى كەرەك. رۇحانىي جاعىنан دا دال سولاي. قايتادان تۈلىغان ۋاقتىتا ئىز مىندهتى تۇرده بارلىق سەنۋەشلىر دەن قۇرالغان قۇدايدىك وتباسىنىڭ ئېرىپ بولىگى بولاسىز. ئىزدىك تۇراتىن جەرىڭىزدە قۇدايدىك وتباسىن كورسەتەتىن قاۋىمنىڭ مۇشەسى بولۇپتۇزى كەرەك.

قاۋىمغا جاي عانا قاتىسوشى ادام مەن قاۋىم مۇشەسىنىڭ اراسىندىاعى اىرماشىلىق - ادامىنىڭ ارنالۇنىدا. قاتىسوشىلار شەتتە تۇرسىپ باقىلايتىن كورەرمەندەر، ال مۇشەلەر قىزىمەتتەرگە قاتىساتىندار. قاتىسوشىلار تۇتسىۋشىلار، ال مۇشەلەر - ئوز ۋۇلەسىن قوشۇشىلار. ھەگەر جاۋاپكەرشلىكتەرسەن بولىسىپەسە قاۋىمنىڭ نە پايداسى بار؟ مۇنداي ادامداردىك بىرلەسىپ ئومىر سۇرۇڭە تىلەگى بولمايدى، ولار نەكەگە وزدەرسن ارناماعان جۇبایلارداي.

نەلىكتەن جەرىگىلىكتى قاۋىمىدىق وتباسىنا قاتىسو مائىزىدى؟ سەبەبى بۇل ئىزدىك رۇحانى باۋىرلاستارىڭىزعا سوز جۇزىنده ھەمس، ئىس جۇزىنده ارنالغاندىيىڭىزدىك دالىللى. قۇداي ئىزدىك ادامدار قاندай بولسا دا ولارى سۇيىگەنىڭىزدى قالايدى. ئىز كەمەلدى قاۋىمىدى ئومىر بويى بىزدەسەڭىز دە تاپيايسىز. ئىز كەمەلدى ھەمس، كۇناكار ادامداردى سۇبىيڭە شاقىرىلىغانسىز، سەبەبى قۇداي وسلاي سستەيدى. ھەلسىلەردىك سستەرى ۋاقتىندا سەنۋەشلىر بىر-بىرىنە ھەركەشكە تۇرده ارنالغان بولاتىن. ولار قاۋىمغا ارنالغان بولاتىن. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «ولار ھەلسىلەردىك بەرسىپ جۇرگەن ئاتىمىن، ارالارىندىاعى قارىم-قاتىناسىن، نان ئۇزۇ ئاراسىمىن انه قۇدايغا سېينۋىدى بەرسك ۋستانىپ، جالعاشتىرا بەردى.» (25) قۇداي ئىزدىك دال بىرددەي نارسەلەرگە ارنالغانىڭىزدى قالايدى.

ماسىخشىلىك ئومىر تەك يىساعا عانا ارنالۇ ھەمس، بۇل باسقا

سەنۋىشىلەرگە دە ارنالۇ. ماکەدونياداعى ماسىحىلىر مۇنى تۇسىنگەن. پاۋىل بىلاي دەيدى: «ولار وزدەرسن الدىمەن يەمىزگە باعىشتاپ، سونداي -اق، قۇدايدىك ھەركىمەن بىزگە دە بەرىلە كومەكتەستى» (26) ئىز قۇدايدىك بالاسى بولا سالغانان كەيىگى قادامىڭىز - جەرگىلىكتى قاۋىمما مۇشه بولىپ قاتىسو بولۇى كەرەك. ئىز زىگىزدى ماسىحىكە ارناؤۇڭىز ارقىلى ئەمسىحىشى بولاسىز، ال ئەوزىگىزدى سەنۋىشىلەردىك ئېر توبىنا ارناؤۇڭىز ارقىلى قاۋىم مۇشهسى بولاسىز. ئېرىنىشى شەشمىڭىز قۇتقارىلۇ اكەلەدى، ھەكىنىشىسى سەنۋىشىلەرمن قارىم - قاتىناستى بەرەدى.

ون جەتنىشى كۇن ومىرلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ.

ويلاندىرار شىندىق: مەن تەك سەنۋىگە عانا دەمەس، قاۋىم مۇشەسى بولۇغا
شاھىرىلەغانمىن.

جاتتاۋعا ارنالغان ایات: «ئارىمىز دە كۈپىتىگىمىزگە قاراماستان
ئەمىسىتىڭ رەحانى دەنەسىمىز، وسلاي ئۆزارا بايانىسقان مۇشەلەرىمىز»
(رېم 12:5)

ويلانۋعا ارنالغان سۇراق جەركىلىكتى قاۋىمعا قاتىسۋىم ارقىلى
قۇدايدىك وتباسىن سۈيەتنىم جانە وغان ارنالغاندىغىم كورىنىدەي مە؟

بىرلەسىپ ئومىز سۇرۋە

«قۇدai سىيلاغان تىنىشىق سەندەرگە بىلىكىن جۇرگىزىن!
ول سەندەردى ئىرىتۇتاس رۇحانى دەنەنىڭ قۇرامداس مۇشەلر
تىندە تاتۋىلىقتا تۇرۇغا شاقىردى.
سونىمەن قاتار رىزاشلىقتارىڭدى بىلدىرىڭدەر»
كولوستىقتارعا ارنالغان حات 15:3

«باۋىرلاردىڭ نىتىماقتا تۇرۇعانى قاندai تاماشا جاراسىمىدى»
زابۇر جىرى 1:133

«بىز بىرلەسىپ ئومىز سۇرۋەگە ارنالغانبىز.

قۇدai بىزدى بىرلەسىپ ئومىز سۇرۋەگە بېىمەدەپ جاراتقان. وسى بىرلەسکەن ئومىرىدى قۇدai سوزى قاۋىم دەپ اتايىدى. بۇگىنىڭ كۈندە بۇل سوز قالاي بولغاندا دا، وزىنىڭ قۇدai سوزىنىڭ ماعىناسىن جوعالىتتى. «قاۋىم» نەممەسە «جىنالىس» دەگەن سوزىدەر - ئىپ نارسەنلىق تالداۋ ئۇشىن، ماسەلەنلى شەشىۋ ئۇشىن جىنالۇ، قارىم-قاتىناس جاساۋ نەممەسە كۆڭل كوتەرۋ ئۇشىن جىنالۇدى بىلدىرەدى. «قايدا جىنالاسىڭدار» دەگەن سۇرماق - «قاىي قاۋىمدا قاتىسۋ داسىڭ؟» دەگەندى دە بىلدىرەدى. ال جىينىنىڭ سوڭىنان قالىپ قارىم-قاتىناس جاسايسىق دەگەن سوز ادەتتە جارتىلىق تانسىس ادامدارمەن جاي عانا قال سۇرماسىپ عانا قايتۇدى بىلدىرەدى.

شىنايى قاۋىم جاي عانا قىزمەتتەرگە قاتىسۋ دان الدەقايدا جوعارى نارسە. بۇل بىرلەسىپ ئومىز سۇرۋەدى بىلدىرەدى. بۇغان شىن جۇرەكتەن

باسقانى ئۇنىڭ ئەملىقىنىڭ شىن جۇرەكتەن ئۇنىڭ بىرلىرىنىڭ سىن جۇزىنندە بىر-بىرىنىڭ قىزمەت دەۋىت، قۇربان دېتىپ بەرۋە، شىن كۆكىلەن جۇباتۇ جانە جاڭا و سىيەتتە كورسەتىلەنگەن «ئىبرىخ-بىرىخى» دەگەن سياقتى كۆپتەگەن تۇسنىكتەر جاتاتادى.

شىنايى قاۋىمىنىڭ دامىن تارتۇ ئۇنىڭ قاۋىم شىنندەگى شاعىن توپتىڭ ماڭىزى زور. ئىز كۆپشىلىك جۇرتىپەن بىرلەسىپ سىينىلا اىلسىز، الايدا تەرەڭ قارىم-قاتىناس جاساي المايىسىز. توپتار ادامدار سانى و نىنان اسقان ۋاقتىتا ئىبرىخ ادام سول جىينىغا قاتىسىۋىن توققاتاتادى. ادەتتە بۇل ئەڭ تىنىش و تىراتىن ادام بولادى. جانە توپتىڭ شىنندەگى بىرىنىشە ادام عانى بەلسەندىلىكتى ئۆز قولدارىنىڭ ئىپ، باسقالارغانازار اۋدارلىماي قالادى.

يسا شاکىرتتەرىنىڭ قۇرالغان شاعىن توپتەن ئىجۇرۇپ قىزمەت دەتكەن. ول بۇدان كۆپ ادامدى تاڭدای الار ھەدى. الايدا ئارىبر ادام ئۆز ۋۇلەستەرنىن قوسا التۇلارى ئۇنىڭ قارىم-قاتىناستا بولا الاتىن ئەڭ كۆپ ادامدار سانى 12 بولۇنى كەرەگىن ول ئېلىدى.

يىسانىڭ دەنەسى ئىزدىلىك دەنە ئىز سياقتى شىنندەن دە كۆپتەگەن جاسۇشالاردىك جىينتىعىنان تۇرادى. وسى سەبەپتەن ئارىبر سەنۋىشى، ئىپتى ئۇي قاۋىمى بولماسىن، جەكسەنبىلىك مەكتەپ جىينى بولماسىن نەمەسە قۇدای سوزى تالداۋ جىينى بولماسىن قايتىكەندە قاۋىم شىنندەگى ئېرىشىنىڭ ئەمەس، و سىنداي شاعىن جىينداردا كورىنىس تابادى. ھەگەر دە ئۆزىگىزدىك قاۋىمىگىزدى ۋىلکەن كەمە دەپ ھەلەستەتتەن بولساڭىز شاعىن جىيندار سول كەمە گەترىكەلگەن قۇتقارۋوشى قايدىتارداي بولادى.

سەنۋىشىلىه رەدىك شاعىن جىيندارى جايلى قۇدای عاجايىپ ۋادە بەرگەن: «ويتكەنى ھەكى ئۇنىڭ ادام مەنىڭ اتسىمان جىينالسا، مەن سول جەردە ارالارىڭدا بولامىن» (1). و كىنىشكە وراي، ئىزدىلىك شاعىن توپتارغا قاتىسىۋىن بارلىق جاعدايىغا شىنايى قاۋىمىداستىقتا كەندىگىزدى بىلدىرە

به رمه يدي. كويته گهه ن بولسيك مه كته پته ر جانه شاعمن توپتار ئۇستىرىتن عانا بولسيپ، شنايىي قاۋىمىداستىقتىڭ ئىپتى ئىسىن ده شىعارمايدى. شنايىي قاۋىمىداستىق پەن جالغان قاۋىمىداستىقتىڭ اىرماشلىقى نەددە؟

شنايىي قاۋىمىداستىقتا ادامدار شنايىي قارىم-قاتىناستىڭ ئادامن تارتادى. شنايىي قاۋىمىداستىق ئۇستىرىتن، تايياز دەڭگە يدەگى بوس سوزدەر دەممەس. بۇل ناعىز جۇرەكتەن جۇرەكە بولاتىن، كەيىر كەزدە تەرەك جان-دۇنييەسىن اشاتىن بولىسو. بۇل ادامداردىك وزدەرنىڭ كىم كەندىگى جايلى جانه و مرلەرنىدە نە بولىپ جاتقاندىسى جايلى اشىق ايتقاندا بولاتىن قارىم-قاتىناس. بۇل جەرده ادامدار وزدەرنىڭ جۇرەك جارالارسىمن بولىسىدە، سەزىمىدەرسىن سىرتقا اشادى، ساتسىزدىكتەرسىن مويىندىايىدى، كۇماندارىن جارىققا شىعارادى، قورقىنىشتارىن جاسىرمای ايتادى، السىزدىكتەرسىن دە جاسىرمایىدى جانه كومەك بەرۋە من دۇعا دەتۋىدى سۇرايدى.

كەيىر قاۋىمىداردا شنايىي قارىم-قاتىناستارعا مۇلدە قايىشى نارسەلەردى كورەسىز. شنايىي اقكۈڭلەرنى كىشىپەيلەدىلىكتىڭ ورنىسا بۇل جەرلەردە جاساندى ارەكەتتەر، كېجۈزدى قىلىقىtar، جانه جالغان ادەپتىلىك بايقالادى، بىراق بۇل جەرده قارىم-قاتىناس وته تايياز. ادامدار بەتتەرسىنە ماسكا كىيپ، وز وزدەرسىن قورغاپ، و مرلەرنىدە بارلىسى تاماشا بولىپ جاتقاندای ارەكەتەتپ جۇرەدى. شنايىي قارىم-قاتىناستار ولگەنندە دال و سىندىاي حالگە تۈسەدى.

بىز ئۆمىرىمىزدى جاسىرمای، اشىق بولا باستاعاندا شنايىي قارىم-قاتىناستىڭ ئادامن تارتامىز. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «دەگەر كۇناسىز بىز دەسەك، وندا وزىمىزدى الداپ، بىزدە شىندىقتىڭ بولماعانى. دەگەر كۇنالارسىمىزدى مويىنداساق، قۇداي سەنمدى دە ادىلەتتى بولغاندىقتان ولاردى كەشرىپ، بىزدى بارلىق ادىلەتسىزدىگىمىزدەن تازارتادى» (2). وسى دۇنييەنىڭ ادامدارى قاراڭىعى بولغاندا ادامدار بىر-بىرسىنە جاقىندىاي

تۇسەدى دەپ وىلايىدى. قاراڭىدا ئىز جان جارالارسىزدى، كىنالارسىزدى، قورقىنىشتارمىزدى، ساتسىزدىگىمىزدى، السىزدىكتەرسىزدى جاسىرامىز. ئىبراق جارىقتا مۇنىڭ بارلىقىن سرتقا شىمارىپ، ئوزىزىدىك شىن مانىنده كىم كەنلىرىمىزدى مويىندىامىز. ارىينە، شىنايى اشىق ادام بولۇچ ئۇشىن باشىلدىق جانە كىشىپەيلىدىلىك قاجەت. «مەن جايلىي ھندى ئېلىپ قوپىادى، مەنەن باس تارتادى» نەمەسە «قایتادان جانىم جارالانادى» دەگەن قورقىنىشقا قاراماستان الدىغا قادام باسوڭ كەرەك. نە سەبەپتەن ارادام وسىنداي تاۋەكەلگە بارۋى كەرەك؟ سەبەبى بولۇر رۇخانىي ئۆسۈمەن سەزمى جااغىنان دەنلى ساۋ ادام بولۇدىك جالعىز جولى. قۇدaiي ئوزى بىلاي دەيدى: «سوندىقتان ساۋىعىپ كەتۋ ئۇشىن جاساعان كۇنالارىتىدى بىر- بىرىڭە ايتىپ، ئىز بىرىنىڭدار!» (3). ئىز تاۋەكەلگە بارۋارقىلى عانا وسە الامىز، جانە بارىنەن دە جووعارى تاۋەكەل - وزىزىگە جانە باسقلارعا شىندىقتى اشىپ ايتۇر بولىپ تابىلادى.

شىنايى قاۋىمداستىقتا ادامدار كى جاقتى قارىم-قاتىناستا ئۆمر سۇرەتى. كى جاقتى قارىم-قاتىناس - بەرۋىگە جانە ئۇغا نە گىزدەلگەن. بول بىر- بىرىنە تاۋەلدى بولۇدى بىلدىرەدى. قۇدaiي ئوزى بىلاي دەيدى: «ئىزدىك دەنەمىزدىك قۇرلىمىنى قاراپ، قاۋىم رەتىنە قالايمىز كەرەكتىكىن تۇسۇنەمىز. دەنەنىڭ ئىز بىر مۇشەسى ونىڭ باساقا ئىز بىر مۇشەسىنە تاۋەلدى.» (4). كى جاقتى قارىم-قاتىناس - ئاربىر قاۋىمداستىقىنىڭ جۇرەگى بولىپ تابىلادى: وسىنداي قاۋىمداستىقتا ادامدار جاۋاپكەرشىلىكتەرسىمەن ئىز بىر- بىرىنە كومەكتەسەدى. ياؤسل بىلاي دەگەن دەدى: «سەندەرەمەن بولغان كەزمىدە قۇدaiيغا دەگەن ورتاق سەنلىمىزبەن ئىز بىر- بىرسىزدى جىڭەرلەندىرسىپ، بىر- بىرسىزگە كومەكتەسەيىك. سەندەردىك سەنمەدرىن ماعان كومەك بولادى. ال مەنىڭ سەنلىك سەندەرگە كومەك بولادى.» (5).

ئىزدىك جانىمىزدا باسقلار بىرگە جۇرسىپ، جىڭەرلەندىرگەندە ئىز سەنلىمىزدە تۇراقتى بولا باستايىمىز. قۇدaiي ئوزى سىتەگەن سىتەرىتىدە

«وزارا هسه پ به رىگدهر، «بىر-بىرىگدى جىكەرلەندىرىگەر، بىر-بىرىگە قىزمهتەتىگەر جانە «بىر-بىرىنىدى قۇرمەتتەگەر دەپ بۇيىرادى. (6) جاڭا و سېيەتتە بىر-بىرىگە جانە «بىر-بىرىگدى دەگەن سوزدەری بارەلۋەن استام ئارتۇرلى و سېيەتتەر بار. قۇداي «سوزى «ندەشە «وزارا تاتقۇ «جۇرسىپ، «بىر-بىرىمىزدىك رۇحانى و سۇمىزىگە كومەكتەسەتىنىڭ بارلىقىنا جان-تاسىزبەن ۇمتلايىق» (7) دەيدى.

«سىز يسانىڭ دەنەسىنەگى ئاربىر ادامعا جاۋاپتى ھەممەسىز. «بىراق «سىز ولاردىك الدىندا جاۋاپتىسىز. قۇداي سىزدەن قوللىڭىزدان كەلگەن شە باۋرلاستارىڭىزغا كومەكتەسەكەن نىڭىزدى كۇتەدى.

شىنايى قاۋىمدا ستىقتا ادامدار بىر-بىرىنە جاناشرلىق تانىتادى. جاناشر دەگەنسىز - كەڭس بەرۋە نەممەسە تەز ارادا سىرتتاي كومەك بەرۋە ھەمس. جاناشر بولۇ دەگەنسىز - ادامداردىك جاعدايانا كىرسىپ، ولاردىك قىينشىلىقتارىنا ورتاقتاسۇ. جاناشرلىق «سەنىڭ باسىڭنان ئەتپ جاتقان جاعدايدى مەن تۇسىنەمن جانە سەنىڭ سەزىنەتىنىڭ دەش بىغايسىز نەممەسە اقىماقتىق ھەمس» دەپ ايتادى. جاناشرلىق قۇداي «سوزىنىڭ «سوزى. قۇداي «سوزى بىلاي دەيدى: «ال ھندى، قۇداي سەندەردى ئۇيىپ، وز حالقىم دەپ تاڭداب العاندىقتان، ۇدایىي جاناشر، مەيرىمىدى، كىشىپەيل، ئىلتىپاتىتى، سابىرىلى بولىپ، وسى قاسىيەتتەرگە بولەنلىگەر» (8).

جاناشرلىق ادامنىڭ بويىنداعى ھكى مۇقتاجىدققا جاۋاپ بەرەدى: بىرىنىشىدەن، ادام « وزن باسقالاردىك تۇسىنگەنن قالايدى، ھكىنىشىدەن، « وزىنىڭ سەزىمەرلىك ورىنىدى ھكەنسىن باسقا ادامدار موينىدەغانىن كۇتەدى. باسقا ادامداردى ئەتۇسىنىپ، ولاردىك سەزىمەرسىن ماقولداعان ار ۋاقتىتا «سىز قارىم-قاتىناستى تەرەگىددەتەسىز. «بىزدىك «بىر ماسەلەمىز - ئېز ماسەلەردى شەشۈگە اورەلەنسىپ «جۇرسىپ، ادامدارغا جاناشرلىق تانىتۇغا ۋاقتىمىز بولماي قالايدى. نەممەسە «بىز «وزىمىزدىك جان جارالارمىزدان اسا الماي قالامىز. وزىمىزلىك باسقالارغا جاناشرلىق

کورسەتۈگە جولدى جابادى. قارىم-قاتىناستىك ئارتۇرلى دەڭگەيى بار جانە ونىڭ ارقايىسىنىڭ قولايلى ۋاقتى بولادى. قاۋىمداعى قارىم-قاتىناستىك دەڭ قاراپايم دەڭگەيى - قۇدايدىك سوزىمىن جانە وزىزدىك جاعدایىمىزبەن ئېلىسىۋ. قارىم-قاتىناستىك تەرەڭرەك دەڭگەيى بىرلەسىپ قىزمەت ئىۋ بولىپ تابىلادى. بۇل بىزدە بىرلەسىپ ھەشىلىك قىزمەت اتقارغاندا نەممە سەمېرىمىزلىك جۇمىستارىن بىرلەسىپ سىتەگەندە بولادى. قارىم-قاتىناستىك دەڭ تەرەك - ادامداردى بىر-بىرىنە وته جاقىندا ستراتىن دەڭگەيى - اوپرتىپالقىتارىمىن بولىسىتىن قارىم-قاتىناس. بۇل قارىم-قاتىناستا بىز ئېر-بىرىمىزدىك اوپرتىپالقىتارىمىز بەن قايدىمىزغا ورتا قاتاسىپ، قىينشىلىق تارىمىزدا بىر-بىرىمىزگە كۆمەكتە سەمىز. بۇل دەڭگەيدى دەڭ جاقىسى تۇسۇنەتىن ماسىحىشىلەر - دۇنيەنىڭ ار بولىكتەرىنىدە قۇدالاۋ مەن شەكتە تىلۈدۈ باستارىنان كەشىپ، ئىپتى سەنمەدرى ئۇشىن ئېجىسى ولىمگە كەسىلەتىن سەنۋىشىلەر بولىپ تابىلادى.

قۇدaiي سوزى، ئېر-بىرىنىڭ ئاۋس جۇڭىڭىدى كىنىشىك كوتەرسىنگەر، سوپىتىپ ماسىحتىك وسیهەتن ورىندايىسىنگەر، دەيدى. (9) قىيىن قىستاۋ كەزدەرددە، قايدىعا باتقاندا جانە كۇماندانغاندا بىر-بىرىمىزگە قاتتى مۇقتاج بولامىز. بەلگىلى ئېر و قىعالار بىزدى قۇلاتىپ، سەنەمەمىز شايقالغان ۋاقتاردا بىزگە سەنۋىشى دوستار قاتتى قاجەت بولادى. ئېز ئۇشىن قۇدaiيغا دەگەن سەنەمەدى ساقتاپ تۇراتىن جانە قىيندىقتان سۈيرەپ شىعاراتىن دوستاردىك شاعىن توبى قاجەت. شاعىن توپتا ئىپتى قۇدaiي الشاق بولىپ سەزىلگەن ۋاقتىتا دا، ماسىحتىك دەنەسى انق بايقالادى جانە سەزىلەدى. اىيۇپ قىنالغان ۋاقتىندا وسىنداي شاعىن توپقا قاتتى مۇقتاج بولدى. ول، «ئىپتى قۇدەرەتتىدەن بەزسە دە، ومىرەن تۇڭىلىگەن ادامعا دوستارى كۆمەكتە سۇئى كەرەك»، دەپ جىلاغان. (10)

شىنايى قارىم-قاتىناستا بىز ئېر-بىرىمىزگە مەسەتىنەمىز. قاۋىم ئېز ئېر-بىرىمىزدىك قاتەلەرسىزدى سكە سالىپ، السىزدىكتەرسىزدى قازبالايتىن جەرەممەس، قايتا بولغان قاتەنى كەشرىپ، ماڭىگەن ولىمگەن جايىلى

وُمتاتن راقىمنىڭ ورىنى. مەيرىم ادىلەتنەن جوغرافىي بولغان ئاقتىتا شنايى قارىم-قاتناس پايدا بولادى. ئىزدىك بارلىقىمىزغا مەيرىم قاجەت، سەبېبى ارقايىسىمىزدىك شالىتاتن ۋاقتىمىز بولادى. سول ۋاقتىتا قايتادان اياعىمىزغا تۇرۇمىز ئۈشىن باسقا ادامداردىك بىزگە تىرىك بولىپ كومەك بەرگەننەن مۇقتاج بولامىز. ئىز بىر-بىرىمىزگە مەيرىم ھەتىپ، جانە ئۆزىمىز باسقالاردان مەيرىم قابىلدۇمىز قاجەت. قۇدایي كۇناغا باتقان ادامدى «دندەشە شەكسىز قايمىدا باپتىاسىن دەپ، ونى كەشىرىپ جىڭەرلەندىرىگەندەرسىك دۇرسىن بولار» (11) دەيدى. كەشىرىم ھەتىپ سەڭىز ئىز قارىم-قاتناس جاسايى المايىسىز. قۇدایي ئىزدى «ەگەر قايسى بىرەۋىگە رەنسىش ساقتاب، تاعاتىن كۇنالارىك بولسا، كەشىرىمى بولىڭدار!» دەپ دىكەر تەدى. (12) سەبېبى رەنسىش پەن كەشىرىمەۋشىلىك قارىم-قاتناسى بۇزادى. ئىز جەتلىمەگەن كۇناكار ادام بولغاندىقتان ئۆمىر جولىندا ئۇزاق ۋاقتىتىپ بىرگە جۇرەتىن بولساق قالاي بولغاندا دا ئىز بىر-بىرىمىزدى رەنجىتىپ الامىز. كەيىر كەزدەردە اتەيلەپ رەنجىتەمىز، كەيىر كەزدەردە وقىستان رەنجىتىپ الامىز. ئىراق قالاي بولماسىن، ھەكى جاعدایدا دا قارىم-قاتناسى قايتا قۇرسىپ، ساقتاب تۇرۇمىز ئۈشىن مول مەيرىم مەن مول راقىم قاجەت. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى: «زارا ئۆزىمىدى بولىڭدار، ھەگەر قايسى بىرەۋىگە رەنسىش ساقتاب تاعاتىن كىنالارىك بولسا كەشىرىمى بولىڭدار: سەندەردى يەمىز ئاسىح قالاي كەشىرسە، سەندەر دە سولاي ھىشكەر» (13).

قۇدایىدىك بىزگە توگەتىن مەيرىمى، ئىزدىك باسقالارغا مەيرىم كورسەتۈگە قوزغاۋ سالادى. قۇدایي سىزدى كەشىرىدى جانە ول سىزدەن باسقالاردى وسىدان ارتىق كەشىرۇتىزدى تالاپ ھەتىپىدى. باسقا ادام سىزدى رەنجىتكەن ۋاقتىتا سىزدىك الدىتىزدا «مەن كۇشىم مەن سەزىمىدەر سىزدى سول ادامان كەك ئۇغا جۇمسايمىن با نەممەسە سول ماسەلەنى شەشۈگە جۇمسايمىن با؟» دەگەن ھەكى تاڭداۋ تۇرادى. سىز ھەۋىن بىرددەي تاڭداي المايىسىز.

کوپتەگەن ادامداردىڭ مەيرىم ەتۋىگە سىتاسى بولمايدى. سەبەبى ولار سەنسم ارتۇ مەن كەشىرىمىنىڭ اراسىنداعى اىيرماشلىقى تۇسۇنېيدى. كەشىرىم دەگەنلىرى - ئۆتىپ كەتكەن نارسىنى قازبالاماي، وزىمىزدىن بوساتىپ جىبەرۇ، ال سەنسم ارتۇ بولسا ئىزىدىك بولاشاقتاعى سىن - ارەكەتىمىزگە بايلانىسى بار.

ئىزىدى رەنجىتكەن ادام سىزدىن كەشىرىم سۇرايدى ما، جوق با، بۇغان بايلانىسىز ئىز سول ادامدى بىردىن كەشىۋىڭىز كەرەك. ال سەنسم ارتۇدى قايتا قالاۋعا ۋاقىت قاجەت. سول ادامعا قايتا سەنسم ارتۇرىڭىز ئۇشىن، سول ادامعا سەنسم ارتۇعا بولاتىندىعىنا كوز جەتكىزۈچىڭىز قاجەت. هەگەر ئىز ادام ئىزىدى قايتا رەنجىتكەن بەرهەتىن بولسا، قۇدای سىزدىن سول ادامدى بىردىن كەشىۋىدى تالاپ دەتى، ال يىدا ول سىزدىن سول ادامعا بىردىن سەنسم ارتۇرىڭىزدى تالاپ دېپىيەيدى، جانە دە ول سىزدىن سول ادامعا ئىزىدى جالعاستىرا رەنجىتكەن جول بەرۋىڭىزدى تالاپ دېپىيەيدى. مۇنداي ادامدار سەنسم ارتۇعا تۇراتىندارىن بەلگىلى ئىز ۋاقىت ارالىغىندا دالىلدەۋلەرى كەرەك. سەنسم ارتۇدى قالپىنا كەلتىرۇڭە دەڭ قولالىلى ورسن - سىزگە قامقۇرلىق دەتەتىن، جانە سىزگە جىڭگەر بەرسىپ عانى قويىمای، ئىزىدىك جاودايىڭىزغا اراساتىن شاعىن توب. شىنايى قارىم - قاتىناسقا ۋەتىلاتىن شاعىن توبتا بولۇدىك باسقا دا كوپتەگەن ارىشقىلىسى بار. بۇل ئوزىدىك ماسىحشىلىك ئىمرىكىزدىك ماڭىزدى جانە سالماقتى بولىگى بولىپ تابىلادى. 2000 جىلدان استام ۋاقىت بويى سەنۋىشلىر قارىم - قاتىناس ئۇشىن شاعىن توبتاردا جىنالىپ تۇرغان. دەگەر ئىز دەش ۋاقىتنا دا وسىنداي شاعىن ئىز توپتىك مۇشەسى بولىپ كورمەگەن بولساڭىز، قاندай نارسىدەن قۇر قالىپ جاتقانىڭىزدى شىنىمەن بىلمەيسز.

كەلھىسى تاراۋىدا باسقا سەنۋىشلىرەمن وسىنداي شاعىن توب قۇرۇ ئۇشىن قاجەتتى نارسىلەردى قاراستىرامىز. ئىراق وسى تاراۋىدى وقو بارسىندا ئىزىدىك بويىڭىزدا شىنايى قارىم - قاتىناستاعى شىن كوشىلىگە، دەڭى جاقتى قارىم - قاتىناسقا، جاناشىرىلىق پەن مەيرىمگە دەگەن اڭساز

بولدى—اۋ دەگەن ئۇ مىتىئەمىن.

ون سەڭىزىنىشى كۇن.
ومىرلىك ماقساتىم جايلىي ويلانق.

ويلاندار شىندىق: مەن ئۇ مىر سۈرگەندە باسقا ادامدارعا مۇقتا جىسىن.

جاتتاۋىع ارنالغان اىيات: «بىر-بىرىڭىشك اۋسىر جۇڭىڭىدى ھەكىنىشىڭ
كوتەرسىىڭدەر، سوپەتىپ ئاسىحتىڭ و سېيەتسىن ورىنىدىايىسىڭدار» (گال6:2)

ويلانۋىع ارنالغان سۇراق: باسقا بىر سەنۋىشىمەن تەرەڭىرەك، شىن
كۆڭلىدەن، جۇرەگىمىزدى اشىپ قارىم—قاتىناس جاساپ باستتاۋىم ئۇشىن
بۇگىن قاندای قادام جاساۋىم قاچەت؟

بىرلەسکەن ئومىرىدى جانداندىرىۋ

«تاتۋلاستىرۇشلار تىنىشتىق تۇقىمنى سەبۇشىلەرسىپەتتى.
بۇل تۇقىمنىڭ جەمىسى بولىپ ئادىل مىنەز-قۇلىق ورنىعادى».

جاقيپ 18:3

«ولار ھىلىدەردىك بەرىپ جۇرگەن ئاتالىمەن، ارالا رىنداعى قارىم-
قاتىناستارىن، نان ئۇزۇ ئاراسىمن جانە قۇدايىعا سىينىۋىدى بەرىك
قۇستانىپ، جالعا ستارا بەردى»

ھىلىدەردىك سىتەرى 42:2

شىنايى قارىم-قاتىناستى ورناتۇ ئۇشىن وغان تولىعىمەن ارنالۇ
قاچەت.

سەبۇشىلەردىك اراسىندا شىنايى قارىم-قاتىناستى تەك قۇداي رۆحى
قانا ورناتا الادى، الايدا ول مۇنى ئىزدىك قابىلداعان شەشىمەرسىز بەن
ارنالۇمىزىدى قولدانىپ جۇزەگە اسرادى. مۇندايى ھى جاققى جۇمىستى
پاۋىل بىلاي دەپ سالماقتايدى: «قۇداي رۆحىمەن يەمدەرگەن
بىرلىكتەرىڭدى ئازارا بايلانىستىرۇغان تاتۋلىق ارقىلى ساقتاۇغا ئەمتىلىگەردار»
(1). سۈيىسپەنشىلىككە تولى ماسىحشىلىك قاۋىم ورناتۇ ئۇشىن قۇدايدىڭ
كۇشى، سونىمەن قاتار ئىزدىك دە تىرىسىۋىمىز قاچەت.

وكتىنىشكە وراي كويپتەگەن ادامدار دۇرسى ھەممىس قارىم-قاتىناستاىعى
وتىباىسلارنىدا تېۋىپ وسکەن، سول سەبەپتى لار شىنايى قارىم-قاتىناستىڭ
قاندای بولاتىنسىن مۇلده بىلەمەيدى. ولارغا قۇدايدىڭ وتىباىسىنداعى باسقا

ادامدارمهن بنتیماقتا بولژدی جانه قارم-قاتناس جاساوڈی ُویرهتؤ کهرهك. قۇدايغا شۇكىر، جاڭا وسېھتته قالايشا بىرلەسىپ ئومىز سۇرۇڭە بولاتىندىعى جايلى وته كوب ايتىلغان. پاۋىل بىلاي دەپ جازغان: «جاقىن ارادا ساعان بارقۇعا ۇمىتتەسىم دە وسى حاتىنى جازسپ و تىرىمىن. ئوپىتىپ، سەنۋىشلەردىڭ «قۇدايدىك و تىباسىنىڭ» مۇشەلەرى رەتىنەدە قالاي ارەكەت دەتۈگە ئىتىس ھەكەنسىن سەن بىلەتسىن بولاسىك. ال ونىڭ و تىباسى - ماڭى - ئىرى قۇدايدىك قاۋىمى...» (2).

ھەگەر ئۇستىرتىن قارم-قاتناسستان شارشاعان بولساڭىز، جانه شاعىن توپىڭىزدا، جەكسەنېلىك مەكتەپتە، قاۋىسما دىنىيەتىنىي جانه سۇيىسىپەنىشلىككە تولى قارم-قاتناستى جانداندىرىغىڭىز كەلسە سالماقتى شەشمەدرەقابىلداپ، بەلگىلى ئىرىتەن بارۋۇچىز كەرەك.

بىرلەسکەن ئومىرى جانداندىرۇ ئۇشىن اشىپ ايتۇ كەرەك. ماسەلەنىڭ بەتىن اشپاي جاۋىپ قويىغىڭىز كەلىپ تۇرسا دا، ئىسز باۇرلاسىتىزغا سۇيىسىپەنىشلىكپەن شىندىقتى ايتۇدان باس تارتىپاۋىڭىز قاجەت. باسقا ادامنىڭ كۇنا جاساۋى ارقىلى نەممەسە باسقا ئىرىتەرەسمەن وزىنە جانه باسقالارغا نۇقسان كەلتىرگەنسىن بايقاپ، الايدا ول جايلىكىمە قوزعاماي جۇرە بېرۋە و ڭاي جول. ئىبراق و سىلاي دىستەگەنىمىز سۇيىسىپەنىشلىككە جاتپايدى. كۆپتەگەن ادامداردا ولاردى قاتتى ئۇيىپ، ولارغا شىندىقتى ئىپتى اوئر تىيەتىن بولسا دا اشىپ ايتا الاتىن ادامدار بولماغاندىقتان ولار وزدەرنە نۇقسان كەلتىرىپ ئومىز سۇرۇددە. كوب جاعدىدا دا ئىز ئىرىتەن بەر ادامعا نە ايتۇ كەرەك ھەكەنسىن بىلەمىز، ئىبراق ئىزدىك قورقىنىشتارمىز سونى اشىپ ايتۇمىزغا جول بەرمەيدى. كۆپتەگەن قاۋىسما دەن شاعىن توپتاردا قارم-قاتناس قورقىنىشتىك سالدارنىان قىراغان بولاتىن، سەبەبى ئىرىتەن بەر مۇشەنىڭ ئومىرى زيان شەگىپ جاتقاندا ول جايلى داۋىس كوتەرسپ سوپەنگە ھېشىر ادامنىڭ باتىلى جەتپەگەن.

«قۇداي ئوزى ئىزدى «شىندىقتى سۇيىسىپەنىشلىكپەن ايتۇغا» ۇيرەتەدى (3)، سەبەبى ادامدار اشق سوپەنگە يىتن بولسا شىنىيەتىن قارم-

قاتناس جاسای المایدی. سولهیمهن، «لایم ادال جاۋاپ قایتارۋىشى بېتىگىن سۈيگەن ادامعا ئۇقسايدى»، - دەپ ایتقان (4). كەپىر جاعادىلاردا مۇنىڭ ماعىنسى كۇنا جاساپ جۇرگەن نەممەسە از عىرلىۋا تۇسکەن ادامنىڭ بۇل ئىسىن سۈيىسىپەشلىكىپەن اشكەرلەۋدى بىلدىرەدى. پاؤل بىلاي دەگەن: «باۋرلاستار، ارارلىرىڭدا بىرە ئۇنا جاساپ قويسا، سەندەر ونى قۇداي رۇرۇحىنىڭ جەھلەن ئۆسمەن ئىلتىپاتلىق تانىتىپ، ئۇزۇ جولغا قایتارۋا ئۇمتلىكىدار، وزدەرسك دە دانىپ قالۇدان ساق بولىڭدار» (5).

كۆپتەگەن قاۋىمارداعى جانە جانۇيالارداعى قارىم-قاتناستار وته تاياز دەڭگەيدە، سەبەبى ولار كەلىپەۋشلىكتەن قورقادى. بىڭعايسىزدىق جانە كەلىپەۋشلىك بولىپ قالغان ار كەزدە بۇل ماسەلەنى دەش شەشپەستەن بىردىن جابا سالىپ، جالغان تىنىشتىق سەزىمىن ساقتاپ قالۇغا تىرسادى. «شىرقىمىزدى بۇزبىي تىنىشتىق ساقتايق» دەگەن ۇراندى ۇستانغان ئىبرادام تەز ارادا ئارنىڭ كۆڭلىن تابۇغا تىرسىپ، ماسەلەنى ۇمىت قىلىپ جىبەرۇڭە تىرسادى، الايدا ماسەلە شەشلىمەي قالىپ قويىپ، ار ادام شتەي بىڭعايسىزدىق ساقتاپ ئومىر سۇرەدى. ئارىبرادام ماسەلە بار كەنسىن ئىلىپ، ئىراق كەشكىم دە بۇل جايلى اشىپ ايتپا يجۇرە بەرەدى. مۇنىڭ ناتىجەسىنده ئارىبرادام اشلىغان قۇپىالارنى ساقتاپ، قاۋىمدا نەممەسە جانۇيادا وسەك-اياث كوبەيىپ كەتەدى. پاؤل بۇل تۇرۇيدا ئەت ئىيمىدى شەشىمىدى ايتادى: «سوندىقتان و تىرىكتى تاستاپ، ارقايسىڭ باسقالارغا شىندىقتى ايتىڭدارا بىرىگىپ ئىبرە ئەنەن ئۇشەلەرىمىز عوي» (6).

ئىزدىك نە كەڭىزدەگى، دوستارىڭىزدىك اراسىنداعى نە مە سە ئىزدىك قاۋىمىڭىزدىاعى شىنايى قارىم-قاتناس اشىق سوپەلەسە بىلۇڭە تاۋەلدى بولادى. جالىپى، كەلىپەۋشلىكتەر كەز كەلگەن قارىم-قاتناستى تەرەڭىرەك، شىنايى قارىم-قاتناسقا اپارار جول بولىپ تابىلادى. سىزدەردىك ارارلىرىڭىزدىاعى قابىر عالارغا قارسى تۇرۇغا بەل بايلا ماساڭىز،

سوزدەر ھش ۋاقتىتا دا جاقىن بولمايسىزدار. ال كەلىسىپەۋشلىكتەردى دۇرسىن شەشكەن ۋاقتىتا وزدەرسىزدىك اىيرماشلىقتارىمىزدىك بەتنە تۈرما قاراپ، ولاردى شەشۈمىز ارقىلى بىر-بىرىمىزگە جاقىن بولا تۇسەمىز. قۇدای ئوزى، «جاعىمپازدان گورى ھىسكەرتۇشى سوڭىندا كوبىرەك كورەر قۇرمەتتى»، - دەيدى. (7)

كەلىسىپەۋشلىكتەردى دۇرسى
شەشۈمىز ارقىلى
ئىپ بىرىمىزگە جاقىن بولا تۇسەمىز

اشق ايتۇر دەگەنىمىز - كەز كەلگەن ماسەلەنى كەز كەلگەن ۋاقتىتا جانە كەز كەلگەن ورىندا ايتا بەرۋىدى بىلدىرەمەيدى. بۇل دورەكى سوپىلەۋدى دە بىلدىرەمەيدى. قۇدای ئوزى ار ئىستىك ئۆز ورىنى جانە ۋاقتى باز دەپ وۇرەتەدى. قۇدای بىزگە بىر-بىرىمىزبەن سۈيەتىن جانۋيا مۇشەلەرى رەتىنە سوپىلەۋدى بۇيرىدى: «جاسى ۋلكەن ادامى سوکىپە، قايىتا، ئۆز اكە گە ايتقاندای سلىپاتپەن ھىسكەرت. جاس جىكىتتەرگە - تۈغان باۋىرىڭا، ھىگەدە اىھەلەرگە - اناناڭا، ال قىز - كەلىنىشەكتەرگە - اپكە - قارىنداستارىڭا قاراعاندای قاراپ، پاك تازابولىپ ئىچۈر» (8).

وكىنىشىكە وrai، كويپتەگەن قاۋىمداستىقتار اشىق سوپىلەسىسى الماعانىدىقتان قۇرسىپ كەتتى. قورىنت قاۋىمىنداعى ازىزىن سىتەرگە سول قاۋىمداعى ادامداردىك ھش ئوزى ايتپايانىنا بولا يائىل سول قاۋىمدى اشكەرەلەگەن بولاتىن: «بارى وزىنەن - وزى جاقىسى بولىپ كەتەدى دەپ وۇمىتتەنسىپ، بۇل ماسەلەدەن بەت بۇرۇلارىڭا بولمايدى. مۇنى جارىققا شumarىپ، بارلىقىن دا ئۆز ورىنى قويىڭدار. ماڭگىلىك قارىعىسقا وۇشرايانشا قايىغىلانىپ جانە ۋىياتتى بولغاندرىك ارتىق... مۇنىڭ ئامانىن تومىنەندەتكىلەرىنىڭ كەلەدى، الايدا بۇل مۇقىيات بولۇدى تالاپ كەتەدى... سەندەردىك ئاماسىحشى باۋىرلارىڭىنىڭ بىرەۋى ازىعەندىققا ئۇسىپ نەممەسە الدانغان بولسا، قۇدایغا جەڭىلىتەك قاراپ، نەممەسە دوستانينا دورەكىلىك

کورسەتىسى، شىمىدىكىكە سالىنلىپ، نەمەسە ئوزىمىشلىق قاتىگەز بولىپ بارا جاتقان بولسا ئىبارى دە جاقسى بولغانلىق جۇرە بەرۋىگە بولمايدى. بۇغان كونىپ، داشتە كە دېپەيدى دەپ جۇرە بەرۋىگە بولمايدى. بۇتەن ادامدارغا مەن جاۋاپتى ھەممەسىپىن. الايدا ئوزىمىزدىك سەنۋىشى باقىرلاستارمىز ئۇشىن جاۋاپتى ھەممەسىپىز بە؟» (9).

شىنايى قارىم-قاتىناستى جانداندىرىق ئۇشىن كىشىپەيىلدىلىك قاجەت. وزىمىشلىدىك پەن تاكاپىارلىق قارىم-قاتىناستى بارلىق باسقا نارسەلەرگە قاراعاندا تەز بۇزادى. تاكاپىارلىق ادامداردىك اراسىندا قابىر عالار تۇرۇمىزىدە، ال كىشىپەيىلدىلىك ادامدار اراسىنا كۆپىر قىلايدى. كىشىپەيىلدىلىك - قارىم-قاتىناستى ئىجىتىپ، جۇمسا تاتىن ماي بولىپ تابىلادى. قۇدایي ئوزىزى ئىززىدى «ئارىڭ دە اراقاتىناستارىڭدا اردامىم كىشىپەيىلدىلىك تائىتىڭدار!» (10) دەپ شاقىرادى. ماسىحشىلەردىك قارىم-قاتىناستى لايقتى نارسە - كىشىپەيىلدىلىك بولىپ تابىلادى.

الدىكىعى ايا تىتىك جالعاسى بىلاي دەيدى: «قۇدایي تاكاپىارلارغا قارسى تۇرۇدى، ال كىشىپەيىلدىلەرگە راقىمىن شاشادى» (11). ئىززىدىك كىشىپەيىل بولۇ كەرەكتىرىمىزدىك تااعى ئىبر سەبەسى و سدا: ئىززىدىك ئۆسۈمىز ئۇشىن، ھەمدە لۋىسىز ئۇشىن، وزگەر رۇمىز ئۇشىن جانە باسقالارغا جاردهم بەرە ئۆسىز ئۇشىن قاجەتتى قۇدایيدىك راقىمىنىك ئىززىدىك و مىرىمىزگە توگلۇس تاكاپىارلىق توققاتىپ قويادى. ئىز كىشىپەيىل بولىپ قۇدایيدىك راقىمىندا مۇقتاچ دەندىگىمىزدى مويىندىغاندا ونى قابىلدىاي الامىز. ئىز تاكاپىارلىق تائىقان ئاربىر ۋاقتىتا قۇدایيغا قارسى تۇرۇمىز دەيدى قۇدایي ئوزىزى . بۇلاي ئۆمىر ئۇرۇۋ قورقىنىشتى جانە اقىماقتىق بولىپ تابىلادى.

«**ئوزىمىزدىك السىزىدىگىمىزدى مويىندىۋ ارقىلى، باسقالاردىكىلىنىنىڭ شىدامدى بولۇ ارقىلى، بىزگە ايتىلغان تۇزە تۈلەردى تىڭدەي ئىلۇ ئارقىلى جانە باسقالاردى و زىمىزدەن جوغرافى سانۋى ارقىلى كۈندەلىكتى و مىرددە كىشىپەيىلدىلىك كورسەتە الامىز. پاۋىل، وزارا سىتىماقتاس بولىتىدار؛ ور كوكىرەك ھەممەس، كىشىپەيىل بولىپ، وزدەرىتىڭدى**

باسقالاردان اقیلدی ساناماڭدار!» (12)، - دەپ اقىل ايتقان. ول فىلىپتەگى سەنۋىشىلەرگە بىلاي دەپ جازغان : «جەكە باسىنىڭ اپىروي - اتاعىن وىلايتىن مەنمەن دەمەس، كىشىپەيىل بولىپ، باسقالاردى وزدەرىڭىن جوغرارى قويىڭدار! اركىم ئۆز مۇددەسىن عانى دەمەس، باسقالاردىكىن دە وىلاي ئۇرسىن» (13).

كىشىپەيىلدىلىك دەگەن ئۆزى جايلى تومەن جانە جامان ويلاۋە دەمەس. كىشىپەيىلدىلىك دەگەنسىمىز - وزىڭىن گورى باسقالار جايلى كوبىرەك ويلاۋە. كىشىپەيىل ادامدار وزدەرىنىڭ قامىن ويلاماي باسقا ادامدارغا قىزمەتە دەۋىگە ئۆتىلادى.

شىنايى قارىم-قاتىناستى جانداندىرق ئۇشىن سىپايدىلىق قاجەت.

سىپايدىلىق - دەگەنسىمىز ئېزدىك ارامىزدابى اىيرماشىلىقتارعا سىيلاستىقىپەن قاراۋ، ئىپتى ئېر ادامنىڭ ويىمنەن كەلىسىپەسەك تە ئىلتىپاتىتى بولۇ، جانە ئېزدى مازالاتىسىن ادامدارعا شىدامدىلىقىپەن قاراۋ. قۇداي ئۆزى، «ماڭايىمىزدابى باۋىللاستارعا ئۇنایتىنىدى دا سىتەپ، ولاردىك رۇحانى و سۈنە سەبەپشى بولۇسىمىز كەرەك» (14)، - دەيدى. پاۋىل تىتكە، «سەنۋىشىلەر جۇرتىنىڭ بارىنە بىردىي مەيرىمىدىلىك پەن ئىلتىپاتىلىق تانىتۇغا ئىتىس»، - دەپ جازغان (15).

ئاربىر قاۋىمدا، ئاربىر شاعىن توپتا جوق دەگەندە ئېر ادامنىڭ مىنەزى قىسن بولادى، ادەتنە تەك بىرەۋ عانى دەمەس و دان دا كوب بولادى. مۇنداي ادامداردىك كويشىلىگىنىڭ جان جارالارى بولادى، وزدەرسن ئالسىز سەزىنەدى. ولاردىك باسقالارعا جاھىمىز ادەتنەرى بولادى جانە كويشىلىكتە وزدەرسن قالاي ئۆستەۋ كەرەكتىگىن بىلەمەيدى. بۇل ادامداردى «رەم ادامدار»، ياعنى «راقىمعاھىرەكشە مۇقتاج ادامدار» دەپ اتاساڭىز بولادى.

قۇداي مۇنداي ادامداردى ئېزدىك ارامىزعا ولاردىك وزدەرىنى دە جانە بىزگە دە پايداسى ئىتىسىن دەپ ورنالاستىرىدى. مۇنداي ادامدار ئېزدىك دەسەيۋىمىز ئۇشىن مۇمكىنىدىك جانە قاۋىمدى تەكسەرەتن سىناق تا بولىپ تابىладى. ئېز ولاردى باۋىرلا سىمىزدابى قابىلداب، ولاردى قۇرمەتتەيمىز بە،

جوق پا ده پ قۇدای باقىلايدى.

وتباسىندا ادامدى اقلىنى، سىمباتتىلىەينا نەمەسە دارسىننا بايلاقىستى قابىلدامايىدى، ونى باۋرلاس بولغاندىقتان قابىلدايىدى. ئېز ئېز - بىرىمىزدى باۋرلاس بولغاندىقتان قابىلدايىمىز. ئېز ئېز و ز وتباسىمىزدى قورعاپ قادرلەيمىز. ئېزدىك ئېز باۋرلاس سىمىزدىك مىنەزى دورەكلىھۇ بولۇشى مۇمكىن، ئېراق سولاي بولسا دا ول ئېزدىك باۋرلىمىز، ول بىزدىكى. قۇدایي سوزى دال وسىنى ايتادى: «ئېز - بىرىڭدى باۋرلارداي ئۈيىپ، ئۆز باستارىڭنان ارتق سىيلاڭدار» (16).

شىننا كەلھەتن بولساق، ارقايسىمىزدىك تىغمايسىز قىلىقىتارمىز جانە باسقالاردىك اشۇن كەلتىرەتن ادەتتەرمىز بار. الايدا قاۋىمنىڭ نەگىزى ادامداردىك بىز - بىرىنە دەگەن وۇيلە سىمدىلىگى ھەممىس. ئېزدىك ئاتاڭىر يەمىزبەن بايلاقىسىمىز ئېزدىك قاۋىسىمىزدىك نەگىزى بولىپ تابىلادى. ئېز ئېز و تباسمىز.

ادامدارمەن سىپاىي بولۇشى ئېز جولى - ولاردىك جاعدايندا نۇۋە. ولاردىك ئۆمىز جولىنا قاراڭىز. ولاردىك باستارىنان نە كەشكەنسىن كورە باستاعاندا، ولاردى كوبىرەك تۈسىنە باستايىسىز. ولاردىك الدىندىاعى قول جەتكىزۈ كەرەك وزگەرسەر جايلى ويلغانىنان گورى، ومىرددەگى اۋىز جاعدايىعا قاراماستان قاشالىقتى كۆپالعا قاراچىلىقىندا قاراڭىز.

سىپاىيلىقتىڭ تاعى ئېز جولى - باسقا ادامنىڭ كۇمانىن مەنسىنەبىي قويىماي، قايتا وغان زەيىن قويىپ قاراۋو. ئىپتى بۇل قورقىنىشتار ئېزدىك ومىرىڭىزدە بولىپ كورمەگەن بولسا دا، باسقا ادامنىڭ وسى قورقىنىشىپەن جۇرۇشە ۋايىمداۋغا تۇرمایتىنداي ەتسىپ قاراۋغا بولمايدى. شىنايى قارىم - قاتىناستا ادامدار اىپتەۋاردىك استىندا قالامىن دەپ قورقىپاي، وزدەرەنسىڭ كۇماندارى مەن قورقىنىشتارى جايلى بولىسىن ئەتكەرەك.

شىنايى قارىم - قاتىناستى جانداندىرۇ ۋۇشىن شاعىن توب شىننە اىتلەغان ئوز سىرتقا جايلىماۋى كەرەك. تەك ئۆزىن ئاقاۋىپسىز سەزىنپ، اينالاسىندىاعى ادامدار دوستىق پەيىلسەن قابىلداعاندا جانە سەنمەدىلىكتى سەزىنپ، اىتلەغان ئوز سوڭىنان وسەكەه اينالمايتىننى

سەنیمدى بولغاندا عانا ادامدار بىر-بىرىنىه قۇپيا بولىپ تەرهىگىدە جاتقان
جان جارالارىن، مۇقتااجدىقتارىن جانە قاتەلەرسىن اشىپ ايتا الادى.
ایتلىغان ئوزىدى سىرتقا تاسماۋ دەگەنلىمىز باۋىرىڭىز نەممەسە قارىنداسىڭىز
كۇنا جاساغانىن كورسەڭىز دە فۇندهمەي جۇرە بەرۋەممەس. مۇنىڭ ماعناسى
توب شىننەدە بولسىلىگەن ئوز توپتىك سىرتىندا ايتلىمەي، وسەككە
ايالماي، سول توپتىك شىننەدەلقىلانۇئى كەرەك.

قۇدای وسەكتى جەك كورەدى، اسىرەسە بۇل باسقا ئېرى ادامنىڭ
»دۇعا مۇقتااجدىسى« سياقتانىپ ايتلىغان وسەك بولسا وغان بۇل مۇلدە جەك
كورىنىشتى. قۇدای، «ارامزا ارازىق تۈددۈر، وسەكتىسى دوستاردى اىیرار»، -
دەيدى. (17) وسەك ارقاشان ادامداردى جارالىپ، ولاردى جىككە بولەدى،
جانە سەنۋىشلىرىدىك اراسىنا جىك سالۇشىلارغا فارسى كۈرە سۈمىز كەرەك
دەپ قۇدای ئىزدى انسىق دىكەرتەدى (18). دەگەر ئىز مۇندايلارارعا
قارىلىق بىلدىرسەڭىز، ولار سىزگە رەنجىپ ئىزدىك توپىڭىزدان نەممەسە
قاۋىملىقىزدان كەتىپ قالۇى دا مۇمكىن، الايدا جەككە ادامنان گورى
قاۋىملىق تاعدىرى ارتىعراق بولىپ تابىلادى.

شىنايى قارىم-قاتناسىتى جانداندىرۇ ئۇشىن ئىجىي قارىم-
قاتناس قاجەت، ياعنى ئىجىي كەزدەسىپ تۇرۇق كەرەك. شىنايى قارىم-
قاتناسىتارعا قول جەتكىزىگىڭىز كەلسە ئىزدىك توپىڭىزدى ئىجىي بىرگە
جيىناب، كەزدەسىپ تۇرۇقلارىڭىز قاجەت. قارىم-قاتناس ئۇشىن ۋاقىت
قاجەت. قۇدای ئوزى بىزگە، «... ئېرى-بىرىمىزدى ودان بەتەر
جىڭەر لەندىرىھىدك»، - دەيدى (19). ئىز بىرگە جىنالۇقى دەتكە
ايىالدىرىۋىمىز كەرەك. ادەت بولغان بولسا ئىز مۇنىڭ اراسىن ۋازاتپاى
ئىجىي سىتەيتىن بولاسىز. تەرەك قارىم-قاتناسىتى قالاساڭىز ولارمەن ۋاقىت
وتکىزۈپىڭىز كەرەك، جانە بۇل وته كۆپ ۋاقىتتى قاجەت دەتەدى. سول
سەبەپتەن كۆپتەگەن قاۋىمداردا قارىم-قاتناس دەگەنلىي وته تاياز، ئىز
وته از ۋاقىت بىرلەسىپ جىنالامز.

قارىم-قاتناسقا جىنالغاندا ىڭىملى بولىلى بولدى - اۋ دەگەنندە، ياعنى
»جىنالۇمىز كەلگەنندە عانا جىنالامز« دەپ دەممەس، »رۇحانى ئۆسۈم ئۇشىن

مهن با سقالار دیك کومه گىنه مۇقتاجىسىن» دەگەن جۇرە كېپەن جىنالۇ قاچەت. شىنايى قارىم-قاتناس ورناتقىڭىز كەلسە جىنالۇغا تىلىمك بولماسا دا جىنالۇ ئىكىز كەرەك بولادى، سەبەبى مۇنىڭ ماڭىزدى دەكەننىه ئوزىڭىزدىك كۆزىڭىز جەتهتىن بولادى. العاشقى ماسحشىلەر ار كۇنى جىنالغان! «لار كۇن سايىن عىباداتخانادا ئىرى كىسىدەي بىرگە بولدى؛ سونىمەن قاتار ئۆز ئۆزىلەرنىدە دە باس قوسىپ، نان ئۇزۇ ئاراسىمن ورسنداپ، اق كۆڭلىمەن قۇانا و تىرىپ، بىرگە تاماق ئىشتى» (20). شىنايى قارىم-قاتناس ۋاقتىتى سوغان جۇمساۋىدى تالاپ دەتىدى.

دەگەر ئىز شاعىن توپتىك نەممەسە قۇداي ئوزى تالدایتىن ئىرى توپتىك مۇشەسى بولساڭىز قۇداي سوزىنە نەگىزدەلگەن قارىم-قاتناس تىك تو عىز دەركىشەلىكتەرنىن سۈيەنەمىز دەپ توب اراسىندا ورتاق كەلىسىمگە كەلىڭىزدەر دەپ وتنەمن. لار: بىر- بىرىمىزگە شىنايى سەزىمە رىمىزدى ئىتىپ بولسىسەمىز (اشقىق)، ئىرى- بىرىمىزدى جىگەر لەندىرىھەمىز (ەكى جاققى ارەكەت)، بىر- بىرىمىزگە كۆمەكتەسەمىز (جانا شىرلىق تانىتۇ)، ئىرى- بىرىمىزدى كەشىرەمىز (مەيرىسم كورسەتۇ)، سۇيىسىپەنىشلىكىپەن شىندىققىتى ايتامىز (شىنىشىل)، السىزدىكتەر رىمىزدى موينىدايمىز (كىشىپەيلدىلىكدىلىك)، وزارا ايسىمىزلىقتارمىزغا قۇرمەتىپەن قارايمىز (سېپايللىق)، وسەك ايتپايمىز (با سقا ادامىنىڭ قۇپىاسىن ساقتايمىز) جانە تو بىرىمىزدى قىمبات تۇتامىز (جىيى كەزدەسۋ).

ئىز بۇل دەركىشەلىكتەرگە قاراپ، شىنايى قارىم-قاتناس تىك نەلىكتەن سىرەك كەزدە سەتىنسىن انق بايقايسىز. بۇل دەركىشەلىكتەر دىك ماعىناسى - تەك ئۆز قامىڭىدى ويلاؤدان جانە تاۋەلىسىزدىكتەن باس تارتىپ، ئۆمىرىڭىزدى با سقالار مەن بولسىپ ئۆمىر سۇرۇۋ. الىدا بىرىگىپ ئۆمىر سۇرۇۋدىك ناتىجەسى وغان جۇمساغان ەڭبە گىڭىزدى الدەنەشە دەسە اقتايدى، سەبەبى بۇل ئىزدى جۇماقتا ئۆمىر سۇرۇۋگە دايىندايىدى.

ون توعزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق

ويلاندىر ار شىندىق: شىنايى قارىم - قاتىناستى قۇرۇڭ ئۇشىن وسغان
جۇرەگىمىزدى سالۋىمىز كەرەك.

جاتتاۋعا ارنالغان ايات: «يىسا ئاماسىحتىڭ ئوز ئومىرىن ئېز ئۇشىن
قىيغاندىمى ارقىلى ناعىز سۇيىسىپەنىشلىكتىڭ نە كەنسىنە كۈزىمىز جەتتى.
ئېز دە باۋىرلا ستارىمىز ئۇشىن جانىمىزدى قىيۇغا دايىار بولۇمىز كەرەك»
جو حان 16:3.

ويلانۋعا ارنالغان سۇراق بۇگىنگى كۇنى مەنىڭ قاتىساتىن شاعان توبىمدا
نە مەسە قاۋىمىمدا شىنايى قارىم - قاتىناستىڭ هەكىشەلىكتەرسىن قالايشا
جانداندىرا الامىن؟

بۇزىلغان قارىم - قاتىناستى قايتا جوندەۋ

«وسىنىڭ ئبارى ده قۇدايدىڭ ئىسى.

ول بىزدى ئاسىح ارقولى وزىمەن تاتؤلاستىرىپ،
بىزگە باسقالاردى وزىمەن تاتؤلاستىرىۋ قىزمەتىن اماناتتادى»

18:5 قورىقى

هەگەر قارىم - قاتىناستار بۇزىلغان بولسا، ولاردى قايتا جوندەۋ - لايىقتى، ئارى وته قاجەت ئىس. ئىزدىك ئومر بويى سىتىن ئىسىمىز - ئۇيىپ ئۇيرەنۋ بولغاندىقتان، قۇداي ئىزدىك قارىم - قاتىناستاردى جوغارى باعالاپ، جانە ولاردى ساقتاۋ ئۇشىن كۈش سالغانىمىزدى قالايدى. ئىتپىتى ئىرى ادامىمەن ئۇرسىسىپ، رەنجىسىپ، نەممەسە كەلسىپەي قالغان ار كەزدە قارىم - قاتىناستى توقتاتىپاي، قايتا جوندەگە ئىمىزدى قالايدى. شىندىعىنا كەلسىك، قۇداي قارىم - قاتىناستى قايتا جوندەيتىن قىزمەتتى بىزگە اماناتتادى. (1) وسى سەبەپتنەن جاڭا وسىيەتتىك باسم بولىگى ئىزدىك ئوزارا تاتۇ ئاتتى ئومر سۇرۇمىزىگە نۇسقاۋ بەرەدى. پاۋىل بىلەي دەپ جازغان: «ماسىخىپەن بايلانىستارىڭ سەندەردى جىگەر لەندىرىپ، ونىڭ سۇيىسىپەنىشلىگى كۆڭلىدەر بىڭدى جۇباتىپ، وزەرلىك قۇداي رۇھىنان قاتىناستا جۇرسىپ، قايىرمىدى دا جاناشر بولغاندىقتان، پىكىرلەس، ئىرى - بىرىڭدى تەڭ سۇيىتىن، ئاتۇ - ئاتتى، ئارى نېتتەس بولىڭدار. وسلىي مەنى قۋانشقا كەنەلتىڭدەر» (2). ئىزدىك بىر - بىرىمىزبەن تاتۇلىقتا ئومر سۇرە ئۇسىمىز ئىزدىك رۇھانى ئىسۇمىزدىك دەڭگەيسىن كورسەتىدە دەپ پاۋىل ئۇيرەتكەن (3).

ئاسىح وزىنىڭ وتباسىنىڭ، ياعنى ئىزدىك ارامىزداعى

سۇيىسىپەنىلىكتىڭ ارقاسىندا جۇرتقا تانىمال بولۇدى قالايدى. ال بۇزىلغان
قارىم - قاتناس ونىڭ وتباسىن سەنبەۋىشلىك ردىڭ الديندا ئىياتقا قالدىرادى.
وسى سەبەپتەن پاۋىل قولۇرىنىت قاۋىمىنداعى سەنۋىشلىك ردىڭ بىر - بىرىنى
قاراسى شىعىپ، جىككە ئېلىنىپ، ئىپتى ئېرى - بىرىنىت سوتقا بەرگەنىن
ەستىپ قاتتى ئىغايسىزدىق سەزىنگەن بولاتىن. ول، «سەندهردى ئىالتو
ئۇشىن وسلاي دەيمىن. ارالارىڭدا باۋىرلاستارىڭ تورەلىك ايتاتىن بىردى -
بىرپاراساتتى ادام بولماغانى ما؟»، - دەپ جازادى (4).

سول قاۋىمدا وسى كەلىسىپەۋىشلىكتى تاتۇ جولىمن شەشە الاتىن ەش
پاراساتتى ادامنىڭ تابىلماغانىنا ول قاتتى تاڭدانغان. سول حاتىندا ول تاعى
«باۋىرلاستار، سەندهردى يىسا ئاسىحىتكى اتنان ەسكەرتەمىن: اوپىزىرىلىكتى
ساقتاب، جىككە بولىنبەڭدەر، قايىتا بىردىي ماقسات پەن پىكىرده بولىپ،
بىرىلىكتە تۈرىڭدار»، - دەپ جازادى. (5)

دەگەر ئىز ومىرىڭىزدە قۇدايدىك باتالارىن كورگىڭىز كەلسە جانە
باسقا ادامدار سىزگە قاراپ شىنايى قۇدايدىك بالاسىن كورسىن دەسەڭىز -
تاتۋىلىق ورناتتىن ادام بولۇدى ئىيرەنۋىڭىز كەرەك. يىسا، «تاتۋلاستىرۇشىلار
باقىتتى: ولار قۇدايدىك رۇھانى بالالارى دەپ اتالماق» (6)، - دەدى.
كۆڭىل اۋدارىڭىزشى، يىسا «تاتۋلىقتى ۇناتاتىندار» دەپ ايتىادى، سەبەبى
تاتۋلىقتى ار ادام ۇناتادى. نەمەسە ول، «دەش نارسەدەن كۆڭلى
قالمايتىندار، دەش ۋايىمدايەتىندار باقىتتى»، - دەپ ايتقان جوق. ول
«تاتۋلىقتى ورناتۇعا كۈش سالغان ادام باقىتتى» دەيدى، ياعنى
كەلىسىپەۋىشلىكتى شەشۈگە ارەكەتتەنگەن ادام جايلى ايتادى. تاتۋىلىق
ورناتۇشى ادامدار سىرەك كەزدەسەدى، سەبەبى تاتۋىلىق ورناتۇ
جۇمىس.

ئىز قۇدايدىك وتباسىنىڭ ئېرى بولىپ جاراتىلغاندىقتان
جانە ئىز ومىرىڭىزدىك ەكىنىشى ماقساتى باسقالاردى ئىسۇيىپ ئىيرەنۋ
بولغاندىقتان سىزگە تاتۋلاستىرۇشى بولۇدى ئىيرەنۋ كەرەك. وکىنىشكە ورايى،
كۆپشىلىگىمىز كەلىسىپەۋىشلىكتى شەشۈدى ئىيرەنۋەدىك.
تاتۋىلىق ورناتۇ كەلىسىپەۋىشلىكتەن قاشۇ دەگەندى بىلدىرمەيدى.

ماسه له نى جو حققا شمارىپ، ودان قاشۇ - ناعىز قورقاقيقىق. تىنىشىقىتىڭ پاتشاشسى دەش ۋاقتىنا دا كەلىسپەۋشلىكتەن قورقىپايان. ونسىك باسقا ادامداردىك يېگىلىگى ئۇشىن وسى كەلىسپەۋشلىكتەردى ئوزى جاساغان ۋاقتىار دا بولغان. كەي ۋاقتىتا ئېز كەلىسپەۋشلىك تۈدرۈ دان فاشۇمىز قاجەت، ال كەيىرسىر ۋاقتىarda سول كەلىسپەۋشلىكتەردى ئوزىمىز جاساۋمىز قاجەت، ال كەيىرسىر ۋاقتىarda ونى شەشۈمىز كەرەك. وسى سەبەپتەن قۇدای رۇحىنىڭ جەته لۇرى ئۇشىن ئۇزىكىسىز دۇعا تۈرىمىز قاجەت.

تاتۋىلىق ورناتۇ - كونبىس، مومن بولىپ، تىنىشىققا قول جەتكىزۈدى بىلدىرمەيدى. يىسانىڭ «تاتۋىلىق ورناتۇشلار» دەگەن ئۇزى بېرىلىپ، نه بولسا سواعان كونبىس، باسقا ادامى باسقىغا شىعارۋۇدى بىلدىرمەيدى.

كۈپتەگەن سۇراقتارعا كەلگەندە ول ئۆز دەگەننەن قايىتىپاي، ئىپتى عان قارسى شىققان بولسا دا وزىنىكىن راستاپ تۇردى.

بۇزىلىغان قارىم - قاتىناستاردى قالاي جوندەيمىز؟

قۇدای ئېزدى «تاتۋىلىقىتىڭ جارشىسى» بولۇغا شاقىرادى (7). بۇزىلىغان قارىم - قاتىناستى قايىتا جوندەۋىدۇڭ جەتى قادامى بار. ولار كەلەسىدەي:

اداممەن سوپىلەسپەستەن بۇرسن قۇدایىمەن سوپىلەسلىك. ماسه له نى قۇدایىعا اشىپ ايتىڭىز. بولغان وقىيغا جايلى دوستارىڭىزغا وسەكتەگەننىڭ ورنىنا، بىرىنىشىدەن قۇدایىعا دۇعا دەتسە گىز. قۇدای ئىزدىك جۇرە گىتىزدى نەمە سە ئىزدىك اراسۋىچىزسىز سول ادامى و زگەرتىكەننى بايقايتىن بولاسىز. دەگەر ئىزدىك قارىم - قاتىناستارىڭىز ئۇشىن دۇعا دەتسە گىز، بارلىق قارىم - قاتىناستارىڭىزدا كوبىرەك تاتۋىلىق بولادى.

ئەداۋىتتىڭ زابۇر جىرلارىندا جازغانىنداي ئىز دە جۇرە گىتىزدى قۇدایىعا اشىپ، دۇعا دەتىڭىز. قۇدایىعا قورقىنىشتارىڭىز جايلى ايتىڭىز. ونسىك الدىندا جىلاپ السىڭىز. ول ئىزدىك اشۋىمىزدى، رەنىشىمىزدى جانە باسقا

دا سه زىمده رسىزدى كورسە تاڭدانبایدى، سول سەبەپتى ئۆز سەزمىدەرىڭىزدى وغان اشىپ ايتىڭىز.

كۈپتەگەن كەلىپىهە ئىلىكتەردىك تامىرى قاناعاتتانايان مۇقتاجىقتار بولىپ تابىلادى. مۇنداي قاجەتلىكىمىرىنى تەك قۇدai عانا قاناعاتتانايدى. ئەگەر ئىز تەك قۇدai عانا قاناعاتتانايدىرا ئارسەنى دوسىڭىزدان، جۇبايىڭىزدان، باستىعىڭىزدان نەممەسە جانۇيا مۇشەسىنە كۇتسەڭىز، ئىز وزىڭىزگە ئۆزىڭىز وكتىش پەن رەنىش تىلەپ ئالمانىڭىز. قۇدایدان باسقا دېشىرى ادام ئىزدىك بارلىق مۇقتاجىقتارىڭىزغا جاۋاپ بەرهە ئامايدى.

جاقيپ دلشىنىڭ ايتقانىنىدai، كۈپتەگەن ئىزدىك ماسەلەمىز دۇعاىىز جۇرگەنىمىزدەن بولادى. «ئەندەشە، ارارلىرىڭدا قاستاستىق پەن داۋ - جانجال قايدان شىعادى؟ بويلارىڭداعى سوغۇسىپ جاتقان ارام قۇمارلىقتارىڭنان تۋادى ھەمسە پە؟ سەندەر ئىز نارسەنى اڭساپ، يەممەن ئامىسىڭدار؛ سوندا كىسى ولترەتنىدەي جەك كورسەپ، قىزغاناتىڭدار، ال اڭساعان نارسەلەرىڭە قول جەتكىزە ئامىسىڭدار. جانجالداسىپ، توبەلەسەسىڭدار، ئابارسىپ يەممەنبىيەسىڭدار، ويتكەنى ونى قۇدایدان سۇرمايمىسىڭدار» (8). قۇدایغا ارقا سۇيەگەننىڭ ورنىنا، جاقىندا رسىزغا قاراپ، «ئىزدى باقىتتى دەندى - او» دەپ ويلايىمىز. ال مۇنىمىز ورىندالماغاندا وكتىسپ، ولارغا رەنجىمىز. قۇدای بىزگە، «نەلكەن الدىمەن ماعان كەلەمەيىسىڭدار؟»، - دەيدى.

ارقاشان ئېرىنىشى بولىپ قادام جاساڭىز. ئىز باسقانى رەنجىتتىڭىز بە، نەممەسە ئىزدى رەنجىتتى مە، ماڭىزدى ھەمسە، قالاي بولسا دا قۇدai ئىزدىك ئېرىنىشى بولىپ قادام جاساعانىڭىزدى كۇتەدەي. باسقا ادامنىڭ سىزگە كەلگەننى كۇتىپە ئىز. ئېرىنىشى بولىپ ئۆزىڭىز بارىڭىز. بۇزىلغان قارىم - قاتناسىتى جوندە ئەڭىزدى بولغانى سونشا، ئىپتى يسا بۇل جايلى بىلاي دەيدى: «سونمەن سەن قۇدایغا ارناعان سىي - تارتۇنگىدى قۇرمايدىق ۋىستەلەنە ئىپ بارغاندا، ئەگەر باۋرلاسلىكىنىڭ وزىڭە وکىلەپ جۇرگەنى سول جەردە مەسىڭە ئۇسىپ كەتسە، ئىپ كەلگەننىڭدى سوندا قالدىر دا، باۋرلاسلىكا بارىپ، ونسەن تاتۋلاس! بۇدان كەين قايتىپ كەلىپ، سىي -

تارتوييگى قۇدaiعا باعشتا» (9).

ئېرى ادامىمەن قارىم - قاتىناسىڭىز قىين بولسا نەمەسە بۇزىلغان بولسا، تەز ارادا تاتۋىلىققا شاقىراتىن اڭگىمەنى جو سپارلاڭىز. «ئاتى تو سكەندە مىنەتتى تۈرددە سوپىلەسەرمىن» - دەپ قالدىرسىپ قويىپ، نەمەسە باسقا دا نارسە ويلاب تاۋىپ جۇرمەڭىز. جەكە وترسىپ سوپىلەسەلاتىن ۋاقتىنى مۇمكىندىگىڭىز شە جو سپارلاڭىز. «ارتىنان سوپىلەسەرمىن» دەپ ھەر تەڭگە قالدىرا بەرسەڭىز، رەنىشىڭىز تەرەڭدەپ، جاعدا يىڭىز شىھەلەنسىپ كەتەدى. ادامدار اراسىندا كەلىسىپەۋشىلىك بولغاندا ۋاقتىشقا ناداي ھەم بەرمەيدى، قايتا جارانى اسىقىندىرسىپ جىبەرەدى.

تەز ارادا ارەكەت ھەتسەڭىز سىزگە كەلەتسىن رۇحانى زاقىمىنىڭ دەڭگەيسىن ازايىتاسىز. كۇنا جانە شەسىلمەگەن ارازىدىقتار قۇدايمىمەن قارىم - قاتىناسىمىزدى سۈرتادى، جانە ئىزدىك دۇعالارلىمىزدى جاۋاپسىز ھەتەدى. (10). اىۋېتىڭ دوستار وغان، «اىقماقتى اشۇشاڭدىسى قۇرتادى، اقىلىسىزدى رەنجدىگىشىتىگى جويادى» «اشۇيىمەن سەن تەك وزىڭە زاقىم كەلتىرۇدەسىڭ» - دەگەن (11).

تاتۋىلىققا شاقىراتىن كەزدە سۈدىك تابىستى بولۇرى دۇرسى ۋاقتى پەن دۇرسى ورىنىدى تابۇغا كۆپ تاۋەلدى بولادى. كەۋىيىزدىك بىرەۋەڭىز شارشاپ تۇرغاندا نەمەسە اسىعىسى بولاتىن نەمەسە ئۇشىنىسى ادام كەدەرگى بولاتىن ۋاقتىتا كەزدە سېپەڭىز. ھەك جاقىسى ۋاقتى - ھەكى جاق تا وزىدەرسن جاقىسى سەزىنەتسىن ۋاقتى.

باسقا ادامىنىڭ سەزمەدرىن جاناشىرىلىقپەن تۈسىنۋەتكە تىرىسىڭىز. اوپزىبەن ايتقانىنان گورى قۇلا عىڭىزبەن كوبىرەك تىڭدائىڭىز. كەلىسىپەۋشىلىكتى شەشۈگە كۇش سالماستان بۇرسىن ئىز ادامداردىك وسى تۇرغىدا نە سەزىنەتسىن جاقىسلاپ تىڭداؤتىڭىز فاجىھەت. پاۋىل، «ارکىم ئۆز مۇددەسىن عانى دەمەس، باسقا لاردىكىن دە ويداي «جۇرسىن» - دەپ ايتقان . (12) ئىزدىك تىلىمىزگە «مۇددەسىن ويلاۋ» دەپ اۋدارلىغان «سوز گەرەك تىلىنىدە «سکوپوس» دەپ ايتىلادى. دال وسى ئۇزۇدى نە گىزگە المىپ، مىكروسكوب، تەلەسکوب دەگەن سوزدەر پايدا بولغان. مۇنىڭ ماعناسى

«مۇقىيات بولۇ» دەگەندى بىلدىرىدە! سول ادامداردىك بۇلدىرگەن سىنىه
دەمەس، ولاردىك سەزمىدەرنىھ كۆڭل اودارىڭىز. باستا ئاندا ناقىتى كەلىسىمگە
كەلۈدى تالاپ تېپەي، قايىتا سەزمىدەرسىن اشىپ ايتۇغا جول بەرىڭىز.
ادامداردىك نە سەزىنەتنىن تىڭىداب الماستان بۇرىن كەلىسىسوزدەر
جۇرگىزۇڭە اسىقىپاڭىز. ادامداردىك ايتقاندارىن قولاق سالىپ تىڭىداب،
سەزمىدەرسىن اشىپ ايتۇغا مۇمكىنىدىك بەرىڭىز. تىڭىداب وترىپ، بىردىن
ۋەزىخىزدى اقتاۋعا، قورعاۋعا ۇمتىلماڭىز. ادامداردىك ايتقانىمەن
كەلىسىپەگەن بولساڭىز دا، باسېڭىزدى يىزەپ تىڭىداب وترىڭىز. سەزمىدەر ار
ۋاقىتنا دۇرسىن نەمەسە اقىلىغا قونارلىقتاي بولا بەرمەيدى. كەرسىنىشە،
رەنجىگەن ۋاقىتنا ئىز اقىلىغا جات قىلىقتاردى سىتەپ، كەرى ويلارعا
بەرىلەمىز. «داۋىت، «جۇرەگىم، ئىبراق، قىزغانىشتان كۇيدى، جان دۇنيەم
ئشۇبادان نالىپ رەنجىدى. سوندا ساناسىز نادان بولىپ قالدىم، كوز الدىڭدا
اقلىسىز حايوان بولدىم»، - دەپ موينىداعان (13). جانىمىز جارالانعاندا
ءابارىمىز دە سۇمىدىق ارەكەتتەرگە بارامىز. قۇدايى سوزى كەرسىنىشە بىلاي
دەيدى: «دانالىغى اداماعا سابىر سېيلار، قاتەنى كەشىرۇ وغان قۇرمەت بولار»
(14). شىدامدىلىق دانالىقتان تۋادى، ال دانالىق باسقا ادامنىڭ كوزقاراسىن
تىڭىدai بىلۇدەن كەلەدى. باسقانى مۇقىيات تىڭىداغاندا ئىز وغان شىتەي،
«مەن سەنىڭ ايتقانىڭدى باعالايمىن، سەنىمەن قارىم - قاتىناسىمىدى
ساقتاعىم كەلەدى، جانە سەن ماعان قىمبات جانىنىڭ»، - دەيمىز.
ادامداردىك قامىن ويلايتىنىڭىزدى كورمەينىشە، ئىزدىك نە ويلايتىنىڭىز
ولارعا ماڭىزدى دەمەس، - دەگەن سوزراش بولىپ تابىلادى.

قارىم - قاتىناسىتى قايىتا قۇرۇق ئۇشىن ئىز «ماڭايىمىز داعى
باۇرلا ستارغا ۇنایتىنىدى سىتەپ، ولاردىك رۇحانى وسوئىنە سەبەپشى بولۇمىز
كەرەك» (15). باسقا ادامنىڭ سىزگە باعتتالغان اشۇنى شىداپ تۇرۇق ئۇشىن،
اسىرەسە بۇل اشۇ ادىلەتسىز بولسا، ئىز ۋەزىخىزدى قۇربانەتكەندەيى
بولۇتىڭىز كەرەك. ئىبراق دىسېڭىزدە بولسىن، يىسا ئىز ئۇشىن دە دال
وسلالىي سىتەدى. ئىزدى قۇتقارۇق ئۇشىن ول حالىقىتىڭ قاھارىنا ادىلەتسىز
وۇشرادى. قۇدايى سوزىنە «ماسىح تە وزىنە دەمەس، كوكتەگى اكەگە

وُنايتنىدى سىتەدى. زابۇردا الدىن الا بىلاي دەپ جازىلغان: «سەنى قورلاۋشىلاردىڭ عايىيات سوزدەرى ماعان ئىتىدى»، - دەپ جازىلغان (16).

كەلىسيهەۋشىلىكتەگى ئىزدىك جاڭىزدان بولغان كىنانى مويىندىڭىز. ھەگەر ئىز قارىم-قانىنastى قايتا قۇرۇغا شىنىمەن بەل بايلغان بولساڭىز، الدىمەن ئۆز قاتەلىكتەرىڭىز بەن كۇنالارىڭىزدى مويىندىۋان باستاۋىڭىز كەرەك. تەك وسلىي بولغاندا عانا بارلىق جاڭىزدى جارىققا شىعرا اتىنىمىزدى ئىلىدىرىپ، يىسا بىلاي دەگەن: «اۋەلى ئۆز كۆزىڭىن بورەنەنى ئىپ تاستا، باۇرىڭىنىڭ كۆزىندەگى تىكەندى سودان كەيىن انىق كورىپ، ئىپ تاستارىسىڭ» (17).

ارقايسىمىزدىك كۆزىمىز كەيىر نارسلەرگە جابىق بولغاندىقتان، ئىزدىك كۆزىمىزدى اشىپ، جەدەك ئىزدىك ارەكەتىڭىزدى تارازىغا سالاتىن ئۇشىنى ادامىنىڭ كومەگى قاچەت بولۇرى مۇمكىن. سونىمەن قاتار، كەلىسيهەۋشىلىكتەگى ئىزدىك كۇنالىرىنىڭ سالماعى قانشالىقتى كەننس اشىپ بەرۋىن قۇدايدان سۇراڭىز. «مۇمكىن بارلىقى مەن بولار. مۇمكىن مەن مۇمكىن دەمەستى تالاپ دەتىپ، قاتال بولىپ نەمەسە تىم سەزىمگە بەرىلىپ ئۇجۇرمىن بە؟»، - دەپ ودان سۇراڭىز. قۇداي سوزىندە «ھەگەر كۇناسىزبىز دەسەك، وندا ئۆزىمىزدى الداپ، بىزدە شىنىدىقىڭ بولماعانى»، - دەپ جازىلغان. (18)

كىنانى مويىندىۋا - تاتۇلىققا جەتەلەيتىن قۇدرەتتى كۈش. كەيى جاڭىزدايىدا كەلىسيهەۋشىلىكتى شەشۈ جوللىنىڭ ئۆزى وسیغان دەيىن بولغان جاڭىزدايى ودان ارى شىدەلەنىستىرىپ جىبەرەدى. ھەگەر ئىز كىشىپەيلدىلىك تانىتىپ، قاتەلەرىڭىزدى مويىندىۋان باستاڭىز، سىزبەن سوپەلەسەتىن ادامىنىڭ اشۇن باسىپ، ونىڭ سىزگە باعتىتالغان شاپۇلىنىڭ الدىن الاسىز، سەبەبى سىزبەن سوپەلەسۋىگە كەلگەن ادام ئىزدىك ئۆزىڭىزدى قورلاۋشىلىكتى كۇتۇمەن كەلەدى. ئۆزىڭىزدى اقتاۋاعا نەمەسە كىنانى باسقا بىرەۋىگە جاڭۇغا تىرىسىپاڭىز، ونىڭ ورنىنى بۇل ماسەلە دەگى ئىزدىك جىبەرگەن قاتەلەرىڭىزدى مويىنداساڭىز جاقسى بولادى. ئۆزىڭىزدىك جاساغان قاتەلىكتەرىڭىزدى جاۋاپكەر شىلىكتى كوتەرىپ، كەشىرم سۇراڭىز.

ادامعا شابویل جاساماي ماسهلهنى شەشىڭز. ھەگەر كىنالى ادامدى عانا
بىزدەيتىن بولساڭىز ماسهلهنى شەشه المايىسىز. ئىز دەكەۋىنىڭ بىرەۋىن عانا
تاكىداۋىڭىز كەرەك. قۇدای سوزى ، : «جابر سوز اشۇ تۈعىزار، بىيازى
جاۋاپ اشۇدى باسار» ، - دەيدى (19). شاعىپ سوپلىكەننەن جۇمىساق جاۋاپ
قايرغان ارتىق.

ماسهلهنى شەشه بارسىندا ئىتقان ئوزىگىزدىك ماعنىسى عانا
دەمەس، سونىمەن قاتار قالاي اىتقانىڭىز دا ماڭىزدى بولىپ تابىلادى. قۇدای
بىزگە بىلەي دەيدى «جۇرەگى دانانى زەردەلى دەر، ۇنامدى ئىتل اسەرلى
ئالىم بەرەر» (20). شاعىپ سوپلىكەننەن جەتىستىكە
جەتىپەيسىز. شاعىپ سوپلىكەننەن شىكىمگە دە اسەر دە المايىسىز.

دۇنييە جۇزىلىك «قىرعى قاباق» سواعىسى ۋاقتىندا ھەتكى جاق تا ئېرى
كەلىسىمگە كەلىپ، كەپپەر قارۋىلاردىك ئىئورىن تىم زيانىدى، جانە ولاردى
قولدانبايتىن بولامىز دەپ شەشتى. بۇگىنگى كۇنده حىمىيالىق جانە
بىولوگىيالىق قارۋىلرعا تىيم سالىنۋدا، ال يادرولىق قارۋىلاردىك ساقتالىغان
جەرلەرى انقتالىپ، سول قارۋىلار جویىلۇدا. سول سياقتى، قارسم-
قاتىناستى جاقسارتۇ جولىندا ئىز قارسم-قاتىناستى بۇزاتىن يادرولىق
قارۋىلرىدى جويۋىڭىز قاجەت. سونىك شىنندە: اىپتاۋدان، تومەندەتۋەن،
سول ادامىي باسقالارمەن سالىستىرۇدان، مازاق قىلۇدان، وغان جوعارىدان
تومەن قارۋادان، قورلاۋ جانە مىسىقلەداو سياقتى ارەكەتتەرددەن باس
تارتۇپىڭىز كەرەك. پاۋىل مۇنىك ئارىن بىلەيشا سۈرەتتەيدى: «اوىزدارىڭنان
جامان سوز دەمەس، جاقسى ئوز عانا شىعىپ، تىڭىداب تۇرغاندار داڭىك
سەنمەدرىن جەتىلىدىرسىپ، يىگىلىك سەپسىن» (21).

قوللىڭىزدان كەلگەنشە بىرىشكىپ ارەكەت دەتىڭىز. پاۋىل،
« قولدارىڭنان كەلگەنشە بارلىق ادامدارمەن تاتۇ بىنگىدار»، - دەپ اىتقان
(22). تاتۇلىقتى ساقتاۋ ئۇشىن اردايم قۇن تولەۋ كەرەك. كەپپەر كەزدە
ئىز تاكاپارلىسىتىزدان جانە كەپپەر كەزدە وزىمشىلىدىگىتىزدەن باس
تارتۇپىڭىز كەرەك بولادى. تاتۇلىقتى ساقتاۋ ئۇشىن مۇمكىنىدىگىتىزدە
باسقالاردىك جاعدىيىنا نىپ، ولارغا يىكەمە لۇڭە جانە باسقالاردىك

مۇقتاجىدىقتارىنا مۇقىيات بولۇغا تىرىسىڭىز (23).

يسانىڭ باقىتتى بولۇ جايلى ايتاتىن جەتنىشى وسىيەتنىڭ انتى تۇسىندىرىمەسى بىلاي ما زمۇندايدى: «جارسا ارەكەتە تېپەي نەمەسە ئۆزرا ئۇرسى تۇدرىماي، ادامدارعا بىرلەسە ارەكەتە تۈرىدىك جولىنى كورسەتكەندە - باقىتتىسىڭدار. وسى ارقىلى ئۆزىمىزدىك كىم دەكەندىگىزدى ئۇسىنىپ، قۇدای پاتشالىعىنداعى ئۆز ورنىڭزدى تاباسىز.» (24)

كەلسىپەۋشىلىكتە ردى تولىعىمەن جوق قىلۇعا ھەمسە، تاتۋىلىققا ۇمتىلىڭىز. باسقا ادامىنىڭ سىزبەن تولىق كەلسىكەنسىن كۇتۇمۇمكىن ھەمسە. تاتۋىلىققا جەتى - قارىم - قاتىناستى جانداندىرىۋا ۇمتىلايدى، ال ماسەلەنى شەشىپ قانا قويۇ - ماسەلەنى جوبىۋا عانى ۇمتىلايدى. ئېز تاتۋىلىققا ۇمتىلىغان ۋاقتىتا ماسەلە ئۆزىنىڭ ماڭىزدىلىغىن جو غالتابىدى.

ئىپتى كوزقاراستارىمىزدى ئېز تۇينىڭكە اكەلە الماساق تا، قارىم قاتىناستى جوندەي الامزى. ماسىحشىلەر كۆپ جادعايدا ئارتۇرلى تۇسىنىكتە جانە كوزقاراستا بولادى، الايدا ئېز ئېز - بىر- بىرىمىزدى رەنجىتىپەستىن كوزقاراستارىمىزدى ۇستانى الامزى. بىر المازغا ھكى باسقا بۇرۇشتان كوز تاستايتىن بولساق، ول ھكى ئتورلى بولىپ كورسەدى. قۇدای ئېزدىك بىرکەللىكى بولغانىمىزدى ھەمسە، بىرلىكتە بولغانىمىزدى قالادىيى، جانە ئېز ئېز نارسەگە ھكى ئتورلى تۇسىنىكتە بولساق تا قول ۇستاسىپ بىرلىكتە جۈرە الامزى.

مۇنىڭ ماعىناسى ماسەلەنىڭ شەشمىن بىزدەۋدى توقتاتۇ دەگەندى بىلدىرىمەيدى. مۇمكىن سىزدەرگە بۇل جايلى سوپىلەسۋىدى، ئىپتى بۇل ماسەلەنى تالقلاؤدى جالعاستىرۇ كەرەك بولار، الايدا مۇنى اىقايى شۇ شىعارماي تاتۋىلىقتا سىتەۋ كەرەك. تاتۋىلىسىۋدىك ماعىناسى - سىزدەردىك ارارلىڭزدابى قاستىقتى توقتاتۇ، الايدا بۇل سىزدەردىك كوزقاراستارىڭىزدى جوققا شىعارۋۇدى بىلدىرىمەيدى.

وسى تاراۋىدى وقىغانىنىڭ ناتىجەسىنده ھندى كىممەن سوپىلەسۋ كەرەك دەپ ۋىشاردىڭىز؟ سىزگە قاي ادامىمەن قارىم - قاتىناستى تۇزەتۇ قاجەت؟ مۇنى

کەلەسى ئېرىۋەتىقا قالدىرمائى، دال ئاقازىر ئۇزىلىسىن جاساپ، سول ادام جايلى قۇدایمەن سوپىلەسىڭىز. سوسىن تەلەفوندى الىپ تاتۋلاسۇغا قادام جاساپ باستاڭىز. بۇل جەتى قادام قاراپايمىم، الايدا ولاردى ورسنداؤ وئاپىعا تىيمەيدى. قارىم-قاتىناستى قالپىنا كەلتىرە ئۇشىن كۆپ كۈش جۇمساۋ قاجەت. وسى سەبەپتەن پەتىر سىزدەن، «تىنىشتىققا ئۇمىتلىپ، تاتۋلىق ورناتا بەرىڭىدەر»، - دەپ وتنىھىدى. (25) الايدا ئىز تاتۋلىق ورناتۇغا ئۇمىتلىغاندا، ئىز قۇدایمۇ نامدىنى سىتەۋگە ئۇمىتلىۋ داسىز. وسى سەبەپتەن تاتۋلىق ورناتۇشىلاردى قۇدایي «بالالارسم» دەپ اتايىدى.

جىرس ماسىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق

ويلاندىس ار شىندىق: قارىم - قاتىناستاردى جوندەۋ - كۇش سالۇغا لايىقتى
سنس.

جاتتاۋىغا ارنالغان ايات: «قولدارىڭنان كەلگەن شەبارلىق ادامدارمەن تاتۇ
بوليڭدار»¹² رىم 18:

ويلانقۇغا ارنالغان سۇراق بۇگىن مەن كىممەن قارىم - قاتىناسىمىدى
قالىپىنا كەلتىرۈم كەرەك؟

وز قاۋىملىرىنىڭدى قورعاۋ

«قۇداي رەحىمەن يەمدەنگەن بىرلىكتەرىڭدى ئۆزارا بايلانىستىرعان تاتۋىللىق ارقىلى ساقتاۇغا ۇمتىلىڭدار!»

هف:3:4

«بارلىق قاسىيەتتەردىك باستىسى رەتىنە سۈيىسپەنىشلىككە بولەنىڭدەر، ول ئۆزىلىق تولىقتايى بىرىكتەرىدى!»
كول 14:3

«سېزدىك مندەتىڭىز - قاۋىمىنىڭ شىنندەگى بىرلىكتى قورعاۋ. قاۋىمىداعى بىرلىكتىك ماڭىزدىلىسى سونشا، ئۆتىپتى جاڭا وسىيەتتە جۇماق پەن توزاققا قاراعاندا وسى جايلى باسم ايتىلاadi. ئۆزىزدىك بىرلىكتە بولىپ تاتۋىلىقتاتۇرغانىمىزدى قۇداي تەرەڭ قالايدى.

ءېرىلىق - قارىم - قاتىناستىك جولى. دىكەر بىرلىكتى جويساڭىز، ئۆسەتىك دەنەسىنىڭ جۈرەگىن جۈلىپ العاندای بولاسىز. بۇل قۇدايدىك قاۋىمنان كۇتھەتسىن بىرلەستىكتەگى ئۆمىرىدىك ئەمانى جانە نەگىزى بولىپ تابىلادى. ئۆزىز ئۆشىن بىرلىكتىك دەك جوغارىعى ۇلگىسى - ۇشېرىلىك بولىپ تابىلادى. اكە، ۇل، جانە قۇداي رەحى ۇشېرىلىك شىنندە تەرەڭ بىرلىكتە. قۇدايدىك ئۆزى قۇربان دەتەتسىن سۈيىسپەنىشلىكتىك، كىشىپەيىلدەلىكپەن باسقانىك قامىن ويلاؤدىك جانە ۇيىھەسىدىلىكتىك دەك جوغارىعى ۇلگىسى بولىپ تابىلادى.

ئاربىر اتا - انا وز بالالارنىڭ تاتۋىلىقتا جۇرگەندەرسن كورسپ قۇاناتىنىنداي، ئۆزىزدىك كوكتەگى اكەمىز وز بالالارنى دا دال سولاي

قۇانادى. يسا تۇتقىندا لاردان الدىگىمى سوڭىمى ساتتەرىنىدە ئېزدىك ارامىزداعى بىرلىك ئۇشىن قاتتى دۇعا دتتى. ئولىم الدىنداعى قىنالىس ۋاقتىندا ول ئېزدىك بىرلىكىمىز جايلى تەردەك ويلغان. وسى ارقىلى مۇنىڭ قاشاما ماڭىرىدى ھەكتىن كورە الامز.

قۇداي ئۇشىن جەر بەتىنەدە ونىڭ قاۋىمىنان قىمبات ھەش نارسە جوق. ول قاۋىم ئۇشىن ھەڭ جو عارعى قۇندى تولەگەن، جانە ول جىككە ئولىنىۋىڭ، كەلسىپەۋشلىكتىك جانە ۇرسى كەرسىتىك ناتىجەسىنە بولاتىن زياننان قاۋىمىنىڭ قورعالغاننىن قالايدى. ھەگەر ئىز قۇدايدىك وتباسىنىڭ مۇشەسى بولساڭىز، ئىزدىك قاتىساتىن قاۋىمىنىڭ بىرلىگى ئۇشىن جاۋاپتىسىز. يسا ئاماسىح سىزدەگە قاۋىم شىنندەگى جانە بارلىق سەنۋىشلىر اراسىنداعى بىرلىكتى ساقتاۋ جولىندا، قاۋىمدى قورغاۋ جولىندا جانە ئىبرىمىزبەن تائۇلىقتى دامتۇ جولىندا قولدان كەلگەننىڭ ئارسەن سىتەۋگە تاپسىردى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «قۇداي رۆحىمەن يەمدەنگەن بىرلىكتەرىڭدى ئوزارا بايلانىستىرغان تائۇلىق ارقىلى ساقتاۋغا ۇمتىلىڭدار!» (1). مۇنى قالا ي جۇزەگە اسىرمايمىز؟ قۇداي سوزىنە ومىرگە قولدانۋغا كەلەتسىن كەتەر بار.

ئېزدى بولەتسىن ھەركىشلەتكەرگە ھەمسەن، قايتا ئېزدى بىرىكتەرنى نارسەلەرگە كۈز سالىڭىز. پاۋىل، «ەندەشە ئۆزارا تائۇ جۇرپ، ئىبر-بىرىمىزدىك رۇحانى وسوشىزگە كومەكتەسەتىنىڭ بارلىقىنى جان تائىمىزبەن ۇمتىلىقى!» دەپ جازغان (2). بىزدە، ياعنى سەنۋىشلىر دە ئىبر قۇداي، ئىبر دەنە، ئىبر ماقسىت، ئىبر ۋەمىت، ئىبر سەنەم، ئىبر شومىلدىرۇ، ئىبر سۇيىسىپەنىشلىك بار. (3). بىزدە ئىبر قۇتقارىلۇ، ئىبر ئۆمىر جانە ئىبر بولاشاق بار، جانە بۇل نارسەلەر ئېزدى بولەتسىن نارسەلەر دەنە قايدا سالماقتى. ئېز ھەك الدىمەن وسىنى دىتە ساقتاۋسىز كەرەك.

ئېزدىك بويىمىزداعى ھەركىشلەتكەردى، ئارتۇرلى ومىرلىك تاجىرىبىهنى، ئانسىلىدى بەرۋۇ قۇدايدىك شەشىمى بولغاندىقتان ئېز بىر-بىرىمىزىگە شىداب قانا قويىمای، بۇل ھەركىشلەتكەردى باعالاپ، ولارغا

قۇانۋىمىز كەرەك. قۇدای بىرگە لەكلىكتى ھەمەس، بىرلىكتى قالايدى. الايدا بىرلىكتى ساقتاۋ ئۈشىن ھەش ۋاقتىتا دا ئېزدىڭ ھەرەكىشەلىكتە رىمىزگە ئېزدى بولۇڭە جول بەرمە ئۇمىز كەرەك. ئېز نە نارسە ماڭىزدى بولسا، سوغان سالماق سالىپ تۇرۇمىز قاجەت، ياعنى ئاماسخ ئېزدى قالايدى سۈيىسى، ئېز دە ئېرى - بىرلىكتى سولايى سۈيۈدى ۋېرەنسىب، ارقايسىمىزدىڭ جانە قۇدایدىڭ قاۋىمىنىڭ وىرىنىدە وىنلىك بەلگىلەگەن بەس ماقساتىن ورىنىداۋغا ۋەتىلىۋىمىز كەرەك.

ئېزدىڭ ارامىزدا كەلىپەۋشلىكتە رىدىك پايدا بولۇرى - ئېزدىڭ ماڭىزدىلىمىعى تومەن نارسەلەرگە كۆپ كۆڭىل ئېلىپ جاتقانىمىزدى بىلدىرىدە. قۇدای سۈزى مۇنى «وي - پىكىرلەر جونىندەگى تالاس» دەپ اتايىدى (4). ئېز جەكە باسمىزدىڭ بەدەلى جايىلى، جەكە قالاۋلارىمىز جايىلى، وز تالداۋىمىز جايىلى، وز تالعامىمىز جايىلى نەممەسە وز ادىستەرىمىز جايىلى ويلارعا تەرەك بەرىلگەن ۋاقتىتا جىككە ئېلىنىۋ پايدا بولادى. الايدا ھەگەر ئېز ئېرى - بىرلىكتى سۈيۈڭە جانە قۇدایدىڭ ماقساتىن ورىنىداۋغا ۋەتىلىغاندا، مۇنىڭ ناتىجەسى رەتىننە تاتۇلىق كەلەدى. پاؤىل بۇل جايىلى ئەتنىپ، كەلە سىنى جازغان: «باۋرلاستار، سەندەرگە يەمىز يسا ئاماسىحتىڭ اتىنان ھەسكەرەتە مىن: اوپىز بىرلىكتى ساقتاپ، جىككە بولىنبە گەدر، قايتا بىردىي ماقسات پەن پىكىردى بولىپ، بىرلىكتە تۇرىڭدار!» (5).

قارىم - قاتىناستان قولدان كەلەتىندى عانا تالاپ ھەتىڭىز. ئېز قۇدایدىڭ وىيندابىي شىنايى قارىم - قاتىناستىڭ قاندای ھەنلىن ئېلىپ العاننان كەيىن ئېزدىڭ قاۋىمىمىز داعى قارىم - قاتىناستىڭ شىنايى قارىم - قاتىناستان اىرماشىلىدىن كورىپ كۆڭلىمىز تۈسۈي مۇمكىن. سولاي بولسا دا، بارلىق السىزدىكتەر سىنە قاراماستان قاۋىمىدى سۈيۈمىز كەرەك. قازىرگى السىزدىكتەردى سناتاپ، جامانداپ، شىنايى قارىم - قاتىناستى ئىڭىز - جەتىلمە گەندىكتىڭ بەلگىسى. الايدا شىنايى قارىم - قاتىناستى ھەش ئىساماي، قازىرگى السىزدىكتەرگە كۆڭىل ئېلىپ جۇرە بەرۋە دە - وزىمشىلىكتىڭ بەلگىسى. جەتىلىگەن ادام السىزدىكتەرگە توپىپ، جاقسىغا قاراي

وُمتلادى.

سەنۋىشلىھەر ئىزدىك كۆڭلىمىزدى قالدرىپ، ئىزدى رەنجىتكەن ۋاقتىtar بولادى، ئىبراق وسىغان بولا ولارمەن قارىم—قاتناسىتى توقاتاۋغا بولمايدى. ولار سولاي بولىپ كورنىبىھە دە، ئىزدىك تۈغاندارىڭىز، سول سەبەپتەن ولاردان باس تارتى المايىسىز. قايتا قۇدایي بىلاي دەيدى: «بارلىق جاعدايىلاردا كىشىپەيىل، ئىلىپاتتى، بىر-بىرىگە ئوزىمىدى بولىپ، سۇيىسبەنىشلىك كورسەتىڭدەر» (6).

ادامدار كۆپتەگەن تۈسنىكتى سەبەپتەرمەن قاۋىمنان كۆڭلىدەرى قالادى. بۇل سەبەپتەردى سانايىتىن بولساق جەتەرلىكتەي كوب، ولاز: كەلسىپەۋشلىك، جان جارالارى، ھېكىجۇزدىلىك، مەنسىنېۋ، وساق— تۇپىھەكتىلىك، زاڭشىلدىق سياقتى باسقا دا كۇنالار. بۇغان تاڭدانغاننىڭ ورنىنا قاۋىم كۇناكارلارдан قۇريلغاندىعىن جانە سونىڭ شىننە ئۆزىمىز دە بار ھەندىگىمۇزدى ۋەمىتپاۋىمىز قاجەت. ئىز كۇناكار ادامدار بولغاندىقتان ئىبر-بىرىمىزدى كەيدە اتھىلەپ، كەيدە بايقماسitan جارالاپ الامىز. ئىبراق قاۋىمنان كەتۋىدىك ورنىنا ئىز پايدا بولغان ماسەلەنى مۇمكىندىگىمۇزشە شەشۋىمىز كەرەك. مىقتى مىنھەز بەن تەرەك قارىم—قاتناسقا جەتىدىك جولى—قاشىپ كەتۋەمەس، قايتاتاتۋلاسو بولىپ تابىلادى.

كۆڭلىڭىز قالا سالا قاۋىمنان كەتىپ قالۇ — جەتىلمەگەن ادامنىڭ ئىسى. قۇدای ئىزدى جانە باسقالاردى بەلگىلى ئىبر نارسەگە ۋىرەتكىسى كەلەدى. جانە قاشىپ كەتە الاتىنداي ھېسپر كەمەلدى قاۋىم جوق. ار قاۋىمنىڭ وزىندىك ئىزدىكتەرى مەن ماسەلەلەرى بار. ئىز قاي قاۋىمغا بارساڭىز دا كوب ۋازامىي قايتادان كۆڭلىڭىز قالاتىن بولادى.

گراۋچو ماركس 33 ئۆزىن مۇشە دتىپ قابىلداؤغا كەلسىكەن ھېشىر ۋېيمىعا قاتىسىپاس ھىدمە دەپ قالىجىڭداغان. ھەگەر قاۋىم ئىزدىك ئاربىر تالاپتارىڭىزدى قاناعاتتىندراتىنداي كەمەلدى بولۇ كەرەك بولسا، وندا مۇنداي قاۋىمغا ئىزدىك مۇشە بولۇتىڭىز مۇمكىن بولماس ھىدى، سەبەبى ئىز كەمەلدى ھەمسىز! ناتسىستەرگە قارسىلىق ئىبلەدرىپ، ازاب شەگىپ ولگەن نەمىس باعۇشىسى دىتىرىج بونج—فەھر قاۋىمداعى قارىم—قاتناسقا

ارنالغان «بىرلەسکەن ئومىز» اتنى كىتاب جازعان. بۇل كىتابىندا ول جەرگىلىكتى قاۋىممان كۆڭلىڭىز قالغان بولسا - بۇل جاقسىي جاعداي، سەبېبى وسى ارقىلى كەمەلدىك جايلى جالغان ئۇمىتىمىز تالقاندالادى دەپ جازغان. تەك كەمەلدى قاۋىمدى عانا سۈفيقكە بولادى دەگەن جالغان ويدان نەعۇرلىم تەز ارسلاتىن بولساق، سووعۇرلىم تەز كىجۇزدىلىكتەن باس تارتىپ، كۇناسىز ھەممەستىگىمىزدى جانە راقىمە مۇقتاج دەنگىمىزدى موينىدىايىمىز. بۇل شىنایى قارىم - قاتىناستىك باستاپقى قادامى بولىپ تابىلادى.

جالپى ايتقاندا ئاربىر قاۋىمنىڭ ھەممىنىڭ الدىندا كەلەسىدەي جازۋىدى جازۋۇغا بولادى: «كۇناسىز ادامداردىك كەلۋىنىڭ قاجەتى جوق. بۇل جەر وزدەرىنىڭ كۇناكار دەكەننى مويىندىاعان، راقىمە مۇقتاج بولغان جانە ئەسۋۇدى قالغان ادامدارغا عانا ارنالغان».

ب - نەھەفەر بىلاي دەپ جازغان: «ئۆزىنىڭ شىنایى قارىم - قاتىناس جايلى ارمانىن قاراپاپىيم، جەر بەتىنەدەگى قاۋىممان ارتىق جاقسىي كورەتسىن بولسا، بۇل ادام كەز كەلگەن ماسىحشىلىك قوعامدى بۇزاتىن بولادى. ئېز ورىنغان ماسىحشىلىك قاۋىملىك كۆپ تاجرىيەسى بولماسا دا، وزىندىكلىكلىك كەز بولسا دا، سەنمى ئالىسىز بولسا دا، قىيندىقتارى بولسا دا السىزدىكتەرى بولسا دا، سەنمى ئالىسىز بولسا دا، قۇن سايىن سول قوعام ئۇشىن رىياشلىق بىلدىرەمىز بە؟ دەگەر دە ئېز قۇدايىغا السىزدىكتەرىدى ايتىپ كۇڭلىكىدەي بەرەتىن بولساق ئېز قۇدايدىشك قوعامدى وسىۋەنە كەدەرگى جاسايىمىز».

سەناب، اىپتاكانلىك ورنىجا جىڭەرلەندىرۇڭە كۇش ساللىڭىز. سکە كىرسىسىپ ئۆز ئۇلەسىگىزدى قوشۇدان گورى شەتتە تۇرسب سىناۋ ارقاشان دا جەڭلىرىدەك. ئېر - بىرىمىزدى اىپتاك، سەناب، سالىستىرماس ئۇشىن قۇدايى ئېزدى قايتا - قايتا دەسکەرتهدى. (7). باسقا سەنۋىشىنىڭ سەنمەمن جانە شىن جۇرەكتەن سستەگەن ئىسىن سىنعا العان ۋاقتىتا ئىسىز قۇدايدىك سىنە ئىتل تىكىزۈددەسىز: «باقا بىرەۋدىك قىزمەتلىكىسىن اىپتاكا قاندای قاقيڭ بار! قىزمەتلىكىسىن اقتاۋ نە اىساتاۋ - يەسىنىڭ ئىسى» (8).

پاؤسل، دەگەر باسقا سەنۋىشىلىك دەك وي پىكىرلەرى سەنىكىنەن

وزگه شه بولسا، ولاردى اىپتاق نەمەسە تومەندەتپەۋىمىز كەرەكتىگىن ايتادى: «ونداي بولسا، مۇنداي ھەجمەلەردى ورىندامايىسىن باۋىرلاستىدى اىپتاقعا قاندای قاقدىك بار؟ نەمەسە ولاردى ورىنداب جۇرگەن باۋىرلاستىڭا مەنسىنې ي قاراۋىعا قاندای قاقدىك بار؟ ئەبارىمىز دە قۇدايدىك قيامەت سوتىنىڭ الدىندا تۇرسپ، اشکەرلەنەتسىن بولامىز» (9).

مەن باسقا ئېرى سەنۋىشنى اىپتاعان ۋاقتىتا بىردهن ئىتورت نارسە جۇزەگە اسادى: مەن قۇدايمەن قارىم - قاتناسىمىدى جو عالتامىن، مەن ئەوزىمىنىڭ تاكاپىارلىقىم مەن سەنیمىسىزدىگىمىدى جاريا دەتەمىن، مەن ئەوزىمىدى قۇدايدىك سوتىنىڭ الدىنَا قويامىن، جانە مەن قاۋىم شىننەتكى قارىم - قاتناسقا زاقىم كەلتىرەمىن. اىپتاقشى روح - وته قىمباتقا تۇسەتسىن اۋۇ.

قۇداي ئۆزۈرى شايتاندى «باۋىرلاستارمىزغا جالا جاۋوشى» دەپ اتايىدى (10). قۇدايدىك وتباسىنىڭ مۇشەلەرسىن اىپتاق، ولار جايلىپ كۈڭكىلدەپ، ولاردى سىناۋ - شايتاننىڭ ئىسى. ئېز وسلاي سىتەگەن سايىن ونىڭ تورىنا ئۇسىپ، ونىڭ جۇمىسىن انقاراتسىن بولامىز. دىكىزدە بولسىن، ئىز باسقا سەنۋىشلىرىمەن قاشالىقتى كەلىسىپەگەن بولساڭىز دا، ولار ئىزىدىك جاۋلارارىڭىز دەمەس. ئېزىدىك باسقا سەنۋىشلىرىدى سىناپ، ولاردى باسقا بىرەۋەلەرمەن سالىستىرۇغا جۇمسايتىن ۋاقتىمىزدىك بارلىقى ما سىحشىلەردىك اراسىنداعى بىرلىكتى نىعايىتۇغا جۇمسالۇرى كەرەك دەدى. قۇداي سوزىنە «ندەشە ئۆزازا تاتقۇ ئۇرسپ، ئېرى - بىر - بىر - سىزدىك رۇحانى و سۇمىزىگە كومەكتە سەتىنىڭ بارلىقىنا جان - تانىمىزىبەن ئۇ متلايىق» دەلىنگەن. (11)

و سەك تىڭداۋدان سانالى تۇردى باس تارتىڭىز. و سەك دەگەن سىز ادامنىڭ بەلگىلى ئېرى ماسەلەگە نەمەسە ونىڭ شەشمىنە دېشىر قاتىسى بولماي تۇرسپ، سول ماسەلە جايلىي مالىمەتتەردى باسقالارغا ايتۇ. و سەك تاراتۋىدىك دۇرسىن دەمەستىگىن ئۆزىڭىز بىلەسىز، الىدا شىنەنەن قاۋىمىڭىزدى قورعا غىڭىز كەلسە، و سەكتى ئىپتى تىڭدا ما ئۆزىڭىز كەرەك. و سەككە قۇلاق سالۇ - ۋۇرانغان مۇلىكتى يەمەنگەن بىرددەي، بۇل

ءىزىدى قىلىمىسىكەردىي كىنالى ەتەدى.

ءىبر ادام سىزگە وسەك ايتىپ باستاعان ۋاقتىتا، «وسىنى ماعان ايتىپاي -اق قويىشى. مۇنى ئىلۇمىنىڭ قاجىھتى جوق. سەن تىكەلەي سول ادامەن سوپەلە سىپ كوردىك بە؟» دەپ ايتۇغا باىتلە بولىتىزشى. سىزگە وسەك ايتاتىن ادامدار ئىز جايلى دا وسەك ايتاتىن بولادى. ولارعا سەنسم ارتۇغا بولمايدى. دەگەر ئىز وسەككە قۇلاق سالاتىن ادام بولساڭىز، قۇدای ئىزدى «جاۋىز» دەپ اتايىدى (12). «زۇلىمدىق سىتەۋىشى زالىم تىلگە قۇلاق سالار، ورىك ايتۇشى سۇمىدىق تىلگە دەن قويار» (ناقل سوزدەر 4:17). «قاۋىمىدارعا جىك سالاتىن مۇندىلاردا قۇدای رۇحى بولمايدى، قايتا، ولاركۇتاكار بولمىستارنىڭ جەتەگىنده جۇرەدى» (يۇدا 19:1).

دەك ئىبر و كىنىشىتىسى قۇدایدېك وتارىنىڭ اراسىندىاعى دەك ئىبر تەرەك جارالار ادەتتە قاسقىرلاردان ھەممەس، سول قويلاردېك وزدەرنەن كەلەدى. پاۋىل بىزگە جالماۋىز ماسىحشىلەر جايلى، يىانى «ئىبر-بىرسن جەيتىن» جانە قاۋىمدا شىرىتكى تۈعزىتىن سەنۋىشىلەر جايلى دىشكەر تەرىدە. (عالات 15:5). قۇدای سوزىنەدە مۇندىاي ادامداردان اۇلاق «جۇرۇڭ كەرەكتىگى جايلى ايتىلادى. «وسەك تاسىغان سىرىڭدى اشار، سەرىگىڭ بولماسىن ئوزقۇمار» (13). قاۋىمىداعى نەممەسە شاعىن توپتاتىعى كەلىسىپەۋشىلىكتى شەشۇدىك دەك ئىبر شاپشاڭ جولى - باسقالارعا وسەك تاراتىندارعا سۇلىھىمەننىڭ باقىلاب جازعانى: «وتىن تاۋىسىلا ساوت وشەر، وسەك تاۋىسىلا داۋوشەر»، - دەيدى (14).

كەلىسىپەۋشىلىكتى شەشۇدە قۇدایدېك ادىستەرن قولدىنىڭز. وتكەن تاراۋىداعى قاعىدالارعا قوسا كەلىسىپەۋشىلىكتى شەشۇ ئۇشىن يىسانىڭ قاۋىمىعا بەرگەن ئۇش قادامدىق ئادىسى بار: «دەگەر باۋىرلاسىڭ ساعان قارسى كۇنا جاساسا، وغان بارسپ، سىتەگەنلى تۈرالى وڭاشا سوپەلە سىپ، اشکەرەلە! دەگەر دە ايتقانىڭا قۇلاقى اسىسا، باۋىرلاسىڭدى قايتادان تاپقانىڭ. ال دەگەر تىڭدىماسا، قاسىڭى بىر-دەكى كىسى ھەرتىپ السپ، وغان تاعى بار. «ئاربىر ئوز دەكى نە ئۇش كۆاگەردىك ايتقاندارىمەن دالەلدەنۋى كەرەك»

ده لىنگەن. ھەگەر دە ولارعا دا قۇلاق اسپاسا، بۇل تۈرالى سەنۋىشىلەر قاۋىمىنى
ايىپ بەر» (15).

كەلىسىپەۋشىلەك كەزىنە ئېزدى رەنجىتكەن ادامىعا باىل بولىپ
بارىپ، سۇيىسىپەنىشلىكىپەن شىندىقىتى ايتۇرىڭ ورنىنا، باسقا ئېر ئۇشىنىشى
ادامىعا بارىپ شاعىمدانعىمىز كەلەدى. ئىراق ولای سىتەمەھىي، ئىزىدى
رەنجىتكەن ادامىعا تىكەلەي بارىپ سوپەلەسکەن ئىڭىز دۇرسى بولادى.

كەلىسىپەۋشىلەك پايدا بولغان ۋاقتىتا رەنجىسکەن ادامىمەن بەتپىهـ
بەت سوپەلەسۋ ارقاشان ئېرىنىشى قادام بولىپ تابىلادى. ھەكتىشى قادام،
ھەگەر دەكەۋمەن وترىپ بۇل ماسەلەنى شەشە الماعان بولساڭىز، ماسەلەنىڭ
بار دەكەننە كۆز جەتكىزىپ جانە تاتۋىلىققا جەتەلەي الاتىن ئېر نەمەسە
بىرنىشە ادامىدى كۇزا بولۇغا شاقىرىپ سوپەلەسۋ. ھەگەر رەنجىسکەن ادامىڭىز
قاسارسىپ جاعدایعا دەش وزگەرسىن ھەڭىز ئۆگە كەلىسىپەسە نە سىتەيىسىز؟
بۇل جاعدایدا يىسا ماسەلەنى بۇكىل قاۋىسما ايتۇدى بۇيىرىدى. ھەگەر ول
وسلاي بولغاندا دا قاسارسىۋىن جالعاستىرا بەرسە، ئىز سول ادامىعا
سەنبەۋشىگە قاراعاندای قاراۋىمىز كەرەك. (16)

باعۇشىلار سىڭىز بەن جەتە كىشىلەر سىڭىزدى قولداڭىز. دەش
كەمشلىكىسىز كەمەلدى جەتەكشى بولمايدى. الايدا قۇدايى جەتە كىشىلەرگە
قاۋىسنىڭ بېرىلىگىن ساقتاپ تۇرۇ جاۋاپىكەر شىلىگىن جانە بىلىگىن بەردى.
قاۋىس شىنە كەلىسىپەۋشىلىكتەر پايدا بولغان ۋاقتىتا رەنجىسکەن دەكى
جافتى تاتۋىلاستىرۇغا جەتە كىشىلەر كۇش سالۇغا ئىتىستى. وسىندىاي
كەلىسىپەۋشىلىكتەر پايدا بولغاندا باۇشىلار جارا العان ادام مەن
رەنجىتكەن ادامنىڭ نەمەسە رۋاحانى ئىسىز ادامدار اراسىندا اراشا تۈسەدى.
ئىتىپتى ئىز باۇشىلاردان بارلىق ادامداردى باقتىتى دەتىپ سەزىندىرىۋىدى
تالاپ دەمىز. الايدا بۇل ئىسانىڭ دا قولىنان كەلمەگەن.

بىزگە قىزمەت دەتىسەن ادامدارعا دەگەن كۆزقاراسىمىز جايلى قۇدايى
ئۇزۇزى بىلاي دەيدى: «جەتە كىشىلەر ئىڭە موينسۇنىپ، ايتقانارىن تىڭىداڭدار.
ولار ۇدايى رۋاحانى ومرلەر سىڭىز قامىن جەپ، سول قىزمەتتەرى تۈرالى
دەسەپ بەرۋىگە ئىتىستى. مۇنى قىنالا دەمەس، قۇانا اتقارۋىلارى ئۇشىن ولارعا

با عنیتگذار، ولایتیه سه گذه ر، وزده ریک زیان کو رسیدگذه ر» (۱۷).

ءېبر كۇنى بارلىق باغۇشىلار قۇدایىدیك الدىندا تۇرسىپ، سىزدەرگە قانشالىقتى جاقسى قامقورلىق جاساعانى جايلى دىرىپ بەرەتىن بولادى. «لار قۇدایى رۋاحانى وىرلەر ئىنىڭ قامىن جەپ، سول قىزمەتتەرى تۇرالى دىرىپ بەرۋىگە ئىيىستى» (18). ئېراق ئىز دە دىرىپ بەرەتىن بولاسىز، ئىز قۇدایىدیك الدىندا تۇرسىپ جەتكىشىلەر ئىڭىزكە قانشالىقتى مويىنسۈنىپ، سوڭىنان دەرگەندىگىڭىز جايلى دىرىپ بەرەتىن.

قۇداي باعۋىشلارغا قاۋىمىدابى جىككە ئېلىنىڭ تۇدراتىن ادامدارمەن نە سىتەۋ كەرەكتىرىنىڭ جايلى ئەركىشە نۇسقاۋ بېرەدى. ولار داۋ جانجال تۇدرماي قاۋىمىدابى قارسىلىق ئىلىدىرىۋىشى مۇشەلەرگە كىشىپەيلدىكىپەن ئاتالىم بەرسىپ، ولاردىڭ وزگە رۇرى ئۇشىن دۇعا ھېتسىپ، ۋەرسىن-كەرسىن شىعارۋىدى ۇناتاتىنداردى ھاسكەرتىپ، بارلىقىن بىرلىك پەن تاتۇلىققا شاقىرىپ، قاۋىمىدابى جەتەكشىلىكتى قۇرمەتتەمەيتىنەردى اشکەرەلەپ، ھەكى رەت ھاسكەرتۇڭە كۈنبەي جىككە ئېلىنىڭدى ارى فارايى جالعاستىرا بەرگەندەردى قاۋىمنان الاستاتۇغا ئېتسىس. (19)

جهته کشلیک ارقلی بىزگە قىزمەت ئەتەتىن ادامدارعا قۇرمەت ئېلىدىرىۋ
ارقلى ئېز قاۋىسىمىزدى قورعايمىز. باعۋ شىلار مەن جەتە كشلەر ئېزدىڭ
دۇ عالار سىمىزغا، جىڭگەر لەندىرىۋ سىمىزگە، باحالاۋ سىمىز بەن سۈيىسپە نشىلىك سىمىزگە
مۇقتاج. قۇداي بىزگە، «باۋ سلاستار، سەندەر دەن سۇرایتىنىم مىناۋ: وزدەر يك
ئۇشىن ھېبىك ھەتىپ، دۇرسىن جول سىلتەپ، جەتە كتەگەندەر دى مۇينىداپ،
ايىرقىشا قۇرمەتتىپ، ھېبىك ھەتىپ، ئۇشىن جاقسىي كورىڭىدەر» (20)، -
دەيدى.

سزدیک قاآ-سیگزدایی برلیکتی قورعاپ جانه نسعاۃ جولیندایی وز جاؤپکه رشلیگیگزدی السکر ده پ سزدی جیگه رله ندره مسن. بُغان بار کوشکزدی ساللکز. قوڈایی سزگه قاراپ قۋاناتىن بولادى. بُلای سستەۋ ار ۋاقتىتا وڭاي بولا بېرمەيدى. كەي كەزدەرەدە وز دەگەنگىزدەن باس تارتىپ، باسقلاردىك يېگلىگى ئۇشىن ارەكەت هتىپ، ماسىحتىك دەنەسىنە ئىسمىدى يولاتىندى سستەۋ بگىز كەرەك بولادى. بُل قوڈايدىك سزدی

قاویمما ورنالاسترعنان سه به پته رننیک ئېرى، ياعنى وزمىشلىدىگىمىزدەن باس تارتۇدى وۇرەنۇ بولىپ تابىلادى. قاۋىمدا بولغاندا ئېز «مەن» دەپ ايتقانىنىك ورنىنا «ئېز» دەپ ايتۇدى وۇرەنەمىز جانە «مەنکى» دەۋىدىك ورنىنا «بىرىدىكى» دەپ ايتۇدى وۇرەنەمىز. قۇدای بىزگە «اركىم جەكە باسىنىڭ عانا ھەمسى، باسقالاردىڭ دا مۇددەلەرسىن ويلاؤى كەرەك» دەپ ايتادى. (21)

قۇدای بىرلىكتە تۇرعنان قاۋىمما مولىنان باتا بەرەدى. «سەددىلېك» قاۋىمنىدا ئاربىر قاۋىم مۇشەسى قاۋىمدى قورعاۋۇغا ۋادە ەتۋىگە شاقىرعنان كەلسىمگە قول قويادى. وسىنىڭ ناتىجەسىنە ئېزدىك قاۋىمدى جىككە بولەتىن كەلىسىپەۋشلىك پەن تاتۇلىقتىك ارقاسىندا كۆپتەگەن ادامدار وسى قاۋىمما مۇشە بولعىسى كەلەدى. وتكەن جەتى جىل شىننە بۇل قاۋىمدا 9100 جاڭا سەنۋىشى سۋعا شومىلدىرۇ راسىمىنەن وتكەن. قۇدایدىك الدىندا رۇجانى جاڭا سابىي تۈلىغان ۋاقتىتا ولاردىك ئەسىپ جەتلەلەڭى ئۇشىن قۇدای ولارعا قامقورلىق دەتىن ئەك ئېرى جىلۋىلىق تائىتاتىن قاۋىمدى بىزدەيدى.

ئېزدىك قاۋىمكىز نەممەسە قاۋىمىدىق وتباسىڭىز مولىنان جىلۋىلىق جانە سۇيىسىپەۋشلىك تائىتاڭ ئۇشىن ئېز قاندای ۋەس قوسىپ جاتىرسىز؟ ئېزدىك اينالاڭىزدا سۇيىسىپەۋشلىك پەن جىلى وتباسىلىق قارىم-قاتىناسقا مۇقتاج ادامدار كۆپ. شىندىمىنە كەلسەك ارقايىسىمىز سۇيىسىپەۋشلىككە جانە باسقا ادامنىڭ بىزگە كوكىل اۋدارۋىنا مۇقتاجىز. سول سەبەپتى ادامدار مۇشەلەرى ئېرى-ئېرىن ئۇسىپ، بىر-بىرىنىڭ قامقورلىق دەتەتىن قاۋىمدى بايقاعان بولسا ولار بار كۇشىن سالىپ سول كاۋىمنىڭ مۇشەسى بولۇغا تىرسادى ھەمسى پە؟

جىيرما ئېرىنىشى كۇن

و مىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىرار شىندىق: مەنىڭ قاۇزمىمدادىي تائۇلىق پەن بىرىلىكتى ساقتاۋ -
مەنىڭ جاۋاپكە رېشىلگەم.

جاتقاۋغا ارالغان ایات: «ئىندە شە ئۆزۈمىزلىك بىر - بىرىمىزدىك
رۇحانى و سۈمىزگە كومەكتە سەتىنىڭ بارلىقىنا جان - تانىمىزبەن
و مىسلايسق» (رېم 14:19)

ويلانۋغا ارالغان سۇراق: مەنىڭ قاۇزمىمدادىي بىرىلىكتى ساقتاۋىم ئۇشىن
مەن دال ئۆزۈمىزلىك بىرلىقىدا بىرىلىكتى ساقتاۋىم ئۇشىن ؟

ءُوشىنىشى ماقسات

سز یسا ماسحکه و قساس بولو و شن جاراتلغان سز

«سنهندر يه ميز» ما ساح يسانى قالاي قابيلدا عان بولساڭدار، سولاي ونمەن تىعز بايلانىستا جۇر سىگىدەر! نە گىزدەر يك ماسىحتە بولىپ، تەرك تامىر جايىپ، وسە بەرىشكەر؛ وزەرنىڭچە ئۈرىتىكەن سەنىمدى مىقتا ئۇ ستانىپ، قۇدایغا شەكىزلىقىس اپتاشن بولىڭدار!»

کولوس. 7:2

ماسحکه ۇقساس بولۇڭ ۇشىن جاراتلىغان

«قۇدای اوھل باستان-اق نە سىتەپ جاتقانىن بىلگەن.
اوھل باستان-اق ول ۇزىن سۇيىتىن ادامداردىڭ ۇمىرىن
ۇزىنىڭ ۇلىنىڭ ۇمىرىنە ۇقساس ھتۇدى ۇيقارغان.
وعان قاراپ بىز ادامزاتتىڭ شىنايى بەينەسى جانە
شىنايى ۇمىرى قاندай بولۇڭ كەتكىگىن كورەمىز.

رېم: 8:29

«كۆزگە كورىنې يىتن قۇدایدىڭ قاندaiي ھەنسىن رۇحانى ۇلى
كورسەتىدى. ول -جاراتلىس اتاۋلىنىڭ بارىنەن جوغرافىي
كول 1:15

«سىز ماسحکە ۇقساس بولۇڭ ۇشىن جاراتلىدىڭىز.
ھەك باسنان باستاپ قۇدای سىزدى ۇزىنىڭ ۇلىنى ۇقساس ھتۇدى
جوسپارلاغان. بۇل سىزدىڭ تااعدرىڭىز جانە ۇمىرىڭىزدە گى ۇشىنىشى
ماقساتىڭىز. قۇدای بۇل ۇيقارىمىن جاراتلىس ۋاقتىندا جاريا ھتکەن:
»...بىز وزىمىزگە رۇحانى جاعىنان ۇقساس ادامداردى جاراتايىق...» (1).
بۇگىن جاراتلىس شىننە تەك ادام عانا «قۇدایغا ۇقساس» بولىپ
جاراتلىغان. بۇل اسا جوغرافى قۇرمەت يەن ارتىقشىلىق بولىپ تابىلادى.
«قۇدایغا ۇقساس» دەگەن سوزدىڭ ماعىناسىن تولىق تۇسىنېسەك تە،

و سینیک شینه کبره‌تمن **ءېبراز ارتىقشلىقتاردى بىلەمىز**. قۇدایي سياقمى **ءېبىز دە رۋاحانى تۈلعامىز**, **ءېبىزدىڭ رۋاحىمىز ولەمەيدى جانە دەنەمىزدەن دە وۇزاق **ءەمەر سۈرەدى**. **ءېبىز قۇدایي سياقتى سانالىي جاندارمىز**, **ءېبىز ويلايى الامىز**, پايمىدaiي الامىز, جانە ماسەلەردى شەشە الامىز. **ءېبىز قۇدایي سياقتى قارىم**-**قاتىناستا بولا الامىز**, ياعنى **ءېبىز سۈويھ الامىز** جانە شىنايى سۇيىسىپەنىشلىكتى قابىلدaiي الامىز. سونىمەن قاتار **ءېبىزدىڭ ار-وپاتىمىز بار**, **ءېبىز جاقسىلىق** پەن جاماندىقتى اىيرا الامىز, و سىنىك **وزى ئېبىزدى قۇدایيدىڭ الدىندا جاۋاپتى دەتەدى**.**

تەك سەنۋىشلەر عانا ھەممەس, جالىيى ايتقاندا بارلىق ادامدار قۇدایيدىڭ بەينەسینە وۇقسas. سول سەبەپتەن ادام **ءەلتىرۇ مەن شىتەگى بالانىي السپ تاستاپ** **ءەلتىرۇ ادامنىك ار وۇياتىنا جات نارسە** (2). الايدا **ءېبىزدىڭ بويىدىمىزداغىي ونىك** بەينەسین كەمەلدى دەپ ايتا المايىمىز, جانە بۇل بەينەسىنىك **وزى كۇنائىك ناتىجەسیندە قۇلدىراپ كەتكەن**. سول سەبەپتەن قۇدایي اكە **ءېبىزدىڭ جو غالىتىپ العان بەينەنى قالىپىنا كەلتىرۇ ئۇشىن يisanى جەر بەتىنە جىبىھەردى**.

قۇدایيدىڭ «تولىق بەينەسى» نەگە وۇقسas؟ بۇل يىسا ماسىحىكە وۇقسas! قۇدایي **سوزى يisanى ئاتاڭىزدىڭ بولمىسىنىك دالىمە- دال سىپاتى** «دەيدى جانە «كۆزگە كورىنېيتسىن قۇدایيدىڭ قاندайى كەنسىن رۋاحانى ولى كورسەتەدى» دەيدى (3).

كەيىسر ادامدار بالانىك بويىنداغىي **ءېبرەركىشەلىككە قاراپ اكەسینەن اوھماي قالىپتى** دەيدى. ادامدار مەنىك بالالارسما قاراپ ولاردى ماعان وۇقساتسا, بۇل ماعان وۇنайдى. قۇدایي دا **وز بالالارسۇن وغان وۇقسas بولىپ جۇرگەنسىن قالايدى**. قۇدایي **سوزى** «وسلالىي قۇدایغا رۋاحانى جاعىنان وۇقسas جاراتلىغان جاڭا, شىنەمەن ادىلەتتى دە قاسىيەتتى ادام بولىپ ئەمەر سۈرىڭىدەر! دەپ ايتادى. (4)

الايدا مەنى دۇرسىس تۇسىنگەنئىڭز **جون بولار - ئىزەش ۋاقتىتا دا قۇدای بولا المايىسىز**. « **قۇدایي بولاسىك**» دەگەن تالاپتار وترىك - شايتاننىك ھەجەلدەن بەرى قولدانىپ كەلە جاتقان الداۋى بولىپ تابىلادى.

شایتان حاڙا انا مدن ادام اتاني «هگهه مر منىڭ ايتقانىمىدى سىتەسە گىدەر قۇداي سياقتى» بولاسىڭدار دەپ ۋادە تىكەن بولاتىن (5). كۆپتەگەن دىندەر مەن جاڭا عاسىر اعمىنىڭ پالسپاپسى وسى ھەچەلگى و تىرىكتى ئى دە تاراتىپ، ئىبز قۇدايداي بولا الامىز نەمەسە ئىبز قۇداي بولا الامىز دەپ كەلەدە.

و مىرسلىك جاعدالىلاردى، بولاشىمىزدى ئوزىمىز باسقارۇغا تىرىسىقاندا نەمەسە اينالامىزدا ئادامداردىك ئومىرىن باقلاب باسقارۇغا تىرىسىقان ار كەز سايىن قۇداي بولۇش تىلەك ئىزىدى بىللەيدى. اليدا، ئوزىمىز جاراتلىسىن بولغاندىقitan مەۋاقيتتا دا جاراتۋوشنىڭ ورنىنا يە بولا المايمىز. قۇداي ئىزىدىك قۇداي بولغانىڭىزدى قالامايدى. ول ئىزىدىك قۇدايدىك ادامى بولىپ، قۇدايدىك قۇندىلىقتارىنا، ونىڭ منه زىنه يە بولغان ادام بولغانىڭىزدى قالايدى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «رۇحتارىڭ مەن اقىل- ويلارىڭ تۈگەلدەي جاڭارىسىن؛ و سلاي قۇدايغا رۇحانى جاعنىا ۇقسas جاراتلىغان جاڭا، شىنىمەن ادىلەتتى دە قاسىيەتتى ادام بولىپ ئىمەر سۇرېتىڭدەر!» (6).

ئىزىدىك و مىرىڭىزگە دەگەن قۇدايدىك سوڭىعى ماقساتى - ئىزىدى راحاتقا باتىرۇ ھەمس، اليدا ئىزىدىك منه زىڭىزدىك ئاسىحتىك منه زىنه ۇقسas بولىپ جەتلىۋى. ول ئىزىدىك رۇحانى ئىسپ يىساغا ۇقسas بولغانىڭىزدى قالايدى. يىساغا ۇقسas بولۇشىك ماعناتى - ئوزىڭىزدىك ھەركىشەلىكتەرىڭىزدەن ايرلىلىپ، نەمەسە ھەس- تۇسىنەن ايرلىلىپ، ونى قايتالاۋ دەگەندى بىلدىرمەيدى. قۇداي ئىزىدى ئۆزى ھەركىشەتىپ جاراتتى جانە ول وسى ھەركىشەلىكتەرىدىك جو غالغانىن مەش قالامايدى. ماسىحە ۇقسas بولۇش دەگەنلىم - ئىزىدىك ھەركىشەلىكتەرىڭىزدى جو يۈچ ھەمس، قايتا ئىزىدىك منه زىڭىزدىك يىسانىڭ منه زىنه ۇقسas بولىپ وزگە رۇي.

قۇداي ئىزىدىك منه زىڭىزدە يىسانىڭ تاؤدا ئەنلىك ئەنلىك دەركىشەلىكتەر (7)، قۇداي رۇحنىڭ جەمىسىتەرى (8)، پاۋىلىدىك سۇيىسىپەنىشلىك جايلى ئىتلەغان تائىمال تاراۋىندىاعى قاسىيەتتەر (9) جانە پەتىرىدىك اتاب و تىكەن جەمىسىتى جانە مولشىلىقىتاعى ئىمەرلىك

کورس نیسته‌ری (10) بولسا ده پ قالایدی.

«سز و سی شنندیقتی و متنبیپ فالغان ار ۋاقتتا ئەمېرىڭىز و كىنىش پەن ۋايىمعا تولى بولىپ كەتىدە. «نەلىكتەن مۇنىڭ ئەبارى مەنىڭ باسىما كەلىپ ئۆتۈندى؟ نەلىكتەن ئەمىرىم قىينىدىققا تولىپ كەتتى؟» دەپ تاڭدان ئۆتۈڭىز مۇمكىن. مۇنىڭ بىر جاۋابى - ئەمېرى قىيىن بولۇغا ارنالغان! و سلاي بولغاندا عانا ئىز و سەامىز. جانە سىكىزدە بولسىن، بۇل دۇنييە جۇماق دەمەس!

كويپتەگەن ماسىحىلىر يىسانىڭ «مولشىلىقتاعى ئەمېرى» جايلىي ۋادەسىن تۇسنىبىيەدى، بۇل كىرىشىكىسىز دەنساۋىلۇق، راحاتقا باتقان ئەمېرى، ئۆزىن اردايىم باقىتى سەزىنۋى، بارلىق ارمانداردىك ورسىدالۇي جانە سەنسمەن دۇعا ارقىلى كەز كەلگەن ماسەلەدەن ارىلىق كەن دەپ ويلايىدى. ولار جەر بەتىننە جۇماقتى كورگىسى كەلەدى.

بۇلاي ئەوز قامىن عانا ويلايىتنىن ادامدار قۇدایدەي ئەوز تىلەكتەرسىن قاناعاتتىندرىۋ ئۇشىن جانە جەتىستىكە جەتۋ ئۇشىن عانا قولدانعىسى كەلەدى. الايدا قۇدای ئېزدىك مالايىمىز دەمەس، دەگەر سز و سى ئەمېرى جەڭىل بولۇ كەرەك دەگەن الدامشى و يىغا بەرىلىپ ئەمېرى سۇرسە ئىز بىر كۇنى قاتتى و كىنە سز نەمەسە شنندىققا مۇلدە كەلسىپەيتىن ويدا ئەمېرى سۇرە سىز.

سىكىزدە بولسىن، سز ئۆزىتىز ئۇشىن ئەمېرى سۇرمەيسىز. سز قۇدایدەك ماقساتتارى ئۇشىن ئەمېرى سۇرە سىز. دەگەر قۇدای ماڭگىلىكتە ئېز ئۇشىن شىنایىي جۇماقتى دايىنداب قويغان بولسا، وغان جەر بەتىننە جۇماقتى جاساۋىلىك كەرەگى جوق. قۇدای بىزگە منه زىمىزدى اسپان ئۇشىن دايىنداؤغا جەر بەتىننە گى ۋاقتتا به ردى.

قۇدایدەك رۇھىنىڭ سىزدىك بويىتىزدەنلىكى جۇمىسى

ئەسزدىك بويىتىزدا ماسىحىكە و قىساس منه زىدى ورکەندەتۋ - قۇدای رۇھىنىڭ جۇمىسى. قۇدای سوزى، «ال دىن، ئەبارىمىز بەتىمىزدى

بۇركەمەي، اشىق تۇردى يەمىزدىك سالتاناتتى ۋىلىلىعىنا اينادان كورگەندەي مۇقييات كوز جىبىهەمىز. وسلايشا ول ئىزدى وزىنە ۇقساستىپ، وزگەرتىپ كەلەدى. سول ارقىلى ونىڭ سالتاناتتى ۋىلىلىعى بارغان سايىن بىزدەن كوبىرىك كورنىسىن تابادى. بۇل يەمىزدىن - قۇداي رۆحىنان كەلمەدى» دەپ اينادى (11). ئىزدىك مولىننان يىساغا ۇقساس بولىپ وزگەر ئىزمىز - كىيەلىلەنۋ دەپ اتالادى جانە بۇل جەر بەتىنەدەگى ئىزدىك ئىزرىكىزدىك ۇشىنىشى ماقساتى.

وز كۇشىڭىزگە سۇيەنېپ ماسىحىكە ۇقساس بولىپ وزگەرە المايىسىز. جاڭا جىل باستلا سالغاندابى جاڭا شەشىمەر مەن ۇمتىلىستار، ھرسك كۇشىڭىز جانە تىرسىۋىڭىز بۇل ۇشىن جەتكىلىكىسىز. قۇدايدىك ئىزدىك ومىزىزىدە كورگىسى كەلەتىن وزگەرستەردى سىكە اسىرۇغا تەك قۇداي رۆحىنىڭ عانا كۇشى جەتەدى. قۇداي سۈزى، «سەبەبى وزىنە ۇنایتىن سىتەردى قالاپ، جۇزەگە اسىرۇلارىنا تۇرتىكى بولۇشى - قۇداي» دەپ ايتادى.

«قۇداي رۆحىنىڭ كۇشى» دەپ ايتقان ۋاقىتتا كۆپتەگەن ادامدار كورزىگە كورنىھەتنىن ۇلكەن ئىبر عاجاپتار مەن اسا ئىبر سەزمىتال كۇيىگە دىۋىدى ھەلسەتەتەدى. الايدا كۆپتەگەن جاعدايلاردا قۇداي رۆحىنىڭ كۇشى ئىزدىك ومىزىڭىزگە تىنىش، ئىپتى بايقاي المايىتىنداي قاراپايسىم جولدارمەن توگىلەدى. ول ئىجىي ئىزدى «سال عانا ھستىلەتنى سېبرمەن» ئىبرىس - ارەكەتكە يتەرمەلەيدى (12).

ئاماسختىك منه زى ئىزدىك بويىمىزدا ئىزدىك ول سياقتى ارەكەت دەۋىمىزىدەن ھەمسىز، ونىڭ ئىزدىك بويىمىزدا ومىز سۈرۈنەن تۈندىدەي. ئىز ماسىزكە ئىز ارقىلى ومىز سۈرۈنە مۇمكىنلىك بەرەمىز. «...، ماسىح سەنەرددە، سوندىقتان بولاشاق ۋىلىلىقتان ۇمىتىسىڭىدەر» (13). بۇل كۇنەلەكتى ومىرددە قالاىي جۇزەگە اسپاڭ؟ - ئىزدىك قابىلدایتىن شەشىمەر سەمىز ارقىلى. ئىز ومىزىزىدەگى ئارتۇرلى جاعدايلاردا قۇدايغا ۇنایتىن ارەكەت دەۋىگە شەشم قابىلداب، سوسىن وسىنى ورىندىۋ ئىشىن قۇداي رۆحى ئۆزىنىڭ كۇشىن، سۇيىسپەنىشلىگىن، سەنیمین، جانە اقىل

دانالىعىن بەرەدى دەپ وغان سەنىم ارتامىز. قۇدaiي رۋەھى ئېزدىك بويىمىزدا ئەملى سۇرگەندىكتەن، ئېز ودان سۇراساق، ول كەرەكتىنىڭ ئارىن بىزگە بەرەدى.

ئېز قۇدaiي رۋەھىمن بىرلەسىپ ارەكەت ەتۋىمىز قاجەت. بۇكىل قۇدaiي سۈزى بويىنان ئېز ئېر ماڭىزدى شىنداقتى كورەمىز: ئېز سەنىمەن قادام جاساعاندا قۇدaiي رۋەھى ئېزدىك ومىرىمىزىدە جۇمىس جاساي باستايدى. ەشوا ناۋىن وتۆگە مۇمكىن ەممە كەدەرگىمەن كەزدەسکەندە، سەنىمەن موينىسۇنىپ جەتكىشلەر تاسقىندىپ جاتقان سۇغا جاساعاننان كەيىن سۇ اعىمى توقتادى. (14). موينىسۇنىپ قۇدایدىك كۇشىنە ەسىك اشادى.

قۇدaiي سىزدىك ئېرىنىشى بولىپ قادام جاساعانىڭىزدى كۇتهدى. ئەزىڭىز كۇشتى نەممە سەنىمە سەزىنەتن ۋاقىتتى كۇتپەڭىز. ئەلسىز بولساڭىز دا، قورقىنىشتارىڭىز بەن سەزمىدەرگىزگە قاراماستان، دۇرسىن نارسەلەر جاساپ، الغا ئۇرۇپ باستاڭىز. وسلايشا ئىز قۇدaiي رۋەھىمن بىرلەسىپ ارەكەت ەتە ئاسىز، جانە ئېزدىك مىنەزىڭىز وسلايشا جەتلەدى.

قۇدaiي سۈزى رۋەھانى ئەسۋىدى تۇقىمەن، ئۇي قۇرلىسىمەن جانە بالانىڭ وسۇسمەن سالىستىرادى. وسىنىڭ ارقايسىسى ھېكىتى تالاپ ەتەدى: تۇقىمنىڭ ئەسۋى ئۇشىن ول ھەگلىپ وڭەدەلۋى كەرەك؛ ئېلىھەر وزدىگىنەن پايدا بولمايدى؛ جانە بالانىڭ ئەسۋى ئۇشىن وغان جاتىنۋۇلار قاجەت.

ئېزدىك قۇتقارىلۇنىڭىز ئۇشىن كۇش سالا تىرىسىۋىدىك قاجەتى جوچ بولغانىمەن، ئېزدىك رۋەھانى ئەسۋىنىڭىز ئۇشىن ول مولىنان قاجەت. جاڭا وسىيەتتە كەم دەگەندە سەگىز رەت يىساعا وۇقساس بولۇ ئۇشىن «بار كۇشتەرىڭدى سالىپ تىرىمىسىڭدار» دەپ ايتىلادى. (15) بۇل وزدىگىنەن كەلەدى كەن دەپ ئېر ونىڭىزدا كۇتىپ وترماڭىز.

ئېزدىك يىسا ماسىحكە وۇقساس بولۇ جولىمىزدا ئۇش جاۋاپكە رشلىك جايلى پاۋىل ەفەستىكتەرگە جازغان حاتىنىڭ 22:4-24 اياتتارىندا تۇسۇندرەدى.

بىرىنىشىدەن ئېز بۇرىڭىمى ئومىر سالتتارمىزدان باس تارتۇمىز كەرەك. «الداماشى قۇمارلىقتارىمىن و مرلەرىڭدى قۇرتىپ كەلگەن ھىكى كۇناكار بولمىستارىڭ مەن بۇغان دەينىگى ئومىر سالتتارىڭدى ھندى تاستاڭدار!» (16).

ھىنىشىدەن، وي سانالارمىزىدى وزگەرتۋىمىز كەرەك. «رۇحتارىڭ مەن اقىل-وپىلارىڭ تۇگەلدەپ جاڭارسىن» (17). قۇداي ئوزىنىدە ئېز وي سانالارىمىزدىڭ وزگەرۇنى ارقىلى وزگەرتىنىمىز جازىلىغان. (18) رىمىدىكتەرگە ارنالىغان حاتىشك 12:2-دە قولدىلىغان ئۇپ نۇسقاداىعى ئوز «مەتامارفوزىس» - «تۇبەگەيلى وزگەرۋ» دەگەندى بىلدۈرەدى. بۇگىنىڭى كۇندە «مەتامارفوزا» ئوزى ارقىلى ئېز جىبەك قۇرتىنىڭ كوبەلەكە اينالىغان ۋاقتىناعى قۇبىلىستى سۈرەتتەيمىز. قۇدايغا ئىزدىك وپىلارىمىزدى باسقارۇغا مۇمكىنىدىك بەرگەن ۋاقتىتا عاجايىپ وزگەرسىتەر پايدا بولادى: ئېز شتەي وزگەرە باستايىمىز، سويتىپ شىكى وزگەرسىن سالدارىنان سىرت بەينەمىز دە وزگەرسىپ، كورىكتى بولا باستايىدى، جانە ئېز باسقا دا بىسكتەرگە جەتۈگە ھىرىكتى جانە كۇشتى بولا باستايىمىز.

ۇشىنىشىدەن، ئېز جاڭا تازا ادەتتەردى دامىتۇ ارقىلى ئاسىحتىڭ مىنەزىنە يە بولۇمىز كەرەك. ئىزدىك بارلىق ادەتتەرىڭىزدىك جىينىتىمىز - ئىزدىك مىنەزىڭىز بولىپ تابلادى؛ بۇل ئىزدىك ادەتتەگى ارەكەتتەرىڭز. قۇداي ئوزى، «وسلاي قۇدايغا رۇحانى جاعنىن ۇقساس جاڭا، شىنىمەن ادىلەتتى دە قاسىيەتتى ادام بولىپ ئومىر سۇرىڭىدەر!»، دەيدى (19).

قۇداي ئىزدى قالپىتاسترىق ۇشىن ئۆزىنىڭ ئوزىن، ادامدارى جانە جاعدىيلاردى قولدىانادى. بۇل ۇش نارسەنىڭ ارقايىسىسى مىنەز - قۇلىقتىڭ قالپىتاسۇنىدا ھەركىشە ورسىن الادى. قۇدايدىك ئوزى ئىزدىك و سۇمىزىگە قاچەتتى شىندىقىپەن قامتامايسىز دەتەدى، قۇدايدىك ادامدارى ئىزدىك و سۇمىزىگە قاچەتتى قامقورلىقىپەن قامتامايسىز دەتەدى جانە جاعدىيلار ئىزدىك و سىپ جەتلۇمىزىگە قاچەتتى ورتامەن قامتامايسىز دەتەدى.

دگهه **سیز قوّدای سوزن و قیپ-ؤیرەنسىب،** و مىرىڭىزدە قولدانىپ جۇرسەڭىز، باسقا سەنۋىشىلەرمەن **جىيى اراسىپ تۈرساڭىز،** جانە قىيىن جاھدىيلاردا قۇدایغا سەننىم ارتىپ ۋىرەنسە ڭىز، **سیز مولىشا ماسىحكە ۇقسىس بولىپ وزگەرەسیز دەپ كەپلىدىك بەرە الامن.** الداعى تاراۋىلاردا و سىنىڭ اقايىسىنىاتوقتالىپ و تەتىن بولامىز.

کوپته‌گهن ادامدار روحانی و سو ئوشمن تهك قودای سوزی و قیب، دعوا هتؤ جهتكلىكتی دهپ ويلايدی. بيراق و مرده جالعزم قودای سوزی وقوث مهن دعوا هتؤ ارقىلى شەشىلمەيىسىن ماسەلەلەر كەزدەسەدى. مۇندا قودای ادامداردى قولدانادى. ول ادھەتتە عاچاپتاردان گورى ادامدار ارقىلى ارهەكتەتكەندى قالايدى. وسلاي بولغاندا بىز بىر- بىرىمىزبەن قارىم- قاتىناس جاساۋغا مۇقتاج بولامىز. ول بىزدىڭ بىرلەسىپ و سكەننىمىزدى قالايدى.

کوپته‌گهنه دین اعمداری باسقا ادامدارمهن قارسم-قاتناس
جاسماي بوله‌كته‌لهم، تاو اراسنداعى عىيداتحانا! ومر سۇرەتىن ادامدار
قاسىيەتتى بولىپ ھەمپىته‌لەدى. ئېراق بۇل قاتە پىكىر. رۇھانىي ۋىسىپ
جەتلۇچ جالعىزدىقتا بولاتىن ئىس ھەممىسىز! سىز جالعىز بولۇچ ارقىلى
ماسىحىكە ۋىقساس بولىپ وزگەرە المايىسىز. سىز باسقا ادامدارمهن بىرگە
بولىپ، ولارمەن قارسم-قاتناس جاساۋىڭىز كەرەك. سىز قاۋىمنىڭ نەممەس
شاعىن توپتىڭ مۇشەسى بولۇشكىز ھەرك. نەگە؟ سەببەبى شىنىايى رۇھانى
جەتلۇچ - يسا سياقتى سۈيىپ ئېرىنئۇدى بىلدىرەدى، جانە باسقا ادامدارمهن
ارالاسپاساڭىز يساداي بولۇۋدى ئىس جۇزىنەدە ورىنداي المايىسىز. رۇھانى
ۋەسۈدىڭ وزەگى سۈيىۋەدە، ياعنى قۇدايدى سۈيىۋەدە جانە ادامداردى سۈيىۋەدە.

یساعا و قساس بوسپ وزگه ره - وزاق جانه بایاوش جوژه‌گه اساتین قوبیلس. روحانی وسو - لره زده جانه وزدیگنهن که لهتن نارسه همه‌س. بول سیزدیك قالغان و مرسکمز بویی جوژه‌گه اساتین، قادامنان قاداما عا برستنده پ دامیتن قوبیلس. پاؤسل بول جایلی بسلای دهگه‌ن: «وسلایشا و باریمز برگه قودایدیك روحانی ولینا سهنسپ، ونی جاقین و بلژ ارقلی ماسحتیک که مه‌لدگنه سای که لهتن بیرتوتاس، جه‌تلگه‌ن قاوشم

بولماقپیز» (20).

«سز ئالى ده جۇممسى بارسىندا اياقتالماغان جوباسىز. ئىزدىڭ بويىتىڭىزدا يسانىڭ منه زىن دامىتۇ ئىسى الداعى ئىمىز بويىي جالعاستاين ئىس جانە بۇل ئىس جەر بەتىنده شەگىنە جەتپەيدى. بۇل ئىس ئىز كوكىكە بارغاندا نەممە سە يسا ئاماسىح قايتىپ كەلگەندە اياقتالادى. سول ۋاقتىتا ئىزدىڭ منه زىڭىزدى يسانا ۇقساتۇ جۇممسى تولىعىمەن اياقتالماغان بولادى. ئىز يسامەن بەتپە - بەت كە زەسکەندە، ونى انسق كورگەن سول ۋاقتىتا ئىز وغان ۇقساس بولىپ وزگەرسىپ كەتەمىز دەيدى، قۇدای سوزى : «سۈيىكتى باۋرلاستارىم، ئاقازىر قۇدایدىڭ بالالارمىز، ئىبراق كىم بولاتىنىمىز ئالى انسق دەمس. ال ئاماسىح قايتىپ كەلگەندە وغان ۇقسايتنىمىزدى بىلەمىز، سەبەبى سول كە زە ونىڭ شىننىمەن قاندای دەكەننى كورەمىز» (21).

قۇدایغا باسقا نارسەدەن گورى منه زىمىزدىڭ جەتلىگەنى الده قايدا ارتىق، جانە وسى شىندىقىتى مويىندىغان ۋاقتىتا ئاماسىحشىنىڭ ومىرىنى كۆپتەگەن شاتاسؤلار كەلەدى. «قاندای جۇممسقا تۈرۈم كەرەك؟» دەگەن سياقتى نافتلىق سۇراقتارعا قۇدایدىڭ جاۋابىن دەستي الماعاندا ئىز ۋايىمداي باستايىمىز. شىن مانىندا قۇدای ئىزدىڭ ئۆزىمىزدىڭ تاڭداۋىمىزغا مول مۇمكىندىك بەرەدى. نە نارسەنى تاڭداساڭىزدا، ول ئۇشىن ماڭىزدىسى - ئىز ئۆز جۇممسىڭىزدى ادار جانە كۇناسىز سىتەگەنىڭىز. (22).

قۇدای ئىزدىڭ اينالىسقان سىڭىزىدەن گورى ئىزدىڭ منه زىڭىزگە كۆپ مان بەرەدى. ئىز بارلىعىمۇز ادامىمىز، ئىز جۇممسى سىتەيتسىن قۇرلىعى دەمىسپىز. قۇدای ئۇشىن ئىزدىڭ شىكى منه زىڭىز ئىزدىڭ ماماندۇغۇڭىزدان كوبىرەك ماڭىزدى، سەبەبى ماڭىلىككە بارغاندا ئىز ماماندىعىڭىزدى دەمس، قايتا منه زىڭىزدى الاباراسىز.

قۇدای سوزى ئىزدى كەلسىدەي سكەرتەدى: «سەندەر قورشاغان مادەنېتكە ساي بولايىن دەپ جان سالا تىرىسىپاڭدار. قايتا قۇدایغا نازار اودارىڭدار. سوندا سەندەر شتەي مولىنان وزگەرە سىڭدەر... وسى الدم سەندەردى تومەن تارتىپ، سوراقي كۈشكە جەتلەيدى، ال قۇدای بولسا

بويلارىقداعى جاقسىلىقتاردى مولايىتىپ، ئىزىدى كەمەلدىكە جەتهلەيدى. «(23) سىز وسى الەمنىڭ جالپى اعىمنا قارسى ئۇزىزىپ، ماسىحكە مولىنان وقسىس بولۇغا ئۇمىتلىيەن دەپ شەشىم قابىلدائىز. ولايەتپەسە ئىز ئىزىدى قورشاغان باسقا دا نارسىلەر، مىسالى - قۇرداستارىڭىز، اتا-اناڭىز، قىزمەتتەستەرىڭىز جانە قورشاغان الدەم ئىزىدى وز دەگەننىشە جەتهلەيدى، وزگەرتۈڭە تىرسىادى.

وكتىنىشىكە وraiي، قازىرگى كەزدەگى كۆپتەگەن تانىمال ماسىحشىلىك كىتارتارىنى قاراساقي، كۆپتەگەن سەنۋشىلەردىك قۇدايدىك ۇلى ماقساتتارى ئۇشىن ھەمس، ونىڭ ورنىنا جەكە جەتتىستىكتەرى مەن جان تىنىشىعى ئۇشىن عانى ئىمىز سۇرەتتىنسى بايقايمىز. بۇل يىسانىڭ شاكىرتىنىڭ قاسىيەتىنە جات نارسە، جانە بۇل وزىمىشلىدىككە بەلشەستەن باتۇ ھەمس پە؟ يىسا اىقىش اعاشتا ولگەندە مۇنى ئىبزىدىك قىيىالماي راحاتتاتىپ ئىمىز سۇرۇشىمىز ئۇشىن سستەگەن جوق. ونىڭ ماقساتىي الدەقايدا تەرەڭ - ولى ئىبزىدى اسپانغا السې كەتپەستەن بۇرسن وزىنە وقسىسە ئىتىپ وزگەرتىكىسى كەلەدى. بۇل ئىبز ئۇشىن - ۇلى ارىتىقشىلىق، بىردهن كىرسىۋ كەرەك جاۋاپكەرشىلىكىمىز، جانە ئىبزىدىك ماڭگىلىك تاعدىرىمىز.

جىزىمىتلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋەتىرىنىڭ كۇنىشى كۇن

ويلاندۇر ار شىندىق: مەن ماسىحىكە وۇقساس بولۇ ئۇشىن جاراتلىغانىمن.

جاتتاۋغا ارنالغان اىيات: «الهندى، ئارىمىز بەتىمىزدى بۇركەمەي، اشقا تۇردى يەمىزدىك سالتاناتتىلىلىسىنى اينادان كورگەندەي مۇقىيات كۆز جىبەرەمىز. وسلايشاول بىزدى وزىنە وۇقساتىپ، وزگەرتىپ كەلەدى. سول ارقىلى ونىڭ سالتاناتتىلىلىسىنى بارغان سايىن بىزدەن كوبىرەك كورىنىس تابادى. بۇل يەمىزدەن – قۇداي رۇھىنان كەلەدى»² قور 18:3

ويلانۋەتىرىنىڭ كۇنىشى كۇنىنىڭى كۇنى شامالى بولسا دا ماسىحىكە وۇقساؤسمۇشىن ئەمىزلىك قاي بولىگىنە قۇداي رۇھىنىڭ كۇشىن سۇراؤسم كەرەك؟

«بىز قالاي و سەمىز»

«قايتا، بىر-بىرمىزىگە شىندىقلىرى سۇيىسىپەنىشلىكىپەن ايتىپ،
قاۋىمنىڭ باسى يىسا ماسىحپەن تىعىز بايلانسىمىزدا
جان-جاقتى ئۆسىپ جەتىلەمىز»

«ف 4:15»

«وندا ئىز بۇدان بىلاي ئاربىر وي تولقىنىنا تالكەك
بولغان جاس بالاداي كەز كەلگەن اعىمداخى تىلىمگە بىلەسىپ،
قۇ، ايلاكەر ادامداردىڭ الداپ-ارباۋىنا ھەرسىپ،
ازىزىندىق جولغا تۈسۈدەن اۋلاق بولامىز»

«ف 4:14»

قۇدای ئىزىدىك و سەكەن تىڭىزدى قالايدى.

ئىزىدىك كوكتەگى اكەڭىزىدىك ئىزىدىك و مىرىڭىزگە قويىاعان
ماقساتى - ئىزىدىك جەتلىۋىڭىز جانە بويىڭىزدا ئاسحتىك مىنەزىنىڭ
دامۇئى. و كىنىشكە و راي، مىللەيىونداغان ماسىحشىلەر ۋاقىت و تە جاسى
و لىعايىغانىمەن دەسەيىپ جەتلىمەيدى. ولار رۇحانىي سابىي قالپىندا، ئەمەر
بويى بەسىكتە قالا بەرەدى. مۇنىڭ سەبەبى - ولار دەسىن دەپ دەش ۋاقىتنا
تالپىنباغان.

رۇحانىي ئەسۋەر و زىنگىنەن كەلمەيدى. بۇل ئۇشىن ادامىنىڭ ئەز
شەشىمى قاجەت. و سۋەر ئۇشىن ئىز و سىنى تىلىپ، و سۋەرگە شەشىم
قابلدار، ئەسۋەر ئۇشىن كۈش سالىپ، جانە قابلداراعان شەشىمىڭىزگە بەرسىك

بولۇڭىز كەرەك. شاکىرت بولۇ دەگەنلىمىز - يىساعا ۇقسىس بولۇدى بىلدىرىدە، جانە بۇل ارقاشان شەشىمنەن باستالادى. بۇل يىسانىڭ ئېزدى شاقىرۇنىڭ ئېزدىك جاۋابىمىز. «يىسا سول جەردەن كەتىپ بارا جاتىپ، سالىق كەڭسىسىنىڭ قاسىندا وترغان ماتاي ھىسمىدى سالىقىشىنى كورسپ، وغان: «سوڭىمنان ھرا!» - دەدى. ماتاي ورنىنان تۇرسپ، يىساعا شاکىرت بولىپ «دردى» (1).

يىسانىڭ العاشقى شاکىرتتەرى ونىڭ سوڭىمان ھرۇڭە شەشكەندە ولار بۇل شەشىمنىڭ قايدا جەتەلەيتىنسىن تولىق تۇسلىنىنى دەرىجىلىنىڭ ئەملىكىنىڭ ئېزدىك جاۋاب بەردى. وسۋەگە العاشقادام جاۋاۋ ئۇشىن سىزگە كەرەگى - يىسانىڭ شاکىرتى بولۇغا شەشم قابىلدادۇ.

«سىزدىك ومىرىيىڭىزگە دەك كۆپ وزگەرسىن اكەلەتىنى - ئېزدىك قابىلداعان شەشىمدەر ئېزدىك جاۋاپكەرشلىكتەرسە بەرىك بولۇ. مۇنداي ارنالۇ، بەرىلگەندىك ئېزدى جەتىلدىرىدە الادى، نەممەسە ئېزدى قۇلدىراتا دا الادى، قالاي بولغاندا دا بۇل ئېزدىك قاندایي ادام دەكەن ئېزدى كورسەتەدى. دەگەر ئىز ماعان قاندایي نارسەگە ارنالا بەرىلگەندىزدى ايتىساڭىز، مەن ئېزدىك جىيرما جىلدان كەين كىم بولاتنىڭىزدى ايتىپ بەرە الامىن. ئىز قاندایي نارسەگە ارنالامىز، ئۆزىمىز سوندایي ادام بولىپ شىعامتىز.

دال وسى تۇرغىدا كۆپتەگەن ادامدار ئۆز ومىرىنە ارنالغان قۇدایىدىك ماقساتىنان اىيرلىپ قالادى. ادامداردىك كۆپشىلىگى ومىرىلەرسىن ئىز نارسەگە ارناؤدان قورقىپ، جاي عانا ماعىناسىز ئۆز سۇرە بەرەدى. ال باسقالارى ار نارسەگە كەزەك - كەزەك بەرىلىپ، سوڭىندا شاتاسىپ، نەمۇرالىلى بولىپ قالادى. ال تاعى باسقالارى باي نەممەسە اتاقتى بولۇ سياقتى وسى دۇنييەلىك ماقساتтарعا بەرىلەدى دە، سوڭىندا بارلىغىنان كۆڭلى قالىپ، ومىرەن ئۇڭلىپ كەتەدى. ئېزدىك جاساعان تاڭداۋىڭىز ئېزدىك ماڭگىلىك ومىرىيىڭىزگە اسەر دەتەدى، سوندىقتان اقىلغا سالىپ، سالىماقتى تاڭداۋ جاساعانىڭىز ئۇچۇن. پەتىر بىلاي دەپ دەسکەرتەدى: «سول كۈنى اسپان

قاتتى شۇمەن جوق بولىپ، دۇنييەنىڭ قۇرامداش بولىكتەرى ورتەنىپ قۇرسىپ كەتەدى... بار دۇنييە و سىلايشا قۇرسىپ كەتەتىندىكتەن، سەندەر قاندай بولۇلارىڭ كەرەك؟ ئۇرۇس-تۇرستارىڭ تاڭىرگە باعشتالىپ، قاسىيەتتى دە، وغان ۇنامدى بولۇغا ئىتىس» (2).

قۇدايدىڭ ارەكەتى جانە ئىزدىڭ ارەكەتىڭىز. يساعا ۇقساسم بولۇ دەگەنسىمىز - يسا سياقتى تاڭداۋلار جاساۋ جانە وسى تاڭداۋلاردى جۇزەگە اسىرۇدا قۇدای رۈھىنىڭ كومەگىنە سۇيەنۋە. دەگەر شىن مانىنده يساعا ۇقساسم بولامىن دەپ شەشم قابىلداعان بولساڭىز، ئىز جاڭاشا ارەكەت ەتۋىڭىز كەرەك. ئىز بۇغان دەپ بولغان كەپىر قىزىمۇشلىكىنىڭدان باس تارتىپ، جاڭا ادەتتەردى دامتىپ، وي ساناڭىزدى وزگەر تۆپىڭىز كەرەك. وسى وزگەر سىتەرەدە قۇدای رۈھى كومەكتەسەتىنى ئوزىسىز. قۇدای سۈزى ئۆزى بىلەي دەيدى: «... قۇتقارىلۇلارىڭا ساي سى-ارەكەت جاساپ، سونى تولىعىمەن جۇزەگە اسىرۇغا ۇمتىلىگىدار؛ قۇدايدى تەرەڭ قاستارلەپ، وغان ۇنامايىتىن اتاۋىلىدان قاتتى جىيركەنىڭدەر را سەبەبى وزىنە ۇناتىسىن سىتەردى قالاپ، جۇزەگە اسىرۇلارىڭا تۇرتىكى بولۇشى - قۇدای» (3).

بۇل اياتتا رۈھانى ئىسۇدىڭ ەكى جاعى كورسەتىلەدى: «سى-ارەكەت» جانە «تۇرتىكى بولۇشى». «سى-ارەكەت ەتۋە» ئىزدىڭ جاۋاپكەرشىلىكىنىڭىز، ال «تۇرتىكى بولۇ» قۇدايدىڭ ئىسى. رۈھانى ئىسۇ ئىزدىڭ جانە قۇدای رۈھىنىڭ قاتىسىمەن جۇرەتسىن ورتاق ئىس. قۇدايدىڭ رۈھى تەك ئىزدىڭ بويىمىزدا عانا ەممەس، بىزبەن بىرلەسىپ تە ارەكەت ەتەدى. بۇل ايات سەنۋىشىلەركە ارنالغان، جانە بۇل قۇتقارىلۇغا يە بولۇ جايىلى ەممەس، قالايشا ئىسۇ كەرەكتىمگى جايىلى ايتادى. بۇل اياتتا «قۇتقارىلۇ ئۇشىن سى-ارەكەت ەتىڭدەر» دەپ ايتىپادى، سەبەبى ئۆزىڭىزدى قۇتقارقۇ ئۇشىن ئىز ئەش ۋەسە قوسا المايىسىز. مىسالى، سېپورتىپەن اينالاسىپ، جاتتىسۇلار جاساعاندا، ئىز مۇنى ئۆز دەنە گىزدى وزىڭىزدىكى ەتۋە ئۇشىن ەممەس، قايىتا ئۆز دەنە گىزدى شىنىقىتىۋ ئۇشىن جاسايسىز.

تاعى ئىسال - بۇل ئىزدىڭ اچەلەر سىمىزدىڭ تىگەتىن قۇرماق كورپەسى سىپەتتى، ولاردىڭ قولىندا الدىن الا دايىندالىپ كەسىلگەن ۇساق

بۇلدار بولادى جانه ولار وسى بۇلداردى قۇراستىرسپ، ادەمى كورىپە تىكىھەدى. نەممەسە، دىكىنىشلىر قولدارىنداعى بار جەردى وزدەرسىنلىكى ھەتۋە ئۇشىن دەممەس، قايتا سول جەردى و گىددە ئۇشىن ھېكىتەندى. دال سولاي قۇداي سىزگە جاڭقا ئۇمىرى بەردى، جانه سىزدىك جاۋاپكەرشىلىكىڭىز - بۇغان نەمقۇرايلى بولماي، ونى جەتىلىدىرۋە. مۇنىڭ ماعناسى - رۇحانى ئۇسوچىزدى جاۋاپكەرشىلىكىپەن قولغاڭ. ادامدار وزدەرسىنلىك رۇحانى و سۈلەرنىنە مقۇرايلى قاراعاندا بۇل ولاردىك ماڭگىلىك و مىرىگە دەگەن كوزقاراستارنىڭ قاتە ھەندىگىن كورسەتىدە. (4)

ئۇمىرىگىزدىك باعتىن وزگەرتق. ئۇمىرىگىزدى وزگەرتق. ئۇشىن ئەسز الدىممەنەن وي ساناڭىزىد وزگەرتقىڭىز كەرەك. سىزدىك ئاربىر قادامىڭىز سىزدىك و يېڭىزدان تۈنۈدىي. ئاربىر ئەسز سىزدىك ساناڭىزىدالىنىڭ قالىپتاسقان سەنسىنلىك ناتىيجەسىنده جانه ئاربىر قادام سىزدىك و يېڭىزىدالىنىڭ قالىپتاسقان كوزقاراستىك اسەرسەن جاسالادى. قۇداي مۇنى مىڭدىغان جىلدار بۇرسن بۇل جايىلى پىسحولوگيا عىلىمى ئالى دە تۈسۈنېگەن ۋاقتىتا اشىپ كورسەتكەن: «ەك باستىسى، تازا ساقتا جۇرەگىڭدى، وىتكەنى ول - ئۇمىرىگىنلىك قايىنار كوزى». (5).

دەستەتىپ كورىڭىزى - ئەسز جىلدام جۇزەتن موتورلى قايىقىپەن كول بەتىمن ئۇ جۇزىپ كورۇڭە شىققىڭىز، جانه ونى اوتوماتتى تۇردا تەك شەعىسقا جۇزەتن دېتىپ قويىدىكىز دەلىك. ھەندى ھەگەر ئەسز قايىقتىڭ باعتىن وزگەرتقىڭىز كەلسە، مۇنى ھەكى جولىمەن سەتەي الاسىز: ئەسز قارا كۇشكە سالىپ قايىقتى باعدىارلانغان باعتىنا قاراما - قارسى جاققى بۇرسپ، سول باعتىنى و ستاپ و تىرۇنگىز كەرەك. مۇنى سىزدىك كۇشكىزدىك جانه ھەركىزدىك كومەگىمەن سەتەۋگە بولادى، اليدا ئەسز ارقاشان قارىلىق سەزىنىپ، سوڭىندا السىرەپ، رۇلدى قولىڭىزدان شىمارىپ الاسىز، ال سىزدىك قايىغىڭىز العاش باعدىارلانغان جاعىنا جۇزىپ كەتە بەرەدى.

ئەسز ئۇمىرىگىزدى ئۆز ھەركىزدىك كۇشىنى سۇيىەنىپ وزگەرتقىگە تىرىسقاندا دال و سىنداي كورىنىس بولادى. ئەسز، «مەن از تاماق جەۋگە، ... تەمەكى شەكىپەۋگە... كەشىكەپەي ۋاقتىندا بولۇغا وزىمىدى كۇشتەيمىن»

- ده پ شه شیم قابل دایسیز. ارینه، هر سک کوشکنگزگه سویه نسب ۋاقتىشا ناتىجەلەرگە جىته الاسىز، الايدا بۇل تۇراقتى ۋايىم مەن شكى كۈيىزەلىس تۈدرادى، سەبېبى ئىز ماسەلەنىڭ تامىرىنلىپ تاستامادىڭىز. سونىمەن، ئىزدىشك ومىرىڭىزدەن كۆشىڭىزگە وزگەرسىتەر شىنایى ھەستەي بوللىپ كورىنىپ، ئىز العان بەتىڭىزدەن قايتىسىپ، قايتادان تاماقتى مولشەرسىز جەپ، باستاعان جاتىسىۋلار ئىزدى جالعاشتىرمائى تاستايتىن بولاسىز، ياعنى قايتادان بۇرۇڭىنى ادەتەر بىڭىز بەن قۇشتارلىقتارىڭىزا بەرلىپ كەتەسىز.

ئىزدەن بۇداڭ جاقسىي ئارى وڭاي جول بار ھەمس پە؟! ئىزدىشك باعىتىڭىزدىك باعدارىن وزگەرسىڭىز - ياعنى وي - ساناڭىزدى وزگەرسىڭىز. قۇداي سوزنەدە، «قايتا، وي تىلەكتەرىڭ قۇدايدىك جاڭارتۇشمەن تۇبەگە يىلى وزگەرسىن» دەلىنگەن (6). رۈحانى ئۆسۈن ئۇشىن ئىز دەك الدىمەن وي - ساناڭىزدى وزگەرتۇدەن باستاۋىڭىز كەرەك. وزگەرسىتەردىشك بارلىقىيى الدىمەن ئىزدىشك وىيمىزدا باستالادى. ئىزدىشك ويلارسىز ئىزدىشك سەزىمەدەرسىزگە تۇرتىكى بولادى، ال سەزىمەدەرسىز ئىزدىشك ارەكتەرسىزگە اسىر دەتەدى. پاۋىل، «رۇحتارىڭ مەن اقىل - ويلارىڭ تۇگەلدەي جاڭارسىن» - دەگەن. (ھەمس 4: 23)

يساغا ۋىقساس بولۇشكىز ئۇشىن ئىز ولىغانىداي ويلادىدى دامىتۇشكىز كەرەك. سانانىڭ مۇندايى وزگەرسىن جاڭا وسىيەتتە «تاۋبەگە كەلۋ» دەپ اتايىدى، بۇل گەرەك تىلىنەن تىكەلەي اۋدارغاندا «ويىدى وزگەرتۇ»، «كۈزقاراستى وزگەرتۇ» دەپ ايتىلادى. تاۋبەگە كەلۋ دەگەن سەزىمەن - ئىزدىشك قۇدايى جايلى، ئىزدىشك جايلى، كۇنا جايلى، باسقا ادامدار جايلى، بولاشاق جايلى جانە باسقا دا نارسەلەر جايلى كۈزقاراسىڭىزدى وزگەرتۇ. ئىز ماسىختىك ومىرگە دەگەن كۈزقاراسىن وزىڭىزدىكى دەتەسىز.

قۇداي ئوزى، «يسا ماسىختىك مىنەز - قولقى سەندەردىكى دە بولسىن» دەيدى (7). ئىزدىشك وىيڭىز بەن مىنەز قۇلچىڭىز يىسانىكىنده يى بولۇ ئۇشىن ئىز ماڭىزدى قادام جاساۋىڭىز كەرەك. وي سانانىڭ وزگەرسىننەن كۆشىڭىزگى ئىزلىنىشى قادامىندا ئىز وزىمىشىل، بالالق جانە مەنەنەنىشىل ويلارغا بەرلىۋىدەن باس تارتۇشكىز كەرەك. قۇداي ئوزى بىلاي

دەيدى: «باۋىلاستار، اقىل توقتاماعان بالاداي بولماڭدار! جاماندىق سىتەرگە كەلگەندە، ساپىدەي كىناراتسىز، ئېراق ۇنىۋعا كەلگەندە ھەرەسەكتەي كەمەلدى بولىڭدار!» (8). ساپىلەردىك بولمىستىناراساق - ولار ناعىز مەنەنە نشىل بولىپ كەلەدى. ولار تەك وزدەرى جايلىي جانە وزدەرسىن قاناعات تۇدى عانا ويلايدى. ولار بەرۋەگە بەيم ھەمس، ولار تەك العانعا قۇمار. بۇل ئاساپىلەردىك ئىسى. و كىننىشكە و راي، كۈپتەگەن ادامدار جەتلىپ و سېبەي، و سىنداي ويلاردىك جەتەگىنەن قالا بەرەدى. قۇداي ئوزى و سىنداي مەنەنە نشىل ويلاردى كۇناكار بولمىستىك قاينار كۆزى دەيدى: «ۋىزىنەك ھىكى كۇناكار بولمىستىك ھەركى بروينشا ئەمر سۇرەتنىن ئاربىر جان سول بولمىستىك قالاۋىن جۇزەگە اسراۋا ۇمتىلادى. ال قۇداي رۇحىنىڭ جەتەلەۋىسمەن ئەمر سۇرەتنىدەر قۇداي رۇحىنىڭ قالاۋىن ورنىداۋا نىيەت دەتەدى» (9).

«ماسىحتىك وي ساناسىنَا» يە بولۇداعى ھەكىنىشى قادام - وزىڭىزگە ھەمس، قايتا باسقالارغا كۆكىل بولىپ، ولار جايلىي جەتلىگەن ويلار ويلاۋ. شىنايى سۇيىسىپەنىشلىك تۈرالى ايتاتىن تائىمال تاراۋىندا پاۋىل باسقا ادامدارغا قامقورلىق كورسەتۈ - ھەسيگەندىكتىك بەلگىسى دەپ ايتادى. «بالا كەزىمەدە بالاشا سوپىلەپ، بالاشا ويلاپ، بالاشا يايىمدادىم. ھەر جەتكەننەن كەيىن بالالىق قاسىيەتتەرددەن قول ئۇزىم» (10).

بۇگىنگى كۇندە كۈپتەگەن ادامداردىك وينشا قۇداي ئوزىن جاقسى بىلەتن جانە سىلمەردى جاقسى تۇسەنەتن ادام - رۇحانى و سکەن ادام بولىپ ھەسەپتەلەدى. ئېلىم رۇحانى ئەسۋەدىك ئېر كورسەتكىشى بولغانىمەن، مۇنىڭ و زى عانا ھەش ماعينا بەرمەيدى. ماسىحشلىك ئەمر تەك سەنەمىدى مويىنداۋەن ناقتى ئېر ويلارغا كەلسىۋەن الدەقايدا جوعارى، بۇل وزىنە جۇرسى - تۇرسى پەن مىنەز - قۇلىقتى دا قوسادى. ئېزدىك ايتىپ مويىندايتىن نارسەلەر سىمىز بەن سى - ارەكەتتەرسىز بىر - بىرىنە ساي بولۇرى كەرەك، ال ئېزدىك سەنەمىمىز ماسىحكە تان مىنەز - قۇلىق كورسەتۈمىز ارقىلى انق كورىنۋى كەرەك. ماسىحشلىك - ئەدىن نەممەسە پالساپا ھەمس، الايدا بۇل قارىم -

قاتناس جانه ؛ ومر ؟سۇرۇچىك بۇل جولىنىڭ وزەگى - ؟وزىزدىك ھەمس، قايتا يىسانىڭ سىتەگەنلىرىنى باسقالاردىك قامىن ويلاۋ. قۇدaiي سوزىنده ، «ماڭايىمىزدامى باۋىرلاستارعا ۇنایتىنىدى دا سىتەپ، ولاردىك رۇحانىي وسۇنىنى سەبەپشى بولۇمىز كەرەك. ؟ماسىح تە وزىنە ھەمس، كوكىتەگى اكەگە ۇنایتىنىدى سىتەدى» - دەپ ايتىلغان. (11).

باسقالاردىك قامىن ويلاۋ - يىساعا ۇقساس بولۇدىك نەگىزى جانه رۇحانىي وسکەننىڭ ھەڭ جاقسى دالەللى. مۇندايى جولىمەن ؟و默 ؟سۇرۇچى ئەمەس، قىىن، جانه ؟بىزدىك ۇيرەنىشكتى جاعدايىمىزغا قايىشى بولىپ كەلەدى. قۇدaiي شۇكىر، بۇل جولدا قۇدaiي بىزگە مولىنىشا كومەكتەسەدى. «سەبەبى ادامنىڭ شىكى قۇپيا- سىرلارىن ونىڭ ؟وز رۇحىنан باسقا بىردا- بىر ادام بىلە مە ؟ قۇدaiيدىك تەرەك وي - ماقساتتارىن ونىڭ قۇدaiي رۇحىناباسقا ھشكىم دە بىلمەيدى. ال ؟بىز وسى دۇنييەلىك رۇحتى ھەمس، قۇدaiيدان كەلگەن قۇدaiي رۇحى قابىلدادىق» (12). كەلەسى بىرنەشە تاراۋىلاردا قۇدaiي رۇحى ؟بىزدىك وسۇمىزگە قالايشا كومەگىن تىيىگىزەتىنسىن كورەتسىن بولامىز.

جييرما ئۇشىنىشى كۇن و默لىك ماقساتىم جايلىي ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: وسۇگە ھېۋاقتىدا كەش ھەمس. جاتتاۋغا ارنالغان ايات: «بۇل كۇناكار دۇنييەنىڭ ؟و默 ؟سۇرۇچى سالتىن ۇلگى تېپەگەدر، قايتا وي - تىلەكتەرىڭ قۇدaiيدىك جاڭارتۇمىمەن تۇبەگەيلى وزگەرسىن! وسلىي سەندەر ونىڭ ھەركىن - نەنىڭ يىگىلىكتى، ۇنامدى جانه كەمەلدى ھەنسىن اجراتا بىلەتسىن بولاسىڭدار» (ريم 2:12)

ويلانۇغا ارنالغان سۇرماق ؟و默ىمنىڭ قاي سالاسىندا ؟وزىمنىڭ قالاۋىمشا ويلاعandى توقتاتىپ، قۇدaiيدىك ويلارىنى كەلسۈئىم كەرەك؟

شىندىق ارقىلى وزگەرنىدەر

«ادام تەك نانمەن عانا ھەمەس،
قۇدايدىك اۋىزىنان شىققان ئاربىر سوزىمەن ۋىمىر سۇرەتى
ماتاتىي 4:4

«ال ھندى سەندەردى قۇدايغا جانە ونىڭ راقىمىن بىلدۈرەتن سوزىنە
اماناتتايىمن. وزدەرىڭدى نىعايىتىپ، قىيامەت كۇنى ئۆزىنىڭ بارلىق
ادامدارىمەن بىرگە سەندەرگە دە ۋادە تىكەن جارىلقاۋاڭلارنى بەرۋىگە
ونىڭ قۇدرەتى جەتەدى»

ەلشى. سىتەرى 32:20

شىندىق ئېزدى وزگەرتەدى.

رۇحانى ئەسوٽ دەگەنسىمىز - جالغان ويلاردى شىندىقىپەن اۋىستىرۇ
پروتىسىسى. يىسا، «لاردى شىندىغىڭ ارقىلى وزىڭ باعشتىپ، تازا
جۇرگىزە گور» - دەپ دۇعا تىكەن. (1). ئېزدىك قاسىيەتتى بولىپ
وزگەر ئۆمىتىڭ ئۇشىن قۇدايدىك ايانى قاجەت. قۇدايدىك رۇحى قۇدايدىك
ئۇزىن قولدانىپ ئېزدى قۇدايدىك ئۇنىڭ بەينەسىنە قاراي وزگەرتەدى.
يىسا سىياقتى بولۇمىز ئۇشىن ئېز ئەمىرىمىزدى ونىڭ سوزىمەن تولتىرۇمىز
كەرەك. قۇداي سوزى، «قۇداي جازبالانىڭ ئەبارى... ئالتىم بەرۋى،
اشكەرەلەۋ، تۇزەتۋ، ئارى ادىلىدikكە تارىيەلەۋ ئۇشىن ئىيمىدى» - دەيدى
. (2)

قۇدايدىك سوزى باسقا ھىشىر سوزدەرگە ۋىقسامايدى. ول ئىرى
ئۇز. (3). يىسا، «سەندەرگە ايتقان سوزدەر رىم ارقىلى رۇحانى ومىرگە يە

بولا سىڭدار» دەپ ايتقان. (4). قۇدای ئېرىشىندا مىنندەتتى تۇرۇدە وزگەرسىتىر كەلەدى. ئىزىدى قورشاغان بارلىق نارسە - بۈكىل دۇنىيە «قۇدای ايتقاندىقتان» بار بولىپ تۇر. ئۆزىنىڭ ئوزىزى ئارقىلى ولى بارلىق تىرىشلىك اناؤلىنى جاراتتى. قۇدایيدىك ئوزىزى بولماغاندا ئىز ئىپتى ئىرى بولماس تا ھىدىڭىز. جاقىپ بۇل جايلى بىلاي دەيدى: «ول شىنايى حابارى ارقىلى بىزگە ماڭگىلىك ئومىز سىپلاپ، جاڭا جاراتلىسىندادى تۇڭعىش رۇحانى بالالارى بولۇمىزدى قالادى» (5).

قۇدای ئوزىزى جاي عانا بىلىمدىرىدىك ئىزىمىسى ھەممىس. قۇدایيدىك ئوزىزى ئومىز تۇدرارادى، سەنم تۇدرارادى، وزگەرسىتىر اكەلەدى، شايتاندى قورقىستادى، عاجاپتار اكەلەدى، جاعدىيالاردى وزگەرتەدى، جارالاردى ھەممەيدى، مىنە ز-قۇلىقتى قالىپتاسترارادى، قۋانىش بەرەدى، قايمىنى جەڭەدى، ازىزەرلەردى جەڭەدى، ئۇمىت بەرەدى، قۇدایيدىك قۇدیرەتنە جول اشادى، وي-سانامىزدى تازارتادى، تىرىشلىككە ئومىز بەرەدى، جانە ئىزىدىك بولا شاعىمىزغا كەپلىدىك بەرەدى! بىز قۇدایيدىك ئوزىسىز ئومىز سۇرە المايىمىز! دش ۋاقتىتا بۇغان بوس قاراماڭىز. ئىز مۇنى ومىرىڭىزگە قاچەتتى اسقا قاراعانىدai قاراۋىڭىز قاچەت. اىۋپ بىلاي دەگەن: «ونىك اۋزىنان شىققان ئاربىر ئوزىزى كۈنەللىكتى نانىمنان ارتىق باعالادىم» (6).

قۇدایيدىك ئوزىزى ئىزىدىك وەرلىك ماقساتىڭىزدى ورىنىداۋ ئۇشىن قاچەتتى رۇحانى ازىق. ونى سۇتىپەن، نانىمەن، قاتتى تاعامىمەن سالىستىرالادى. (7) بۇل ئىزىدىك رۇحانى كۈشتى بولىپ وسۇمىزىگە ارنالغان ئورت تاعامىن قۇرالغان رۇحانى اس. پەتىرى بىزگە «جاڭا تۇغان نارەستەنىڭ سۇتكە شولىركەگەنىدەي، اردايىم قۇدای ئوزىنىڭ «تازا سۇتىنە» قۇشتار بولىڭىدار. سودان نار العاندا رۇحانى ئۆسىپ، كۈناسىك قۇلدىمىن تولىعىمەن قۇتقارىسلا الاسىڭدار» - دەپ كەڭەس بەرەدى. (8)

قۇدایيدىك سۇزىمەن ئومىز ئۇرۇق
باسقا ۋاقتارمەن سالىستىرغاندا بۇگىنگى كۈنى وته كوب قۇدای ئوزىزى

با سلسلیپ شیعار بیلۆدا، الایدا جای شاگعا با سلسلیپ جاتقان قۇدای سوزىنەن كەلەر پایدا از. میلليون داعان سەنۋىشلىھەر تابەتى تارتىپاي، رۋحاتى تاماق جەمەي، ارىقتاپ ئولىپ بارا جاتىر. يىسا ئاسختىڭ دەنى ساۋ شاکىرىسى بولۇمىز ئۇشىن بىز دەك الدىمەن قۇدایدىك ئوزىن مولىناڭ جەپ ئۇرۇمىز كەرەك. يىسا بۇل جايلى «ەگەر سەندەر ايتقاندارىمىدى ھستەرىڭە ساقتاب، جۇزەگە اسلىرىڭدار، شىنەمەن مەنىڭ شاکىرتىھەرم بولاسىڭدار» - دەپ ايتتى. (9) كۇندەلىكتى و مردە قۇدایدىك سوزىنە و مىر ئۇرۇدىك ئۇش تالاپتاماسى بار.

مەن قۇدای ئوزىنە بەدلىن موېىنداقىم قاجەت. قۇدای ئوزى مەنىڭ و مىرسىمە جو عارعى بەدەلگە يە بولۇرى كەرەك: ماعان جول سلىتەيتىن باع دارشى بولۇرى قاجەت، ماعان ماڭىزدى شەشىمەر قابىلداؤغا كومەكتە سەتىن كەڭ سىشى بولۇرى كەرەك، بارلىق باسقا نارسەلەر دىك قۇندىلىسىن باعالاۋغا قول داناتىن مەنىڭ تۈپ نۇسقام (ەتالۇن) بولۇرى قاجەت. قۇدای ئوزى مەنىڭ و مىرسىمە اسا بەدەلدى كەڭ سىشىم بولۇرى قاجەت.

بىزدىك و مىرسىزدەگى كۈپتەگەن قىينشىلىقتار - بىز باسقا بىز نەگىزسىز بەدەلەرگە سۇيىتىپ شەشىم قابىلداعانلىمىزدان كەلەدى، مىسالى: مادەنېتىكە («بارى دە وسلاي سەتەيدى عوي»)، داستۇرگە («بىز ارقاشان دا وسلاي سەتەدىك قوي»)، وز وييمىزغا («سولاي بولسا دۇرسىن بولار دەپ ويلادىم»)، نەمەسە سەزىمىدەرگە («وسلاي بولسا دۇرسىن بولاتىنداي سەزىلىدى») سۇيىتەمىز. بۇل سۇيىتەنىشتەردىك بارلىقى ادامىزات كۇنالا باتقاننان كەيىن وز كۇشتەرسىن جو عالتقان. بىزگە بىزدى دەش ۋاقتىتا قاتە جولىغا جەتەلەمەيتىن تۇراقتى نەگىز قاجەت. مۇنداي نەگىز بولۇغا تەك قۇدایدى ئوزى عانا لايىقتى. سۇلەيمەن بىزگە، «قۇدایدىك بارلىق سوزدەرپىاك تازا، ول قالقاندای وزن پانالا يىتىندا رەعا»، - دەپ ايتا دى (10)، ال پاۋىل كەلەسەدي تۇسىندرەدى: «قۇدای جاز بالارنىڭ بارى قۇدای رۇحىنىڭ جەتەلەۋىمەن جازلىپ، ئالىسم بەرسپ، اشکەرەلەۋ، تۈزەت، ئارى ادىلىدىكە تاربىيەلەۋ ئۇشىن ئىتىمىدى» (11).

بىللەي گەرەمنىڭ قىزىمەتىنىڭ ئالعاشقى ۋاقتىندا قۇدای ئوزىنىڭ بەدەللى مەن سەنمىدىلىگىنە كۈماندانغان كەزەك بولغان. ئىراق ئىر تۇنى وول قۇدایدىك الدىندا تىزەرلەي جىعىلىسىپ، جىلاپ، بۇدان بىلاي قۇدای ئوزىنىڭ تۇسنىكسىز جەرلەرنىه قاراماستان ونى ئىمىرىمىنىڭ جانە قىزىمەتىنىڭ داڭ سەنمىدى نەگىزى رەتىننە موينىداپ وته مىن دەپ سېينادى. سول ۋاقتىستان باستاپ بىللەي گەرەمنىڭ ومىرىننە عاجايىپ قۇدرەت پەن اسەر يائىدا بولغان.

«سزدیلک بُوگن جاسای الاتن دك ماڭزى دى شەشىمىڭىز - نەندەي نارسەگە دك جوعارى بەدەل مەن ؟ و مىرىتىزدىلک نەگىزى رەتىنەدە قارايتىنىڭىزدى تاڭداۋا. ئىپتى مادەن يەتتىشك، ئاستۇردىلک، ساناڭىزدىلک نەمەسە سەزىمىڭىزدىلک ايتقانىنا قاراماستان، قۇداي سوزىنە دك جوعارضى بەدەلدى بەرەمن دەپ شەشم قابىلداقىز. كەز كەلگەن شەشمدى قابىلداعان ۋاقتىتا، «بۇل جايلى قۇداي سۈزى نە ايتادى؟» - دەپ سۇراق قويۇدى داعىدعا يىنالدىرىڭىز. قۇداي ماعان ئېر نارسەنلى سىتەۋگە بۇيرغان بولسا، سىتەگىم كەلهدى مە، جوق پا، سوغان قاراماستان، سىتەيمىن دەپ وزىگىزگە تالاپتاما قويىتىز. پاۋىلدىلک، «... تاۋرات پەن پايىعامبارلار جاز بالارسىن داعىلاردىلک بارىنە دە سەنەتنىمىدى مويىندايمىن» - دەپ ايتقان سوزدەرى جەكە ئىزدىلک سەنەتىمىڭىزدى بەلگىلەيتىن سوزدەرەتىپ ئىڭىز .(12)

مهن قۇدای جازبالارىن ئومرىمىنىڭ بىر بولىگى دىتىپ، ونىڭ شىندىسىن بويىمما سىڭدىرۈم قاچەت. قۇدای سوزىنە سەنۋىدىڭ وزى جەتكىلىكتى دەمەس، مەن قۇدایدىك سوزىمەن وي سانامدى تولتىرۇم كەرەك، وسلامي بولغاندا قۇدای رۆحى مەننى شىندىق ارقىلى و زىگەرتە الادى. وسلامي سەتھۇدىڭ بەس جولى بار: قۇدایدىك سوزىن تىڭدار قابىلداي الاسىز، سىز ونى و قىي الاسىز، تالدaiي الاسىز، جاتتاي الاسىز، ول جاپىلى تەرەك و بىلانا الاسىز.

برینشیده، سیزدهن قوییپ تیگداپ، ونی قابلدای الاسر. هگن هگوچه شققان دیقان جایلی ناقیل سوزده سهبلگهن سوزدیک بیزدیک

جۇرەگىمىزدە تامىر جايىتىنى نه جايىمايتىنى ئىزدىك سول سوزگە بولگەن نازارسىزغا بايلانىستى كەنسن كورەمىز. يسا قۇدايدىك ئىزلىق قابىلداي المايىتنى جۇرەكتىك ئۇش جاعدىايى جايلىي ايتادى، بۇل - جابىقىق (تاستاق جەر)، ئۇستىرنىن قاراۋىشلىق (تاياز توپراق)، جانە جىناقىسىزدىق (ارام شوپتەرى بار جەر). سوسىن ول، «سوندىقتان قالاي تىڭدایتىندارىڭا نازار اۋدارىڭدار!» - دەيدى. (13)

ايىلىپ جاتقان ۋاعىزدان نەمەسە قۇداي ئىزلىق ساباقتارىنان دەش نارسە ئۇيرەنبەي جاتقان ار كەزدە ئۆزىگىزدىك شىكى جاعدىايىڭىز بەن سنتاڭىزغا كۈگىل اۋدارىڭىز، ھەركەشە تاكاپىارلىققا بەرىلىپ وتسرعان جوقسىز با، سونى انسقتاڭىز، سەبەبى كىشىپەييل بوللىپ جانە سنتا قويىپ تىڭداساڭىز قۇداي سىزگە ئىتىپتى جالىققىرا سوپىلەيتىن ۋاعىزداۋشى ارقىلى دا سوپىلەي الادى. جاقىپ، «...جۇرەكتەرسىڭە سەبىلىپ جاتقان بىزگى حاباردى كىشىپەيىلدەلىكىپەن قابىلدادار! ول سەندەردى كۇنانىڭ قولدىمىعنان قۇتقارالادى» - دەپ اقىل بەرەدى. (14)

ەكىنىشىدەن، قاۋىمنىڭ 2000 جىلدىق تارىخىندا قۇداي ئىزلىق تەك قۇداي قىزمەتكەرلەرى عانا وقىي العان، ال بۇگىنگى كۇنى ونى مىلىياردىغان ادامدار وقىي الادى. الايدا، سولاي بولا تۇرا، كويتەگەن سەنۋوشلىمر كۇندە قۇداي ئىزلىق سەقمانىنان گورى كازەت جۇرناالدارغا جوخارى سنتا بەرسىپ وقىيدى. ئىزلىق رەحانى وسېپەي جاتقانىمىز تاڭعالارلىق جاعدىاي دەمەس. ئۇش ساعات بويىت تەلەۋىزور كورسپ، سوسىن ئۇش مىنۇت قانا قۇداي ئىزلىق سەقمانىنان گورى كازەت جۇرناالدارغا ويلاماڭىز.

قۇداي سوزىنە تولىعىمەن سەنەمىن دەپ ايتاتىن ادامداردىك كۆپشىلىگى ونى باسنان اياعنىدا دەيىن وقىپ كورمەگەن. الايدا، دەگەر ئىز كۇنىنى 15 مىنۇتتى قۇداي ئىزلىق سۆزى وقۇغا بوللىپ وتسرىساڭىز، وندا ئىز جىلسنا قۇداي ئىزلىق سۆزى ئېرى رەت تولىعىمەن وقىي الاسىز. ال دەگەر كۇن سايىن تەلەۋىزوردان قارايتىن باعدىارلاماڭىزدىك جارتى ساعاتىن قۇربان ئەتەن بولساڭىز، وندا ئىز قۇداي ئىزلىنەكى رەت وقىي الاسىز.

قۇدای ئوزىز كۈنەلەكتى وقو سىزگە قۇدايدىك داۋىسىن ھستۇڭە اشىق بولۇغا مۇمكىنىدىك بەرەدى. سول سەبەپتەن قۇدای يىسرايلدىك پاشالارنى قۇدای جازبالارنىڭ ئېرى كوشىرمەسىن اردايىم جاندارنى ساقتاۋىدى وسىيەت دىتكەن. «كتىپ ۋەنمى ونىڭ قولىنىدا بولۇقى كەرەك، جانە پاشا سول كىتىپتا جازلىغان زاڭدار مەن نۇسقاۋلاردىك بارلىقىن ورىندىۋى ئارقىلى ئۆز قۇدایي جاراتقان يەنى قۇرمەتتەۋىدى وۇرەنۋى ئۇشىن سول كىتىپتى ئەمر بويىي وقيتىن بولسىن» (15). ونى جاي عانا جانىڭىزدا ۋەستاۋ جەتكىلىكىسىز، ونى اردايىم وقو كەرەك! بۇلاي سىتەۋدىك ھەق قاراپايم قۇرالى ھەتسپ كۈنەلەكتى وقو جوسپارنى قولدانساڭىز ئىيىمىدى بولادى. بۇنداي جوسپار ئىزدى قۇدای ئوزىز ئەتىپ-قاشىپ وقۇدان قۇتلۇغا كومەكتەسىپ، جانە سىزگە قۇدای ئوزىنىڭ ھېشىر كتابىن جىبىه رسپ

المۇڭىزغا كومەكتەسىدە

و شىنىشىدەن، قۇدايدىك سوزىمەن ئەمر سۇرۇۋدىك تاعى ئېرى جولى - قۇدای ئوزىز تالداۋ بولىپ تابلادى. قۇدای ئوزىز تالداۋدىك ونى وقۇدان اىيرماشلىقىن ھەكى نارسەمەن كورسەتتۇڭە بولادى: تالداعاندا ئىز جازلىغان اىياتتارعا بايلانىستى سۇراقتار قويىسپ، سوسىن بۇل جايلى ئۆزىڭىزدىك ويىڭىزدى جازاسىز. ھەگەر ئىز تالداعان ۋاقتاتاعى ويلارىڭىزدى داپتەرگە نە كومىيۇتەرگە جازباعان بولساڭىز، ئىز شىن مانىنده ونى تالدامايدىڭىز.

قۇدای ئوزىز تالداۋ جولدارنىڭ بارلىقىن ئۇسىندرىپ جازۋ ئۇشىن بۇل كىتىپتىك كولەمى جەتكىلىكىسىز. قۇدای ئوزىز تالداۋغا ۋېرەتەتن كويتەگەن جاقسى كىتىپتار بار، سونىڭ شىنىدە مەنىڭ جىيرما جىلى بۇرسىن جازعان كتابىم دا بار. قۇدای ئوزىز جاقسى ۋۇرەنۋىدىك قۇپىياسى - دۇرسىن سۇراقتار قويىسپ ۋۇرەنۋە. ار ئاتاسىلدىك ئارتۇرلى سۇراقتارى بار. ھەگەر ئىز قۇدای ئوزىنىڭ ئېرى ئۇزىنسىن وقىپ، كىم، نە، قاشان، قايدا، نەگە جانە قالاي دەگەن قاراپايم سۇراقتاردى قوياتىن بولساڭىز، قۇدای سوزىنەن وته كوب نارسە بايقايتىن بولاسىز. قۇدای

سوزنده بىلاي ايتىلاعان: «ال كىم كەمەلدى تاعلىمە - كۇنانىڭ قۇرساۋىنان ازات دەتىسىن سىزگى حابارعا - وۇقىتى دەن قويىپ، ونسىن وۇدایي جالعاسترا بېرسە، سول وۇمىشاق تىڭىداۋاشى دەمەس، جۇزەگە اسەرۋوشى بولىپ، سى-ارەكەتنىدە جارىلقاباق» (16).

قۇدایىدىڭ سوزىمەن ئۆمر سۈرۈدىك ئورتىنىشى ئاسلى - ونى جاتتىپ ئۇ. دىستە ساقتاۋ قابىلەتىن سىزگە قۇدای دارتقان. ئىز، مەن دىستە ساقتاي المايىتىن ادامىمىن دەپ وىلاۋىڭىز مۇمكىن، الايدا شىن مانىندە مىلىليونداناعان وىلار، شىندىقتار، ناقتى وقىيعالار جانە ساندار ئىزدىك جادىڭىزدا ساقتالغان. ھەگەر ئىز قۇدایىدىڭ سوزىن ماڭىزدى دەپ ساناساڭىز، ئىز ونى دىستە ساقتايپ جاتتاۋغاۋا قىست بولەسىز. قۇدای سوزىنىڭ اياتتارىن جاتتاۋ سىزگە مول پايدا اکەلەدى. ول سىزگە از عرۇقلارعا قارسى تۇرۇغا، دانا شەشىمەر قابىلدۇغا، ۋايىمدى جەڭۈگە، سەنەمىدىلىك ئۇغا، دۇرسىن كەڭەس بەرۋىگە جانە باسقالارمەن سەنەمىڭىزدى بولىسۇگە كومەكتەسەدى. (17).

ئېزدىك جادىمىز بۇلشىقەتتەرگە وۇقسas. ئىز ونى كوب قولدانغان سايىن ول كۇشتى بولا بەرەدى، جانە قۇدای جازبالارىن دىستە ساقتاۋ بىرتىننەپ جەڭىل بولا بەرەدى. ئىز وسى كىتايتا وقىغان اياتتاردىك شىنەن ئىزدىك جۇرەگىڭىزگە جاقىن بولغان، ئىبراز اياتتاردى ئىرى كىشكەنە قاعازغا كوشىرىپلىپ، وزىڭىزبەن بىرگەلىپ جۇرسەڭىز بولادى، وسىدان باستاپ كورىڭىز. ئىرى كۇندا بىرنەشە رەت سول اياتتارغا قاراپ، داۋىستاپ وقىپ تۇرىڭىز. قۇدای جازبالارىن ار ئاقىتتا جانە ار جەردە جاتتاۋغا بولادى: مىسالى، جۇمىستا، جۇڭرىپ دەنە شىنىقتىرغان ۋاقىتنا، ماشىنا جۇرگىزىپ كەلە جاتقاندا، كەزەكتە تۈرغاندا نەممەسە وۇيىقتاۋ الدىندا جاتتاۋغا بولادى. قۇدای جازبالارىن جاتتاۋ ئۇشىن ئۇش تالاپتامالار بار، بۇلار: قايتالاۋ، قايتالاۋ جانە تاعى دا قايتالاۋ! قۇدای سوزىنده «ماسح تۈرالى بىزگى حابارعا كۆڭىلدەر ئىن مول ورسىن بەرىڭىدەر» - دەپ ايتىلادى. (18)

قۇدایىدىڭ سوزىمەن ئۆمر سۈرۈدىك بەسىنىشى ئاسلى - ول

جايلى تەرەڭ ويلانۋەتلىك كۈپىشلىك ادامدار قۇدایيدىڭ ئوزىزى جايلى تەرەڭ ويلانۋەتلىك دەگەندە - ويلاردى باسقارماي، وز بەتىمەن قويى بەرۋە دەپ ويلانۋەتلىك دەگەندە بول تەرەڭ ويلانۋەتلىك قۇدای ئوزىزىنىڭ ئۆزىنىڭ ايتاتىنىان مۇلەد قايسىنىڭ تۇسنىڭ. كەرسىن شەھىرى سەپتەنمبەر ئۆزىنىڭ بېرىتالاي كۈش سالۋىمىز كەرەك. الدىمەن قۇدای ئوزىزىنىڭ ئېرى ئۆزىنىدىسىن نەممەسىدە ئايتسىن تاڭداپ ئىپ، ول جايلى قايتا - قايتا ويلانىپ، ونىڭ ماعناسىنى تۇسنىڭ گەتىرىسىمىز.

مەن 11 - تاراۋىدا ايتىپ وتىكەنىمىدەي، - دەگەر ئىزدەن ئۆزىنىمىدەي بولساڭز، ئىز تەرەڭ ويلانۋەتلىك دا السىز. ۋايىم دەگەنىمىز - ئېرى ماسەلە جايلى تەرەڭ جانە سونى نەگىز دەپ ويلانۋەتلىك دەگەنىمىز - ئېرى ماسەلە تەرەڭ ويلانۋەتلىك دەپ ويلانۋەتلىك دەگەنىمىز - ئېرى ماسەلەنىڭ ورنىنى قۇدایيدىڭ ئوزىزى نەگىز دەپ ئۆزىنىمىز.

ئىزدەن ئۆزىنىمىزدىك تۇبەگەيلى وزگەر سىپ، يىساعا ۇقسىس بولۇچ جولىنىدا قۇدایيدىڭ ئوزىزى جايلى تەرەڭ ويلانۋەتلىك تىيىگىزگەن كومەگىنەدەي كومەكتى دېشىر ادەت سىزگە بەرە المايىدى. ئېرى قۇدایيدىڭ شىندىقتارى جايلى تەرەڭ ويلانىپ، يىسانىڭ ئۆمرى جايلى ويلانۋەتلىك سايىن ئېرى «اشق تۇرۇدە سالتاناتتى ۇلىلىققا كوز جىبەرەمىز. وسلايشا ول ئېزدى وزىنە ۇقسىتىپ، وزگەر سىپ كەلەلەدى. سول ارقىلى ونىڭ سالتاناتتى ۇلىلىققا بارغان سايىن بىزدەن كوبىرەك كورىنىس تابادى» (19).

دەگەر ئىز قۇدای سوزدەگى تەرەڭ ويلانۋەتلىك جايلى بارلىق اياتتاردى قارايتىن بولساڭز، وزنىڭ ئوزىزى جايلى كۈنى بويى ويلانىپ جۇرەتىن ادامدارغا قۇدایي قانشاما ۋادە بەرەتىننە قايران قالاتىن بولاسىز. قۇدایي ئەداوتتى «مەنىڭ جۇرەگىمنىڭ ادامى» دەپ اتاعان سەبەبىنىڭ ئېرى - ول كۈنى بويى قۇدایيدىڭ ئوزىزى جايلى تەرەڭ ويلانۋەتلىك دەپ، «تاعىلىمىڭدى سەنىڭ سونداي قاتتى سۈيەمىن! كۈنى بويى ويل جايلى ويلانىپ تا جۇرەمىن» دەگەن ددى (20). قۇدایيدىڭ ئوزىزى جايلى بەرلىك ويلانۋەتلىك دۇعالار مەن كۈلدەنگەن ومىرگە قول جەتكەزەمىز. (21)

مهن قۇدای سوزىنىڭ قاعيدالارىن ومرىمە قولدانۇئىم كەرەك. ھەگەر ئىز قۇدای سوزىن ومرىمىزدە قولدانباسابق، ونى تىڭدار قابىلدادۇدىك، وقۇدۇك، تالداۋدىك جانە ويلانۋدىك پايداسى بومايدى. ئىز «قۇدای سوزىن سىكە اسېرىۋىسىلار» (22) بولۇمىز كەرەك. بۇل قادام بارلىق قادامداردىك شىننەتكىيەتلىك قىيىنى بولىپ تابىلادى، سەبەبى شايتان بۇغان قارسى تالپىنا كۇرەس جۇرگىزەدى. ھەگەر ئىز قۇدای سوزىن ورىندامامى، جاي عانى قۇدای سوزىنىڭ ساباقتا رسنلىپ جۇرگەن ادام بولساڭىز، ول ئىز جايلىي داش الڭدامامىدى.

ھەگەر ئىز بەلگىلى ئىبر شىندىقتى تىڭدار، نەممەسە وقىعاندىقتان نىدى ونى ئۆسۈنىپ الدىم دەپ جۇرە بەرسە ئىز، قاتتى الدانغان ادام بولاسىز. نەگىزىنە ئىز وقۇدۇك ئىبر دەگەنەن كەلەسى دەگەنەن كەلەسى كوشۇمەن نەممەسە ئىبر ساباقتا ردان كەلەسى ساباقتا رعا كوشىپ جۇرسىپ، سول ئۇيرەنگەن نارسەلەرىڭىزدى ومرىڭىزدە قولدانۋىغا ۋاقتىڭىز جەتپەۋى دە مۇمكىن. وسلىايشا ئىبر ساباقتا نىڭىشى ساباققا جۇركىرسىپ جۇرسىپ الدىڭىمى وقىعان ساباقتا ردى شىندىقتاردى ۋەمىتىپ قالاسىز. ال يىسا، «وسىي ايتقاندارىمىدى تىڭدار، ورىنداعان اركىم ئۇيىن تاسقا سالغان كورەگەن ادامعا ۋۇسىس بولادى»، - دەپ ايتقان. (23) سونىمەن قاتار يىسا، قۇدایدىك باتالارى شىندىقتى بىلگەن ادامعا ھەمسە، سول شىندىققا موينىسۇنغان ادامعا قونادى، دەپ ايتقان. ول، «وسىنى ئىلىپ، سولاي سىن-ارەكەت دەستە ئىدەر، باقىتى بولاسىڭدار!»، - دەگەن بولاتىن (24).

ئىز قۇدایدىك سوزىن ورىندادان قاشاسىن، نە تىرىسىپا يىتنى تاعىي ئىبر سەبەپ - بۇل قىيسن بولۇرى مۇمكىن، ئىتپىتى قىيىندىق اكەلۋى دە مۇمكىن. شىندىق ئىزىدى بۇستاندىققا شىعارادى، الايدا باستاپقىدا ول سىزگە كۆپ قىيىندىقтар اكەلۋى دە مۇمكىن. قۇدایدىك سوزى ئىزدىك قۇپيا تىلەكتەرىمىزدى ايقارا اشادى، ئىزدىك قاتەلىكتەرىمىزدى نۇسقايدى، ئىزدىك كۇنالارىمىزدى اشکەرەلەيدى، جانە ئىزدى وزگە رۇڭە شاقىرادى. وزگەرسىكە كەلىسىپەي قاسارسىۋ ادامعا تان قاسىيەت، سول سەبەپتى قۇدایدىك سوزىن ومرىدە قولدانۋ - اوپر جۇمىس. سول سەبەپتى قۇدایدىك

«سوزن قولدانۋىمىز جايلى باسقا ادامدارمەن ئولسىۋەتە ماڭىزدى. قۇدایي سوزن تالداۋ ئۇشىن جىنالاتىن شاعىن توپتىك ماڭىزى وراسان زور. ئىز بىز وز بەتىمىزبەن هشقاناندا تۈسىنە المايتىندىي شىنىقتاردى باسقا ادامداردان هستىپ، ئولسىۋارقىلى ئېلىپ تۈسىنە مىز. باسقا ادامدار ئىز بايقاماغان تەرەڭ جەرلەردى اشىپ، جانە قۇدایىدىك شىنىدىعىن ومىرەدە قولدانۋاعا كومەكتەسەدى.

«قۇدایىدىك سوزن سكە اسىرۋىسى» بولۇدىك ئۇزدىك جولى - سىزدىك وقىغاندارىڭىزدى نە ئۇيرەنگەندە رىشكىزدى، نە تەرەڭ ويلانعا ندارىڭىزدى قورتىنلىي وترىپ، ناققى سىتەۋ كەرەك سىتەردى قادامنان قادامعا جازىپ قويۇ ارقىلى كەلەدى. انسق قاندай ئىستى سىتەي تىنىڭىزدى جازىپ جۇرۇدى دادىغا اينالدىرىڭىز. بۇل سىتەۋ كەرەك سىتەردىك سىزگە بايانىسى بار بولسىن (ياعنى، سىزدىك قاتىسىۋىڭىزبەن سىتەلەتىن ئىس بولسىن)، ناققى (سىز سىتەي الاتىنداي ئىس بولسىن)، ناتىجىھە سىن باقىلىي الاتىنداي بولسىن (ونى ورنىداۋاعا ناققى ۋاقتىنى بەلگىلەڭىز). وسلىي جو سپارلاغان ئاربىر سى-ارەكەت سىزبەن قۇدایىدىك اراسىندىاعى قارىم-قاتىناسقا، سىزبەن باسقا ادامدار اراسىندىاعى قارىم-قاتىناسقا نەممەسە جەكە سىزدىك مىنھەز- قولىقتارىڭىزعا بايانىستى بولۇرى كەرەك.

كەلەسسى تاراۋاعا كوشىپەستەن بۇرسىن مىنا سۇراقتار جايلى ويلانىپ كورىڭىزشى: قۇدایي ماعان ايتقان، ئىبراق مەن ئىلى دە ورنىداما ي جۇرگەن ونىڭ سوزرى بار ما؟ سوسىن وسىغان بايانىستى ناققى قادامدار جاساۋ ئۇشىن قاندай ئىس ارەكەتتەر سىتەۋىڭىز كەرەكتىگىن جازىپ كورىڭىز. ئۆزىڭىزدى تەكسەرسىپ تۈرە الاتىن دو سىڭىزبەن وسى جايلى ئولسىڭىز. دۈوايت ئومودىدىك ايتقانىنداي، «قۇدایي سوزرى ئىزدىك ئېلىمەممىزدى كوبىھىتۇ ئۇشىن بەرلىمەدى، الايدا ول ئىزدىك ئەمەممىزدى وزگەرتۇ ئۇشىن بەرسىلدى».

جىيرما ئورتىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: شىندىق مەنى وزگەرتەدى.

جاتتاڭعا ارنالغان ايات: «دەگەر سەندهر ايتقاندارىمىدى ھستەرىڭە ساقتاب،
جۇزەگە اسىرساڭدار، شىنىمەن مەنىڭ شاكىرتتەرەسم بولاسىڭدار. سوندا
اقيقاتتى بىلە تۈسەسىڭدەر، ال اقيقات سەندهردى ازاتتىققا جەتكىزەدى»
جوحان 32-31:8

ويلانقعا ارنالغان سۇراق: قۇداي ماغان ايتقان، ئېراق مەن ئالى دە
ورىندامايى جۇرگەن ونىڭ ئوزى بار ما؟

قىينشلىق ارقىلى وزگەرنىدەر

«ۋاقىتىشا كورەتنىن جەڭلىل از اپتارمىز ئېزدى وزدەرىنىن الدەقايدا زور، ئىپتى شەكسىز، ماڭگىلىك ۇلىلىققا جەتكۈزەدى»

17:42 قورىقى

«قاسىيەتى قۇدايدىك قولىندانىعى تازا التىن قىينشلىقىتىك وتنىدا بالقتلىپ تازارادى».

جاننا گىيون

ئاربىر قىينشلىقىتىك ارتىندا قۇدايدىك جو سپارى بار. ول ئېزدىك مىنەز - قۇل قىمىزدى جەتلەدرە ئۇشىن جاعدىيالاردى قولىدانادى. ول ئېزدى يساعا ۇقساس ەتىپ وزگەرتۇ ئۇشىن قۇداي سوزى و قۇسمايدان گورى جاعدىيالاردى كوبىرەك قولىدانادى. مۇنىڭ سەبھىي ايدان انق - ئىسىز تاولىشكىنە 24 ساعات بويىي جاعدىيالارمەن بەتىپە - بەت كەزدە سۋەد بولا سىز.

بۇ دۇنييەدە كۆپ قىينشلىقىتار كورەسىڭىدەر دەپ يىسا ئېزدى ھىكەرتىكەن (1). ئېزدىك ارامىزدا ھېبىر ادام اوپرمائىمەن نەمەسە قىيندىق كورەمىيەمىن دەپ كەپىلدىك بەرە المايىدى جانە بۇ دۇنييەدە قىينشلىققا ھەش كەزدە سېپەي جۇرگەن ادام جوق... ئىمىز دەگەن ئىمىز - جالعايسىپ كەلە بەرەتىن ماسەلەلەر. ئىسىز ئېرى ماسەلەنى شەشە سالىسىمەن كەلە سىسى كەزەكتە كۇتسىپ تۈرەدى. ولاردىك بارلىسى دا ۇلكەن بولا بەرمەيدى، الايدا ولارىدىك ارقايسىسى قۇدايدىك سىزگە بەلگىلەگەن ئوش پروتىسەسىنى ۇلكەن ۇلەسىن قوسۋدا. پەتر بىزگە ماسەلەنىك بولۇي تاڭقالارلىق جاعدىي

همه سنتیگن ایتادی: «قىمباتتى باۋرلاستارىم، وزدەرىڭىڭىك «وت كەشپ اوسر از اپ شەگىپ، سىنالغاندارىڭىدى وعاش نارسەدەپ ويلاماڭدار» (2). سىزدى وزسنه جاقىندا ئوشىن قۇداي ماسەلەلەردى قولدانادى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «جۇرەگى جارالىغا قۇداي جاقىن تۇرادى. جانى كۈيرەپ، كۇناسىنا وكتىنگەندى قۇتقارادى» (3). سىزدىڭ قۇدايمەن دەڭ جاقىن كەزدەسکەن ۋاقتارىتىڭىز اسىرەسە سىزگە قاتتى قىين بولغان ۋاقتارىدا بولادى، ياعنى جۇرەگىڭىز جارالى بولغاندا، مشكىمگە كەرەكسىز بولغاندای سەزىنگەندە، شاراسىز قالغاندا، اوسترپالىق تىم اوسر بولغاندا، جانە وسلىي بولغاندا سىز تەك قۇدايدان عانى كومەك كۇته الاسز. وسندىاي قاتتى قىنالغان شاقىتارىمىزدا قۇدايدى شىن جۇرەكتەرمىزبەن شاقىرسىپ، وغان دەڭ بېر شىنايى دۇعالارىمىزبەن كەلەمىز. بىزگە قىين بولغاندا ئۇستىرتىن بوس دۇعا تۆڭە كۇشىمىز دە بولماي قالادى.

دجۇنى ھريكسون تادا بىلاي جازغان: «و مرىمىز ھەش قىينشىلىقسىز ئوتىپ جاتقاندا بىز يىسا جايلىي جاي عانى بىلىمگە، ونىڭ ايتقان سوزدەرسن مىسالغا الىپ جۇرۇڭە، ول جايلىي سوپىلەسۋىگە قاناعاتتائىپ جۇرەمىز. بىز يىسانى شىن مانىنده تەك قىينشىلىقتا عانى تانىي الامز». قۇداي جايلىي باسقا جولدارمەن بىلۇمۇمكىن ھەمسەن نارسەلەردى قىينشىلىقتا عانى بىلە الامز.

قۇداي جۇسىپتى زىندانىن (4)، دانىالدى ارسىتىندا دەرىك ورنان (5)، ھەرمىيانى ساسىق وردان (6)، پاۋىلدى بىرئەشە رەت كەمەنىڭ باتۇشان (7)، ال يىسراىيلدىك ئوش جاس جىگىتتى جالىنداب تۇرعان سىتىق پەشتەن (8) وپ وڭايى-اق الىپ قالاتىن دى. بىراق ول سولاي سىتەمەدى. ول وسى اوسترپالىقتار مەن ماسەلەلەرگە جول بەردى، ناتىيجەسىنده وسى انالغان ئاربرادام قۇدايغا بۇرىڭىعىدان بەتەر جاقىنداي تۇستى.

ماسەلەر بىزگە وز كۇشىمىزگە ارقا سۇيەمەي، قۇدايغا ئۇمتت ارتۇشىمىزغا كومەكتەسىدە. بۇل جايلىي ھاشى پاۋىل بىلاي دەپ كۈالىك كەلتىرگەن: «جۇرەگىمىزدە ولىمگە كەسىلگەندەي سەزىندىك. بۇل جايىت بىزدىك وزىمىزگە دەمەس، ولگەندەردى تىرىلىتەتن قۇدايغا عانى سۇيەنە ئۇسىز ئوشىن دە وسلىي بولدى» (9). بارلىمعىدان اىيرىلىپ، تەك

قۇدایمەن عانا قالماينشا بۇل وىرىدە سىزگە ھەك الدىمەن قۇدای كەرەك
دەكەنسىن ھەش ئاقىتات تۈسىنە المايىسىز.

قاندای سەبەپپەن كەلگەن بولسا دا، ئىزدىك باسىڭىزغا تۈسکەن
ھېبىر ماسەلە قۇدایدەك رۇقىساتىسىز كەلمەيدى. قۇدایدەك بالاسىنىڭ
ومىرىنە قاندای جاعدای كەلسە دە، ول اكەسلىنىڭ رۇقىساتىمىن عانا كەلەدى
جانە بۇل جاعدایلاردى شاپىتان جانە باسقالار جاماندىققا قولداڭىسى
كەلسە، قۇدای مۇنىڭ ئارسۇن جاقسىلىققا قولداڭىدى كۆزدەيدى.

قۇدای تولىعىمەن بارلىقىن باسقاراتىن بولغاندىقتان، ئىزدىك
ومىرىمىزدەگى كەلەڭىز جاعدایلار قۇدایدەك سىزگە ارناعان جوسپارسون
ورىنداؤ جولىنىدابى كومەكشى قۇرالدار بولىپ تابلاپ. ئىز تۈلىماس
بۇرسىن ئىزدىك ئاربىر كۇنىڭىز قۇدایدەك كۆز الدىندا بولغاندىقتان،
ئىزدىك ومىرىڭىزدەگى كەزدەسىتىن ئاربىر وقىعانىڭ رۇچانى ماڭىزى بار
(10). تولىعىمەن ئاربىر وقىعىا! رىمىدىكتەرگە ارنالغان حات 28:8-29-دا
پاۋىل بىزىگە مۇنىڭ ئانىسىن تۈسىندرەدى «تاعى دا مىناني بىلەمىز:
بارلىق جاعدایلاردا قۇدایي ئۆزىن سۇيەتىنده رەتكى يىگلىگى ئۇشىن ارەكەت
دەتەدى، سەبەبىي ول ئىزدى و ز ماقساتىنا ساي تائىدالىپ الدى. قۇدای الدىن
الا بىلەتىن بىزدەردى رۇچانى ۇلىنىڭ ۇلىگىسىنە ۇقىسسىن، وسىلايشا
ئۆزىنىڭ رۇچانى ۇلى كوبىتەگەن باۇرلا ستارىنىڭ اراسىنىدابى تۈڭىعىشى
سىپەتتى اسا ئادىرلى بولسىن دەپ بۇرىنىنان بەلگىلەپ قويغان ھەدى».

رىمىدىكتەرگە 28:8-29-دى دۇرسىن ئىز تۈسىنچە
بۇل ھەك كوب جاعدایلاردا ورىنسىز قولدانىلاتىن جانە قاتە
تۈسىنلىك تىن ئۆزىنىدى. بۇل جەردە «قۇدایي بارلىقىن مەنىڭ قالاۋىشمە،
ماغان ۇناتىنىدai ھەتىپ ۋىيەمىداستىرادى» دەگەندى بىلدىرمەيدى. بۇلاي
ھەممەستىگى انىق ھەمس پە؟! سونىمەن قاتار، «قۇدایي جەر بەتىنەگى بارلىق
جاعدایلاردىك سوڭىن باقىتىنى ھەتىپ اياقتايدى» دەلىنبەگەن. بۇل دا
شىندىق ھەمس. جەر بەتىنە باقىتىسىز دېقىپەن اياقتالاتىن وقىعالار وته كوب.

«بىز كۇناقار دۇنييەدە ئۇمر سۇرەمىز. تەك قانا اسپاندا بارلىق نارسە قۇدايدىڭ قالايتىنىدىي ورىندالادى. سول سەبەپتەن دە بىزگە «سەنىڭ ھاركىڭ كوكته قالا ي ورىندالسا جەرەدە سولاي ورىندالا بەرسىن» دە پ دۇعا دەتىۋ وسىيەت دەتلىگەن. (11) رىمدىكتەرگە 28:8-29-دى تولىعىمەن ئۇنىت ئۇشىن ئىز ئارېرى سوزگە كۆڭىل اۋدارۋىمىز كەرەك. «منانى بىلەمىز». قىنالغان شاقتا راردا ئىز ئۇمىتىمىزدى جاقسىسى سوزدەرگە نە جارقىن ويلارعا ارتپايمىز. الايدا ئىزدىڭ ئۇمىتىمىز قۇداي بۇل دۇنييەنى تولىعىمەن باسقارۋۇدا جانە ول ئىزدى سۇيىەدى دەگەن شىندىققا نەگىزدەلەدى.

«ول ئىزدىڭ يىگىلىگىمىز ئۇشىن ارەكەت ھەتىدەي». بارلىق جاعدىيالاردىڭ ارىتىندا ئۇلى قۇرۇلىشىسى بار. ئىزدىڭ ئۇمىرىڭىز كەزدە يىسوقتىق ھەمسە نەمەسە تاعدىرىدىڭ جانە ساتىلىكىتىڭ ناتىيجەسى ھەمسە. ئىزدىڭ ئۇمىرىڭىزدىڭ نەگىزگى جوسپارى بار. ادامازاتىڭ تارىخى - قۇدايدىڭ تارىخى، سەبەبى بارلىق بولىپ جاتقانىڭ قوزغاۋشىسى - قۇداي. ئىز قاتە لەسەمىز، ئىبراق قۇداي دەش ۋاقتىتا دا قاتە لەسېيدى. قۇداي قاتە جىبىرە المايىدى، سەبەبى ول قۇداي.

«بارلىق جاعدىيالاردى». قۇدايدىڭ ئىزدىڭ وىرىڭىزگە بەلگىلەگەن جوسپارى ئىزدىڭ وىرىڭىزدە بولغان بارلىق و قىيغانى قامتىدى. ونىڭ شىنە ئىزدىڭ قاتە لەرىڭىز، كۇنالارىڭىز، جانە ئىزدىڭ جارالارىڭىز دا كىرەدى. بۇغان السىزدىك، اۋرۇ، اپات، اجرا سۇ، ئىتپىتى جاقىن اداماردىڭ ئۇلىمى دە كرەدى. قۇداي سۇمىدىق جاعدىيالاردى دا جاقسىلىققا اينالدىرا الادى. ول اىقىش اعاشتادال سولاي سىتەدەي.

سۇنىمەن قاتار، قۇدايدىڭ جوسپارىنىدا ئىزدىڭ وىرىڭىزدەگى بارلىق جاعدىيالار وزارا بایلانىسقان بولادى. ار جاعدىي جانە وقىيغا وز بەتىمەن جەكە كەلگەن ھەمسە، قايتا قۇداي ئىزدى ماسىحە كەن ئەستەن جولىنىدا مۇنىڭ بارلىقىن وزارا بایلانىستىرىپ ارەكەت دەتكىزەدى. مىسالىي، ئىبر باۋرىسا قاتىڭ وزىن ئېسىرۇ ئۇشىن سىزگە وۇن، ماي، اشتىقى، سۇت قاجەت بولادى. ال بۇلاردىڭ ارىبرەۋىن جەكە - جەكە جەيتىن بولساق،

هشبر ئادامى بولمايدى، ئىتىپتى جەۋگە دە مۇمكىن ھەممەس بولۇرى مۇمكىن. ئېراق بارلىقىن ئېر سىسىقا سالىپ يىلەيتىن بولساڭىز، ئادامدى تاعام جاساۋغا بولادى. ھەگەر ئىز ومىرىڭىزدەگى بارلىق ئادامسىز، ئىغايسىز جاعدايلاردى قۇدايىغا ارنىاتىن بولساڭىز، ول مۇنىڭ ئارسەن بىرىكتىرسىپ، جاقسىلىققا اينالدىرىدە.

«يىگىلىگى ئۇشىن». بۇل ومىرەگى بارلىق و قىعالار يىگىلىك دەگەندى بىلدىرمەيدى. ئىزدىك ومىرىمىزدەگى جاعدايلاردىك كۆپشىلىگى جامان جانە زۇلىم، الايدا قۇداي وسى جامان نارسەلەردىن جاقسىنى شىعارۋغا مامان. يىسا ئاسىختىك اتا تەگىنىڭ شەجىرەسىنە ئورت اىلەدىك انتارى كەزدەسىدە. ولار: تامار، راحاب، رۇت جانە بەرشابا. تامار بالا كوتەرۇ ئۇشىن ئۆزىنىڭ قايىن اتاسىمنەن جاتقان. راحاب جەڭىل جۇرپىسەن جۇرگەن اىلە بولغان. رۇتتىك ۇلتى ياهؤددەي بولمايدى، جانە ياهؤددەي ادامعا تۇرمىسىقا شىعىپ زاڭدى بۇزغان. بەرشابا ئاۋست پاتشامەن جاتىپ نەكە ادارىسىن بۇزان، مۇنىڭ ناتىجەسىنگە ونسىك كۈيەۋى لىتىرىلەنەن. بايقاعانىڭىزدای، بۇل اىلەدەر جاقسىي اتاققا يە بولغان اىلەدەر ھەممەس، الايدا قۇداي جاماندىقتان جاقسىلىق شىعارىپ، بۇل اىلەدەر يىسا ئاسىختىك ارعى اپلارى بولا الدى. قۇدايدىك جوسپارى ئىزدىك ماسەلەلەر سىمىزدەن، قىينشىلىقمىزدان، ئىتىپتى ئىزدىك كۇنالار سىمىزدان الدەقايدا زور.

«ۋىزنى سۈيگەندەرىدە». بۇل ۋادە تەك قۇدايدىك بالالارنى بەرىلەنەن. بۇل بارلىق ادامدارغا ارنالماغان. قۇدايىغا قارسىي جانە جەكە وزدەرئىنىڭ جولىنان بەت بۇرماي ومىر سۇرەتىنەر ئۇشىن بارلىق جاعدايلار جاماندىق اکلهەدى.

«وز ماقساتىنا ساي». ونسىك ماقساتى نە؟ بۇل ماقسات - ئىزدىك «ونسىك رۇجانى ۇلىنىڭ ۇلگىسىنە ۇقساۋىمىزدا». ئىزدىك ومىرىڭىزگە كەلگەن نارسە - سول ماقساتىك ورىندالۇي ئۇشىن!

يساعا ۇقسas منه ز - قۇلىقتى قالىپتاستىرۇ.

«بىز قىينشلىق بالعالارىمىن جانه قايراقتارىمىن تازارتىلىپ، جونىلغان اسىل تاستار سياقتىمىز. ھەگەر «بىزدىك بويىمىزدايى كەيىبر كىرلەردى الپ تاستۇغا ۋ ستانىڭ كىشكەنە بالعايسىنىڭ كۈشى كەلمەسە، قۇداي ۋلكەن بالعائى قولدانادى. ال ھەگەر «بىز تىم قاسارىسىقان بولساق، قۇداي تاۋ تاستارىنى قولپاراتىن بالعائى قولدانۋدان تايابىيىدى. «بىزدى وزگەرتۇ ئۇشىن ول كەرەكتىنىڭ بارلىغىن قولدانادى.

«اربىر ماسەلە - «بىزدىك مىنەز - قۇلقىمىزدى قالپتاستراتىن مۇمكىندىك، جانه ول قانشالىقتى قىين بولغان سايىن، سونشالىقتى «بىزدىك رۈحانى بۇلىشىق ھەتىھەمىزبەن ادامىگە رشلىگىمىزدى نىعاتىۋا مۇمكىندىگى زور. پاۋىل، «...سەبې ازايىتىك «بىزدى شىدامدىلىققا جەتكىزەتتىن بىلەمىز. ال شىدامدىلىقتان سەنىمىدىلىك تۈۋادى...» دەپ ايتقان (رىم 3:5-4). «سىزدىك جان دۇنييە ئىزدەگى بولىپ جاتقان جاعدىلار «سىزدىك سىرىتىگىزدا بولىپ جاتقانداردان ماڭىزدىراق. «سىزدى قورشاغان جاعدىلار ۋاقىشا عانا، ال «سىزدىك مىنەز ئىڭىز ماڭىگە قالادى.

قۇداي «سوزى قىينشلىقتاردى كوبىنەسە بارلىغىن تاپ تازا ھەتتىن جالىنداعان وتپەن سالىستىرادى. پەتىر بىلاي دەپ جازغان: ««قاىزىر سەنەندرەرگە «بىراز ۋاقىت ازاب شەگىپ، قۇعنى - سۇرگىن كورۇڭە تۈرا كەلگەنلىمەن، وسى سونبەس ۇمىتكە قۋانىڭدارا ازاب شەگۈلەر ئىنىڭ ماقساتى - شىن جۇرەكتەن سەنگەندرەرگە دالەلدەۋ. جوپلىپ كەتتى مۇمكىن التىن وتقا بالقىتلغان كەزدە سىنالىپ، تازالانادى. سول سياقتى، التىننان الدەقايىدا باعالى سەنەمەدرىڭ دە باستان كەشكەن ازايىتارىڭ ارقىلى سىنالىپ، بەرسىك تە شىنایى كەنەنگى دالەلدەنەدى» (پەتىر 7:1-6).

كۈمىسىپەن جۇمىس سىتەيتتىن «بىر ۋستاوا «كۈمىسىتىك تولىغىمەن تازارتىلىغاننى قالايمىسىز؟» دەپ سۇراغاندا، ول «تولىغىمەن تازارتىلىغان كۈمىسىتەن «وزىمىدى ايناعا قاراعانداي كورە ئۆزىم ارقىلى»، - دەپ جاۋاپ بەرىپتى. «سىز قىينشلىقتار ارقىلى جاڭارغان ۋاقىتتا، باسقا ادامدار «سىزدىك بويىڭىزدان يسانىڭ بەينەسەن كورەتىن بولادى. جاقىپ بىلاي دەپ ايتادى: «سەبې بى سەنەمەدرىڭ سىنالىپ، بەرسىك تە شىنایى

هـ کـهـ نـدـيـگـيـنـيـكـ دـالـهـ لـدـهـ نـؤـيـ تـوـزـ سـمـدـيـلـيـكـ تـوـدـرـاـتـسـنـنـ بـلـهـ سـيـگـهـرـ» (جاـقـيـپـ .(3:1

قـوـدـايـ ئـسـزـدـىـ يـسـاعـاـ وـقـسـاسـ هـتـبـ وـزـگـهـ رـتـسـكـىـسـىـ كـهـ لـگـهـ نـدـيـكـتـهـنـ،ـ
ولـ ئـسـزـدـىـ دـالـ يـسـانـيـكـ باـسـيـنـانـ وـتـكـهـ جـاـعـدـاـيـلـارـدـىـكـ اـرـاسـيـنـانـ وـتـكـىـزـهـدىـ.
مـؤـنـىـكـ شـىـنـهـ -ـ جـاـلـعـزـدـيقـ،ـ اـزـعـرـبـلـؤـ،ـ قـىـسـمـ،ـ اـيـپـتـالـلـؤـ،ـ شـەـكـتـەـتـلـؤـ جـاـنـهـ
تـاـعـىـ باـسـقاـ دـاـ مـاـسـهـلـهـرـ كـرـهـدىـ.ـ قـوـدـايـ ئـسـوـزـىـ،ـ «ـمـاسـحـ اـوـزـ اـزـاـپـتـارـ
شـەـكـكـهـنـ كـهـزـدـهـ دـهـ اـكـهـسـىـنـهـ موـيـنـسـۇـنـۇـدىـ ئـوـرـهـنـدىـ»ـ،ـ دـهـيـدىـ.ـ قـوـدـايـ وـزـ
وـلـىـنـىـكـ باـسـيـنـانـ وـتـكـهـ جـاـعـدـاـيـلـارـدـىـ نـهـلـىـكـتـهـنـ ئـبـزـدـىـكـ وـمـرـسـىـزـگـهـ
اـكـهـلـمـهـسـكـهـ؟ـ!ـ پـاـوـلـ بـلـايـ دـهـگـهـنـ دـهـىـ:ـ «ـهـگـهـرـ ئـمـاسـحـتـىـكـ جـوـلـىـنـداـ
ءـجـوـرـسـپـ،ـ اـزـابـىـنـاـ وـرـتـاقـ بـولـسـاقـ،ـ وـنـىـكـ سـالـتـانـاتـتـىـ ئـلـىـلـىـعـنـاـ دـاـ وـرـتـاقـ
بـولـسـپـ،ـ سـوـلـ يـگـىـلـكـتـهـرـدـىـ قـابـلـدـايـمىـزـ»ـ(12).

ماـسـهـلـهـرـگـهـ يـسـانـيـكـ ئـلـگـىـسـمـهـنـ جـاـۋـاـپـ بـهـرـۋـ.

ماـسـهـلـهـرـ زـدـيـگـيـنـهـنـ قـوـدـايـدـىـكـ قـالـاعـانـسـنـ تـوـدـرـمـاـيـدىـ.ـ كـوـپـشـلىـكـ
ادـامـدـارـ ماـسـهـلـهـنـىـكـ نـاتـيـجـهـ سـىـنـدـهـ جـاـقـسـىـ بـولـعـانـىـكـ وـرـنـىـنـاـ كـهـرـسـىـنـشـهـ
باـسـلىـپـ قـالـاـدـىـ،ـ جـاـنـهـ دـشـ ۋـاقـتـتـاـ وـسـېـيـدىـ.ـ ئـسـزـ ماـسـلـهـگـهـ يـسـاـ جـاـۋـاـپـ
بـهـرـگـهـنـدـهـيـ جـاـۋـاـپـ بـهـرـۋـدىـ ئـوـرـتـقـىـزـ كـرـهـكـ.

قـوـدـايـ ئـسـزـ ئـوـشـىـنـ نـهـنـىـكـ دـكـ جـاـقـسـىـ دـكـهـنـىـنـ بـلـهـدىـ،ـ جـاـنـهـ ئـسـزـدـىـكـ
قـاـمـىـكـىـزـدـىـ وـيـلـاـيـدىـ.ـ قـوـدـايـ هـرـمـيـاـعـاـ،ـ «ـمـهـنـىـكـ سـاعـانـ دـهـگـهـنـ جـوـسـپـارـلـارـمـ
سـهـنـىـ قـوـرـتـاتـىـنـ دـمـهـسـ،ـ قـاـيـتاـ سـهـنـىـ گـۈـلـدـهـنـدـرـةـتـىـنـ جـوـسـپـارـلـارـ،ـ سـاعـانـ ئـۇـمـىـتـ
پـهـنـ بـولـاشـاقـ سـيـلـاـيـتـىـنـ جـوـسـپـارـلـارـ»ـ،ـ دـهـپـ اـيـتـقـانـ(13).ـ ئـجـوـسـىـپـ ئـوـزـسـ
قـوـلـىـقـقـاـ سـاـتـىـپـ جـىـبـهـرـگـهـنـ بـاـۋـرـلـاستـارـسـمـهـنـ كـهـزـدـهـسـكـهـنـدـهـ وـسـىـ شـىـنـدـىـقـتـىـ
ءـتـۇـسـىـنـىـپـ،ـ «ـسـهـنـدـهـرـ مـاعـانـ جـاـمـانـدـىـقـ وـيـلـاـدـىـڭـدارـ،ـ ئـبـرـاقـ قـوـدـايـ مـؤـنـىـكـ
ءـبـارـسـ جـاـقـسـىـلـىـقـقـاـ سـوـقـسـىـنـ دـهـپـ...ـ نـىـيـهـتـ دـتـتـىـ»ـ دـهـپـ اـيـتـقـانـ(14).ـ
هـزـهـكـيـانـىـ ئـوـلـىـمـ اـوـزـرـىـنـاـ دـهـيـنـ اـپـارـاـ جـاـزـدـاعـانـ اـوـرـزـ جـاـيـلىـ دـالـ سـوـلـاـيـ «ـمـهـنـىـكـ
مـۇـنـدـاـيـ قـيـىـشـلىـقـقـاـ وـشـرـاعـانـمـ مـهـنـ ئـوـشـىـنـ وـلـكـهـنـ جـاـقـسـىـلـىـقـ بـولـدـىـ»ـ

دەپ ايتقان (15). سول سەبەپتى ھەگەر قۇداي ئىزدىك اۇرتىپالىقتى جەڭلىدە تۈۋى سۇراغان دۇغاڭىزعا جوق دەپ جاۋاپ قايتارغان بولسا، «قۇداي بىزدىك ناعىز يىگىلىگىمىز» وشىن باسىمىزغا قىينىدىقتار تۈعىزىپ تارىيەلەيدى «دەگەندى قابىلدائىز». (16).

وسلاي بولغاندا ئۆزىگىزدىك اۇرتىپالىسعېڭىزعا ھەمەس، قۇدايدىك جوسپارىنا نازار اوڈارىپ تۈرۈشكىز وته قاجەت. وسلاي سىتەگەندىكتەن يىسا ايقىش اعاشتاعى از اپتارغا شىدai الدى جانە قۇداي بىزدەن دە يىسا سياقتى سىتە ئۆسمىزدى وتنەدە. «سوندىقتان بىزگە بوجەت بولاتىنىڭ بارلىعنان، اسىرەسە تەز شىرماب الاتىن ئاربىر كۇناندان، ارسلىپ، المدىمىزدەسى «جارىستى» قاچىرىلىقىپەن اياقتايسىق! باسقا جاققا مويسىن بۇرماي، بار نازار سىمىزدى يىساغا اوڈارايىق! باستاپقىدا سەنسىم جولىن سالغان ول ئۆزىگىزدى سەنسىمىز ارقىلى قۇداي بەلگىلەگەن ماقساتىمىزغا جەتكىزەدى دە. يىسا ئۆزىن كۇتسىپ تۈرغان زور قۇۋانىشى ئۇشىن ايقىشقا شەگەلەنۋىدىك قورلىعنەن ھەلەمەي، سوغان ئۆتۈزدى. بۇدان كەيىن ول قۇداي تاعىنىڭ وڭ جاعنەدەسى ورنىنىجا يايعا سىپ و تىرىدى» (17). فاشىيىتىك لაگەردىك سۇمىدىق اۇرتىپالىقتارىن باسىنان كەشرگەن كوررىي تەن بۇم ئۆزىگىز نازار سىمىزدى ناققى ئېبر نارسەگە باعتتاۋىمىزدىك كۇشى بار ھەندىگىن ايتادى. «دەگەر ئىز بۇل دۇنييەدەگى جاعدايىلارغا قاراساڭىز، قايىمىغا بەرىلىپ كەتەسىز: ھەگەر وزىگە قارايتىن بولساڭ ئاپىم باسىپ كەتەدى. ال ماسىحىكە كوز جىبەرلىپ تۈرساڭ تىنىشىقىتا بولاساڭ»، - دەيدى ول. ئىزدىك نازارىڭىز قايدا باعتتالغان بولسا، سول نارسە ئىزدىك سەزىمەدە رىڭىزدى بەلگىلەيدى. شىدامدىلىقىتىك قۇپىياسى - ئىزدىك اۇرتىپالىسعېڭىز ۋاقتىشا، جانە الداعى كۇتسىپ تۈرغان سىيىڭىز وراسان زور ھەنسىن ھەستە ساقتاۋى. مۇسانىك ماسەلەگە تولىي و مرگە شىدai العان سەبەپسى «ول بولاشقا تاعى مائىگىلىك سىيدى كۆزدەدى» (18). پاۋىل دا دال وسى سەبەپتەرگە بولا اۇرتىپالىقتارغا شىدai الدى. ول بىلاي دەگەن: «ۋاقتىشا كورەتىن جەڭلى از اپتار سىمىز ئۆزىگىزدى و زىدەرەنەن الدەقايدا زور، ئىپتى شەكسىز، ئارى مائىگىلىك ئۆلىلىقىقا جەتكىزەدى!» (19).

ۋاقتىشا عانا نارسەلەردى ويلاقۇغا سالىنىپ كەتىپەئىز. سوڭىعى ناتىيجەگە كۆز جىبەرسىپ، نىق تۇرىتىز: «ەگەر ئاماسختىڭ جولىندا ئجۇرسىپ، ازابىنا ورتاق بولساق، ونىڭ سالتاتاناتى ۋەلىدىغىنا دا ورتاق بولىپ، سول يېگىلىكتەردى قابىلدايىمىز. بولاشاقتا ئىز ئۇشىن انىق كورسەتىن سالتاتاناتى ۋەلىلىقپەن سالىستىرغاندا، قازىرسىگى زامانىنىڭ ازايىتارنىنىڭ تۈك ھەممەس ھەندىگىنە ابدهن سەنەمىن» (20).

قۇانىڭىز جانە قۇدایعا العىس ايتىڭىز. قۇدایي ئوزى بىزگە «وعان بارلىق جاعدىياردا دا العىس ايتىڭدار! يىسا ئاماسختىڭ جولىن قۇغان سەنەرددەن قۇدایي وسىنى كۇتهدى» دەپ ايتادى (21). قالايشا بۇلاي سىتەي الامىز؟ بايقاعان بولساڭىز، قۇدایي بىزگە «بارلىق جاعدىيارلار ئۇشىن» دەپ ھەممەس، «بارلىق جاعدىياردا» العىس ايتىڭدار دەيدى. قۇدایي سىزدىك زۇلىمىدىق ئۇشىن، كۇنَا ئۇشىن، اوئرتىپالىق ئۇشىن نەممەسە ولاردان كەلەتسىن قايمىلى ناتىيجەلەر ئۇشىن العىس ايتۇرىتىزدى كۇتىپەيدى. قايتا، ول سىزدەن قۇدایي سىزدىك ماسەلەلەر ئىگىزدى وز ماقساتى ئۇشىن قولداناتنى ئۇشىن العىس ايتقانىڭىزدى كۇتهدى.

قۇدایي ئوزى بىزگە، «اردايىم يەمىزبەن بایلانىستارىڭا قۇانىڭدار!»، - دەيدى (22). ول ئىزدى «اوئرتىپالىقتارىڭنان قۇانىشىڭىزدار!» دەپ شاقىرمایدى. بۇلاي بولسا مازوحىزم (وزن قىيىاظ ارقىلى قاناعات تابۇ) بولىپ كەتهدى. ئىز «يە ئىزبەن بایلانىستىگىزغا قۇانىڭىز!» قاندай جاعدىاي بولماسىن ئىز قۇدایدىك قامقورلىقىنىڭ استىندا، سۈيىسىپەنىشلىكىنەن، دانالىمعىنەن، قۇدۇرەتسىنەن جانە سەنەمىدىلىكىنەن قۇانىش تابا الاسىز. يىسا بىلاي دەگەن: «سول كۇنى قۇوانا سەكىرسىپ شاتتاتانىڭدار، سەبەبى كوكىتە سەنەرددى زور سىيلارىڭ كۇتىپ تۇرا!» (23).

سونىمەن قاتار، قۇدایي وسى اوئرتىپالىقتا مەنىمەن بىرگە كەلە جاتىر دەگەندى ھستە ساقتايپ، قۇوانا الامىز. ئىز سىرتتان باقلاب تۇرسىپ، بىزگە جىگەرلەندىرىۋ سوزدەرسىن ايتىپ قاتا قوياتىنلىقىنى بولەكتەنگەن قۇدایعا قىزمەت ھتىپ جۇرگەنلىقىنىمىز جوق. قايتا، ول ئىزدىك قىينشلىقىمىزغا

ارالاسادى. يسا مۇنى ادام بولىپ جەر بەتىنە كەلگەندە سىتەدى. ال ئازىز ونىڭ رۇھى ئېزدىك بويىمىزدا دال سولاي سىتەۋەدە. قۇداي ئېزدى ھەش ۋاقتىتا دا جالعىز قالدىرىمایدى.

بەرلىپ، ارتقا شەگىنۋەن باس تارتىڭىز. شىدامىدى جانە بەرسك بولىڭىز. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «سەبەسى سەنىمەدەر ئېنلىك سىنالىپ، بەرىك تە شىنائى كەندىگىنىڭ دالەلدەتۈي تۈزىمىدىلىك تۈدۈرەتىن بىلە سىڭدەر. تەك تۈزىمىلىكتەرىك ئىس جۇزىنە سوڭىنا دەيىن جەتۈگە ئىيىس، سوندا سەندەر رۇھانىي جاعنىان تولىقتاي جەتلىپ، ھېبىر كەمشىلىكتەرىك قالمايدى» (24).

مىنھەز-قۇلىقتىڭ قالپىتاسۋى بایاۋ جۇرەتىن ئىس. ومىرىمىزگە كەلگەن قىينشىلىقتاردان قاشقان ار كە زىمىزدە ئىز مىنھەز-قۇلىقىمىزدىك وزگەرۇ پروتسەسىسىن تە جەيمىز، وسلايشا ئۆسۈمىزدى بایاۋلاتامىز جانە بۇل سوڭىندا ماعىناسىز ۋايىمما اكەلىپ سوقىتىرادى. بۇل قورقاتىق پەن شەشىمىزدىكى كە جەتەلەيتىن ماعىناسىز ئىس. ئىز مىنھەز-قۇلىقىڭىزدىك قالاۋىنىڭ ماڭىگە ماڭىزىن تۇسىنگەن ۋاقتىتا، ئىز «مەنى قاناعاتتاندىرىپ، راحاتتاندىرا گور!» دەگەن دۇغانىي ازايتىپ، «مەنى ئۆزىك قالاعاندای دە گور، وسى جاعدايىلاردى مەنى وزىگە ۇقساس دთۇ ئۇشىن قولداغا گور!» دەپ كۆپىرەك دۇغا دەتىن بولاسىز.

ئىز ومىرىڭىزدە گى ئىز ورىپە كەن، تۇسنىكسىز، ئىپتى كەلە گىسىز جاعدايىلاردا قۇدايدىك قولىنىڭ جەتەلەؤسۈن كورە باستىغان ۋاقتىتا دەسەيىپ كەلە جاتقانىڭىزدى تۇسۇنەتىن بولاسىز.

ھەگەر دال ئازىز ومىرىڭىزدە قىينشىلىققا تاپ بولغان بولساڭىز «قۇدايمى-او، بۇل نەگە دال مەنىك باسىما كەلدى؟» دەگەننىڭ ورنىسا، «مەنىك وسدان نە ۋىرەنگەنىمىدى قالايسىڭى؟» دەپ سۇراق قويغانىڭىز ئەجۇن بولادى. سوسىن قۇدايىعا سەنسىم ارتىپ، دۇرسى سىتەردى سىتەۋەدى جالعاستىرا بەرىڭىز. «قۇدايدىك ھەركىن ورىندىپ، ونىڭ ۋادە دەتكەننى يەمدەنۋ ئۇشىن ئۆزىمىدى بولۇلارىك قاجەت» (25). بەرلىمە ئىزىلا ئەقا قاراي ئەجۇرسىپ وسى بەرىڭىز!

جىيرما بەسىنىشى كۇن ومىرلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: «اربىر ما سەلەنىڭ ارىتىندا» بىر ماقسات بار.

جاتتاۋعا ارنالغان ایات: «تاعى دامىنانى بىلەمىز: بارلىق جا عادىلاردا قۇدaiي ئوزىن سۈيەتىنده رەتك يىگىلىگى ئۇشىن ارەكەت دەتىدى، سەبەبىي ولى بىزدى وز ماقساتىنا ساي تاڭدارپ الدى» رىم 28:8.

ويلانقعا ارنالغان سۇراق: مەنىڭ و مىرىمە كەزدە سكەن قاي ما سەلە مەنىڭ و سىپ جەتلىۋىمە ئىلکەن تۇرتىكى بولدى؟

از عربلۇ ارقىلى ئو سىپ جەتىلۇ

«سىناقتى تۈزىمدىلىكپەن باسىنان وتكىزىپ جاتقان اركىم باقتتى!
سودان ئوتىپ، سەنىمىدى كەنسىن دالىلدەگەننەن كەين ول بايگە
جۇلدەسىنده يى «شىنايى ئومىرىدىك ئاجىن» يەمدەنبەك. مۇنى
ئاڭرىمىز ئوزىن سۇيىگەندەرگە سىيلاقۇعا ۋادە ھەتنى»

جاپىچىپ 12:1

«مەنىڭ ومىرىمە كەلگەن از عىرقلار مەنى كىيەلىلىككە ئۇيرەتكەن
وستاندارىم بولدى»
مارتين لىۋەتەر.

«اربىراز عىرۇ - دۇرسىن نارسەنى سىتەۋگە مۇمكىنىدىك.
هەگەر ئىزىز از عىرۇغا كۇنا جاساپ قويۇغا مۇمكىنىدىك دەپ قاتا دەمەس،
سونىمەن قاتار وغان جاقسىلىق جاساۋغا مۇمكىنىدىك دەپ قارايتىن بولساق،
وندا ئىتىپتى از عىرۇدىك ئۆزى بىزىگە قازىلغان وردان ئىزىزدىك رۇجانى
و سۇئىمىزدەگى تاعى ئېرى قادامعا، المعا يىتەرمەلەيتىن قۇرالغا اينالا الادى.
از عىرۇ ئىزىزدى بەلگىلى ئېرى تاڭداۋدىك الدىندا قويادى. هەگەر شايتان
از عىرۇدى ئىزىزدى قۇلاتۇ ئۇشىن قولداناتىن دەك كۇشتى قارۇى ئىتىپ
قولداناتىن بولسا، قۇدایي مۇنى ئىزىزدى جەتىلىدىرۇ ئۇشىن قولدانىمىسى
كەلەدى. ئىز كۇنا جاساغاننىڭ ورنىن جاقسىلىق سىتەۋدى تاڭدابان ار كەز
سايسىن ئىز ئاسىحتىك مىنەز - قۇلقىنا قاراي ئو سىپ جەتىلە سىز.
مۇنى ئۆتۈسىن ئۇشىن ئىز ئەن ئەن ئاسىحتىك مىنەز -
قۇلقىنىڭ قاسىيەتتەرسىن انىقتاپ ئۇنىڭز كەرەك. ونىڭ مىنەزنىڭ دەك ئېرى

تولىق سۈرەتتەمىسى - قۇداي رۈھىنىڭ جەمىستەرى بولىپ تابىلادى. «ال قۇداي رۈھى و مىرلەرىڭدە جەتىلىرىتىن يېگلىكتى «جەمىس» مىناداي: سۇيىسىپەنىشلىك، قۇانىش، تىنىشىتىق، شىدامدىلىق، قايرىمىدىلىق، كەڭ پەيىدىلىك، سەندىمىلىك، ئەلىپاتتىلىق، ئۇستانمىدىلىق»(1).

وسى توغۇز قاسىيەت ۋۇلى وسىيەتتىڭ كەڭ كولەمەگى تۇسىندىرىمىسى جانە يىسا ئەمسىحتىڭ مىنەز - قۇلقىنىڭ انسى كورىنىسى بولىپ تابىلادى. ئېرى يىسانىڭ بويىنا كەمەلدى سۇيىسىپەنىشلىك، قۇانىش، تىنىشىتىق، شىدامدىلىق جانە باسقا دا جەمىستەر بىرىگىپ دارسunan. قۇداي رۈھىنىڭ جەمىستەرنە يە بولۇدىڭ ماعىنالاسى - يىسا ماسىحىكە ۋىقساس بولۇ دەگەندى بىلىدىرىدە.

سونىمەن، قالايشا قۇداي رۈھى وسى توغۇز جەمىستى ئەسىزدىك و مىرىڭىزگە دارتىا الادى؟ بۇل جەمىستەر ئېرى ساتتە - اق كەلەلاتىن بولادى ما؟ ئېرى كۇنى تاڭمەن و يانغاندا اياق - استى جەتىلىگەن بولا قالىپ، وسى توغۇز قاسىيەتكە يە بولا كەتتەسىز بە؟ جوق. جەمىس ارقاشان باياۋ ئەسىپ جەتىلىدە.

كەلەسى سوپىلەمە سىزدىك و مىرىڭىزدە كەزدەسەتىن ەك ئېرى ۋۇلى شىنىقتاردىك ئېرى جاتىر: قۇداي سىزگە قۇداي رۈھىنىڭ جەمىستەرنە تان قىلىقتاردى كورسەتۈنىڭ ورنىنا و عان مۇلدە قاراما قايشى قىلىقتاردى كورسەتۈگە ازغىراتىن جاعدايىلارغا ئۇسىرۇ ئەرىقلىي سىزدىك بويىڭىزدا قۇداي رۈھىنىڭ جەمىستەرسىن جەتىلىرىدە! مىنەز - قۇلىقتىڭ جەتىلىۋى ارقاشان تائىداۋدىك ارقاسىندا كەلەدى، ال مۇنداي تائىداۋ ازغىرىلىۋ بولغاندا مۇمكىن بولادى. مىسالى، قۇداي ئېزدى سۇيىۋەنىشلىككە ۋىرەتەدى. سۇيىۋەنىشلىككە ۋىرەتەدى. سۇيىۋەنىشلىككە ۋىرەتەدى. جانە سىزگە جىلى شىراي تانىتقان ادامداردى سۇيىۋەنىشلىككە ۋىرەتەدى. قۇلىقتى جەتىلىرىۋدىك قاجىتى جوق. قۇداي ئېزدى قاينىنىڭ ورتاسىنا ورنااستىرۇ ئەرىقلىي بىزگە شىنایى قۋانۇدۇ ۋىرەتەدى، جانە و عان بەت بۇرۇمىمىز ارقلىي قۇانامىز.

باقيت سىرتقى جاعدايىلارغا بايلانىستى بولادى، ال قۇانىش بولسا

ءىزدىك قۇدایمەن بايلانىسىڭىز عاتاۋەلدى.

قۇدای جاعدايلاردى ئىز جوسپارلاعانداي ۋىيىمىداستىرۇ ارقىلىي
ھەممىس، قايتا ومىرىمىزگە بەرەكەسزدىك (حاوس) پەن تۇسنىبەۋ شىلىكتەردىك
كەلۋىنە جول بەرۋە ارقىلىي ئىزدىك شىمىزدە شىنايى تىنىشىتىقى
جەتلىدىرىدە. كۈننىك ادەمى باتىسىنى قاراپ، نەممەسە تىنىغۇ ارقىلىي
راحاتتائىپ، تىنىشىتىققا يە بولۇ اركىمنىك قولنىان كەلەدە. ئىراق ئىز
ۋايىمىداپ جانە قورقۇ كەرەك جاعدايلاردا قۇدایغا سەنمىم ارتۇدۇ تاڭداۋەمىز
ارقىلىي شىنايى تىنىشىتىقتا بولۇدۇ ۋېرەنەمىز. دال وسلىاي شىدامدىلىق تا
ئىزدىك كۇتۇۋەمىزدى تالاپ ھەتەتىن، ئىزدى اشۇلانىپ جارىلۇغا
يىتەرمەلەيتىن جاعدايلاردا جەتلىدە.

قۇدای قۇدای رۇخىنىك ارجەمىسىنە قاراما-قايشىي جاعدايلاردى
قولدانىپ، بىزگە تاڭداۋەدى ۋىستادى. ھەگەر ئىز ئىزدى جامان ادام بولۇغا
جەتەلەيتىن جاعدايدا بولىپ، سوغان قاراماستان جاقسىي ادام بولىپ
وزگەرمەگەن بولساڭىز، ئىز وزدىگىنەن «Jacques ادام» اتانايسىز. ھەگەر
ئىز ھەش ۋاقتىتا دا ئىزدى جاماندىققا يىتەملەيتىن جاعدايلارمەن
كەزدەسپەگەن بولساڭىز، وزدىگىڭىزدەن «Jacques اداممىن» دەپ ايتا
المايىسىز. ھەگەر ئىز ھەش ۋاقتىتا دا ئىزدى سەنىمىز ادام بولۇغا
يىتەرمەلەيتىن جاعدايلارمەن كەزدەسپەگەن بولساڭىز، وزدىگىڭىزدەن مەن
سەننىمىدى اداممىن دەپ ايتا المايىسىز. سەنىمىزدىكە قارسىي تۇرۇچ ارقىلىي
بويمىزدا اددالىق قاسىيەت جەتلىدە، ئىز تاكاپىار بولۇدان باس تارتقاندا
كىشىپەيلدىلىك جەتلىدە؛ جانە ئىزدى بەرلىڭگە جەتەلەيتىن ۋاقتىتا
بەرلىۋەن باس تارتقاندا شىدامدىلىق جەتلىدە. ازىزلىۋغا قارسىي تۇرۇغان
اركەز سايسىن، ئىز يىساعاۇ قىساس بولا بەرەسز!

ازىزلىۋ قالاي ارەكەت ھەتەدى؟

شايتانىك سـ-ارەكەتىن بولجاپ ئىبلۇ وڭاي ھەكەنسىن ئىبلۇ بىزگە پايدالى
بولادى. ول جاراتلىسىن باستالغاننان بەرى بىردىي قۇلىقتى قولدانىپ

کەله‌دی. بارلىق از عىرۇلار بىر-بىرىنە ۇقساس بولىپ كەله‌دی. وسى سەبەپتەن پاۋىل: «ونىڭ زىميان نىيەتىن جاقسىي بىلەمىز» دەپ جازغان (2). قۇدai سوزىنەن بىلەتتىمىز از عىرۇ ئورت قادامان تۇراتىن پروتىسىن شايىغان وسىنى ادامىعا، حاۋا اناعا جاھە يىساعا دا قولدىغان بولاتىن.

ئېرىنىشى قادامدا، شايىغان ئىزدىك بويىقىزغا ئېرى تىلەكتى ئىگىزەدی. بۇل تىلەك كۇناقار قۇمارلىق بولۇرى مۇمكىن (مىسالى)، بىرەۋەدەن كەك الو نەمەسە باسقلاردى باسقارۇ تىلەگى)، نەمەسە ورىندى تىلەك بولۇرى دا مۇمكىن (مىسالى)، بىرەۋەدىك سۈيىسپەنىلىكىنە، قۇرمەتكە يە بولۇ، نەمەسە راحات سەزىتى. شايىغان بىزگە كۇناقار قۇمارلىققا بەرلىۋىدى نەمەسە دۇرسىن نارسەلەرگە ادىلەتسىز جولىمن قول جەتكىزۈدى نەمەسە ورىنسىز ۋاقتىتا سەتتەۋدى ئىستىنادى. سەتتەۋ كەرەك مىنندەتتەمەلەردى اينالىپ ئىتىپ، تەز ارادا ئېرى نارسەگە قول جەتكىزۈدىن ساق بولىڭىز. كۆپ جاعدایدا بۇل از عىرۇ بولىپ كەله‌دی! شايىغان سىزگە «سەنىڭ راحتتاتۇپ كەرەك! بۇغان ئىقازىر يە بولۇشكە كەرەك! سەن راحتقا باتاسىك... جاقسىي سەزىمگە بەرلىۋىشكە كەرەك!» دەپ سېرىلايدى.

ئېز از عىرۇلار ئىزدى قورشاپ تۇرادى دەپ ويلايمىز، ال قۇدai ولار ئىزدىك شىمىزدە باستالادى دەپ ايتادى. دەگەر ئىزدىك شىڭىزدە تىلەك بولىماغان بولسا، از عىرۇ ئىزدى وزىنە باۋلاب الا المايىدى. از عىرۇلار جاعدایلاردان ھەممەس، ولار ارقاشان ئىزدىك سانائىزدان باستالادى. يىسا بىلاي دەپ ايتقان: «سەبەبى ادامنىڭ شىكى دۇنييەسىنەن، ياعنى ونىڭ جۇرەگىنەن شىعاتىدار مىنالار: جامان ويلار، از عىندىق، نەكە اداالدىمىن بۇزۇ، كىسى ئولتىرۇ، ۇرلىق، اشکوزدىك، زۇلمىدق، الداۋشىلىق، جۇڭەنىزدىك، قىزغانىش، جامانداۋ، تاكاپىارلىق جانە اقىماقتىق. وسىنادىي جاماندىقتاردىك ئەبارى ادامنىڭ شىكى دۇنييەسىنەن شىعىپ، ونىڭ ئۆزىن ارامدايدى» (3).

از عىرۇدىك ھەكتىشى قادامى - كۇمان كەلتىرۇ. شايىغان ئىزدى قۇدایدىك كۇنا جايلى ايتقان سوزىدەرسە كۇمان كەلتىرۇكە يىتەرمەلەيدى. ول سىزگە «بۇل شىننەمن دە جامان با؟ مۇمكىن قۇدai باسقا ادامدارعا تىيم سالغان

بولار نه مه سه بُول ئوز باسقا ۋاقتقا ارنالىپ ايتىلىغان بولار؟ سوندا قۇدایي
مەنىك باقىتى بولغانىمىدى قالامايىدى ما؟» دەگەن ويلار بەرەدى. قۇدایي
ئوزى ئىزدى بىلاي دەپ ھىشكەرتەدى: «باۋسلاستار ساق بولىڭىزدار:
دشقايسىك جۇرەكتەرىڭدى قاسارستارىپ سەنبېي، ماڭى ئىرى قۇدایدان
بەزىپ كەتىپ جۇرمە گەددەر» (4).

از عرب‌زبانیک «وشنیشی قادامی - الدانو». شایتانیک شنیدقتی ایتؤعا قابله‌تی جوچ، جانه وول «وتریکتیک باستاوی» دهپ اتاتعان. ونک بیزگه ایتاتسی سوزده‌ری تولیسعیدمن و تیریک نهمه سه جارتیلای شنیدق بولادی. شایتان وزنیک و تیریگممن قوڈایدیک سوزنده ایتلیغان شنیدقتی الماسترعنی که‌له‌دی. ول «سهن ولمه‌یسیک، قایتا قوڈای سیاقتنی دانا بولا‌سیک. بُول «س ساعان هش زیان اکه‌لمه‌یدی، هشکم بُول جایلی بیلمه‌ی ده قالادی. هسنه‌سینه ماسه‌له‌ک ده شه‌شلیپ قالادی. «باری ده سولای سته‌یدی همه‌س په؟ کشکنه عانا کونا عوی!» دهپ سبیرلایدی. «براق کشکنه کونا بولسا دا بُول جوکتی بولیغان ایه‌لدیک جاعمدایی سیاقتنی، العاشندا بایقال‌ماعانیمه‌ن، «بر کونی بارنه مالیم بولادی.

‘تورتىنىشى قادام – موينسۇنبىاۋو. ئىز باسىڭىزغا جىبەرلىپ قويغان جامان
ويمەن ويناس قۇرىپ ئىجۇرىپ ئىسلىپ كۈنى دال سول ويغا ساي ئىس ارەكەت
جاساب كەتهسىز. العاشىندا جاي عانا وي بولغان نارسە، سوڭىندا ئىزدىك
سىڭىزدە كورىنىس تابادى. ئىز نه نارسەگە كوڭلىلىڭىزدى بولسەڭىز، سول
نارسەگە بېرىلىپ كەتهسىز. ئىز شاپاتانىڭ ايتقاندارىنا سەنپىپ قالىپ،
سوڭىندا تورعا ئۆرسىپ قالامىز، دال سول تور تۈرالى جاقىپ ئىزدى
دىشكەرتىكەن «(5)».

از عرودی جه گپ شعو

از عرودیک قلای اره کهت هته تنندگن ؛ بلو دیک وزی پایدالی،
براق وسی از عرودی جه گیپ شیعه ؛ وشی سیز دیک قول دانوشکن که ره ک
برنه شه هره کشه قادامدار بار.

قورقىتىپ فُركىتكەنگە كونبەڭز. باستارىنا از عىرۇشى ويلار كەلگەندە كويپتەگەن سەنۋىشلىرى قورقىتىپ، جانه وسى ويلاردىك ولا رعا كەله العاندىسەنا بولا وزدەرسى كۇنالى سەزىنەدى. ولار از عىرېلىغاندىسەنا بولا عانا ئۇيات سەزىنەدى. ئېراق وسى سەزىمىدەر ولار رۆحانى ئەسۋەدىك ما عىناسىن تۇسىنېھەندىكتەن بولادى. ئىز از عىرۇلار كەلمەيتىن دەڭگەيگە دەش ۋاقتىتا دا ئەوسىپ جەتىپەيمىز.

ئېبر جاعىنان از عىرۇدە ئېبر ارتىقشىلىق رەتىنە قابىلداساڭز بولادى. شايىتانغا ونىڭ زۇلىم ارەكەتنە بەرلىپ جۇرگەن ادامداردى از عىرۇدىك كەرەگى جوق. سەببەيى ول ادامدار شايىتاندىكى. از عىرۇ ئېبر جاعىنان ئىزدىك السىزىدىكەنگىزدىك نەمەسە كۇناقارلىسىڭىزدىك بەلگىسى ھەمس، بۇل شايىتاننىڭ ئىزدى جەك كورەتىندىكىنىڭ بەلگىسى. سونىمەن قاتار ئىز ادام بولىپ وسى كۇناقار دۇنييەدە ئەملىرى سۈرپ جاتقا نىقتان از عىرۇدىك كەلۋى قالىپتى جاعدای ھەمس پە؟! سونىمەن قاتار از عىرۇدىك كەلدى كەن دەپ كوڭلىلىك تۇسپەسىن نەمەسە شوشىپ قورقىتىپ جۇرمەڭز. از عىرۇ كەلمەي قويۇي مۇمكىن ھەمس كەننەن انسىق ئۇسۇنىڭز، ئىز ھەش ۋاقتىتا دا از عىرۇدان تولىمعەن قۇتسلا المايىسىز. قۇداي ئەسۋىزى «لىكتىرىلەن كەزدەرگەدە...» دەپ ايتادى. بايقاعان بولارسىز، «دەگەر» دەگەن ئۆز قولدىنىلىغان، جانه پاۋىل: «لىكتىرىلەن جاعدایلار ادەتتە ادامداردىك باستارىنا ئۇسپىپ جۇرگەندەي عانا بولىپ كەلەدەي» دەپ ھىشكەرتەدى.

از عىرېلىۋەدىك وزى كۇنا ھەمس. يىسا دا از عىرېلىغان، الايدا ول ھېسىر كۇنا جاسامادى. ئىز تەك از عىرېلىۋا بەرلىپ كەتكەنگىزىدە عانا از عىرېلىۋ كۇناغا اينالادى. مارتىن لىيۇتەر بىلاي دەگەن: «ئىز قۇستارعا ئىزدىك ۋەستىگىزىدەن ۋۇشۇغا تىيم سالا المايىسىز، الايدا ولا رعا ئىزدىك باسېڭىزغا ۋىيا سالۇنى جول بەرمە ئىزگە كۇشىڭز جەتكىلىكتى». شايىتاننىڭ سىزگە ويلار بەرۋىسە تىيم سالا المايىسىز، الايدا سول ويلارغا بەرلىمەۋگە نەمەسە سوغان ساي ارەكەت ھېپەۋگە ھەرىكتىسىز.

مسالى كويپتەگەن ادامدار تاندىك تارتىمىدىلىقىتىك جىنىستىق تىلەكتىك،

جانه از عنديقتىك اراسنداعى اييرماشلىقتى بىلمەيدى. بۇلاردىك ئبارى بىردهي نارسە دەمەس. قۇداي ئىزدىك ارقايسىمىزدى جىنىستىق قارىم - قاتىساقا بېيم دىپ جاراتقان، بۇل جاقسى بولىپ تابلاادى. تاندىك تارتىمىدىلىق جانه جىنىستىق تىلەك ادامعا تان، وزدىگىنەن پايدا بولاتىن ئىزدىك بويىمىزداغى اسەمدىكە جاۋاپ رەتنىدە شىعاتىن قۇدايدىك دارتىقان قاسىيەتى، ال از عنديق بولسا جىنىستىق از عرىلۇغا سانالى تۇرەد، ئوز ھركىمىزبەن بويىسۇنۇسىز. از عنديق دەگەندىمىز - ئىزدىك بويىڭىزدا پايدا بولغان تىلەكتى قاناعاتاندىرىۋا كەلىسىپ، شەشم قابىلداؤشكىز. ئىزدىك دەنە گىزدە تىلەك پايدا بولىپ، ئىپتى جىنىستىق تىلەك پايدا بولىپ، ئىبراق سولاي بولا تۇرا از عنديققا تۈسپەگەن بولا اسىز. كۆپتەگەن ادامدار، اسرەسە ماسىحشىلەر، ولاردىك بويىنداعى قۇدايدىك دارتىقان ھەكىشەلىكتەرى بايقالا قالغاندا وۇيات سەزىنەدى. ولاردىك نازارى وزدىگىنەن ادەمەن ايدىلگە تۈسە قالغاندا، ولار مۇنى از عنديق دەپ ھەسەپتەپ، وۇيابەرلىپ كەتىپەگەن بولساڭىز، بۇل ئىلە كۇنا دەمەس.

شىن مانىننە ئىز قۇدايغا جاقىنداپ وسکەن سايىن، شايتان ئىزدى كوبىرەك از عىرۇغا تىرساتىن بولادى. ئىز قۇدايدىك بالاسى بولا سالغان ۋاقتىتا شايتان اڭغا شىققان اڭشىدای ئىزدىك بىزىڭىزگە تۈسەدى. دەندى ئىز ونىڭ جاۋى بولىپ كەتىڭىز جانه ول ئىزدى قاي جولمەن بولسا دا قۇرتۇغا تىرسادى.

كەبىر كەزدەرددە، ئىزدىك دۇغا دىپ وترغان ۋاقتىتارىڭىزدا شايتان سىزگە جامان جانه زۇلىم ويلار بېرەدى، ونىڭ ماقساتى - ئىزدىك كوڭلىلىڭىزدى ئىولىپ، ئىزدى وۇيالتۇ بولادى. بۇل جاعدىيلاردا وۇيالىپ، باسلىپ قالماڭىز نەممەسە ۋايىمداپ جۇرمە گىز، ئىبراق شايتان ئىزدىك دۇعالارىڭىزدان قورقاتىنى جانه ئىزدى دۇعادان اييرىپ الۋعا تىرساتىنى دىستىزدە بولسىن. «قالايشا مەن وسندىادى ويلاي الامىن؟» دەپ ئۆزىڭىزدى اىپتىاي بەرمەي، قايتا ئىزدى شايتان الاڭداتىپ جاتقانىن دىسکەلىپ، داش كىدىرەمەستەن تەزارادا قۇدايغا قاراڭىز.

شایтан ئىزىدى ادەتتە قالايشا ازىزلىرىنىن انىقتاپلىپ،
سۈغان دايىن بولىپ ئىچۈرىڭىز.

كۆپتەگەن جاعدايىلاردىك اراسىندا ئىز ازىزلىغا ھەركەشە اشىق
بولىپ قالاتىن ئىبر جاعدايىلار بولادى. كەيىر جاعدايىلار ئىزىدى بىردىن
قۇلاتادى، ال باسقا دا ئىبر جاعدايىلاردا ئىز ازىزلىغا كوب كۆڭلىل
اۋدارمايسىز. بۇل جاعدايىلار ئىزىدىك السىزدىكىڭىزگە وته قاتتى سايىكەس
كەلەدى، جانە بۇل قاندایي جاعدايدار ھەكتىن سىزگە انىقتاپ ئۇ قاجەت،
سەبەبى شایتان بۇلاردى مىنەتتى تۇردى بىلەدى! ول ئىزىدى قالايشا
قۇلاتۇغا بولاتىنسىن انقى بىلەدى، جانە ول ئىزىدى سول جاعدايىلارغا
جولىقىتىۋ ئۇشىن ۋىزدىكىسىز ارەكەت تۇردى. پەتىر ئىزىدى مىنا سوزىزدەرمەن
ھىكەرتەدى: «سالاۋاتتى دا سەرگەك بولىڭدارا سەندەردىك قاس جاۋلارىڭ،
شایتان، اقىرعان ارسستاندaiي قاۋىمدى اينالا شارلاپ، كىمىدى جالماسام دەپ
تۇراؤبلداپ ئىچۈر.» (6).

ۋىزىڭىزگە كەلەسى سۇراقتاردى قويىڭىز: «قاي ۋاقىتتا مەن ازىزلىغا
ھەڭ كوب تۇسەمن؟ اپتائىك قاي كۇنىندا؟ كۇنىنىڭ قاي ۋاقىتىنىدا؟» جانە
«قاي جەرەدە مەن ھەڭ كوب ازىزلىامىن؟ جۇمىستا ما؟ وۇيدە مە؟ كورشىمىنىڭ
وۇيندە مە؟ اسخانادا ما؟ قالا شەتىنەگى اۋەجايدا ما؟ نەممەسە قوناق وۇيدە
مە؟؟».

تايى «مەن كىممەن بولغانىسىدا ازىزلىغا ھەڭ كوب تۇسەمن؟ دوستارىمەن
با؟ قىزمەتتەستەرەمىنىڭ اراسىندا ما؟ بوتەن ادامداردىك اراسىندا ما؟ جالعىز
بولغاندا ما؟» جانە «مەن ھەڭ كوب ازىزلىغان ۋاقىتتا ئۆزىمىدى قالاىي
سەزىنەمن؟». بۇل ئىزىدىك شارشاغانىڭىزدا، جالعىز بولغاندا، جالققاندا،
ۋايىمداغانىڭىزدا، نەممەسە اوپىر وىلاردىك استىندا بولغانىڭىزدا بولۇئى
مۇمكىن. بۇل ئىزىدىك جارا العان ۋاقىتىڭىزدا، اشۇلانغانىڭىزدا، نەممەسە
ولكەن ئىبر تابىسقا، رۇحانى يېيك شىڭدارغا شىققانىڭىزدان كەيىن بۇۋى دا
مۇمكىن.

ءىسىز ئوزىڭىزدىك داڭ كوب از عىمر سلاتىن جا عادايىلاردى انىقتاپ، مۇمكىنىدىك ئىڭىزشە وسى جا عادايىلاردان الشاق ئجۇرۇقىڭىز قاچەت جانە از عىرىلىۋا كە زەدەسە قالغان جا عادايىعا دايىن بولىپ ئجۇرۇقىڭىز قاچەت. قۇداي ئوزىز بىزدى از عىرۇدان اۋلىق جۇرۇقى كە جانە از عىرۇ كە لىگەندە وغان دايىن بولۇغا بىرنەشە رەت قايتالاپ شاقىمىرادى (7). پاۋىل «شايىتاننىڭ جاماندىققا تۇرتىكى سالۋىنا جول بەرمە گىددەر» دەپ ايتادى. ۋاقتىي دۇرسىن جو سپارلاپ، جا عادايىلارغا دۇرسىن دايىندىلىك، از عىرۇلاردىك مۇمكىنىدىكى از يىادى. ناقىل سوزدەرە بىلەي جازىلىغان: «كۈڭلە بول جۇرەتسىن جوللىڭ ئوزىڭىنىڭ، لايم بەرىك بولسىن جولدارىنىڭ سەنىنىڭ. الغا باسىپ، وڭغا سولۇغا بۇرلىما، ايا عىڭىدى جاماندىققان اۋلاق ساقتا» (8)، «ادىلدىك اق جولى زۇلمىدىققانلىكتار، جولىنا مۇقىيات بولغان جان ئومىرىن امان ساقتا» (9).

قۇدايدان كومەك سۇراڭىز. قۇداي تاۋلىگىنە 24 ساعات بويى ئىسىزدى دەستۋىگە دايىن تۇرادي. از عىرۇلاردى جە گۇڭ ئۇشىن قۇدايدان كومەك سۇراغان ئىڭىزدى ول كۇتھىدى. ول «قاىسەت تونىگەن كۇنى مەنى شاقىر، مەن سەنى قۇتقارامىن، سۇيىتىپ سەن مەنى ماداقتايىسىڭ» دەپ ايتادى. (10) مەن مۇنداي دۇعالاردى «جە دەل جاردهم» دۇعالارى دەپ اتايىمن، سەبەبى ولار قىسقا ئارى دەر ۋاقتىندا اىتىلادى. مىسالى، «تەزەتتە گورا كومەكتە سىشى!» دەگەن سوزدەر از عىرۇلار ئىسىزدى سوققان ۋاقتىتا سىزدە قۇدايمەن ۇزاق سوپىلە سۆڭىگە ۋاقتىت جوق، جانە ئىسىز وغان جالبارناسىز. ئاۋۇست، دانىال، پەتىر، پاۋىل جانە مىللەيىنداغان سەنۋىشىلەر قىنالغان شاقتا بىندا كومەك سۇراپ و سىنداي تەز اىتىلاتىن جالبارنى دۇعاسىن ايتقان. بىزدىك و سىنداي دۇعالارنىمىزغا جاۋاپ كە لەتىتىنە قۇداي ئوزى كەپىلدىك بەرەدى، سەبەبى بىز قىنالغاندا يسا بىزگە جاناشرلىقپەن قارايدى. بىزدىك كە زەدە سكەن از عىرىرۇلارغا ول دا كە زەدە سكەن. «ول بىزگە جانى اشىمايتىن، و سال جاققاراتىمىزدى تۈسىن بېيتىن ئىنى قىزىمەتكەر دەمەس، قايتا وزىمىز سىياقتى ئارتۇرلى سىناقتان و تىپ كوردى، بىراق شقاشان كۇنا جاساعان جوق» (11).

هگهه قۇدای بىزگە از عىرۇلاردى جەڭچە كومەكتەسکىسى كەلسە نەلىكتەن بىزگە قۇدایدان ئىجىي كومەك سۇراما سقا! شىنى كەرەك ئىبز كوب جاىعىدادىدا كومەكتىك كەلگەنسىن قالامايمىز. سەبەبى ئىبز مۇنىڭ جامان كەنسىن بىلە تۇرا از عىرۇدىك ئامىن تارتىپ كورگىمىز كەلەدى. وسى ۋاقىستا ئىبز وزىمىز ئۇشىن نەنىڭ جاقىسى كەنسىن قۇدایدان ارتىق بىلەمىز دەپ ويلايمىز.

باسقا ئىبر جاىعىدادىدا ئىبز از عىرۇعا قايتا - قايتا تۈسە بەرگەندىكتەن قۇدایدان كومەك سۇراؤدان ئۇيالامىز. ئىبراق ئىبز قۇدایعا قايتا - قايتا كەلە بېرۋەمىزدەن ولەش ۋاقتىدا شارشامىدى، اشۇلابىايدى. قۇدایي سوزى بىلاي دەيدى «دندەشە راقىمى مول قۇدایدىك تاعىنا دەش قىسىلماستان جاقىنداپ، وتنىشتەرىمىزدى بىلدىرەيدىك. وسلىاي كومەككە مۇقتاح كەزدەر رىمىزدە ونىڭ مەيرىمىدىلىكى مەن راقىمنا يە بولامىز» (12).

قۇدایدىك سۇيىسىپەنىشلىكى ماڭگى جانە ونىڭ شىدامدىلىلىقى دا ماڭگى. هگهه ئىز كۇنىنە كى ئۆزۈز رەت قۇدایدان كومەك سۇرالاپ كەلەتسىن بولساڭىز دا ول سىزگە كەز مەيرىمى مەن راقىمن توڭۇڭە دايىن بولىپ تۇرادى، سوندىقتان باىلىدىقپەن وغان كەلىڭىز. ودان دۇرسىن نارسەننى سىتەۋگە كۇش سۇرائىڭىز، جانە وسىنى سىزگە بەرۋىن كۇتىڭىز.

از عىرۇلار ئىزدى قۇدایعا تاۋەلدى ھتىپ ساقتايدى. جەل سوققان سايىن اعاشتىك تامىرى قاتايا تۈسەتىنى سىياقتى، از عىرۇعا قارسى تۇرغان سايىن ئىز مولىنан يساعا ۋىسالى بولا بارەسىز. شالىنىپ قۇلاب قالغانىڭىزدا، بۇل سولاي بولادى دا، بۇل سوڭى دەمەس كەنى ھىستىزىدە بولسىن. از عىرېلىۋا بەرلىكەنىڭ ورنىنا قۇدایعا قارائىز، ونىڭ سىزگە بەرەتسىن كومەگىن كۇتىڭىز جانە ئىزدى كۇتىپ تۇرغان سىيدى ھىستىزىدەن شىعما رماڭىز. «سناقتى تۈزىمىلىكىپەن باسنان وتكىزىپ جاتقان اركىم باقتىسى» (13).

جىيرما التىنىشى كۇن

و مىرىلىك ماقساتىم جايلى و يلانۋ

ولاندراش شىندىق ئاربىرازى عېرۇ جاقسىلىق جاساۋ ئۇشىن مۇمكىنىدىك.
جاتتاۋغا ارنالغان ايات: «سىناقتى تۈزىمىدىلىكىھەن باسنان ئەوتىزىپ
جاتقان اركىم باقىتتى» جاقىپ 12:1

ولانۋغا ارنالغان سۇراق: مەنىك ئىجىي كەزدە سەتىن ازىزلىۋغا قارسى
تۇرۇم ارقىلى بويىمدا يسانىڭ قاي قاسىيەتىن دامتامىن؟

از عمرۇدى جەڭىپ شىعۇ

«سونىمەن جاستىقلىك قۇمارلىقتارىنان باس تارتىپ، پاك
جۇرەكپەن يەمىزگە سىيناتىنداردىڭ بارىمەن بىرگە
ادىلدىك، سەنم، سۇيىسىپەنىشلىك جانە تاتۋىلىققا ئەتىل.

22:00

«سەندەر ئىلى كۈنگە دەيىن قاتتى سىنالغان جوقسىڭدار، ھلىكتىرىگەن
جاعدايىلار ادەتتە ادامداردىڭ باستارىنا ئۆسپ جۇرگەندەگىدەي عانا
بولىپ كەلەدى. ال قۇداي ئۆزىنىڭ ۋادەسىنە بەرىڭەن ولى
تۈزىمەدرىڭنەن ارتىق سىنالۋلارىڭا جول بەرمەيدى. ھلىكتىرىلىگەن
كەزدەرىڭدە سوعان شىداۋغا كۈش قۋات بەرسىپ، قۇتلىپ شعۇدىڭ
لايقىتى جولىمەن قامتاماسىز ھەتەدى.»

13:10

ار جاعدايدا شىعاتىن جول بار.

كەيىسر كەزدەردى سىزگە كەزدەسەتىن از عىرۇ جەڭىه الماستاي ۇلکەن
بولىپ سەزىلەدى، ئېراقى بۇل شايتانىڭ وترىگى. ئىزىدىڭ بويىتىزغا
ئۆزىنىڭ بەرگەن كۈشىنەن ارتىق بولاتىن دىشىپ نارسەنى سىزگە ارتىپايمىن
دەپ قۇداي ۋادە بەرگەن. ئىز جەڭىه المايىتىن از عىرۇغا ئىزىدىڭ
ومنىزىزگە كەلۈگە قۇداي رۇقسات بەرمەيدى. قالاىي بولغاندا دا سىزدە ئۆز
جاعىتىزدان سىتەۋ كەرەك مىنەتىڭىز بار. از عىرۇدى جەڭىۋ ئۇشىن ئېز

کیه لی کتاتپان السنعان ئورت قادامدی قولدانۋىمىز كەرەك.

وز نازارىڭىزدى باسقا ئىرسىنە كە بۇرىڭىز. كیه لى کتاتپىڭ
دشىپر جىددەرىنىدە «از عىرۇغا قۇارسى تۈرىتىدار» دەگەن بۇيرىقتىڭ جوق
كە نىن ئېلىپ تاڭقالۇرىڭىز مۇمكىن. بىزگە «شايتابىغا قارسى تۈرىتىدار»
دەپ بۇيرىلغان، بۇل مۇلدە باسقا نارسە، جانە بۇل جايلى سىزگە
كە يىنرىك ايتامىن. قايتا بىزگە نازارىمىزدى باسقا جاققا اۋدارۇ كەرەك،
سەبەبى وىغا قارسى تۈرۈ مۇمكىن دەمەس. سەبەبى وىغا قارسى تۈرەمىن دەپ
تالپىنساڭىز ويلاغانىڭىز كەلمەگەن نارسە جايلى ودان سايىن كۆپ ويلاپ
كەتەسىز دە، تىلەگىڭىز كۇشەيە تۇسەدى.

ئېز ئىرسىنە باسمازدان شىعارۇغا تىرىسىماز دەپ كەرسىنىشە
ونى تم تەرە گەدەتىپ جىبىرەمىز. ونى الىپ تاستايمىز دەپ تىرىسىپ،
كەرسىنىشە ونى ئورشىتىپ جىبىرەمىز. از عىرۇمەن دە دال و سىلابى بولادى.
ئىزدى باسىپ بارا جاتقان سەزىمەدەرگە قارسى تۈرىپ، از عىرۇمەن
كۇرەسۋىگە بورلىمایدى. سەزىمەنگە قارسى تۈرەعن سايىن سول سەزىم ئىزدى
جاۋلاپ، ئىزدى باسقارا بەرمەك. ئىز ول جايلى ويلاغان ار كەز سايىن
وغان كۇش بەرەسىز.

از عىرۇ ارقاشان دا وي ارقىلى باستالغانداقتان، ونىڭ
تارتىمىدىلىغىن باسە گەدەتۈدىك كە جىلدام جولى ئۇ نازارىڭىزدى باسقا ئىرسىنە
نارسەگە اۋدارۇ. وىغا قۇارسى سواعىپىاي، جاي عانا وي ساناكىزدىك باعتىن
وزگەرتىپ، باسقا ئىرسىنە باسقا ئىرسىنە باستاڭىز. از عىرۇدى جە گۇيدىك ئىرسىنىشى
قادامى وسى بوللىپ تاييلادى.

كۇنامەن شايقاتا جە گىسكە جەتەسىز بە، الدە جە گىلەسىز بە، بۇل
ئىزدىك وي ساناكىزدا شەشلىدە. ئىزدىك نازارىڭىزدى جاۋلاغان نارسە
ئىزدى دە بىلەپ الادى. سول سەبەپتەن اىۋپ بىلاي دەپ ايتقان: «قىز
جايىندا ويلاماس ئۇشىن مەن وز كۈزدەرىمەن شارت جاساستىم» (1). ال
داۋىت «بىس نارسەگە نازارىمىدى تۈسىرە كورمە» دەپ دۇعا تىكەن. (2).

ته له دیدار دان ئامدی تاعامنیک جار ناما سین کورسەتكەندە ئوزىگىزدى اشىعىپ قالغاندای سەزىنگەنىڭز بولغان با ھدى؟ بىرەۋەدىك جو تەلگەنسىن دىتىپ، ئوزىگىز دە جو تەلىپ تاماعىڭىزدى تازالاغان ۋاقتىtar بولدى ما؟ نە مەسىھ بىرەۋەدىك دەسىنەگەنسىن كورسپ ئىزدىك دەسىنەگىڭىز كەلىپ كەتكەن ۋاقتىtar دەسىنەگىزدە بولار؟! (تىپتى وسىنى وقسىپ وترسپ تا دەسىنەگەن بولارسىز!) بۇل يلاندىرىۋەدىك كۇشى. ئىزدىك نازارىمىز نە نارسەگە بۇرلىغان بولسا و زىنگىمىزدىن سول جاققا بەتلىپ جۇرەمىز. ئىزلىپ نارسە جايلى كۆپ ويلغان سايىن سول نارسە بارغان سايىن ئىزدى باؤرالاپ الادى.

سول سەببەپتى «مەن تاماقتى كۆپ جەۋدى دوعارۇم كەرەك»، «تەمەكىنى تاستاۋىم كەرەك»، «ازىزىدىققا بەرلىۋدى دوعارضىم كەرەك» دەگەن سوزدەردى قايتالاپ ايتا بەرسەڭىز ئىز دەسىنەگىزدى السىرەتە بەرەسىز. بۇل ئىزدىك قالما ياتىن نارسەلەرىڭىزگە ئىزدىك نازارىڭىزدى بايلاپ قويادى. مىسالى، ئىز «مەن شەشەمنىك سىتەگەندەرسىن سىتەمەيمىن» دەپ قايتالاپ بەرسەڭىز كەرسىنەشە ونىك سىتەگەن سىتەرسىن دەسىنەگە تۈسرە بەرەسىز جانە دېرىسىز سول سىتەردى قايتالاپ بەرەسىز.

تاماق جەۋگە شەكتەۋ قويىپ ارىسىسى كەلگەن ادامدارعا بۇل ئىس دەش كومەك بەرمەيدى. سەببەپى بۇل ولارعا تاماق جەمەي اش بولاتىنى جايلى دەسىنە سالا بەرەدى. دال وسلامىي ادامداردىك الدىنا شىعىپ سوپىلەيتىن ادامدار ئۆز وزىنە «ۋايىمداما!» دەپ ايتا بەرەتسىن بولسا كەرسىنە تىپتى كۆپ ۋايىمداب كەتەدى. قايتا ول ئۆزىنىك ويسىن سەزىمەرسىنە دەمەس، ونىك ورنىنا ئۆز ويسىن ۋۇدايىغا، ايتار ئۆزىنىك ماڭىزدىلىيەننا نە مەسىھ تىڭدایتىن ادمداردىك مۇقتاجىدىق تارىنا اوخارۇ كەرەك.

از عرۇۋ ئۆز ئىزدىك سانائىزدى جاۋلاؤدان باستالادى. نە نارسە ئىزدىك نازارىڭىزدى جاۋلاماق بولسا، ئىزدىك سەزىمەرەنگىز دە سوغان بايلانىستى وزگەرەدى. سوسىن ئىزدىك سەزىمەرەنگىز ئىزدىك ئىس ارەكەتىڭىزگە اسەر دەتەدى. سوپىتىپ ئىز سەزىمەنگىزگە بايلانىستى ئىس

اره کهت هته سizer. ئىز قانشاما كوب رهت «مەن بۇل نارسەنى سىتەگىم كەلمەيدى» دەپ ايتقان سايىن سول نارسە سونشالىقتى ئىزدى ئوز تورسا بايلاي بەرەدى. از عىرۇمەن كۈرە سكەنسە وغان نازار اودارماي قويۇ ئىسمىرىك بولادى. ئىزدىك ويىڭىز باسقا ئىز نارسەگە بەرىلگەن بولغان بولسا از عىرۇ ئوز تارتىمىدىلىعىنان اىيرىلادى. سول سەبەپتى هەگەر از عىرۇ سizerگە تەلەفون ارقىلى كەلگەن بولسا ونسىمەن ۇرسىسىپاي جاي عانا تەلەفوندى قويى سالىڭىز.

كەي جاعدالىاردابۇل از عىراتىن جاعدالىاردان قاشىپ كەتۋىدى بىلدىرىدە. قاشىپ كەتەتسىن بوساڭىز وته دۇرسىن بودى. تۇرسىپ تەلەۋىزوردى ئوشرىپ تاستاڭىز. وسەك ايتىپ جاتقان ادامداردىك اراسىنان كەتسىپ قالىڭىز. ئىلەمنىك ورتاسى بولسا داتەتردان شىعىپ كەتسىڭىز. ارارالار شاعىپ الماس ئوشىن ارارالار ۇياسىنىك جاسىنان الس تۇرىڭىز. نازارىڭىزدى باسقا نارسەگە اودارۇ ئوشىن قولدان كەلگەننىك ئارسەن سىتە گىعنىز.

رۇحانى تۇرۇستان ئىزدىك وي سانائىز دەك ئىز باسقا جانە تەز اسىر الاتىن دەنە مۇشەسى بولىپ تابىلادى. از عىرۇدىك كۇشىن باسە گىددەتۆ ئوشىن وي سانائىزدى قۇدايدىك سوزىمەن جانە دە باسقا دا جاقسىي ويلارمەن تولتىرىپ ئجۇرىڭىز. جاقسىي نارسەلەر جايلىي ويلار ارقىلىي جامان ويلارعا قارسى تۇرا سizer. بۇل ورسىن اوستىرۇ قاعىداسى. ئىز جاماندىقتى جاقسىلىقىپەن جەڭ سizer. (3). هەگەر ئىزدىك وي سانائىز باسقا نارسەگە تولى بولسا شايتان ئىزدىك نازارىڭىزدى جاۋلای المايدى. وسى سەبەپتەن كىيەلى كىتاب بىزگە نازارىمىزدى دۇرسى باعتتا ساقتاۋىمىز كەرەكتىگى جايلىي بىرنەشە قايتالاپ ايتادى. «ماسىح يىساعا دەن قويىڭدار» (4)، «يەمىز يىسا ئاسىحتى اردايىم هىسىگە ۋىستا» (5)، «سونىمەن باۋرلاستارىم، كۈللە شىنىيى دا يىگى، ئادىل دە تازا، ۇنامدى دا تارتىمىدى، ادامىگەر شىلىكتى دە ماقتاۋلىنى سىتەر سىگەدە ۋىستاڭدار!» (6)

هەگەر ئىز شىنىمەن دە از عىرۇغا قارسى تۇرۇنى ئەستەر سىگەدە ۋىستاڭدار!»

وی ساناتگىزدى دۇرسىن باسقارىپ، سىزگە كەلەتىن اقپاراتتاردى وته مۇقييات اجرا تؤىڭىز كەرەك. دە ئابىر دانا ادام بىلاي دەگەن دەگەن: «دە ئاستىسى تازا ساقتا جۇرەگىڭىدى، ويتكەنى ول - ئەملىكىنىڭ قايىنار كۈزى» (7). باسلىكىزغا كىر قوقىستىك دەمن دەركىن دەنۋىنە جول بەرمەئىز. ابای بولىڭىز. قاندай وىمەن ئەجۇرسىز، سوغان مۇقييات بولىڭىز. پاۋىلدىك ئەلگىسىمەن ئەجۇرىنىڭىز. «ادامداردىك قۇدايدى تانۋىلارسا بوجەت بولاتىن تاكاپيارلىق تانۋىلىنى قۇرتىپ، كۇللى وي-پىكىرلەرىن ماسىحە باعىندرامىز» (8). بۇغان ئەملى بويى داعدىلەنۋىسىز كەرەك. ئېراق كىھلى رەختىك كومەگىمەن ئەسزوپلاؤ جولدارىڭىزدى وزگەرتە الاسز.

وز قىينشىلىقتارىڭىز جونىنده سەنۋىشى دوستگىزبەن نەمەسە شاعىن توپىپەن ئۇلىسىڭىز. بۇل جايلى بۇكىل الدەمگە جاريا قىلىپ ايتۇرىدىك قاجەتى جوق. ئېراق ئەزىزدىك قىينشىلىغىڭىز بەن كەم دەگەندە ئېرى دادامەن ئۇلىسىۋېتىق قاجەت. كىھلى كىتاب بىلاي دەيدى «جالىعىز بولغاننان گورى دەكەۋ بولغان ارتىق، سەبەبى دەكەۋى بىرلەسکەن سىننەن مول تابىس كورمەك. دەگەر بىرەۋى قۇلغان بولسا دەكتىسىسى ونى كوتەرەدى؛ ئېراق جالىعىز بولغاننىڭ كۇنى قاراڭ، سەبەبى ول قۇلماپ قالسا قاسىندا ونى كوتەرەرەشكىمى دە بولمايدى» (9).

شىندىمىن ايتايسىن، دەگەر ئەسز ئېرى دەتپەن نە از عىرۇمەن نەمەسە تاۋەلدەلىكىپەن كۈرەستە قايتا قايتا جەڭىلە بەرەتىن بولساڭىز جانە دەگەر دە ئەسز قايتا قايتا شالىنا بەرسە ئەزىز قايتا قايتا ئەزىزدى ايتىپاي بەرسە ئەزىز بۇل نارسەدەن جىلىعىز بولىپ شىعا المايىسىزا سىزگە باسقا ئېرى دادمىنىڭ كومەگى قاجەت. كەبىر از عىرۇلاردى تەك ئەسز ئۇشىن دۇغا دەتىن، ئەسزدى جىڭەرلەندىرىپ تۇراتىن جانە ئەسزدىك جادا يېڭىزدى سۇرالپ تەكسەرلىپ تۇراتىن دادمىنىڭ كومەگىمەن عانى ستەۋەڭە بوادى.

ئەسزدى ئەسلىپ، ازانلىققا شىعارۇ جوسپارىندا قۇداي باسقا دا ماسىحىلىردى قولدانادى. جاقىن تارتاتىن، شىندىقتى اشىپ ايتىتىن ادامدار توبى ئەسزدىك و مىرىتىزىدەگى جەكە ئەسزدىك قارسلاسۋىتىقعا

با عنبايتىن كۇنالاردى جوپۇشى ئارى بولىپ كەلەدى. قۇداي ازاتىققا شىعۋىدىك جالعىز جولى وسى كەنسىن ايتادى. «سوندىقتان ساۋىعىپ كەتۋ ئۇشىن، جاساعان كۇنالارىڭدى بىر-بىرىگە ايتىپ موينىداپ، ئىبر-بىرىك ئۇشىن سىنىڭدار» (10).

ئىزىدى قايىتا ئۇ قايىتا جەڭە بەرەتسن سول ئىبر قاتتى از عرۇدان شىنەمەنەن قۇتلىعىڭىز كەلەدى مە؟ قۇدايدىك ازاتىسى قاراپايمىم جولىمەن كەلەدى. مۇنى باسپ، تىعىندامامى قايىتا بۇل جايلى بىرەۋگە اشىپ ايتىڭىز! ونى تىقىپاڭىز قايىتا باسقا بىرەۋگە ايتىڭىز! سەزىمەدە رىڭىزدى اشىپ ايتىڭىز، ئىزەمەدە لە باستايىسىز.

ئىز بىز اۋىرتىپالىعىمىزدى تىققان سايىن ول كۇشەيە بەرەدى. ما سەلەلەر قاراڭىلىقتا ئىسىپ، ئۇغايا بەرەدى، ئىبراق شىندىقتىڭ نۇرىندا ولار ئۇرسىپ كىشىرەيىپ قالادى. ئىزىدىك اۋرۇمىزىدىك تامىرى دال ئىز جاسىرىپ قويغان نارسەلەرددە بولادى. سوندىقتان ماسكاڭىزدى شەشىپ تاستاپ ئۆزىڭىزدى كىرىشكىسىز هتىپ كورسەتۈگە تىرسىپاڭىز. وسلاي ازاتىققا بەت بۇرىگىز.

28

بۇل ئوشىن ۋاقت قاجەت

«ار-ئارسەنىڭ وز ۋاقتى بار، جانه اسپان استىنداعى ار ئىستىك وز
مەرزىمى بار»

• ككل 1:3

«وەزىرلەرىڭىدە يىگى ئىسىن باستىغان قۇدايدىك ونى جالعاستىرا
بەرپ، ئاسىح قايتا ورلار كۈنگە دەيىن تولىقتايى اياقتايتىنىسا
كامل سەنەمن».»

• فىل 1:6

رۇحانىي وسوئى ئوشىن توتەلەي جول جوق .

• بىزدىك ھر جەتىپ ھىسىزلىق ئوشىن كۆپتەگەن جىلدار قاجەت جانه
جەمىستىك تولىق پىسۋى ئوشىن جىلدىك بىر مەزگىل ۋاقتى قاجەت.
قۇداي رۇحنىڭ جەمىستەرنىڭ جەتلىق ئوشىن دە شىن مانىنده ۋاقت
قاجەت. يىساعا وقسas مىنەز- قۇلىق اسىعىستا، اياقاتىي پايدا بولمايدى.
ادامنىڭ تاندىك وسىپ- جەتلىقى سياقتى رۇحانىي وسوئى ئوشىن دە،
ۋاقتى كەرەك.

• سىز بىر جەمىستى تەز پىسىرگىتىز كەلسە، سىز ونىڭ ئامىن
جوعالىتىپ الاسىز. امەرىكادا قىزاندى (توماتو) كوبىنەسە شىكىدەي جۈلىپ،
جىناب الادى، وسىلاي بولغاندا ولار دۇكەندەرگە تاسىمالداڭ ۋاقتىنىدا

ه زىلىپ قالمايدى. جانه دۇكەنگە جەتكىزلىپ، ساتۋا شىعارار الدىندا قىزاندارعا كومىر قىشقىل گازىن شاشىپ، بىردهن قىزىل ئۆستى تىپ جىبەرەدى. وسى گازىبەن و گىدەلگەن قىزاڭداردى جەۋگە بولادى، الايدا ولارىدىك ئامى شىنايى باقشادا و سكەن قىپ-قىزىل بولىپ باياۋ ئېسپ جەتىلەتسن قىزاننىڭ دامىمەن سالىستىرۇغا ھەممىكىن ھەممىس.

ئېز قالايشا تەز و سىسىم ھەكىن دەپ ۋايىمىدىمىز، ال قۇدای بولسا ئېزدىك قانشالىقتى مىقىتى بولىپ و سەتىنلىكىنگە كۈڭلۈ بولەدى. قۇدای ئېزدىك و مىرىمىزگە ماڭگىلىكتىك تارازىسىمەن قارايدى، سول سەبەپتى ول ھەش اسىقپايدى.

لەين ادامىس رۇحانى ئەسوچ جولىن ھەكىنىشى دۇنييە جۇزىلىك سوعىس ۋاقىتىنداعى تىنىق مۇھىيت ارالدارىن قۇتقارۇ جو سپارىسمەن سالىستىرادى. الدىسەن ولار ارالدىك «توبىراعن جۇمسارتادى»، ياعنى بومبالار مەن ئارئۇرلى قوپارعىشتار ارقىلى جاۋا اسکەرنىڭ مىقىتى تۇراقتارىن قىراتادى، كەلھىسى قادامدا، تەڭز جاياؤ اسکەرلەرنىڭ شاعىن توبى ارالدىك ئېز جاعالاۋىندا كىشكەنە عانا جەرگە ئۆز تۇراقتارىن قويادى. سوپتىپ وسى تۇراقتارىن نىعايىتىپ العاننان كەيىن ولار كەلھىسى ئېز جەردى باسىپلىپ، وسلايىشا از عانا جەردى جاۋلای و تىرىپ، بىرىتىنەپ بۇكىل ارالدى باسىپ الادى دا، سول ارالدى ازات ھەندى. الايدا وسى ازات متۇ جولىنداعى شايقاتاردا لاڭ كۆپ شىعىنغاۋ شىرايدى.

ادامىس مۇنى ادامىنىڭ ماسىككە كەلۋىنە ۋىقساتادى. ئېزدىك و مىرىمىز يىساعا ارنالماس بۇرسن، ماسىح كەي جاعدايلاردا ئېزدىك و مىرىمىزگە ئار ئۇرلى قىيىندىقتاردىك كەلۋىنە رۇقسات تىپ، «جەردى جۇمسارتادى». يىسا كەلىپ ھىسىكتى قاقيقان ۋاقىتتا كەيپىر ادامدار و عان ھىسىك اشادى، ال كەيپىرەۋلەرى و عان قاسارسىپ، قاتايىپ تۇرسپ الادى. كەيپىر جاعدايلاردا يىسا مۇنداي ئېز ادامدارعا كەلىپ: «منە، مەن ھىسىكىنى بومبالاپ تۇرمىن» دەپ ايتادى.

«ومرىڭىزدى يساعا ارناعان ۋاقتتا قۇدای ئىزدىك ئىزدىك كىشكەنە بولىگىن جاۋلاب الادى. مۇمكىن ئىز ئىزدىك تولىعىمەن وعان ارنادىم دەپ ويلاغان بولارسىز، اليدا ئىزدىك ئىزدىك سىزگە ئىپتى بەيمالىم جاقتارى كوبەكەسىن ئىز ئىزدىك ئىزدىك سىزگە ئىز قۇدایغا ئىزلىقلىقى ئىزنىڭ ئۆزى جامان دەمەس. يسا ئاسىح ئىزدىك بولىگىن عانا ارنايىسىز. مۇنىڭ ئۆزى جامان دەمەس. يسا ئاسىح ئىزدىك ئىزلىقلىقى ئەمەن بولىگىن يەمدەنە سالا، بىرتىندهپ-بىرتىندهپ ئىزدىك ئىزلىقلىقى ئەمەن شايقاستاردا كەزدەسىپ جاتادى، ئىزلىقلىقى ئەمەن جولدا قىيىشلىقتار مەن شايقاستاردا كەزدەسىپ جاتادى، ئىزلىقلىقى ئەمەن جەڭىسکە جەته رىنە سەنەمىسىز. قۇدای «ومىرلەرىڭىدە يىگى ئىسىن باستايان قۇدایدىك ونى جالعاشتىرا بەرسى، ئاسىح قايتا ورالار كۈنگە دەيىن تولىقتاي اياقتايتىنىنا كامىل سەنەمن» دەپ ۋادە دىتكەن. (1)

شاکىرت بولۇ - يساعا ۇقساسم بولىپ وزگەرۇ جولى بولىپ تابىلادى. قۇدای ئوزى «وسلالىشا ئارسىز بىرگە قۇدایدىك رۇحانى ئۇلىنا سەنېپ، ونى جاقىن ئىللۇ ارقىلى ئاسىحتىك كەمەلدىگىنە ساي كەلەتسىن ئىزلىقلىقى ئەمەن قاۋىم بولماقىپىز» دەيدى. (2) ماسىحكە ۇقساسم بولۇ - بۇل ئىزدىك تاعدىرىڭىز، اليدا ئىزدىك بۇل ساپارىڭىز ئىزلىقلىقى جالعاصادى.

ئىزدىك بایقاغانىمىزداي، بۇل ساپار ئۇشىن سەنۋە كەرەك (سيىنۇ ارقىلى)، دەنهنىڭ بىر بولىگى بولۇ كەرەك (قاۋىم ارقىلى) جانە يساعا ۇقساسم بولىپ وزگەرۇ كەرەك (شاکىرت بولۇ ارقىلى). ار كۈنى قۇدای سىزدەن كۇتەتنى - كىشكەنە بولسىن يساعا ۇقساسم وزگەرۇ. «جاڭا بىزگى بولمىسىقا يە بولىڭدار» (3)

بۇگىنگى كۇندە ئىز تەز ارادا ناتىيجە كورگىمىز كەلەدى، ال قۇدایدىك كۆڭىل اۋداراتىنى ئىزدىك مىقتى ئارى تۇراقتى بولا ئۇسۇمىسىز. ئىز ماسەلەمىزدەن لەزىدە-اق قۇتسلا سالىعىمىز كەلەدى. ئىز ۋاخىزداردان، سەھىپىنارلاردان نەمەسە ئىز جاعدايىلارдан ئىزدىك بارلىق ماسەلەرمىزدىك شەشلىۋىن، بارلىق ازىزىلاردان ازات دەتون جانە

ءېزدى ئوش بارىسىندا كەزدە سەتىن قىينشلىقتاردان ازات دەتسە كەن دەپ كۇته مىز. ئىبراق شىنايىيە سەيىھ (رۇحانى ئوش) كۇشتى، ئارى اسەرلى ئىبر جا عادايىدىك ناتىجە سىنده عانا كەلمەيدى. رۇحانى ئوش بىرىتىنده پ جۇزە گە اسادى. «الەندى، ئارىمىز بەتىمىزدى بۇركەمەي، اشىق تۈرددە يەمىزدىك سالتاناتتى ۇلىلىقىنا اينادان كورگەندەي مۇقييات كوز جىبەرەمىز. وسلايشا ول ئىزدى وزىنە ۇقساتىپ، وزگەرتىپ كەلەدى. سول ارقىلى ونسىڭ سالتاناتتى ۇلىلىقى بارعان سايىن كوبىرەك كورىنىس تابادى.» (4)

نەگە سونشا ۇزاق ۋاقت قاجەت؟

ارينە، قۇداي ئىزدى سىرددەن تۇبىھەيلى وزگەرتە سالۋىنا بولار ھدى، ئىبراق ول ئىزدىك باياۋ جەتىلىۋەمىزدى قالادى. يىسا ئۆزىنىڭ شاکىرتتەرنىڭ وسۇنىھ مۇقييات قاراعان. قۇداي يىسرايىل حالقىنا ۋادەلى جەردى جاۋلاب ۋەدى تاپسىرغا لار ۇلکەن تاپسىرمادان شوشمماۋ ئۇشىن مۇنى «بىرته - بىرته سەتە سىن» دەپ بۇيىرىدى. ول ئىزدىك ئەمىرىمىزدى دە بىرىتىنده پ جاۋلاب ۋەدى قالايدى.

نە سەبەپتەن ئىزدىك ئۆسىپ، جەتىلىۋەمىز ئۇشىن سونشاما ۇزاق ۋاقت قاجەت؟ بۇغان بىرنە شە سەبەپ بار.

ئىز وته باياۋ ۇيرەنەمىز. ئىز ئىبر ساباقتى شىنىمەنەن مەڭگە رىپ ۋە ئۇمىز ئۇشىن قىرقى - ھلۇرەت قايتالاۋەمىز قاجەت. ماسەلە اينالىپ قايتا كەلە بەرگەن ۋاقتىتا «مۇنى قايتالاۋەدىك قاجەتى جوق! مەن مۇنى ۇيرەنەپ بولغانمىن!» دەپ ويلايىمىز، ئىبراق قۇداي بىزدەن دە جاقسى بىلەدى. يىسرايىل: حالقىنىڭ تارىخىنا قاراپ، قۇدايدىك بىزگە ۇيرەتەتىن ساباقتارىن قالاي تەز ۇمتىپ قالاتىنىمىزدى جانە ئۆزىمىزدىك ھىكى قىلىقتارىمىزغا ورالاتىنىمىزدى كورەمىز. بىزگە بىرنە شە رەت قايتالاۋ قاجەت.

بىزگە كۆپتەگەن نارسەلەر دەن ارىلۇڭ كەرەك. كۆپتەگەن ادامدار وز ومىرىنىدەگى جەكە نەممەسە باسقا ادامدارمەن بولغان، جانە شەشلىپ

ه مده لئىنە بىرنەشە جىلىداردى قاجەت تەھىتىن ماسەلەلەرىن السپ كەڭىسى بەرەتىن ادامدارعا بارادى دا، «مەنىڭ ماسەلەمدى شەشىپ بەرىڭىزشى. سزبەن سوپىلەسۋىگە ئېرى ساعات ۋاقىتم بار» -، دەپ ايتادى. ادامدار ۇزاق ۋاقتى بويى قاپىق قالغان، تەرك تامىر جايىپ العان ماسەلەنى تەز ارادا شەشكىسى كەلەدى. ئېزدىك جامان ادەتتەرسىز بەن كۆپ ماسەلەلەرسىز ئېرى كۇنىڭىشىندا عانا پايدا بولمادى عوي. دال سولاي و لاردىك ئېرى ساتتە - اق شەشلىۋىن جانە جوپىلۇش كۇتۇ مۇمكىن بولار ئىسىن دەمەس. كۆپتەگەن جىلىدار بويى قىراتلىغاندى اپ - ساتتە قالپىنا كەلتىرەتىن دەشپىرى ئارى، نە دۇعا، نە قاعيىدا جوق. مۇنى قالپىنا كەلتىرۇ ئۇشىن دەڭبەك قاجەت. قۇدایي سوزى مۇنى «ەسكى بولمىستى السپ تاستاپ» «جاڭا ادامنىڭ» بولمىسىن ئۇ دەيدى. ئىز يىسانى قابىلداي سالغان ۋاقتىتا سزگە جاڭا بولمىسىن بەرسىلەدى، ئېراق سولاي بولغانىمىن ئېزدىك بويىڭىزدا ەسكى ادەتتەرىڭىز، قىلىقتارىڭىز، جولدارىڭىز قالدى، مۇنى ەندى السپ تاستاپ، ورنىنا جاڭانى قويۇچىڭىز كەرمەك.

ئېز ۋىزمىز جايىلى شىندىقىڭىز بەتنە كىشىپەيلدىلىكپەن قاراۋىغا قورقامىز. مەن ايتىپ وتىكەنەدىي - شىندىق ئېزدى بوسستانىدىققا شععارادى، الايدا كۆپ جاعدايدا شىندىق بىزگە الدىمەن كۆپ قىيندىق اکەلەدى. ئېز شىندىقىڭىز بەتنە تۈرا قاراپ، ئۆز مىنەز - قۇلقىمىزدىك كەمشىلىكتەرسىن كورۇڭىز كۆرقانىدىقتان ئېز شىندىقتان باس تارتۇ تۇرمەسىندا ئۆمىر سۇرپ جاتىرىمىز. تەك، قۇدایي كەلىپ ئېزدىك كەمشىلىكتەرسىزدى، كۇنامىزدى جانە ئىڭعايسىزدىمىزدى جارىققا شععارضانان كەيىن عانا ئېز سول كورسەتكەن نارسەلەردى جوندەۋگە بايانىسى ارەكەتتى باستاي الامىز. وسى سەبەپتەن كىشىپەيلدىلىكپەن، وقۇغا دەگەن بىلاسپەن جۇرمەسە گىز ئىز ئىز سەپ جەتلە المايىمىز.

وسق (پروتسەسى) جولى كۆپ جاعدايدا اۋىز ئارى قورقىنىشتى بولادى. ەشقاندaiي وسۋ وزگەرسىز بولمايدى، ەشقاندaiي وزگەرسىز قورقىنىشىسىز، شەعنىسىز بولمايدى جانە دشپىرى شەعنى، اجرارا

اوترپالقىسىز بولمايدى. ئاربىر وزگەرسىن بارسىندا ادامدار ئىرسەدەن ايسىلادى. جاڭا جولىمەن ئۇرىپ باستۇرگىز ئۇشىن ھىكى جولدارىڭىز سىزگە نۇقسان كەلتىرىپ جۇرگەن بولسا دا ئىز و زگەرسىن جاساۋدان قورقامىز. بۇل ئىزدىك ئېرىنلىپ قالغان، ئىبراق تۈزىپ كەتكەن اياق كىيىمىمىز سىاقتى، ئىزدىك ھىكى جولدارىمىز دا بىزگە يڭىعايلى بولىپ كورسەدى.

ادامدار کوب جاعدایدا وزده رنیک السیزدیکته رسنه بولا ؤوز
بولیستارس به لگلهمیدی. «مهن ؤبر نارسه بولدرمه سهム جۇره المایمەن»،
«مهنیک قولمنان بۇل قايدان كەلسىن؟» دەپ ؤزىزىدى باسامز. الايدا
بۇلاي ايتۇرىشك تامىرسىدا «دەگەر مەن ونى كەشىرە السام، جامان قىلىعىمنان
ارىسلام، وندا مەن قاندای ادام بولماقىسىن، باسقاشا قالاي ارەكەت دەتۈرم
كەرەك؟» دەگەن ۋايىم جاتادى. وسىنداي قورقىنىش ئىزىدىشك رۆحانىي
وسۇپىڭىزگە ئىلەن كەدەرگى بولادى

ادهتته ر ۋاقت وته كەلە دامىدى. ھىڭىزدە بولسىن، ئىزدىك مىنەز - قۇلقىڭىز ئىزدىك ادەتتەر ىزدىك جىينتىمى. ھەگەر سىزدە مەيرىم، جاقسىلىق جاساۋغا ادەتىڭىز بولماسا، ئىز مەيرىمىدى اتانا المايسىز. ھەگەر سىزدە ار كەز شىندىقتى ايتۇ ادەتى بولماسا ئىز ادال ادام اتانا المايسىز. ئۆزىنىڭ اىيەلينه ۋاقتىن كوب بولگەندە سەنىمىدىلىك ساقتاتىن كۈيەۋدى سەنىمىدى كۈيەۋ دەپ ايتا الامىز، ئىزدىك ادەتتەر ىزگىز ئىزدىك مىنەز ىزگىزدى كورسەتەدى.

یساعا (ماسحکه) و قساس منهز - قُولِسقْتى دامستۇدىڭ تەك ئېرىپ عانى جولى بار - ئىسىز مۇنى دا عددىغا اينالدىرۇيىڭىز كەرەك جانە بۇل ئۇشىن ۋاقىت قاجەت. اياقاستى پايدا بولا سالاتىن ادەت بولمايدى. پاۋىسل تىمۇتەدەن «وسلاردى ورسىداپ، وزىڭدى سوغان ارنا؛ ئارى دە بۇدان سەنىڭ ئالىغا سۇئىڭدى كورەلسىن» دەپ وتنىگەن بولاتىن. (5)

هگه‌ر سز بير نارسنه‌ني بيرنه‌شه واقعیت قایتا‌لای به رسه‌گيز، سز

سول سته مامان بولیپ الاسز. قایتالاۋ - منه ز - قۇللىقتىڭ اناسى. منه ز - قۇللىقتى قالپىتاستىرۇدالى ادىستەر كوبىنەسە «رۇحانى ساباقتار» دەپ اتالادى. جانە منه ز - قۇللىقتى قالپىتاستىرۇ ئۇشىن كومەك بولاتىن كۆپتەگەن كۈشتى كىتاپتار بار.

اسعقولىنى بولماشى

رۇحانى ئۇسو جولىندا ئىز قۇدایمەن بىرلەسىپ ارىھەت دەتە الامز.

ئىپتى ئىز سەزىنېگەن ۋاقتىتاردا دا قۇدای ئىزدىك و مىرىڭىزدە جۇمىسىن جۇرگىزۇدە دەپ سەنگىز. كەيىر ۋاقتىتاردا رۇحانى ئۇسو كىشكەنە عانى قادامدارمەن جۇرەتسىن بایاۋ ئىس بولادى. بىرتىنده پ جاقسىز ناتىجەلەر كەلەدى دەپ كۇتىڭىز. قۇدای ئۇزىزى «ار - نار سەنىڭ ئوز ۋاقتى بار، جانە اسپان استىندالى اىر ئىستىك ئوز مەرزىمى بار»، - دەيدى. (هككىلە. 3:1) ئىزدىك رۇحانى و مىرىڭىزدە دە مەرىزىمەر بار. كەيىر ۋاقتىتاردا ئىز تەز ارادا ئۇسو جولىندا ئىز بىر ناتىجەگە جەتەسىز (بۇل كوكىتمە)، سوسىن تۇراقتىلىق پەن سىناق ۋاقتىتارى كەلەدى كۇز بەن قىس).

ال ئىزدىك و مىرىڭىزدەگى عاجاپ ارقىلى و زگەرسە كەن دەگەن ماسەلەلەر، ادەتتەر، ارىينە عاجاپ بولسا كەن دەپ دۇعا ئىۋا جاقسىز، ئىبراق دەگەر جاۋاپ بىرتىنده پ كەلەتسىن و زگەرسىتەر ارقىلى كەلەتسىن بولسا كۆڭلىكىز تۇرسىپەسىن.

ۋاقتى وته كەلە، قالپىتى سۇدىك اعسى دەكتى دەگەن جار تاستى ويادى جانە ئۆلکەن تاستاردى ئۇساق قۇمۇغا اينالدىرادى، ۋاقتى وته كەلە كىشكەنە عانى و سكىن ئۆلکەن، ئۇزىندىسى ئۇزۇز مەتر بولاتىن سەكۈويا اعاشىنا اينالادى.

داپتەرالىپ، وتكەن ساباقتارىڭىزدى جازىپ ئۇرۇڭىز. بۇل كۈندەلىكتى بولاتىن و قىيعالاردى ھەمس، تەك ئۆزىڭىز وتكەن ساكىقا قتاردى

جازاتىن داپتەر. قۇدایىدىك سىزگە ئوزى جايلى، ئىسىز جايلى، باسقالار جايلى، قارىم-قاتىناستار جايلى تاعى باسقالار جايلى ئۇيرەتكەن ساباقتارىن جانە بۇغان بايلاقنىستى ئوز ويلارىڭىزدى جازىپ ئۇرۇشكىز. مۇنى قايتالاپ، دىستە ساقتاۋىڭىز ئۇشىن جانە باسقا ۋېرپاقتارغا جەتكىزەشكىز ئۇشىن جازىپ ئۇرۇشكىز. (6) ساباقتاردى قايتا-قايتا ئۆتۈمىزدىك سەبەبى ئىزدىك ۋەشتاشاقتىدىمىز. جازىپ قويغان ساباقتاردى قايتالاۋ ارقىلى ئىسىز كۆپتەگەن قىينىشلىقتار مەن ۋايىمىداردى اينالىپ وته الاسىز. قۇدایي سۈزى بىللاي دەيدى: «سول سەبەپتى ئىز بەتتەگەن باعتىمىزدان اۇتىقىپ كەتپەۋىمىز ئۇشىن ئاسىح تۇرالى ھستىگەنىمىزگە مىقتاپ دەن قويۇمىز كەرەك» (7)

قۇدایعا جانە وزىڭىزگە شىدامدىلىقىپەن قاراڭىز. ومىرە ئىزدىك كەزدە سەتىن ئىبر قىينىشىمىز - قۇدایىدىك بەلگىلەگەن ۋاقتى مەن ئىزدىك بەلگىلەگەن ۋاقتىمىز بىر-بىرىنە سىرەك ساي كەلەدى. كوب جاعدايدا قۇدای اسىقپايان بولسا دا، ئىز اسىعىپ جۇرەمىز. ومىرىڭىزدە جەتسىتىكتەرگە باياۋ جەتىپ جاتىرسىن دەپ ۋايىمىداۋىڭىز مۇمكىن. ھىشكىزدە بولسىن قۇدایي ھش ۋاقتىتا اسىقپايدى، ول ارقاشان ۋاقتىندا سىتەيدى. ول ئىزدى مائىگىلىكتەگى ورنىڭىزغا دايىنداؤ ئۇشىن ئىزدىك بۇكىل ئەمر بويىنى ۋاقتىڭىزدى قولدانادى.

قۇدای سۈزىنە ادامداردىك مىنەز-قۇلىقتارىن دامىتۇ ئۇشىن قۇدای ۋۇراق ۋاقتىن قولدانغاننى كورسەتەدى. اسەرەسە جەتەكشىلەردىك ومىرىنەن ول سولاي سىتەگەن. مۇسانىڭ مىنەزىن دامىتۇ ئۇشىن ول سەكسەن جىل قولداندى، مۇنىڭ قىرىق جىلى ئوشول دالادا وتكەن. مۇسا 14600 كۈن بويى «مەنىڭ ۋاقتىم قاشان كەلەر؟» دەگەن سۇراق قويۇمەن ئۇرۇدى.

بۇگىنگى كۇنگى كىتابىتاردىك تارتىمىدى اتاؤلارىنى قارماستان، سولاردىك شىننە «ئەسۋەدىك دەك وئىاي جولى» نەمەسە «تاز ارادا كىيەلى بولسى شىعۇدىك قۇپىالارى» دەگەن ھشىبر كىتاب جوق. قۇدایعا ساڭراۋ قولاقتى ئەسرىپ شىعارۋ ئۇشىن ئىبر ئتون عانا جەتكىلىكتى، ال مىقتى ھەمن

اعاشن ئوسرسپ جهتىلىرىۋ ئوشىن، ول جۇزدەگەن جىلداردى قولدانادى. قىينشلىقتارمەن ئولكەن تولقىنداردىڭ اراسنان ۋلى جاندار ئوسرسپ شىعادي. وسۋ بارسىندا شىدامى بولىڭىز. جاقىپ بىلاي دەپ اقىل بەرەدى: «تەك تۈزىمىلىكتەرىشك ئىس جۇزىندە سوڭىنا دەيسن جەتۋىگە ئىيىس، سوندا سەندەر رۇحانىي جاعنان تولىقتايى جەتلىسىپ، ھېشىر كەمشىلىكتەرىشك قالمايدى». (8)

كۆڭلىڭىز تۇسپىسىن. ابباقۇق «قۇدaiي باياۋ ارهەكتەتىپ جاتىر»، - دەپ قايىغىرسپ، كۆڭلى تۈسکەن ۋاقتىتا قۇدaiي وغان سوپىلەپ بىلاي دەدى: «ويتكەنى بۇل حابار بەلگىلى ئىبر ۋاقتىتا عانا سىكە اسىپ، ورىندالاتىن كەزىنە مەڭزەيدى. ول وتسرىك بولىپ شىقىپايدى. ورىندالۇنى كەيىنرەك بولسا دا، ونى كۇت، ول مىندەتتى تۇرده سىكە اسىپ كەشەۋىلەمەيدى» (9)

ھەگەر قۇدaiي باياۋ سستەپ جاتسا، ول ئىسىزدى تاستاپ كەتتى دەگەندى بىلدىرمەيدى. ئى قانشالىقتى ئجۇرۇم كەردك دەپ ۋايىمداماي، قايتا قانشاما جولدى ئجۇرسپ تاستاغانىڭىز جايىلى ويلەڭىز. مۇمكىن ئىسىز بولىغىز كەلگەن جەرگە ئى جەتپەدىڭىز، الىدا ئىز بۇرۇڭىنى ورىنىڭىزدا قالىسپ قويىمادىڭىز. بىرنەشە جىل بۇرۇن ادامدار «شىقىمبجاا...» دەگەن ارىپتەرى بار القانى (زناچوكتى) تاھۇدى ۋناتاتىن. بۇل ارىپتەرىدىك ماعنىسى «شىدامى بولىڭىزشى، قۇدaiي مەنىڭ بويىمىداعى جۇمىسىن ئى اياقتامادى» دەگەندى بىلدىرەدى. قۇدaiي ئىسىزدىك بويىمىزداعى جۇمىسىن ئى اياقتامادى، سول سەبەپتى، العاقاراي ئجۇرۇدى توقتاتياڭىز. ئىپتى ۋۇڭ دا باياۋ جۇرسىمەن نۇحتىڭ كەمەسىنە جەتە العان، سەبەبى ول ھەش بەرىلمەستەن تىرسىتى.

جىرماسەگىزىنىشى كۇن
و مىرىلىك ماقساتىم جايلى و يىلانق.

ويلاندىرار شىندىق: رۇحانىيە و سۈچ جولىندا توتە جولدار جوق.

جاتتاڭعا ارنالغان ايات: «ومىرلەرىڭدە يىگى ئىسىن باستاغان قۇدايدىك
ونى جالعاسترا بەرسىپ، ئەناسخ قايتا ورالار كۇنگە دەيسىن تولىقتاي
اياقتايىتىنسىنا كامىل سەنەمن» (فېل. 6:1)

ويلانقعا ارنالغان سۇراقتار: مەنىڭ رۇحانىيە و سۈۋىمىنىڭ قاي سالاسىندا
كوبىرەك شىدامىدى ئارى قايتپاس بولۇشم كەرەك؟

سىزگە بەرلىگەن تاپىسىرمانى قابىلدادۇ.

«بىز يسا ماسىحىپەن بىرگە جۇرىپ، يىگى سىتەر جاساڭ ئۇشىن
جاراتىلىدىق؛ وسىنى ورىنداؤمىزغا قۇدایي الدىن الـ
جاعدایي تۈعزىدى.»

(هـ 10: 2)

«ماغان تاپىسىرعان ئىسىڭدىي اياقتاپ، جەردە ۋەلىلىعىڭدى كورسەتتىم»
(جوغان 17: 4)

«تسىز جەر بەتىنە تارىحقا ۋەلس قوشۇ ئۇشىن، وزگەرسى اكەلۋ ئۇشىن
جىبەرلىدىكىز. ئىز جاي عانا شىپ-جەپ، تىنسىلىپ، ورسىلىپ قانا
قوياتىن تۇتىنۋىشى بولۇ ئۇشىن جاراتىلىغان جوقسىز. قۇدایي ئىسىزدى ئۆز
ئەمىرى ارقىلىي وسى جەرگە بىر وزگەرسى اكەللىسىن دەپ جىبەردى.
كۆپتەگەن كىتاپتار وسى ومىرددەن قالايشا كوب «پايدا» الۋ جايلىي جازادى،
ئېراق قۇدایي ئىسىزدى بۇل ئۇشىن جاراتىپادى. ئىز جەر بەتىنە (ومىرددە)
الۋ ئۇشىن عانا ھەممە، سونىمەن قاتار ئۆز ۋەلسىگىزدى قوشۇ ئۇشىن
جاراتىلىغانسىز. قۇدایي ئىسىزدىك بىر نارسەلەردى قايتارىپ بەرۋەتكىزدى
كۇتەدى. بۇل ئىسىزدىك ومىرىتەتكىزگە ارنالغان قۇدایىدىك تۈرتنىشى ماقساتى
جانە بۇل ئىسىزدىك «قىزىمەتتىكىز» دەپ اتالادى. قۇدایي سوزى سىزگە بۇل
جايلى تۈسۈندرەدى.

«ئىز قۇدایغا قىزمەت ھىۋ ئۇشىن جاراتىلىغانسىز. قۇدایي سوزى،
«بىز يسا ماسىحىپەن بىرگە جۇرىپ، يىگى سىتەر جاساڭ ئۇشىن جاراتىلىدىق؛
وسىنى ورىنداؤمىزغا قۇدایي الدىن الـ جاعدایي تۈعزىدى» دەپ ايتادى. (1)

بۇل «يىگى سىتەر» ئىزدىڭ قىزىمەتتىڭىز. ئىز باسقالارغا قىزىمەت دىكەن ئېرى كەزدە - ئىز قۇدايغا قىزىمەت دىتە ئىز (2) جانە ئىمىرىتىزدىڭ ئېرى ماقساتىن ورىندايىسىز. كەلسى دىكى تاراۋۇدا قالايشا قۇداي مۇقىيات بولىپ، ئىزدى وسى ماقسات ئۇشىن بەيىمەتچى ئاراقانىنى بايقايتىن بولاسىز. قۇدايدىك يەرەمياغا ايتقان ئوزى سىزگە دە ارنالغان شىندىق. «سەنى ئانڭىشك قۇرساعىندا قالپىتاسترماس بۇرسىن مەن سەنى جاقىن تانساعانىنى، جانە حالىقتار ئۇشىن پايىمامبار دىپ تايعاينداپ، دەركىشە بەلگىلەپ قويىدىم» (3) ئىز جەر بەتىنە دەركىشە ئېرى تاپىسرمانى ورىنداؤغا جىبەرلىدىڭىز.

ئىز قۇدايغا قىزىمەت دەۋ ئۇشىن قۇتقارىلدىڭىز. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «قۇداي ئىزدى قۇتقارىپ، وز حالقى رەتىنە قاسىيەتتى ئىمىرى سۈرۈگە شاقىرىدى؛ مۇنى جاساعان يىگى سىتەر سىزگە بولا دەمەس، ئۆزىنىشك ماقساتى مەن راقىمى بويىنشا سىتەدى؛» (4). قۇداي ئىزدى ونىڭ «كاسىيەتتى قىزىمەتتىن» سىتەي ئۇنىڭىز ئۇشىن ازات دىتى. ئىز قىزىمەت دەۋ ارقىلى قۇتقارىلغان جوقىسىز، اليادا ئىز قىزىمەت دەۋ ئۇشىن قۇتقارىلدىڭىز. قۇدايدىك پاشالىنىدا جەكە ئىزدىڭ ورىنىڭىز بار، ماقساتىڭىز بار، ئولنىڭىز بار جانە اتقاراتىن قىزىمەتتىڭىز بار. بۇل ئىزدىڭ ومىرىتىڭىزگە ئۆلکەن ماعىنا بەن قۇن بەرەدى.

بىزگە قۇتقارىلۇ بەرۋ ئۇشىن يسا ئۆزىنىشك ئىمىرىن قۇربان دىتى. قۇداي ئوزى بىزگە: «يەمىز سەندەرگە ئۆلکەن قۇن تولەپ، كۇنانىڭ قۇلدىنىغان ازات دىتى. دەندەشە دەندەلەرىگەن قۇدايدىك داڭقىن ارتىتىرىڭدار!»، - دەپ ايتادى. (5) بىز قۇدايغا ئۆزىمىزدىڭ كۇنانىمىزدى سەزىنگەندىكتەن، قورقاندىقتان نەمەسە مىنەت بولغاندىقتان سىيىتبايمىز، قايتا ئىز ونىڭ بىزگە جاساعان مول جاقسىلىنىقا قۇغاندىقتان، رىزا بولغاندىقتان قىزىمەت دەتمىز. ول ئىزدىڭ ئىمىرىمىز ئۇشىن قۇن تولەپ، ئىزدى ئۆز مەنىشىگى دىتى. ونىڭ قۇتقارۋۇنىشك ارقاسىندا ئىزدىڭ وتكەن ئىمىرىمىز كەشىرىلىدى، بۇگىنگى كۇنگى ئۆزىمىزدىڭ مان-ماعىناسى بار،

ال بولاشاعيمىز ئقاۋىپسىز. وسى شەكىسىز يېڭىلىكتەردىڭ ماغاناسىن تۇسىنگەن پاۋىل بىلاي دەپ ايتقان: «سونىمەن باۋرلاستارىم، بىزگە وسىنداي مول مەيرىمىن توکىكەنى ئوشىن وزدەرىڭدى قۇدaiي جولىنا ارناؤغا شاقىرامىن. و مرلەر رىشك قۇدaiيغا ئۇنامدى، تولىقتاي باعشتالغان، ئىرىق قۇربانىدىتاي بولسىن: وغان لايىقتى قىزمەت كورسەتتۈلەر رىشك وسى بولادى.» (6)

جوحان ونى: «بىزدىڭ باسقالارعا سۇيىسىپەنىشلىكپەن قىزمەت ھتۈمىز بىزدىڭ شىنىمەن قۇتقارىلىغانىمىزدى كورسەتەدى» دەپ وۇرەتكەن. ول: « وزىمىزدىڭ رۆحانىي ولىلەردهن تىرىلەرگە اينالغانىمىزدى بىلەمىز، سەبەبى باۋرلاستارىمىزدى سۇيىھىمىز»، - دەپ ايتقان (7). دەپ مەنىڭ وسىمىمەدە باسقا ادامدارعا دىش سۇيىسىپەنىشلىك جوق بولسا، باسقالارعا قىزمەت ھتۈگە دىش تىلىك جوق بولسا، وندامەن تەك وز قامىمىدى ويلاتىن اداممىن. دەگەر وسلىي بولغان بولسا مەن وزىمە «شىنىمەن يسا مەنىڭ ومىرىمەدە بار ما؟» دەپ سۇراق قويۇشم كەرەك. قۇتقارىلىغان جۇرەك باسقا ادامدارعا قىزمەت ھتۈدى قالايتىن جۇرەك بولىپ تابىلادى.

قۇدaiيغا قىزمەت ھتۈچۈندا كۆپتەگەن سەنۋىشلىك «قىزمەت» سوزىن قاتە تۇسىنەدى. كۆپتەگەن ادامدار «قىزمەت» دەگەن سوزىدى ھستىگەنده، ولار باعۋىشلار، كاسىيەتتى قىزمەتكەرلەر، ئىنسىي وقۇۋ ورنىس وقسپ بىتىرگەن قىزمەتكەرلەر دەپ ويلايىدى، ئىبراق قۇدaiي وزىنىڭ وتباسىنداعى ادامدى قىزمەتشى دەپ اتايىدى. قۇدaiي سوزىنده قىزمەتشى، قىزمەت ھتۈ سوزدەرى ئىبر ماغىنائى بەرەدى. دەگەر سىز ئاسىحشى بولساڭىز، سىز قىزمەتشىسىز جانە سىز قىزمەتشى بولساڭىز، سىز باسقالارعا قىزمەت ھتۈنگىز كەرەك، ياعنى شىن مانىنده باسقالارعا كومەك بەرۋىڭىز قاچەت.

يسا پەتىرىدىڭ اوپرسىپ جاتقان قايىن دەسىن ھەمدەگەننەن كەيىن، «ايەل ورنىان تۇرسىپ، ولاردى كۇتسىپ، قىزمەت ھتە باستادى» (8)، وسلىيشا ول ھەمدەلگەننە قۋانا وترسىپ، قىزمەت ھتتى. بىزدىڭ دە

اره که تسمیز و سلای بولۇقى كەرەك. ئىز باسقالارغا كومەك بەرق ئۇشىن
مەدەلگەنىز. ئىز زىمىز باتا بولۇقىمىز ئۇشىن، قۇداي ئىزدى باتاھتى.

«نەلىكتەن قۇداي ئىزدى ونىڭ راحىمىن قابىلداعان ۋاقتىتا-اق
اسپانعا السىپ كەتپىيەيدى؟ نە سەبەپتەن ول ئىزدى وسى ازغان دۇنييەدە
قالدىرسىپ قويىدى؟» دەگەن وي سىزگە كەلمەپ پەھدى؟ ول ئىزدى بۇل
دۇنييەدە ونىڭ ھركىن، ماقساتىن ورىنداؤمىز ئۇشىن قالدىرسىپ كەتى. ئىز
قۇتقارىلىغانان كەيىن قۇداي ئىزدى ئۆز ماقساتتارى ئۇشىن قولدانۇدى
كۈزدەدى. قۇداي ئۆزىنىڭ قاۋىمىندا ئىز ئۇشىن ئېرىقىزىمەتتى دايىندىپ
قويىغان جانە سىزگە وسى الەمەدە جۇرگەندە سىتەۋ كەرەك تاپسىرما
بەلگىلەنگەن.

ئىز قۇدايغا قىزمەت ەتۋىگە شاقىرىلىدىڭىز. بالا كەزىكىزىدەن بەرى
ئىز قۇدايدىك شاقىرۇنى تەك باعۋىشلار، ھمشىلەر، تاقۇالار جانە تاعىى
باسقا دا تولىق ۋاقتىن قاۋىمما ارنىغان ادامدار عانايى بولا الادى دەپ
وپلاغان بولارسىز. ئىراق قۇداي سوزىنەدە ئاربىر ئامىسىحشى قىزمەت ەتۋىگە
شاقىرىلىغان دەيدى (9). ئىزدىك قۇتقارىلىۋا شاقىرىلىۋەنگىزدىك شىنندە
ئىزدىك قىزمەت ەتۋەنگىزگە شاقىرۇ بار. ئىزدىك جۇمىسىڭىزغا، جۇمىس
دارە جەڭىزگە قاراماستان، تولىق ۋاقتىسىق ماسىحشىلىك قىزمەتكە
شاقىرىلىغانسىز. «قىزمەت ەتپەيتىن ئامىسىحشى» دەگەن ئوز ئامىسىحشى
دەگەن تۇسنىكە مۇلەدە ئىلەسپەيدى.

قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى «قۇداي ئىزدى قۇتقارىسىپ، ئۆز حالقى
رەتىنندە قاسىيەتتى ئۆمىر سۇرۇڭە شاقىرمىدى؛ مۇنى جاساعان يىگى
سىتەر سىزگە بولا دەمەس، ئۆزىنىڭ ماقساتى مەن راقىمى بويىنشا سىتەدى»
(10) قۇدايدىك سىزگە بەرگەن قابىلەتسىن قولدانىپ، باسقا ادامعا كومەك
بەرگەن ارۋاقتىتا ئىز ئۆز قىزمەتىڭىزدى ورىندايىسىز.

قۇداي سوزىنە «ەندى سەندرە ونىڭ مەنىشىگىسىگىدەر. سوندىقتان
قۇدايغا قىزمەت ەتىپ، رۇحاتى جەمەس بەرە لاسىڭدارىز» دەپ جازىلىغان

(11). قۇدایدیك قىزمهتىنە قانشا ۋاقتىڭىزدى ارناؤ داسىز؟ قىتايداعى كەيىر قاۋىمىداردا سەنۋىشلىرى جاڭادان كەلگەن سەنۋىشى ادامى «ەندى يىسانىڭ باسقا لاردى كوره ئۇنى تاعى ەكى كوز بار، باسقا لاردى تىڭدەي ئاتىن تاعى ەكى قۇلاغى بار، باسقا لارغا كومەكتە سە ئاتىن تاعى ەكى قولى بار جانە باسقا لاردى سۈيە ئۇنى ھۇشىن تاعى ئېرى جۇرەگى بار» دەگەن سوزدەرمەن قارسىي الادى ەگەن.

«سىز باسقا سەنۋىشلىرىگە شىنابىي كومەك كورسەتە ئۆبىڭىز ئۇشىن دە قاۋىمغا قاتىسىپ، قۇدایدیك و تباشىنىڭ ئېرى بولۇشكەن كەرەك. قۇدای سوزىنە «سوئىمەن سەندەر ئەسەتىنىڭ دەنهسى، ئال جە كە دارا ئېرى مۇشەسىسىڭدەر» دەپ ايتلىغان (12). ئەسەتىنىڭ دەنهسىنە ئىزدەك كومەگىڭىز اوادايى قاجەت. ەگەر بۇغان نانبىساڭىز كەز كەلگەن قاۋىمنان سۇراپ كورىڭىز. ارقا يىسىمىزدىك اتقاراتىن ئىسىمىز بار جانە ئارېرى ئىس ماڭىزدى بولىپ تابلاadi. قۇدایدیك الدىندا كىشكەنتىي قىزمهت دەگەن بولمايدى، بارلىق قىزمهتىتەردەك ماڭىزى بار.

دال سولاي قاۋىمدا دا ماڭىزسىز قىزمهت دەگەن بولمايدى. كەيىر قىزمهتىر انق بايقالادى، ئال كەيىرەۋەرلىرى كوزگە كورىنبىيدى، ئېراق بارلىقى دا قۇندى قىزمهتىر. سىرت كوزگە كورىنبىيتنىن، ئارى كىشكەنە قىزمهتىر كۆپ جاعدىلاردا ۇلکەن وزگەرسىتەر تۈدرىادى. مەنىڭ ئۇيمىدەگى ەك ماڭىزدى شام اس بولىمەمەدەگى ۇلکەن شام مەمەس، قايتا مەنىڭ ئۇيقتاتىتىن بولىمەمەدەگى كىشكەنە شام ماڭىزدى. سەببەبىي ول مەن تۈنده تۇرسىپ جۇرگەنە مەنى شالىنىپ قۇلۇۋدان ساقتايىدى. زاتтарدىك كولەمى مەن ماڭىزدىلىلىقنىڭ اراسىندا ەشقاندایي بایلانىس جوق. ئېز ئېرى - بىرىمىزدىك كومەگىمىزگە مۇقتاج بولغاندىقتان، ئارېرى قىزمهت ماڭىزدى بولىپ تابلاadi.

ەگەر ئىزدەك دەنە گىزدىك ئېرى مۇشەسى ئۆز جۇمىسىن توقتاتقان بولسا قاندایي جاعدىي بولار ەدى؟ بۇلاي بولسا ئىز اۋرسىپ قالاسىز. بارلىق دەنە گىز قىنالادى. ئىزدەك بويىڭىزداعى كوك باۋىرىڭىز ئۆزى ئۇشىن عانا

ءومسر سۈرۈگە شەشىم قابىلداب: «مەن شارشادىم! مەن بۇكىل دەنهگە قىزىمەت دەتكىم كەلمەيدى! مەن ئېرى جىلدىق دەمالىسقا شىققىم كەلهدى، ئېرى مۇشە مەن ئۈشىن جۇمىس اتقارا بەرسىن!» دەپ ايتار بولسا نە بولارسە لەستەتىپ كورىڭىزشى. بۇلاي بولسا ئىزدىك دەنەڭىز ئىلىپ قالادى. بۇگىنىڭى كۇندە قاۋىمدارداعى ماسىحشىلىرى قىزىمەت دەتكىسى كەلمەگەندىكتەن مىڭدەغان قاۋىمدار ئىلىپ بارا جاتىر. ولار سىرتتان باقلاعان كورەرمەندەر دەھى و تىرادى، ال دەنە بولسا قىنالۇدا بولادى.

سىزگە قۇدایغا قىزىمەت دەۋىت و سېيەت دەلىگەن. يىسا دەش قاتەلە سېيەستەن، «كەرسىنىشە، قايىسىڭ ئۆلى بولعىسى كەلسە، سول وزگەلەرىڭە قىزىمەت دەتە بەرسىن، قايىسىڭ دەك باستىلارىڭ بولعىسى كەلسە، سول سەندەرگە قول سېيەتىسى قىزىمەتە دەتە بەرسىن!» - دەپ ايتقان (13) قىزىمەت دەۋىت ماسىحشىلىرى ئۈشىن «ستەسەم دە بولادى، سستەمەسەم دە بولادى» دەيتىن نەمەسە «ۋاقىتىم قالىپ جاتسا سستەرمىن» دەيتىن ئەس دەمەس. يىسا «قىزىمەت دەۋىت ئۈشىن» جانە «بەرۋ ئۈشىن» كەلدى جانە ئىزدىك بۇل دۇنييەدەگى ئۇمىرىڭىز وسى دكى سوزدىك كورىنىسى بولۇرى قاجەت. قىزىمەت دەۋىت مەن بەرۋ قۇدایيدىك ئىزدىك و مىرىڭىزگە بەلگىلەنگەن ئورتىنىشى ماقساتىنىڭ جىينتىسى بولىپ كەلهدى. تەرەزا انا «كىيەلى ئۇمىرىدىك ماعنىسى - قۇدایيدىك ئىسىن قۋانىشىپەن سستەۋ بولىپ تابىلادى» دەگەن دەنەن.

يىسا رۇحانى ئۇسۇرىدىك ئۆزى سوڭىعى ماقسىسات دەمەس دەپ ئۇيرەتتى. دەسەيۇ قىزىمەت دەۋىت ئۈشىن قاجەت. ئېز بەرۋ ئۈشىن رۇحانى و سەمىز. كوبىرەك ئۇيرەنە بەرۋىدىك ئۆزى جەتكىلىكىسىز. ئېز بىلەتىن نارسەلە رىسمىزدى جانە سەنىمىزدىك ماعنىسىن و مىرىمىزىدەگى سى - ارەكەتتەر ارقىلى كورسەتۈمىز كەرەك. ئىزدىك بويىمىزغا ئىنگەن ئېلىم مەن سەزمىدەر ئىزدىك بويىمىزدان سى - ارەكەت رەتىنە كورىنىس تاۋىپ، سىرتقا شىقىپاسا ولار ئىزدى ۋايىمغا باتىرادى. قىزىمەت دەتىپەي تەك و قىي بەرۋىدىك ئۆزى رۇحانى تىمعىرىققا اكەپ سوغادى. يېرىайл جەرنىدەگى

گالیله یا ته گئزی مەن ئولى ته گئزدی سالىسترسپ ايتىلاتىن كونە ئۆكىمەلەر ئىلى كۇنگە دەيىن شىندىق بولىپ تابلاادى. گالىله یا ته گئزى ئومرى تولى تە گئز بولىپ كورسەدى. سەبەبى ولى سۋىدى وزىنە قابىلدايىدى، سونىمىن قاتار ونى سىرتقا دا بەرەدى. ال ئولى ته گئز بولسا كەرسىنىشە، بۇل جەردە دش نارسە ئومىر سۇرمەيدى، سەبەبى ولى سۋىدى وزىنە قابىلدايىدى، ئېراق قايتىپ شىعارىپ بەرمەيدى.

بۇگىنگى كۇنى ماسىحىلىر قۇداي سوزىن ۇيرەتۈ ساباغىنا تىم كوب بارا بەرمەۋى كەرەك، سەبەبى ولىار تىم كوب نارسە بىلەدى، ال يدا ومىرلەرنىدە سونىڭ تىم از بولىگىن قولدانادى. ولارعا قىزمەت ھەتۋە كەرەك، وسلىشا ولار رۇحانى بۇلشىق دەتىمەرن قاتاياتىداي.

قىزمەت ھەتۋە ئېزدىڭ قالاۋىسىزغا قاراما-قارسى نارسە. ئېز كوبىنەسە ئۆزىمىز قىزمەت ھەتكەننەن گورى «ماغان قىزمەت ھەتسىن» دەيمىز. ئېز «مەن قىزمەت ھەتىپ، باسقالارغا باتا بولاتىنداي جەردى سزدەۋەدىمىن» دەگەندى ايتىپاي، كەرسىنىشە «مەنىڭ قاجەتلىكىتە رىسمە جاۋاپ بەرسپ، مەنى جارىلقايتىن قاۋىسىدى بزدەيمىن» دەپ ايتامىز. ئۆزىمىز باسقالارغا قىزمەت ھەتكەننەن بۇرسن، باسقالار بىزگە قىزمەت ھەتسىن دەيمىز. ئېراق يىسا ماسىحتە رۇحانى وسە وترىسپ، ئېزدىڭ نازارىمىز ئۆمىرى باسقالارغا قىزمەت ھەتىپ ئۆمىر سۇرۇڭە اوسىشۇ قاجەت. يىسا ماسىحتىك رۇحانى وسکەن شاڪىرتى «مەنىڭ قاجەتلىكىم كىم جاۋاپ بەرە الادى؟» دەگەندى توقتاتىپ، «مەن كىمنىڭ كەرەگىنە جاۋاپ بەرە الامىن؟» دەپ سۇرای باستايىدى. ال ئىز مۇنداي سۇراق قويىپ كوردىڭىز بە؟

ماڭىلىككە ازىزلىق

بۇ دۇنيەدە گى ئۆمىرىگەن ئەتكىندا ئىز قۇدايدىك الدىندا تۈراتىن بولاسىز جانە ئىز ومىرىڭىزدە باسقالارغا قانشالىقىتى جاقسى قىزمەت

هـتكـهـنـكـيـزـدـى وـلـ باـعـالـاـيـتـىـنـ بـولـادـى. قـوـدـايـ ئـوـزـىـ، دـهـمـهـكـ، اـرـقـايـسـمـىـزـ
قـوـدـايـ الدـىـنـدـاـ ئـوـزـ سـسـ - اـرـهـكـهـتـمـىـزـ ئـوـشـىـنـ هـسـهـپـ بـهـرـهـمـىـزـ، دـهـپـ اـيـتـادـىـ.
(14) مـؤـنـىـكـ مـاعـنـاـسـىـ جـايـلـىـ وـيـلـانـىـپـ كـورـكـىـزـشـىـ. بـىـرـ كـوـنـ كـهـلـگـهـنـدـهـ،
قـوـدـايـ ئـبـىـزـ وـزـمـىـزـگـهـ قـاـشـالـىـقـتـىـ ۋـاقـىـتـ پـهـنـ كـۇـشـ جـۇـمـسـاـعـانـىـمـىـزـدـىـ جـانـهـ
باـسـقـالـارـعـاـ قـىـزـمـهـتـ ھـتـۋـ ئـوـشـىـنـ قـاـشـالـىـقـتـىـ قـۇـرـبـانـ ھـتكـهـنـمـىـزـدـىـ
سـالـىـسـتـرـادـىـ.

سـوـلـ كـۇـنىـ ئـبـىـزـدـىـكـ وـزـمـىـشـلـىـكـمـىـزـدـىـ اـقـتـاـپـ سـوـيـلـهـگـهـنـ سـوـزـدـهـرـمـىـزـ
بوـسـ ئـوـزـ بـولـىـپـ قـالـادـىـ، مـىـسـالـىـ، مـەـنـىـكـ قـوـلىـمـ تـىـمـهـدـىـ» نـەـمـهـسـهـ «ئـوـزـ
جـهـكـهـ ماـقـاسـاتـتـارـىـمـ بـولـدـىـ» نـەـمـهـسـهـ «مـەـنـ جـۇـمـسـقـاـ بـهـرـىـلـىـپـ كـهـتـتـىـمـ»
«قاـرـاتـايـعـانـ شـاعـعـماـ اـرـنـاـپـ اـقـشاـ جـينـادـىـمـ، كـوـڭـىـلـ كـوـتـهـرـىـپـ ئـجـۇـرـدـىـ» دـهـگـهـنـ
بـولـىـپـ قـالـادـىـ. بـارـلىـقـ وـسـلـاـيـشـاـ اـقـتـالـىـپـ اـيـتـقـانـ سـوـزـمـىـزـگـهـ قـوـدـايـ
وـكـىـنـىـشـكـهـ وـرـايـ بـهـرـگـهـنـ جـاـۋـابـىـكـ دـۇـرـسـىـنـ دـهـمـسـ. مـەـنـ سـەـنـىـ جـارـاتـىـپـ،
قـۇـتـقـارـىـپـ، وـسـيـهـتـ ھـتـۋـمـىـنـىـكـ سـەـبـەـبـىـ سـەـنـ باـسـقـالـارـعـاـ قـىـزـمـهـتـ ھـتـسـىـنـ
دـهـدـىـ. قـايـ جـەـرـسـنـ ئـجـونـدـىـ تـۇـسـىـنـبـىـيـ قـالـدـىـ؟ دـهـپـ سـۇـرـاـيـتـىـنـ بـولـادـىـ.
قـوـدـايـ ئـوـزـىـ، «الـ ئـوـزـمـىـشـلـىـ بـولـىـپـ، شـىـنـدـىـقـقـاـ دـهـمـسـ، اـدـىـلـهـتـىـزـدـىـكـهـ
مـوـيـنـسـۇـنـىـپـ جـۇـرـگـهـنـدـهـرـدـىـ قـوـدـايـدـىـكـ زـورـ قـاـهـارـىـ كـۇـتـىـپـ تـۇـرـادـىـ» (15)، دـهـپـ
سـەـنـبـەـۋـشـلـەـرـدـىـ سـكـەـرـتـەـدىـ. الـ مـاـسـحـشـلـەـرـ ئـوـشـىـنـ بـۇـلـ مـاـڭـىـلىـكـتـهـ
اـتـتـىـنـ سـىـيـنـاـنـ اـيـرـىـلـۇـ بـولـىـپـ تـابـلـادـىـ.

ئـبـىـزـ باـسـقـالـارـعـاـ كـوـمـهـكـتـهـ سـكـەـنـدـهـ عـاـنـاـ شـىـنـىـمـهـنـ دـهـ ئـتـرىـ ئـوـمىـزـ
سـۇـرـهـمـىـزـ. يـىـساـ بـىـلـاـيـ دـهـگـهـنـ: «سـەـبـەـبـىـ كـىـمـ ئـوـمىـرـمـدـىـ سـاقـتـاـيـمـىـنـ دـهـسـهـ،
وـداـنـ اـيـرـىـلـادـىـ، الـ ئـوـمىـرـىـنـ مـەـنـ ئـوـشـىـنـ جـانـهـ بـزـگـىـ حـاـبـارـ ئـوـشـىـنـ قـىـعـانـ
اـرـكـىـمـ وـنـىـ مـاـڭـىـ اـمـاـنـ سـاقـتـاـپـ قـالـادـىـ» (16). بـۇـلـ شـىـنـدـىـقـتـىـكـ مـاـڭـىـزـدـىـ
بـولـعـانـدـىـعـىـ سـوـنـشـاـ، وـلـ جـاـڭـاـ وـسـيـهـتـتـهـ بـهـسـ رـهـتـ قـاـيـتـالـاـنـادـىـ. دـگـهـرـ ئـسـزـ
قـىـزـمـهـتـ ھـتـىـپـ جـاتـقـانـ جـوقـ بـولـسـاـڭـىـزـ، ئـسـزـ بـوـسـ تـىـرـشـىـلـىـكـ ھـتـىـپـ
جـاتـرـىـسـىـزـ، سـەـبـەـبـىـ ئـوـمىـرـدـىـكـ مـاـڭـىـزـىـ - قـىـزـمـهـتـ ھـتـۋـ. قـوـدـايـ ئـوـزـىـزـ اـرـامـ
پـىـعـلـىـسـىـزـ جـومـارـتـ بـولـىـپـ باـسـقـالـارـدـىـ ئـوـسـيـپـ، قـىـزـمـهـتـ ھـتكـهـنـكـىـزـدـىـ
قاـلـاـيـدـىـ.

قزمەت جانه ماڭىزدىلىق

«سىز ئەملىكىزدى مىنندەتتى تۇرده ئېرى نارسەگە ارنايىتىن بولاسىز. بۇل نارسە بولىماق مانساپ - دارەجە مە، سپورت پا، ئېرى نارسەگە اوھىستەنۋە مە، اتاق جىيئۈ ما، بايلىق پا؟ بۇل نارسەلەردىڭ ەشقايىسىنىڭ دا ماڭگىلىك ماڭىزدىلىقى جوق. قىزمەت دەتۇ ارقىلى ئېز ئۆز ئەملىكىزدىلىك مان - ماعىناسىن انقتايىمىز. قۇدایي ئوزى، «ارقايسىمىز ئەمسەتىك دەنەسىنىڭ ئېرى بولىگى بولا و تىرسىپ، ئېز قۇدایدىك و تباستىدا بىرىشكىپ قىزمەت تابامىز»، - دەپ ايتادى. (17). ئېز قۇدایدىك مان - ماعىناسىن، ماقساتىن دەتكەندە ئېزدىلىك ئەملىكىز ماڭگىلىك مان - ماعىناعا يە بولادى. پاۋل بىلاي دەگەن: «دەنە ئېرى عانى ھەممەس، كۆپ مۇشەلەردەن تۇرادرى، (سوندىقتان ئىز جاي عانى ادام ھەممەس، دەركىشە ماڭىزدى ادامسىز، سەبەبى ئىز و سى دەنەنىڭ ئېرى بولىگىسىز)» (18).

قۇدایي ئىزدىلىك و سى دۇنييەگە ئېرى نارسە اکەلگەنىڭىزدى قالايدى. ول ئىز ارقىلى جۇمىس سىتەگىسى كەلەدى. ئىزدىلىك ئەملىكىزدىلىك ۇزاقتىسى ھەممەس، جەمىستىلىكى ماڭىزدى. قاشاما ۋازاق ئەملىكىز، قالاي ئەمەس، قالاي ئەملىكىز ماڭىزدى.

دەگەر ئىز دېشىر قىزمەتكە قاتىسىپ جۇرمەگەن بولساڭىز، قاندай سوزىدەرمەن ئۆزىڭىزدى اقتىپ ئۇرۇسىز؟ بىرايم بولسا قارتايىغان ددى، ال جاقىپ قورغانسىز ددى، لىيا ادەمى بولىماغان ھەدى، ئەجۇسىپ ئۆز تۈستىتارى تاراپىنان كۆپ قىينىشلىقتار مەن ادىلەتسىزدىك كورگەن ددى، مۇسا ساقاڭ بولغان، گەددەن كەدەي ددى، تسامسون ادامدارغا تاۋەلدىلىكتەن قىيىغان، راحاب جەڭىل جۇرسىپەن جۇرگەن بولاتىن، داۋىت ازىعىندىققا تۇسکەن جانە و تباستىدا ماسەلەردى كۆپ ھەدى، ئەلىياس وزىنە - وزى ق قول جۇمىساعىسى كەلگەن، يەرەميا قايىمعا باتىپ جۇرەتنىن، ئۇنىسىن قىقار بولاتىن، ناعىيما جەسىر بولاتىن، شومىلدىرۇشى جاقىيا قىزىق ادام بولاتىن،

په تیر ُستامسizer قىزۇ ادام بولاتىن، مارتا ۋايىمىشل ادام بولغان، سامارىالىق
ايدل بىرنە شە رەت اجراسىپ -وْىلەنگەن بولاتىن، پاۋىلدىك دەنساۋللىرى
ناشار بولغان، ال تىمۇتە وْياك بولغان. بايقاعان بولارسىز، اربىرەۋىنىڭ ئوز
السىزدىگى بولغان جانە قىزمەت ەتپەي قويۇغا سەبەپ تابار ھدى. الایدا
قۇدaiي بۇلاردىك ارقايسىسىن ئوزىنىڭ قىزمەتىنده قولدانغان. ھەگەر اقتىالا
بەرۋە دى توقتاتساڭىز، قۇدaiي ئۆسزىدى دە قولداناتىن بولادى.

جىير ما تووعىزىنىشى كۈن ومىرلىك ماقساتىم جايلى ويلاق

ويلاندىر ارىشىندىق: ماعان «قىزمەت ەتكىم كەلسە سىتەيمىن،
ەتكىم كەلمەسە سىتەمەيمىن» دەپ ايتاتىن مۇمكىندىك بەرلىمەگەن.

جاتتاۋىغا ارتالغان ايات: «ئىز يىسا ماسىحىپەن بىرگە ئەجۇرىپ،
يىگى سىتەر جاساۋ ئۇشىن جاراتىلىق؛ و سىنى ورىنداؤسىزغا قۇدaiي الدىن
الا جاعدaiي تۈزۈزىدى» دەف. 10:2

ويلانۇغا ارتالغان سۇراق: قۇدaiيغا قىزمەت ەتۋ ماقساتىمىدى
ورىنداؤدا مەنىڭ الدىمداňە كە دەرگى بولىپ تۇر؟

قۇدايغا قىزمەت ەتۋ ئۇشىن بەيىمدىلىپ جاراتىلىغاندار

«سەن مەنى وز قولىڭمەن يىلەپ جاراتتىك»
(ايىپ. 8:10)

«ئۈزىم ئۇشىن جاراتقان حالقىم مەنىڭ ۇلىلىعىمىدى ماقتاپ جارىالايدى»
(يشايانا 21:43)

ئىز قۇدايغا قىزمەت ەتۋ ئۇشىن بەيىمدىلىپ جاراتىلىغانسىز.

قۇداي جەر بەتىنەگى ار جاراتلىستى سونىڭ وزىنە تان ھەرەكىشە قابىلەت دارتىپ جاراتقان. كەيىر جانۋارلار جۇڭىرەدى (شىبابىدى)، كەيىرەۋلەرى سىققا سەكىرەدى، كەيىرەۋلەرى جۇزەدى، كەيىرەۋلەرى جەر استى سىنەردىن قازبىلايدى، ال كەيىرەۋلەرى ئۇشادى. قۇدايدىڭ ولارىدىك بويىنا دارتىقان قابىلەتتەرنە بایلانىسىتى ولاردىك ارقايسىسىنىڭ وز ورنى، اتقاراتىن ئىولى بار. ادامدار دا سولاي. ئىزدىك ارقايسىسىمىز بەلگىلى ئىسر نارسەلەردى سىتەۋدە ھەرەكىشە قابىلەتتى بولىپ جاراتىلىغانبىز.

ساۋلەتلىھەر ئىبر قۇرىلىستىك جوباسىن جاساماستان بۇرسن، ولار الدىمەن «بۇل عىيمارات نە ماقساتىپەن سالىنادى؟ قاندай ماقساتтарعا قولدانىلاadi؟» دەپ سۈراقى قويادى. ار عىماراتتىك سىرت ئېشىنى، شىكى قوللىمىسى ونىڭ قولدانىلاتىن ماقساتىنا ساي بولىپ سالىنادى. قۇداي ئىزدى جاراتپاستان بۇرسن، الدىمەن جەر بەتىنە ئىز قاندай ئىولى

اتقاراتتىنىڭىزدى بەلگىلەدى. ول ئىزدەي ئۆزىن قاندای جولدارمەن ماداقتايىتتىنىڭىزدى الدىن - الا جوسپارلاپ، سوسىن ئىزدەي وسلىاردى سىتەۋەگە قابىلەتتى دەتىپ جاراتتى. ئىز دال قاندایىسىز، سونداي بولۇڭىزدىك سەبەبى - قۇداي ئىزدەي ئېرىدەكشە، سىزگە تان قىزىمەت ئۇشىن جاراتتى.

قۇداي ئۆزى «ئېرىيسا ماسىحىەن بىرگە ئىجۇرسىپ، يىگى سىتەر جاساۋ ئۇشىن جاراتىلىدىق؛ وسىنى ورىنىداۋمىزغا قۇدايى الدىن الا جاعداي تۈعىزدى» دەيدى. (1) ئىزدىك قولداسىپ جۇرگەن پوهما ئۆزى گىرەك تىلىندەگى پويىھما سوزىنەن شىققان جانە بۇل «شىعارما، تۈنىدى» دەگەندى بىلدىرەدى. ئىز قۇدايدىك وُستاخاناسىدا جاسالغان ونەر تۈنىدىسىز. ئىز زاۋىتتا ئىندرىلىپ شىعاتىن مىڭداعان ونەمدەردىك ئېرى دەمەسىز. ئىز ھەركىشە تاپىسىرىسىپەن جاسالغان، وُستانىك قولىمىمن مۇقىيات وئىدەلگەن، ھەركىشە، قايتالانباش ونەرتۈنىدىسىز.

قۇداي سانالى تۇردا، الدىن - الا جوسپارلاپ، ئىزدەي وغان قىزىمەت دەتىسىن دەپ، ئېرى ھەركىشە قىزىمەت ئۇشىن تولىق قابىلەتتى دەتىپ جاراتقان. ئىزدەي قايتالانباشتاي دەتىپ جاراتۇ ئۇشىن ول اسا زور مۇقىياتلىقىپەن تەك سىزگە تان بولاتىن ئىزدىك بويىڭىزدىاعى قاسىيەتتەر جىينتىعىن - دىنك - نى (دنا) قالىپتاستردى. قۇدايدىك ار ادامىعا جەكە كۆئىل بولەتىسىن بايقاغان ئەۋىست ونى ماداقتاپ بىلاي دەگەن: «سەن ئىش قۇرلىسىمىدى قالىپتاستردىك، انا قۇرۇساعىندا مەنى جاراتتىك. تاماشا جارالدىم، سەنى ماداقتايىمسىن، كەرەممەت عاجاپ - جاساعان سىتەرلەك، مۇنى مەن شىن جۇرەكتەن موينىدايمىن». (2)

دەل ۋوتهرس «قۇداي بۆستان - بوس ھەش نارسە جاسامايدى» دەگەن.

قۇداي ئىزدەي تەك تۈمامىستان بۇرسىن عانا قالىپتاسترسب قويىغان جوق، ول ئىزدىك ومىرىڭىزىدەگى ار كۈندى ئىزدەي قالىپتاسترۋ ئۇشىن جوسپارلادى. ئەۋىست جالعاشتىرسپ بىلاي دەگەن: «ۇرۇق كۈيىمەه ماعان

کوز تاستادىڭ، سەن ماعان بۇيىرغان كۈندەردىڭ ئېرى دە ئالى كەلمەت تۇرسپ-اق ولاردىڭ بارلىقى دا سەنىڭ كىتابىڭدا جازىلىپ قويغان» (3). مۇنىڭ ماعىناسى ئىزدىڭ وەرىتىزدەگى دشېرى نارسە بەكەر دەمەس دەگەنى بىلدىرىدە. قۇدايى مۇنىڭ بارلىقىن دا ئىزدى باسقا ادامدارغا قىزمەت دەتۈگە دايىارلاۋ ئۇشىن جانە ئىزدى وزىنە قىزمەت دەتۈگە بەيىمەدە ئۇشىن قولداندى.

قۇداي دشېرى نارسەنى زايىا كەتىرمەيدى. ول بارلىق زاتتاردى ئۆزىنىڭ ۇلىلىقى ئۇشىن جو سپارلاماعان بولسا، ول سىزگە قابىلەتتەردى، قىزىعەشلىقتاردى، دارىنداردى، جەكە قاسىيەتتەرىتىزدى، ئۆمىر تارىيەسىن بەرمەس تەددى. وسى ھەركەشەلىكتەردى (فاكتورلاردى) انىقتاۋ ارقىلى ئىز ئۆز وەرىتىزگە دەگەن قۇدايدىڭ ھەركىن انىقتايىسىن بولاسىز.

قۇداي ئوزى ئىزدى «عاچايىپ جاراتلىغان» دەيدى. ئىز كۈپتەگەن ھەركەشەلىكتەردىڭ جىينتىمىسىز. وسلىاردى ھەستىزدە ساقتاۋىتىز ئۇشىن مەن توومەنگى جاقتا وسىنىڭ نەگىزگى بەسەۋىن جازىپ قويىدىم. وسى جانە كەلەسى تاراۋىلاردا وسى بەس ھەركەشەلىكتە كۆئىل بولەتسىن بولامز، جانە ئۆز بۇيىمىزدابى وسى بەس ھەركەشەلىكتى قالايشا انىقتاۋغا جانە قولدانۋغا بولاتىنىن مەن سىزگە تۇسىندىرىتىن بولامىن.

ئىزدىڭ قىزمەتىڭز ئۇشىن قۇداي ئىزدى قالايشا دايىنداپ، بەيىمەيدى؟

ار كەز قۇداي بىزگە ئېرى تاپىسىرمانى بەرگەن ۋاقتىتا ول ئىزدى، وسىنى ورىسىداۋ ئۇشىن قاجەتتى نارسە لەرمەن قاماتاما سىز دەتەدى. وسى قاسىيەتتەردىڭ جىينتىمى ئىزدىڭ ھەركەشەلەرىتىزدى بەلگىلەيدى. بۇلار:

*رۇحانىي دارىندار(سىي)

*جۇرەك

*قابللهتىر

*جهه تۇلغانىڭ قاسىيەتتەرى

*تاجىرىيە

ئىزدىڭ رۇحانى دارىندارىڭىزدى انىقتاپ، جارىققا شىعارقۇ.

قۇدای ئاربىر سەنۋىشىگە قىزمەت ئۇشىن قولدانىسىن دەپ رۇحانى دارىندار بەرەدەي. بۇل قۇدایدېڭ قۇدۇرەتتىنىڭ ارقاسىندا عانا جۇزەگە ئاساتىن، تەك سەنۋىشلىرىگە عانا بەرىلەتىن، قۇدایغا قىزمەت ئەتۋ ئۇشىن بەرىلەتىن قابللهتىر. قۇدای سۈزى بۇل جايلىي بىلاي دەيدى: « وزەركىمەن جۇرەتىن ادام قۇدای رۇھىنان كەلگەندى قابىلدامايىدى، سونى تۇسىنە الماي، اقىماقتىق دەپ سانايىدى. سەببىي ونى قۇدای رۇھىنىڭ تۇرۇسىنан باعالاۋ كەرەك» (4).

ئىز رۇحانى دارىنداردى تەر توگىپ، كۈش سالۇ ارقىلى الـ المايىسىز، بۇل دارىندار سىيليق رەتىنده بەرىلەدەي. بۇل سىزگە توگىلەتىن قۇدایدېڭ راھىمىنىڭ كورىنسى: «ال ارقايسىسىمىزعا ئاسىختىڭ راقىم ئەتىپ ۋۇلەستىرسىپ بەرگەن دەركىشە رۇحانى دارىندارىمىز بار.» (5) قاندай دارىنىغا يە بولعىڭىز كەلەتىنىدى ئۆزىكىز شەشه المايىسىز، مۇنى قۇدای بەلگىلەيدى. پاۋىل مۇنى بىلاي تۇسىندىرىدە: «بۇلاردىڭ ئارسەن دە سول قۇدای رۇھى سىتەيدى. ول دارىنداردى ئۆزىنىڭ قالاۋىنىشا اىركىمگە جەكەلەپ ۋۇلەستىرسىپ بەرەدەي» (6).

قۇدای ار قىيللىقتى ئۇناتىن بولغاندىقتان جانە ول ارقايسىسىمىزدىڭ ھەركىشە بولغانىمىزدى قالايتىندىقتان، ول بارلىق ادامدارغا بىرەدەي دارىندى تاراتىپ قويىمايدى. سونىمەن قاتار، ھېسپر ادام بارلىق دارىنىغا يە بولمايدى. ھەگەر سىزدە بارلىق دارىنداردىڭ تولىق جىينتىمى بولغان بولسا، وندا

سزگه باسقا هشبر ادامنیک کومهگی ده قاجهت بولماس هدی، ال بول قودایدیلک ماقساتينا، یاعنی ئىزدىك ئىزدىك بىر-بىرىمىزدى سۇيىپ وۇرەنۇمىزگە جانه بىر-بىرىمىزگە مۇقتاج بولۇمىزغا نۇقسان كەلتىرەر ھدی. ئىزدىك رۇحانى دارىندارىڭىز وزىگىزدىك پايداڭىز ئۇشىن ھەممەس، قايتا باسقالاردىك پايداسى ئۇشىن بېرىلگەن. دال سولاي باسقا ادامدارعا ئىزدىك پايداڭىزغا بولا رۇحانى ادامدار بېرىلگەن. قۇداي ئوزى: «ول وز رۇحىنىك ومىرلەرىڭدە بار ھەكتىن ارقايسىڭا بىرىنىك يىگلىگى ئۇشىن كورسەتهدى» دەپ ايتادى (7). قۇداي مۇنى ئىز بىر-بىرىمىزگە مۇقتاج بولۇمىز ئۇشىن ويلاستىرىدى. ئىز رۇحانى دارىندارىمىزدى بىرىگىپ قولدانغاندا، بارلىعىمىز دا تابستى بولامىز. ھەگەر باسقا ادامدار وزدەرىنىڭ رۇحانى دارىندارىن قولدانباغان بولسا، ئىز وزىگىزگە تىيەسىلىدەن قۇر الاقان قالاسىز، ال ھەردە ئىز وز دارىنىڭىزدى قولدانباياتىن بولساڭىز، باسقا ادامدار وزۇلەستەرنىن قۇر الاقان قالادى. وسى سەبەپتەن قۇداي بىزگە رۇحانى دارىندارىمىزدى تاۋىپ، ولاردى دامىتۇمىزدى بۇيرادى. رۇحانى دارىندارىمىزدى اىنقتاپ تابۇ ئۇشىن ۋاقتىت ارنىپ كورىپ پە ھەدىڭىز؟ اىقتالماغان دارىن پايدا اکەلمەيدى.

ئىز دارىندار جايلىي وسى شىندىقتى ۇمىتقان سايىن قاۋىمدا ماسەلەلەر بایدا بولادى. دارىنغا بايلانىستى ھەكتى نارسە كوب كەزدەسەدى. بۇلار: «دارىندارعا قىزغانىش» جانه «دارىندارىڭىز بولۇنى تالاپ قويۇ». ئىرىنىشى ماسەلە ئىز وزىمىزدىك دارىنىمىزدى باسقا ادامدارىكىمەن سالىستىرسپ، قۇدايدىلک جەكە وزىمىزگە بەرگەننى كۈلىلىمىز تولىمай، قۇدايدىلک باسقا ادامداردى قولدانغانىدا قىزغانىشىپەن نە اشۇمەن قاراعاندا پايدا بولادى. ھەكتىشى ماسەلە ئىز وزىمىزدىك بويىمىزداعى بار دارىنىڭ باسقا ادامداردا بولۇشنى تالاپ دەتىپ، باسقا ادامدارىڭىز دال ئۆزىمىزدىك سىتەگەننىمىزدى سىتەۋىن قىزۇ تالاپ ھەتكەن ۋاقتىتا پايدا بولادى. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «ئۇرلىقىزمه تىھرەدە بار. ال يەمىز بىرەۋ» (8).

كەيىپر ۋاقتىتا قۇدايدىلک ئىزدى قىزمەتكە دايىنداؤدا قولداناتىن

با سقا دا هره کشه لىكته رينه مان به رمه ستنه ئېز تەك رۇحاني دارىندارعا بار نازارىمىزدى ارنايمىز، وسى ۋاقتىتا با سقا هره کشه لىكته رىگە نۇقسان كەلتىرەمىز. ئىزدىك رۇحاني دارىندارىڭىز ئىزدىك قىزىمەتىڭىز جايلى قۇدايدىك ھركىن انىقناۋى داعى ئېرىكلىت بولىپ تابىلادى، ئېراق ئىزدىك رۇحاني دارىندارىڭىز جەكە ئۆزى تولىق كورىنىستى بەرە المايىدى. قۇداي ئىزدى تاعى دا ئورت ھەرە كشه لىك ارقىلى بەيمىدەگەن.

جۇرەگىڭىزگە قۇلاق سالۇ

قۇداي سوزىنده ئېزدىك تىملەكتە رەسمىزدىك، ۇمتتە رەسمىزدىك، قىزىعەشلىك شىلىعەمىزدىك، تالپىنستار سىزدىك، ارماندار سىزدىك، اوەستەنۈلە رەسمىزدىك كۇرەدەلى جىينتىغىن تۇسۇنلىكىن دەگەن سوزىدى قولدانادى. ئىزدىك جۇرەگىڭىز بارلىق ئىزدىك تالپىنستار سىزدىك قاينار كوزىن، نە سەستەۋىدى، نە ۇناتاتىڭىزدى جانە نەنى جو عارى باعالايتىنىڭىزدى كورسەتەدى. ئىپتى بۇگىنگى كۇنەدە دە ئېز بۇل ئىزدى قولدانىپ: «مەن سەنى بۇكىل جۇرەگىمەن سۇيىھىمىن!» دەپ ايتامىز.

قۇداي سوزى «ادام سۇغا قاراپ ئۆزىنىڭ بەت ئەجۇزىن كورەر، جۇرەگىنە قاراپ ئۆزىنىڭ كىم كەنسىن بىلەر» (9). ئىزدىك جۇرەگىڭىزگە قاراپ، ئىزدىك شىنىمەن قاندای ادام كەنىڭىزدى كورۇڭە بولادى. ادامدار ئېز جايلى با سقاشا ويلاؤى مۇمكىن، جادىدالار ئېزدى قىسىپ با سقاشا ھىپ كورسەتۈى مۇمكىن، ال جۇرەكتەن شىنايى ئىزدى كورۇڭە بولادى. ئىزدىك جۇرەگىڭىز ايتقان سوزىڭىزدى، سەزىنەتسىن سەزىمە رەڭىزدى جانە سەستەيتىن ئىزدى بەلگىلەپ، ولاردىك سەبەپشىسى بولىپ تابىلادى. (10)

تان جاعىنان دا ئېزدىك ارقايسىسىمىزغا عانا تان قول تاڭبامىز، كوز قۇرىلىمىز جانە داۋسى جىلىگىمىز بار بولغاندای ارقايسىسىمىزدىك

جۇرەگىمىز وزدىك ھەرەكىشەلىكپەن سوعادى. ھاڭ ئېرىتاك قالارلىقى، جەمر بەتىنەدەگى ئۆمىرى سۇرىپ وتكەن جانە ئۆمىرى سۇرىپ جاتقان ادامداردىڭ دېبىرىۋەنىڭ جۇرەك سواعىسى دال سىزدىكىنەي بولىپ كورمەگەن.

دال وسىغان ۇقىسas، قۇداي ئېزدىك ارقايىسىسىمىزغا ئارتۇرلى سەزمىدىك «جۇرەك قاعىسىن» بەرگەن، بۇل ئۆزىمىزدى قىزىقىتىراشىن ئېرى نارسە، وقىيغا نەمە سە جاعدىي جايلىي ويلاعندادا پايدا بولادى. ئېرى سەزمىدەر سىزگە نەگىزدەلە وترىپ، ئېرى نارسەلەرگە كۆپ كۆڭىل بولەمىز دە، باسقالارنى نازارەمىزدان تىس قالدىرامىز. بۇل ئېزدىك قاي جەمردە قىزمەتە تۈكەرەكتىگىمىزگە تۈسىنىك بەرە الادى.

جۇرەككە بايلانىستى تاڭى ئېرى «شاپىتتاڭ» دەگەن ئوز بار. ئىز كەيىبر نارسەلەرگە اڭساۋەمن سىتىق بەرلىكە سىز دە، باسقالارينا كۆپ مان بەرمە يىسىز. كەيىبر سىتەر ئىزدى شامداندىرسىپ، ئېزدىك كۆڭلىكىزدى جاۋلاپ الادى دا، ال باسقا ئېرى سىتەر بولسا ئىزدى قاتتى جابىقىتىرسىپ جىبەرەدى. بۇل ئىزدىك جۇرەگىڭىزدىك بولمىسىن سىرتقا كورسەتەدى.

بالا كەزىڭىزدە وتباسىڭىزدە باسقا ادامداردى مۇلدە قىزىقىتىرمايتىن ئېرى تاقىرىپتار مەن سىتەرگە كۆپ كۆڭىل بولگەنىڭىزدى ئۆزىڭىز بايقاۋىڭىز مۇمكىن. «بۇل قىزىعۇشلىق قايدان كەلدى؟» دەيىسىز عوي. ولار قۇدايدان كەلگەن. ئېزدىك بويىڭىزغا تۈلىماستان-اچ وسىنداي قىزىعۇشلىقتاردارى دارستۇنىدا قۇدايدىك كۆزدەگەن ئېرى ماقساتى بار. ئېزدىك سەزمىدىك جۇرەك سواعىسىڭىز ئېزدىك قىزىمەتىڭىز جايلىي قۇدايدىك ھەركىن ئېلىڭ جولىنىدە ئەكىنىشى كىلىت بولىپ تابىلادى. وز قىزىعۇشلىقتارىڭىزدان باس تارتىپاڭىز. بۇلاردى قالايشا قۇدايدىك ۇلىلىعن شىعارو ئۇشىن قولданا الاتىنىڭىز جايلىي ويلانىڭىز. ئېزدىك بەلگىلى ئېرى زاتتاردى سىتەۋدى ئۇناتۇرۇڭىزدىك سەبەبى بار.

قۇداي ئوزى قايتا-قايتا «قۇدايغا بۇكىل جۇرەگىمەن قىزمەتەت» دەپ ايتادى. (11) قۇداي ئېزدىك مىنندەت سەزىنلىپ ھەممەس، قايتا

سنتالانیپ قىزمهت ھتكەنىڭىزدى قالايدى. وزدهرسن ھش قىزىقىتمايتىن، شابىتتىندىرىمايتىن سستەرەمن ايلانسىقان ادامدار ئوز سستەرەنەدە تابىستى بولۇڭ مۇمكىندىگى وته از. قۇداي ئىزدىك ئوز بويىنىڭىزداسى قىزىقۇشلىقتارىتىنىڭىزدى قۇدايغا جانە باسقا ادامدارعا قىزىمەت ھۇشىن قولدانغاننىڭىزدى قالايدى. ئىزدىك شىڭىزدەگى قىزىقۇشلىقتارعا قۇلاق سالساڭىز، ولار ئىزدى قۇدايدىك سىزگە ارنالغان قىزىمەتنە باعتتاي الادى.

قۇدايغا بۈكىل جۇرەگىڭىزبەن قىزىمەت ھېتىپ جاتقانىڭىزدى قايدان بىلە الاسىز؟ مۇنىڭ ئېرىنىشى كورنىسى - ئىزدىك سنتالانۇتىڭىز. ئىز وزىڭىزگە ۇنایتىن نارسەلەردى سستەگەن بولساڭىز، دىشكەمنىڭ دە ئىزدى جىڭەر بەریپ نە تەكسەرگەننىڭ قاجەتى جوق. ئىز مۇنى قۋانا - قۋانا سستەيتىن بولاسىز. ئىز بۇل ئۇشىن ئېرىسى ئەلەين نە مافتاقە سەتىتىن نەمەسە تولەم اقى ئەلەين دەپ سستەمەيسىز، سەبەبى بۇل جولىمەن قىزىمەت ھەۋى سىزگە ۇنایدى. جانە كەرسىنىشە اىتساق، ئۆز سىڭىزگە جۇرەگىڭىز تارتىپايتىن بولسا، ئىز وپ - وڭاي - اق العان بەتىڭىزدەن قايتىپ قالاسز.

قۇدايغا بۈكىل جۇرەكپەن قىزىمەت ھەۋىدىك ھەكتىنىشى كورنىسى - تىيمدىلىك. قۇداي ئىزدى ئېرى نارسەنى ۇناتىپ سستەيتىن ھەتتى. ئىز ۇنایتىن ئىستېتىزدى سستەگەن سايىن بۇل سىزگە پايدالى بولا بەرەدى. سنتامەن سستەگەن سايىن ئىز ماشقتانىپ، مامان بولىپ الاسىز. دىگەر سىزگە سستەپ جۇرگەن ئىستېتىن بولسا، وندا ئىز سول سستە مامان بولىپ كەتۈچىز ھكتالاي، كەرسىنىشە، ار سالاداسى ھەڭ جوئاراعى دە ئىگەيگە جەتكەن ادامدار ئۆز سستەرسن مندەت بولغاندىقتان نەمەسە پايدا تابۇ ئۇشىن ھەمس، قايتاوسى ئىستى شابىستاناسىتەگەندىكتەن جەتكەندەر.

ئېز ادامداردان مينا ئوزدى كوب دستىمىز، - «ماغان ئۆز جۇمىسىم مۇلدە ۇنامايدى. مەن بۇل جەركە تەك كوبىرەك اقشا تابۇ ئۇشىن ئۇرمىن. ئېرى كۇنى وسى جۇمىسىتى تاستاپ، وزىمە ۇنایتىن نارسەمەن اينالىساتىن بوللامىن». بۇل ۇلكەن قاتە. ئىزدىك جۇرەگىڭىزدەن ورسن الماعان

جۇميسقا ئەمېرىگىزدى تەككە جىبەرمەڭىز. ھەسگىزدە بولسىن، وەمرەدەگى ئەك ۋەلى، قىمبات نارسەلەر - زاتتار ھەممەس. ئەمەردىك مان - ماعىناسى اقشادان الدەقايىدا ماڭىزدى. دۇنييەدەگى ئەك باي ادام بىرده بىلاي ايتقان ئەكەن: «باسىنى اوپرتاتىن بایلىقتاگىي وەمرەدەن، قۇدايدىك الدىندا، ونى سىيلاب وتكەن قاراپايم ئەمەرارتىق». (12)

جاي عانا «بارلىقى سياقتى جاقسى ئەمەر سۈرەيىن» دەگەن ماقساتىپەن جۇرمەڭىز، سەبەبى «جاقسى ئەمەر سۈرۈدىك» ئەوزى ئالى دە جەتكىلىكىسىز. سايىپ كەلگەندە، بایلىقتاگىي ئەمەردىك ئەوزى ئەبىزدىك جانمىزدى قاناعتىندىرمائىدى. ئەسزدىك ۇزاق ۋاقتى ئەمەر سۈرۈنىڭىز مۇمكىن، سولاي بولسا دا ئەمېرىگىز ماقساتىسىز ئەۋۋى مۇمكىن. ئەمەر سۈرۈدىك بىردهن ئېرىجاقسى جولى جۇرە گىڭىزدەگى شابىت پەن سىتاسى قولدانىپ قىزىمەت ەتۋ. نە سىتەگەندى ۇناتاتىڭىزدى انىقتاپلىڭىز، يىاغىنى قۇداي ئەسزدىك جۇرە گىڭىزگە قاندай ئەستى سالغانسىن انىقتاپلىڭىز جانە وسى ئەستى قۇدايدىك ۋەلىلىقىن شىعارو ئۇشىن سىتەڭىز.

و تىزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلاڭ

ويلاڭدارار شىندىق: مەن قۇدايغا قىزىمەتەت ئۆزۈشىن
بەيىمەدەلىپ جاراتىلىغانمىن.

جاتتاۋىعا ارنالغان اىيات: «اره كەتتەر دە ئۇان ئۆرلى، بىراق ولار
ارقىلى سەندەردىڭ بارلىسىڭدا ارەكەتەتىن قۇداي بىرەۋ» (قور. 6:12).

ويلاڭۋىعا ارنالغان سۇراق: قاندىي ئىس ارقىلى مەن باسقا
ادامدارغا شابىتتانا قىزىمەتەتە الامىن؟

31

وز هره کشه لیکته ریگزدی ئۇسینق

«سەن ئىش قۇريلسىمىدى قالىپتاسترىدىڭ، انا قۇرساuginدا مەنى جاراتتىڭ. تاماشا جارالدىم، سەنى ماداقتايىمن، كەرمەت عاجاپ - جاساعان سىتەرىڭ، مۇنى مەن شىن جۇرهەكتەن موينىدايمىن».

(زاپور جىرى 139:13)

تەك ئىسز عانا ئىسز ئۆزىگىز بولا الاسىز. قۇداي ئېزدىڭ ارقايسىسىمىزدى جەكە قالىپتاسترىغان، سوندىقتان بۇ دۇنييەدە بىردىڭ بولاتىن جاندار جوق. ئىسزدى ھەركەتەتىن قاسىيەتتەر جىينىتىعى باسقا دەش ادامدا جوق. مۇنىڭ ماعىناتىسى جەر بەتىنەدە گى بار جانە بولاشاقتا تۈبلاستىن ادامداردىڭ دېشىرىدۇي قۇدايدىڭ جەكە سىزگە ارناعان ماقساتىارسىن ورىندىاي المايىدى. ھەگەر ئەسەتتىڭ دەنه سىنە ئىسز ئۆز ئۇلەسىگىزدى قوشىپايتىن بولساڭىز، ئەسەتتىڭ دەنه سىنەدە گى بولۇئى كەرەك بەلگىلى ئېر وزگەرسىن بولماي قالادى. قۇداي سوزىنە بىلاي دەيدى: «الۋان ئىتۇرلى دارىندارپ بار، ئېراق قۇداي رۇحى بىرەۋ-اچ، ئىتۇرلى قىزمەتتەر دە بار، ال يەمىز بىرەۋ. ارەكەتتەر دە الۋان ئىتۇرلى، ئېراق ولار ارقىلى سەنەدرىدىڭ بارلىقىغا ارەكەت دەتەتىن قۇداي بىرەۋ» (1). وتكەن تاراۋىدا ئېز مۇندىاي قاسىيەتتەردىڭ كەۋۇن قاراستىردىق، بۇلار: سىزدە گى رۇحانى دارىندار مەن ئىسزدىڭ جۇرهەگىڭىز. ئازىز قۇدايغا قىزمەت دەتىڭە ارنالغان ئىسزدىڭ باسقا دەرەكشە لىكتەر ئىگىزگە كوڭىل بولەيدىك.

قابلەتتەرگىزدى قولدانۇ

«سىزدىك بويىڭىزدابى قابلەتتەر سىزگە تۋا بىتكەن (دارىندار) قاسىيەتتەر. كەيىسر ادامدار بۇل قول قابلەتتەردى سۈرەتتەپ: «ولار تۋا سالا سوزگە شەشەن بولىپ كەتكەن» دەپ ايتىپ جاتادى. كەيىسر ادامدار سپورتقا بېيىم بولىپ كەلەدى، ولاردىك دەنه «بىتىمى تاماشا قالىپتاسقان. ال باسقلار دەسەپكە، مۇزىكىغا، مەحانىكىغا بېيىم بولىپ ئۆپلىغان.

قۇداي كىيەلى شاتىردى تۈرۈزىسى كەلگەندە جانە وعان كەرەكتى باىلىق زاتىاردى دايىنداعسى كەلگەندە، ول يسرايل حالقىنىڭ اراسىنان مۇنى سستەي الاتىن قابلەتتى ادامداردى تۈدرىدى، بۇل ادامدارعا: «اقيل - پاراسات پەن قابلەت دارتىپ، باىلىق ونەردىن حاباردار دەتىپ، ونەر جۇمىسىن سستەۋگە قابلەت بەرەدى» (2). بۇگىنگى كۈندە دە قۇداي ادامدار وزىنە قىزمەت دەنەسىن دەپ وسىنداي جانە مىڭدابىغان باسقا دا قابلەتتەردى ادامدارغا دارتىۋدا.

«سىزدىك بويىڭىزدابى باىلىق قابلەتتەر قۇدايدان كەلگەن. تىپتى ئىزدىك كۇنا جولىندا قولداناتىن قابلەتتەر دە قۇدايدان كەلگەن، تەك ادامدار شاتاسىپ بۇل قابلەتتەردى تەرسىن جولدا قولدانۇدا. قۇداي ارىقايىسىمىزغا بەلگىلى ئىزنىڭ نارسەلەردى تاماشا دەتىپ جاساي الاتىن دەتىپ قابلەلت بەردى» (3). سىزگە تۋا بىتكەن قابلەتتەر قۇدايدان كەلگەندىكتەن، رۇحانى دارىنداردىك ماڭىزدى بولغانسىدai بۇل قابلەتتەر دە وته ماڭىزدى بولىپ تابلاadi. مۇنىڭ تەك ئىزنىڭ تەك كەشكەلسى - ولار سىزگە ئۆپلىغان ئاقىتىڭىزدا بەرلىگەن.

ادامدار وزىدەرىنىڭ قىزمەت دەتىپەي جۇرگەن جۇرىستەرسىن اقتاپ سوپىلەگەندە كوبىنەسە: «مەنىڭ دەش نارسەگە قابلەتىم جوق» دەپ ايتادى. ئىزلىق بۇل بوس «سوزا! سىزدىك بويىڭىزدا» الى دە قولدانىلماعان، انقىتالماغان، تابلىماغان وندابىغان، انسق ايتقاندا جۇزدەگەن قابلەتتەر بار. كوبىتەگەن زەرتتەۋشىلەردىك ايتۇنىشا، قاراپايسىم ورتاشا ادامنىڭ بويىندا 500

بهن 700 شاماسنداعی قابله‌تهر بولادی هکه‌ن، ئىپتى ئوزىگىز بايقاعاننان الدەقايدا كۆپ.

مسالى، ئىزدېڭ مىيڭىز 100 تريللىيون نارسەنى ھىسنە ساقتاي الادى. ئىزدېڭ باسىڭىز ئىبر سەكۈندا 15 مىڭ شەشىم قابلدای الادى، مىسالى ئىزدېڭ اس قورتۇۋ جۇيىەڭىز جۇمىس سىستەگەنەدە ئىزدېڭ مۇرىنىڭىز 10,000 ئارتۇرلى يىستەردى سەزىنە الادى. ئىزدېڭ سىپاپ سەزۋ جۇيىەڭىز قالىڭدىسى 0001016,0 سىم زاتتى اجراتا الادى. ال ئىزدېڭ ئىلىڭىز، دىگەر دىك مىللەيىون بولشەك سۇغا ئىبر بولشەك حىينىن قوسقان بولسا، سونىك دامىن بىردىن سەزەنە الادى. ئىز عاجايىپ قاسىيەتتەر مەن قابله‌تەردىك جىينتىمىسىز. ئىزدېڭ بويىڭىزدابى قابله‌تەردى تاۋىپ، قۇدايىقا قىرمەت دەتۇ ئۇشىن قولدانۇغا قاۋىمەت دا كورسەتتىن كومەگى بار.

ئارىپ قابله‌تەتى قۇدايدىك ۋەلىلىمى ئۇشىن قولدانۇغا بولادى. پاۋىل، «نە سىستەسە گەدر دە، ئارىپ قۇدايدى دارپىتەۋ ئۇشىن سىستە گەدر»، - دەپ ايتادى (4). قۇدايى سوزىنە قۇدايى ادامداردىك قابله‌تەرسن وز ۋەلىلىمى ئۇشىن قولدانغان جەرلەر وته كۆپ. سول قابله‌تەردىك قۇدايى سوزىنە كورسەتىلگەن بىرنەشەۋىن قاراستىرساقدا، بۇلار - سۋەرەتشى، ساۋەلەتشى، باسقارۇشى، ناۋبايىشى، كەممە قالاۋاشى، ئاتاتى تاعام جاساۋىشىنىڭ قابله‌تەرى، كەلسىسوزدەر جۇرگىزۇ، دەنەنى مایلاۋ، ئىس تىڭى، جەر وڭەدەۋ، بالق اۋلاۋ، باق ئىسرۇ، باسقالاردى جەتەلەۋ، قاراجاتتاردى دۇرسىن پايدالانۇ، تاس قاشاۋ، مۇزىكا جازۇ، قارۇ جاساۋ، تىڭىنىشلىك، بوياۋ، دىگىن ھەڭ، پالسالپالق ويلاۋ، كۇردىللى مەحانىزىمەردى ئىتۇسنىۋ، جاڭا نارسە ويلاپ شىعارۇ، اعاش ۋىستاسى، كەممە جۇرگىزۇ، ساۋادا جاساۋ، سووعسۇ، كىيم ئىپشۇ، وقىتۇ، ولە گەدر دى ماانەرلەپ وقۇ قابله‌تەرى. قۇدايى سۈزى، «ارەكەت دە ئەن ئۇن ئىتۇرلى، ئىبراقي لار ارقىلى سەندەردىك بارلىغىڭدا ارەكەت دەتتىن قۇدايى بىرەۋ»، - دەپ ايتادى (5). قاۋىمدا ئىزدېڭ قابله‌تىڭىزدى كۇتىپ تۇرغان ورسن بار. سول جەرددە ئىزدېڭ

قابللهتىھەرىڭىز قولدانىلا ئۇسىپ، جارقىراپ نۇرسىن شاشادى جانە سىز وزگەرسىتەر تۈدۈرالاسىز. سول ورىندى تاپساڭىز، وزىنچىزگە جاقسى بولادى.

قۇدايى كېيىر ادامدارعا كۆپ اقشا جاساۋ قابىلەتسىن بەردى. مۇسا يىسرايل حالقىنا: «وز قۇدايىك جاراتقان يەنى دە ۇمىتپا، سەبەبى وسى بايلىقتى تابۇغا كوش - قۋاتتى بەرەتن - سول،...» دەپ ايتقان. (زاڭ قايت. 8:18). مۇنداي ادامدار بىزىنەس كوتەرۇڭە، ساۋدا جاساۋعا جانە پايدا تۇسرۇڭە قابىلەتتى بولىپ كەلەدى. ھەگەر سىزدە وسىنداي قابىلەت بولغان بولسا ئىز مۇنى قۇدايىك ۋىلىلىمى ئۇشىن قولدانۇنىڭىز قاجەت. مۇنى قالاي سىتەرۇڭە بولادى؟ بىرىنىشىدەن، بۇل قابىلەتتىك قۇدايدان كەلگەنسىن موپىندىپ، قۇدايىعا لايىقتى تۈرددە ارنالاڭىز. كەنىشىدەن، وز كاسېتىزدى قولدانىپ، مۇقتاح ادامدارعا كومەكتەسىڭىزدىك وىننان ئىز بولىگىن (10#) حابار ايتىڭىز. كەم دەگەندە تابىسىڭىزدىك وىننان ئىز بولىگىن (6). قۇدايىعا سىينىۋ ئىسى رەتىنەدە بەرىڭىز (6). ئۇشىنىشىدەن، جاي بايلىق جىنلەۋشى بولغانىماي، پاتشالىقتى قالاۋشى ادام بولىڭىز. مەن مۇنى 34 تاراۋاتۇنىدىرەمنى.

ھەگەر مەنىڭ ئىز بىر سكە قابىلەتم بار بولسا، قۇدايى مەنىڭ سونىمەن اينالىسقانىمىدى قالايدى. سىزدىك قابىلەتتىڭىزدى جەر بەتىنە تەك ئىز عانا قولدانالاسىز. ھېبىر ادام جەكە سىزدىك سىتەرەتتىڭىزدى دال ئىز سیاتى سىتەي المايىدى، سەبەبى سىزگە عانا تان ھەركەشكەلىكتەر و لاردىك بويىندا جوق. قۇدايى سوزىنە «قۇدايى ئۆزىنىڭ ايتقاندارىن ورىنداؤلارىك ئۇشىن، سەندەرگە قاجەتتى بارلىق جاقسىلىقتى دارتىتى» دەپ جازىلغان (7). قۇدايىك سىزدىك ومىرىنچىزگە دەگەن ھەركىن ئىلىڭ ئۇشىن ئىز نە نارسەنى سىتەرۇڭە قابىلەتتىسىز جانە قاندای نارسەلەرگە قابىلەتتىڭىز جوق كەنسى مۇقىيات بولىپ انىقتاۋىنىڭىز قاجەت.

ھەگەر قۇدايى سىزگە ان سالۇغا قابىلەت بەرمەگەن بولماسا، وندا قۇدايى سىزدىك وپەرا ئانىسى بولۇنىڭىزدى كۇتپەيدى. قۇدايى ھەش ۋاقتىتا سىزدەن سىزدىك قابىلەتتىڭىز جوق سالاعا ئۆمىرىنچىزدى ارناؤڈى سۇرامايدى.

باسقاشا ايتاتىن بولساق، ئىزدىك بوينىڭزدابى قابىلەتتەر قۇدايدىك ئىزدىك و مىرىنىڭزدەن نە كۇتەتىسىن ئىلىپ الوادى ئىرىك ئۆلکەن كورسەتكىش. ئىزدىك بوينىڭزدابى قابىلەتتەرگە قاراپ، قۇداي سىزدەن نە كۇتەتىسىن اىقتاۋغا بولادى. هەمچو ئىز جاقسى سۈرەتلى بولساڭىز نەمە سە ئىرى سىكە ادامداردى جاقسى سۈرپىتاپ الاتىن بولساڭىز، قالاي بولغاندا دا قۇدايدىك ئىزدىك و مىرىنىڭزگە بەلگىلەگەن جوسپارىندى وسى قابىلەتتەردىك وزىندىك الاتىن وردىدارى بار. قۇداي دارىنداردى زايىغا جىبەرمەيدى، ول ئىزدىك شاقىرۇمىز بەن قابىلەتتەر سىزدى بىر-بىرىنە ساي ئىپ قويادى.

ئىزدىك قابىلەتتەرسىڭىز جاي عانا تىرىشلىك ھەتھۇشىن بەرىلمەگەن. قۇداي سىزگە بۇلاردى ئىزدىك قىزمەتىڭىز ئۇشىن بەردى. پەتر بىلاي دەگەن: «ئاتاڭىز راقىم ھېتسىپ سىيلاعان ئۇان ئۇرۇلى رۇحانى دارىندارىڭدى جاقسىلاپ قولدانما و تىرىپ، ارقايسلارىك قابىلداعان دارىندارىڭمەن بىر-بىرىگە ادال قىزمەت ھىتىڭىدەر» (8).

وسى كىتابتى جازىپ جاتقان ۋاقتىتا، 2000-عا جۇقىق ادام وزدەرىنىك قابىلەتتەرسىن قولدانىپ، «سەددىلبەك» قاۋىمىندا قىزمەت ھېتسىپ جاتىر. ولار ئۇان ئۇرۇلى قىزمەتتەرگە فاتىسۇدا. مىسالى، ولار بۇرىنىعى قولدانىستا بولغان ماشىنالاردى جوندەپ، ولاردى مۇقتاج ادامدارغا بەرەدى. قاۋىم ئىرى نارسە ساتىپ العىسى كەلگەندە، دەك ئىيمىدى قولداردى قاراستىرىپ، تىرسىادى؛ جەر و گىددەيدى؛ قاۋىمغا كەلگەن ئارتۇرلى اقپارات-حاتتاردى رەتكە كەلتىرەدى؛ باعدارلامالاردى قۇراستىرادى؛ دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاسىندا جۇمىس سىتەيدى؛ تاعامدار دايىندىدە؛ ولەك شىعارادى؛ مۇزىكادان ساباق بەرەدى؛ بولاشقا جوسپارلار قۇرادى؛ سپورت (كوماندالارنى) توپتارىن جاتتىقتىرادى؛ ۋاعىزدارغا ارنىپ زەرتتەۋ جۇمىستارىن جاساۋدا، ولاردى اۋدارۋدا جانە جۇزدەگەن ھەركەش باعتىتاردا قىزمەت ھەۋىدە. جاڭا ادامدار كەلگەندە ئىز و لارغا «نە نارسە كە قابىلەتتەرىك بار بولسا، ئىز مۇنى قاۋىم ئۇشىن قولدانۇنىڭىز كەرەك» دەپ

جىگەرلەندىرىھەمىز.

ئىزدىڭ ھەكىشەلىڭىز: ئىزدىڭ جەكە تۇلعالىق قا西يەتتەرىڭىزدى قولدانق.

ئېز شىن مانىنده ارقايسىسىمىزدىك قانشىشالىقتى ھەكىشە جاراتلىس ھەننىمىزدى تولىق تۇسنىبىيەمىز. دنا مولەكۈلەرلىك شەكىسىز جولدارمەن بىرلەسۋ مۇمكىنىدىگى بار. دالىرىدەك ايتاتىن بولساقى، بۇل مۇمكىنىدىكتەر سانى 10 - نىڭ 400 000 000 - نىشى دارەجەسىننىدەگى سانعا تەڭ. ياعنى، دال ئىز سياقتى ادامىنىڭ كەزدەسۋ بقىتىمالدىسى 10 - نىڭ 2 000 000 400 دارەجەسىنە تەڭ. دەگەر ئىز بۇل ساندى قاغازغا جازىپ، ئاربىر ٤٠ - دى (ئۇل) 1 سانتىيمەترگە ورنالاستراتىن بولساڭىز وسى ئىز ساننىڭ ۋىزىندىيەنىڭ وزى شامامەن 23750 شاقىرىمۇ سوزىلاتىن ھدى!

مۇنى باسقا نارسەلەرمەن سالىستىرىپ كورە ئۆلچەز ئۇشىن سىزگە كەلەسىدەي مالىمەتتەردى كورسەتەيىن. وسى جاحاندابى 1076 بولشەكتەرەن تۇرادى دەيدى زەرتتەۋشىلەر، بۇل ئىزدىڭ دنا - داعى مۇمكىنىدىكتەرەن الدەقايدا توەمنەن سان. ئىزدىڭ ھەكىشە جان ھەننىڭز عىلىمى دالەلدەنگەن شىندىق. دال ئىزدى جاراتقاندا قۇدای بۇ دۇنيەگە بۇرۇن - سوڭىدى بولىپ كورمەگەن ئىز جاڭا نارسە جاسادى. جەر بەتىنە دال ئىز سياقتى ھېبىر ادام جوق تا، بولماغان دا، ھندى بولمايدى دا.

قۇدایدىك ارقىلىلىقتى ۇناتاتىنى ايدان اشىق ھەمس پە، جاي عانا اينالاڭىزغا قاراڭىزشى. ول ئىزدىڭ ارقايسىسىمىزغا ھەكىشە جەكە تۇلعالىق قا西يەتتەر دارتىپ جاراتتى. بىربەتكەي ادامدارمەن اشىق مىنەزدى ادامدارىدى دا جاراتقان قۇدای. ول ئىز قالىپتى، تارتىپپەن جۇرەتىن ادامدارىدى جانە ئارتۇرلى جاڭا نارسەلەرگە ۇمتىلاتىندا دا جاراتتى. ول كەيىسر ادامدارىدى «ويىغا بەرلىۋشىلەر» دتىپ، ال كەيىسرەۋلەرسىن «سەزىمەرگە بەرلىۋشىلەر» دتىپ جاراتتى. كەيىسر ادامدار جەكە وزدەرلى

جۇمیس سىستەگەندە عانا ۇزدىك ناتىجەگە جەتەدى، ال كەيىبرەۋەلەرى باسقا ادامدار توبىمەن بىرىككەندە عانا ۇزدىك جەتىستىكتەرگە جەتە الادى. قۇداي ئوزىز، «ارەكەتتەر دە ئۆزان ئەتۈرلى، ئېراق ولار ارقىلى سەندەردىك بارلىقىڭدارەكەت دەتىسىن قۇداي بىرەۋ»، -دەپ ايتادى. (9)

قۇداي ئەرتۈرلى ادامداردى قولداناتىنى جايلى قۇداي سوزىنده مول دالىلدەر بار. پەتر سانگۇينىك بولغان (سکە شاپشاك، ئېراق قىزۇي تەز باسلاتسىن ادام)، پاۋىل حولەرىك بولغان (الدىنا بەلگلى ئېرى ماقسات قويىپ، ايانباستان ھېكىتەنسىپ ماقساتىنا جۇرە بەرەتىن ادام)، يەرەمەيليا مەلانحولىك بولغان (تەرەڭ وىغا باتسىپ كەتە بەرەتىن ادام). ھەر يسانىڭ شاکىرتتەرنىڭ بويىندىاعى مەركەشكەلىكتەرگە قاراساق، ولاردىك اراسىندىاعى كەزىدەسىپ تۈرغان كەلسىپەۋشلىكتەردىك سەببىن تۇسۇنە الاسىز.

جەكە تۈلعالىق قاسىيەتتەر قىزمەت ئۇشىن «دۇرسىن» نە «بۇرسىن» بولىپ تابىلمايدى. قاۋىمما تەپە-تەڭدىكىپەن دام بەرۋ ئۇشىن ئەرتۈرلى تۈلعالى ادامدار قاجەت. ھەر بارلىق ادامدار ئېر قالىپتى، بىردىي قاسىيەتتەرگە يە تۈلعالار بولاتىن بولسا، جەر بەتىنەتكىزىمىز ئەم سىر ئېر جالىقتىراتىن ئىس بولار دى. قۇدايغا شۇكىر، ئاربىر ادامنىڭ وزىندىك قاسىيەتتەرى مەن مىنەز- قۇلقى بار.

ئىزىدىك تۈلعالىق قاسىيەتتەر بىن قابىلەتتەرىڭىز ئۆز رۇحانى دارىندارىڭىزدى قالاچى جانە قايدا قولداناتىنىڭىزغا اسەر دەتىدى. مىسالىغا، ھەنگى ادام بار دەلىك، ھەنگىنەن دە بويىندا بىرگى حابار ايتۇ دارىنى بار، سوندا ھەر بىرەۋى ئېر بەتكەي (ينتروۋەرت) بولسا، ال ھەكىنىشىسى اشىق مىنەزدى ادام (ھەكتىروۋەرت) بولسا، ولاردىك بويىندىاعى دارىندى ھەنگى ئەتۈرلى جولىمەن قولداناتىن بولادى.

اعاش ۇستالارى اعاشتى سۈرگىلەگەندە، مۇرتىشالارىنا قارسىي ھەمس، قايتا مۇرتىشالارىنىڭ بويىمەن سۈرگىلەيدى. ولايەتپەسە جۇمیس قىيىنغا سوعادى. دال وسى سىاقتى ئىز ئۆز مىنەز- قۇلقىڭىزغا جانە تۈلعالىق

قاسیه‌تته‌ریگنگه قایشی که له‌تین جولدارمهن کوشته‌پ قىزمهت دتكه‌نده، ئىز قىسىمنىڭ استىندا بولغاندىاي ئوزىگىزدى سىغايسىز سەزىنىپ جۇره‌سىز. كوش سالا تىرسايسىز، الايدا ناتىجە گىز قاناعاتنانارلىقتاي بولمايدى. وسى سەبەپتەن دە باسقا بىرەۋەدىك قىرمەتىن كوشىپ الس سىتەۋەش ناتىجە بەرمەيدى. ئىزدىك بويىگىزدا سول ادامدارداعى تۈلعالىق قاسیه‌تته‌ر جوق. كەرسىنەش، قۇدایي ئىزدى دال ئۆزىگىز بولۇۋۇشىن جاراتتى. ئىز باسقالاردىك قىزمهت جولىسا قاراپ وۇرەنە الاسز، الايدا وۇرەنگەندە رىگنگىزدى ئۆزەركىشەلىكتەر رىگنگە ساي دىپ قولدانۋىگىز قالجەت. بۇگىگى كۇنده ادامعا ئۆزىنىڭ تۈلعالىق قاسیه‌تته‌رسن تۇسنىڭە كومەكتەسەتسن كوب كىتابتار بار. وسى كىتابتاردى وقىپ، ئۆزىگىزدىك تۈلعالىق قاسیه‌تته‌ر ئىنقتاب، مۇنى قۇدایعا قىزمهت دتۇ جولىندا قالاي قولدانان الاتىنىگىزدى تۇسنىڭە بولادى.

كورمەدە گى بەزەندىرىۋۇگە ارنالغان وۇساق اينەك بولشەكتەرى سياقتى، بىزدەردە گى ئارتۇرلى جەكە تۈلعالىق قاسیه‌تته‌رسىز قۇدایدىك نۇرسىن وسى الەمگە بىر-بىرىنەن ھەركىشە دىپ، ئۆرلى-تۇستى دىپ شاعىلىستەرادى. بۇل قۇدایدىك وتباسىنا جاقسىلىق پەن تەرەڭدىك بەرگەتىن باتا. بۇل جەكە سىزگە دە باتا بولىپ كەله‌دى، سەبەبى قۇدایدىك جەكە سىزگە ارناعان ئىسىن سىتەۋ ئىزدى راحاتتىندىرادى. ئىز قۇدایدىك سىزگە بەرگەن تۈلغا قاسیه‌تته‌رسىنە ساي قىزمهت دتەتىن بولساڭىز، ئىز قاناعات كەله‌تىن جولىمن جەمىستى قىزمهت دتىسىز.

ئىزدىك ھەركىشەلىگىز: ومىرىلىك تاجرىيەنى قولدانۋ.

ئىزدىك بويىگىزداعى ھەركىشەلىكتەردىك قالپتاسۇنى ئىزدىك ومىرىلىك تاجرىيە گىز دە اسەر دتەدى. بۇلاردىك كۆپشىلىگى ئىزدىك باسقارۋىگىزغا كونبىھەن جاعىدالىلار. قۇدایي ئىزدى يىلەپ جاساۋ وۇشىن وسى ومىرىلىك وقىعىلارعا جول بەرگەن (10). قۇدایعا قىزمهت دتۇ جولىندىاعى ھەركىشەلىكتەر ئىنقتاۋ ئۇشىن ارتتاعى ومىرىلىك تاجرىيە گىزدەن كەم دەگەندە ئىتاۋىن مۇقييات باعالاۋىگىز كەرەك.

*وتباسلىق تاجيريهله ره: وزوتباسىڭىزدانه نارسەنی ئۇيرەندىڭىز؟

*بىلسم الۋادىعى تاجيريهله ره: مەكتەپتە ئىزدىك جاقسىي كورەتسىن ساباچىڭىز قاي ساباق بولدى؟

*ماماندىقتىاعى تاجيريهله ره: ئىز قاندای جۇمۇستا دىك جەمىستى بولدىڭىز جانه قاندای جۇمۇستان ئىز قاناعات سەزىنە سىز؟

*رۇحانىي تاجيريهله ره: قۇدايمەن قارىم-قاتىناستا قاي ۋاقتاردا قۇدايمەن وته جاقسىي بولىپ، قۇدايمەن قارىم-قاتىناستا قاندای ۋاقتار ئىز ئۈشىن دىك ئاندى بولدى؟

*قىزمەت تاجيريهله رى: وتكەن ۋاقتتا قۇدايىعا قاندای جولدارەن قىزمەت دىتىڭىز؟

*اۇرتىپالىق تاجيريهسى: قاندای جارالاردان، اۇرتىپالىقتاردان، رەنىشتەرەن جانه سىناقتاردان ساباقى ئىدىڭىز؟

قۇداي سوڭىعى تۇرغان تاجيريهنى، ياعنى اۇرتىپالىقتى ئىزدى قىزمەتكە دايالاۋ ئۈشىن دىك كۆپ قولدانادى. قۇداي تەكتەن تەك اۇرتىپالىق بەرمەيدى. شىندىغىنا كەلگەندە، ئىزدىك دىك ۇلى قىزمەتىڭىز ئىزدىك دىك ۇلکەن اۇرتىپالىقنىڭىزدىك ناتىجەستەن شىعۇئى مۇمكىن. مىسالى، بالاسى داون (داشىن) اۇرۇسمەن اۇرتاتىن اتا-انا لارعا بالالارى دال وسىنداي اۇرۇمەن اۇرتاتىن باسقا اتا-انا دان ارتىق كىم كومەك كورسەتە الادى نەمەسە بۇلاردى كىم ولاردان ارتىق ئۇسىننىپ، جۇباتا الادى؟ باسقا بىر اىلگە بولا كۇيەۋى تاستاپ كەتكەن اىلگە دال وسىنداي قىينشىلىقى باسنان كەشكەن باسقا بىر اىلدهن ارتىق كىم كومەك كورسەتە الادى؟

قۇداي جوسپارلى تۇردى ئىزدىك قىينشىلىقتار ارقىلى وتوشكىزگە جول اشادى. ونىڭ مۇندىعى ماقساتى ئىزدى باسقا ادامدارعا قىزمەت دىۋىگە دايىنداۋ. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «يەمىز يىسا ماسىختىك اكەسى قۇداي ماداقتالىسىن! ... وسىلايشا قۇدايدىك وزىزىزدى جىكەرلەندىرىگەن جۇبانىشىمەن بىز دە ار ئۇرلۇ قايىعى-قاىرەت شەگىپ جۇرگەندە ردى

جگه، له ندره الامز» (11).

هگەر شىنەمەن دە قۇدایغا قىزىمەت دەتۋىدى قالايتىن ادام بولساڭىز، مىنا كۇشتى ئېرىشىنىڭتى ئۇسىنىڭتىز قاجەت: ئىزدىك ومىرىڭىزدەگى ئىزدى مەڭ كوب رەنجىتىسىن نەمەسە اشۋلاندىراشىن وقىعالار بار، بۇلاردى ئىز دەشكىمگە دە كورسەتكىڭز كەلمەيدى. دال وسى وقىعالاردى قۇدای باسقا ادامدارعا كومەكتە سۈر ئۇشىن قولدانىعىسى كەلهدى. بۇلار ئىزدىك قىزىمەتىڭز!

قدای سرگه اوپریالیق اکله‌تمن و قیعالاردى قولدانا ئۆشىن، سز بۇل و قیعالار جايلى باسقا ادامارمەن بولسۇڭىز قاچەت. ولاردى جاسىرسىپ، تىمعۇدى قويۇڭىز كەرەك، شىنىشىل بولسىپ وزىمىزدىك قانەلىكتەرىڭىزبەن، السىزدىكتەرىڭىزبەن جانە قىينىشلىقتارىڭىزبەن باسقا ادامارمەن بولسۇڭىز كەرەك. وسلامىي سستەۋىڭىز شىن مائىنده، سىزدىك ھەڭ ئىسمىدى قىزمەتىڭىز بولادى. ادامار كوبىنەسى: بىز وزىمىزدىك كۈشتى جاقتارىمىزدى ايتقاندا ھەمس، قايتا وزىمىزدىك السىزدىگىمىز جايلى جانە سول السىزدىگىمىزدە قۇدايدىك راقىمى بىزگە كومەكتە سكەنى جايلى ايتقاندا ادامار وته كوب جىكەرلاadi.

پاؤل وسى شىندىقىتى تۇسنىگەن، سوندىقتان دا ول ئوزىنىڭ تەرەتكۈزۈمكەن باتقانى جايلىي انسق ايتقان. «سوندىقتان باۇرلاستار، سەندەردى ازىيا ئىماعىندا تاپ بولغان قىيندىقتارمىزدان حابارسىز قالدىرى عىمىز كەلمەيدى. باسسىزغا تۇسکەن اوپرتىپالىقىتىڭ شەكتەن تىس، ادام توزە الماستاي بولغانى سونشا، ئىرى قالامىز دەپ ئۆمىتتەنبىدەك تە. جۇرەگىمىز ولىمگە كە سىلگەندەي سەزىنىك. بۇل جايىت ئىزدىك وزىمىزگە دەمس، ولگەندەردى تىرىلىتەتىن قۇدايىعا عانا سۈيەنە ئۆمىز ئۇشىن دە وسلاي بولدى. مۇنداي قورقىنىش اجال قاۋىپتەن ول ئىزدى قۇتقارىپ الدى جانە ئالى دە قۇتقارۋۇدا؛ بولاشاقتا دا قۇتقاراتىن بولادى دەپ وعان نىق سەنسم ارتامىز»

ه‌گهه ر ده پاۋىل ئوزىنىڭ تەرهەڭ قايىعى مەن كۇناعا باتقانى جايلىي
 جاسىرىپ قويغان بولسا، مىللەيوندالىغان ادامدار بۇل ئوزدىك بەرەتىن
 جىگەرنىن يە بولا الماس ددى. تەك سرتقا شىعارلىپ ايتلىغان وقيعالار
 عانا كومەك بەرە الادى. ولدوس حاكسلىي، «تاجىرىبىه ئىزدىك باسىڭىزغا
 تۇسکەن جاعدايى ھەمس، قايتا سول جاعدايىغا بايلانىستى سىتەگەن ئىزدىك
 سى - ارەكەتىڭىزدەن كەلەدى»، - دەپ ايتقان دەن. ئىزدىك باسىڭىزغا
 تۇسکەن جاعدايىمەن ئىز نە سىتەيىسىز؟ اوپرىتالىقتى تەككە جىبەرمە گىز،
 مۇنى باسقالارغا كومەكتە سۇ ئۇشىن قولدىنىڭز.

قۇدايدىك ئىزدى قىزمەت دەتۇ ئۇشىن بەيىمەپ، بويىڭىزغا
 دارتىقان بەس ئۇرۇلى دەكشەلىكتەرگە قارايى وترىپ، قۇداي بارلىقىن
 باسقاراتىسىن جانە ئىزدى ورزىھ قىزمەت دەتۇ ماقساتىنا قالايشا
 دايارلايتىسىن انسىراق تۇسنىڭەن بولارسىز دەپ ۇمىتتەنەمىن. قىزمەتتە
 جەمىستى بولۇدىك جانە قابىلەتىڭىزدى جۇرەگىڭىزگە سىتالاندىراتىن،
 شابىتتىندراتىن سىتەرددە قولدىنىڭز. جانە مۇنى ئۆزىنىڭىزدىك جەكە
 تۇلۇمالىق قاسىيەتتەرىڭىز بەن تاجىرىبىه گىزگە ساي سىتەگەندە وته پايدالى
 جانە جەمىستى قىزمەت دەتىن بولا سىز. وسى نارسەلەرگە فانشالىقتى ساي
 قىزمەت دىتە گىز، سونشالىقتى تابىستى بولا سىز.

وتنز ئېرىنىشى كۇن ومىرلىك ماقساتىم جايلىي ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: مەنەن باسقا ھىشىر ادام دال مەندەي ادام بولا
 المايىدى.

جاتتاۇعا ارنالغان ایات: «ئاتاڭىز راقىمەتىپ سىيلاغان ئىوان
ئۈرۈلى رۇحانى دارىندارىڭدى جاقسىلاپ قولدانانا وترىپ، ارقايىسلارىڭ
قاپىلداغان دارىندارىڭمن بىر-بىرىڭە ادال قىزمەتەتىڭىدەر» (1 پەتىر 10:4).

ويلانۇغا ارنالغان سۇراق: قۇدايدىڭ مەنىڭ بويىما دارتىقان
قاپىلەتتەرنىڭ قايىسىسىن قاۋىم قىزمەتنىنە و سىنا الامىن؟

32

قۇداییدىڭ بەرگەن دارىندارىن قولدانۇ

«بىز ئارىمىز دە كۆپتىگىمىزگە قاراماستان،
 ئاسحتىڭ رۇحانى دەنەسىمىز، وسلاي ئوزارا بايلانىسقان
 مۇشەلەرسىمىز. قۇدایيدىڭ راقىمەن ارقايىسىسىمىز
 رۇحانى دارىنداردى قابىل الدىق. سوندىقتان ارقايىسىسىمىز ئۆز
 ماقساتىمىزدى ئۆمىتپىاي، سوغان ساي ارهەت ھەتىك.»
 (ريم. 12:5-6)

ئىزدىڭ وسىنداي بولىپ دۇنيهگە كەلۋىڭىز - قۇدایيدىڭ
 سىيى؛ ال سىزدەگى باردى دۇرسى قولدانۇ - ئىزدىڭ
 قۇدایىعا بەرەتن سىيىڭىز.
 دات ماقالى.

قۇدای سىزدەن دەك ئۇزدىگىن ئۇغا لايىقتى. ول ئىزدى بەلگىلى
 ئىبر ماقسات ئۇشىن بەيىمەدەپ جاراتتى جانە ول سىزدەن سىزگە
 بەرىلگەندى مۇمكىنىدىگىنىشە جاقسى ئىتىپ سىتەگەن ئىڭىزدى قالايدى. ول
 ئىزدىڭ سىزدەگى جوق قابىلەتتەر جايلى ئايمداپ جانە ئۆمىتسىز اقساپ
 ئۈرۈشكىرىدى قالامايدى. كەرسىنىشە، ول ئىزدىڭ وزىڭىزدە بار دارىندارغا
 كۆپ نازار اۋدار ئۆزىڭىزدى قالايدى.

وزىڭىزگە بەلگىلەنبىگەن جولىمەنەن قىزمەت ھۆتكە تېرىسىقاندا ئىز
 ئىبر ئانسىز نارسە سىتەگەندەي سەزىنەسىز. ئىز ئۆزىڭىزدى بىڭعايسىز
 سەزىنەسىز جانە قىزمەتتىڭ ناتىجەسى دە از بولادى. سونىمەن قاتار

«سزدیلک ۋاقىتىڭىز، كۇش-جىڭەرىڭىز، قابىلەتىڭىز تەككە كەتەدى. قۇدايغا قىزمەت مەتىدەلک دەك ۋۆزدەلک جولى - «وز ھەرەكىشەلىكتەرىڭىزگە ساي جولىمەن قىزمەت دەت. بۇلاي سستەي الۋىڭىز «وُشىن «سز «وز ھەرەكىشەلىكتەرىڭىزدى انىقتاۋىڭىز كەرەك جانە سونى قابىلداداپ، وغان قۋانىپ ۋېرەنۋىڭىز كەرەك. سولاي بولغاننان كەيىن سول ھەرەكىشەلىكتەردى شەگىنە دەيىن دامىتۇ كەرەك.

وز ھەكشەلىكتەرىڭىزدى انىقتاۋى.

قۇداي «سوزى: «سوندىقتان اقىماق بولماي، قۇداپىدىلک ھەركىن ئىلىسپ ئىلگىدار»، - دەپ ايتادى. (1). سوندىقتان ھەرتەڭى كۇندى كۇتىپەستەن، قۇداي «سزدى نە ماقساتىپەن جاراتىپ، قاندای قىزمەتكە بەيىم دەتكەنسىن انىقتاۋىدى بۇگىننەن باستاڭىز.

بويىڭىزدالى دارىندار مەن قابىلەتتەردى انىقتاۋىدان باستاڭىز.

«سز نە نارسەلەردى جاقسىي سستەي الاتىنىڭىزدى جانە نە نارسەلەردى ناشار سستەيتنىڭىز جايىلى شىنىشل بولىپ، تەرەك ويلانىڭىز. پاۋىل: «ارقايسىسىك ۇلەستەرىڭە قاندای رۈحانى دارىندار تىگەنسىن ويلايى وىتىرىپ، وزدەرىنگىدى سانالى تۇرده باعالاڭدار»، - دەپ اقىل قالدىرعان (2). ئىزىم جاساڭىز. باسقا ادامىداردان «سز جايىلى شىنايى وىسەن ايتۇدى سۇراڭىز. سىزگە جاي عانا ماقتاۋەمەس، شىنايى سوزدەر كەرەك ھەكىنسىن ايتىڭىز. رۈحانى دارىندار مەن تايىيە قابىلەتتەردىك بار ھەكىنسىن اردايم باسقا ادامىدار ماقۇلداداپ ايتا الادى. ھەگەر «ۋىزىڭىز: «مەندە «مۇعالىم بولۇ (وقىتۇ) دارىنى نەمەسە ان ايتۇ دارىنى بار» دەسەڭىز، ال باسقا ھېشىر ادام مۇنىمىھەن كەلىسىپەسە، قاندای قورىتىنىدەعا كەلۋە كەرەك؟ سزدە جەتەكشلىك دارىن بار ما ھەكىنسىن بىلگىڭىز كەلسە، ارتىڭىزغا قاراڭىز! ھەگەر «سزدەلک سوڭىڭىزدان ھېشىر ادام ھەرمەگەن بولسا، «سز جەتەكشى مەسىز.

«و مرمنىڭ قاي سالاسىندا، ئتىپتى باسقا ادامدار بايقاتي الاتىندى جەمىستەر كوردىم؟» دەپ سۇراق قويىپ كورىڭىز. قاي سىتە مەن تابىستى بولدىم؟ دەگەن سۇراقتاردى قويىپ كورىڭىز. رۇحانى دارسىدار مەن قابىلەتتەردى انىقتاۋغا ارتالىغان سۇراقتار كەستەسى سىزگە شامالى كومەك بېرىدەن، لاردىك قۇندىلىسىنى شەكتەۋلى بولىپ قالا بەرەدى. بىرىنىشىدەن، ولار بىركەلکى ئىتىپ جاسالغان (ئىبر قالىبىن جاسالغان)، سوندىقتان دا ئىزدىك ھەرەكىشەلىگىڭىز ھەسكەرلىمەي قالا بەرەدى. ھەكىنىشىدەن، قۇدای سوزىنەدە رۇحانى دارنىدارغا بەرىلەتنىن ھەشقاندای انىقتاما جوق، سوندىقتان بۇلارغا بەرىلەتنىن كەلگەن انىقتاما جالپىلاما جانە كوب جاعدىدا دەنومىناتىسىالىق كۆز قاراستى كورسەتتەدى. تاعى ئىبر ماسەلە، ئىز رۇحانى وسکەن سايىن ئىزدىك سىـ اـرـەـكـەـتـتـەـرـىـزـدـەـنـ كـوـپـتـەـگـەـنـ دارنىداردىك كورىنىسى بايقالا باستايىدى. ئىز بويىڭىزدا دارسن بولغاندىقتان ھەمس، قايتا ئوش ناتىجەسىنەدە جومارت بولىپ نەممەسە باسقالاردى ۋېرىتىپ ئىچۈرۈڭىز مۇمكىن.

ۋېىڭىزدىك دارنىدارىڭىزدى انىقتاۋدىك ھەتكە جاقسىي جولى - قىزمەتتىك ار تۇرنە قاتىسىپ كورۇق. ھەگەر جاس كەزىمەدە قىزمەتتەر جايلىق تەكسىھەرەتنىن كەستەنىڭ ار ئۇرسن قولدانغان بولسام دا، مەندە وقىتۇشى دارنىنىڭ بار ھەكىنىن بايقاماس تا ھەدىم. سەببەسى ول ۋاقتقا دەبىن مەن ھەشكىمىدى دە وقىتىپ كورمەپ ھەدىم. تەك ادامداردىك الدىندا سوپەلەۋگە مۇمكىنىدىك العاننان كەيىن وسى قىزمەتتىمنىڭ ناتىجەسىن كورسپ، باسقا ادامداردىك ماقۇلداؤنى يە بولغاننان كەيىن «قۇدای ماعان وسلاي سىتەۋگە دارسن بەردى» دەپ تاپىتم.

كۈپتەگەن كىتاپداردا دارنىداردى انىقتاۋ ۋلگىسى كەرى جاقتان باستالدى. ولاردىك ايتاتىنى: «الدىمەنەن وزىڭىدەگى رۇحانى دارنىدى انىقتاڭىز، سودان كەيىن قاندای قىزمەتكە قاتىسىۋ كەرەك ھەكىنىن تۇسىنەسىز». ئىبراق بۇل قادامداردى دال كەرىدەن سىتەۋ كەرەك. الدىمەن قىزمەت ئىتىپ، وزىڭىزدى ار ئۇرۇلى قىزمەتكە بايقاتپ كورىڭىز، سودان

که بیسن ؤوز داریندارىگىزدى انقتايىسىز. قىزمەتكە قاتىسىپاچاتىپ، قاي جاعنان قابىلەتتى كەنگىزدى بىلە المايىسىز.

ءىزىدىك بويىگىزدا ؤوزىگىز بىلدەمەيتىن كويپەگەن قابىلەتتەر مەن دارىندار بار ئىز بۇلاردى دش ۋاقتىتا قولدانىپ تا كورمەگەندىكتەن بۇلاردىك بار كەنن بىلەمەيسىز. سوندىقتان بۇرسىن سستەپ كورمەگەن كەيىسىز نارسەلەردى سستەپ كورۇڭگە ئىزىدى جىڭەرلەندىرىدەمىن. جاسڭىز قاناشعا كەلگەن بولسا دا، دش ۋاقتىتا ار نارسەنى بايقاپ كورۇدى توقتانپاڭىز دەيمىسىن. جەتپىس جانە سەكسەن جاسقا كەلىپ، وزدەرنىك جاسىرىن بولغان كويپەگەن دارىندارىن بايقاىي باستاغان كويپەگەن ادامداردى كەزدەستىرگەنەمىن. مەن قالا ادامدارىنىك اراسىندا بولاتىن اوھ سقۇي جۇڭىرۇ جارىسىنا قاتىسىپ، ئىتپىتى جەڭىپ تە جۇرەتىن توقسان جاستاوعى ئېرىيەلدى تانيمىن، اليدا ول ئۆزىنىك وسى قابىلەتتىن جەتپىس سەڭىز جاسىنا دەيسىن بايقامايپتى!

ئېرىيەلدە قىزمەت دېپەي جاتىپ دارىنىڭىزدى انقتاۋا
تىرىسىپاڭىز. قىزمەت دېپ باستاڭىز. قىزمەتكە قاتىسۇ ارقىلى عانا ؤوز دارىنىڭىزدى انقتايى الاسىز. وقىتىپ نە جەتكەشكىلىك دېپ، ئۆيمداستىرسىپ نە اسپاپتاردا ويناب نەمەسە كىشكەنتىاي بالالارمەن ويناب باعىپ كورىڭىز. ئىز ئېرىيەلدە بايقاىي المايىسىز. قولىگىزدان ئېرىيەلس كەلمەي قويغان بولسا، بۇغان ساتىسىزدىك دەپ دەمەس، قايتا مۇنى ئېرىيەلدە بايقاپداڭىز. ۋاقتىتە كەلە ئۆزىگىزدىك قابىلەتتەرىگىزدى انقتاپ الاسىز.

ئۆزىگىزدىك جۇرەگىڭىزگە جانە تۈلعالق قاسىيەتتەرىگىزگە كوكىل اۋدارىڭىز. پاۋلۇ: «...اركىم ئۆز سى - ارەكەتتىن تەكسەرسىن» - دەپ كەڭەس بەرەدى. بۇل جاعدايدا دا ئىزىدى جاقسىي بىلەتتىنده رىدىك ئىز جايلىي پىكىرىنە قۇلاقى سالق كومەك بولادى. «بارىنەن دە بۇرسىن نە سستەگەندى جاقسىي كورەمىن؟ قاندای ئىس سستەگەندە مەنىك جانىم كىرىپ، شابىتىم اشلىپ كەتەدى؟ قاندای ئىستى ۋاقتىتى ئۆستىپ ئۆزىگىز ئۆزىپ

سسته يەمەن؟» مەن ئېرقالىپىلىقىتى ۇناتامىن با، الدە ار قىلىلىقىتى ۇناتامىن با؟ مەن توپىھەن بىرلەسىپ قىزىمەت دىتكەندى ۇناتامىن با، الدە جالعىز قىزىمەت دىتكەندى ۇناتامىن با؟ مەن جەكە جۇرمەتىن ادامىمىن با، الدە كۆپشىل ادامىمىن با؟ مەن وىغا كۆپ بەرىلەمنىن بە، الدە سەزىمگە كۆپ بەرىلەمىن بە؟ مەن جارسَا سستەگەندى ۇناتامىن با، الدە بىرىگىپ سستەگەندى ۇناتامىن با؟ - دەگەن سۇراقتاردى قويىپ كورىڭىز.

ومىرىلىك تاجرىيەڭىز جايلى ويلانسىپ، ولاردان كەرەكتى ساباقتىڭىز. ئومىرىڭىز جايلى ويلانسىپ، بولغان وقيعالار سىزگە قاندای ھەركەشكەلىكتەردى دارتىقانى جايلى ويلانسىڭىز. مۇسا يېرىالىدىكتەرگە «بۇگىنگى تاڭدا قۇدايمەن بىرگە بولغان ومىرىلىر رىڭىن وۇرەنگەندە رىڭدى ھستەرىڭە تۈسىرىڭدەر»، - دەپ ايتقان. (3) ۇمىت بولغان وقيعالاردان كەلەر پايدا جوق. وسى سەبەپتەن دە رۇجانى وقيعالاردى جازىپ وترىتىن داپتەر قولدانساڭىز جاقسىي بولادى. پاۋىل عالاتتىقتار باستارىنان وتكەرگەن اۋىرتىپالىقتاردان ھەش ساباق الماستان زايى كەتىرەدى دەپ قورىققان. ول، «سوندا قالاي، باستارىڭان وتىكىزگەندەر ئىنىڭ ئارى بەكەر بولغانى ما؟ ھەگەر دە شىننىمەن بەكەر بولسا»، - دەپ ايتقان. (4)

قىينىدىقتىك، اۋىرتىپالىقتىك، ساتىسىزدىكتىك دال باسىڭىزغا تۈسکەن ۋاقتىندا مۇنىڭ ارتىندا تۇرغان قۇدايدىك ماقساتىن كۆپ جاعدايىدا بايقامايم قالامىز. يسا پەترىدىك اياعنى جۇغان ۋاقتىتا، «نە سستەپ تۇرغانىسىدى سەن ئەقازىر ھەممىس، كەيىنرەك تۈسىنەسىڭ»، - دەپ ايتقان بولاتىن. (5) اۋىرتىپالىق باسىڭىزدان ئەتسىپ كەتكەننەن كەيىن عانا قۇداي بۇل ماسەلەنى جاقسىلىق ئۇشىن بەرگەنسىن تۈسىنە باستايىمىز.

ومىرىلىك تاجرىيەلەر ئىزىزىدەن ساباق الو ئۇشىن ئېرشاما ۋاقتىت كەرەك. ومىرىلىك وقيعالارنىزدى تاڭداۋ ئۇشىن اپتائىك دەمالىس ۋاقتىتارىن تولىق قولدا ئۇنىڭىزدى ۇسىنامىن. بۇل ۋاقتىتا ئىزىدىك ئەمىرىڭىزدىك ار سالالارنىدا قۇداي قالاي جۇمىس سستەگەنىنىن باقلاب جانە وسى ساباقتاردى ول باسقا ادامدارعا قالايشا كومەك ھىتىپ قولدانىعىسى

کەلەتىننىن بايقاۇعا تىرىسىگىز. سىزگە وسىنى سىتەۋگە كومەكتەسەتىن ئارتۇرلى مانەريالدار بار.

وز ھەكىشەلىكتەرىڭىزدى قابىلداداپ، قۇانا ئامىن تاتىڭىز

قۇداي ئىزدەن ئەشكەن بىلگەندىكتەن، ونسىك سىزگە بەرگەن ھەكىشەلىكتەرسىن قۇانشىپەن قابىلداؤتىڭىز كەرەك. قۇداي ئۆزۈمىسى ئەملىي دەيدى: «ھې يەندە، قۇدايغا قاراسى سوپۇرەيتىندهى سەن كىمسىڭ ؟ جاراتىلىغان نارسە ئۆزىن جاراتقانغا: «ئەگە مەنى وسىلاي جاراتتىڭ» دەپ ايتا الاما؟ قايىتا، قۇمراشى ئېرى بالىشقان ئىپ، بىرەۋىن سان - سالتاناتقا، كەلەسىسىن قاراپايم قولدانىسىقا ارنىپ ھەكى سەسىن جاسايمىن دەسە ھەرىكتى ھەمسە پە؟» (6)

ئىزدەتكەن ھەكىشەلىكتەرىڭىز قۇدايدىك بەلگىلى ئېرى ماقساتتارى ئۆشىن بەرلىگەندىكتەن ئىز بۇغان نازارى بولىپ، ودان باس تارتىپاۋتىڭىز كەرەك. ئۆزىتىڭىزدى بىرەۋگە ئۇقىسas دەتىيەن دەپ، كۈشتەپ تىرىسۋەدىك ورنىنا قۇدايدىك جەكە سىزگە بەرگەن ھەكىشەلىكتەرسىن رىزاشىلىقىپەن قۇانا قابىلداؤتىڭىز كەرەك. «ال ارقايسىمىزغا ئاسىحتىڭ راقىم دەتىپ ۋەلسەتىرىپ بەرگەن ھەكىشەر ئەندا دەرسىندا دەرسىندا بار» (7).

ھەكىشەلىكتەرىڭىزدى قابىلداعاندا ئىز ئۆزىتىڭىز ئىز ئۆزىتىڭىزدى موينىداۋتىڭىز كەرەك. بارلىق سالادا دا قابىلەتتى ھېشىر ادام جوق جانە ھېشىر ادام بارلىق قىزمەتتى اتقارۇغا شاقىرىلىغان. ئىزدەتكەن ارقايسىمىزدەتكەن ئۆز ورنىمىز بار. پاۋىل ئۆزىنىك ئىسى بارلىق قىزمەتتەردى اتقارۇ نەممەسە بارلىق ادامداردىك كۈچلىنەن شىعۇ ھەمسە كەننسىن، الايدا ئۆز قىزمەتتىنە كوب نازار اۋدارىپ، ئالغا جۇرۇمى كەرەك كەننسىن تۇسىنگەن (8). ول: «ال ئېز شەكسىز ماقتانبایمىز، كەرسىنshire، وزسىزگە قۇداي بەلگىلىگەن قىزمەت او قىمنىدا قالامىز»، - دەپ ايتقان.

قىزمهت اۋۇمى دەگەن ئوز قۇدai ئىزدىك ارقايسىمىزغا ئىزلىك سالاسىن عان تاپسراشنى جايلى شىندىقتى كورسەتىدە. ئىزدىك بويىڭىزدابى ھەكىشەلىكتەر ئىزدىك قىزمهت اۋۇمىنىڭىزدى بەلگىلەيدى. ئىز شامادان تىس قىزمهتتەرگە بەرىلىپ، قۇدايدىك بىزگە بەرگەنسەن تىس نارسەلەرمەن اينالىسا باستاعاندا، ئىز ۋايىمغا بەرىلىپ كەتەمىز. جارسى كەزىنە ئىز دەرگەر سپورتلىشىعا جەكە جۇڭىرەتن جول بەرىلىدە. دال سول سېقتى ئىز دە ارقايسىمىزغا بەرىلىگەن «الدىمىزدابى جارستى قاچىرىلىقىن اياتايق» (10). جانىڭىزدابى جولدا جۇڭىرسپ كەلە جاتقان ادامىغا قىزانىشىپەن قاراماي، وزىڭىزگە بەرىلىگەن جولدا جارستى تەزىزەك اياقتاۋۇنازار اوذارلىقىز.

قۇدai ئىزدىك وزىڭىزگە بەرىلىگەن ھەكىشەلىكتەردى قولدانىپ، قۇانئانىڭىزدى قالايدى. قۇدai ئوزى بىلاي دەيدى: «اركىم ئۆز سى - ارەكەتسىن تەكسەرسىن، سوندا ئۆزىن باسقا لارمەن سالىستىرمائى، جەتىستىكتەرسىن ماقتان دە الادى» (11) شايتان ھكى جولمەن ئىزدىك قىزمهتتەن الاتىن قۇانىشىڭىزدى الىپ كەتە الادى: ياعنى ئۆز قىزمهتىڭىزدى باسقا لاردىكىمەن سالىستىرۇعا ازىزلىقلى جانە ئۆز قىزمهتىڭىزدى باسقا ادامداردىك كۈلىنىدەن شىعارۇغا قولداۋ ارقىلى. وسى ھكى جولدا - ئىزدى قۇدايدىك قالاۋىنشا قىزمهت دەۋەن اداستىراتىن ئولى جولدار. قىزمهتىڭىزدىن قۇانىشتى جو غالىتىپ اللان بولساڭىز، وسى ھكى ازىزلىقلى سالدارى جوق پا ھكەن دەپ تەكسەرىڭىز.

ھش ۋاقتىتا سالىستىرماۋىمىز كەرەك دەپ قۇدai ئوزى ئىزدى سىكەرتەدى: «اركىم ئۆز سى - ارەكەتسىن تەكسەرسىن، سوندا ئۆزىن باسقا لارمەن سالىستىرمائى، جەتىستىكتەرسىن ماقتان دە الادى» (12) وز ھەكىشەلىكتەرىڭىزدى، قىزمهتىڭىزدى، قىزمهتتەگى ناتىجەلەرىڭىزدى باسقا بىرەۋەمەن سالىستىرماۋ كەرەكتىگىنىڭ ھكى سەبەبى بار. بىرىنىشىدەن، ئىز ار ۋاقتىتا سىزىدەن جاقسى سىتەيتىنده ي سەزلىكەتن باسقا ئىز ادامىدى

تاۋىپ الـ-اىسىز جانه وسلاي بولغاندا ئىزدىك كۆكىلىڭىز تۈسەدى. نەمەسە ئىزىز ار ۋاقتىدا سىزبەن سالىستىرغاندا ناشار سىتەيتىن باسقا بىرەۋىدى تاۋىپ الـ-اىسىز، وسلاي بولسا تاكاپىار بولپ كەتەسىز. وسى كۆزقاراستىك ھەكمىي دە ئىزدى قىزمەتتەن المىتاتىپ، قىزمەتتەن گىي قۇانىشىڭىزدى جوعالىتادى.

پاۋىل ئۆزىمىزدى باسقا ادامدارمەن سالىستىرۇ اقىماقتىق دەپ ايتقان بولاتىن. ول بىلاي دەگەن: «سونداي ماقتاشاق تارمەن ئۆزىمىزدى تە گەستىرۇڭە نە سالىستىرۇغا ئىزدىك ئاتىمىز، ارىينە، بارمايدى: ولار وزدهرسىن وزىندىك ۇلگىلەرسىمەن باعالاپ، وزدهرسىن وزدهرسىمەن عانى سالىستىرادى. قاندaiي اقىماقتىق!» (13) دەپ اتالاتىن اعلانىشا اۇدارمادا بۇل سوزدەر، «وسلايشا ئىبر-بىرىن سالىستىرپ، سىناپ، ئىبر-بىرىمەن جارسمامىز دەپ جۇرسىپ، ولار نەگىزگى ماقساتىن جوعالىتىپ ئىغان»، - دەپ ايتىلادى.

ئىزدىك قىزمەتكە ارنالغان ھەكىشەلىكتەرىڭىزدى تۈسىنبەگەن ادامدار ئىزدى سىنایتىنىن، اىپېتايىتىنىن جانه ئىزدى ولاردىك قالاۋىنىشا قىزمەت دەتۈگە يىتەرمەلەيتىنىن بايقايتىن بولاسىز. مۇندايلارعا كوبىه گىز. پاۋىل ئۆز قىزمەتىن تۈسىنبەي جانه ونىڭ قىزمەتىنە نۇقسان كەلتىرۈشى، اىپېتائۇشى ادامدارمەن ئىجىي كەزدەسىپ وترغان. ول ارقاشان بىرتەكتى جاۋاب قايتارغان: سالىستىرۇدان باس تارتىڭدار، اسرا سىلتەپ سوپىلە مەگىدەر جانه تەك قۇدایغا ئۇناؤغا تىرىسىڭدار.

قۇدای پاۋىلدى كەرەمەت جولمەن قولданا ئۆپىنىك ئىبر سەبەبى - ول اىپېتائۇلارعا قۇلاق تۇرۇدەن باس تارتقان، ئۆز قىزمەتىنى باسقا لاردىكىمەن سالىستىرۇدان باس تارتقان جانه ئۆزىنىك قىزمەتى جايلى بىستان-بوس ۋرسىسۇدان باس تارتقان. دجۇن بۇنىيان «ھەگەر مەنسىڭ ئۆمرىم جەمىسىز بولسا، ھېبىر ماقتائۇدىك ئامانى جوق، ال ھەگەر مەنسىڭ ئۆمرىم جەمىسىكە تولى بولسا، ھېبىر اىپېتائۇدىك ئامانى جوق» دەپ ايتقان دەگەن.

وز قابله‌تته‌ریگزدی دامتا به‌ریگز.

یسانیڭ كۇمىس تالانتتار جايلىي اڭگىمەسىنە قاراپ، قۇداي بىزدەن ئۆزىنىڭ بەرگەن نارسەلەرسن دامتقانىمىزدى قالايتىنىن بايقايمىز. ئېز ئۆز دارىندارىمىز بەن قابله‌تته‌ریگزدی دامتئۇمىز كەركە، جۇرەگىمىزدەگى وتنى ساققاۋىمىز كەركە جانە تاجىرىبىه مىزدى كە ئەيتۈمىز كەركە، وسلايشا ئېز قىزىمەتسىزدە كوب جەمىس بەرە الامىز. پاۋىل فيلىپىلىكتەرگە «... سەننە رەدىك سۇيىسىپەنىشلىكتەرگە من قاتار جان - جاققى رەھانى بىلىمدىرگەن كورەگەندىكتەرگە بۇدان دا ارتا بەرسىن ... دەپ تىلەپ وتسىمىن» دەپ جازغان (14)، ال تىسموتەگە، «وزىگە بەرلىگەن دارىندى كوبىرەك سەننە قولدان»، - دەپ سەننە سالغان (15).

ەگەر ئىز بۇلىشقەتتەریگزدی شىنىقتىرماساڭىز، ولار السىرەپ، جەتىلىمەي قالادى. دال سول سياقتى ەگەر ئىز قۇدايدىك بەرگەن دارىندارى مەن قابله‌تته‌رسن قولدانباساڭىز، ولاردى جو غالىتىپ الاسىز. يسا وسى شىندىققا كوبىرەك نازار اودارۋىمىز ئۇشىن، تالانتتار جايلىي ناققى ئۆزۈدى ايتقان. ئېر كۇمىس الىپ، ئېراق ونى قولدانباغان، قىزىمەتشىسى جايلىي قوجايىنى «ەندەشە ودان كۇمىسىن الىپ، ون كۇمىسى بارعا بەریگىدەر!» دەپ ايتاadi.

سزگە بەرلىگەن نارسەنى قولدانباساڭىز، ئىز ودان اىيرلىپ قالاسىز. سزگە بەرلىگەن قابله‌تتى قولدانىڭىز جانە قۇدايى مۇنى ودان بەتەر ارتىترا تۇسىدە. پاۋىل تىسموتەگە: «قۇدايى رەھىنىڭ بىلدىرگەن حابارىمەن ساعان سىلاغان سىلاغان رەھانى دارىنىن دەمەي جۇرمە! وسلىاردى ورىندىپ، وزىگىدى سوغان ارنا» دەپ جازغان.

سزگە بەرلىگەن دارىن نە قاندای دا ئېر قابله‌ت بولماسىن بارلىغىن دا سكە قولدانۇ ارقىلى ۇلغايتىپ دامتئۇغا بولادى. مىسالى، وقتۇشى دارىنى ھىپىر ادامعا تولىقتاي جەتىلىگەن تۇرددە بەرلىمەيدى،

ءېراق ول وقىپ ئۇيرەنۋ ارقىلى جەتىلدى. ادامداردىڭ پىكىرسن سۇراۋ جانە تاجىرىيەسىن مولايىتۇ ارقىلى «جاقسى» وقىتۇشى، ودان دا جاقسى بولادى، ال ۋاقىت ئۆتىپ، وسە كەلە ول «ۋىزدىك» وقىتۇشى بولادى. دارنىڭىزدى جارتىلاي دامسۇن قالپىندا قالدىرسىپ فويمائىز. جىڭەر ئىپ، قولىڭىزدان كەلگەننىشە ئۇيرەننىڭىز. «سەن كۇناراتسىز جۇمىسىشى!..... وغان ۇنامدى بولۇغا جان سالا ۇمتىل» (16) قىزىمەتكە ارنالىغان ھەركەشكەلىكتەرىنىڭىزدى دامتۇغا كومەكتە سەتىن ئاربىر مۇمكىندىك جانە قابىلەتتەرىنىڭىزدى پايدالانىڭىز.

ءېز اسپاندا قۇدایعا ماڭگى قىزىمەتەتىن بولامىز. ال دال ئاقازىر بولسا، جەردەگى قىزىمەتتى دامىتا وترىپ، كوكىتەگى قىزىمەتكە دايىندا لا الامىز. ولىمپىيادا ويىندارىنا دايىنداالغان سپورتشىلار سىاقتى ئېز دە سول ئېر ۇلى كۇنگە دايىنداالۋىدى توقتاتىپايىق: «ئاربىر جارسىكەر بارلىق جاعىنان قاتاك ۇستامدىلىق تانىتادى. ونىڭ ئەعسى كەلەتنى - سولىپ قالاتىن گۈلدەستەسى عانا، ال ئېزدىك الاتىنىمىز - ماڭگى سولمايتىن «جەڭىس ئاتاجى»!» (17)

سول سەبەپتى ئاقازىر ئېز سول ماڭگىلىكتەگى سىيىمىز بەن قىزىمەتىمىزگە دايىنداڭۇدامىز.

وتسز هكىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلاڭ

ويلاندىرار شىندىق: قۇدايى مەنىڭ ھاڭ ئۇزدىك جەتىستىكتە رىمىدى الۋعا
لابىق.

جاتتاڭىغا ارالىغان اىيات: «سەن كۇناراتسىز جۇمىسىشى! – قۇدايدىك شىنایى
ئۇزىن دۇرسىن وۇرەتۈشى رەتىنده واعان ۇنامدى بولۇغا جان سالا ۇمتىل»
(تىيم.2:15)

ويلانۇغا ارالىغان سۇراق: قۇدايدىك ماغان بەرگەنسىن قالا يشاۇزدىك
جولىمەن قولداانا الامىن؟

شنايى قىزمهتىشى قالاي ارهكەت دتهدى؟

«بىراق سەندەردىڭ ارارلىقىدا ونداي بولماسى! كەرسىنۋە، قايىشكەنلىقىدا بولمىسى كەلسە، سول وزگەلەرگە قىزمهت دته بەرسىن!»

(ماركا 10:43)

«ولادى جەمىستەرنەن تانىسىڭدار»

(ماتاي 7:16)

«بىز باسقا ادامدارغا قىزمهت دتۇزمىز ارقىلى قۇدایغا قىزمهت

دته مىز.

وسى الهم ادامعا «ولى» دەگەن اتاقتى ادامنىڭ كۈشىنە، بايلىعىنا،
جەتىستىكتەرنە جانە دارە جەسنىن قاراپ بېرىدى. دەگەر ئىز باسقالاردىڭ
سزىگە قىزمهت دتكەنن تالاپ دته الاتىن جاحدايىغا جەتسە ئىز، ئىز اتاقتى،
ولى بولىپ دسەپتەلەسىز. بىزدىڭ مادەنئەتىمىزدە ادامدار «الدىمەن ماعان
قىزمهت دت» دەگەن تارتىپەن جۇرەدى جانە وسىنداي الەمەدە قىزمهتىشى
سياقتى ارهكەت دتۇ سونداي ئىزلىكلىق قاتارلى ئىس دەمس.

الايدا يىسا اتاقتى، ئۆلىلىقىتى دارە جەگە دەمس، قىزمهت دتۇرگە
بايلانسىتىرىپ ايتتى. قۇدای ئىزدىڭ اتاعىڭىزدى سزىگە قىزمهت دتەتىن
ادامداردىڭ سانىمەن دەمس، بىراق ئىز قانشا ادامعا قىزمهت دتەسىز،
سوغان بايلانسىتى انىقتىيەدى. بۇل تۈسنىك وسى الەمنىڭ ايتاتىن
تۈسنىگىنە مۇلدە قايشى كەلتىنى سونشا، ئىپتى بىزگە وسى قاعيىدالىغا سايى

ءومر سۈرمەستەن بۇرسىن، وسى قايعىدانى ئۆسپىمىزدىك ئۆزى قىيىغا تىيەدى. يىسانىڭ شاکىرتتەرى داش جو عارعى دارەجەگە قايسىسىمىز لايق دەكەنبىز دەپ داۋلاسقان بولاتىن، ھندى 2000 جىل وتكەننەن كەين دە ئاماسىحشى جەتە كىشىلەر قاۋىمىداردا، دەنۇمینانىسىالاردا جانە قاۋىمىغا كومەكشى ئۇيىمىدارغا ئاماسىحشى جەتە كىشىلەر جول سالا اتاق پەن داڭق ئۇشىن كۇرەسۋەدە.

جەتە كىشىلەك جايلى مىڭدابان كىتابپار جازىلىغان، ال شىنايى قىزمەتتىشى بولۇچ جايلى وته از كىتاب جازىلىپتى. ار ادام باسقا ادامداردى جەتە لە گىسىرى كەلەدى، ئېراق ھشكەمنىڭ دە قىزمەتتىشى بولۇغىسى كەلمەيدى. ئېز قاراپايس سولىدات بولۇدان گەنەرال بولۇچ ارتىق دەپ ويلايمىز. ئېپتى ماسىحشىلەر دە «جەتە كىشى قىزمەتتىشىلەر» بولۇغىسى كەلەدى، ئېراق جاي عانى قىزمەتتىشى بولۇغىسى كەلمەيدى. ئېراق ئاماسىح سىياقتى بولۇدىك ماعىناسى - قىزمەتتىشى بولۇدى بىلدۈرەدى. ول ئۆزىن وسلاي اتاغان.

قۇدايىغا قىزمەت دەتۋ جولىندا ئۆز ھەركىشەلىكتەرىڭىزدى ئېلىۋ ماڭىزدى، ئېراق قىزمەتتىشىنىڭ جۇرەگىنە يە بولۇچ ودان دا ماڭىزدى. ھىنىڭزدە بولسىن، قۇداي ئىزدى ئۆزىمىشىل بولۇغا ھەمس، ول ئىزدى قىزمەت ئۇشىن جاراتتى. ھەگەر سىزدە قىزمەتتىشىنىڭ جۇرەگى بولماسا، ئىز بويىڭىزدەن جەتكەن كەلەپتەرىدى ئۆز جەتكە بويىڭىزدىك پايداسى ئۇشىن قولدا ئۆزىنى بولاسىز. ونسەن قويىماي ئىز بىرەۋە ئۆزىنىڭ مۇقتاجىدىنىجا جاۋاب بەرۋە دەن قاشۇ ئۇشىن، ئۆز ھەركىشەلىكتەرىڭىزدى سىلتاتۇر تەتىن بولىپ كەتەسىز.

قۇداي بىزدەن ئېزدىك ھەركىشەلىكتەرىمىزگە ساي ھەمس جولدارمەن قىزمەت دەتۋدى ئۇسپىن ئارقىلى ئېزدىك جۇرەگىمىزدى سىنايدى. ھەگەر ئىز شۇڭقىرىغا ئۆسپىپ كەتكەن ادامىدى كورسەڭىز، «مەندە كومەك كورسەتۋ نەمەسە قىزمەت كورسەتۋ دارنىنى جوق قوي» دەپ ايتپايان، وغان كومەك كورسەتىڭىز. سەبەبى قۇداي سىزدەن وسلاي سىتەگەن ئۆزىنىڭىزدى كۇتەدى.

که بیبر سته‌ردی سته‌ؤگه دارینگئز جوق بولسا دا، ه‌گه ر اینالاداعی ه‌شبیر ادام مۇنى سته‌ي المایتسن بولسا، ئىز وسى ئىستى سته‌ؤگه شاقىرلەغان بولۇڭىز كەرەك. ئىزدىك نەگىزگى قىزمەتىڭىز ئىزدىك داريندارىڭىز بەن قىزمەتىڭىزگە بايلانىستى بولۇقى كەرەك، ئىبراق ئىز ئىزدىك قىزمەتىڭىزدى تالاپ تەتكەن، قالاعان ئاربىر ساتتە قىزمەت تۆۋەڭىز كەرەك. بۇل ئىزدىك قوسىمشا قىزمەتىڭىز بولىپ تابىلادى.

ئىزدىك هرەكىشەلىكتەرىڭىز ئىزدىك قىزمەتىڭىزدى انقتاۋا عا كومەكتەسەدى، ال ئىزدىك قىزمەت تۆۋگە دايىن جۇرگەننىڭىز ئىزدىك رۇحانى وسکەننىڭىزدىك بەلگىسى. قاۋىم جىينىنان كەيىن قالىپ، ورىندىقتاردى تۈزەتىپ، قوقىستاردى جىيناب شىعۇ ئۇشىن، ئىبر هرەكىشە دارىنىڭ قاجەتى جوق. بۇل ارادىمىنىڭ قولىنان كەلەتىن ئىس. ئاربىر ادام قىزمەتشى بولا الادى. بۇل ئۇشىن كەرەگى تەك ئىبر نارسە - منھەز - قۇلىق.

ئىمەر بويى قاۋىمدا قىزمەت تىپ، الايدا شىنايى قىزمەتشى بولماۋىڭىز دا مۇمكىن. قىزمەتشى بولۇ ئۇشىن سزدە قىزمەتشىنىڭ جۇرەگى قاجەت. ئىزدىك بويىڭىزدا قىزمەتشىنىڭ جۇرەگى بار-جوعن قايدان بىلە الاسىز؟ يىسا، «لاردى «جەمىستەرنەن»، ياعنى ئىس - ارەكەتتەرنەن تانىسىڭدار»، - دەپ ايتقان.

شىنايى قىزمەتشىلەر قىزمەت تۆۋگە ارقاشان دا دايىن بولادى. قىزمەتشىلەر وزدەرسىن قىزمەتتەن شەكتەيتىندهي باسقا دا ئىبر ئىس - ارەكەتتەرگە ۋاقىتىارسن ارنامايدى. ولار قىزمەتكە شاقىرلا سالغاندا بەل بېسىپ، كىرسىپ كەتۆگە دايىن بولعىسى كەلەدى. جاۋىنگەر سياقتى قىزمەتشى دە ئوز سىنە دايىار بولىپ تۈرۈۋى كەرەك. «ەسىڭدە بولىسىن: ەشىر سارباز تۈرمىستىق سېپەن شىرمالمايدى، قايتا قولباشىسىنىڭ كۈچلىنەن شىعۇغا ئۇمتىلادى» (1). ه‌گەر ئىز تەك وزىڭىزگە بىڭعايلى سەزىنگەن ۋاقتىتا عانى قىزمەت تىسەڭىز، ئىز شىنايى قىزمەتشى ھەممەسىز. شىنايى قىزمەتشىلەر ئوز سته‌رسى ئىپتى وزدەرسىن بىڭعايسىز سەزىنگەن دە

دەستتەيدى.

قۇدايدىڭ ۋىنىسىنا كەز كەلگەن ۋاقتىتا جاۋاپ بەرۋىگە دايىنسىز با؟ ھەگەر ول ئىزدىڭ جوسپارىڭىزدى بولگەن بولسا، مۇنى رەنجىمەستەن قابىلداي الاسىز با؟ سەبەبى قىزمەتشىلەر قايىدا جانە قاشان قىزمەت دىسىم دەپ تاڭدایي المايىدى. قىزمەتشى بولۇدېڭ ماعىناسى - قۇدايغا وز جوسپارىڭىزدى باسقارۇغا جانە وغان كەرەك جاعدىيادا جوسپارىڭىزدى بۇزۇغا رۇقسات بەرسپ، قۇقىقتى دەۋ.

ھەگەر ئىز ارتاڭدا ئىزىكىزدىڭ قۇدايدىڭ قىزمەتشىسى ھەكىنلىكىزدى ھەسلىكىزگە سالىپ جۇرسەڭىز، جوسپارىڭىزدىڭ بۇزىلىۋى ئىزىدى اشۇلاندىرىمايتىن بولادى. سەبەبى، ئىز ئىزىكىزدىڭ كۈندەلىكتى جوسپارىنىڭىزدى قۇدايدىڭ قالاۋىنا تاپسیراتىن بولاسىز. قىزمەتشىلەر جوسپارىنىڭ بۇزىلىۋىن قىزمەت دەۋىگە بەرلىگەن كەرمەت مۇمكىندىك دەپ قابىلداب جانە وسى مۇمكىندىكتى زور قۇوانلىشىپەن قابىلدايىدى.

شىنايى قىزمەتشىلەر باسقالاردىڭ مۇقتاجىدىقتارىنا كۆڭلۈ اۋدارادى. قىزمەتشىلەر ار ۋاقتىتا باسقالارغا كومەك كورسەتە الاتىن مۇمكىندىكتەردى قاراپ جۇردە. ولار مۇقتاجىدىقتى بايقاعان ۋاقتىتا سول ئاساتى پايدالانىپ، كومەك كورسەتەدى. سەبەبى، قۇداي ئوزى بىزگە: «سوندىقتان مۇمكىندىك باردا بارلىق ادامدارغا، اسىرەسە سەنىمى ئېرى باۋسۇلاستارمىزعا، جاقىسىلىق سىتەي بەرەيىك!»، - دەپ بۇيرادى. (2) قۇداي دال ئىزدىڭ الدىكىزغا مۇقتاح بولغان ادامدى جىبەرگەن ۋاقتىتا، ول سىزگە قىزمەتشىلىك قاسىيەتتەردى دامىتۇغا مۇمكىندىك بەرەدى. بايقاعان بولساڭىز، قۇداي ئىزدىڭ قاۋىمدىق و تىباسىڭىزدىڭ مۇقتاجىدىقتارىن سوڭىنان سىتەيىتىن سىتەردىڭ قاتارىنا قوسپىاي، الدىمەنەن سىتەۋ كەرەك دەپ ايتادى.

ئېرى سەزىمىتال بولماعاندىقتان جانە تەز ارادا ارەكەت دەن الماعاندىقتان، ئېرى قىزمەت دەۋىگە بەرلىگەن كويتەگەن مۇمكىندىكتەردىن اىرىلىپ قالۇدامىز. قىزمەت دەۋىگە اشىلا قالغان ۇلخەن مۇمكىندىكتەر

وُزاق ۋاقتىت كۇتپىيەيدى. ولار تەز ارادا جو عالىپ كەتىدى، ال كەيىدە ئىپتىتى دە كەلەمەيدى. سىزدە بەلگىلى ئېرىپادامعا قىزمەت دەتە الاتىن تەك ئېرىپاندا مۇمكىندىك بولۇشى مۇمكىن. سوندىقتان سۈنى قولدانىپ قالىڭىز. «كۈرۈشىڭ قاچەت نارسە سەننە بار بولغاندا: «هەرتەڭ كەل، سوندا بەرەمىن» دەپ ونى قايتارما» (3).

دجۇن ۋەسلىي قۇدايدىك كەرەمەت قىزمەتىشىسى بولغان. ونىڭ ۇرانى «بار مۇمكىندىگىڭىزدى قولدانىپ، بارلىق جەردە، ار ۋاقتىتا ۋازاعىنان، بارلىق ادامدارغا قولىڭىنان كەلگەننىشە جاقسىلىق جاسا» دەگەن سوزدەر بولاتىن. وسىنى ۋەلىلىق (اتاق) دەپ ايتۇغا بولادى. ئىز ئېشىر ادام سىستەگىسى كەلەمەيتىن كىشكەنە سىستەردىن باستاساڭىز بولادى. وسى كىشكەنە سىستەردى ۋۇلى ئىس سىستەگەندەي سىتامەن سىستە ڭىز، سەبەبى قۇداي باقلاب تۇر.

شىنايى قىزمەتشىلەر قولدارىندا بارىنىشا جاقسى قولدانادى. قىزمەتشىلەر سىلتاؤراتىپايدى، هەرتەڭگە قالدىرمائىدى، جاعىدا يلاردىك جاقسارغانىن كۇتپىيەيدى. قىزمەتشىلەر دەش ۋاقتىدا «ايتهۋىر ئېرى سىستەيمىز عوي» نەمەسە «ۋاقتى كەلگەنە سىستەيمىز» دەپ ايتپىايدى. ولار كىدرىمەي سىستەۋ كەرەك نارسەنى سىستەيەيدى. قۇداي ئۆزى «جەل كەن دەپ وترىا بەرگەن دەش ۋاقتىتا دەگىنىن ھەپىس، بۇلت جىنالىپ كەلەدى دەپ وترىا بەرگەن دەش ۋاقتىتا دەگىنىن جىننەي الماس» دەپ (4). قۇداي ئىز قاي جەردە بولساڭىز دا ئىزدىك قولىڭىزدا بارمەن قولىڭىزدان كەلگەننىشە جاقسىسى سىستەگەنلىڭىزدى قالايدى. قىزمەت ناتىجەسى كەرەمەتتەي بولىپ كورىنېسە دە، ورىنىدالماي قالغان جاي ئېرىپىكە سەنسەپ كەتكەن. كەيىر قاۋىمىدار بۇل وترىكتى ئىپتىتى.

ادامداردىك دەش ۋاقتىتا قىزمەت دېپەۋىنىڭ ئېرىپىكە سەبەبى - ولار وزدەرسىن قىزمەت دەۋىگە ئالى دە دايىن دەمەسىپىن دەپ ساناعاندىقتان. ولار قۇدايغا قىزمەت دەۋىتەك ئېرى «اتاقلى ادامداردىك قولىنان كەلەدى» دەگەن وترىكتى كەتكەن. كەيىر قاۋىمىدار بۇل وترىكتى ئىپتىتى.

گۇلدەندىرسپ، تەك «ماماندىغان» ادامدارغا عانا رۇقسىت بەرەدى، سوندىقتان قاراپايىم ادامدار قىزىمەت دەۋىگە تىلەك بىلدۈرۈگە قورقادى.

«سز، «دەگەر مۇنى وته جاقىسى دېتىپ سىتەي الماساك، وندا ئىتىپتى دە سىتەمەي -اق قوي!» دەگەندى دەستىگەن بولارسىز. الايدا يسا دەش ۋاقتىتا بىلاي دەپ ايتپاعان! ئېراق شىن مانىنده ئېزدىك سىتەپ جۇرگەن ار نارسەمىزدى ئېز ئىتىپتى ناشار دېتىپ سىتەپ باستغانبىز، ئېراق ئېز و سلاپىشا وۇرەنەمىز. «سەددىلبەك» قاۋىمىندا قۇدای ئېزدىك قىزىمەتىمىزدى قابىلدادۇ ئۇشىن، قىزىمەتىمىزدىك مىنەتتى تۇردا كەمەلدى بولۇنىڭ قاجەتى جوق دەپ وۇرەنگەنбىز. قىزىمەت كەمەلدى (كەرەممەت) بولماي جاقىسى سىتەلسە دە جاقىسى عوی. قاۋىمىنىڭ قىزىمەتتىھەرسىن بىرنەشە عانا كەمەلدى ادامدار جۇرگىزگەنەن گورى مىڭداغان قاراپايىم ادامداردىك جۇرگىزگەنلىرىنىڭ ئىتىقەممەس پە؟

شىنايىي قىزىمەتشىلەر بارلىق ئىستى بىردىي سىنامەن سىتەيدى. قىزىمەتشىلەر قاندای ئىس سىتەمەسىن، ولار مۇنى «جان-تاندەرمەن» اتقارادى. (5) ولار جۇمىستىڭ كولەمنىن قورىقىپايدى. دەگەر وسى جۇمىسى سىتەلۇرى كەرەك بولسا، شىنايىي قىزىمەتشىلەر دەش سىلتاتاؤ سز سىكە كىرسىدە.

«سز ئەمىرىڭىزدىك دەش ۋاقتىندا كىشكەنە جۇمىستاردى سىتەمەي قويلا اتىنداي دارەجەگە جەتپەيسىز. قۇدای كىشكەنە، ئىتىپتى جالىقىراتىن جۇمىستارداڭ ئىسزدى دەش ۋاقتىتا بوساتىپايدى. بۇل ئېزدىك مىنەز- قۇلقمىڭىزدىك قالىپتاسۇنىڭ ماڭىزدى بولىگى بولىپ تابىلادى. قۇدای سوزىنە «كىمە-كىم شىن مانىنده وزگەلەردەن ارتىق بولماي تۇرسپ، دەركىشەمىن دەپ كۆكىرەگىن كوتەرسپ، كومەكتەسۋەدن باس تارتىسا، سول ئۆزىن الدايدى»، - دەپ جازىلغان (6). وسى كىشكەنە سىتەردى سىتەۋەمىز ارقىلى ئېز ماسىحىكە ئۇقىسas بولىپ وزگەرەمىز.

يسا ادامداردىك بارلىقى سىتەۋەدن قاشاتىن كىشكەنە

(جیمرکه نیشتی)، بگعايسز جومیستاردى سىتەگەن، مىسالى، اياق جۇغان، بالالارغا كومەكتە سىكەن، تاماق دايارلاغان، الپەستەرگە قىزمەتەتكەن. ول ئۇشىن دېشىر جۇمسى جیمرکە نىشتى بولىپ كورىنبەگەن. سەببەبى، ول قىزمەتەت توچ ئۇشىن كەلگەن بولاتىن. وسى سىتەردى سىتەردى ارقىلى ول ۇلىلىقىنان ايسىرلىغان جوق، قايتا ۇلى بولغاندىقتان ول وسلاي سىتەگەن. ول ئىزدىڭ دە سولاي سىتە ئۆمىزدى كۇتىدە. (7)

كۈپ جاعدایدا كىشكەنە سىتەر ۇلگەن جۇرەكتى كورسەتەدى. باسقالار سىتەگىسى كەلمەگەن نەمە سە كۆڭىل اۋدارماغان كىشكەنە جومیستاردى سىتەگەن ۋاقتىتا ئىزدىڭ قىزمەتىشلىك جۇرەگىڭىزدى بايقاۋا بولادى. دال وسى سىياقتى پاۋىل دا كەمە باتقانىان كەيسىن باسقالاردىڭ قامىن ويلاپ، وتنىن جىناعان. ول دا باسقالار سىياقتى قاتى شارشاغان بولاتىن، اليدا ول باسقالاردىڭ قامىن ويلاپ ارەكتەتتى.

ۇلى مۇمكىنىدىكتەر كۈپ جاعدایدا كىشكەنە سىتەردىڭ ارتىندا حاسىرسىن تۇرادى. ومىرددەگى كىشكەنە نارسەلەر ۇلگەن نارسەلەرگە دەسىك اشادى. قۇدای ئۇشىن ۇلگەن جومیستاردى اتقارايىن دەپ ۇلگەن سىتەردى سىزدەپ جۇرمەڭىز. جاي عاتا ئىبر كەرەمەت كورىنبەيتىن، قاراپايمىم جومیستاردى سىتەڭىز، سوندا قۇدای سىزگە بەرگىسى كەلتىن جومیستارلىن تاپسراستىن بولادى. ئىبراقي تا درەكشە ئىبر سىتەردى اتقارۇغا قۇلشىنى باستان بۇرسىن، قاراپايمىم جولدارمەن قىزمەتەت توچگە تىرىسىڭىز. (8)

قۇدای ئۇشىن «ۇلى» سىتەگىسى كەلگەن ادامدار كىشكەنە سىتەردى سىتە ئۆگە دايار ادامداردان گۇرى كوبىرەك بولادى. جەتە كىشى بولامىن دەپ تىرىسىۋىشلار وته كۈپ، اليدا قىزمەتىشى بولايىن دەۋشىلەرگە ورسى تابىلادى. كەيىر كەزدە ئىسز وزىڭىزدەن جوغرافى تۇرغان تۇرغان يەلھەرنە قىزمەت كورسەتەسز، كەيىر كەزدە وزىڭىزدەن تومەن تۇرغان مۇقتاجىدارغا قىزمەتەتتىسىز. قالاي بولغاندا دا ئىسز سىتەلۇرى كەرەك نارسەلەردى سىتە ئۆگە دايار بولغان ۋاقتىتا ئىسز وز بوبىڭىزدا قىزمەتىشى جۇرەكتى دامتاسىز.

شنايى قىزمهتشلىر وزدهرىنىڭ قىزمهتتەرىنە سەنەمدى.

قىزمهتشلىر باستاغان ئىسىن اياقتايىدى، جاۋاپكەرشلىكتەرسىن اتقارادى، ۋادەلەرسىنە تۇرادي، نە نارسەگە ارنالغان بولسا، سوغان بەرىك بولادى. ولار باستاغان ئىسىن اياقتامىي تاستامايدى جانە ولار كۆڭلىدەرى تۇسکەندە ورتا جولدان بۇرلىپ كەتپىيەيدى. ولار سەنەمدى، ئارى ارقا سۇيەرگە تۇراللىقتايى ادامدار.

سەنەمدىلىك ار ۋاقتتا دا سىرەك كەزدە سەھتنىن قاسىيەت بولىپ كەلەدى (9). ادامداردىك كۈپشىلىگى ارنالغان ادام بولۇدىك ماعىناسىن بىلدەيدى. ولار اياق-استى ۋادە بەرەدى دە، دەش ويلانباستان، كەشىرىم سۇراپ، وكتىبەستەن وپ-وڭاي-اق، دېشىر ماڭىزدى سەبەپسىز سول بەرگەن ۋادەلەرسىن بۇزادى. اپتا سايىن قاۋىمىدار جانە باسقا دا ئىيمدار جۇمىشىلار دايىنداماعاندىقتان، كەلمەي قويغاندىقتان، ئىتپىتى كەلمەيتىنى جايلىي الدىن - لا دىكەر تېكەنلىكىن قىيىالىپ، اياق-استى شەشم قابىلدادپ، ويلاماعان جەردەن وزگەرسىتەرنىڭىز ئەمۇقتاج بولادى.

سىزگە سەنم ارتۇغا بولادى ما؟ ئىزدىك بەرىك بولۇشىڭىز كەرەك ۋادەلەرىڭىز بار ما؟ نەممە سەرەتىنىڭىز بار ما؟ نەممە سە سوڭىنا دەيىن اياقتاۋىڭىز كەرەك ئىسگىز بار ما؟ بۇل سىناق. قۇداي ئىزدىك سەنەمدىلىكىڭىزدى تەكسەرۋەدە، دەگەر ئىز سىناقتان وتسەڭىز، ئىز بىرايىم، مۇسا، سامؤىل، ئادۋىت، دانىيال، تىمۇتە جانە پاۋىل سىياقتى ادامدار قاتارىندا بولاسىز. بۇل ادامدار قۇدايدىك سەنەمدى قىزمهتشلىر ئى اتائىغان. بۇل اتاقтан دا كۇشتىسى - قۇداي ۋادە دەتكەنلى بويىشىا ئىز سەنەمدىلىكىڭىز ئۇشىن كوكە بارغاندا سىيليققا يە بولاسىز. دەستەتىپ كورىڭىزشى، ئىبر كۇنى قۇداي سىزگە بىلاي دەپ ايتاتىن بولسا: «جارايىسىك، جاقسى دا ادال قىزمهتشىم! شاعىن سىتە سەنەمدى بولىپ دەدىك، سەنى ۋلەكەن ئىستىك باسنا قويامىن. دەنى قۋانىشتى توپىما كەل!».

سونمەن قاتار، سەنەمدى قىزمهتشلىر دەش ۋاقتتا دا زەينەتكەر

بولیپ، ده مالمسقا شىقپايدى. ولار ئومرىنىڭ سوڭىنا دەيىن سەنسمىدى قىزىمەت دەتەدى. ئىز ئۆزىزىدىك جۇمسى ورىندارىڭىزدان زەينەتكەر بولىپ شىغا اسىز، الايدا قۇدایىدىك قىزىمەتىنده ئىز دش ۋاقىتتا دا زەينەتكەر بولا المايىسىز.

شىنايى قىزىمەتشىلەر ئوز- وزن كوتەرۇڭە تىرىسپايدى.

قىزىمەتشىلەر ئوز- وزن كوتەرسىپ نەمەسە وزدەرسىنە ارىتىق كوكىلى بولىمەيدى. ولار وزدەرسىن باسقالاردىك الديندا جاقسىيەتىپ كورسەتۈگە نەمەسە تابىستى بولىپ كورسەتۈگە تىرىسپايدى. قايتا ولار «ارا-قاتناسىتارىندا اردايىم كىشىپەيىلدىلىك تانىتادى» (11). دەگەر قىزىمەتتەرى ئوشىن ولارغا قۇرمەت بىلدىرگەن بولسا، مۇنى كىشىپەيىلدىلىكىپەن قابىلدايىدى، الايدا اتاق پەن ماقتاۋعا ئوز جۇمىستارىنا كەدەرگى جاساۋغا جول بەرمەيدى.

پاۋىل كەبىر قىزىمەتتەردىك رۇھانى بولىپ كورسەنگەن سەمن شىن مانىنده ادامداردىك نازارىن اۋلاڻ ئوشىن جاسالغان قويىلىسىم، كوز بوياؤشلىق دەكتەن ايتىپ، اشكەرلەگەن. ول مۇنى ادامداردىك كوكىلىنەن شىعۇ ئوشىن، «ئىزدىك قاندай رۇھانى كەن سىزدى كورسپ، بايقاعان بولا رسىڭ» دەگەن ويىمەن جاسالغان قىزىمەت دەيدى (12). بۇل پارىزشىلاردىك كۈناسى بولغان، ولار ادامداردىك الديندا جاقسىي كورسەتۈ ئوشىن باسقالارغا كۆمەكتەسکەن، مۇقتاجىدارغا بېرگەن، ئىتىپتى دۇعا دەتكەن. يىسا مۇنداي ئىستى جەك كورگەن جانە «بايقاڭدار، مەيرىمىدى سىستەرسىڭدى جۇرت الديندا كوزگە ئۇسۇ ئوشىن سىستەمە گىددەر! ايتىپەسە سەننەدەردىك كۆكتەگى اكەدەن ھشقاندai سىيلارىڭ بولمايدى» دەپ دسکەرتىكەن. (13)

ئوز- وزن كوتەرۇ مەن قىزىمەتشى بولۇ بىرگە جۇرە المايىتىن نارسەلەر. شىنايى قىزىمەتشىلەر باسقالاردىك كوكىلىنەن شىعۇ ئوشىن نەمەسە ماقتاۋ دەستىۋ ئوشىن قىزىمەت دەپەيدى. ولار تەك ئىبر جاراتقان يەنىڭ الديندا ئومىز سۇرەدى. پاۋىل ايتقاندai: «الدە مۇنى ادامعا نە قۇدایىغا جاڭ ئوشىن ايتىپ وترىمن با؟ جوق، مەن ادامدارغا ۇناؤعا

تىرسىپايمىن، ايتىپەسە ئاسىختىڭ قىزىمەتتىسى بولالماسەدىم» (14).

شىنايى قىزىمەتتىلىر اداماردىڭ نازارىنا كۆپ تۇسە بەرمەيدى، ولار كۆزگە تۇسە بەرۋەگە تىرسىپايدى. ولار تىنىش قاناجەرددە قىزىمەتە تىۋىدى وۇناتادى. بۇغان مىسال: «جۇسىپ. ول وزىنە كۆڭىل اۋدارۋۇغا تىرسىپايدى، الايدا تىنىش قانابۇتىفغا، سوسىن تۇرمە باستىعىنا، سوسىن پەرعائۇنىنىڭ ناؤ بايشىسى مەن شاراپاشىسنا قىزىمەتە تىپ جۇرە بەردى، وسلايشا قۇدای ونىڭ بۇل كۆڭلىن جارىلقدى. «سوپتىپ، پەرعائۇن وغان پاتشالىقىن باسقارۇدى تاپسەرغاندا دا، ول قىزىمەتشى جۇرەكپەن ارەكەتەتە بەردى. ئىپتى ونى ساتىپ كەتكەن اعالارى كەلگەندە ولارغا دا وسنداي جۇرەكپەن ارەكەتەتتى.

وكتىشكە وراي، بۇگىنگى كۇنده كۆپتەگەن جەتەكشىلەر قىزىمەتشى رەتىنە باستايىدى دا، اياعنىدا اتاققا بەرىلىپ، توپلاتىپ كەتىدى. ولار اداماردىڭ ماقتاۋىنا قۇمار بولىپ، ارقاشان كۆپشىلىكتىڭ نازارىدا جۇرە بەرۋە ادامدى سوقىر قىلاتىنسىن ومىتىپ كەتە بەرەدى.

مۇمكىن، «سىز كۆپشىلىكتىڭ كۆزىنە تۇسپەي، «بىر كىشكەنە اوپىلدا نەمەسە قالاشقىتا قىزىمەتە تىپ جاتقان بولارسىز. وسى جاعدایدا دشىكم مۇنى ھەلەمەيتىنەدي جانە باعالامايتىنداي سەزىنەرسىز، «بىراق دىكىزىدە بولسىن، قۇدایي «سىزدى سول ورىندا بەلگىلىي «بىر ماقساتىپەن ورنالاستىرىدى! ول «سىزدىك باسېڭىزدەي «اربىر شاشىڭىزدى سانانپ قويغان جانە ول «سىزدىك تۇراغىنچىزدى دا بىلەدى. دەگەر ول «سىزدى باسقا جەرگە كوشىرىگىسى كەلسە، ول سىزگە بۇل جايلىي بىلدۈرەتسىن بولادى. سوندېقتان «سىز قۇدایي «سىزدى كوشىرىيىن دەپ شەشىپەينىشە، تۇرغان ورنىڭىزدا جان سالا قىزىمەتەتە بەرگەنىڭىز «جون بولادى. ول «سىزدى باسقا جاققا جىبەرگىسى كەلسە، بۇل جايلىي «وزى سىزگە ايتىادى. قۇدایدىك پاتشالىقى ئۇشىن «سىزدىك قىزىمەتىڭىزدىك ماڭىزى زور. «ول جەر بەتنە قايتادان كورىنگەن كەزدە سەندەر دە ونمەن بىرگە سالتاناتتى ۋەلىقىپەن كورىنەسىڭدەر» (15).

امه‌ريکادا «اتاقتى ادامدار كوشەلەرى بار» (700-دەن استام) جانه «كىم قاندای ادام» ەكەندىگى جايلى باياندىتىن باسپا ورتالىقتارى بار. بۇل جەرده تانىمال ساياساتكەرلەر، كاسپىكەرلەر، عالمدار جايلى باياندالادى. ئېراق ئىز وسىتىدايى جەرلەردهن شىنايى قىزمەتىشىلەردى زىدەيتىن بولساڭىز، ئىز كوب تابا المايىسىز. شىنايى قىزمەتىشىلەردى اتاق پەن داڭق مۇلدە قىزىقىتىرمائىدى، سەبەسى ولار اتاقتى ادام بولۇ مەن شىنىمەنەن كەرەك ادام بولۇدىك اىيرماشلىقىن بىلەدى. ئىزدىك دەنەڭىزدە دە ادەمى بولىپ كورىنەتىن بىرنەشە مۇشەلەر بار، الايدا ئىز وسى مۇشەلەر بولماغاندا دا ئىمىز سۈرە الاتىن ھىدىڭىز. الايدا ئىزدىك شىكى ورگاندارمىز ئىزدىك ئىمىز سۈرۈمىز ئۇشىن شىنىمەن قاجەت بولىپ تابىلادى. ئەمسەتىك دەنەسىنە دە وسى قاعيدا شىنىدق بولىپ تابىلادى. ەك ئېرى ماڭىزدى قاجەتتەر كىزمەتتەر كوب جاعدايىدا كورىنېيەيتىن قىزمەتتەر بولىپ تابىلادى.

اسپاندا قۇدای ئۆزىنىڭ كۆپشىلىككە تانىمال بولماغان قىزمەتىشىلەرنە اشق تۇرده سىي بەرەتىن بولادى. بۇلار جايلى ئىز جەر بەتىنە بولماغاندا ھەشەتىمەن بولامىز. ولار سەزىم جاعنىان كەمتار بولغان بالالارغا ئالىم بەرگەنەدەر، كىشى دارەتىن ۋستاي المايىتىن قارتىاردىك استىن تازالاپ كۇتكەنەدەر، ايدىس-پەن اوسرغاندارغا كۇتسى كورسەتكەنەدەر جانه سول سياقتى مىڭداغان كورىنېيەيتىن جەرلەردى قىزمەتەتكەن ادامدار.

سوندىقتان، ادامدار ئىزدىك قىزمەتىڭىزگە كوڭىل اۋدارماغان بولسا نەمەسە ئىزدىك كۇندا لىكتى مىنداشىڭىز دەپ قانا قاراسا، كوڭىلىڭىز تۇسپەسىن. قۇدایعا قىزمەت دەتە بەرگىزا «سونىمەن، سۇيىكتى باۇرلا ستارىم، تاباندى، سەنىمەرىڭىن اينىمای، يەمىزدىك ئىسىن اردايىم مولىنان سىتەيتىن بولىڭىدار! ويتكەنلى يەمىزبەن ئۇرۇپ انقارغان ھېبەكتەرىڭىنىڭ بەكەر ھەستىگىنە كوز جەتكىزىڭىدەر» (16) ئىتىپتى، ەك ئېرى كىشكەنە قىزمەت قۇدایدىك نازارىنىڭ الدىندا جانە ول بۇل ئۇشىن سېلىق بەرەدى دە. يىسانىڭ ايتقان سوزدەرى ھىسىزدە بولسىن!

«سنه‌رگه شنديعمن ايتايسن: اتاق-شهنى جوق و سلاردىڭ بىرەۋىنە مەنىڭ شاكرىم بولغانلى ئۇشىن ەك بولماغاندا ئىپ تۈستاغان سالقىن سو بېرگەن اركىم سول ئۇشىن الاتىن سىيىنان قۇر قالمايدى!» (17).

وتىز ئۇشىنىشى كۇن -ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: باسقلارغا قىزمەت دەۋىتىم ارقىلى مەن قۇدایعا قىزمەت دەته مىن.

جاتتاۋىغا ارنالغان ايات: «سنه‌رگه شنديعمن ايتايسن: اتاق - شەنى جوق و سلاردىڭ بىرەۋىنە مەنىڭ شاكرىم بولغانلى ئۇشىن ەك بولماغاندا ئىپ تۈستاغان سالقىن سو بېرگەن اركىم سول ئۇشىن الاتىن سىيىنان قۇر قالمايدى!» (ماتاي 10:42).

ويلانقۇغا ارنالغان سۇراق: شىنايى قىزمەتكە رىدىڭ 6 مىنھىزدە مەسىنىڭ قايسىسى ماعان تەرەڭ وي سالدى؟

34

قىزمه تشىگە ساي ويلاۋ

«مەنك قىزمه تىشىم حالە وتسك ويى باسقاشا جانە ول مەنك
ايتقاندارىمىدى بۇلجىتىپاي ورىنىدايدى.»

ساندار 14:24

«يسا ئاسىختىك مىنھەز-قۇلقى سەندەردىكى ده بولسىن»
فېل. 5:2

قىزمهت سىزدىك ويڭىزدا باستالادى.

قىزمهتىشى بولۇ ئۇشىن الدىمەن وي - سانانىڭ وزگەرۇي، جۇرەكتىشك
(«جۇرسىن - تۇرسىتىشك») وزگەرۇي قاجىت. قۇداي ارقاشان دا ئىزدىك نە
ستەگەنىمىزدەن گورى، سول ئىستى نە ئۇشىن سىتەگەنىمىزگە كوبىرەك
كۆئىل بولەدى. اماسيا پاتشا قۇدايىدିك الدىندا ئۇنامسىز بولدى، سەبەبى،
«ول قۇدايىغا ئۇنامدى سىتەردى، الايدا شىن جۇرەكتەن سىتەمەدى»
(1). شىنايى قىزمهتىكەر لە رەتكى جۇرەگىنىڭ بەسەرە كىشەلىكى بار.

قىزمهتشىلەر وزدهرى جايلى كۆپ ويلاۋدان گورى، باسقالار
جايلى ويلايدى. قىزمهتشىلەر وزدهرىنەمەس، باسقالارغا نازار اۋدارادى.
ئۇزىڭىزدى باسقالاردا تومەن، لايقسىز ادام دەپ ساناؤمەس، ئىبراق
ئۇزىڭىز جايلى از ويلاپ، باسقالار جايلى كوبىرەك ويلاۋ شىنايى
كىشىپەيىلدىلىك بولىپ تابىلادى. قىزمهتشىلەر وزدهرى جايلى ئۇمىتىپ
كەتەدى. پاۋىل: «اركىم ئوز مۇددەسىن عانا مەمەس، باسقالاردىكىن دە ويلاي

«جۇرسىن» دەپ ايتقان بولاتىن (2). « وز و مىرىتىن باس تارتۇ » دەگەننىڭ معانىسى - باسقلارغا قىزىمەت تەۋ جولىندا ئۆز قامىڭدى و يىلماۋ دەگەندى بىلدىرەدى. وز قاچەتىلىكتە رىمىزگە نازار اۋدارۇدۇ توقتاتقان ۋاقتىتا ئېز اينالامىزداسى ادامداردىڭ مۇقتاجىدىقتارىن بايقاتى باستاييمز.

بایس تارتیپ، قولدىك كەپىن قابىلدادى» (3). ئىز سوڭىمى رەت قاشان باسقا ادامنىڭ پايداسى ئۈشىن ئۆز ھركىڭىزدەن باس تارتىشكىز؟ ھەگەر ئىز سوڭىزبەن جۇرە بەرسە گىز قىزىمەتشى بولا المايىسىز. ئىز تەك ئۆز سىزدىك قارا باسىمىزدىك قامىن جەۋەن باس تارتقاندا عانا شىنىمەن دىستە قالارلىقتاي سىتەر جاسايمىز.

وکنیشکه ورای، ئىبىزدىڭ قىزىمەتتەرىمىزدىك كوشىلىگى وزىمىزگە باعىتتالغان. ئىبىز باسقالار ئىبىزدى ۇناتسىن دەپ، ئىبىزدى قۇرمەتتەسىن دەپ نەمە سە ماقساتىما جەتۈگە كومەكتەسىن دەپ قىزىمەت دەمىز. بۇل قىزىمەت دەمەس - بۇل باقىلاپ- باسقارۋە. بار ۋاقتىدا ئىبىز شىنىمەن، وزىمىزدىك قانشالىقتى جاقسىي ادام دەكەنلىز جايلى ويلاپ جۇرەمىز. كەيىر ادامدار قىزىمەتتى قۇدایىمەن قۇرعان كەلىسىم- شارت رەتىندە قولدانىعىسى كەلەدى. ولار قۇدایىغا «سەن مەن ئۇشىن مىناندai نارسەلەردى سىتەپ بەرسەڭ، مەن سەن ئۇشىن مىناندai قىزىمەتتەردى سىتەيمىن» دەپ شارت قويىادى. شىنايى قىزىمەتشلىر قۇدایىدى ئۆز پايدالارى ئۇشىن قولدانۇغا تېرىسىپايدى. ولار وزدهرسن قۇدایىدىك جوسپارلارنى ئىستىنادى.

وز قاممن ويلاماۋ سەنەمدىلىك سياقتى قىمبات ئارى تىم سىرەك بولىپ كەلەدى. پاۋىل كويپەگەن ادامداردىك اراسىنان تەك تىمۇتەنى وسەنلىك مىسالىي رەتنىدە كورسەتە الادى (فېل 20:2-21). قىزىمەتىشى سياقتى ويلاؤ قىين، سەبەبى، وزىمە كەلەر بولسام، مەن وزىمىشىل، ئارى تەك وز قامىمدى عانا ويلاؤغا بەيىم اداممىسىن. مەن وزىم جايلىك كوب ويلايمىن. وسى سەبەپتەن دە كىشىپەيىل بولۇڭ مەنىك ار كۈنگى جانە قايتا - قايتا ئۇرەنۇمىدى قاجەت دەتەنسىن ئىسى.

کۇنى بويى ماعان قىزىمەت ەتۋىگە كۈپتەگەن مۇمكىندىكتەر كەزدەسەدى، ئېراق تا باسقلاردىڭ مۇقتاجىدىعىنا جاۋاپ بەرۋىدىك بىرەۋىن تاڭداۋىم كەرەك بولادى. وز قامىڭنان باس تارتۇ قىزىمەت ەتۋىدىك وزەگى بولىپ تابىلادى.

باسقا ادامدار بىزگە قىزىمەتلىكىنىڭ قاراعاندai قاراعاندai ئېزدىك جاۋابىمىزغا قاراپ قىزىمەتلىكىنىڭ جۇرەكتىك قاتشالقىتى بويىمىزدان ورسن العائىن كورە الامىز. قۇدai سوزى بىلاي دەيدى «بىرەۋ سەنى ئېرىشىم جەرگە درسپ، جۇگىن كوتەرۋىگە ئاماجبۇر دىسى، ونسىمەن دكى شاقىرىم ئەجۇر، بىرەۋ سەنى ادىلەتسىز پايدالانىپ قالىعىسى كەلگەندە، مۇنى شىنایى قىزىمەتلىق بولىپ ئېرەنۋىگە ئېرىشىملىك دەپ قابىلدائىز» (4).

قىزىمەتلىق قوجايىن سىاقتى ھەمس، باسقارۇشى سىاقتى ويلاق كەرەك.

قىزىمەتلىك نارسەنىڭ يەسى قۇدai دكىنن دستەرنىدە ساقتايىدى. قۇدai سوزىنىڭ ۋاقتىندا قوجايىندارى قىزىمەتلىك رىنى يەلىكىن باسقارۇدى تاپىسىرىنى. ئەجۇسېپ تۇرمەدە وترغاندا وسىندىدai قىزىمەتلىق بولدى. پوتىفار وغان ئۆزىنىڭ ئۇيىن، سوسىن تۇرمە باستىعى تۇرمەنى، سوڭىندا پەرعاۋىن وغان بۇكىل حالقىن باسقارۇدى سەنىپ تاپىسىرغان. قىزىمەت ەتۋى مەن باسقارۇ بىرگە جۇرەدى، سول سەبەپتى قۇدai ئېزدىك وسى دكى نارسەدە دە سەنىمىدى بولغانىمىزدى كۇتەدى (5). قۇدai سوزى: «ال باسقارۇشلاردىك ارقايسىسىنان سەنىمىدى بولۇي تالاپ ەتلىكدى» (6) دەپ جازغان. قۇدai يىدىك سىزگە سەنىپ تاپىسىرغان نارسەلەردىن قالاي باسقارىپ جاتىرىسىز؟

شىنایى قىزىمەتلىق بولۇ ئۇشىن ئىز اقشاعا دەگەن كۆز-قاراسىڭىزدى انىقتاپ بەكتۇشكىز كەرەك. يىسا «ئېشىر قىزىمەتلىق كەنى قوجايىنعا قارمەت دەتە المايىدى.... سول سىاقتى سەندرەر دە قۇدایغا جانە بايلىققا بىردهي باعشتالىپ قىزىمەت دەتە المايىسىڭدار» دەپ ايتقان (7). ول دكەۋىنە بىردهي «قىزىمەت ەتپەڭدەر» دەمەدى، ول «قىزىمەت دەتە

المایسیگدار» ده‌دی. بۇلای سستە ئۆشىن ئومىرى سۇرۇچى جانە قىزىمەت ئۆشىن ئومىرى سۇرۇچى - دەكەۋى ئۆرلى ماقساتىنىڭ جولدارى. ئىز قاي ئۆرلىنى تاڭدایىسىز؟ دەگەر ئىز قۇدايدىك قىزىمەتشىسى بولساڭىز، بوس ۋاقتىڭىزدى ئۆشىن بايلىق جىناۋ ئۆشىن قولدانى المايىسىز. ئىزدىك بارلىق ۋاقتىڭىز قۇدايدىك مەنىشىگى. ول ئىزدىك جارتىلاي عانا ارنالۇ ئىكىزدى دەمەس، تولىعىمەن وغان بەرلىگەنىڭىزدى كۇته‌دی.

اقشانىڭ ئىزدىك ومىرىنىڭىزدەن قۇدايدى سەستىرسپ جىبەرە ئاستىداي كۈشى بار. كويتەگەن ادامدار باسقا نارسەلەر دەن گورى بايلىققا ئۇمىتلادى، بۇل ولاردى قىزىمەتتىك قولىنان تايىدىرسپ جىبەرگەن. ولار، «مەن قاراجات جاھىسان بەلگىلەنگەن ماقساتىارىما جەتىپ العانان كەيىن قۇدايىعا قىزىمەت تەرەمىن»، - دەدەي. بۇل اقىماقتىك شەشىمى، بۇلاي شەشكەن ادامدار ماڭگى وكتەنسىن بولادى. دەگەر يىسا ئىزدىك يەڭىز بولسا، ئىزونىڭ قولىنا اينالاسىز.

قۇداي ئىزدىك قىزىمەتشى رەتىنده گى سەنمدىلىكىڭىزدى تەكسەرۇ ئۆشىن اقشانى قولدانادى، قۇداي ئوزى مۇنى انىق كورسەتەدى. وسى سەبەپتەن دە يىسا جۇماق پەن توزاق جايلى كوب سوپىلەسپەي، اقشا جايلى كوب سوپىلەسکەن. ول بىلاي دەگەن: «سوندىقتان بۇ دۇنييەلىك بايلىقتارىڭ باردا سەنمدى بولماساڭدار، سەندەرگە كوكتەگى شىنائى بايلىقتى كىم سەنپ تاپسیرادى؟» (8). ئىزدىك اقشانى قولدانۇ ئارتىبىڭىز قۇداي ئىزدىك ومىرىنىڭىزدى قانشالىقتى كوب جارتىلاي الاتىنىن كورسەتەدى.

31- تاراۋىدا مەن دەكى ئۆرلى ادامدار جايلى ايتىپ وتىمن دەدم. بۇلار پاتشالىقتى قۇرۇشىلار جانە بايلىق جىناۋ شىلار. بۇلاردىك دەكەۋىنىڭ دە اقشا جاساپ، كاسىپكەرلىكپەن اينالىسۇغا، كەلىسىم-شارتىار جاساپ ساۋدا سىتىمۇڭىزگە جانە تابۇغا قابىلەتتەرى بار. بايلىق جىناۋ شىلار شەگىنە قاراماستان بايلىقتى ئۆزى ئۆشىن جىنايى بەرەدەي، ال پاتشالىقتى قۇرۇشىلار بۇل زاڭدىلىقتى وزگەرتەدى. ولار قولدارىنان كەلگەن شە كوب

اقشا تاۋۇغا تىرسىادى، ئېبراق ولار مۇنى باسقالارعا بەرۋۇشىن سىتەيدى.
ولار وسى الەمەدە قاۋىم كۆتەرلىسىن، بىزگى حابار تاراسىن دەگەن
ماقساتىپەن قولدانادى.

«سەددىلېك» قاۋىمىندا ئۆلکەندى - كىشىلى كاسپىورىندارى باز ادامدار
باز. ولار قولدارىنان كەلگەن شەھەنگەن ئۆلکەندى - كىشىلى كاسپىورىندارى باز
مۇمكىندىكىنىشە مولىنىشا قۇدايدىك پاتشالىقىن كەنگەن ئۆلکەندى - كىشىلى كاسپىورىندارى باز
قاۋىمىنىڭىزدا دا باعۇشىڭىزبەن سوپىلەسىپ، قۇدايدىك پاتشالىقىن
قۇرۇشىلاردىك توبىن ۇيىمداستىرىڭىزدار دەپ جىنگەرلەندىرىمەن.

قىزمەتشىلەر باسقالاردىك سىنە ارالاسپاي، وز جۇمىستارىن
سىتەيدى. ولار باسقا قىزمەتشىلەردى سالىستىرمائىدى، سىنامایدى نەمەسە
ولارمەن جارىسا ارەكەت دېپەيدى. ولار قۇدايدىك وزدەرەن بەرگەن
قىزمەتىنە قىزۇڭ كىرسىپ، مۇنداي نارسەلەرگە ۋاقتى دابولمايدى.

قۇدايدىك قىزمەتشىلەرنىڭ اراسىنداعى جارىسىن اقلىغا سىيمىاتىن
نارسە جانە مۇنىڭ بىرنىشە سەببەبى باز: ئېز ئېز بارسىمىز ئېز توپتامىز؛
ئېزدىك ئېز بارسىمىزدىك ماقساتىسىمىز ئېز سىمىزدىك ئەمەس، قۇدايدىك
جاقسلىقىن كورسەتۈ؛ ارقايسىسىسىمىغا ئارتۇرلى تاپسىرمالار بەرلىگەن
جانە ارقايسىسىسىمىز ئارتۇرلى بولىپ جاراتلىغانبىز. پاۋىل بىلاي دەيدى:
«جەكە باسىمىزدى قاستارلەپ، ئېز-بىرىسىمىزدى اشۇلاندىرىسىپ، كۇندەۋەگە
جول بەرمەيىك!» (9).

قىزمەتشىلەردىك اراسىندا ئىپتى ئۇساق - تۈيەك قىزغانىش تا
بولماۇى كەرەك. ئىز قىزمەتكە شىنىمەن بەرىلىپ جۇرگەن بولساڭىز،
باسقالاردى سىناۋۇغا ئىپتى بولمايدى. باسقالاردى سىناۋۇغا جۇمساغان ار ئېز
ۋاقتىتى قىزمەت ئۇشىن قولدانۇغا بولار ەدى. مارتى يىساعا مارىامدى
چامانداب، جۇمىس سىتەمەدى عوي دەپ سىناعاندا، ول قىزمەتشى جۇرەگىن
جو غالىقان ەدى. شىنايى قىزمەتشىلەر ادىلەتسىزدىكە كۇڭكىلدەپ جاۋاپ
قاتپايدى. وز-وزن بايغۇس ساناب تۇرمائىدى جانە قىزمەتكە اراسپاي
تۇرغان ادامغا رەنجىپ، اشۇلانبىايدى. ولار قۇدايىغا سەننەم ارتىپ، قىزمەتىن

یه میزدیڭ باسقا قىزمەتشىلەرن سىناب، باعالاۋ - ئىزدىڭ جۇمىسىمىز دەمەس. قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «باسقا بىرەۋدىڭ قىزمەتشىسىن اىپتائۇغا قاندای قاقيڭ بار؟! قىزمەتشىسىن اقتاۋ نه اىپتائۇ - يەسىنىڭ ئىسى. باۋرلاسلىق اقتالادى، ئارى تەرسىن جولغا تۈسۈدەن ساقتالادى، سەبەپى ونى سەنئىم حولىندا ئۆستەندا ئاتاڭىرىدىڭ قۇدرەتى جەتكىلىكتى» (10) جانە باسقالار ئىزدى اىپتائاعاندا، سىناعاندا وزىمىزدى اقتاپ شىعۇ ئا ئىزدىڭ سىمىز دەمەس. بۇل ئىستى يەڭىزگە تاپسەرىڭىز. قارسىلىققا تاپ بولغاندا شىنايى كىشىپەيلدىلىكتىك ۋلگىسى بولغان مۇسانى؛ دال سول سياقتى اىپتائۇلارغا «مەن ماڭىزدى سېپەن اىيالىسىۋدامىن، سەندەرگە تومەن تۈسۈگە قولىم تىيمەيدى» (11) دەپ قاراپايم جاۋاپ قايتارغان نەميانى ۋلگى دەتكىزىدەر.

ھەگەر ئىز يسا سياقتى قىزمەت ھىتىپ جاتساڭىز، وندا ئىزدىي اىپتائۇشىلار تابىلادى. وسى الەم، ئىتىپى كويتەگەن قاۋىمدار دا قۇداي ئۈشىن نەنىڭ قىمبات دەن ئۆسۈن بىلەيدى. يساعا كورسەتلىگەن سىنۇنىڭ دەن ئېر كەرەمەت كورىنىسىن ونىڭ ئۆزىنىڭ شاکىرتەرى-اق اىپتائاعان، سىنعا العان. مارىام ئۆزىنىڭ دەن ئېر قىمبات ساناعان ئىسسمايسىن يسانىڭ اىياعىنا توگەدى. مارىامنىڭ مۇنداي تاماشا قىزمەتنىڭ قاراپ يسانىڭ شاکىرتەرى: «مۇنداي سىراپتىڭ قاچەتى قانشا؟» دەپ ويلايدى. الايدا يسا مارىامنىڭ بۇل ئىسىن «ەرەكىشە جاقسىلىق» دەپ اتايىدى، ياعنى بۇل سىكە ۋلکەن باعا بەرەدى (12). باسقالار نە اىتىپ جاتقان بولسا دا، ئىزدىڭ يساعا كورسەتكەن قىزمەتسەنگىزدىڭ دەشىرىۋە دە بەكەر بولغان دەمەس.

قىزمەتشىلەر وزىدەرىنىڭ شىنايى بولمىسىن يىدادان تابادى. قىزمەتشىلەر قۇداي ولاردى راقىلى ئۇيىپ قابىلداعانىن دىستەرىنەن شىعارماي، كەۋدەلەرن كوتەرمەيدى. وزدەرن ئاقاپپىسىز سەزىنە المايىتىن ادامدار تومەن، لاس دەپ ساناعان جۇمىستاردى قىزمەتشىلەر قۇانىشىپەن قابىلدادپ سىتەيدى. وز-وزىنە سەنىمىدى بولىپ، دەش كەمىستىۋ سەزىنېبى

سته‌گه ن قىزمه‌تىك ئېرىن ئۇلگىسى - يسانىڭ شاکىرتتەرىنىڭ اياعنى جۇغانى. سول ۋاقتىاعى اياق جۋاتىن ادامعا بۇگىنگى كۇنى كوشىدەگى اياق كىيم تازالايتىن بالاغا قارايتىنداي قاراعان. وغان دەگەن داش قۇرمەت بولماغان. ئىراق يسا كىم دەكەنلىق بىلگەن جانە وسى ئىستى ول داش قىسىلماستان سىتەي الدى. قۇداي ئوزىزى بىلاي دەيدى: «ئىراق يسا اكەسەننىڭ بۇكىل بىلىكتى ئوز قولىنا بەرسپ قويغانىن، سونداي -اق ئۆزىنىڭ قۇدايدان كەلىپ، وغان تاعى قايتىپ باراتىنىن دا ئىلدى. سودان ول داستارحان باسنان تۈرپ، سىرت كىيمىن شەشتى دە، الجاپقىشتى بەلىنە بايلادى» (13).

ھەگەر ئىز قىزمه‌تىشى بولايىن دەسەڭىز، ئىز مىنەز - قۇلقىڭىزدى يسانىكىنە گىزدەۋىڭىز كەركە. تەك وزدەرسن ئاقاۋىپسىز سەزىنگەن ادامدار عانا قىزەتتە الادى. وزىنە سەنىمىسىز ادامدار ارقاشان، باسقالار مەن جايلىي نە ويلەيدى دەپ ۋايىمداپ جۇرەتىن بولادى. ولار ئوز جەتىستىكتەرسن اشقا كورسەتۈدهن قورقىپ، ار ۋاقتىتا مۇنى تاكاپىارلىق پەن ھەكىچۈزدىلىكتىڭ استىنا تىۋۇغا تىرىسادى. ئىز وزىڭىزگە سەنىمىسىز بولغان سايىن، باسقالاردىڭ وزىڭىزگە قىزەتتە ئۆزىنە، ئىزدى قولدا ئۇنى مۇقتاج بولاسىز.

گەنري ماۋەن بىلاي دەپ جازغان: «باسقالارغا قىزەتتۇ ئۇشىن ئېز ولار ئۇشىن ئولۇ كەرەكپىز، ياعنى باسقا ادامداردىڭ باعالاۋى مەن قوشەمەتتە ئۆزىنە تاۋەلدى بولماۋىمىز كەرك... وسلاي بولغاندا عانا ئېز شىنايى جاناشير بولۇغا بostانىدق الامىز». ئىز ئۇندىلىسىغىز بەن ئەجۇرسىن - تۇرسىنىڭىزدى يسامەن قارىم - قاتىنا سىڭىزغا نە گىزدەسە گىز، ئىز باسقالاردىڭ تالاپتارى مەن سىزدەن كۆتەتىن تىلەكتەرىنىن بostانىدق الىپ، سولاردىڭ وزدەرىنىن دەڭ جاقسى جولمەن قىزەتتە الاسىز.

قىزەتتىلىرگە ئوز بولمەسەننىڭ قابىر عالارنى ماقتاۋ قاعازدارىمەن، جاقسى جۇمىسقا بولا ئىغان العىس حاتىمارمەن توللىرىۋىدىڭ قاجەتى جوق. ولار اتاق، مانساپقا يە بولۇغا ۇمتىلىمايدى، ئىپتى وزدەرسن كەرەمەتتەي

هتسب کورسەتەتسن کىيم كىۋىگە دە تىرسىپايدى. قىزمەتشىلەر ئۇشىن دارە جەنىڭ ماڭىزى جوق جانە ولار وزدەرىنىڭ قۇندىلىقىن جەتىستىكتەرمەن ھەپتەمەيدى. پاۋىل، «دەنده شە ئۆزىن-وزىن ماقتاغان ھەممەس، تەك يەمىز ماداقتاعان عانا شىنىمەن قادرلەنۇڭە لايىق»، - دەپ ايتقان بولاتسىن (14).

ھەگەر دە تانىستىعىن، بایلانسىن قولدانىپ ماقتاڭعا ھات ئۇلكەن مۇمكىنلىكتەرى بار ادامداردى بىزدەيتسىن بولساڭىز، سولاردىك ئېرى يىسانىڭ باۋىرى جاقسۇپ بولغان. الايدا، حاتتا ئۆزىن تانىستىرغان ول: «قۇدایيدىك جانە يەمىز يىسا ئاسىحتىك باسېبىلى قىزمەتشىسى»، - دەپ تانىستىرادردى (15). يىساغا جاقىنداپ بارغان سايىن ئۆزىڭىزدى جوغرافىاتدان باس تارتۇشىڭىز قاچەت.

قىزمەتشىلەر قىزمەتتەن مىنندەتتى ھەممەس، جاقسىلىق جاساۋدىڭ مۇمكىنلىگىن كورەدى. ولار ادامدارعا كومەكتەسۋىدەن، مۇقتاجىدارعا بەرۋۇدەن جانە قىزمەت ھەۋىدەن قۇۋانىش تابادى. ولار «تاڭىرگە شاتتاناپ قىزمەت ھەتىدى» (16). نە سەبەپتى ولار «قۇۋانا قىزمەت ھەتىدى؟» سەبەبىي ولار ئەتاڭىر يەنى سۈيەدى، ونىڭ راقىمىنا رىزا جانە ئۆمىرىدى قولداۋۇدىك ۋۇزدىك جولى قىزمەت ھەۋى كەنسىن جانە قۇدایيدىك ولارعا سىي دايىندايىتىسىن دا بىلەدى. يىسا «الى ماعان قىزمەت ھتسب جۇرگەن اركىمدى اکەم قۇرمەتتەيدى» دەپ ۋادە ھتكەن (17) پاۋىل دا بىلاي دەپ ايتقان: «قۇدای ادىلەتسىز ھەممەس. ول جاساعان يىگى سىتەرىڭىدى، ئۆز ادامدارىنا بەرگەن ئەلى دە بەرسپ جاتقان كومەكتەرىنىڭ ارقىلى و زىنە دە كورسەتكەن سۈيىسپەنشىلىكتەرىڭدى ھىقاشان ھىسنەن شىعارمايدى» (18). ھەستەتىپ كورىڭىزىشى، دۇنييە جۇزىنەدە گى ماسىحشىلەردىك كەم دەگەنندە 10 پايىزى وزدەرىنىڭ شىنايىي قىزمەتشى بولۇداعىي رولدەرنە مان بەرسپ قارايتىن بولسا نە بولدار ھەدى؟ سىتەلەر بارلىق جاقسىلىقتاردى ھەستەتىپ كورىڭىزىشى. ئۆزىن وسى ادامداردىك ئېرى بولۇغا كەلىسە الاسىز با؟ ئۆزىنداڭ جاسىڭىز ماڭىزدى ھەممەس، ھەگەر ئۆزىن قىزمەتشى سىياقتى ارەكەت

هتسب جانه قىزمهتىشى سياقتى ويلاي باستاساڭىز قۇدai ئىزدى قولدانادى.
البېرىت شوھىتسەر: «شىندىمەنەن باقىتى ادامدار - قىزمهتەت ئىۋەدى
وۇيرەنگەن ادامدار» دەپ ايتقان دەكەن.

وتىز ئورتىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقسىتم جايلىي ويلانۇ

ويلاندىسار شىندىق: قىزمهتىشى بولۇشم ئىشىن، قىزمهتىشى سياقتى ويلانۇ
كەرهەك.

جاتتاۇغا ارنالغان ايات: «يسا ئاسىحتىڭ مىنەز - قۇلقى سەندەردىكى دە
بولىسىن» (فېل 5:2).

ويلانۇغا ارنالغان سۇراق: مەن كوبىنەسە باسقا لاردىڭ ماعان قىزمهت
ەتكەنسىن كۇتىپ جۇرەمىن بە، الده ئۆزىم باسقا لارغا قىزمهتەتەتەتىنداي
مۇمكىنىتىتەردى بىزدەستىرەمىن بە؟

35

«سىزدىك السىزدىكىزدەگى قۇدايدىك قۇدرەتى

«ونىمەن بايلاقنىسقان ئىز دە كۈشىسىزبىز، الايدا سەندەرگە ارەكەت جاساعاندا قۇدايدىك قۇدرەتى ارقىلى ماسىحپەن بىرگە ئىرىمىز!»

14:3-2

«مەنىڭ راقىمىم ساعان جەته: كۈشىسىز جا عادايىڭدا مەنىڭ قۇدرەتىم تولىقتاي سىكە اسا الادى»

2:9-2

قۇداي ئىسىز ادامداردى قولدانغاندى جاقسى كورەدى.

ار ادامىنىڭ وز السىزدىكتەرى بار. ئىزدىك بويىڭىزدا كويتەگەن السىزدىكتەر مەن جەتسىپەۋشلىكتەر بار، ياعنى دەنە بىتىمىڭىزدە، سەزىمىدىك تۈرۈدا، اقىل-وي جا عنان جانە رۈحانى جا عنان السىزدىكتەرىڭىز از دەمەس. سونىمەن ئىزدىك و مىرىڭىزدە ئىزدىك باسقا رۇڭىزغا كونبەيتىن، قاراجات نەمەسە قارىم-قاتناس سالاسىندىاعى شەكتەۋلەر سياقتى جا عادايىلار بار وسى جا عادايىلار داعى ئىزدىك ارەكەتىڭىزدىك وزىندىك ماڭىزدىلىسى زور. جالپىي العاندا ئىز وزىزىزدىك السىزدىكتەرىمىزدى مويىنداماييمىز، ولاردى جاقسىلاپ جاسىرامىز، ولاردى مويىنداماستان اقتالىپ شىعامىز نەمەسە اشۇلانامىز. و سلاي سىتەۋسىز قۇدايدىك وسى السىزدىكتەردى وز قالاۋىنسا قولدانۋىنا كەدەرگى جاسايدى.

قۇدای ئىزدىكىتەرىڭىزگە باسقاشا كوزىبەن قارايدى. ول: «مەنىڭ جولىم تىم بىيىك»، - دەپ ايتادى (1). سوندىقتان كۆپ جاعدايلاردا ول ئىزلىغانان مۇلده قاراما-قارسى جولىمەن ارەكەتەتىدە. ئىزدىك ويسىمىزدا قۇدای تەك ئىزدىك كۈشتى جاقتا رسىزدى قولدانىعىسى كەلەدى، ئىزراق سونىمەن قاتار ول ئىزدىك السىزدىكتەرسىزدى دە وزىنىڭ وللىسى ئۇشىن قولدانىعىسى كەلەدى.

قۇدای سوزى: «ئىزراق تا وسى دۇنيه كىمدى «اقماق» دەپ ساناسا، قۇدای «دانشپان-اقلەگوی» دەگەندەردى ئىيالتو ئۇشىن سولاردى تاڭداب الدى. جانە دۇنيه «كۈشسىز» دەپ تايقانداردى قۇدای «كۈشتىلەردى» ئىيالتو ئۇشىن وزىنە تاڭدادى» دەپ ايتادى (2). ئىزدىك السىزدىكتەرسىز كەزدەيسوق قالىپتاسقان نارسەلەر دەمەس. قۇدای سانالى تۇرددە وسى السىزدىكتەردى ئىزدىك و مىرىڭىزگە جىبەرسپ، و سلار ارقىلى ئىزنىڭ قۇدرەتنى كورسەتەدى.

قۇدای دەش ۋاقتىتادا ادامنىڭ كۈشىنە جانە وزىمىلىدىگىنە ئىز جەتىستىك كورگەندەي تاڭدانما قارامىدى. شىنىنا كەلەر بولساق، ول ئىز بولغان جانە السىزدىگىن موينىداغان ادامدارغا جاقىنداپ كەلەدى. يىسا ئىزدىك مۇقتاج بولغان جاعدايمىزدى موينىداغانسىزدى «قۇدای الدىندا قۇرالاقان تۇرغاندار» دەپ اتايىدى. باقتىتى ادام بولۇدىك دەك ئىزلىنىشى شارتى وسى. (3)

قۇدای سوزىنە قۇدای السىزدىكتەرنىنە قاراماستان، كەمەلدى دەمەس، قاراپايسىم ادامداردى قولدانىپ، كەرەمەت عاجايىپ سىتەردى سىتەگەنى جايلى مىسالىدارغا تولى. ھەگەر قۇدای تەك جەتلىگەن، كەمەلدى ادامداردى عانا قولداغان بولسا، دەش ئىس سىتەلمەگەن بولار دەدى. سەبەبى، السىزدىگى جوق ھېبىر ادام جوق. قۇدایدىك ئىز ادامداردى قولدانانىنى جايلى سىتەرلىقايىسىسىز ئۇشىن دە قۇرانىشتى حابار.

السىزدىك نەمەسە پاۋىل ايتقانداري «شانشىلىپ، تۈرەلۋ ازابى - كۇنا

ه مەس، نە وزگەرتىپ جاقىسار تۇغا بولاتىنداي مىنھەز - قۇلىقىتايى ئېرى كەمشىلىك تە ه مەس» (4). السىزدىك دەگەنلىك - سىزگە تۋا قالىپتاسقان نەمەسە ئىزدىك باسقارۇ ئىكىزغا كونبەيتىن ئېرى كەمشىلىك. بۇل سال بولۇ، ساقاۋ بولۇ نەمەسە سوزىلمالى اۋرۇ، اعزاسىك السىزدىكى سياقتى تاندىك كەمشىلىك تە بولۇي مۇمكىن. بۇل قاتتى جاراقات سالدارنىان بولغان شوشىن، دىكە العاندا قىينشىلىق بەرهەتن و قىعالار، جەكە سىزگە عاناتان «كەلە گىسىز قىلىقتار» نەمەسە اكە - شەشە گىزدەن قالغان ۋايىمشىلىدىق سياقتى سەزىدىك نە گىزدەگى السىزدىكتەر دە بولۇي مۇمكىن. نەمەسە بۇل اقىل - ويدىك جەتسىپەۋىشلىگى، دارىنسىزدىق نە قابىلەتسىزدىك بولۇي دا مۇمكىن. ئىز و مىرىگىزدەگى السىزدىكتەر جايلى و يلاغاندا «قۇدای مەنى دەش ۋاقتىدا قولدا納 المايىدى» دەگەن از عېراتىن ويلار كەلۋى مۇمكىن. ئېراق شىننا كەلەر بولساق، ول ئۆزىنىڭ قۇدرەتن قاراپايسىم ادامدارغا توکكىسى كەلەدى. قۇدای سوزى، «ئىز وسى رۇحانى قازىنانى ساقتايىتىن قاراپايسىم قىش قۇمرالار سېپەتىمىز. وسلايشا ونداعى شەكىسىز زور قۇدرەتتىڭ وزىمىزدەن دەمەس، قۇدایدان كەنلى اىنق بولىپ تۇر» دەيدى (5). ئىز سازدان جاسالغان قۇمرالار سياقتى نازىكىپىز جانە سىنىپ قالۇغا وته بەيمىز. الايدا، قۇدایعا ئىزدىك السىزدىكتەرسىز ارقىلى جۇمىس سىتەۋگە مۇمكىنىدىك بەرگەن بولساق، ول ئىزدى قولداناتىن بولادى. وسلاي بولۇي ئۇشىن، ئىز پاۋىلدىك ۋلگىسىن و ستانۇمىز قاجەت.

السىزدىكتەرىگىزدى مويىنداڭىز. ئۆزىگىزدىك السىزدىكتەرىگىزدى و زىگىزگە اشىق مويىنداڭىز. و سىنىڭ بارىنده كەمەلدى بولىپ كورىنۋىڭە تىرسىۋدان گورى وز - وزىگىزگە شىندىقتى مويىنداڭىز. السىزدىكتەرىگىزدى مويىندامامى نەمەسە ئۆز - وزىگىزدى افتتاب ئۆزىر سۈرگەننىڭ ورنىنا ئۆز السىزدىكتەرىگىزدى انىقتاپ ئۇشىن اوّقىست بولىڭىز. ئىز و لاردىك ئىزىمىن جازا الاسىز.

جاڭا و سىيەتتەگى ايتىلغان كى ۇلى مويىنداۋىدىك شىنەن ئىزدىك دۇرسىن اغىل - تەگىل مول ئۆزىر سۈرە ئۆزىمىز ئۇشىن نە كەرەك كەنلى

کورسەتىلگەن. ئېرىنىشى مويىندادۇ - پەتىرىدىك مويىندادۇ. ول يساعا
قاراپ، «ئىز ئاسىخسىز، ماڭگى ئىلى قۇدايدىك رۇحانى ۇلىسىز»، -
دەدى (6).

هەكىنىشى مويىندادۇ - پاۋىلدىك مويىندادۇ. ول، «ئىز دە سەندەر سياقتى
پەندەلەرمىز»، - دەگەن دە. (7) ھەگەر قۇدايى ئىزدى قولدانسىن دە ب
قالاساڭىز، قۇدايدىك كم ھەنسىن ئېلىۋىڭىز كەرەك جانە دە ۋىزىڭىزدىك دە
كم ھەنىڭىزدى دە ئېلىۋىڭىز كەرەك. كۆپتەگەن ماسىحىشلىر، اسەرەسە،
جەتە كىشىلەر ھەكىنىشى شىندىقتنى، ياعنى «ئىز دە سەندەر سياقتى
پەندەلەرمىز» دە گەندى ۇمىتىپ كەتەدى. ھەگەر ئىز مۇنى تەك ئېر قىيسىن
جاعدايدىك نەممەسە اپاتتىك كومەگىمەن عانى ھىسىزگە تۈسىرە الاتىن
بولساڭىز، قۇدايى وسىنى جىبىھ رۇدەن دە تارتىبايدى. سەبەبى، ول ئىزدى
سۇيىھىدى.

ۋىزىڭىزدىك ئىزدىگىڭىزگە قاناعاتىپەن قاراڭىز. پاۋىل بىلاي
دەپ ايتقان: «سونىدقتان ئاسىحتىك قۇدايرەتىنىك بويىمدا ورنىعوئى ئۇشىن
ازاپتان ارىلىتؤدى سۇراۋىدىك ورنىنا كۇشىزدىكىمە قۇوانا - قۇوانا ماقتاتامىن.
سونىمەن باسىمنان ئىزدىك، قورلىق، مۇقتاجىدىق، قۇعنىن - سۇرگىن،
قىسىمىشلىق وتكىزگەندە ماسىحىكە بولا رىزامىن. سەبەبى ئۆزىم كۇشىسىز
بولغانىمدا ول ارقىلى كۇشتىمىن» (8). سىرت كوزبەن قاراعاندا مۇنىك دەش
ئامانى جوق. ئىز ئۆزىمىزدىك ئىزدىكتە رىزىمىزگە رىزا بولغاننىك ورنىنا
ولاردان قۇتلىغىمىز كەلەدى. ئېراق ئىزدىك رىزاشىلىغىمىز - قۇدايدىك
مەيرىمىنە سەنمىم ارتۇرىمىزدىك كورىنىسى. وسى ارقىلى ئىز قۇدايغا «مەننى
سۇيىھەتنىڭە جانە مەن ئۇشىن نەنىك دەك جاقسى ئەكەنسى بىلەتنىڭە
سەنەمىن» دەپ ايتامىز.

پاۋىل بىزگە تۋا بىتكەن ئىزدىكتە رىزىمىز ئۇشىن رىزا بولۋىدىك
بىرنەشە سەبەپتەرسن ايتادى. بىرىنىشىدەن، ولار ئىزدى قۇدايغا تاۋەلدى

بۇۋغا ئماجبۇر ھىتەدى. قۇدایي الپ تاستاۋدان باس تارتىقان ئوزىنىڭ بويىنداعى السىزدىك جايلىي ايتقاندا پاۋىل، «سونىمەن باسىمنان السىزدىك، قورلىق، مۇقتاجىدىق، قۇغمىن - سۇرگىن، قىسىمىشلىق و تىكزىگەندە ماسىحىكە بولا رىزامىن، سەبىبىي ئۆزىم كۈشىسىز بوعانىمىدا و عان تاۋەلدى بولۇغا ئماجبۇر بولماسىن» دەگەن (9). ئىز ئۆز السىزدىكىڭىزدى سەزىنگەن ار ۋاقتىتا قۇدای سىزگە و عان ارقا سۇيەۋ كەرەكتىگىن ئىسکە سالىپ تۇرادى.

ئىزىدىك السىزدىكىمىز ئىزىدى ئۆزىمىشلىق بولۇدان ساقتايىدى. ولار ئىزىدى كىشىپەيىل ھىتىپ ساقتايىدى. پاۋىل، «كەۋدە كوتەرمەۋىم ئۇشىن تانىمە «شانشىلىپ تۈرەلە» ازابى بۇيىرىلدى: شايتاننىڭ حابارشىسى ۇرىپ سووعىپ قاتى قىنايىدى. بۇل مەنى ئىز كوكىرەكتەنېپ كەتتۈدەن ساقتاماق» دەپ ايتقان (10). بىزگە ۋلكەن ئىز كۈش نە قۇدرەت بەرە و تىرىپ، قۇدایي جىيى سوغان قوسا ئىز ۋلكەن السىزدىكتى قوسىپ بەرەدى. وسى ارقىلىي ول ئىزىدىك و زىمىشلىكىمىزدى تىزگىنەپ و تىرادى. مۇنداي شەكتەۋلەر ئىزىدى تىم اسىعا ئۇرىپ كەتىپ، قۇدایدان و زىپ كەتتۈدەن ساقتايىدى.

گەددەون مادىياندىقتارعا قارسى 32000 اسکەر جىناب ئىماندا قۇدایي ادامدار سانىن 300 - گە دەيىن ازايىتتى. و سلاپشا و لار 135000 جاۋ اسکەرنە قارسى شىققىتى. ياعنى، ئىز ادامعا 450 جاۋ اسکەرلى كەلتىنەدەي ھىدى. بۇل تۇبەگەيلى جەڭلىسىكە جەتكىزەتسىن جوشپار بولىپ كورىندى، الىدا قۇدایي يېسرايل حالقى ئۆز كۈشتەرەمىن دەمەس، قۇدایدىك قۇدرەتىمەن جەڭلىسىكە جەتكەننىن ئىلىسىن دەپ ادەبىي و سىنى سىتەدى.

سونىمەن قاتار ئىزىدىك السىزدىكتەرىمىز سەنۋىشىلەردىك اراسىنداعى قارسم - قاتىناستى جاندانىدرادى. كۈشتى ادام تاۋەللىز بولۇغا ئۇمتىلادى. (ول، «ماغان دشكىمنىڭ قاجەتى جوق»، - دەيدى) ال ئىزىشلىك السىزدىكتەرىمىز ئىزىدىك بىر - بىرىمىزگە قانشالىقىتى قاجەت ھەكىننىمىزدى كورسەتەدى. ئۆمىرىمىزدىك ئالسىز جىپتەرسىن ئارىمىز بىرىكتىرىگەندە كۈشتى ئارى مىقتى ارقان پايىدا بولادى. وەنس حانۋەر «ماساحشىلەر قار وشىقىنىداي نازىك، ئىراق و لار بىرىككەن ۋاقتىتا قالاداعى بارلىق

کولیکته‌ردى توقتاتىپ قويالادى» ده پ ايتقان ھەن.

جانە بارىنهن ده بۇرسن ئىزدېلک السىزدىكتەرىمىز باسقا ادامدارعا جاناشرلىسىمىزدى وياتىپ قىزمەتكە يىتەرمەلەيدى. بۇلار ارقىلى ئىزدېلک السىزدىكتەرىنىن مولىنان جاناشردىق تائىتىپ، ولاردى ئۆسلىپ باسقالاردىلەن ئۆرەنەمىز. قۇداي ئىزدېلک جەر بەتىنەدە يىسا سياقتى قىزمەتەتكەنىڭىزدى قالايدى. مۇنىڭ ماعناسى - باسقا ادامدار ئىزدېلک جارالارىڭىز ارقىلىدى ھەمدەلەدى. ئىزدېلک و مرىڭىزدەگى ايتاتىن ھەك اسەرلى حابارلار مەن ھەك اسەرلى قىزمەتىڭىز ئىزدېلک ھەك ئىزدېلک جارالارىڭىزدان شىعاتىن بولادى. ئىزدېلک ھەك قاتتى سىغايسىزداناتىن، ھەك قاتتى ئۇيالاتىن جانە باسقالارمەن بولىسىكىڭىز كەلمەيتىن ھەك ئىزدېلک نارسەلەر - قۇدايدىلە باسقالاردى ھەمدەۋى ئۇشىن قولداناتىن ھەك ئىزدېلک قۇدرەتتى قۇرالدارى بولىپ تابىلايدى.

حادىسون تەيلور اتتى ئۇلى ھەلشى، «قۇدايدىلە بارلىق ۋلى ادامدارى - ئىزدېلک ادامدار بولغان»، - دەگەن بولاتىن. مۇسانىڭ السىزدىگى - ونسىڭ تەز اشۇلانشاقتىمعى بولغان. وسىغان بولا ول مىسرلىق ادامدى ولتىرەدى، تاسقا بۇيرىق بەرۋە كەرەك ۋاقتىندا ونى اعاشىپەن ۇرادى، ون وسىيەت جازىلغان تاستاردى جەرگە تارس لاقتىرىپ سىندىرادى. سولاي بولغانىمەن قۇداي مۇساتى «جەر بەتىنەدەگى ھەك كىشىپەيىل ادامعا» اينالدىرىدى. (11).

گەددەوننىڭ السىزدىگى - ئۇزىن- وزى تومنەن باعالاۋ مەن وزىنە سەنمسىزدىگى ھەدى، ئىراق قۇداي ونى «ھەر جۇرەك ادام ھەتتى» (12). بىرایسەننىڭ السىزدىگى - قورقىنىش ھەدى، ول امان قالۇي ئۇشىن ئۆز اىيەلىن ئىزدېلەنەس ھەكى جولاتا «بۈل مەننىڭ قارىنداسىم» دەپ ايتادى. ئىراق قۇداي بىرایسەمدى «قۇدايغا سەنلىپ اقتالغاندارىلە ئىتۇپ اتاتسى» ھەتتى وزگەرتتى (13). شىدامسىز، ئۆز ھەركىن باعىندرىا الماعان پەتىر «تاس» بولىپ وزگە ردى، ال ازىزىندىققا بەرىلىپ قۇلغان ئەداشتى قۇداي «مەننىڭ كۈلىلىمنەن شىققان ادام» دەپ ايتا اىسندىاي وزگەرتتى، ال «جاۋار كۇندەي كۇركىرەگەن جىڭىتتەردىلە» ئىزدېلەنەس ۋەزمىشىل بولغان جوچان

»سۈيىسىپەنىشلىكتىكەلشىسى« بولىپ وزگەردى.

بۇل ئىزىمىدى ارى قاراي جالعاشتىرا بەرۋىگە بولادى. «تاعى نە ايتايسىن؟ گەددەون، باراق، سامسۇن، دۆتاج، داۋىست، سامؤىل جانه باسقا پايىعمابارلار تۈرالى اڭگىمەلەۋىگە ۋاقتىم جەتىپەس تەھدى. ولار السىزدىكتەرنىدە قۇدايدان كۈشلىپ وىترغان» (14). قۇدايى السىزدىكتەردى كۈشكە يىنالىدرۇ ئىزىنىڭ مامانى. ول ئىزىدىكەل ئەتكەن السىزدىكىڭىزدىلىپ ونى وزگەرتىكسى كەلەدى.

شىنايى بولىپ السىزدىكىڭىزدى باسقالارمەن ئىزلىكىزىن. قىزمەت ادامىنىڭ وزىن-وزى قورعاماي، السىزدىكتەرن اشاتىن ۋاقتىننان باستالادى. ئىز وز-وزىكىزدى قورغاغان قابىر عالاردى الا سارتقان سايىن، ئىزىدىك شىنايىي بەتىكىزدى اشقان سايىن، ما سەلەلە رىكىز جايىلى اشىپ ايتا باستاعان سايىن قۇدايى ئىزىدى باسقا ادامدارغا قىزمەت مەتۋەدە مولىنان قولداناناقىدا مۇمكىندىكتەر اشىلا باستايدى.

پاۋىل ئىزىنىڭ جازغان بارلىق حاتتارىندا ئىزلىكىتەرى جايىلى جاسىرمائى ايتا العان:

* ول ئىزىنىڭ ساتىسىزدىكتەرى جونىنده اشىق بولىسکەن: «وسلاي مەن قالاعان يېڭىلىكتى ھەمس، قالامايىتىن جاماندىقتى جاسايىمن» (15).

* ئىزىنىڭ سەزىمەدەرى جايىلى: «قورىنتىققىtar، سەننەدەرمەن اشىق سويىلەستىك، جۇرەكتەرىمىزدى دە اىقارا اشىق» (16).

* قىينشلىقتارى جايىلى: «با سىمىزغا تۈسکەن او سىرتىپاللىقتىك شەكتەن تىسىن، ادام توزە الماستاي بولغانى سونشا، ئىرى قالامىز دەپ ۋەستتەنبەدىك تە» (17).

* ئىزىنىڭ قورقىنىشتارى جايىلى: «ارالارىڭدا كۈش-قۋاتىسىز، دىرىلدەپ، قاتتى جۇرە كىسىپ تۈرىپ جاتىم» (18).

ارىينه اشىق ايتۇ ئاۋپىتى. ئىزكىزدى اقتاپ، قورغانغان جاعدىيڭىزدان

شەعىپ، باسقالاردىڭ ئەلدىندا ئەمەرىگىزدى اشىپ كورسەتىق ئىزدەن ئۇشىن قورقىنىشتى بولۇشى مۇمكىن. ئىزدەن ئەمەرىگىزدى ساتسىزدىكتە رىگىزدى، سەزمەدە رىگىزدى، قىينىشلىقتارىگىزدى جانە قورقىنىشتارىگىزدى سىرتقا كورسەتكەندە باسقالار ئىزدەي مەنسىبەي قويادى، سىزدەن باس تارتادى دەگەن ئاقاۋىپ بار. ئىزدەن كەلهتىن ارىتىشلىقتار سونداي تاۋەتكە لەلگە بارۇغا لا يېقىتى. اشىق بولۇ ئىزدەن جان دۇنييە گىزگە بوستاندىق اكەلەدى. اشىق بولۇدىك ئۆزى ۋايىم قايمىنى باسادى، قورقىنىشتارىگىزدى ازىتىادى دا، بوستاندىققا اپارتەنى العاشقى قادام بولىپ تابىلادى. «قۇداي كىشىپەيىلدەرگە راقىممن شاشاتىنسىن» الدىن الـ قاراستىرسىپ وتىكەن ھەدىك، ئىزراق كۆپىشلىك ادام كىشىپەيىلدەلىكتىك ماعىتاسىن دۇرسىن توُسۇنېيدى. كىشىپەيىلدەلىك ئۆزىگىزدى توەندەتۈنەمەسە ئۆز كۇشىگىزدەن باس تارتۇ دەمەس، كىشىپەيىلدەلىك - ئۆزىگىزدىك السىزدىكتە رىگىزدى اشىق موينىداو بولىپ تابىلادى. ئىزدەن وسى تۇرۇعا قانشالىقى اشىق بولساڭىز، سونشالىقتى قۇدايدىك راقىمىنا يە بولاسىز. ئىزدەن تېپتى باسقالاردىك راقىمىنا دا يە بولاسىز. اشىقتىق - تارتىمىدى قاسىيەت. ئىززەت وزىگىمىزدەن كىشىپەيىلد ادامدارغا جاقىن بولعىمىز كەلپ تۇرادرى. ئۆزىن باسقالاردىان جوغرافى ساناعان ادامنان ادامدار الشاقتايدى، ئىزراق اشىق ادامعا باسقالار ئۇيىر كەلەدى، جانە دە ما سەلەلە رىگىزبەن اشىق ئۆلۈسۈ - جاقىن قارسم - قاتىناستارغا اپارتەن جول بولىپ تابىلادى.

وسى سەبەپتەن دە قۇداي ئىزدەن كۇشتى جاقتارىسىزدى عانا دەمەس، السىزدىكتە رىمىزدى قولدىناعىسى كەلەدى. دەگەر باسقالار ئىزدەن بويىگىزدان تەك كۇشتى جاقتاردى عانا بايقاتى بەرمەتىن بولسا ولار كۈلىدەرى ئۆرسىپ، «ارىئەنەن كۇشتى بولغاندىقتان ونىڭ قولىنان كەلەدى. ال مەن مەش ۋاقتىستىدا ونداي بولا المايىمن» دەگەن وي كەلەدى. ئىزراق، دەگەر ولار قۇداي ئىزدەن السىزدىكتە رىگىزگە قاراماستان ئىزدەن قولدىنىپ جاتقانىن كورەتىن بولسا ولار «لەلەي بولسا قۇداي مەنى دە قولدىنا الادى عوي» دەگەن ويدان جىگەر الادى. ئىزدەن كۇشتى جاقتارىمىز

جارسی پهن باسه که تؤدرادی، ال ئېزدىڭ السىزدىكتەرسىمىز ئېزدى بىرىكتەرەدی.

ءۇمىرىتىزدىڭ كەيىر جا عادايلارىندا ئىز باسقا ادامدارعا ئۆزىڭىز جايلىلى جاقسىي پىكىر تۈعىزۈ نەممەسە باقسما ادامدارعا اسەر دتؤدىڭ بىرەۋىن تاڭداۋ كەرەك بولادى. ئىز ادامدارعا جاقىنداماي -اق ئۆزىڭىز جايلىى جاقسىي پىكىر قالدىرا السىز، ئېراق باسقالارعا اسەر دتۇ ئۆشىن ئىز و لارعا جاقىندادۇ ئۆزىڭىز كەرەك. ئېراق وسلىي بولغان ئاقىتتا ولار ئىزدىڭ ئىز جاقتارىتىزدى كورەتسىن بولادى. بۇلاي بلغانىي جامان ھەمسەن. جەته كىشىلىكتەگى دەڭ ئېرى كەرەكتى قاسىيەت - دېشىر السىزدىكسىز كۇشتى ادام بولۇ ھەمسەن، ئېراق سەنم ارتۇشا بولاتسىن ادام بولۇ. ادامدار سىزگە سەنم ارتا ئۇلارى كەرەك، ولاي بولماسا ولار ئىزدىڭ سوئىخىزدان ھەرە المايىدى. سەنەمدىلىككە قالاي قول جەتكىزە السىز؟ كەمەلدى ادام بولۇغا تىرسىۋ ارقىلى سەنەمدىلىككە قول جەتكىزە السىز.

السىزدىكتەن تۈنىدايتىن ۋەلىلىق. پاۋىل «سول عاجاپ و قىيغانى ماقتان دە ئامىن، ال جە كە باسم تۈرالىي جالعىز كۇشىسىزدىگەمنەن باسقا دەشتە گەمنەن ماقتانبایمەن» - دەپ ايتقان (19). ئۆزىڭىزدى باسقالاردىڭ الدىندا جەتلىگەن جانە وز - وز ئۆزىڭىزگە سەنمىدى ادام دەتىپ كورسەتتۈدىڭ ورنىنا ئۆز باسىڭىزداعى قۇدايدىڭ راقىمىن كوبىرەك بايقاۋاغا تىرسىڭىز. شايتان ئىزدىڭ السىزدىكتەرسىزدى شۇقىپ كورسەتكەن ئاقىتتا وغان كەلىسىپ، ئېراق تا «ۋەسىمىز سياقتى سىناقتان وتىكەن» ئىزدىڭ بارلىق السىزدىكتەرسىزدى تۇسۇنەتسىن يىساعا جانە «السىرەگەن ئاقىتىتىزدا سىزگە كۇش بەرەتسىن قۇداي رۇحىنا» ماداققاۋا ئىستىڭىز.

كەيىر كەزدەرده ئېزدى ودان سايىن قاتتى قولداۋ ئۆشىن قۇداي ئىپتى ئېزدىڭ كۇشتى جاقتارىمىزدى دا السىزدىكتەكە ئىنالدىرادى. جاقسى سۇمدىق الدامشى ادام بولغان. ول ئۇمىرى بويى باسقالاردى الداپ، قاشىپ كەتىپ و تىرعان. ئېرى ئۆنۈنچى ول قۇدايمەن كۇرەسىپ، «ماغان باتاڭدى

به رمه يىنشه جىبەرمەيمىن» دەپ ايتقان بولاتىن. قۇدaiي، «جارايىدى، ولای بولسا»، - دەپ، ونىڭ جامباستان ئۇرىپ، جامباس سۇيىھىگىن شىعارىپ جىبەرەدى. مۇنىڭ ماعىناسى نەدد؟

قۇدaiي جاقىپتىڭ كۇشتى جەرنە قول تىگىزىپ (جامباس سۇيىھەكتىڭ بۇلىشىقەتى دەنەدەگى ئەڭ مىقتى بۇلىشىقەت)، مۇنىڭ ئالسىزەتتى. وسى كۇننەن باستاپ جاقىپ ئېر اياعنى اقساد چۈرەتىن بولدى، ياخىنلىك بۇدان بىلاي دەش ۋاقتىدا دا قاشىپ كەتە المايىتىن بولدى. وسى سەبەپتەن ول قالا ي بولغاندا دا قۇدaiيغا ارقا سۇيىھىپ ئجۇرۇمى كەرەكەدە. دەگەر قۇدaiي ئىزدى قولدانسىن دەپ قالاساڭىز ئەملىكىزدىڭ سوڭىنا دەيسىن «اقساق» بولۇعا كەلسىۋىڭىز قاجەت، سەبەبى قۇدaiي ئالسىز ادامداردى قولدانادى.

وتسز بەسینشى كۈن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلاڭ

ويلاندىر ار شىندىق: مەن السىزدىكتەرمىدى مويىندىغان ۋاقتىمدا قۇدaiي
مەن ارقىلى وته كۈشتى جۇمىس سىتەيدى. جاتتاۋغا ارنالغان
اييات: «مەنىڭ راقىم ساغان جەتەر: كۈشسىز جا عادايىڭدا مەنىڭ قۇدرەتىم
تولىقتاي سىكە اسا الادى»² - قور. 9:12

ولانقۇعا ارنالغان سۇراق: السىزدىكتەرمىدى جاسىر ئۆسم ارقىلى قۇدایدىك
قۇدرەتىن شەكتەپ جۇرگەنسىم جوق پا؟ باسقا ادامدارغا كومەكتەسۋىم ئۇشىن
نه نارسە جايىلى اشىپ ايتۇرمۇن قالىجەت؟

بە سىنىشى ماقسات
سىزۇلى تاپسىرما ئۇشىن جاراتىماعانسىز

«ادىل جان جەمىسى ئومىرى سىيلار اعاشقى
وۇقساپ، زېرددەدى جان ادامداردى دانالىققا
تارتار»

خاقىل ئوز

36

«بىزدىك و مرلىك تاپىسىرمامىز

«مەنى وسى كۇناقار دۇنييەگە تاپىسىرماມەن جىبەرگەنىڭدەي،
مەن دە بۇلاردى وسى دۇنييەگە تاپىسىرماມەن جىبەردىم»

جوانان. 17:10

«ئېراق مەن ئۆز جانىمىدى و يىلاماي، ئىتىستى ئۆمىرى جولىمەن جۇرە
و تىرىپ، يەمىز يىسانىڭ ماعان تاپىسىرغاڭ ئىسىن اياقتاسام، قۇدايدىك
راقىمى تۈرالى بىزگى حاباردى ۋاعىزداپ جەتكىزىسىم بولغانى»
دلىش. ۲۴:۲۰. سىت.

«سز و مرلىك تاپىسىرماڭىزدى و رىنداؤ ئۇشىن جاراتىلىغانسىز.

قۇداي وسى الەمەدە وز جۇمىسىن جۇرگىزۇدە جانە «سزدىك و نىڭ
جۇمىسىن بىرلە سىپ سىتە ئىسلىك دى قالايدى. بۇل ئىس «سزدىك
تاپىسىرماڭىز. قۇداي «سزدىك» كى نارسەنى سىتە گەنىڭىزدى، ياعنى
«سزدىك» ماسىحتىك دەنەسىنەدە قىزىمەت دەتكەنىڭىزدى، سونىمەن قاتار
وسى الەمەدەگى تاپىسىرماڭىزدى دا و رىنداعانىڭىزدى قالايدى. «سزدىك
قىزىمەتىڭىز - سەنۋىشىلەرگە باعىتالىغان، ال تاپىسىرماڭىزدى و رىنداؤ ارقىلى
«سز وسى الەمگە قىزىمەت دەتەسىز. وسى الەمەدەگى «ئۆز تاپىسىرماڭىزدى
ورىنداؤ بىڭىز - قۇدايدىك «سزدىك و مرلىك» بەلگىلەگەن بەسىنىشى
ماقساتى.

«سزدىك و مرلىك تاپىسىرماڭىز جالپىعا بىردىي، سونىمەن قاتار

ناقتى جەكە سىزدىكى بولىپ تابىلادى. بۇل تاپسىرمانىڭ كەيىسر بولىكتەرى سىزگە دە، باساقا سەنۋىشىلەرگە دە ورتاق، ال باسقا بولىكتەرى تەك سىزگە بەرلىگەن تاپسىرما. الداعى تاراۋىلاردا ئىز و سىنىڭ كەۋىن دە قاراستىرامىز.

تاپسىرما دەگەن ئوزىدىك لاتىن تىلەتگى ماعىنالاسى «جىبەرۋ، اتناندىرۋ» دەگەدى بىلدۈرەدى. ئاماسخى بولۇدىك ئىبر ماعىنالاسى - وسى الەمگە ئاماسختىك و كىلەتلىكى بولۇ ئۇشىن جىبەرلىگەن دەگەندى بىلدۈرەدى. يىسا، «اكەمنىڭ ئۆزىمىدى وسى دۇنييەگە جىبەرگەنى سىياقتى، مەن دە سەندەردى ادامدارغا جىبەرەمدىن» (1) دەپ ايتقان.

يسا جەر بەتىنەتگى ئۆز ئومرىنىڭ تاپسىرماسىن انىق تۇسۇنگەن. ون كى جاسىندا ول «مەنىڭ اكەمنىڭ سىمەن شۇ عىلدا نعائىم ئۇچون، الەم مۇنى بىلدەمدىڭىزدەر مە؟» - دەگەن (2)، ال جىپىرما ئىبر جىل وتكەننەن كەينىن، ايقىش اعاشتا ئولىپ بارا جاتىپ ول «ئەندى تۈگەل ورنىدالدى» دەگەن (3). وسى كى سوپىلەمگە كۆڭىل بولسەك، ولار وته ئاساتى، ماقساتى بار ئومىرىدى سۇرەتتەيدى. يىسا اكەسى وغان تاپسىرغان تاپسىرمانى اياقتادى.

يسانىڭ جەر بەتىنەتگى ئۆز سۇرگەنندەتگى ومىرىلىك تاپسىرماسى بۇگىنگى كۈنە ئىزدىك تاپسىرمامىز بولىپ تابىلادى، سەبەبى ئىز ونىڭ دەنەسىمىز. ونىڭ تاندىك دەنەدە بولىپ سىتەتگەن سىتەرسىن قاۋىم، ياعنى ئىز ونىڭ رۇھانى دەنەسى رەتتىنەت جالعا ستىرۇ ئىز كەرەك. بۇل تاپسىرمانىڭ ئامانى نەدە؟ ادامداردى قۇدایىمەن تانىستىرۇ! قۇدای ئوزى، وسىنىڭ ئارى دە قۇدایىدىك ئىسى. ول ئىزدى ئاماسح ارقىلى و زىمەن تاتۇلاستىرۇ، بىزگە باسقىلاردى و زىمەن تاتۇلاستىرۇ قىزمەتىن اماناتتادى» (4).

قۇدای ادامداردى وزىنە شاقىرىپ، وزىمەن تاتۇلاستىرادى، ول مۇنى ئىز بارلىقىن ئۆز جاراتلىسىمىزغا ساي نارسەلەردى سىتەۋىمىز ئۇشىن، ياعنى ونى ئۇيۇمىز ئۇشىن، ونىڭ و تىبا سىنىنىڭ ئىبر بولىكى بولۇمىز ئۇشىن، وغان ۇقساس بولۇمىز ئۇشىن، وغان قىزمەت ئىتۇمىز ئۇشىن،

جانه ول جايلى باسقالارعا ايتوپىمىز ئوشىن سستهدى. ئىز قۇدايدىكى بولا سالسىمەن ول ئىزدى باسقالاردى قۇتقارقۇ ئوشىن قولدانا باستايدى. ول ئىزدى قۇتقارىپلىپ، وسى الەمگە جىبەردى. قۇداي سوزى، «وسلالىشا ئاسىحتىڭ وکىلەدەرىمىز، ئىز ارقىلى ئاكىرىدىك وزى ادامدارعا دىكەرتهدى. ئاسىحتىڭ اتنان: «قۇدايمەن تاتۋلاسىڭدار!» - دەپ وتنىھەمىز» (5). ئىز قۇدايدىك سۈيسيپەنىشلىگىنىڭ جانه ماقساتتارنىڭ حابارشىسىمىز.

ئىزدىك تاپىسىرماڭىزدىك ماڭىزدىلىسى

ئىزدىك وسى الەمەگى تاپىسىرماڭىزدى ورسنداۋىڭىز - ئىزدىك قۇدايدىك ۇلىلىسى ئوشىن ئىمىز سۇرۇنىڭىزدىك ئاندى بولىگى بولىپ تابىلادى. قۇداي سوزى ئىزدىك تاپىسىرمامىزدىك وسىناما ماڭىزدى بولۇنىڭ بىرنە شە سەبەپتەرسىن كورسەتەدى.

ئىزدىك تاپىسىرماڭىز يسانىڭ جەر بەتىنە بولغان ۋاقتىندىاعى تاپىسىرمانىڭ جالعاسى بولىپ تابىلادى. يسانىڭ شاکىرتتەرى رەتىنە ئىز يسانىڭ باستاغان ئىسىن جالعاشتۇرىمىز كەرەك. يسا بىزگە تەك وزىنە كەلۋىدى عانا وسىھەتتەمەي، سونىمەن قاتار ول ئوشىن بارۇپىمىزدى دا وسىھەتتەدى. ئىزدىك تاپىسىرماڭىزدىك ماڭىزدىلىسى سونشا، يسا مۇنى قۇداي سوزىنىڭ بەس تاراۋىندا، بەس ئۇرۇلى جولمەن، بەس رەت قايتالاغان بولاتىن. (6). وسىغان قاراعاندا ول بىزگە «سەنەدرىدىك شىنىمەن دە وسىنى جاقسى ئۇسىنىپ ئۇلارىڭدى قالايمىن!» - دەپ ايتقانىدای. يسانىڭ وسى بەس وسىھەت زەرتتەپ كورىڭىز، سوندا ئىز جەر بەتىنە گى وز تاپا سىرماڭىزدى - قاشان، قايدا، نەگە جانه قالا يە كەنسىن تۇسىنە الاسىز.

ۇلى تاپىسىرمادا يسا بىلاي دەگەن: «سوندىقتان كۈللەي حالتارعا بارىڭدار! ولاردى مەنىڭ شاکىرتتەرىمەتىپ، قۇداي اكەنىڭ، رۇحانىي ۇلىنىڭ

جانه قۇدای رؤھىنىڭ اتىمەن شومىلدىرۇ ئاراسىمىن وتكىزىگەر، ئارى سەندەرگە وسىيەت دىتكەندەرىسىنىڭ ئابارىن دە وۇستانۋا ئۇيرەتسىڭدەر دەستەرىڭدە بوسىن: مەن بۇل دۇنييەنىڭ اقىر سوڭىنا دەيىن ار كۇنى وزدەرىڭمەن بىرگە بولىپ، سەندەرگە جار بولامىن!» (8). بۇل تاپسىرما تەك باعۇشىلار مەن لىشلەرگە دەممەس، بۇل تاپسىرما يساعا سەنەتىن ئاربىر ادامعا بەرلىگەن. بۇل يىسانىڭ سىزگە بەرگەن تاپسىرماسى، جانه ئىز مۇنى قويا تۇرسىپ باسقا سېپەن اينالىسايىن دەي المايىسىز. يىسانىڭ بۇل سوزدەرى ۋلى ئۇسنىسىن دەممەس، دەگەر ئىز ئۆزىگىزدى قۇدايدىك وتباسىنىڭ بىر بولىگى دەپ سەھىپە سەڭىز، تاپسىرمانى ورىنىداۋ ئىزدىك مىننەتتىڭىز. ونى ورىنىداۋدان باس تارتۇ - موينىسۇنبىاۋ بولىپ تابىلادى.

قۇدای ئىنالاڭىزدەن ئەنەن بىشىنىڭ ئادامدار ئۇشىن جاۋاپتى دىتىپ قويغاندىسىنى جايىلى ئىز تۇسنىبىي جۇرگەن بولارىسىز. قۇدای سۈزى بىلەي دەيدى «مەن كۇناقارغا «ولەتىن بولاسىڭ» دەگەن سەن ونى كۇنالارىنان باس تارتىسىن، وسلايشا ئىرى قالىسىن دەپ دىكەن بولساڭ، سول كۇناقارا وز كۇناسىنا بولا ولهتىن بولادى، ال ونسىڭ قانىن سەنىڭ موينىڭىلا تەلتىن بولامىن - دەيدى جاراتقان يە» (9). كەيىر سەنبەۋىشىمەر ئۇشىن تانىسىن بولاتىن جالىغىز عانا سەنۋىشى ادام تەك ئىز عانا بولۇڭىز مۇمكىن، جانه ئىزدىك تاپسىرمائىز - ولارغا يىسا جايىلى بولىسىپ ايتۇ.

ئىزدىك تاپسىرمائىز - عاجايىپ ارتىقشىلىق. بۇل تاپسىرما ۋلەن جاۋاپكەرشىلىك بولغانىمىن، قۇدايدىك ئىزدى قولداغانىنىڭ ئۆزى ۋلەن ارتىقشىلىق بولىپ تابىلادى. پاۋىل «سەنىڭ ئابارى دە قۇدايدىك ئىسى. ول ئىزدى ئاسىح ارقىلى وزىمەن تاتۋلاستىرسىپ، بىزگە باسقالاردى وزىمەن تاتۋلاستىرۇ قىزمەتىن اماناتتادى» دەپ ايتقان بولاتىن (10). ئىزدىك تاپسىرمائىزدا ھكى ۋلەن ارتىقشىلىق بار، بۇل: قۇدايمەن بىرلەسىپ جۇمىس سىتەۋ جانه ونسىڭ وكتلى بولۇ. قۇدايدىك پاتشالىغىن قۇرۇق سىنده ئىز قۇدايمەن بىرلەسىپ سىتەيتىن جۇمىسىشىلار، ياعنى

ونىڭ سەرىكتەستەرى بولامىز. پاۋل ئېزدى «قۇدایمەن بىرگە ھېكىتەنۇشلىرى» دەپ اتايىدى (11).

يسا بىزگە قۇتقارىلۇ السپ بەردى، ئېزدى ئۆزىنىڭ وتباسىنا قابىلدادى، بىزگە ئۆزىنىڭ رۈھىن بەردى، جانه ئېزدى وسى الله مىگە ئۆزىنىڭ وکىلدەرى رەتىننە جىبەردى. مۇنىڭ ئۆزى زور ارتىقشىلىق ھەممىسى پە؟! قۇدایي سوزى «وسلالىشا ئاما سىحتىڭ وکىلدەرىسىز؛ ئېز ارقىلى ئاتاڭىرىدىك ئۆزى ادامدارعا ھىسەكتەرىدى. ئاما سىحتىڭ اتنان «قۇدایمەن تائۇلاسىڭدار!» - دەپ وتنىھەمىز.» دەپ ايتايدى (12).

باسقا ادامدار ئۇشىن سىتەي الاتىن دىك ئېر ۋلى ئىس - ولارعا ماڭگىلىك ومرىگە قالاي يە بولۇغا بولاتىنىن اىتىپ بەرۋە. ھەگەر ئىزدىك كورشىڭىز قاتەرلى سىك اۇرۇمەن نەمەسە يىدىس - پەن اوپرسا، ال ئىز ولاردى ھەمدە ئۆزىن نەمەسە ولارعا قاجەتتى دارەنىڭ نە ھەننسىن بىلە تۇرا ولارعا وسىنىشاما ومىرىلىك ماڭىزى بار حاباردى ايتىپاي قويۇيىڭىز ۋۇلکەن قىلىمسىن بولار ھەدى. ال كەشىرىمگە، ماقساتى بار ومرىگە، تىنىشىققا جانه ماڭگىلىك ومرىگە جەتەلەيتىن جولدى قۇپىيا دىتىپ ۋەستا عانىڭىز ودان دا جامان بولادى. بىزدە وسى الله مەمنىن بولىسىن اسا جوئارى حابار بار، جانه ئىزدىك كەز - كەلگەن ادامىغا كورسەتە الاتىن دىك ئېر زور مەيرىمىڭىز بەن جاقسىلىقىڭىز - وغان وسى حاباردى ايتۇ بولادى.

ۋۆزاق اۋاقتى سەنۇشى بولىپ جۇرەگەن ادامدار يىسا سىز وتهتىن ئەمىرىدىك قانشاما ئۇمىتىسىز كەننىن ۇمىتىپ قالادى، بۇل ولاردىك ماسەلەسى. ادامدار قانشاما ماعىنالى نەمەسە تابىستى بولىپ كورىنگەن سىمەن دە ئاما سىحسىز ولار مۇلده ادا سقان، جانه قۇدایيدان مۇلده اجىرا ۋۇغا كەتىپ بارادى. قۇدایي سوزى «يسادان باسقا ھشكىم دە ئېزدى قۇتقارا المايىدى، اسپان استىندا ئېزدى قۇتقاراتىن باسقا بىرەۋدىك ھىسىمى ادامدارعا بۇيىرماعان!» دەپ ايتايدى (13). سوندىقتان يسا بارلىق ادامدارعا كەرەك.

ئىزدىك تاپسىرماكىزدىك ماڭگىلىك ئمانى بار. ئىزدىك تاپسىرماكىزدىك ورسىنالۇرى نە ورسىنالماۋى باسقا ادامداردىك ومىرنە

ماڭگىلىك اسەرين تىيگىزەدى. بۇل كەز-كەلگەن جۇمیستان جەتىستىكتەن نەمەسە و مىرىڭىزدە جەتۈگە تىرسىقان ئېرى ماقساتتان الدەقايدا ماڭىزدى. ئىزدىك تاپسىرماڭىزدىك اسەرى ماڭگىلىككە سوزىلادى، ال ئىزدىك جۇمیستانىرىڭىزدىك اسەرى قىسقا عانا. ادامدارعا قۇدايمەن قارىم-قاتناس جاساۋغا كومەكتە سۋەن ماڭىزدى بولاتىنەش نارسە جوق.

وسى سەبەپتەن -اق ئىز ئۆزىزىدىك تاپسىرمامىزدى ورىنداؤمىز قالجەت. يسا بىلاي دەگەن: «جارىق باردا مەنى جىبەرگەننىڭ يىگى سىتەرسىن سىتەۋىمىز كەرەك. قاراڭىعى تۈسکەن سوڭ ەشكىم ەش نارسە سىتەي المايىدى» (14تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤ ئۈشىن از ۋاقتى قالدى، سوندىقتان ەرتەڭگە قالدىرىماستان شاپشاڭ ارەكەت ەتىڭىز. باسقا ادامداردى قۇتقارىپ، ئۆز تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤدى ئاقازىر باستاڭىز. ئىز يىساعالىپ كەلگەن ادامدار سىزبەن بىرگە ماڭگىلىكتە قۇانىشتى ۋاقتى وتىكىزەمىز، ال وسى ادامداردى قۇتقارۇدى تەك جەردەگى قىسقا ۋاقتىسىق و مىرىمىزدە عانا سىتەي الامىز.

بۇل ەندى ئىزدىك جۇمیسىنى ارناؤتىڭىز كەرەك دەگەندى بىلدىرىمەيدى. قۇداي ئىزدىك جۇمیس سىتەپ جاتقان جەرىڭىزدە سىزگى حابار بولىسکەنىڭىزدى قالايدى. سىۋەدەنتىز بە، اناسىز با، باستاۋىش مەكتەپتە ئۇعالىمىسىز بە، ساۋاڭاگەرسىز بە، مەنەدەجەرسىز بە، ياعنى نە سىتەپ جاتساڭىزدا، ار ۋاقتىتا سىزگى حابارمەن بولىسە الاتىن، قۇدايدىك ئىزدىك الدىڭىزغا دايىنداب قويىغان ادامدارسى بىزدە گىز.

ئىزدىك تاپسىرماڭىز ئىزدىك و مىرىڭىزگە ماعىنا بەرەدى. ۋىليلiam دىجەيمىس «بارىنەن دە ئۆمىرىڭىدى سول و مىرىڭىن دە اسىپ تۇسىتىن نارسەگە ارناعان جاقسى» دەپ ايتقان. ال شىن مانىنده، تەك قۇدايدىك پاشالىمعى عانا ماڭگى جالعاصادى. ال باسقا نارسەلەردەن بارلىمعى قورىپ كەتەتسىن بولادى. وسى سەبەپتەن دە ئىز ئۆزىزىدى ماقساتتى و مىرگە، ياعنى سىينۇغا، قارىم-قاتناسقا، رۇحانى و سۋىگە، قىزمەتكە جانە

جهر به تىنده‌گى ماقساتتارىمىزدى ورىندادۇغا ارناؤسىمىز كەرەك. وسى ارەكەتتەردىڭ ناتىجەسى ماڭگى جاسايتىن بولادى.

دەگەر ئىز قۇدايدىڭ سىزگە بەرگەن تاپسیرماسىن ورىنداماعان بولساڭىز، وندا ئىز قۇدايدىڭ سىزگە بەرگەن ئۆمرىن تەككە جۇمسادىڭىز. پاۋلۇ بىلاي دەگەن: «بىراق مەن ئۆز جانىمىدى ويلاماي، ئىتىستى ئۆمر جولىمەن جۇرە وترىپ، يەمىز يىسانىڭ ماعان تاپسیرغان ئىسىن اياقتاسام، قۇدايدىڭ راقىمى تۈرالى بىزگى حاباردى بى ۋاعىزداپ جەتكىزىم بولغانى» (15). سىزگە قۇداي دارتىقان ھەركەشەلىكتەرىڭىزگە بولا جانە ئىزدىڭ تۇراتىن جەرىڭىزگە بولا جەر بەتىنە تەك سىزدەن عانا بىزگى حابار دەستى اتسىن ادامدار بار. دەگەر سىزگە بولا كەم دەگەندە ئىبرادام كوكە باراتىن بولسا، وندا ئىز ماڭگىلىككە ئىبر وزگەرسىن جاساغان بولاسىز. اينالاڭىزغا قاراپ، «قۇداي اكە، مەنىك ئۆمرىم ارقىلى قۇتقارىعىك كەلەتىن ادامداردى ماعان كورسەتشى» دەپ جەكە ئىزدىڭ لىشلىك قىزمەتىڭىزدى باستاڭىز.

قۇدايدىڭ اداماتىتىڭ تارىخىنا بەلگىلەگەن ۋاقتتارى ئىزدىڭ تاپسیرمامىزغا ۋلكەن بايلانىسى بار. بۇگىنگى كۈنەدە ادامداردىڭ يىسانىڭ قايتىپ كەلەتىن ۋاقتى ئايلى، جانە زامان اقسىرى جايلىق قىزىمۇشلىقى ارتىپ كەلەدى. بۇل قاشان بولماق؟ دال وسى سۇراقتى يىسانىڭ شاكىرتتەرى ولى كوكە كوتەرلىمەس بۇردىن قويغان بولاتىن، ال ونىڭ جاۋابى كەلەسىدەي بولدى: «اكەم وزەركىمەن بەلگىلەپ قويغان مەرزىمەر مەن كەزەڭدەردى ئىبلۇ سەندەرگە بۇيرىمان. بىراق سەندەر قۇداي رۇحى وزدەرىڭە قونغاندا ونىڭ قۇدرەتىن قابىلدایىسگىدار، ئىسوپتىپ يەرۋالىيمە، بۇكلۇ ياخۇددىيا مەن سامارىا ايماقتارىنىدا جانە جەردىڭ شەتنە دەيىن ماعان كۇابولا سىڭدار» (16).

شاكىرتتەرى پايىعامبارلىق سوز جايلى ايتا باستاعاندا يسا اڭگىمەنى بىردىن بىزگى حابار ايتۇ تاقىرىبىنا بۇرسىپ جىبەردى. يسا ولار ئۆز تاپسیرمالارنى كوبەك كۆڭلۈ اۋدارۋلارسىن قالادى. شىندىغىنا كەلسىك، ولى «مەنىك قايتىپ كەلۋىم - سەندەردىڭ جۇمىستارىك دەمىس». سەندەردىڭ

جۇمۇستارىڭ بولسا - مەنىڭ سەندەرگە بەرگەن تاپسىرمانى ورىنداؤ. سوغان زەيىن قويىڭدار!» - دەگەندەي بولدى. يىسانىڭ قايتىپ كەلەر ۋاقتىسىن بولجاتپ ايتۇ بوس اۇرەشلىك بولادى، سەبەبى يىسا «ال سول كۈنىنىڭ، سول ئاتتىك قاشان بولاتىسىن ھشكىم بىلدەمەيدى، بۇل جايىت كوكتەگى پەرشىتەلەرگە دە، قۇدايدىك رۇحنى ۇلىنا دا بەلگىلى ھەمس، جالعىز ونىڭ اكەسىنە ئالىم» - دەپ ايتىپ كەتكەن (17). دەگەر يىسا «دەل كۈنىن، نە ساعاتىن مەن بىلدەيمىن» - دەپ ايتقان بولسا، نەلىكتەن ئىز وسىنى انقتايىن دەپ باسىڭىزدى قاتىراسىز؟ بىراق قۇدايدىك بەلگىلەگەن ئاربىر ادامى بىزگى حابار ھستىمەينىشە يىسا قايتىپ كەلمەيتىنىن ئىز انسق بىلەمىز. يىسا بىلاي دەگەن «قۇداي پاتشالىقى تۈرالى وسى بىزگى حابار بارلىق ۇلتارعا پاش ھىللى ئۇشىن كۈللىي الەمگە ۋاعىزدالاتىن بولادى. سودان كەيىن بۇل زاماننىڭ اقىرى كەلەدى» (18). دەگەر يىسانىڭ تمز ارادا قايتىپ كەلۋىن قالاساڭىز، پايىعامبارلىق سوزدىك ورىندالاتىن ۋاقتىنى جايلى باس قاتىرمائى، وز تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤغا دەن قويىڭىز.

وز تاپسىرماڭىزدان اداسىپ، اوستقىپ كەتۋ وڭاي، سەبەبى سەندىمىڭىزدى باسقا لارمەن بولىسىپەسىن دەپ شايتان سىزگە كەز كەلگەن ئىستى بەرسىپ قويالادى. وزىڭىزبەن بىرگە ھشىر ادامى اسپانغا الپ كەتپەسىن دەپ ول سىزگە جاقسى سىستەردى دە سىستەتىپ قويالادى. ئىز وز تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤغا بەل بؤسپ كىرسىكەندە شايتان ئارتۇرلى جاقسى سىستەردى دە سىستەتىپ قويالادى. ئىز وز تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤغا بەل بؤسپ كىرسىكەندى شايتان ار ئارتۇرلى جولدارمەن سىزدىك كۆكلىڭىزدى باسقا جاققا بۇرا باستايىدى. وسى نارسەلەر سىزدىك ومىرىڭىزگە كەلگەندە يىسانىڭ مىنا سوزىن ھىكىزگە ئىكىز: «ارتىنا قاراي بەرگەن سوقاشىدai جالتاق ادام قۇداي پاتشالىقى ئۇشىن ئىيمىسىز» (19).

وز تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤ ئۇشىن قاندای قۇن تولە ئەركەسىز؟!

تاپسىرماڭىزدى ورىنداؤ ئۇشىن سوزىن ئىز وي - تىلەكتەرىڭىزدەن باس تارتىپ، سىزدىك ومىرىڭىزگە يىسانىڭ بەلگىلەگەن جوسپارى مەن

ماقساتتارسن قابيلداوچىز كەرەك. ئىز مۇنى ومىرىڭىزدەگى سىتهپ جاتقان باسقا دا نارسەلەرگە جاي عانا قوسىمشا دىتىپ قويا المايىسىز. ئىز يسا سياقتى، «و، اكەم .... مەنىڭ دەمەس سەنلىك دەركىڭ بولسىن» دەپ ايتۇ كەرەكىسىز (20). ئىز ئۆزىنىزدىك قۇقىقتارىڭىزدى تىلەكتەرىڭىزدى، ارماندارىڭىزدى، جوسپارلارىڭىزدى جانە مىنھەزىڭىزدى ونىڭ الدىنا باس ئىپ قوپۇچىز كەرەك. ئىز ئۆز قامىڭىزدى عانا ويلايتىن «قۇدايى، مەنىڭ قالايتىنندى ورنىدai بەرشى!» - دەگەن دۇعالاردى توقتاتىپ، ونىڭ ورنىنا، «قۇدايى اكە، سەنلىك قالاعان سىتەرىڭىزدى ورنىداۋعا كومەكتەشى!» - دەپ دۇغا ئۆتۈچىز كەرەك بولادى. ئىز تازا قاعازدىك استىنۇ جاينىا ئۆز قولىڭىزدى قويىپ، وسى قاعازدى «جاراتقان يەم وسى جەردەگى بوس ورنىدى تولتىرسىپ جازساڭ مەن ساعان كەلسەمىن» - دەپ قۇدايى يەڭىزگە ئۇستۇچىز كەرەك. قۇدايى «سوزى» دەنە مۇشەلەرىڭىدى كۇنا جاساۋ ئۇشىن قولدانىپ ادىلەتسىزدىكتىك قۇرالى ئېپەڭدەر! قايتا، سەندهر شىنايىي ومىرگە ئۆتىپ كەلدىڭدەر، سوندىقتان وزدەرىڭىدى قۇدايدىك قىزمەتىنە ارتاپ، دەنە مۇشەلەرىڭىدى وغان باعشتاپ ئادىل سىتەرستەڭدەر» - دەيدى (21).

ەگەر ئىز ەشپىر جاعدایعا فاراماستان ئۆمىرىڭىزدى ئۆز تاپسىرماڭىزدى ورنىداۋعا ارناساڭىز وندا ئىز ازداعان ادامدار عانا كورە العان قۇدايدىك باتالارنىڭ مولشىلىقىن كورە الاسىز. ئۆزىن قۇدايدىك پاتشالىقىن قىزمەت ئۆتكەن ارنااعان ادامنان قۇدايى دە نارسەنى دە ايامايدى. يسا «ەك باستىسى، ونىڭ پاتشالىقىنىڭ قامىن ويلاپ، ونىڭ ئادىل ەركىن ورنىداۋعا ئۇمتىلىڭدار! سوندا ول سەندهرگە كەرەكتىنىڭ ئارىن دە كۇنى بەرەتسىن بولادى» دەپ ۋادە بەرگەن (22).

تاعى ئىبرادامدى يساعا اکەلۇ.

مەنىڭ اكەم ھلۇ جىل بويى اۋىلداعى قاۋىمىداردا قىزمەت ئەتكەن. ول قاراپايم ۋاعىزداۋشى بولغانىمەن ئۆز تاپسىرماسىنا بەرىلىپ ئۆمىر سۇرگەن ادام بولغان. ونىڭ جاقسى كورگەن ئىسى - تىلەك بىلدىرگەن ادامداردان توپ جاساپ السپ شەت ھلەردەگى قاۋىمىدارغا بارىپ، ولارغا ئۇي سالىپ

بەرۋ بولغان. ئۆزىنىڭ قىسىقا وەرىنىدە مەنىڭ اكەم دۇنييە جۇزىنىدە 150
قاۋىم ئۇين سالغان بولاتىن.

1999 جىلى مەنىڭ اكەم قاتەرلى سىك اۇرۇشنان قايتىس بولدى. ئۆمىرىنىڭ سوڭىعى اپتاسىندا ول ئۆجىندى ئۆيىقتاي الماي، تاۋلىگىنە ھكى ساعات بويى جارتىلاي وياؤ كۈيىنە قىنالىسپ جۇرەتىن. ول ئەتۇس كورگەن ۋاقتتا دا سولەپ جاتاتىن. ونىڭ سوپىلەگەن سوزدەرسىن ھستىپ مەن اكەم جايلى كوب نارسە تۇسلىنىڭەن ھىدىم. ول ار ئېرى قاۋىم قۇرىلىسىن قايتىدان قۇرۇسپ جاتقاندای سەزىلەتىن.

ئېرى ئەتۇنى اكەمنىڭ قايتىس بولارىنان از ۋاقتى بۇرسىن مەن، اىهەلىم جانە جىيەن قارىنداسىم ۋەشەۋىمىز اكەمنىڭ تو سەگىنىڭ جانىندا وەترغان ھىدىك. اكەم تىپرلاپ تو سەكتەن تۇرۇغىسى كەلىپ كەتتى. ارىيەنە ول وە ئەلسىز بولغاندىقتان اىهەلىم ونىڭ قابىتا جاتۇشىن ئۆتىندى. الايدا ول تۈرۈغا تىرمىسا ئەباردى. ئۆسيتىپ اىهەلىم ول كىسىدەن «دېچىم اعا، ئەسىز نە سىتەمەك وېداسىز» - دەگەنەنە ول «يسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا يىسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا يىسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا» - دەپ قايتالايم بەردى.

ول ئېرى ساعات بويى وسى سوزدى قايتالاپ، «يسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا» - دەپ ايتۇمەن بولدى. مەنىڭ كوزىمە جاس كەلىپ، ونىڭ تو سەگىنىڭ جانىنا تىزەرلەپ وەتىرىپ، اكەم ئۇشىن العىس ايتا باستا عانىمدا اكەم ئۆزىنىڭ السىرەپ قالغان قولىن مەنىڭ باسىما قوبىپ، «يسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا يىسا ئۇشىن تاعى ئېرى ادامى قۇتقارۋا» - دەپ ماعان امانات ھستىپ جاتقاندای بولدى.

وسى سوزدەر مەنىڭ ئۆمىرىمنىڭ ۇرانى بولسا دەپ قالاپ ھىدىم. بۇل سوزدەر ئەسزدىك دە وەرىلىك ۇرائىڭىز بولسىن دەپ ۋىسنانامىن. سەبەبى ماڭگىلىك ئۇشىن وسىنىشاما ۋىلکەن و زگەرسىتى باسقا ھېشىر ئەس اكەلە المايىدى. ھەگەر قۇدايدىك ئەسزدى قولدا نغانىن قالاساڭىز قۇدايدى تولغاندىراتىن ئەستى

سته پ باستاۋىڭىز كەرەك، ال ونى ھەق قاتتى تولغاندىرىتىنى - ئوزىنىڭ جاراتقان ادامدارىن قۇتقارۇ. ول ئوزىنىڭ جوغالىغان بالالارنىڭ تابىلغاننىڭ قالايدى. قۇداي ئوشىن بۇدان ارتق نارسە جوق. يىسانىڭ ايقىشىتاعى ئولىمىي وسىنىڭ دالىلى بولىپ تابىلادى. سونىمەن ئىرى كۈنى ئىزىز قۇدايدىنىڭ الديندا تۇرسىپ، «تاپىسىرماڭىز ورىندالدى» - دەپ ايتا ئىشكەن ئوشىن بۇگىننەن باستاپ يىسا ئوشىن ئىرى ادامدى قۇتقارايىن دەپ بىزدەنە باستاسىن دەپ ئىز ئوشىن دۇعا دىۋىدەمسىن.

وتىز التىنىشى كۇن. ومىرلىك ماقساتىم جايلى ويلانۇ

ويلاندار شىندىق: مەن بەلگىلى ئىرى تاپىسىرما ئوشىن
جاراتلىغانىمن.

جاتتاۋىغا ارنالغان اياتە «سونىدقتان كۇللىي حالتقىارعا بارىڭدارا ولارىدى مەنىڭ شاكىرتتەرىم دىپ، قۇداي اكەنىڭ، رۇحانىي ئىلىنىڭ جانە قۇداي رۇحنىڭ ائمەن شومىلدىرۇ راسىمەن وتكىزىڭدەر، ئارى سەندەرگە وسىەت دەتكەندەرىمىنىڭ بارىن دەۋستانۋاعۇيرەتسىڭدەر! دەستەرىڭدە بولسىن: مەن بۇل دۇنييەنىڭ اقىرى سوڭىنا دەيىن ار كۇنى وزدەرىڭمەن بىرگە بولىپ، سەندەرگە جار بولامىن!» ماتاي 19:20 – 20

ويلانۇغا ارنالغان سۇراق: قۇدايدىنىڭ ماعان بەلگىلەگەن تاپىسىرماسىن ورىنداتۇغا قاندای قورقىنىشتار جول بەرمەي جاتىرى؟ باسقا لارعا سىزگى حابار ايتۇپما ماعان نە نارسە كەدەرگى بولىپ تۇر؟

«سىزدىك ومىرىلىك حابارىڭىزبەن ئۇلىسىۋەتىنىڭ

«ونىڭ رۇحانى ئۇلىنا سەنگەن كىسىنىڭ جۇرەگىنەدە قۇدايدىك كۈالىڭى
جۇرەدى»

1 جوھان. 10:5

«قۇدايغا دەگەن سەنىمەدىرىڭ بارلىق جەردە بەلگىلى بولغاندىقتان،
بىزگە بۇل تۇرالى ايتۇدىك قاچەتى دە جوق، سەبەبى سەنەدەرىدىك
ۋزدەرىڭ حابارسىڭدار»

— سالۇنىكالىقتارعا 1:8

قۇداي باسقالارمەن ئۇلىسىسىن دەپ سىزگە ئۇمىرىدىك حابارىن بەردى.
ئۇز سەنۋىشى بولغان ۋاقتىتا، سوغان قوسا قۇدايدىك حابارشىسى بولدىڭىز.
قۇداي ئۇز ارقىلى وسى المەمگە سوپىلەگىسى كەلەدى. پاۋل، «قۇدايدان
جىبەرىلىگەندەر رەتىنە» دەپ ايتقان (1).

مۇمكىن ئۇز بوللىسىتنەن دەپ نارسەم جوق دەپ جۇرگەن بولارىز،
الىدا بۇل شايىتاننىڭ ئىزدى الداپ تىنىش دەتۋىنىڭ امالى. ئىزدىك
ومىرىڭىزدە وته كۆپ باستان كەشكەن جااغادىيالار مەن ومىرىلىك تاجىرىيەلەر
بار، جانە قۇداي ولارىدىك كۆمەگىمەن ئۆزىنىڭ باسقا دا بالالارىن وزىنە
قايتارعىسى كەلەدى. قۇداي سوزىنە، «ونىڭ رۇحانى ئۇلىنا سەنگەن
كىسىنىڭ جۇرەگىنەدە قۇدايدىك كۈالىڭى جۇرەدى» — دەپ ايتىلغان (2).
سىزگە بەرىلىگەن ومىرىلىك حابار ئورت نارسەدەن قۇرالادى:

* سىزدىك كۈالىگىنلىرىنىڭزىز: يساعا قالاي كەلگەنىڭزىز جايلىي اڭگىمە.

* ومىردىن ئىغان ساباقتارىڭىزىز: قۇدايدىك سىزگە ئۇيرەتكەن دەك بىر ماڭىزدى ساباقتارى.

* سىزدىك بويىڭىزدە ئاقنىيەتتى اڭساۋ - ارماندارىڭىزىز: قۇدايدىك هەركىنە ساي قاندایدا بىر نارسەگە كوبىرەك كۆڭىل بولىپ، قاندای - دا بىر نارسەگە قامقورلىق تانىۋىڭىز.

* بىزگى حابار: قۇتقارىلۇ جايلىي حابار.

سىزدىك ومىرلىك حابارىڭىزعا سىزدىك كۈالىگىنلىرىنىڭزىز كىرەدى.
سىزدىك كۈالىگىنلىرىنىڭزىز - قۇدايدىك سىزدىك ومىرلىك كەلگەن وزگەرسىتەرە ئەرگىمە. پەتىرىدىك ايتقانىنداي قۇداي سىزدى «ونىڭ جۇميسىن سىستەۋگە، ونىڭ اتنان سولەۋگە، جانە ونىڭ سىزدىك ومىرلىك سىستەگەن، قارا تۈنەكتى نۇرعا اينالدىرغان سىستەرنىن جارىيا ھەتۋىڭىز ئۇشىن» تاڭداب ئىغان دەكەن. كۈالىك دەتىۋ دەگەنلىمىز - قاراپايمىم سوزدەرمەن جەكە سىز بەن ئاتاڭىز يەنىڭ اراسىندادى قارىم - قاتىناسپەن بولىسو. سوت ئۇستىندا كۈاگەرلەر دەن جاسالىغان قىلىملىسى داللەدەۋدى، نەممەسە وزىنىڭ بىر تەورياسىن ايتىۋدى تالاپ ھېپىيەدى، بۇلاي سىستەۋ بۇلاي سىستەۋ زاڭ قىزمەتكەرلەرنىڭ ئىسى. كۈاگەرلەر جاي عانا وزدەریمەن نە بولغاندىسىنى جايلىي نەممەسە كورگەندەرە ئەرگەنلىرى جايلىي ايتادى.

يسا، «سەندەر ماعان كۇا بولاسىڭدار» - دەگەن، الايدا ول «مەنىڭ قولغاوشىلارىم بولاسىڭدار» - دەپ ايتپايدى. ول سىزدىك باسقالارعا وز كۈالىگىنلىرىنىڭزىزدى ايتقانىڭىزدى قالايدى. وزىڭىزدىك كۈالىگىنلىرىنىڭزىزدى بولىسو سىزدىك جەر بەتىندا كەنگى تاپسىرماڭىزدىك اجراماس بولىگى، سەببەبى مۇنىڭ وزىندىك دەركىشەلىگى بار. دال سىزدىك ومىرلىك بولغان وقىعالار، جاعدىلار باسقا دەشكىمە جوق. سوندىقتان بۇلار جايلىي تەك سىز عانا ايتىپ بەرە الاسىز. دەگەر سىز بۇلار جايلىي بولىسپەسە ئىز، ولار ماڭىگە ۋەمىت بولىپ قالادى. مۇمكىن سىز قۇداي سوزى زەرتتەۋشىسى ھەممەسىز،

الايدا ءوز ءوميرىگىز جايلى ايتقانعا ءسزدىك بىلىكىڭىز بار، ال ادامنىڭ ؽوز باسنان كەشىرگەندەرسن جوققا شىعارۇ وته قىيسىن. شىن مانىنده، ءسزدىك ئۆزالىكىڭىز باعۇشىنىڭ ايتقان ۋاعىزىنان دا ئىتىمدى بولادى، سەبەپى ادامدار باعۇشىلاردىك ايتقاندارسىن «جارىنما» رەتىنەدە قاراستىرسا، ءسزدىك قاراپايمىم وقىيغاڭىزدى «رېزا بولغان تۇتىنۇشىنىڭ» سوزىنەدەي قابىلدایدى دا، ءسزدىك ايتقان سوزدەرسىڭىزگە كوبىرەك قۇلاق سالادى.

ادامدار ناقىتى قاعىدالاردان گورى، بىرەۋەدىك باسنان كەشكەن وقىيعالارى جايلى تىڭداؤغا بېيمىم. مۇنداي وقىيعالار ءسزدىك كۈلىمىزدى وزىنە باۋراپ الادى، جانە ۋازاق ۋاقىتەستە بولادى. ھەگەر ئۆزى سەنبەۋشى ادامدارغا تەولوگىالىق دالىلدەر كەلتىرسپ سوپىلەسەڭىز، ولار تىڭداغىسى كەلمەي قالادى. الايدا بىرەۋەدىك ومىرىنە بولغان جاڭا وقىيعالار اىتلىسا، ولار قۇلاقتارسن ئۆزىرسپ تىڭدایي قالادى. باستان كەشكەن وقىيعالاردى ايتا باستاساڭىز، ئۆزى بەن تىڭداؤشى ادامنىڭ جۇرەگىنەدە قارىم-قاتناس كۆپىرى پايدا بولادى دا، بۇل كۆپىر ءسزدىك جۇرەگىڭىزدەن تىڭداؤشى ادامنىڭ جۇرەگىنە يىسانىڭ بارۋىسنا داعىدaiي جاسايدى.

ئۆزالىكتىڭ تاعى ئىپ قۇندىلىسى - ول تىڭداؤشى ادامداردىك بويىندىاعى بىلىمەن قۇرالغان قورغانداردان ئۆتىپ كەتەدى. كۆپتەگەن ادامدار قۇدایي سوزىنە سەنبەيتىن بولسا دا، ولار ءسزدىك كىشىپەيلدىلىكىپەن ايتقان وقىيعالارىڭىزغا قۇلاق سالادى. وسى سەبەپتەن دە پاۋىللىكىپەن ايتقاندا قۇدایي سوزىنەن ئۆزىنىدى كەلتىرگەننىڭ ورنىسا ئۆزىنىڭ ئۆزالىكىمەن بولىسکەن (5).

قۇدایي سوزىنە «قايىتا، جۇرەكتەرىڭىن ماسىحىكە قاسىيەتتى يەمىز دەپ ھەكىشە ورن بەرىڭىدەر! شىتەرىڭىدەگى ئۆمىستى ئۆسەندرۇدى سۇراغان كەز كەلگەن ادامعا جاۋاپ بەرۋىگە اردايىم دايىن بولىڭىدار. تەك ئىلىپيات، قۇرمەت تانىتسىپ سوپىلەڭىدەر»، - دەپ ايتلىغان (6). دايىن بولۇۋەدىك ھەچ جاقىسى جولى - ئۆز ئۆزالىكىڭىزدى جاپىپ السپ، ماڭىزدى جەرلەرسن جاتتىپ الۋ. مۇنى ئورت بولىكە ئۆزىنى:

1. يسامهنه کە زدە سپەستەن بۇرىن مەنىڭ ئەم سىرەم قاندىاي بولدى.
2. يساعا مۇقتاج ھەنمىدى قالاي ئۆسىندىم.
3. ئەم سىرەمدى يساعا قالاي ارنادىم.
4. يسانىڭ مەنىڭ ئەم سىرەمە جاساعان وزگەرسىتەرى.

ارينە، ئەم سىزدىك قۇتقارىلىۋىڭىز جايلىي كۈالىكتەن باسقا دا كوپتەگەن كۈالىكتەرىڭىز بار. قۇدايدىك سىزگە كومەكتەسکەندەگى ئەرپىر وقىغا جايلىي ايتۇعا بولادى. قۇداي ئىزدىلىپ شىققان ئەرپىر قىيندىقتى، ماسەلەنى، جاعدایلىرىدى ئېرىتىزمىگە جازىپ قويغانىڭىز جون بولادى. سودان كەيىن سەنبەۋشى دوسىڭىزبەن كە زدە سکەندە وسىنىڭ قايسىسىن كۈالىك ھەتۋەگە بولاتىنىسا سەزىمتال بولىڭىز. ار قىلىي جاعدایلاردا ار ئۆرلى كۈالىكتەر ايتۇدىك ئەستى تۇسەدى.

ئىزدىك ومىرىلىك حابارىڭىزدىك شىنە ئىزدىك ومىردىن
الغان ساباقتارىڭىز دا كىرەدى. قۇدايمەن بىرگە ئەم سۇرگەندەگى ونىڭ سىزگە ئۇيرەتكەن شىندىقتارى سىزدەگى ئەم سىرە حابارىنىڭ ھەكىنىشى بولىگى بولىپ تابىلادى. بۇلار ئىزدىك قۇداي جايلىي، ماسەلەلەر جايلىي، قارىم-قاتىناستار جايلىي، ازىزلىرى جايلىي جانە ئەم سىرەنىڭ باسقا دا سالالارى جايلىي وئىرەنگەن ساباقتار مەن كوزقاراستار. «داۋىت، «يەم، ئۇيرەتە گور ئەم سىرە جولدارىن، ونى سوڭىنا دەيىن ۋستانامىن»، - دەپ دۇعا ھەتكەن (7). وکىنىشىكە وراي ئىز ومىردىنگى وقىعالارىمىزدان ساباق ئۇغا تىرىسىپايمىز. قۇداي ئوزى يسرايل حالقى جايلىي بىلاي دەيدى: «قۇداي ولاردى قايتا-قايتا قۇتقارۋەمن بولدى، الايدا سوڭىندا ولار ئۆز كۇنالارنى تۇنىشىعىپ قالدى» (8). ئىزدە وسىندىي ادامداردى كورگەن بولارسىز.

ومىرىلىك تاجرىيەدەن ئۇيرەنۋ - اقلىدى ئىس، ال باسقا ادامداردىك ومىرىنى
قاراپ ئۇيرەنگەن ودان دا اقلىدىراق. وز ومىرىمىزدەگى تىرىسىۋلار مەن
قاتەلەرمىز ارقىلى ئۇيرەنە بەرۋەگە ۋاقتىمىز جەتپەيدى. ئىز ئېرى-
بىرىمىزدىك ومىرىمىزدەگى وقىعالارغا قاراپ ئۇيرەنۋىمىز كەرەك. قۇداي

ءُسوزى بىلاي دەيدى: «تىڭدار قۇلاققا داتانىڭ اشىكەرەسى - التىن سىرعا، ساف التىن اشەكە ي سېپەتتى» (9).

ومىرىڭىزدەن ئۇيرەنگەن ھەلەۋلى ساباقتا ردى قاعازغا جازىپ قويىڭىز، وسلامىشا ئىز لار جايلى باسقالارمەن بولىسىسىز. سۈلەيمەن پاتشانىڭ وسلامى سىستەگەنى ئۇشىن ئىز رىزا بولۇمىز كەرەك، سەبەبى مۇنىڭ ارقاسىندا ئىز ومىرىگە قاجەتتى ساباقتا رعا تولى ناقىل سوزىدەر مەن ھەككىلىسىاست كىتابتارىن وقى الامىز. ھەلسەتىپ كورىڭىزشى، ھەگەر ئىز ئىز - بىرىمىزدىك ومىرىمىزىگە قاراپ ساباق الاتىن بولساق، قاششاما كەرەك سىز ما سەلەلەر دەن قۇتسلا الاتىن ھەدىك.

سانالى ادامدار ار كۇنگى و قىيغىلار دان ساباق الۋەدى دادىسىغا اينالدىرسىپ، ادەتتەرسىن دامىتدى. مەنىڭ سىزىدەن وتنىھەرمى - ئىز ومىرىڭىزدەن الغان ساباقتا رىڭىزدىك ئىزىمىن جازىڭىزشى. ھەگەر ولاردى ئىزىپ جازباغان بولساڭىز بۇلاردىك كۆپشىلىكىن ھەلمەي جۇرە بەرەسىز. كەلەسى سۇراقتار سىزىدىك و يلانىپ ھەسكە تۇسلىرىڭىزگە كومەكتەسىدە:

* ساتسىزدىك ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە ئۇيرەتتى؟

* اقشىنىڭ جەتسىپەۋى ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە ئۇيرەتتى؟

* اۇرتىپالىق، قايىعى نەمەسە ۋايىم ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە

ئۇيرەتتى؟

* كۇتۇ ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە ئۇيرەتتى؟

* اۇرۇ ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە ئۇيرەتتى؟

* كو گىلىمنىڭ قالۇى ارقىلى قۇدايى مەنى نە نارسەگە ئۇيرەتتى؟

* مەنىڭ وتباسىمنان، قارىم - قاتىنا ستارىمنان، جانۇيامنان، مەنى

سەنغا سالغان ادامدار دان مەن نە نارسە ئۇيرەندىم؟

سىزىدەگى ئۇمىز حابىرىنا ئىزىدىك اقنييەتتى، قۇدايدىك ھەركىنە ساي اڭساۋ - ارماندارىڭىز جاتادى. قۇدايى - اڭسايتىن قۇدايى. ول كەيىر

نارسەلەردى اڭساپ سۇيەدى، ال كەيىر نارسەلەردى جەك كورەدى. ئىزىز وغان جاقىن بولغان سايىن ئىزىزدى وسى الەمگە ونىڭ كوزقاراسىن جاريا دەتەتىن ادام دەتۈ ئۇشىن ول سىزگە ئۆزىنىڭ تەرەك باعالايتىن نارسەلەرنە اڭساۋ بەرەدى. بۇل - ئىبر ماسەلەنىڭ شەشلىقىن اڭساۋ، نەممەسە ئىبر ماقساتىنىڭ ورىندالۇسىن اڭساۋ، نەممەسە ئەلگىلى ئىبر ادامدار توبىنىڭ قالبىتاۋىسىن اڭساۋ بولۇي مۇمكىن. بۇل نە نارسە بولسا دا ئىزىز وسى جايلىي ايتپايان تۇرا المايىتىن بولاسىز، مۇنى جۇزەگە اسىرۋ ئۇشىن قولىڭىزدان كەلگەننىڭ بارلىقىن دا سىتەتىن بولاسىز.

سىزگە وته قىمبات بولىپ تابلاتسىن نارسە جايلىي ئىزىز وۇندەمەي تۇرا المايىسizer. يسا، «جان دۇنييەڭ نەگە تولسا اوژىنى سونى ايتار»، - دەپ اتىقان (10). بۇل جونىدە ئادامدارلىقىنى مىسالىغا الساق، ول «قۇدايىعا جەنە ونىڭ سىتەرەنە دەگەن اڭساۋىم مەننى شىمنەن ورتەپ بارادى»، - دەپ اتىقان (11). جانە يەرەميا، «سەنىڭ حابارىڭ جۇرەگىمىدە جانە سۇيەكتەرسىدە وت بولىپ جانغاندىقتان ئۇنىسىز بولا المادىم»، - دەگەن بولاتسىن (12)

قۇداي كەيىر ادامداردىڭ بويىنا ئىبر ماسەلەمەن كۇرەسۋەگە اڭساۋ سالادى. كوب جاعدىدا بۇل وسى ادامداردىڭ جەكە باسینان وتكەن زورلىق-زومبىلىق، ناشاقورلىق، بەدهۋىلىك، قايىغى، اۋرۇ ئەممەسە باسقا دا قىينشىلىقتارعا بايلانىستى ماسەلەلەر بولىپ تابلايدى. كەيىر جاعدىيلاردا قۇداي كەيىر ادامدارعا وزدەرەن قورعاپ سوپىلەي المايىتىن ادامدار ئۇشىن ئىزىز سوپىلەپ داۋىسى كوتەرۋىگە سىتىق تىلەك بەرەدى. وزدەرى ئۇشىن ئىزىز سوپىلەپ داۋىسى كوتەرە المايىتىندا - ابورتىنىڭ سالدارنىان تۈلىمماي قالغاندار، قۇغۇن كورگەندەر، قايىرلىلار، تۈرمەگە جابىلغاندار، جالا جابىلغاندار، قاناؤغا تۈسکەندەر ئەممەسە ادىلەتسىزدىكىپەن باسىلغاندار بولۇي مۇمكىن. قۇداي ئىزىزىسىزدەردى قورعاڭ جايىنداعى وسىيەتتەرگە تولى.

قۇداي ئۆزىنىڭ پاتشالىقىن كەڭەيتۈ ئۇشىن سىتىق تىلەكتەرى بار ادامداردى قولدانادى. ول سىزگە جائا قاۋىم ورناتۇغا، وتباسىلارنى نىعایتۈغا

نه مه سه ء ماسیحشی جه ته کشله ردی داینداوغا سستق تله ک به رگه ن بولۇئى مۇمكىن. ء سىزدىك بويىڭىزغا كاسپىكەرلەر، جاسوسپىرسىدەر، شەتەلدەن كەلگەن ستۇدەنتتەر، جاس اناalar، سپورتىنىڭ ئېرى تۇرسەن اينالىساتىن سپورتىشلار سياقتى بەلگىلى ئېرى ادامدار توبىن قۇتقارۇغا قۇدايدان كەلگەن سستق تله ک بولغان بولۇئى مۇمكىن. ھەگەر قۇدايدان سۇرایىتىن بولساڭىز ولى ئىزدىك جۇرە گىڭىزگە يىسا جايلى حابارعا قاتتى مۇقتاج بولسىپ جاتقان بەلگىلى ئېرى ھەلگەن نەمەسە بەلگىلى ئېرى ۋلتقا دەگەن سستق تله ک سالىپ بەرهەتسن بولادى.

وسى الەمەدەگى قۇدايدىك سستەگىمىسى كەلگەن بارلىق سستەرى جۇزەگە اسوئى ئۈشىن ول بىزگە ئارتۇرلى سستق تله كەر بەرەدى. «مەنىڭ جۇرە گىمىدەگى سستق تله ک باسقا ئېرى ادامنىڭ جۇرە گىندە دە بولادى، جانە كەرەك ئىستى سول-اقي سستەي سالادى»، - دەپ كۇتۇشكىزگە بولمايدى. ئېز ئېرى-بىرىمىزدىك ومىرىلىك حابارىمىزغا قۇلاق سالىپ بۇلاردى باعالاۋىمىز قاجەت، سەبەبى ھىش ئېرى ادام مۇنى جە كە ئۆزى عانى توللىق ايتىپ بەرە المايىدى. ھىش ۋاقتىدا باسقا ئېرى ادامنىڭ سستق تله كەننە مەنسىنې ۋىشلىكىپەن قاراماكىز. كەيلى كىتاب، «بىرە ۋىدىك كۈچلىنەن شىعۇغا بىزگى نىيەتىپەن سىتالانۇ - جاقسى نارسە، ئېراق بۇل تەك قاستارىڭدا جۇرەنىمە عانابولماوى كەرەك»، - دەپ ايتادى (13).

ءىزدىك ومىرىلىك حابارىڭىزغا بىزگى حابار كىرەدى. بىزگى حابار دەگەن سىمىز نە؟ «بىزگى حابار ادامداردىك قۇدايدىك الدىندا قالاي اقتالا التىنىن، ياعنى بۇل ئىس باسنان اىياعانى دەيىن سەنسىمىدى قاجەت ھەتەتىنىن كورسەتەدى» (14). «قۇداي ادامازاتىي وزىمەن تاتۇلاستىرىدى، ھەندى ولاردىك كۇنالارىن مويىندارسا ارتىپايم، تاتۇلاسۇ تۇرالى بىزگى حاباردى جارىيالاۋىدى بىزگە تاپسىرىدى» (15). بىزگى حابار دەگەن سىمىز - ئېز يىسانىڭ سستەگەنلى ارقىلى ئېزدى قۇتقاراتىن قۇدايدىك راقىمىنا سەنم ارتقانىمىزدا ئېزدىك كۇنالەرىمىزدىك كەشىرىلىۋى، ئېزدىك ماعىنالى ومىرىگە يە بولۇشىمىز، جانە جۇماققا بارامىز دەگەن ۋادەگە يە بولۇشىمىز.

سزگی حabarدى قالاي بولىسىڭە بولاتىنى جايلىي جازىلغا
جۇزدەگەن كىتابتار بار. الايدا كەلهسى تاراۋادا كورسەتىلگەن سەگىز
تۇسنىكە جەكە ئۆزىكىز يە بولماينشا وسى الله مەدەگى شېرى ساباقتار دا
سزگە يىسا جايلىي كۆالىك ئۆزگە قوزعاق سالا المايدى. هەك ماڭىزدىسى -
اداسقان ادامداردى قۇدایي قالاي سۇيگەن بولسا، سىز دە سولاي سۇيۋىدى
وۇرەنۋىڭىز كەرەك.

قۇدای دەش ۋاقتىتا دا وزى سۇيەمەيتىن ادامدى جاراتپىاعان. اربىر
ادام وغان قىمبات. ول اىقىش اعاشقى قولىن جايغاندا «مەن سەندەردى
وسىنىشالقىتى سۇيەمىن!» - دەپ ايتقاندای بولدى. قۇدای سۈزى بىلاي
دەيدى: «ءاماسختىك سۇيىسىپەنىشلىكى بىزدى العا باسۇغا ماجبۇر دەتەدى.
سەبەبىي مىنداي قورتىنىدعا كەلدىك: ئېر ادام بارى ئۇشىن ولگەندىكتەن
بارلىقى دا رۇحانىي ولدى» (16). جەر بەتىنده گى تاپىسىرماڭىزدى ويلاب
ۋايىمداعان كەزدەرگىزىدە يىسانىك اىقىش اعاشتا سىز ئۇشىن سىتەگەنسىن
دەسکە ئىڭىز. ئېز سەنبەۋىشى ادامدارعا قامقورلىق سىتەۋىمىز كەرەك,
سەبەبىي قۇدای دا سولاي سىتەيدى. سۇيىسىپەنىشلىك بىزگە تاڭداۋ جولىن
ئۇسنىبايدى. قۇدای سۈزى، «سۇيىسىپەنىشلىكتە قورقىنىش جوق. شىنايى
سۇيىسىپەنىشلىك قورقىنىشتى جولاتپايدى» - دەپ ايتادى (17). هەگەر
ورتەنىپ بارا جاتقان ئۇيدىك بىشىنە بالاسى قالىپ قويغان بولسا
كەزكەلگەن اكە بالاسىن قۇتقارۇغا جۇڭىرەدى. سەبەبىي و لاردىك بالاسىنا
دەگەن سۇيىسىپەنىشلىكى بويىنداعى قورقىنىشتان دا زور. هەگەر سىز
ايالاڭىزدىغىلارعا بىزگى حابار ايتۋدان قورىققان بولساڭىز جۇرەگىڭىزگە
ولارعا دەگەن سۇيىسىپەنىشلىك تولىتىرىپ بەرسىنىشى دەپ قۇدایدان سۇراڭىز.

قۇدای سوزىنە بىلاي دەلىنگەن: «يەمىز ۋادەسىن ورىنىداۋىن
كەشىكتىرمەيدى! كەرسىنىشە، ول بىزگە تۈزىمىدىلىك تانىتۇدا: ھەشكىمنىڭ دە
تۈزاققا ئۆسۈن ھەمس، بارلىق ادامداردىڭ تەرسىن جولدان قايتىپ،
كۇنالارىنا وكتىنىپ، ارلىۋىن قالايدى» (18). هەگەر سىز ماسىح جايلىي
بىلەمەيتىن ادامەمەن تانىس بولساڭىز، سىز ول ادام ئۇشىن جالعاستىرىپ

دۇغا ھتىپ، وغان سۇيىسىپەنىشلىكىپەن قىزمەت ھتىپ، جانە بىزگى حابارمەن ئېبۈلىسۋىڭىز قاچەت. دېگەر ئىزدىك جانىڭىزدا ئىتىپتى ئېر ادام بولسا دا ئىلى دە قۇدایيدىك وتابىسنا كىرمەگەن بولسا، ئىزدىك قاۋىمىڭىز وسى ادامدى قۇدایيعا اکەلەقە تىرسقۇلارى قاچەت. وسكسى كەلمەيتىن قاۋىم وسى الەمگە «سەندەر توزاققا كەته بەرسەڭدەر دە ھشىھە ئېپەيدى»، - دەيتىن بولادى.

ئىزدىك تايىتىن ادامدارىڭىز اسپانعا بارۋىلارى ئۇشىن ئىز نە سىتەمەك ويڭىز بار؟ وز كۆالىكىڭىزبەن بولىسەسز بە؟ ولارعا وسى كىتاپتى سىيلايىسىز با؟ ولاردى قوناققا شاقىراسىز با؟ ولار قۇتقارىلماينشا ولار ئۇشىن ار كۇنى دۇعا دەتىسىز بە؟ ئىزدىك تاپسىرماڭىزدىك ورىندالۇ ورنى ئىزدىك جانىڭىزدا عانا تۇر. قۇدایيدىك سىزگە بەرسپ تۇرغان مۇمكىنىكتەرسىن جىبەرسپ الماڭىز. قۇدایي ئۇزى، «قاۋىمنان تىس ادامدارمەن پاراساتتى قارىم-قاتىناس جاساپ، ئىتىمىدى ساتتىھەردى پايدالانىڭدار»، - دەپ ايتادى (19).

سىزدەگە بولا اسپانعا باراتىن ئېر ادام بولسىن بار ما ھەكەن؟ اسپاندا سىزگە «ساعان راحمەت ايتقىم كەلەدى، سەبەبى مەن وسى جەردە سەندىك تىرسىپ، ماعان بىزگى حاباردى جەتكىزۋىڭىشك ارقاسىندا ئۇرمسىن» دەپ ايتاتىن ادام تابىلار ما ھەكەن؟

ئىزدىك كومەگىڭىز ارقىلى اسپانعا بارغان ادامداردى كورگەن ۋاقىستىاعى قۇۋاشىشلىكىزدى دەلە سىتەتىپ كورىڭىزشى. ئىزدىك جەتىستىكتەرىڭىزدىك شىننە جوق دەگەندە ئېر ادامنىڭ قۇتقارىلۇي باسقا جەتىستىكتەرگە قاراعاندا دەڭ ماڭىزدىسى بولىپ تابىلادى. تەك ادامدار عانا ماڭىگى جاسايتىن بولادى. وسى كىتاپتان ئىز قۇدایيدىك ئىزدىك ومىرىڭىزگە بەلگىلەگەن بەس ماقساتى جايىلى ئۇيرەندىگىز، بۇلار: قۇدایي ئىزدى ئۆزىنىڭ وتابىسىنىڭ ئېر مۇشەسى ھتىپ جاراتتى؛ ئۆزىنىڭ قاسىيەتنىڭ بەينەسى ھتىپ جاراتتى؛ ئۆزىنىڭ ۇلىلىغىن شىعارۋىشى ھتىپ جاراتتى؛ ئۆزىنىڭ راقىمىنىڭ قىزمەتشىسى ھتىپ جاراتتى؛ ئۆزىنىڭ بىزگى

حابارىن باسقالارعا جەتكىزەتن حابارشىسى ھىپ جاراتتى. وسى بەس ماقساتتىڭ بەسىنىشىن تەك جەرده عانا جۇزەگە اسىرۋە مۇمكىن. قالغان تورتەۋىن ماڭگىلىككە بارغاندا جالعاستراتىن بولاسىز. وسى سەبەپتەن دە ادامادرعا بىرگى حابار تاراتۇ سونشاما ماڭىزدى. جانە سىزدە باسقالارمەن ومىرىلىك حابارىڭىزدى ئېلىسىپ، تاپىسىرماڭىزدى جۇزەگە اسىرۋە ئۇشىن ۋاقىت شەكتەۋەلى ئارى قىسقا.

وتسز جهه تىنلىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلاڭو

ويلاندىرار شىندىق: قۇداي مەن ارقىلى وسى الەمگە ئىرنارسە ايتقىسى
كەلەدى.

جاتتاۋغا ارالغان اىياتا «قايىتا، جۇرەكتەرىڭىن ماسىحىكە قاسىيەتتى
يەمىز دەپ ھەرەكىشە ورسن بەرىڭىدە راشتەرىڭىدەگى ئۇمىتى ئۇسۇنىدىرىۋدى
سۇراغان كەزكەلگەن ادامىغا جاۋاپ بەرۋەگە اردايىم دايىن بولىڭدار. تەك
ءىلتىپات، قۇرمەت تانىتىپ سوپەلە ڭىدەر»¹ 15:3 - پەتىر.

ويلانۋغا ارالغان سۇراق: جەكە ئۆزۈ قىعالارىم جايىلى ويلاڭار بولسام،
قۇداي وسى جايىلى مەنىڭ كىممەن بولىسکەننىمىدى قالايدى؟

الهەدىك دە ڭگەيدەگى ئەمسىحشى بولۇ

«#يىسا# تاعى بىلاي دەدى: بۇكىل جەر بەتىنەدەگى كۈلى
ادامدارعا بارىپ، سىزگى حاباردى جارىيالاڭدار!»
(مارقا16:15)

«يا، قۇداي، راقىمدى بولىپ، جارلىقاي گور،
بەت-جۇزىڭنىڭ نۇرسىن بىزگە توگە گور.
بۇكىل جەر بەتىنەدە سەنىڭ جولىڭ ئەمالىم بولسىن،
قۇتقارقۇڭ بار حللىقتارعا ايان بولسىن!»
(زاپۇر جىز 67:2-3)

يسانىڭ ۋەلى تاپسىرماسى - سىزگە ارناعان تاپسىرما.

ئەسىزدىك الدىڭىزدا تاڭداۋ تۇر. ئەسىز الەھەدىك دە ڭگەيدەگى
ئەمسىحشى بولاسىز نەممەسە الەمگە بەرىلگەن ئەمسىحشى بولاسىز.

الەمگە بەرىلگەن ماسىحشىلەر قۇدايدان الدىمىمن وزدەرىنىڭ
ۋۆزمشىل تىلەكتەرىنىڭ جۇزەگە اسقانىن سۇرايدى. ولار قۇتقارلىغان،
الايدا تەك وزدەرى جايلى ئانا ويدايدى. ولار ئارتۇرلى كونتسەرتتەرگە
نەممەسە ادامىدى جەتلىدىرۇڭگە ارنالغان سەمینارلارعا بارغاندى ۇناتادى، الايدا
ئەسىز ولاردى ھەش ۋاقتىتا دا سىزگى حابارعا، ھەلسلىك ساپارعا ارنالغان
سەمینارلاردان كەزدەستىرە المايىسىز. سەبەبى، ولار مۇندايغا قىزىقىپايدى.
ولار تەك وزدەرىنىڭ ئانا مۇقتاجىدىقتارى ئۇشىن، باتالارى ئۇشىن، باقىتى

«وشين دۇغا ھتەدى. بۇل «ھك الدىمىمن ماعان» دەيتىن سەنىم، ياعنى قۇدايى مەنسىك ئومىرىمىدى قالايشا راحاتقا بولەي الادى؟ دەگەن سەنىم. ولار وزدەرسن قۇدايدىك ماقساتتارىنا ارناعاننىك ورنىندا قۇدايدى وز ماقساتتارى ئوشىن قولدانعىسى كەلەدى.

ال ھەمدىك دەگەيىدەگى سەنۋىشىلەر بولسا، ولار قىزمەت ھتو ئوشىن قۇتقارىلغاندارىن جانە تاپىسرىمانى ورىندىۋ ئوشىن جارالغاندارىن بىلەدى. ولار وزدەرنە بەرلىگەن بەرلىگەن تاپىسرىمانى قۋانا-قۋانا قابىلداباپ، قۇدايدىك قولداۋىندا يە بولا الاتىنداشىنادى. تەك ھەمدىك دەگەيىدەگى ماسىحشىلەر عانى جەر بەتىنەدەگى شىنایى ئىرى ادامدار. ولاردىك قۋانىشتارى، سەنىمەدەرى جانە سنتالارى باسقالاردى جانداندرىپ جىبەرەدى، سەببى، ولار ۇلكەن وزگەرسىتەر اکەلىپ جاتقاندارىن بىلەدى. ولار ار تاڭدا ويائىپ، قۇدايدىك ولاردى ئىنارلى، جاڭا جولىمەنەن قولدانۋىن كۇتەدى. ئىز قاندای ماسىحشىلەردىك قاتارىندا بولۇغىز كەلەدى؟

قۇداي ئىزىدى ادامزات تارىخىندىاعى ھك ئېر ۇلى، ھك ئېر ۇلكەن، ھك ارقىلى جانە ماڭىزدى جوبانى تولىقتىرۇعا، ياعنى ئوزىنىك پاشالىقىنىدەنىاعى قىزىمەتنە شاقىرادى. ادامزات تارىخى - بۇل قۇدايدىك سىتەگەن سىتەرەنىڭ تارىخى. ول ئوزىنىك وتباسىن ماڭىلىككە دايىندىباپ، قۇراستىرىپ جاتىر. بۇدان باسقا سىتمەر ماڭىزىز جانە ھش نارسە دە وسىنىشاما ۇزاققا سوزىلمايدى. ايان كىتابىنام ئىز قۇدايدىك جەر بەتىنەدەگى سىتەرى اياقتالاتىندىعىن بىلەمىز. ئېر كۇنى ۇلى تاپىسرىما ۇلى اياقتالۇنى جەتەدى. ئېر كۇنى اسپاندا «ارېر ۇلتتىان، حالىقتان، تىلەن» (1) ئىز ساناي المايىتىنداي كۆپ ادامدار يىسا ئاماسحتى ماداقتىۋ ئوشىن، ونىك الدىندا تۈراتىن بولادى. ھەر ئىز ھەمدىك دارەجەدەگى ماسىحشىدە يىارەكەت دتسەڭىز، ئىز وسى جەر بەتىنە جۇرگەننىڭىزدە-اق اسپاننىك ئادامىن سەزىنە ئاتىن بولاسىز.

يسا ئوزىنىك جولىن قۇغاندارعا «بۇكىل جەر بەتىنەگى كۈللىي ادامدارعا بارسپ، بىزگى حاباردى جارىيالاڭدار» (2) دەپ ايتقان ۋاقتىتا وسى

تاپسیرمانی هستیپ تؤرعان که ده یله ر بول تاپسیرمانیک و سینشاما ۇلکەن كەنسن بايقار، ئىغايسىزدىق سەزىنگەن بولار. و سىنى ورىندادۇ ئۇشىن ولار جەر بەتىن جاياؤ نەمەسە دەسە كە ئىنلىپ ارالۇ كەرەك دەي عوي. ولاردىك قولىنداعى بار كولىكتەرى وسى بولغان جانە دە مۇحىتتاردى كەشىپ و تەتىن هشىبر كەمە دە بولماغان، سول سەبېپتى دە ولار ئۇشىن بىزگى حاباردى بۈكىل دۇنييەگە تاراتۇ اۋەر گېبەكتى تالاپ تەتكەن.

بۇگىنگى كۇنده ئىز ئۇشاقپەن، كەمەمەن، تەمىز جولىمەن، اوتوپۇسپەن، ماشىنامەن جۇره الامىز. ياعنى الەم كىشكەنتىي بولىپ قالدى جانە ار كۇن سايىن كىشىرەيىپ كەلەدى. ئىز مۇحىتتىك ارعي جاعىنا بىرنە شە ساعاتتا-اق وشىپ بارا الاسىز، ال گەر قاجەت بولسا دەرتە سىنەدە-اق و يېڭىزگە قايتىپ كەلە الاسىز. جانە قاراپايسىم ئاسىحشى ادام باسقا دىلگە بارسپ، قىسقا مەرزىدىك بىزگى حابار ساپارلارىنا قاتىسىسى كەلسە، ونىك مۇمكىندىكتەرىنىڭ شەگى جوق، ول قالاعان جەرىنە بارا الادى. ئىز دۇنييەنىڭ كەز كەلگەن بۇرىشىنا بارا الاسىز، تەك جول جۇرۇڭە بىلەت ساتىپ السائىز بولغانى. ئىز بىزگى حابار ايتپايدى قويىغانمىزعا ئۆزىمىزدى افتايىتىن هشىبر سىلتەۋ ايتا المايىمىز.

ال ئازىز يىتەرنەت تورابىي ارقىلى وسى الەم ئىپتى دە كىشكەن بولىپ قالدى. تەلەفون مەن فاكسقا قوسا كەز كەلگەن سەنۋشى ادام يىتەرنەت ارقىلى دۇنييەنىڭ كەز كەلگەن ھىمنەن حابارلاسا الادى. بۈكىل دۇنييە ئىزدىك قولىڭىزدىك ئۇشىدا عاتا تۇرا!

ئىپتىمىستا ورنالاسقان اۋىلداردا دا ھەكتروندى پوچتا بار، و سلايشا ئىز ئىپتى، و يېڭىزدە و ترسپ-اق السىتاعى ادامدارغا بىزگى حابار جەتكۈزۈگە مۇمكىندىگىڭىز بار! ال بۇغان دەيىنگى ۋاقتىتاردا بۈكىل جەر بەتىنە گى حالىقتارغا بارسپ بىزگى حابار ايتۇ وڭاي ئىس بولمادى. و زاق جول دا، مۇنىڭ قۇنى دا، ئىپتى كولىك ماسەلەسى دە ۇلکەن كەدەرگى دەمەس، دەك ۇلکەن كەدەرگى - ئىزدىك و يىمىزدا. الەمدىك دارەجە دە گى ئاسىحشى بولۇ ئۇشىن ئىز و يېڭىزدى ئىز بىرشاما وزگە رتۇپتىز كەرەك.

ء سزدیك كوزقاراسىڭز بەن بىزگى حابار جايلى ويسىگىز وزگە رۇي قاچەت.

قالايشا الەمدىك دارەجەدەگى ماسىحىشىدەي ويلايى ئالامىن؟

جەكە ئۆز باسىڭزدېك قامىن ويلاقۇدى قويىپ، باسقالاردىك قامىن ويلاپ باستاڭىز. قۇداي ئوزى، «باۋىرلاستار، اقىل توقتاتىپاغان بالالارداي بولماڭدار! جاماندىق سىتەۋگە كەلگەندە، سايىدەي كىناراتسىز، ئېراق ئۇنىڭعا كەلگەندە ھەرسەكتەي كەمەلدى بولىڭدار!»، - دەپ ايتادى (3). بۇل الەمدىك دارەجەدەگى سەنۋىشى بولۇدىك ئېرىنىشى قادامى. بالالار تەك وزدەرسن عانا ويلايىدى، ال ھەسىيەگەن ادامدار باسقالار جايلى ويلايىدى. قۇداي: «اركىم ئۆز مۇددەسىن عانا ھەممەس، باسقالاردىكىن دە ويلايى ئۇرسىن» دەپ بۇيرادى (4).

ارينە، سانانى وسلىليشا وزگەرتۇ قىيىن جۇمىسىن، سەبەبى، تەك ئۆز قامىمىزدى ويلاؤ ئىزدېك باسىمىزغا ئىككىپ قالغان جانە دە جارناماالاردىك بارلىسى دەرلىك تەك ئۆزىمىزدىك قامىمىزدى ويلاؤغا يىتەرمەلەيدى. ئېز مۇندايى وزگەرسىكە تەك بىرته - بىرته قۇدايغا تاۋەلدى بولۇدان عانا باستاي الامىز. قۇدايغا شۇكىر، ول ئىزدى ئۆز بەتىمىزبەن قالدىرىپ قويمىيدى. «ال ئېز وسى دۇنييەلىك رۇحتى ھەممەس، قۇدايدان كەلگەن قۇداي رۇحسىن قابىلدادىق، سونىك كومەگىمەن بىزگە سىيلاغان يىگىلىكتەرسن بىلە الامىز» (5).

اركەز سەنبەۋىسى ادامدارمەن كەزدەسکەن سايىن قۇداي رۇحسىن ولاردېك رۇحانىي مۇقتاجىدىقتارى جايلى سىزگە ايتىپ بەرۋىن سۇراڭىز. وسندايى دۇغانىي داعدىغا اينالدىرۇ ارقىلى ئىز سەنبەۋىسى ادامىمەن كەزدەسکەن كەزدە تىنىش بولىپ، «دەم دۇعا» دەن الاتىن بولاسىز. قۇدايدان «اكە، وسى ادامغا سەنى تانىپ بىلۇنىھ نە نارسە كەدەرگى بولىپ تۇر؟» دەپ سۇراڭىز.

«سیزدیك ماقساتىڭىز وسى ادامدار وزدهرىنىڭ رۇحانىي ساپارىندا قاي
جمهerde جۇرگەنسىن اىنقتاپ ئۇ، سودان كەيسىن ولار ئاماسحتى تائۇغا بىر
قادام جاساي ئۇنى قوللىقىزدان كەلگەننىڭ ئابارىن سىتەۋ. ئىز
بۇنى پاۋىل ھەلسىدەن ئۇيرەمەلاسىز. ول بىلاي دەگەن: «مەن دە بارىنە قاي
جاعىنان دا ئۇنامدى بولۇغا تىرسىپ، جەكە باسىمنىڭ دەمەس، باسقا لاردىڭ،
ولار قۇتقارىلىسا ھەن دەپ، مۇددەلەرسىن وېلایمەن» (6).

شەكتەۋلى ويلاردى تاستاپ، كەڭ كولەمدى ويلادى باستاڭىز.
قۇداي - كەڭ اوچىمىدى قۇداي. ول ارقاشان دا بۇكىل جەر بەتىنە
قامقورلىق دەتى. «قۇداي ادامازاتى وته قاتتى سۈيەتىنىدىكتەن...» (7)
دەپ جازىلىغان عوي. ول باسىنان باستاپ ئۆزىنىڭ قامقورلىقىنىڭ
استىنداعى بارلىق حالىقتارдан قۇرىلىغان وتاباسىنا يە بولعىسى كەلدى.
قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «ول بىر كىسىدەن بۇكىل ادامازاتى تارتاتىپ،
بۇكىل جەر جۇزىنە مەكەندەتىپ، ۋاقىت مەرزىمەردى دە، ولارىدىڭ تۇراتىن
جەرلەرسىن دە بەلگىلەپ بەردى. قۇداي بۇنى ادامدار ئۆزىن بىزدەسىن،
مۇمكىن، قارمانىپ جۇرگەندەي بىزدەستىرسىپ، تائۇپ السىن دەپ سىتەدى»
(8).

جەر بەتىنەگى كۆپشىلىك ادامدار كەڭ اوچىمىدى ويلانىپ باستاۋدا
دۇنييە جۇزىنەگى دەن ئۇلکەن اقپارات قۇرالدار بىرلەستىكتەرىنىڭ جانە
كاسىپكەرلىك بىرلەستىكتەرىدىك بارلىقى كۆپ ۋەلتى بولىپ سانالادى.
ئىزىدىك كۈنەدەلىكتى ئۆمىرىمىز باسقا ھەلدەرەگى ادامداردىك ومىرىمەن
بارعان سايىن جاقىنراق بايلانىسىپ كەلە جاتىر. ئىزىدىك ۋاقىت وتىرىز،
كۆڭىل كوتەرۋ جولدارىمىز وته ۋىقساس بولىپ بارا جاتىر، ئىز بىرەدەي
مۇزىكا تىڭىدايمىز، بىرەدەي كىيم كىيمىز، سپورتىنىڭ بىر تۇرسىنە قىزىعامىز،
ئىپتى بىرەدەي رەستورانداردا تاماقتانامىز. جانە بۇگىنگى كۈنەدە كىيىپ
جۇرگەن كىيمىمىزىدىك، جەيتىن تامايمىزىدىك كۆپشىلىكى باسقا ھەلدەرە
شuarلىغان. ئىز ئۆزىمىز ويلاعاننان الدە قايدا تىمعىز بايلانىسىقانبىز.

بۇگىنگى كۈنەدە ئۆمىر سۇرۇۋ وته قىزىقتى. بۇگىنگى كۈنەدە ماسىحشىلەر

سانى دا بۇرىنىعى ۋاقىتىاردان كۆپ. پاۋىل «وسى حابار دۇنييە جۈزىنە كەڭىنەن جايىلغاندىاي سەندەرگە دە جەتتى. ول بارلىق جەردە ادامداردى جاقسىلىق جاساؤغا جەتلەپ، كۆپتەگەن كىسلەر ونى قابىلداۋادا. سەندەر سىگى حابار تۈرالى مەستىپ، قۇدایىدەك راقىمىن شىنىمەن تانىغان كۇنىنەن باستاپ، وسلاي رۇحانى ئوسىپ-ونسېپ كەلەسىگەر» دەپ ايتقاندا دا دۇرسىس ايتقان (9).

كەڭ اۇقىمىدى ويلاۋدىك العاشقى قادامى بەلگىلى ئىبرەلەر ئۇشىن دۇعا مەتۋەن باستالادى. الەمدىك دارەجەدەگى سەنۋىشلىر وسى الم ئۇشىن دۇعا مەتھىدى. قولىڭىزغا گلوبۇشتى نەمەسە كارتانى السىپ، ۇلتتاردىك اتاۋىن اتاب تۇرسىپ دۇعا مەتىڭىز. قۇدای ئوزى بىلاي دەيدى: «مەنەن سۇرا، يىگىلىگىڭە سەنىڭ حالىقتاردى ماڭىلىك بەرەمنىن» (10).

ئىزدىك جەر بەتىنەگى تاپىسىرمائىزدى ورىنىداۋ ئۇشىن دۇعا وته ماڭىزدى قۇرال بولىپ تابىلادى. ادامدار ئىزدىك كورسەتكەن سۇيىسىپەشلىدىگىڭىزدەن باس تارتىپ، ايتقان حابارىڭىزدى قابىلداماۋى مۇمكىن، الايدا ولار ئىزدىك دۇعالارىڭىزدان قورغانى المايىدى. ئىز ادامان ون قادام نەمەسە ون مىڭ شاقىرىم الستا بولساڭىز دا دۇعالارىڭىزدى ئىبر قۇرلىقتان كىنىشى قۇرلىققا جىبەرلىتىن زىمراندار سياقتى ئىبر ادامنىڭ جۇرەگىنە باعتىتاي الاسز.

ئىز نە ئۇشىن دۇعا مەتۈڭىز كەرەك؟ قۇدای ئوزى بىزگە كۈالىك دەتەتىن مۇمكىنىدىكتەردى سۇراڭىدار (11)، بىزگى حابار ايتۇغا باتىلدىق سۇراڭىدار (12)، مەستىپ سەنگەنەر ئۇشىن دۇعا مەتىڭىدەر (13)، بىزگى حاباردىك تەز تارالۇي ئۇشىن دۇعا مەتىڭىدەر (14)، كوبىرەك جۇمىشىلار سۇراڭىدار دەپ بۇيىرادى (15). دۇعا ئىزدى جەر جۈزىنەگى باسقا ادامدارمەن بىرىكتىرەدى.

ئىز سونىمەن قاتار لىشلىر ئۇشىن جانە دۇنييە جۈزىنىڭ تۈپكىر- تۈپكىرىنەگى بىزگى حابار ئۇشىن كېمەك مەتىپ جاتقاندار ئۇشىن دۇعا

ه تۈنگىز كەرەك. پاۋىل ئوزىنىڭ دۇعا سەرىكتەرسىنە، «بۇغان سەندەردىڭ دۇعالارىڭدا سەپتىگىن تىيىگىزدى. و سلايشا كۆپتەگەن سەنۋىشلىرى دىشكىسىنۇلارنى قۇدای قۇلاق اسىپ، بىزگە راقىمىن توگىپ، سول ئۇشىن ولار شۇكىرىلىك «تەتىن بولادى»، - دەپ ايتقان (16).»

كەڭ اۋقىمىدى ويلاۋدىك تاعى ئېرى جولى - جاڭالىقتاردى «ولى و سىيەتتىڭ كۆزدەرسىمەن» قاراڭى جانە وقۇڭ. قاندай دا ئېرى جەرلەر دە وزگەرسىتەر مەن قاقيستىستار تۈنۈدەغاندا، قۇدای مۇنى ادامداردى و زىنە اكەلۋىگە قولداشىسى كەلەتىنە سەنمىدى بولىڭىز. ادامدار قىيندىق كەلگەن ۋاقىتتاردا نەممەسە ئۆلکەن وزگەرسىتەر بولىپ جاتقاندا قۇدایدى قابىلدۇغا جاقىنراق بولادى. ئىزدىك الەممىزدە وزگەرسىتەر كوب بولغاندىقتان، ادامدار بۇرىنىغان گورى ئازىز بىزگى حاباردى تىڭداۋغا مولىيان اشىق بولادى.

كەڭ اۋقىمىدى ويلاپ باستاۋدىك كەڭ جاقىسى جولى - و تىرغان ورنىڭىزدى تاستاپ، باسقا ئۆلگە قىسقا ۋاقىتتىق داشلىك قىزمەتكە بارىپ كەلۋا بوتەن ھەلده تۈرسپ ولاردىك ئۆمىرىن ئۆز كۆزىڭىزبەن كورۇ بارلىق باسقا قۇرالداردان ارتىق. وز تاپسیرماڭىز جايىلى زەرتتەۋ نەممەسە اڭگەمەلەسۋىدى توقتاتىپ، سونى سىتەۋگە كىرىسىڭىز. قورىقىپاي باشىل بولىپ، سىكە كىرىسىڭىزا داشلىك دىشكىسىنەن بەرەدەي. «ياھۇدەيا مەن سامارىيا ئىماماتتارىندا جانە جەردىك شەتنە دەيىن ماعان كۆوا بولاسىڭدار». ونسىڭ جولىنى قۆۋشىلار ئۆز قوعامدارىندا (يەرۋىسالىيمەدە)، ئۆز ھەلده رىنەدە (ياھۇدەيادا)، ئۆز مادەنېتىنە (سامارىيا) جانە باسقا حالىقتاردىك اراستىندا (جەردىك تۇپكىر-تۇپكىرىنە دەيىن) بىزگى حاباردى جارىالاۋ تاپسېرىلىغان. ئىزدىك تاپسیرمامىز وسى جەر شەكتەۋلەرینە ئېرى ۋاقىتتا ورنىدالۇرى كەرەك. بارلىق سەنۋىشلىرىنىڭ بىردىي داشلىك دارىن بەرىلمەگەن بولسا دا، ئاربىز سەنۋىشىگە ئىورت توپقا بىزگى حابار تاراتۇ تاپسېرىلىغان. ئىز داشلىك دىشكىسىنەن بەرەتىن ئۆز سۈرەتىن سەنۋىشىسىز بە؟

كورسەتىلگەن ئورت تويقا سىزگى حابار جەتكىزۈگە ارنالغان جوبالارعا قاتىسىۋدى ئوز ماقسىتىڭىز دىپ قويىڭىز. اقشائىزدى جىيناپ، باسقا ھلگە ھلىشك ساپارمەن باراتىن توپتىك ئىبر مۇشەسى بولۇغا مۇمكىنىڭىنىشە تەز تىرىسىتىڭىز دەپ وتنەمىن. وسىنى جۈزەگە اسرا القىڭىز ئۇشىن كەز كەلگەن ھلىشكەردى جىبەرەتسىن ئۇيىم سىزگە كومەكتەسە الادى. بۇل ئىزدىك جۇرەگىڭىزدى كەڭەيتەدى، ايانىڭىزدى كەڭ اوقيمىدى دەتەدى، سەنىمىڭىزدى كوتەرەدى، سستىق تىلەگىڭىزدى جاندرا تۇسەدى جانە ئىز ھش ۋاقتىتا دا سەزىنىپ كورمەگەن قۇانىشقا بولەيدى. بۇل ئىزدىك ومىرىڭىزگە ۇلكەن وزگەرسىتەر اکەلەتىن باستاما بولادى.

«وسى جەردە جانە بۇگىنگى كۇندە» دەگەن ويىمن شەكتەلمەي، ماڭكلىك تۇرۇسىنان ويلاپ باستاڭىز. جەر بەتىنەگى ئىمىرىڭىزدى جاقسى قولداڭى ئۇشىن ماڭكلىك تۇرۇسىنان ويلانىڭىز. بۇل ئىزدى ۋاقتىڭىزدى بوس سستەرگە قۇرتۇدان ساقتاب، سىزگە جاي عانا شۇ عمل ئىس پەن شىن مانىنە ماڭىزدى ئىستى اىيرا بىلۇڭە كومەكتەسەدى. پاۋىل بىلاي دەپ ايتقان: «سونىمەن كۆزگە كورسەتىن ھەممە، كورسېبىتىن نارسەلەرگە نازار تىڭىزەمىز. سەبەبى ئازىز كورسىپ تۇرۇعادار وتكىنىشى، ال كورسېبىتىنەر - ماڭكلىك»(17).

سونىمەن، ئىزدىك ئازىز كوب كۇش جۇمساپ سستەۋگە تىرىسىپ جاتقان جۇمىستارمىز ئىپتى ئىبر جىلدان كەيىن دە ماڭىزىز بولىپ قالادى، ال ماڭگىلىكتە بۇل ئىپتى دە ھلەۋىسىز بولىپ قالادى. ئىمىرىڭىزدى ۋاقتىشا زاتتارعا شاشا بەرمەڭىز. يسا بىلاي دەگەن: «ارتىنا قاراي بەرگەن سوقاشىدai جالتاق ادام قۇدای ياتشالىعى ئۇشىن ئىيدىمىز» (18). پاۋىل دا ئىزدى ھسکەرتىپ، بىلاي دەگەن: «وسى دۇنييەنىڭ قام - قارەتكەتىن جاساپ جۇرگەندەر وغان تىم بەرىلىپ كەتپەسىن، سەبەبى دۇنييەنىڭ قازىرگى قالپى جۇرداساپ بولىپ، جوپىلماق» (19).

تاپىسىرماڭىزدىك ورىندالۋىنا ئىز نە نارسەنى كەدەرگى دىپ ئەجۇرسىز؟ الەمدىك دارەجەدەگى سەنۋىشى بولۇدان ئىزدى نە ۋستانپ تۇر؟

بۇل نه نارسە بولسا دا، جوليڭىزدان الپ تاستاڭىز. «... سوندىقتان بىزگە بوجىت بولاتىنىڭ بارلىقىنان، اسىرەسە تەز شارماپ الاتىن ئاربىر كۇنادان ارىلىپ، الدىمىزدابىي «جارىستى» قاچىرىلىقىپەن اياقتايىق!» (20).

يسا بىزگە «قايتا، وزدهرىڭە بايلىقىتى كوكته جىنالاڭدار» دەپ ايتقان (21). مۇنى قالاي جۇزەگە اسرا الامىز؟ قالايشا سىتەي الامىز؟ يسا: «سەندەرگە شىن ايتامىن: وسى كۇناكار دۇنييەلىك بايلىقتارىڭىمەن جاقسىلىق جاساپ، وزدهرىڭە دوستار تابىڭدار! سوندا بۇ دۇنييەدەن قايتقان كەزدەرىشكە كوكته گى ماڭگىلىك مەكمەننەرىشكەن سىگى سەندەر ئۇشىن ايقارا اشىق بولادى»، - دەپ ايتقان (22). كوب جاعدایدا ادامدار مۇنى دۇرسىن تۈسۈنېبىي قالادى. الايدا، يسا سىزگە دوستارىڭى اقشاعا «ساتىپ ال»، - دەپ ايتپادى. ول قۇدايدىڭ سىزگە بەرگەن اقشاشىن ادامداردى يسامەن تانىستىرۇغا قولداň ئەرەك دەگەندى ايتقىسى كەلدى. سوندا سول ادامدار سىزبەن ماڭگىلىك دوس بولىپ، اسپانغا بارغاندا ئىز لارمەن قۇانشتا كەزدەسەتسىن بولاسىزا بۇل ئىزدىك اقشالارىڭىزدى جۇمساۋىدىك ئەڭ ئىيمىدى جولى.

«سىز «سەن بايلىقىتى اسپانغا الپ بارا المايىسىن!» دەگەن سوزدەردى هىستىگەن بولارسىز، ئىبراق قۇداي ئۆزى «سەن بايلىقىتى ادامداردى قۇتقارۇ ئۇشىن جۇمساپ، بايلىقىتى سول ادامداردىڭ بەينەسىنە اسپانغا اپارا الاسىڭ» دەيدى. قۇداي ئۆزى بىلاي دەيدى: «وسلالىي وزدهرىنە كەلھەشەك زامان ئۇشىن يېڭىلىكتى نەگز بولاتىن رۇحانى قازىنا جىنالاپ، ماڭگىلىك، شىنايى ئۆمردى بەرىك ئۇستانباق» (23).

ھش شاراسى قالماغان بەيشارا ادام سىاقتى ويلاؤدى توقتاتىپ، ئۆز تاپىسىرمەڭىزدى ورىنداؤ جولىندا ويلاپ تاپقىش بولىپ وزگەرىڭىز. دەگەر «سىز وسى الەمگە بىزگى حاباردى ايتۇدى تالاپ مەتەتسىن تاپىسىرمەڭىزدى شىنىمەن دە ورىنداعىڭىز كەلسە، ارقاشان دا جول تاۋىسپ كەتتۈگە بولادى جانە سىزگە كومەكتە سۋەگە دايىن ئۆيىمىدار دا از مەس. ال ادامدار كوبىنەسە كەلھىسىدەي سىلتاؤلاردى ويلاپ تاپادى:

* «مهن قازاق تىلىنەن باسقا ئىلىدى بىلەمەيمىن عوي». بىرىنىشىدەن، قاتتى تىلىك بولسا، باسقا ئىلىدى ده ئۇيرەنپ الۋعا بولادى. كىنىشىدەن، كەز كەلگەن دىلدە اۋدار ماشىلاردى تاۋىپ الۋعا بولادى. ئۇشىنىشىدەن، باسقا دىلدە ئىزدىك ئىلىكىزدى ئۇيرەنگىسى كەلەتنىن ادامدار تابىلىپ قالۇي دايقىتىمال عوي.

* «مهن ئىڭ ادامدارغا ئۇستىن ئەش نارسىم جوق». الايدا، ئىزدىك ئۇستىن ئىتىنىڭىز بار. ئىزدىك بويىڭىز داعى ھەرەكىشەلىكتەر مەن قابىلەتتەردى بەلگىلى ئېرىجەرلەر دە قولدانۇغا بولادى.

* «مهن تىم كارىمىن». مىندەتتى تۇردى ئۇزاق ۋاقتىقا ھىشى بولىپ بارۋدىك قاجەتى جوق، قىسقا ۋاقتىقا دا بارۋۇغا بولادى.

ساراي «مهن تىم كارىمىن» دەپ اتتىنداسا دا، ھەرمىيا «مهن تىم جاسپىن» دەپ جاسقانعان بولسا دا، قۇدایي ولاردىك ايتقان سىلتائۇلارىنا كۆنبەي، ولارى قولدانغان. ««مهن جاسپىن» دەممە، ويتىكەنلى مەن جىبەرگەندەردىك بارىنە سەن باراسىڭ، جانە مەن بۇيىرۇغاننىك بارىنە سەن باراسىڭ، جانە مەن بۇيىرۇغاننىك ئىبارىن ايتااسىڭ. ولاردان قورىقىپا؛ ويتىكەنلى سەنلى قۇتقارقۇ ئۇشىن مەن سەنىمەن بىرگەمەن» (24).

مۇمكىن ئىز: «قۇدایي مەنلى ھەرەكىشە سوز ايتىپ، ھەرەكىشە سەزىمەرگە بولەپ شاقىرۇي كەرەك» دەپ ويلاپ جۇرگەن بولارىز. ئىسوپ، ئىز عاجايىپ ئېرى سەزىمەرگە بولەنپ سكە كىرسىۋىدى كۇتىپ جۇرگەن بولارىز. ئىبراقى قۇدایي ناقتى ئىزدىي الدە قايىدا بۇرسىن شاقىرسىپ قويىغان. ئىزدىك بارلىقىمىزغا قۇدایيدىك ئىزدىك و مىرىمىزگە بەلگىلەگەن بەس ماقساتىن ورىنىداچىلگەن، يىاغىنى ئىز ونى مادا قىتاۋىمىز كەرەك، باۋسالارىمىزبەن بىرىگىپ، قارىم-قاتىناستا تۈرۈمىز قاجەت، قىزمەت دئۋىمىز جانە وسى الله مەدەگى تاپسىرمامىزدى قۇدایىمەن بىرىگىپ ورىنىداۋىمىز كەرەك. قۇدایي ئۆزىنىك ادامدارنىڭ تەك ئېرى بولىگىن عانا قولدانۇدى كۆزدەيدى. ول وز ادامدارنىڭ بارلىقىنى قولدانۇسى كەلەدى. ئېرى

بارلىسىمىز قۇدایىدىك بەرگەن تاپىسىرماسىن ورسنداۋىسىز كەرەك. ول ئوزىنىڭ قاۋىمىن تولىسىمەن وسى بۇكىل الەمگە بىزگى حاباردى تولىسىمەن جارياالاۋۇ قالدىغانعىسى كەلەدى.

كۈپتەگەن ماسىحشىلەر وزىدەرىنىڭ ومىرىنىه ارنالغان قۇدایىدىك جو سپارس جو عالىتىپ الېپ و تىر، سەبەبىي، ولار دەش ۋاقىتتا دا قۇدایىدىك ھەركىن سۇراپ، قۇدایي ولاردى باسقا ھەلدەرددە ھەلشى رەتىنده قولداۇنىسى كەلەدى مە جوق پا دەپ سۇراپ تا كورمەگەن. قورقىنىشتارىنىڭ نەمە سەپلىمەستىكتەرىنىڭ سەبەبىنەن باسقا ھەلگە ھەلشى بولىپ بارۋىم مۇمكىن دەگەن ويدى مۇلدە قابىلداماي، ونى اوْتوماتتى تۇرددە سىرسىپ تاستايدى. ھەگەر ئىز دە وسىندىتكەن قاشىپ كەتۋەگە جاقىن بولىپ تۇرساڭىز، مەنىڭ سىزگە وُسىنارىم - ئىز بۇگىنىڭ كۇنى ھەلسلىك ساپارعا بارۋۇدىك مۇمكىنلىكتەرى جايلىي بىزدەنپ كورىڭىز (ال مۇنداي مۇمكىنلىكتەر ئىز ويلاعاننان دا كۆپ)، سوسىن شىنداپ دۇعا ھەتسىپ، قۇدایي سىزدەن الداعى جىلداردا نە سىتىگەنىڭىزدى قالايتىنسىن سۇراڭىز. ادامىزات تارىخىندادى قازىرگى قىسىلتايلاڭ ۋاقىتتا بۇل الەم بىرنەشە مىڭدابان ھەلسلىر رگە مۇقتاج، سەبەبىي ئىقارىر بارلىق جەرلەرددە كۈپتەگەن جاڭا مۇمكىنلىكتەراشلىپ جاتىر.

ھەگەر ئىز يساغا ۋۇقساس بولىغىڭىز كەلسە، ئىز جۇرە گىڭىزگە بۇكىل دۇنييەنى سىيىھىزۋىڭىز كەرەك. ئىز ۋەز و تىباىتىڭىزدىك جانە دوستارىڭىزدىك عانا يساغا كەلگەننە قاناعاتتائىپ و تىرا بەرمەيتىن بولاسىز. جەر بەتىنده 6 مىللەيارد ادام بار جانە قۇدایي ئوزىنىڭ بارلىق جاعالغان 6 مىللەيارد بالاسىن تاۋىپ قايتارعىسى كەلەدى. يسا بىلاي دەگەن: «سەبەبىي كىم ئىمىرىمىدى ساقتايىمىن دەسە، ودان اىپريلادى، ال ئىمىرىن مەن ئۇشىن جانە بىزگى حابار ئۇشىن قىيعان اركىم ونى ماڭىسى امان ساقتاپ قالادى» (25). ۋۇلى تاپىسىرما - ئىزىدىك تاپىسىرماڭىز بولىپ تابىلادى جانە ماعنىلى ئىمىرى ئىسۇرۇۋدىك قۇپىياسى وسى تاپىسىرماداعى مىنەتتەرىڭىزدى اتقارىپ ئىمىرى سۇرۇق.

وٽىز سەگىزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايلى ويلانۋ

ويلاندىر ار شىندىق: ئولى تاپسىرما – مەنىڭ تاپسىرما.
جاتتاقۇعا ارنالاعان اىيات «يا، قۇداي، راھىمىدى بولىپ، جارلىقاي گور،
بەت - جۇزىئىنىڭ نۇرسىن بىزگە توگە گور. بۇكىل جەر بەتىندە سەنىڭ جولىڭ
ءامىم بولسىن، قۇتقارۇنىڭ بار حىلىقتارعا ايان بولسىن!» (جىر 2:66 – 3)
ويلانۇغا ارنالاعان سۇراق: كەلھىسى جىلددا قىسقا مەرزىمىدىك ەلشلىك
ساپارعا بارۋىسىم ئۇشىن دايىندىقلىك قاندای قادامدارىنان ئۆتۈم كەرەك؟

39

ءومىرىدى تەپە – تەڭدىكتە ساقتاۋ

«سونىمەن پاراساتىسىز ھەمس،
پاراساتتى ومىرسۇرۇڭە ھەرەكىشە دەن قويىڭدار.»
(ھف. 15:5)

«ؤياتى جوق، تۇرا جولدان اداسقان ادامدارعا بىلەسىپ، بەرىك
نەگىزدەرىڭنەن ايرىلىپ قالىپ جۇرمەڭدەر!»
(پەتىرىز 3:17)

ءومىرىسىن تەپە – تەڭدىكتە ساقتاغان ادامدار – باقىستى ادامدار. ولار
بارىنەن دەزۇزاق جاسايدى.

جازعى ولەپەدارىندا سپورتىك بەس تۇرىنە بىردىي قاتىسىپ جارىسى ئۇرى بار. ونىڭ شىنە مىلتىق اتۇ، سپورتىق قىلىشتاسۇ، جۇڭرىۋ جانە ئۇرىز كىرەدى. جارىسقا قاتىسىۋشىلار سپورتىك ئېر نەممە سەدەكى تۇرىنەن عانا وزىپ شىعۇدۇ ماقسات دېپىيدى، قايىتا ولار سپورتىك بەس تۇرىنەن دە جەڭىپ شىعۇغاۇ مىتىلادى.

ئىزدىك ئەمىرىگىز بەس ماقساتىان قۇرالغان جارىسى. وسى بەس ماقساتى ئەسىز تەپە - تە گىدىكتە ساقتاۋ ئېڭىز كەرەك. العاشقى سەنۋىشلىر ئەوز و مىرلەرنىدە وسى بەس ماقساتقا ئۇمىتلىغان. مۇنى ئېزەللىھەر ئىسىنىڭ 2 - شى تاراۋىننان، پاۋىل ئۇسىندىرىپ جازغان جازغان بىزگى حاباردىك¹⁷ - شى تاراۋىندىاعى يىسانىڭ ۋەلگىسىنەن بايقاپ كورە الامىز. ئېراق وسى ماقساتتاردىك بارلىقى يىسانىڭ ايتقان ۋەلى وسىيەتى جانە ۋەلى تاپسىرماسىندا بىرىكتىرىلگەن. وسى دەكى تۈجىرىمدا ماما بۇل كىتاپتا جازلىغاننىڭ بەلگىلەگەن بەس ماقساتىن جىناقتاپ ايتادى، بۇل ماقساتتار:

1. «قۇدای يەڭىدى بۇكىل جۇرەگىڭمەن ئۇرى!» ئەسىز قۇدایغا قۋانىش اکەلۋ ئۇشىن جاراتلىغانسىز. سوندىقتان ئىزدىك ماقساتىگىز - سىينۇ ارقىلى قۇدایدى ئۇرىۋ.

2. «ۋىزىڭدى قالاي سۇيىسەڭ جانىڭدە ئادىدى دا سولاي ئۇرى!» ئەسىز قىزمەت دەنۋەتى كەپ بەيمىدەلىپ جاراتلىغانسىز، سوندىقتان ئىزدىك ماقساتىگىز - قىزمەت ارقىلى سۇيىسەپەنىشلىك كورسەتتۇ.

3. «بارىپ شاکىرت قىلىڭدار!» ئەسىز بەلگىلى ئېر تاپسىرما ئۇشىن جاراتلىغانسىز، سوندىقتان ئىزدىك ماقساتىگىز بىزگى حابار تاراۋى ارقىلى باسقالاردى قۇدایغا اکەلۋ.

4. «شومىلدىرۇ راسىمنەن وتكىزىڭدەر!» ئەسىز قۇدایدىك وتباسىنا بەيمىدەلىپ جاراتلىغانسىز، سوندىقتان ئىزدىك ماقساتىگىز - قارىم-

قاتناس ارقلی و نیک قاۋىملىك ئېرى بولىگى بولۇ.

5. «بارىن ده ۋستانۇغا ۋىرەتىڭدەر!» ئىز يساعا ۋىقاسىس بولىپ وزگە رەۋ ئۇشىن جاراتلىغانسىز، سوندىقتان ئىزدىك ماقساتىڭىز - شاكرتىھەردى ۋىرەتۇ ارقلى رەۋھانىي ۋىۋە.

ۋۇلى وسىيەتكە جانە ۋۇلى تاپىسىرماعا ارنالىپ ئىمىز سۈرەتىنىڭىز - ئىز ۋۇلى ئاماسىحشى بولاسىز.

وسى بەس ماقساتى تەپە - تەڭدىكتە ساقتاۋ وڭاي ھەممەس. بارلىقىمىزدا بىزگە ارىتىمۇر ارقلى بولىپ كورىنگەن ماقساتىارغا كۈش سالىپ، قالغاندارىنى ۋەمىتىپ كەتتۈگە بەيىمبىز. قاۋىمداردا وسىلاي ارەكەتەتتۈدە. ئىرىاق ئىز جانۇياما قاتىسىۋ ارقلى، ئۆزىكىزدىك رەۋھانىي جاڭدىيلىكىزدى ۋاقتى ارا باعالاۋ ارقلى، ئۆزىكىزدىك جەتىستىكتە رېڭىزدى جەكە داپتە رېڭىزگە جازىپ ئەجۇرۇ ئەرقلىي جانە ۋىرەنگەن ئېڭىزدى باسقا لارغا تاپىسىرۇ ئەرقلى ئۆز ئەمىرىكىزدى تەپە - تەڭدىكتە جانە ئۆزۈچ جولدا ساقتاي الاسىز. بۇل تورتەۋىي ماقساتى بار ئىمىز سۈرۈدەگى ماڭىزدى ارەكەتتەر. ھەگەر ئىز جولدان تايىپ كەتپىي، بەرىك بولايىن دەسەنگىز، سىزگە وسلىرىدى ادەتكە اينالدىرسىپ، دامىتۇ كەرەك.

بۇل جايلىي جاقىن دوستىڭىزبەن نەممەسە جانۇيائىڭىزبەن بولىسىڭىز. وسى كىتابىتا جازىلغانداردى ادەتكە اينالدىرۇدىك ھە ئې بىر جاقسىي جولى - بۇل نارسەلەر جايلىي باسقا ادامدارمەن نەممەسە جانۇيامەن ئۆلىسىۋ. قۇداي ئوزى: «تەمىز تەمىزدى قايرايىدى، ادام ادامدى قايرايىدى»، - دەپ ايتادى (1). ئىز ادامداردىك قاسىندا بولغاندا جاقسىي ۋىرەنەمىز سوپىلەسىپ، تالداۋ ارقلى ئىزدىك وي - سانامىز اىقىندالىپ، تۇسنىڭىمىز تەرە گىددەي تۈسەدى.

مەنىك سىزىدەن مىقتاپ وتنىھەرىم - دوستارىڭىزدى ئېرى شاعىن توپقا جىيناپ، بىرىگىپ ماقساتى بار ئىمىز كىتابىنىك ار تاراۋىن اپتا سايىن تالداۋدى قولغا ئىڭىزدارشى. ار تاراۋىدان قاندای قورتىنىدى شىعارۇغا

بولاتىنى تۇرالى جانە كۈندهلىكتى ومىردى وسى كىتاپتاعى كەڭەستەردى قالاي قولدانۇغا بولاتىنى تۇرالى سوپىلەسىڭىزدەرشى. وزارا وتسريپ «مۇنىش ماعناسى نە؟ دەندى نە سىتەۋىم كەرەك؟» دەگەن سۇراقتاردى قويىڭىزدار. مۇنىش ماغان، مەنىڭ وتباسىما، مەنىڭ قاۋىسىما قاندای قاتىسى بار؟ بۇل جايلىقاندای شارا قولدانباقىپىن؟، - دەپ وسى سۇراقتار جايلىق ويلانىڭىز. پاۋىل بىزگە، «مەنەن ئۇرىەنسىپ، قابىلداعان ئالىمىدى، ئارى ومىرسىمنەن كورىپ، دەستىگەندەرىڭدى سىكە اسرا بەرىڭدەر!»، - دەپ ايتقان (2). ئېرىنىشى قوسىمىشادا مەن سىزدەر جانۇيادا نەمەسە جەكسەنبىلىك مەكتەپتە بىرىگىپ تالدای الاتىن سۇراقتار دايىندىپ جازدەم.

جالىز وتسريپ وقىعاننان گورى توپتا بىرىگىپ وقىعاننىڭ كوب پايداسى بار. بۇلاي بولغاندا ئىز وقىپ-ئۇرىەنسىپ جاتقاندارىڭىز جايلىق باسقا ادامداردىك دا پىكىرسىن تىڭدایي الاىز. ئىز ومىردى كەزدەسکەن مىسالدار كەلتىرىپ، سونى تالدایي الاىز. وسى كىتاپتا كورسەتلىكەن بەس ماقساتتى ورىندادۇدى باستاي وتسريپ، ئېرى-بىرىڭىز ئۇشىن دۇعا دەتىپ، ئېرى-بىرىڭىزدى جىڭەرلەندىرىپ، بىرى-بىرىڭىزگە كومەك كورسەتە الاىز. دەستىگىزدە بولسىن، ئىز جالىزدىقتا دەمەس، باسقالارمەن قاتارلاسىپ وسىمىز. قۇداي ئوزى بىزگە: «سوندىقاتان ئېرى-بىرىڭىزدى جىڭەرلەندىرىپ، سەنمەدەرىڭدى بۇرىنىشىسا وزارا نىھايتا بەرىڭدەر!» دەپ ايتادى (3). بۇل كىتاپتى بىرىگىپ وقىپ، تالداب بولغاننان كەيىن ماقساتى بار ئەمىز جايلىق وۇيرەتەتنى باسقا داقۇرالداردى بىرىگىپ تالداؤلارىڭىزغا بولادى.

سونىمەن قاتار، جەكە ئۆزىگىز وتسريپ قۇداي ئە سوزىن تالدائىز. مەن وسى كىتاپتا قۇداي ئە سوزىنىك مىڭىنان استام اياتتارىن بەرلىگەن ماعناسىنا ساي قولداندىم. (ەكىنىشى قوسىمىشانى وقىڭىزشى) ول جەردە نەلىكتەن بۇل كىتاپتا وته كوب اۋدارمالار قولدانلىغانى جايلىق جازىلادى. ار تاراۋىدى كۈندهلىكتى وقۇغا يېغايلىق قىلىدىم، الايدا وسى سەبەپتەرددەن مەن كويىتەگەن اياتتاردى قىسقارتىپ السىپ، ولاردىك تۇسىندىرىلىۋىنە كوب ورسن جۇمسايى المادىم. الايدا قۇداي ئە سوزىنىك پاراگرافتارى بويىنىشا، تاراۋىلار

بوینشا نهمه سه ئىتىتى جازىلغانى ئىزىزلىك بويىنشا تالداعان ئىتىمىدى بولادى. مەنىڭ «جەكە وترىپ قۇداي ئوزىن تالداۋ» اتتى كتابىمنان قالايشا يىندۇ كېيۆتى تالداۋغا بولاتىنىن وىرەنە الاسز.

ۋاقىت ارا ئوزىزدىك رۇحانى جا عادايىڭىزدى تەكسەرسىپ تۇرىڭىز. ومىرىتىزىدەگى بەس ماقساتىنى تەپە - تە گىدىكتە ساقتاۋدىك ھەڭ جاقسى جولى - ئوزىزىزدى ۋاقىت ارا باقلاب تۇرۇ. ئوزىن - وزى تەكسەرسىپ سىن قۇداي وته باعالايدى. قۇداي سوزىننە كەم دەگەنەدە بەس جەرنىنە ئوزىزىزدىك رۇحانى دەنساۋلىسىمىزدى تەكسەرسىپ تۇرۇ بۇيرىلغانى .(4)

قۇداي ئوزى بىلاي دەيدى: «شىنىندا دا سەنسم جولىمەن جۇرسىڭىدەر مە، جوق پا، سولارىڭىدەر تەكسەرسىزىدەر، ارقايسىك جە كە باستارىڭىدە سىناڭدار! الدە جۇرەكتەرىڭىنى تورىنەن يىسا ئاماسختىك ورسنالغانىن بىلەمەيسىڭىدەر مە؟ ولای بولسا، شىنىمەن سەنسم جولىندا دەمەسىنىڭىدەر!» (5). تاندىك دەنساۋلىسىمىزىزدى ساقتاپ تۇرۇ ئۇشىن سىزگە ۋاقىت ارا دارىگەرگە بارىپ تەكسەرسىلىپ تۇرۇ قاجەت. ولار دەنسىزگە ماڭىزدى بولىپ تابلاتىن قان قىسىمىن، دەنە تەمپەراتۇراسىن، ئىزىزدىك سالماعىڭىزدى ولشەپ، ت.ب. نارسەلەردى تەكسەرسىپ تۇرادى. ال رۇحانى دەنساۋلىسىمىزىزدى ساقتاپ تۇرۇ ئۇشىن ماڭىزدى بولىپ سانالاتىن بەس نارسەننى - سىينىۋىدى، باسقا لارمەن قارىم - قاتىنا ستارىڭىزدى، مىنەز - قۇلقىڭىزدىك وزگەرۈس، قىزىمەتىڭىزدى جانە تاپىسىرمەن ماڭىزدىك ورىندالۋىن قادا عالاپ، تەكسەرسىپ تۇرۇقىڭىز قاجەت. يەرەميا، «سەنایق، زەرتتەيىك جولدارىمىزدى، سوپىتپ تاڭىرگە جالبارىنىيق» دەپ كە گەس بەرگەن .(6).

ئىزىز «سەددىلبەك» قاۋىمىنىدا ادمىنىڭ ئوز - وزىن تەكسەرسىنە كومەكتەسەتن قاراپايم قۇرالاپ ويلاب قۇراستىرىدىق. بۇل قۇرال مىڭداعان ادامدارغا ماقساتى بار و مردەن اۋىپ كەتپەۋىنە ئۆلکەن كومەگىن تېڭرۈدە. دەگەر ئىزىز وسى قۇرالدى يەممەن ئىگىڭىز كەلسە، ماعان حات جازىڭىز (2) قوسىمىشا). بۇل كىشكەنە قۇرالدىك ئىزىزدىك ومىرىتىزىزدىك تەپە - تە گىدىكتە

بولۇشنا تىيگىزگەن كومەكىنە تاڭ قالاتىن بولاسىز. پاۋىل، «ال، ەندى قۇلشىنا تىلىه گەندەرىڭدى جۇزەگە اسىرسىپ، قولدارىڭدابى بارمەن ئېلىسىپ، وسى ئىستى تاماماڭدار»، - دەپ وتنىگەن (7).

رۇحانى وسۇدەگى قادامدارىڭىزدى جەكە داپتەرگە جازىپ ئۇرۇڭىز. قۇدايدىڭ ئىزدىك ومىرىنىڭىزگە بەلگىلەگەن ماقساتтарىن ورىندىۋەدى سىتلاندىرىۋەدىڭ ئېرىجولى - رۇحانى جاعدابى جازىپ وتراتىن داپتەر باستاپ جازىپ ئۇرۇۋ. بۇل ار كۇنگى وقىيعالاردى جازىپ جۇرهەسىن كۇندەلىك ھەممەس، ئېبراق ئىزدىك ومتىپ قالىغىز كەلمەيتىن ومىرىلىك ساپاقتاردى جازىپ قويياتىن داپتەر. قۇداي ئۆزۈزى، «سول سەبەپتى ئېز بەتتەگەن باعىتىمىزدان اۋتىقىپ كەتىپەۋىمىز ئۆشىن ئاماسخ تۈرالى ھەستىگەن سىمىزگە مىقتاپ دەن قويۇشىز كەرەك» دەپ ايتادى. (8). ئۆزىمىز جازىپ قوييعان نارسىلەر ئېزدىك ھەسىمىزدە ساقتالىپ قالادى.

جازىپ ئۇرۇۋ ارقىلى قۇدايدىڭ ئىزدىك ومىرىنىڭىزدە نەستەپ حاتقانىن انىقتاي الاسىز. داۋۇسون تروتىمان «ئېزدىك ويلارىمىز ئېزدىك اۋزىمىز بەن ساۋساقتارىمىز ارقىلى وتكەننەن كەين تولىعىمەن انسى كورىنەدى»، - دەپ ايتاتىن. قۇداي سوزىنەدە قۇداي ادامدارعا جەكە داپتەر جازىپ ئۇرۇسىن دەپ ايتقان مىسالىدار بار. ول بىلاي جازىلغايان: «مۇسا جارتاقان يەنىڭ بەرگەن نۇسقاۋى يوېنىشا جۇرگەن جولدىك تۇراقتارىنىڭ اتتارىن جازىپلىپ وترىغان ھەدى» (9). مۇسا قۇدايىغا موينىسۇنىپ، يىسراىيل حالقىنىڭ ساپارىن قاعازغا ئۇسىرسىپ جازغانى تاماشا ھەممەس پە؟ ال ھەگەر ول جالقاۋ بولىپ، جازبای قوييعان بولسا، ئېز مىسىردان شىعۇ كىتابىندا ئەرىتىلىك ساپاقتارىدان قۇرالاچىنىڭ.

ئىزدىك جازغان داپتەر ئۇرۇز كۆپتەگەن ادامدارعا تانىمال، اتاقتى جازبا بولىپ كەتىپسە دە، ونىڭ وزىندىك ۇلکەن ماڭىزى بار. قۇداي ئۆزىنىڭ اعىلشىن تىلىمنىدەگى ئېرىلىنىگەن. ئىزدىك ومىرىنىڭز دە ساپار، ال ساپاردى قاعاز بەتنە جازىپ قويۇ لايىقتى ئىس. ئىزدىك ومىرىنىڭز دە

رۇحانىي ساپارىڭىزدىك قادامدارىن جازىپ و تىراتىن بولارسىز دەگەن
و مىتتەمىن.

تەك كۆئىلىدى بولغان ساتتەردى عانا جازا بەرمەڭىز. ئەۋەست سىاقتى
كۇماندارىڭىزدى، قورقىنىشتارىڭىزدى جانە قۇدايمەن بولغان
تۇسىنېۋەشلىكتەرىڭىزدى دە جازىپ ئۇرىمەن ئەپىزلىك و مىرىمىزدەگى ھەك
وْلەن ساباقتار اوپرىتالىق ارقىلى كەلەدە جانە قۇداي سوزىندە قۇداي
ئېزدىك كۆز جاسىمىزدىك دەسىبىن جۇرگۈزۈدە دەيدى (10). و مىرىڭىزگە
ماسىلەلەر كەلە قالغان ۋاقتىتا قۇداي ولاردى وسى بەس ماقساتىنىڭ
بارلىغىن جۈزەگە اسىرۇ ئۇشىن قولداناتىنىن دەستە ساقتاڭىز. ماسىلەلەر
ئىزىدى قۇدايغا جاقىنداپ بارۋۇا يىتەرەدى، باسقالارعا جاقىن بولىپ
بولىسۇڭە يىتەرمەلەيدى، ئىزدىك منە زىڭىزدى يىسانكىنە وۇسۇس دەتىدى،
سىزگە قىزمەت بەرەدى جانە سىزگە كۆالىك دەتۈگە مۇمكىندىك بەرەدى.

اوپرىتالىق سەزىنگەن جاعدايدا جىر جازۇشى بىلاي دەپ جازغان:

«كەلەر ۇرایقتار ئۇشىن بۇل جازىلماق، كەلەر بۇنىدار جاراتقانىدى
داڭقاڭتاماق» (11). بولاشاق ۇرایقتار ئۇشىن قۇداي سىزگە ئۆزىنىڭ ھەركىن
ورىندادۇغا قالايشا كومەكتەسکەن نىن كۆالىك دەتىپ قالدىرۇ كەرەكسىز. مۇنداي
جازبالار ئىز اسپانغا قايتقانىنان كەيىن دە ۋىزاق ۋاقت ئۆزى سوپەلى
الاتىن كۆالىك بولىپ تابلادى.

ئۆزىڭىز ئېرەنلىپ، بىلگەنلىكىزدى باسقالارعا ئېرەتىپ
تابپىرىڭىز. دەگەر ئىز الغا و مىتلىپ وسى بەرگىڭىز كەلسە، جاڭا
نارسەلەردى بىلە بەرگىڭىز كەلسە، وندى ئۆزىڭىز ئېرەنگەن نارسەلەردى
باسقالارعا ئېرەتىڭىز. ناقىل سوزىدەرە «جمارت جان يېلىككە كەنەلەر،
باسقانى سەرگىتەتىن ئۆزى دە سەرگىر» دەپ جازىلغان (12). و زىنە
اشلىغان نارسەلەردى باسقالارمەن بولىسىتىن ادام قۇدايدان ودان دا كوب
الادى.

ئىز ئاقازىر ئەمرىدىك ماقساتىن ئۇسۇنىدىڭىز، دەندى سىزگە وسى
حاباردى باسقا ادامدارعا اىتىپ جەتكىزۈچ جۇكتەلەدى. قۇداي ئىزىدى

ءوزىنىڭ حابارشىسى بولۇغا شاقىرىسپ جاتىر. پاۋىل بىلاي دەگەن: « وزىك مەنەن دەستىپ، كۆپتەگەن كىسىلەر راستاعان شىنايى ئىلىمدى باسقالارعا دا ئالىم بەرۋىگە قابىلەتى بار، سەندىمىدى جاندارعا اماتاتتا» (13). مەن ئىمىرىدىك ماقساتى جايلىنى باسقالاردان دەستىپ، ئۇيرەنگەنگەن سىمىدى وسى كىتاپقا جازىپ سىزگە تابىستادىم، ھندىگى كەزەك سىزدە.

ئىمىرىدىك مان - ماقساتىن بىلەمەي جۇرگەن جۇزدەگەن ادامداردى تائىتىن بولارسىز. وسى شىندىقتاردى ئىزلىك زىزىغا يېلىك بالالار ئىلىزىغا، دوستار ئىلىزىغا، كورشىلەر ئىلىزىغا جانە جۇمماستار ئىلىزىغا يېلىك بولىسىڭىز. وسى كىتاپتى دوستىرىنىڭ ئىلىزىغا بەرەر بولساڭىز، وغان ارنىپ ئۆز تىلەرىنىڭ ئىلىزىدا جازىپ قويىڭىز.

سىزدىك ئىلىملىك كوبەيگەن سايىن سول بىلىمەردى باسقا ادامدارعا كومەكتەش ئۇشىن قولданا السا ھەمن دەپ كۇتەدى قۇدايى. جاقىپ: «كىم جاساۋغا ئىتىستى جاقسىلىقتنى بىلە تۇرا جاساماسا، سول كىنالى»، - دەپ ايتقان. (14) ئىلىم جاۋاپكەر شىلىكتى تالاپ ھەدى. الىدا باسقا ادامدارعا ئىمىرىدىك ماقساتى جايلىنى ئۇيرەتۋەتك ماقسات قانا ھەممەس، بۇل ۇلکەن ارتىقشىلىق بولىپ تابلادى. ھەستەتىپ كورىڭىزشى، ھەگەر ئاربىر ادام ئوزىنىڭ ماقساتىن بىلەتىن بولسا، وسى دۇنييە قانشالىقتنى باسقا بولار ھەدى! پاۋىل بىلاي دەگەن: « وسى نۇسقاۋلاردى باۋىرلاستارعا ئىلىدىرىپ، سەندىمىمىز تۈرالى سوزدەرەن، ئۇستاناعان يېڭىلىكتى لىمەنەن نار الساك، وندايىسا ئاسىحتىك زىگى قىزمەتىشىسى بولاسىك» (15).

مۇنىڭ بارلىقىدا قۇدايدىك ۋلىلىقى ئۇشىن

ئۇيرەنگەن ئىلىملىك دى باسقالارعا بەرۋىسەمىزدىك سەبەبى، قۇدايدىك ۋلىلىقىن ارتىرىۋ ئۇشىن جانە ونىڭ پاتشالىقىن كەڭەيتۇر ئۇشىن. ايقىشقا شەگەلەنسىپ ۋەرسىنەن ئىرىپ ئۇشىن بۇرۇن يىسا ئوزىنىڭ اكەسەنە «ماغان تاپسىرما ئىسىگىدىي اياقتاپ، جەردە ۋلىلىقىنىڭدى كورسەتتىم» دەگەن بايانداما جاساعان (16). ول ئىزدىك كۇنالار سىز ئۇشىن بۇل سوزدەردى

«الى ده ايقىش اعاشتا ولمهى تۇرغاندا ايتقان بولاتىن، سوندا ول قاي تاپسەرمانىڭ ورىندالغانى تۈرالى ايتسپ تۇر؟ بۇل سوزىنده ول بىرەۋۇشىن قۇن تولەۋ جونىنده ايتسپ تۇرغان جوق. بۇل سۇراقتىك جاۋابىن يىسانىڭ ايتقان دۇعاسىنىڭ كەلەسى جىرسىما يايىتارىنان تابا الاسز (17).

يسا ئوزىنىڭ ئەمەرىنىڭ سوگۇنى ئۇش جىلىندا نە سىتەگەنى تۈرالى ئوزىنىڭ اكەسىنە باياندادرى، ئوزىنىڭ شاکىرتتەرىن قۇدايدىك ماقساتتارى ئۇشىن ئەمەرى سۇرۋۇگە دايىنداعانىن اىتتى. يسا ولارعا قۇدايدى تانىپ، ئېلىپ، سۇيىۋەگە (سېىنۋە) كومەكتەستى، ئېرىن سۇيىۋەگە ئۇيرەتتى (قارىم-قاتىناسقا)، ولار رۇحانى وسە ئۇشىن ولارعا سوز بەردى (شاکىرت قىلىۋ)، ولارعا قىزمەت دەۋدىك ئەلگىسىن كورسەتتى (قىزمەت) جانە باسقالارعا بىرگى حابار ايتىسىن دەپ ولاردى جىبەردى (تاپسەرما). يسا ماقساتى بار ئەمەرىنىڭ ئەلگىسىن كورسەتتى دە باسقالارعا دا وسلاي ئەمەرى سۇرۋۇدى ئۇيرەتتى. بۇل قۇدايغا ئەلگەن ئەللىق اكەلگەن «جۇمىس» بولدى.

بۇگىن قۇداي ارقايسىسىمىزدى دال وسلاي سىتەۋگە شاقىرادى. ول ئېزدىك ونىڭ ماقساتتارىنا ساي ئەمەرى سۇرۋىمىزدى عانا قالاپ قويىماي، سونىمەن قاتار ئېزدىك باسقالارعا دال وسلاي ئەمەرى سۇرۋۇگە كومەكتەسکەنىمىزدى قالايدى. قۇدايدىك ئېزدىك باسقا ادامداردى يسامەن تانىستىرۋىمىزدى، ولاردى ونىڭ وتباسىنا ئىپ كەلۋىمىزدى جانە ولاردى باسقا دا ادامداردى قۇرقارۋ ئۇشىن جىبەرۇشىمىزدى قالايدى.

ماقساتى بار ئەمەرىنىڭ بار ئامانى وسى نارسەلەرددە. ئۆزىڭىزدىك جاسىڭىزغا قاراماستان ئىز ماقساتى بار ئەمەرى بۇگىن ئۇرۇپ باستاي الاسز. سوندا ئىزدىك قالغان ئەمەرىنىڭ كۇشتى ئەلاقىت بولا الادى.

وتىز توعىزىنىشى كۇن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانۇ

ویلاندیار شنديق ؛ و مرسن ته په - ته گذيكته ساقتعان ادام - باقتتى
ادام.

جاتقاوعا ارنالغان اييات: «سونىمهن پاراساتسىز ھەمس ، پاراساتنى
ومرسى سورۋۇچى دەن قويىڭدار» (ھـ 5:15)
ویلانقوعا ارنالغان سۇراق: قۇدايدىڭ مەنىڭ و مرسىمە بەلگىلەگەن بەس
ماقساتىن ۇستانىپ ، تەپە - تە گذيكتەگى ؛ و مىرىدى ساقتاب تۇرۇ ئۇشىن
جوعارىدا كورسەتىلگەن ئورتارەكەتىشك قايىسىسىن سىتەپ باستاي الامىن ؟

40

ماقساتقا ارنالىپ ئەملىرى ئەملىرى سۇرۇچى.

«جۇرۇھىندا ادام جوسپار قۇرار، ال جاراتقاننىڭ ۇيغارىمى جۇزەگە
اسار»
(ناقل 19:21)

«داۋىتتىشك ئۆزى زامانىدا قۇدايدىڭ ھركى بويىنشا
حالقىنا قىزمەت ھتكەن...»
(ھـ لىشلەردىڭ سىتەرى 36:13)

ماقساتقا ارنالىپ ئەملىرى سۇرۇچى - شىنايىي ئەملىرى سورۋۇدىڭ جالىعىز -
اق جولى. ال قالغان جولداردىڭ بارلىقى داۋۇ تىرىشلىك.
كويتەگەن ادامدار و مىردىگى ئۇش ۇلکەن سۇراققا جاۋاب تابا الماي
قىنالادى. ئېرىنىشى سۇراق وزىنە انسقىاما بەرۋۇچى بايانىستى: «مەن
كىممن ؟» ھكىنىسى ئۆزىنىڭ ماڭزىدىلىقى جونىنده: «شىن مانىنده

مهنىڭ ماڭزدىلىعىم بار ما؟» ئۇشىنىسى قورشاغان دۇنييەگە اسەر ھتۈرى جايلى: «مهنىڭ وسى ومىرددەگى ورنىم قايىدا؟» وسى ئۇش سۇراقتىڭ ارقايسىسىنىڭ جاۋابىن قۇدایيدىك سىزگە بەلگىلەگەن بەس ماقساتىنان تابا الاسىز.

قۇتقارىلو مهيرامى كەشىنده يسا داستارحان باسىندا وترىپ، ئۇزىنىڭ جەردەگى قىزمهتىنىڭ سوڭىعى كۇنسىن اياقتاىي وترىپ شاكىرتته رىنىڭ اياعنى جۇددى دا: «وسىنى ئېلىپ، سولاي سىـ ارەكەت دىتىسى گەدر، باقىتتى بولاسىڭدار!»، - دەپ ايتتى (1). دەگەر ئىز قۇدایيدىك سىزدەن نە سىتەگەنىڭىزدى كۇتەتىنلىك بىلگەن بولساڭىز دا، ئىز سول نارسەنلى سىتەي باستاغاندا عانا باتالار كەلە باستايدى. ئىز قىرقى كۇندىك ساپارمىزدىك سوڭىنا بىرگە جەتتىك. دەندى ئىز قۇدایيدىك ئىزدىك ومىرىڭىزگە بەلگىلەنگەن ماقساتىtarىن بىلەسىز، ال وسى ماقساتىاردى ورنىداي باستاساڭىز، ئىز باقىتتى ادام بولاسىز.

بۇلاردى سىكە اسىرۇ ئۇشىن ئىز مۇمكىن كەيىر سىتەردى سىتەۋدى توقاتۇ كەرهك شىعارسىز. ئىز ومىرىڭىزدە كۆپتەگەن «جاقسى» سىتەر سىتەي الاتىن بولارسىز. الىدا ئىز دەك ئىز مەتكەن بەس نارسەنلى، ياعنى قۇدایيدىك ماقساتىtarىن مىنەتتى تۇرەدە ورنىداۋىمىز كەرهك. وكتىشكە وراي، ئىزدىك كۆئىلىمىز تەز ارادا باسقا جاققا اوسب، ومىرددەگى دەك ماڭىزدىسى نە دەنەن ئۇمىتىپ كەتۋىمىز مۇمكىن. ماڭىزدى نارسەدەن اۋىتتىپ، بىرتىنده پ دۇرسىن جولدان تايىپ كەتۋ وپ-ۋڭاي. وسىنىڭ الدىن الۋ ئۇشىن سىزگە وز ماقساتىڭىزدى مىقتاپ بەكتەتىن شارالاردى (ستارمەنت) دامىتۇ قاجەت.

ومىرىلىك ماقساتىلىك نە گىزگى سوپىلەمى دە گەنىمىز نە؟
بۇل قۇدایيدىك ئىزدىك ومىرىڭىزگە بەلگىلەگەن ماقساتىtarىن جىناقتايتىن تۇسىنىك. قۇدایيدىك ئىزدىك ومىرىڭىزگە بەلگىلەگەن بەس

ماقساتىنا ارنالغاندىمىزدى ئوز سوزدەرىڭىزبەن بەكتىڭىز. ماقساتىنى جىناقتايتىن تۇسنىكالغا قويغان سىتەۋ كەرەك شارالار ئىزىمى دەمەس. سىتەۋ كەرەك شارالار ۋاقىشا، ال ماقسات ماڭگىلىك. قۇداي ئوزى، «جارا تقانىك جوسپارى ماڭى كەرسىك تۈرادى. بار ۋەرپا قاتارعا نىھەتى نىق ساقتالادى»، — دەپ ايتادى (2).

بۇل ئىزدىك وىرىڭىزدەگى باعىت سىلتەپ وتراتىن تۇسنىك. وىرىڭىزدەگىالغا قويغان ماقساتىتارىڭىزدى قاعازغا جازساڭىز، بۇل ئىزدىك وىرىڭىزدىك جۇرەتسىن جولىي جايلى ويلانۇغا يىتەرمەلەيدى. قۇداي ئوزى: «كۆڭىل بۇل جۇرەتسىن جولىڭا وزىڭىنىڭ، لايىم بەرسىك بولسىن جولدارىك سەندىك» دەپ ايتادى (3). وىرىلىك ماقساتىتاردى جىناقتايتىن تۇسنىك ئىز وىرىڭىزدىك ۋاقىشتىزبەن، وىرىڭىزبەن جانە اقشاكىزبەن نە سىتەۋ كەرەكتىگىن بەلگىلەپ قاتا قويىمای، سونىمەن قاتار ول نە سىتەمەۋ كەرەكتىگىن دە بەلگىلەيدى. ناقىل سوزدەرەد بىلاي جازبلغان: «اقلىدى جان دانالىققى نازارىندا ۋەستار، اقىماقتىك كۈزى جەر ئۇپىن شارلار» (4).

بۇل تۇسنىك ئىز وۇشىن «تابىستىك» نە كەنسىن بەلگىلەيدى. بۇل تۇسنىكىكە قاراپ ئىز وسى اللهمنىڭ ماڭىزدى دەپ ايتاتىن نارسەلەرنە الدانىپ قالماي شىنائىي ماڭىزدى نارسەلەردى ۋەستاپ تۇرا ئاسىز. بۇل ئىز وۇشىن قىمبات بولىپ تابىلاتىن نارسەلەردى بەلگىلەيدى. پاۋىل: «مەن وغان سېيىنىپ، سەندەردىك سۇيىسىپەنىشلىكتەرىڭىمەن قاتار جان - جاقتى رۇحانى بىلىمەرەك مەن كورەگەندىكتەرىك بۇدان دا ارتا بەرسىن، سونىڭ ناتىجەسىنده ارجاعدايدا نەنىڭ بىرگىلىكتى كەنسىن اجراتا بىلسە گىدەر كەن دەپ تىلەپ وترىمىن» دەپ ايتقان بولتىن (5).

بۇل ئىزدىك وىرىڭىزدەگى ورىنىڭىزدى انقاۋاعا كومەكتەسەدى. وىرىدىك ار دە گەپىنده ئىز ارتۇرلى ورىنىدا بولاسىز، بىراق ئىزدىك ماقساتىتارىڭىز تۇراقتى بولادى. ولار ئىزدىك كەز كەلگەن ورىنىدارىڭىزدان

دا ارتق.

بۇل تۇسنىك ئىزدىك ھەرەكىشەلىكتەرىڭىزدى تۇسنىدەرىدى. بۇل وغان قىزمەت ھەتو جولىندا قۇداي ئىزدى ھەرەكىشە ھەتىپ جاراتقانىن تۇسنىدەرىدى.

ۋاقىت ئېلىپ وەرلىك ماقساتتارىڭىزدىك تۇسنىگىن جازىڭىز. مۇنى ئېرى وەترغانان -اق تولىق جازىپ تاستايسىن دەپ نەمەسە ئېرى جازغاندا تاماشا ھەتىپ جازايىن دەپ تىرسىپاڭىز. جاي عانى ئوز ويلارىڭىزدى باسىڭىزغا كەلگەن بويىدا -اق قاعارغا جازىپ وەترىڭىز. جاڭادان ويلاب تابۇدان گورى باردى تۈزەتىپ، جاڭالاۋ ارقاشاندا وڭايى. ئۆزىڭىزدىك تۇسنىكتەمە سوزىڭىزدى جازا وەتسىپ، ويلاناتىن بەس سۇراققا كۈلىل ئېلىڭىز.

ءەمردىك بەس ۋلكەن سۇراغى

مەنىك ئەمرىمنىك ورتالىمعى نە بولادى؟ بۇل سىينۇغا بايلانىستى سۇراق. ياعنى ئىز كىم ئۇشىن ئەمر سۇرمەكىسىز؟ ئەمرىڭىزدى نەنىك اينالاسىنا قالايتىن بولاسىز؟ ئىز ئەمرىڭىزدى ئۆزىڭىزدىك جۇمىس دارەجەڭىزگە، وتباسىڭىزغا، سېپورتقا نەمەسە قىزىغۇشلىققا، اقشاعا، قىزىق قۇقۇغا نەمەسە كەز كەلگەن باسقا ئېرى نارسەگە نەگىزدەپ قالاۋىڭىز مۇمكىن. مۇنىك بارلىمعى دا جاقسى نارسەلەر، ئېراق بۇلاردى ئەمردىك ورتالىمعى ھەتوڭە بولمايدى. ئەمرىڭىزگە ۋلكەن قىيىندىقتار كەلگەنده، داۋىل سوققاندای بولغاندا بۇلاردىك ھېشىرەۋەنەن دە قورعاپ قالا المايدى. سىزگە شايقالمايتىن بەرىك نەگىز كەرەك.

اسا پاتشا يسرايل حالقىنا: «انا - بابلارىنىك سىينىغان قۇدايى - جاراتقان يەگە تابىنۇدى» بۇيرىپ، ولاردى وەرلەرنىك ورتالىمعىنا قۇدايدى قويۇغا شاقىرادى (6). شىن مانىنده، ئىز نە نارسەنى بولماسىن ئەمرىڭىزدىك ورتالىمعى ھەتىپ قويىغاندا، سول نارسە ئىزدىك قۇدايىڭىز بولىپ كەتىدە. ئىز ئەمرىڭىزدى يساعا ارناعاندا ول ئىزدىك ئەمرىڭىزدىك ورتالىمعىنا

کەله‌دی، ئېبراق ئىزىز سىيىنۇ ارقىلى ونى سول جەردە ساقىتاپ ئۇرۇشىڭىز كەردەك. پاۋىل بىلاي دەگەن: «ماسح سەنىمەدەرىڭە بولا جۇرەكتەرسىڭە ورنىقىتى» (7).

ئىزىدىك ئەمرىكىزدىك ورتاسىندا قۇدای تۈرغانىن قايدان بىلە ئاسز؟ قۇدای ورتالىقتا بولغاندا ئىزىز سىيىنېپ جۇرەسىز. ۋايىم - بۇل قۇدایدىك شەكتەتلىپ قالغاندىعى جايلى بەلكى بەرەتسىن باعدار شام. ئىز قايتادان ونى ورتاعا قويغاندا، جۇرەگىڭىزگە تىنىشتىق كەله‌دی. قۇدای ئۆزى بىلاي دەيدى: «سوندا قۇدایدىك ادام اقلىستان اسقان تىنىشتىسى جۇرەكتەرسىڭەن وي - سانالارىڭىدى ئەمسىح يسادا ساقىتايىدى» (8).

مهنىڭ ئەمرىمىڭ مىنەزى قاندای بولماق؟ بۇل شاكىرت بولۇغا بايلانىستى سۇراق. ئىز قاندای بولماقسىز؟ قۇدای ئىزىدىك ستەگەن سىڭىزىدەن بۇرسن ئىزىدىك كىم كەنىڭىزگە كوڭىل بولەدى. هەسگىزدە بولسىن، ئىز ماڭگىلىككە وزىڭىزدىك جۇمىس دارەجە گىزدى ھەمەس، وزىڭىزدىك مىنەزىڭىزدى السى باراسىز. وەمىرىڭىزدە قول جەتكىزگىز كەلگەن مىنەزىدەر مەن قاسىيەتتەردىك ئىزىمن جازىپ قويىڭىز. ئىز قۇدای رەخىنىڭ دارىندارىن نەمەسە باقىتتى بولۇدىك وسىيەتتەرىنەن باستاپ جازا ئاسز. (9)

پەتر بىلاي دەگەن: «سول سەبەپتەن مىنا قاسىيەتتەرگە كەنەلۇگە سنتالارىڭىمەن ۇمىتلىكدار: سەنىمەدەرىڭىدە يېلىك كورسەتىڭىدەر، ال يېلىك كورسەتكەندە پاراساتلىق تا تانىتىڭدار، پاراساتلىقتارىڭدا ۇستامدىلىق تا مولىستان بولسىن! ال ۇستامدىلىقتارىڭدا توزىمىدىلىك، توزىمىدىلىكتەرىڭىدە تاڭىرگە باعشتالغاندىق، تاڭىرگە باعشتالغاندىقتارىڭدا باۋىرلاستارىڭدا دەگەن بىزگى نىيەتتىلىك، ال بىزگى نىيەتتىلىكتەرىڭىدە شىنايى سۇيىسىپەنىشلىك تانىتىڭدار!» (10). شالىنىپ قالغان جااغدىيلاردا كوڭىلىڭىز تۈسپەسىن جانە بەرىلىمەڭىز. يىساغا ۇقىسas مىنەزىدەردى ئەمرى بويى دامىتۇ كەردەك. پاۋىل تىمۇتەگە بىلاي دەگەن: «وزگە دە، ۇيرەتىپ وترغان سلىمىڭە دە مۇقىيات سقىلاس اۋدار. وسىلاردى ۇدaiي اتقارا بەر، سوندا وزىڭىدى جانە

تىڭداۋشلار بىگدى كۈنائىڭ يقىالىنان امان ساقتايىتىن بولاسىڭ» (11).

مهنىڭ ئومىرىم قاندaiي ئز قالدىرماق؟ بۇل قىزىمەتكە بايلانىستى سۇراق. يىسانىڭ دەنەسىنەتكى ئىزدىك قىزىمەتتىڭىز قاندaiي بولماق؟ ئوزىڭىزدىك بويىڭىزدابىرى رۇحانى دارسىدار ئىڭىزىز، جۇرەگىڭىزدىك، قابىلەتتەر ئىڭىزدىك، تۈلغاڭىزدىك، ومىرىلىك تاجىرىبىه ئىزدىك جىينتىسەن تۇسىنە وترىپ، قۇدايدىلىك وتباسىندا قاندaiي رول اتقار عىڭىز كەلەدى؟ قۇدايدىلىك وتباسىندا داعى قاي توپقا قىزىمەت دەنە الامىن؟ پاۋىل ئىزدىك قىزىمەتتەر ئىڭىزدەن تۈنندىتىن كى پايدانى اتاب ايتقان. «ويتكەنى اتقارىپ جاتقان قىزىمەتتەر ئىز قۇدايى حالقىنىڭ مۇقتاجىدىقتارىن قاماتاما سىز ھۆتمەن قاتار، ولاردىك تاڭىرگە شەكىز رىزاشلىقتارىن ئىلدىرىپ، شۇكىرشىلىك ھۆتلەرنە سەبەپىشى بولماق» (12).

ئىز ادامدارغا قىزىمەت ھۆتۈگە بەيىم بولىپ جاراتلىغان بولساڭىز دا، ئىپتى يىسانىڭ ئوزى دە جەر بەتىنە جۇرگەننىدە بارلىق ادامنىڭ مۇقتاجىدىعىنا جاۋاپ بەرگەن جوق. سىزگە ئوزەركەشەلىكتەر ئىڭىزگە قاراي قاندaiي ادامدارغا جاقسىي كومەك كورتسەتە الاتىنىڭىزدى تاڭداۋ ئىڭىز قاجەت. وزىڭىزگە «من الدىمەن قاندaiي ادامدارغا كومەكتە سكىم كەلەدى؟» دەگەن سۇراق قويۇنىڭىز كەرەك. يىسا «... وزەرىك بارىپ، رۇحانى جەمىس بەرسىن دەپ، سول جەمىستەرىك تۇراقتى بولسىن دەپ تاعاينىدەدم» دەپ ايتقان (13). ئىزدىك ارقايسىسىمىز ئارتۇرلى جەمىستەرا كەلەمىز.

ئىزىمنىڭ ئومىرىم ارقىلى وسى الەمگە قاندaiي حابار جەتكىزەمن؟ بۇل سەنبەۋىشلەردى يىساغا اكەلۋىگە بايلانىستى سۇراق. سەنبەۋىشى ادامدارغا بىزگى حابار اكەلۋ ئىزدىك ومىرىلىك ماقساتтар ئىڭىزدىك ۇلکەن بولىگى بولۇرى قاجەت. مۇنىڭ شىنى ئىزدىك جەكە كۈوالىگىڭىز بەن يىسا ئاسىح جايلىي بىزگى حابار كىرۋى قاجەت. سونىمەن قاتار، قۇدايدىلىك سىزگە وسى الەمەن ئىولىسىۋ ئۇشىن بەرگەن ومىرىلىك ساباقتار مەن جاقسىي نېھەتنى تىلەكتەر ئىڭىزدى ئىبر بەت قاغازغا جازىپ قويىڭىز. ئىز رۇحانى ئىسىپ جەتلىھ باستا ئاندا، قۇدايى سىزگە بەلگىلى ئىز ادامدار

توبین اکه لټوګه تاپسراٽن بولادی. وسني دا ئىزدىك ماقساتتارىگىزدى كورسەتهىن تۇسنىكتەمە سوزگە قوسىپ قوييڭىز.

هگەر ئىزدىك بالالارىگىز بار بولسا، وندا سول بالالارعا يسانى بىلۋەگە جانە ولاردىك ومىرىنە ارنالىغان قۇدایيدىك ماقساتتارىن تۇسنىپ وسۋەلەرنە كومەكتەسۋ ئىزدىك تاپسراٽماگىزدىك ئېر بولىگى بولىپ تابىلادى. ئىز دشۇانىڭ «ال مەن ئۆزىم مەن وتباسىما كەلەر بولساق، ئېز جاراتخان يەگە قىزمەتە دەمىز» دەپ ايتقان سوزدەرسن ئۆزىگىزدىك تۇسنىكتەمە سوزىگىز دەتىپ ئۇنىڭزعا بولادى (14).

ارينە، ئېزدىك ئىزدىك بىزدىك ايتقان حابارلارسىزغا ساي بولۇئى كەرەك. كوبىتەگەن سەنبەۋشى ادامدار قۇدایي سوزىن سەنۋەگە لايىقتى كىتاب دەپ قابىلداماستان بۇرسن، ولار ئېزدىك سەنمىدى كەنلىگە كوز جەتكىزگىسى كەلەدى. قۇدایي سوزى: «قاندایي جاعدایي بوماسىن، تەك ئاماسىح جايىلى بىرگى حابارعا ساي ئىزلىرىكىدەر!» دەپ ايتادى (15).

مهنىڭ ئىزلىرىم قاندایي ادامداردىك قورشاۋىندا بولماق؟ بۇل قارىم - قاتناسقا بايلانىستى سۈراق. باسقا دا سەنۋەشىلەرگە جانە قۇدایيدىك وتباسىنا دەگەن سەنمىدىلىگىزدى قالايشا كورسەتهىن بولاسىز؟ باسقا سەنۋەشىلەرگە بايلانىستى ايتىلغان «ئېر-بىرىڭدى» دەگەن وسىھەتەردى قاندایي جەردە، ورتادا جۇزەگە اسىرماقسىز؟ قاي قاۋىمنىڭ مۇشەسى بولىپ، ۇلەسىڭزى قوشاسىز؟ سىز دەسىپ، وسکەن سايىن قۇدایيدىك وتباسىن ئۇيىپ، ول ئۇشىن قۇربانىدقەتە بېرىگىڭىز كەلەدى. قۇدایي سوزى: «... ئاماسىح قاۋىم ئۇشىن جانىن قىيدى» دەيدى. (16)

ماقساتىگىزدى بەلكىلەيتىن تۇسنىكتەمە سوزگە قۇدایيدىك وتباسىنا دەگەن سۇيىسىپەنىشلىگىزدى دە قوسىپ قوييڭىز.

وسى سۈراقتارعا ويلانىپ، جاۋاپ جازعان ۋاقتىتا ارقايسىسنا ساي كەلەتىن قۇدایي سوزىنىڭ ئۇزىندىسىن دە تاۋىپ جازىگىز. بۇل كىتابپتا مۇنداي اياتتار وته كۆپ. ماقساتتاردى جىنایتىن تۇسنىكتەمە سوزدى

«وزىگىزدىك كوكىلىكىزدهن شىعاتىنداي هتىپ قۇراستىرۇ ئۇشىن بىرنەشە اپتا نەمەسە بىرنەشە اي كەتۋى مۇمكىن. بۇل جايلى دۇعا هتىپ، ويلانىپ، جاقىن دوستارىكىزبەن ئېولىسىپ، قۇداي سوزىنەن جاۋاپ بىزدەڭىز. بۇل تۇسنىكتەمە ئۇزىدەك سوڭىمى ماتىنىنە جەتىق جولىندا ۋىلكەن تىرسقۇلار تانىتىپ، كويپتەگەن جازۋلار جازاتىن بولارسىز. سوڭىمى ماتىنىنە قول جەتكىزگەن بولساڭىز دا ۋاقت وته كەلە جانە قۇدايدىك سىزگە كورسەتكەن جاڭا ايانداردى الا وترىپ، بۇل ماتىنگە ازداعان وزگەرسىتەر دىنگىزىپ وتراتىن بولاسىز. دەگەر باسقا دا ادامداردىك ئۇمىرسىن مىسال رەتىنەدە قاراسترىغۇچىز كەلسە، ماعان حات جازىڭىز (2- قوسىمىشانى قاراڭىز).

«مىرىدىك ماقساتىارىن بۇگە - شىگەسىنە دەيىن سىپاتتايىتىن تۇسنىكتەمە سوزگە قوسا بەس ماقساتىك بارلىقىن ئېبر سوپىلەمكە نەمەسە ئۇز تىركەسىنە سىيدىرسىپ جازىپ الساڭىز ئىپتى جاقسىي بولادى. بۇل دەستە ساقتاۇغا وڭاي، ئارى سىزگە جىگەر بەرسىپ تۇراكتىن ۇرائىڭىز بولادى. مۇنى ار كۈنى دىسىڭىزگە ئۇسۇرسىپ تۇرساڭىز بولادى. سۇلەيمەن پاتشا «يىگى بولار لايىم ولاردى دىسىڭىدە ساقتاصالك، ئارى اۋزىختان دا دىشىپ تاستاماساڭ» دەپ كەڭەس بەرگەن. (17) تومىننەدە بۇل جونىنەدە بىرنەشە مىسال كەلتىرىلىكەن:

* «مەنىڭ ومىرىلىك ماقساتىم - بار جۇرەگىمەن ماسىحكە سىينىۋ، وغان ئۆزىمنىڭ دەركىشەلىكتەرسىمەن قىزمەت دەت، ونىڭ وتباسىمەن قارىم - قاتناستا بولۇ، مىنەزىمەن وغان ۇقساس بولىپ ئۆسۈ جانە ونىڭ اتى ماداقتالۇ ئۇشىن وسىالەمە ورتاپسىرمامدى ورىندادۇ.»

* «مەنىڭ ومىرىلىك ماقساتىم - ئەماسىحتىك وتباسىنە ئېبر مۇشەسى بولۇ، ونىڭ مىنەزىنە كورسنسى بولۇ، ونىڭ راحىمەننىڭ قىزمەتىشىسى بولۇ، ونىڭ ئۇزىننىڭ حابارشىسى بولۇ جانە ونىڭ ۇلىلىقىن ارتتىرىۋىشى بولۇ.»

* «مەنىڭ ومىرىلىك ماقساتىم - ئەماسىحتى ئۇسۇيۇ، ماسىحكە

وُقىساس بولىپ ئوسۇ، ئاسىحىتىك حابارىمەن ئبولىسو، ونىڭ قاۋىسى ارقىلى ماسىحكە قىزىمەت دەت، ئوز وتباسىمىدى جانە باسقالاردى دا وسلاي ارەكەت دەتىگە جەتەلەۋ. «

* «مەنىك ومرلىك ماقساتىم - ۇلى وسىيەت پەن ۇلى تاپسیرماغا تولىعىمەن ارنالىڭ.»

* «مەنىك ومرلىك ماقساتىم - ماسىحكە وُقىساس بولۇ، مەنىك وتباسىم - قاۋىس، مەنىك قىزىمەتىم - ... جانە مەنىك تاپسیرماام - ... مۇنىك بارلىعىن قۇدایيدىك ۋىلىلىق ئۇشىن سىتىيەيمىن.»

«ال مەنىك جۇمىسىما، ۇيىلەنۋىسىمە (نهكەلەسۋىمى) نەممەسە تۈرأتىن ورىنىما، باراتىن مەكتەبىمە بايلانىستى قۇدایيدىك ھركى جايىلى نە ايتا الاسىز؟» - دەپ ويلانىپ قالغان بولارسىز. شىنىنا كەلھەر بولساق، بۇل نارسەلەر ھكىنىشى ورىنىدا تۈرأتى. قۇدایي بۇل تاقىرىپتارعا بايلانىستى سىزگە كۆپتەگەن مۇمكىندىكىتەر مەن تاڭداۋلار بىرەدى، الايدا تۈرأتىن جەرىڭىزگە، جۇمىسى ورىنىڭىزغا، كىمگە ۇيىلەنگەندىگىڭىزگە قاراماستان قۇدایيدىك ماڭگىلىك ماقساتتارىن ورىنىداۋىڭىز دەڭ ماڭىزدى ئىس بولىپ تابىلادى. ال وسى تاقىرىپتارعا بايلانىستى قابىلداعان شەشىمەرىڭىز قۇدایيدىك ماقساتتارىن ورىنىداۋغا كومەك بولۇي قاجەت. قۇدایي ئوزى، «جۇرەگىننە ادام جوشپار قۇرار، ال جارتاقاننىڭ ۇيغارسىمى جۇزەگە اسار»، - دەپ ايتادى (18). وزىڭىزگە ئىغايلى جوشپارلارغا دەمەس، قۇدایيدىك جوشپارلارنى دەن قويىڭىز، سەبەبى بۇلار ماڭگىلىكىتە كورىنىس تابادى.

بىرده مەن ئىبر ادامنىڭ «سەنى جەرلەگەن ۋاقتىتا باسقا ادامدار سەن جايىلى قاندай ئوز دىستىگىڭ كەلسى، ئومرىڭىنىڭ ماقساتتارىن، ئومرىڭىنىڭ ۇرائىن سوعان ساي دىسب قالاستىر» دەپ ايتقان ئوزىسىن دىستىپ ھەدم. ياعنى ئىسزدى جەرلەۋ ۋاقتىندا دىستىگىڭىز كەلگەن دەڭ ئىبر كەرەمەت سوزدەردى دەستەتسىپ، سوعان نەگىزدەپ ماقساتتى بەلكىلەيتىن تۈسنىكتى قۇراستىرۇ كەرەك كەنسىز. شىنىنا كەلھەر بولساق، ماعان بۇل

که ئىس ۇنامادى، بۇل جامان كەڭەس. ئىز ولىگەننەن كەيىن باسقا ادامدار ئىز جايلى نەيتقان بولسا دا، ماڭىزدى ھەمەس. الايدا شىنىمەن ماڭىزدىسى - قۇدایيدىك ئىز جايلى ايتاتىنى. قۇدايى سۈزى بىلاي دەيدى: «... سوندىقتان ئىز ادامدارغا ھەمەس، جۇرەكتەرمىزدىك تۈكۈرىنىدە گىلەردى باقلاب و تىراتىن قۇدايغا ۋۇناۋۇشىن ۋاعىز ايتىپ «جۇرمىز» (19).

ئىز كۇنى قۇداي وسى ئىمىز سۇراقتارىنا قايىرغان ئىزدىك جاۋاپتارىڭىزغا قارايتىن بولادى. ئىز يىسانى ئىمىزىزدىك ورتالىمعنا قويىدىڭىز با؟ ئىزدىك بويىڭىزدا ونىڭ منه زى مەن قاسىيەتتەرى كورىنىس تاپتى ما؟ وز ئىمىزىزدى باسقالارغا قىزمەت ەتتۆگە ارنادىڭىز با؟ ونىڭ حابارىن باسقالارغا جەتكىزىپ، وز تاپسەرماڭىزدى ورىندادىڭىز با؟ ئىز ونىڭ و تىباسىن ئۇيىپ، ونىڭ مۇشەسى بولدىڭىز با؟ قۇدايى سىزدەن تەك وسى تاقىرىپتارغا بايلانىستى تولىق ھەسەپ بەرۋىڭىزدى تالاپ ەتتەتىن بولادى. پاۋىل ايتقانىدai «ال ئىز شەكسىز ماققىتابىمىز، كەرسىنىشە، وزىمىزگە قۇداي بەلگىدەگەن قىزمەت اۇقىمىندا قالامىز» (20).

قۇداي ئىزدى قولدانىعىسى كەلهدى

شامامەن و تىز جىل بۇرسىن ھەلسىلەردىك سىتەرى 13:36 – دا كىشكەنە سوز تىركەسەنە كۆزىم تۇسکەن، وسى سوز منهنىك ئىمىزىنىك باعتىن ماڭىگىگە وزگەرتتى. بۇل جەرگە تەك بىرنه شە سوز جازىلغان، الايدا لار ماغان بالقىتلغان تەمىزدەي اسەر ەتتى. «داؤست وز زامانىندا قۇدایيدىك ھەركى بويىنىشا حالقىنا قىزمەت ەتتى...» (21) دەگەن سوز. ھەندى مەن قۇداي ئادۇستىنى نەلىكتەن «كۈچلىخەن شىققان ادام» دەپ اتاعانىن تۇسىنەتىن بولدىم. (22) داؤست وزىنىك ئىمىزىنىڭ جەر بەتىنەدە قۇدایيدىك ھەركىن ورىنداداۋغا ارناغان.

بۇدان ارتىق سوزدەردى و يىلاب تابۇ مۇمكىن ھەمەس! ھەستەتىپ كورىڭىزشى، ئىزدىك مايتىڭىزدە «ول وز زامانىندا قۇدایيدىك ماقساتتارى

«وْشِن قىزمهت هتكەن!» دەپ جازىلىپ تۈرانتىن بولسا شە؟ مەنىڭ سىتىق تىلەگىم، مەن ولگەنەن كەيىن ادامدار مەن جايىلى وسىنداي سوزدەر ايتىسا ھكەن دەيمىن. سونمەن قاتار ادامدار ئىز جايىلى دا سولاي ايتىسا ھكەن دەيمىن. سول سەبەپتەن دە مەن سىزگە ارناب وسى كىتاپتى جازىدم.

بۇل قىسقا عانا سويىلەمەدە ئىمىرىدىك تاماشا سىپاتتاماسى جاتىر. ئىز وسى زامانغا ساي تاسىلدەرمەن (ئۆز زامانىڭىزدا) ۋاقىتقا تاۋەلسىز ماڭگىلىكتىك ئىسىن (قۇدايدىك ماقسات ئىتكەننىن) سىتەپ جاتىرسىز. ماقساتى بار ئىمىرىدىك بار ماعنىسى وسىدا. وتكەن نە الداعى زاماننىڭ ھشىبر ادامدارى وسى زاماندا قىزمهت ھتە المايىدى. مۇنى تەك ئېز عانا سىتەي الامز. قۇداي ھستەردى سول ۋاقىت «وْشِن جاراتقانىدىي، ئىزىدى دە «مۇمكىن دال وسى ۋاقىت «وْشِن كەلگەن شumarسىز؟» (23)

قۇداي ئىلى دە ئۆزى قولدانما ادامداردى بىزدەپ ئجۇر. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «سەبەبى جاراتقان يە وزىنە شىن جۇرەكتەن ادال بولىپ جۇرگەنەدرىگە كۇش-قۇرات بەرۋە ئۆشىن ارقاشان دا جەر جۇزىنى كۆڭىل بولەدى» (24). ئىز قۇداي ئۆزىنىڭ ماقساتتارى ئۆشىن قولدانما اتسىن ادام بولاسىز با؟ ئىز ئۆز زامانىڭىزدا قۇدايدىك ماقساتتارى ئۆشىن قىزمهت ھتەسىز بە؟

پاۋىل ماقساتى بار ئىمىرى سۈرگەن. ول: «سوندىقتان مەن ماقساتسىز جۇڭىرسپ جۇرگەم جوق، جۇدىلىسىمەن اۋانى بوسقا ۋرعان بوكىشى سىياقتىي ھەمە سېين»، - دەپ ايتقان! (25). ونىڭ ئىمىرى سۈرۈنىڭ جالعىز-اچ سەبەبى - قۇدايدىك ول ئۆشىن بەلگىلەگەن ماقساتتارىن ورىنىداۋ بولغان. ول «سەبەبى ئاماسىح - مەنىڭ ئىمىرىم، ال ئولىم مەن ئۆشىن ۋىتىپەن تەڭ» - دەگەن (26). پاۋىل ئىمىرى سۈرۈدەن دە، ولىمنەن دە قورىقىپاغان. قاندای جاعدىي بولماسىن ول قۇدايدىك ھركىن ورىنىداۋ دايىن بولغان.

ئېرى كۇنى جەر بەتىنىڭ تارىخى شەگىنە جەتەدى، ال ماڭگىلىك ھش

ۋاقىستا دا شەگىنە جەتپەيدى. ۋىليام كەري: «بولاشاق قۇدايدىك ۋادەلەرسىدەي جارقىراپ، اىقىن بولىپ تۇر» دەگەن. قۇدايدىك سىزگە بەلگىلەگەن ماقساتىارىن ورىنداؤ قىسىن بولىپ كورسەن ۋاقىستا كۆكىل - كۇيىڭىز ئۇسۇپ بەرلىك سالماڭىز. الايدا سىزگە بەرلىكەتسىن ماڭى جاسايتىن سىيدى ھىكە ئىچىز. قۇداي سوزى بىلاي دەيدى: «ۋاقىشا كورەتسىن جەڭىل ازايتابىمىز ئىزدى وزدەرسەن الدەقادا زور، ئىپتى شەكسىز، ئارى ماڭىلىك ۋىلىققا جەتكىزەدى» (27).

ءارسىز يسانىڭ الدىندا ۇلكەن رىزاشلىقىپەن جانە سىيئۇمەن ئۆز ومىرلەرسىزدى وغان تابىستايتىن سول ئېرى ۇلى كۈن قاندای بولاتىنسىن كۆزىڭىزگە دىلەستەتىپ كورىڭىزشى. ئىز ئارسىز بىرىگىپ وغان: «قۇداي يەمىز! سەن ۋىلىققا، قۇرمەت پەن بىلىككە لايىقسىك. ويتكەنى بۈكىل الەمدى جاراتقان ئۆزىسىڭ؛ سەنىڭ ھركىڭمەن ول جاراتلىدى جانە بولا بەرەدى» -، دەپ ايتاتسىن بولامىز (28). ئىز ونى ۇلى جوسپارى ئۇشىن ماداقتاپ، ماڭى ونىڭ ماقساتىارى ئۇشىن ومىر سۇرەتسىن بولامىز!

قىرقىنىشى كۈن ومىرىلىك ماقساتىم جايىلى ويلانق

ويلاندىرار شىندىق: ماقساتقا ارنالىپ ئۆمىرى سۇرۇۋ - شىنايى ئۆمىرى

ء سُورَّه دِيْك جَالِعِز - اَقْ جَوْلِي .

جاتتاۇعا ارنالغان ایات: «ء داۋىتتىڭ ئوزى زامانىدا قۇدایدېك ھەركى
بىرىنىشا

حالقىنا قىزمەت ھەتكەن» (ھەلسىلەردېك سىتەرى 13:36)

ويلانۇعا ارنالغان سُوراقيق: ئەم سىردىڭ ۋىلکەن بەس سُوراعنىجاۋاپ جازۋ
ءۇشىن قاشان ۋاقت ارنىپ و تىراتىن بولامىن؟ ئەم سىنگ ماقساتىمىدى
قاشان قاعاز بەتىنە ئەتۇسىرىپ جازباقيپىن؟

بىرىنىشى قوسىمىشا تالداۋ سۇراقتارى

ارتاراۋدىڭ سوڭىنداعى بېرىلىگەن سۇراقتارعا قوساتومەندەگى
سۇراقتاردى جانۇيالارىڭىزدا نەمە سە جەكسەنىلىك مەكتەپ ساباقتارىنىدا
قولدانا ااسىز.

مەن جەر بەتىنە نە ئۇشىن ئۇجۇرمىن؟

* سىزدىڭ ومىرىڭىزگە مان - ماعىنا بەرەتىن ئۇسز دەمەسىز» دەپ
باستلاتىن وسى كىتاپتىڭ العاشقى سوپىلەمنىڭ ماعىناسى نە دەپ وىلايسىز؟

* سىزدىڭ ويىڭىزشا، كۆپشىلىك ادامداردىڭ ئۇمۇرى نەنىڭ جەته گىننە؟
ئۇسزدىڭ ئۇمۇرىڭىزدى نە جەته لەپ كەلگەنسىن ايتا ااسىز با؟

* وسى جەردەگى سالىستىرمالى تۇردا يىتلىغان نارسەلەردىڭ قايىسىسى
ئۇسزدىڭ ومىرىڭىزگە ئۇقسایدى؟ جارسى پا، كۇرەس پە، الدە باسقا نارسە سە؟

* ەگەر ارقايىسىسىڭىز وسى ئۇمۇر ماڭگىلىككە دايىندىق ھەنگىزەرەدىڭىزدەر؟
بولساڭىز، ومىرلەرنىدە قاندای وزگە رىستەرەنگىزەرەدىڭىزدەر؟

* ادامداردىڭ ئۇمۇرى ولاردى ماڭگىلىك ماقساتتارعا ارنالىپ ئۇمۇر
سۇرۇۋەن الاستاتاتىن نەندەي نارسەلەرگە بايلانىپ قالادى؟

* سىزدى ماقساتقا بەرىلىپ ئۇمۇر سۇرۇۋەن الاستاتاتىن نەندەي نارسە گە
بايلانىپ تۇرسىز؟

ئۇسز قۇدايدىڭ قۇانىشى ئۇشىن جاراتلىغانسىز.

* «تولىق ئۇمۇرىڭىزدى قۇدايغا قۇانىش اكەلۇ ئۇشىن ئۇمۇر سۇرۇۋدىڭ

کوپته‌گه‌ن ادامداردیك «سینتو» جایلی تؤسینیگنه‌ن قاندای ایرماشلیسعی
بار؟

* قُودای مه‌ن ئىزدىڭ ارىمىزداعى دوستىقتىڭ باسقا دوستىقتارعا قاندای
ۇقساستىعى بار جانه ولاردان قاندای ایرماشلیسعى بار؟

* قُودای سىزدەن الس بولغاندای سەزىنگەن ۋاقتىداردان ئېرەنگەن
نارسە لەرىڭىز جایلی ئىللىكىزشى.

* سىز ئۇشىن قايسىسى جەڭلىرەك جە كە سىنتو ما الدە كۆپشىلىكپەن
بىرگە سىنتو ما؟ قاي جاعدىيادا سىز قۇدايدى جاقىنراق سەزىنسىز؟

* قاندای جاعدىيلاردا قۇدايغا وز اشۇقىزدى اشىپ ايتۇ دۇرسى بولادى؟

* تولىق ئىمرىڭىزدى ماسىحكە ارناؤ جایلی ويلاغاندا سىزگە قاندای
قورقىنىشتار كەلدى؟

ءىز قۇدايدىڭ وتباسىنا بەيىمەدەلىپ جاراتلىغانسىز.

«ءىز يساعا ارنالغانمىزدای بىر- بىرمىزگە ارنالىپ ئىملىق سۈرۈمىز»
جایلی تؤسینىك كوپته‌گه‌ن ادامداردیك «قارىم- قاتناس» سوزىنە دەگەن
تۇسنىكتەن قاندای ایرماشلیسعى بار؟

* باسقا سەنۋىشلەردى هرتىپ، ولارعا قامقورلىق دئۇگە بىزگە قاندای
نارسە كەدەرگى بولىپ تۇر؟

* وز مۇقتا جىدىقتارىڭىزدى، جارالارىڭىزدى، قورقىنىشتارىڭىزدى جانه
ۇمىتتەرىڭىزدى باسقا سەنۋىشلەرگە ايتىپ بولىسە ئۆلىڭىز ئۇشىن سىزگە نە
نارسە كومەكتە سەلاتىن ھەدى؟

* كوپته‌گه‌ن ادامداردیك قاۋىممعاکەلمەي جۇرگەندە رىندە ايتاتىن
سەبەپتە رى نە جانە سىز ولارعا قاندای جاۋاپ ايتا اسىز؟

* قاۋىممىزداعى بىرىلىكتى ساقتاب دامتۇ جولىندا ئىزدىڭ توپمىز

قاندای ۇلەس قوسا الادى؟

* سىزگە كىممهن تاتۋلاسوڭ كەرەكىسىز، جانە ئىز قالا يىشا دۇعا تە الامزى؟

ءىز يىساعاۇ قىساس بولىپ وزگە رۋۇشىن جاراتلىغانسىز.

* كۆپتەگەن ادامداردىڭ «شاکىرت بولۇ» جونىنده گى تۈسىنىگىنىڭ «يىساعاۇ قىساس بولۇدان» قاندایي اىرماشلىسىعى بار؟

* ئىز سەنۋىشى بولغاننان كەينىن ئىزىدىك و مىرىڭىزىدە قاندای ۇلكەن وزگە رىستەر پايىدا بولدى؟ باسقالاردىڭ بايقاعان وزگە رىستەر ئى بارما؟

* بىر جىلدان كەينىن وزىڭىزدىك بويىڭىزدا يىسانىڭ قاندایي قاسىيەتتەرنى كورىگىنىڭ كەلھىدى؟ سول ماقساتقا جەتۇ جولىندا بۇگىن نە سىتە پ باستايى الاسىز؟

* رۋىحانىي و سۇۋىڭىزىدە باياۋ جەتلىپ كەلە جاتقان قاندایي سالادا شىدامدى بولۇنىڭز قاچەت؟

* قالا يىشا قۇدایي اوسرتىپالقق پەن قىيىنىشلىقتى ئىزىدى جەتلىدرۇ ئىشىن قولدىنادى؟

* ئىز قاپى ۋاقتىاردالازىنىدىققا مەيلىنىشە اشىق بولىپ قالاسىز؟ ازىنىدىققىنىڭ الدىن ئۇشىن قاندایي قادامداردى قولدىانا الاسىز؟

ءىز قۇدایعا قىزمەت دەتۇ ئىشىن بەيمىدەلىپ جاراتلىغانسىز.

* كۆپتەگەن ادامداردىڭ «قىزمەت» دەپ تۈسىنگەندە رىنىڭ «باسقالارغا قىزمەت دەتۇدە وزەرە كىشەلىكتەرنى قولداڭۇ» تۈسىنىگىنىن قاندایي اىرماشلىققىتارى بار؟

* ئىز نە سىتە گەندى جاقسى كورە سىز جانە وسى نارسەنى قۇدایدىك و تىباسىنا قىزمەت دەتۈگە قالا يى قولدىانا الاسىز؟

* سىزدىك باسىڭىزدان وتكەن قىينشلىق جايلى ويلانىپ كورىڭىزشى.
قۇداي مۇنى دال وسىنداي قىينشلىقتان ئىتىپ جاتقان ادامدارغا
كۆمەكتەسۇ ئۇشىن قول دانا الادى.

* وزىمىزدى باسقا لار مەن سالىسترىۋىمىز ئىزدىك بويىمىزدايى
ھەرەكىشەلىكتەردىك دامۇنى قالا يى كەدەر بىگى بولادى؟

* سىز ئىسىز بولغان ۋاقتىتاردا سىز ارقىلى قۇدايدىك ئىلىمعنىڭ
كۈرنىنگەن كەزدەرى بولدى ما؟

* ئىزدىك جانۇيامىزدايى نەممە سە توبىمىزدايى ئاربىرا دامنىڭ قىزمەت
ورنىن تابۇنى قالا يى كۆمەكتە سە الامىز؟

* قاۋىمدىق وتباسىمىزغا ئىزدىك جانۇيامىز قالا يىشا فىزمەت دە الادى؟

٤ سىز ئۆلى تاپسىرما ئۇشىن جارا تىلىغانسىز.

* ادامدار «بىزگى حابار ايتۇ» دەگەن سوزدى ھەستىگەندە ولارعا قاندای
قورقىنىشتار كەلىپ باستايدى؟ باسقا لارغا بىزگى حابار ايتۇغا سىزگە نە
كەدەر بىگى بولىپ جاتىر؟

* قۇدايدىك سىزگە باسقا ادامدار مەن بولىسىسىن دە پ بەرگەن و مىرىلىك
حابارى نە دەپ و يلايسىز؟

* سىزدىك جانۇيابىڭىزدايى ادامدار دۇغا تۇرى ئۇشىن سەنبەۋىشى
دوستار ئىڭىزدىك اتسن ايتىپ بولىسىز.

* ئۆلى تاپسىرمانىڭ ورنىداللۇرى ئۇشىن بىز بىرگە جانۇيابولىپ نە ارەكەت
سستەي الامىز؟

* وسى كىتاپتى بىرىگىپ و قۇوارقىلى ئىزدىك و مىرىڭىزدىك ماقساتى
قالا يى وزگە ردى؟

* وسى كىتاپتاعى قاي تاقىرىپتار سىزگە ئۆلکەن كۆمەك تىيىگىزدى؟

*وسى كتايپتا جازيلغان حاباردى كىمگە ايتسپ بولىسىم ده پ ويلاعاندا
قۇدai ئىزدىك قاندai دو سىڭىزدى ھىرىزگە سالىپ ئىچۈر ؟
*بۇل كتايپتان كەيىن ھندى قاي كتايپتى و قىيمىز ؟

ستورييەس اپورپو سەدرىيەتلىيە .تسوم مەكەن - جايىنا ئۆزىگىزدىك
جانۇيائىگىزدىك تارىحى جايلى جازىپ جىبەرىڭىزشى .

قوسىمشا كتايپtar مەن ماتەريالدار

ەگەر اعىلشىنشا وقى الاتىن بولساڭىز يىنتەرنەت تارابىنداعى
باختى بويىنشا كەلەسىدەي كتايپtar مەن
www.purposedrivenlife.com ماتەريالدار تابا الاسىز .